T.C.
MARMARA ÜNİVERSİTESİ
TÜRKİYAT ARAŞTIRMALARI ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI
TÜRK DİLİ BİLİM DALI

17. YÜZYIL MENSUR ŞEHNÂME TERCÜMESİ

(II. Cilt vr. 60b-90a Metin-Türkiye Türkçesine Çeviri-Dizin-Tıpkıbasım)

YÜKSEK LİSANS TEZİ

ŞÜKRAN BAHAR

İSTANBUL 2011

T.C.
MARMARA ÜNİVERSİTESİ
TÜRKİYAT ARAŞTIRMALARI ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI
TÜRK DİLİ BİLİM DALI

17. YÜZYIL MENSUR ŞEHNÂME TERCÜMESİ

(II. Cilt vr. 60b-90a Metin-Türkiye Türkçesine Çeviri-Dizin-Tıpkıbasım)

YÜKSEK LİSANS TEZİ

HAZIRLAYAN
ŞÜKRAN BAHAR

TEZ DANIŞMANI
Prof. Dr. ZUHAL KÜLTÜRAL

İSTANBUL 2011

MARMARA ÜNİVERSİTESİ
TÜRKİYAT ARAŞTIRMALARI ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ

Yüksek lisans öğrencisi Şükran Bahar'ın "17. Yüzyıl Mensur Şehnâme Tercümesi (II. Cilt vr. 60b - 90a Metin - Türkiye Türkçesine Çeviri - Dizin - Tıpkıbasım)" konulu tez çalışması jürimiz tarafından Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı Türk Dili Bilim Dalı yüksek lisans tezi olarak oy birliği / ~~oy çokluğu~~ ile başarılı bulunmuştur.

		İmza
Tez Danışmanı Üniversitesi	: Prof.Dr. Zuhal Kültüral Marmara	.....
Üye Üniversitesi	: Prof.Dr. Gülden Sağol Yüksekkaya Marmara	.....
Üye Üniversitesi	: Prof.Dr. Necdet Öztürk Marmara	.....

ONAY

Yukarıdaki jüri kararı Enstitü Yönetim Kurulu' nun ...16../..09../ 2011 tarih ve ...2011/17-2... sayılı kararıyla onaylanmıştır.

Prof.Dr. Emel KEFELİ
Müdür

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER	I
ÖN SÖZ	II
ÖZET	IV
SUMMARY	V
KISALTMALAR	VI
TRANSKRİPSİYON ALFABESİ	VII
GİRİŞ	1
TEZİN HAZIRLANMASINDA İZLENEN YÖNTEM	15
DİL VE İMLÂ ÖZELLİKLERİ	16
DİZİNİN HAZIRLANMASINDA İZLENEN YÖNTEM	24
METİN	29
TÜRKİYE TÜRKÇESİNE ÇEVİRİ	100
DİZİN	138
KİŞİ VE YER ADLARI DİZİNİ	333
KAYNAKÇA	356
ÖZ GEÇMİŞ	358
TIPKIBASIM	359

ÖN SÖZ

İran tarihi, gelenekleri ve kültürü hakkında oldukça zengin bir kaynak olan Şehnâme'nin pek çok dilde çevirisi bulunmaktadır. 60.000 beyitten oluşan bu mesnevinin dilimize de manzum ve mensur olarak tercümeleri yapılmıştır.

Üzerinde bir bölümünü çalıştığımız çeviri, üç ciltlik bir eser olup, 1778 varaktan oluşmaktadır. Her varakta 25 satır ve bazı sayfalarda minyatürler bulunmaktadır. İstanbul Üniversitesi Merkez Kütüphanesinde 6131 demirbaş numarasıyla kayıtlı olan bu eser, Şehnâme'nin mensur bir tercümesidir. İstinsah yılı 1773 olan bu tercümenin mütercimi bilinmemekle birlikte, kütüphane kayıtlarından müstensihinin Derviş Mustafa isimli bir zat olduğu anlaşılmaktadır.

Üzerinde yüksek lisans tez çalışması yaptığımız bölüm, eserin ikinci cildinin 60b-90a varaklarının kapsamaktadır. Amacımız Şehnâme'nin bu mensur tercümesini tanıtmaktır. Tez giriş, metin, Türkiye Türkçesine aktarım, dizin, tıpkıbasım olarak beş bölümden oluşmaktadır.

Giriş bölümünde Firdevsî, Şehnâme ve Şehnâme tercümeleri hakkında kısa bir bilgi verilmiştir, üzerinde çalıştığımız mensur tercüme tanıtılmıştır. Hikâyenin kısa bir özeti verilmiştir. Tezin hazırlanışında ve dizin oluşturulurken dikkat edilen noktalar açıklanmış, metnin imlâ özellikleri tesbit edilmiştir ve kısaca ses bilgisi özelliklerine değinilmiştir.

Metin kısmında sayfa ve satır numaraları belirtilerek metin, günümüz kuralları göz önünde bulundurularak noktalama işaretlerine göre düzenlenmiş ve paragraflar yapılmıştır. Cümlelere noktalama işaretleri konulmuştur, özel isimler büyük harfle başlatılmıştır. Tarafımızdan ilave edilen kısımlar [ ] işareti ile, minyatürler ise [MİNYATÜR] biçiminde gösterilmiştir.

Eserin günümüz Türkçesine aktarıldığı bölümde cümleler, kelimelerin metindeki anlamlarına sadık kalınarak birebir biçimde aktarılmaya çalışılmış, bazı bölümler de özet biçiminde verilmiştir. Böylece tezden yararlanacaklara kolaylık sağlamak amaçlanmıştır.

Dizin bölümde eserin söz varlığını ortaya koyan bir çalışma yapılmıştır. Metinde geçen kelimeler madde başı olarak verilmiş, madde başları alfabetik sıralanmıştır.

Madde başı olarak alınan kelimelerin altına o kelimeyle ilgili ara madde, deyim ve birleşikler sıralanmıştır. Sadece madde başları anlamlandırılmıştır. Kelimelere gelen çekim ekleri de gösterilmiştir. Kelimenin geçtiği sayfa ve satır numaraları verilmiştir. Kişi ve yer adları için ayrıca bir dizin oluşturulmuştur.

Çalışmanın sonuna, üzerinde çalışılan 60b-90a numaralı varakların tıpkıbasımları ilave edilmiştir. Varak ve satır numaraları da gösterilerek kolaylık sağlanmak istenmiştir.

Yüksek Lisans tezi olarak bu eseri bana tavsiye eden, çalışmalarım esnasında yardımlarını esirgemeyen, her konuda yol gösteren tez danışmanım Sayın Prof. Dr. Zuhal KÜLTÜRAL'a, güler yüzü ve esprileriyle derslerimizi unutulmaz kılan değerli hocam Sayın Doç. Dr. Mesut ŞEN'e, başta annem Birsen BAHAR olmak üzere desteklerini esirgemeyen aileme, çok değerli meslektaşım Almanca öğretmeni Hanife ELASLAN'a ve büyük küçük emeği geçen herkese sonsuz teşekkürlerimi sunuyorum.

ÖZET

Üzerinde çalıştığımız mensur Şehnâme tercümesi, İstanbul Üniversitesi Merkez Kütüphanesinde 6131 demirbaş numarasıyla kayıtlı bulunmaktadır. Üç cilt halinde olup, 1778 varaktır. Hazırladığımız tez, yazmanın ikinci cildinin 60b-90a varaklarını kapsamaktadır. Çalışmamız beş bölümden oluşmaktadır.

Giriş bölümünde Firdevsî, Şehnâme ve Şehnâme tercümeleri hakkında kısa bir bilgi verilmiş, üzerinde çalıştığımız mensur tercüme tanıtılmıştır.

Metin kısmında sayfa ve satır numaraları belirtilmiş, metin noktalama işaretlerine göre düzenlenmiş ve paragraflar yapılmıştır.

Türkiye Türkçesi bölümünde metin, günümüz diline aktarılmıştır.

Dizin bölümde eserin söz varlığını ortaya koymak amacıyla bir çalışma yapılmıştır. Madde başı alınan kelimeler alfabetik sıralanmıştır.

Çalışmanın sonuna, 60b-90a numaralı varakların tıpkıbasımları ilave edilmiştir.

SUMMARY

The translation of Şehnâme that we have worked on is registered under fixture number 6131 at the Central Library of İstanbul University. It's composed of 3 volumes wiht total pages of 1778. The thesis we have prepared includes the 60b-90a pages of the second volume of the manuscript. The work consists of five parts.

In the introduction part brief information about Firdevsi, Şehnâme and the translations of Şehnâme is given. The prose translation we are worked on is introduced.

In the text page and line numbers are shown, hte text is designed according to punctuation marks and paragraphs are made.

The text is translated into contemporary Turkish in the Turkey Turkish part.

In the index part some work is carried out to show the vocabulary of the book. In the index the items are added to the end of the book.

Facsimile of the pages 60b-90a are added to the end of the book.

KISALTMALAR

Ar.	Arapça	*İt.*	İtalyanca
argo	argo	*mec.*	mecaz
a.g.e.	Adı geçen eser	*Moğ.*	Moğolca
bağ.	bağlaç	*öz.*	özel
b.	birleşik	*Rum.*	Rumca
bk.	bakınız	*s.*	Sayfa
c.	Cilt	*sf.*	sıfat
çev.	Çeviren	*Soğd.*	Soğdca
dey.	deyim	*T.*	Türkçe
e.	edat	*ünl.*	ünlem
Far.	Farsça	*Yun.*	Yunanca
hlk.	halk dilinde	*zf.*	zarf
is.	isim	*zm.*	zamir

+	İsim kök ve gövdesine gelen ekten önce kullanır.
-	Fiil kök ve gövdesine gelen ekten önce kullanır.
*	Bir madde başı kelimenin türevi olduğunu belirtir.
→	Yanındaki maddelere göndermeyi ifade eder.
(…)	Dil bakımından kökeni belirlenemeyen sözcükler için kullanılır.
(?)	Anlamı tesbit edilemeyen ya da anlamından emin olunmayan kelime.

[MİNYATÜR] Metnin orijinalinde minyatür bulunduğunu ifade eder.

TRANSKRİPSİYON ALFABESİ

آ	Ā, ā
ا	A , a, E, e
ء	’
ب	B, b
پ	P, p
ت	T, t
ث	Ṣ, ṣ
ج	C, c
چ	Ç, ç
ح	Ḥ, ḥ
خ	Ḫ, ḫ
د	D, d
ذ	Ẕ, ẕ
ر	R, r
ز	Z, z
ژ	J, j
س	S, s
ش	Ṣ, ṣ
ص	Ṣ, ṣ
ض	Ḍ, ḍ, Ż, ż
ط	Ṭ, ṭ
ظ	Ẓ, ẓ
ع	‘
غ	Ġ, ġ
ف	F, f
ق	Ḳ, ḳ
ك	Ñ, ñ, K, k, G, g
ل	L, l
م	M, m
ن	N, n
و	V, v, O, o, Ö, ö, U, u, Ū, ū Ü, ü
ه	H, h, (a, e)
ى	Y, y, I, ı, Ī, ī, İ, i

GİRİŞ

FİRDEVSÎ[1]

"İran millî şairi" Firdevsî 940 yılında Tûs şehrine bağlı Tâberân'ın Bâz köyünde doğmuştur. Künyesi Ebü'l Kasım, lakabı Fahreddin, mahlası Firdevsî'dir. Adı farklı kaynaklarda Ahmed, Hasan ve Mansur olarak farklı şekillerde de geçmektedir.

Firdevsî'nin çocukluğu ve öğrenim hayatıyla ilgili kaynaklarda hemen hemen hiçbir bilgi yoktur. Farklı kaynaklarda, çocukluğunda iyi bir öğrenim gördüğü, Pehlevi dilini çok iyi bildiği, Arapçaya bu dilde şiir yazacak kadar vakıf olduğu söylenmektedir. Yaşamıyla ilgili bazı bilgilere de Şehnâme'de rastlanır.

İran tarihine ve değerlerine karşı çok hassas bir şair olan Firdevsî, Şehnâme'yi 980 veya 990 yılında yazmaya başlamış, parça parça yazmaya başladığı destanlar arasında bağlantıları sağlayacak ilaveleri de ekleyip eserini 1003 veya 1004 yılında tamamlamıştır. Firdevsî Şehnâme'de yaşadığı dönemin toplumsal yapısını aktarır.

Firdevsî Şehnâme'yi, dönemin en güçlü hükümdarı olan Gazneli Mahmut'a bizzat sunmuştur. Sultan Mahmut'tan beklediği övgüyü ve ihsanı göremeyen Firdevsî, Sultan Mahmut'a 100 beyitlik meşhur hicviyesini yazmıştır. Firdevsî, ömrünün son yıllarını doğduğu şehir olan Tûs'ta geçirmiş ve hayatı burada, fakirlik içinde sona ermiştir.

ŞEHNÂME

Şehnâme, dünyanın yaradılışından Arap istilasına kadar geçen sürede İran tarihini, mitolojisini, gelenek ve göreneklerini anlatan, aruzun "fa'ûlün fa'ûlün fa'ûlün fa'ûl" kalıbıyla yazılmış 60.000 beyitlik mesnevi tarzında bir destandır.[2]

İran'ın millî destanı ve Fars edebiyatının en büyük eserlerinden biri kabul edilen Şehnâme'nin yazımına 980 veya 990'da başlanmıştır. Firdevsî eserini bölümler halinde yazmaya başlamış ve yazımı tamamlanan bölümler arasında bağlantı kurduktan sonra 1003 veya 1004 yılında eser tamamlanmıştır.[3]

---

[1] Mehmet KANAR, "Firdevsî", *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, c. XIII, s. 125-127; H. RITTER, "Firdevsî" *İslam Ansiklopedisi* c. IV, s. 643-649; Mehmet Necati LUGAL, *Şahnâme*, Kabalcı Yayınevi, İstanbul, 2009, s. 15-20.
[2] Zuhal KÜLTÜRAL-Latif BEYRELİ, *Şerîfî Şehnâme Çevirisi*, c. I-IV, Türk Dil Kurumu, Ankara, 1999, s. XVIII.
[3] Mehmet KANAR, "Şâhnâme", *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, c. XXXVIII, s. 289.

Şehnâme yalnızca birtakım hikâyelerden oluşmaz. İçeriğinde eski İran efsane ve gelenekleri, İslam dönemine kadar meydana gelen olaylar ile ilgili bilgiler de mevcuttur. Felsefi ve ahlaki konulara da değinilmiştir. [4]

Şehnâme'de Pîşdâdîler, Keyânîler, Eşkânîler, Sâsânîler dönemine ait destansı olaylar Mitolojik Çağ, Kahramanlık Çağı, Tarihî Çağ olarak üç dönemde anlatılır.[5] Pişdâdîyan hanedanının ilk hükümdarı Keyûmers'ten başlayarak Sasaniler'in son hükümdarı III. Yezdicerd'e kadar devam eden elli hükümdarlık dönemi destansı bir dille anlatan Şehnânme'de İran tarihindeki olaylar kronolojik sırayla verilir.[6] Türk kültürüyle ilgili bilgiler de aktarılır.[7]

Altmış üç destandan oluşan Şehnâme'nin önemli konularından biri de aşktır. Sekiz kadar aşk hikâyesi eserde kahramanlık mücadeleleriyle iç içe geçmiş bir biçimde anlatılır.[8]

Firdevsî Şehnâne'yi hazırlarken Âvesta, Tevrat, Kur'an gibi dini metinleri örnek almıştır.[9]

Şehnâme'nin üslûbu sadedir. Eserde anlam oyunlarına girişilmemiş, söz sanatlarına fazla başvurulmamıştır.[10] Eserin bir önemi de bu sanatsız ve sade üslûpta olmasından kaynaklanmaktadır. Bir İranlı olan Firdevsî, eserinde Arapça kelimeleri fazla kullanmamaya çalışmıştır. Eser çeşitli hikâyelerle süslenmiş, deyim ve güzel beyitlerle zenginleştirilmiştir. Bu özelliğinden dolayı sadece İran'da değil Dünya'da da çok büyük bir ilgi gören Şehnâme, başta İranlılar olmak üzere Türkler arasında da ilgiyle okunmuş gördüğü ilgiden dolayı birçok dile çevrilmiştir.[11]

Şehnâme Fars edebiyatının en çok taklit edilen eserlerinden biri olmuştur. Osmanlı hükümdarları da Şehnâme örneğini göz önünde bulundurarak kendileri için Selimnâme, Süleymannâme gibi isimlerle manzum eserler kaleme aldırmışlardır.[12]

Orhan Şaik Gökyay, "*Destursuz Bağa Girenler*" adlı kitabında "Şehnâme ve Türkçe Tercümeleri" adlı makalesinde Firdevsî'nin Şehnâmesi ile ilgili şu bilgileri vermektedir:[13]

---

[4] LUGAL, a.g.e., s. 32.
[5] LUGAL, a.g.e., s. 37.
[6] LUGAL, a.g.e., s. 34-35.
[7] KANAR, a.g.e., s. 290.
[8] LUGAL, a.g.e., s. 39.
[9] LUGAL, a.g.e., s. 21.
[10] LUGAL, a.g.e. s. 34.
[11] LUGAL, a.g.e., s. 18.
[12] KANAR, a.g.e., s. 290.

"Firdevsî'nin, yalnız Klâsik edebiyatımız üzerinde değil, Halk edebiyatının üzerinde de mühim bir tesiri vardır. *Şehnâme* yazıldıktan sonra birçok şair ve nesirciler bunun tesiri altında kalarak eski İran geleneğini aksettiren pek çok eserin yazılmasına yol açmıştı. Saraylarda ve halkın toplandığı yerlerde bunları okuyan bir sınıf ortaya çıktı. Bunlara "şehnâmehan" deniliyordu ki sonradan "kıssahan" kelimesiyle müteradif olarak kullanılmaya başlandı.

Eserin İran'da uyandırdığı bu tesir bizim hikâyeciliğimizde de görüldü. Meclislerde, kahvehanelerde okunan Salsalnâme, İskendernâme, Anternâme, Hamzanâme, Süleymannâme gibi eserlerin arasında *Şehnâme* tercümelerinin, ondan alınmış ve genişletilmiş hikâyelerin de bir yeri vardır. Bu eserlerin her biri ciltler tutmaktadır."

ŞEHNÂME TERCÜMELERİ

Dünya edebiyatının klâsikleri arasında yer alan Şehnâme, Doğu'da ve Batı'da birçok dile çevrilmiştir.

Mehmet Kanar'ın TDV İslam Ansiklopedisi'nde verdiği bilgilere göre Şehnâme ilk defa XII. yüzyılda Bündârî tarafından Arapçaya çevrilmiştir. Eseri ilk defa Turner Macan dört cilt halinde yayımlamış, bunu İran'da, Hindistan'da ve Avrupa'da yapılan birçok baskı izlemiş, M.Jules Molh eseri Fransızca tercümesiyle birlikte neşretmiştir. Eseri çeşitli zamanlarda neşreden diğer isimler şöyledir: J.August Vullers, Samuel Landaner, F.A. Rosenberg, Fritz Wolff, Saîd-i Nefîsî, Evgeny Bertels.[14]

Mehmet Necati Lugal tarafından Vullers baskısı esas alınarak yapılan Türkçe tercümenin ön sözünde Doğu'da ve Batı'da yapılan tercümelerden bahsedilmiştir:[15]

"1. *Şahnâme*'nin ilk çevirisi olan ve Isfahanlı Kıvamuddîn Feth bin Ali bin Muhammed-i Bundârî tarafından 384/995 yılında tamamlanmış ilk nüshasında 620-621/1223-1224 yıllarında Dımaşk'ta yapılan Arapça mensur çeviri.

2. Ali Efendi'nin 916/1510 yılında yaptığı tam metin Türkçe manzum çeviri.

3. Sultan II. Osman'ın saray şairlerinden Mehdî'nin çevirisi.

---

[13] Orhan Şaik GÖKYAY, "Şehnâme ve Türkçe Tercümeleri", *Destursuz Bağa Girenler*, Kabalcı Yayınevi, İstanbul, 2007, s. 43-44.
[14] KANAR, a.g.e., s. 290.
[15] LUGAL, a.g.e., s. 41-42.

4. Hindistan'da yaşayan adı bilinmeyen İranlı bir yazarın Farsça mensur düzenlemesi (bu eserin bazı bölümleri İngiliz Hyde Sir W. Ouseley tarafından yayımlanmıştır.

5. Séraphion Sabachvily (ö.1516) tarafından yapılan gürcü dilinde manzum ve mensur çeviri.

6. Khosro Thourmanidzé'nin (ö.1588) manzum Gürcüce çevirisi (bu son iki çeviri Gorguidjanidzé tarafından XVIII. yüzyıl sonlarında yeniden düzenlenmiş ve yayımlanmıştır).

7. Gürcistan'da bulunan birçok şahnâme destanı, İran dilbilimci Justin Abouladze tarafından derlenerek 1916 yılında yayımlanmıştır.

8. Turner Macan, 1829 yılında tamamladığı İngilizce *Şahnâme* çevirisini Fatsça-İngilizce önsözle yayımlamıştır (bu *Şahnâme*'nin daha sonra Hindistan'da birçok kez baskısı yapılmıştır).

9. Friedrick Rückert, 1873 yılında Rüstem ile Sohrâb destanını Almancaya manzum olarak çevirdi. Çevirmenin akıcı bir dil kullanmasından ötürü bu çeviri yoğun ilgi gördü ve Avrupa ülkelerinde hem Rüstem ile Sohrâb destanının hem de *Şahnâme*'nin yaygınlaşmasını sağladı.

10. 1851 yılında Alman oryantalist Schack Firdevsî'nin biyografisini ve *Şahnâme*'sini tanıtan uzun bir giriş bölümüyle birlikte tam metin çevirisini yaptı. Çevirinin bazı bölümleri manzum olarak düzenlenmiş, bu da Schack'ın ün kazanmasına neden olmuştur.

11. 1838-1878 yıllarında Julius Molh (ö.1876) *Şahnâme*'yi kendisinin hazırlamış olduğu Farsça metni esas alarak Fransızcaya çevirdi.

12. Alman bilim adamı J.A. Vullers, çok güzel bir *Şahnâme* nüshasını Turner Macan'ın yayımladığı metinle karşılaştırmalı olarak değerlendirip Latinceye çevirdi.

13. İngiliz James Atkinson, Farsça metin ve İngilizce manzum çevirisiyle birlikte Rüstem ve Sohrâb destanını yayımladı.

14. İtalyan oryantalist İtalo Pizzi (ö.1920), *Şahnâme*'nin İtalyancaya manzum çevirisini yaparak 1886-1888 yıllarında yayımladı.

15. Ünlü Rus İran bilimci Juokovsky (ö.1855) Rusça Rüstem ile Sohrab destanını yayımladı.

16. Rus oryantalist A. Krymsky'nin, *Şahnâme*'nin başlangıçtan Menûçehr'in saltanatına kadar bölümünü içeren Rusça çevirisi 1896 yılında Lvov'da yayımlandı.

17. Rus şair M.M. Lozimsky, F. Rosenberg'in *Şahnâme* çevirisini manzum olarak Rusçaya çevirdi ve yayımladı.

Bunlar dışında Avrupa'da *Şahnâme*'nin tam metni ya da bazı bölümlerinin çevirileri de vardır: G.E. Hagman'ın Latince(1801), Stephan Veston'un İngilizce(1815), W.Tulloh Robertson'un İngilizce(1831), Halisten'in Latince(1839), Hellen Zimmern'in İngilizce(1822), Georg Varner'in İngilizce(1905), Buxton'un İngilizce(1905), Rogers'in İngilizce(1907), William Stigand'ın İngilizce(1907), Wallace Gandy'nin İngilizce(1912), Essigmann'ın Almanca(1919), George L. Leszsinski'nin Almanca(1920), Rado Antal'ın Macarca çevirileri."

ŞEHNÂME'NİN TÜRKÇE TERCÜMELERİ

Şehnâme'nin ilk Türkçe tercümesi II. Murad'ın emri ile yapılmıştır. Bu Tercüme, harekeli bir metin olup, 328 varaktan oluşmaktadır. Eserde yer yer manzum parçalar da bulunmaktadır. Bu manzum parçalar dönemin İskendernâme'sindeki parçalara benzemektedir. Tercümenin dilinden, eserden her kesimden insanın faydalanmasının amaçlandığı anlaşılmaktadır. Eserde ayrıca 9 minyatür bulunmaktadır. Şehnâme'nin ikinci bölümünü içeren bu nüsha Topkapı Sarayı Müzesi Kütüphanesi'nde kayıtlıdır.[16]

İkinci tercüme Seyyid Şerifî'nin tercümesidir.[17] Şehnâme'nin tek manzum tercümesi olan bu eser hakkındaki en kapsamlı bilgiyi "*Şerifi Şehnâme Çevirisi*" adıyla Zuhal Kültüral ve Latif Beyreli tarafından hazırlanan doktora tezinden öğreniyoruz. Topkapı Sarayı Müzesi Kütüphanesinde kayıtlı bulunan ve çok güzel harekeli bir nesihle yazılmış bu eser iki cilt olup 1170 varaktır. Her sayfada iki sütun halinde yirmi beş beyit bulunmaktadır. Eser, büyük boy olup bazı kısımları tamir görmüş, bazı yerlere de sonradan ilaveler yapılmıştır. Baştaki ilk iki sayfa tezhiplidir. Ketebesinde, Şerifi tarafından tercüme ve istinsah edildiği ve eserin bitiş tarihi kayıtlıdır. Eserde birinci

[16] GÖKYAY, a.g.e., s. 42.
[17] GÖKYAY, a.g.e., s. 42.

ciltte 37, ikinci ciltte 24 olmak üzere toplam 61 adet minyatür bulunmaktadır. Şehnâme vezninden farklı olarak aruzun "mefâ'îlün mefâ'îlün fe'ûlün" kalıbıyla yazılmıştır. 56506 beyitten oluşmaktadır.[18]

Şehnâme tercümesinin Türkiye'de ve Türkiye dışındaki kütüphanelerde bir kısmı minyatürlü çeşitli nüshaları mevcuttur. Şerifi çevirisinin diğer nüshaları şunlardır: Topkapı Sarayı Müzesi Kütüphanesi Hazine-1522, Topkapı Sarayı Müzesi Kütüphanesi Hazine-1520, Topkapı Sarayı Müzesi Kütüphanesi Hazine-1521, Süleymaniye Kütüphanesi Dâmad İbrahim Paşa-983, Millet Kütüphanesi-1184, New York Public Spencer Collection- Turkish Manuscript:1, Londra British Museum The Oriental India Office Collections O/C or.-7204, Londra British Museum The Oriental India Office Collections O/C or.-1126[19]

Üçüncü tercüme ise Mehdi mahlaslı Derviş Hasan'ın Sultan II. Osman'ın emriyle yaptığı mensur tercümedir.[20]

İlk defa Orhan Şaik Gökyay'ın bahsettiği, bizim de üzerinde çalıştığımız, Şehnâme'nin mensur tercümesi, İstanbul Üniversitesi Merkez Kütüphanesi'nde 6131 demirbaş numarası ile kayıtlı olup üç cilttir ve mütercimi belli değildir. Kütüphane demirbaş kaydından, müstensihinin Derviş Mustafa olduğu anlaşılmaktadır. Eserde 104 adet minyatür mevcuttur. Serbest bir tercüme niteliğinde olan bu çeviriye halk arasındaki çeşitli rivayetler de ilave edilmiştir. Hikâye üslûbuyla kaleme alınan bu tercümede geçen deyimler ve atasözleri, yansıma sözler, argo sözcükler dönemin söz varlığını ortaya koyması bakımından önemlidir.[21]

Bu eser hakkında en geniş bilgiyi "Şehnâme ve Türkçe Tercümeleri" adlı yazısında Orhan Şaik Gökyay vermektedir:[22]

"Evliya Çelebi Firdevsî'nin *Şehnâmesi*'ni okuduğunda Firdevs meleklerini hayran bırakan bir *Şehnâme*'den bahseder. *Şehnâme*'nin Halk edebiyatımızdaki bu önemli yerinden dolayı onun halk arasında, kahvelerde, toplantılarda şehnâmehanlar tarafından okunmak için yapılmış başka bir tercümesini de biliyoruz. Eksik olan bu tercüme üç cilt olup *Şehnâme*'nin başından İskender'in doğumuna kadar olan kısmı

[18] KÜLTÜRAL-BEYRELİ, a.g.e., s. XX-XXI.
[19] KÜLTÜRAL-BEYRELİ, a.g.e., s. XXI-XXIV.
[20] GÖKYAY, a.g.e., s. 43.
[21] Zuhal KÜLTÜRAL, "Şâhnâme, Türkçe Tercümeler", *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, c. XXXVIII, s. 291.
[22] GÖKYAY, a.g.e., s. 44.

ihtiva etmektedir. Bu nüsha, üç cilt içinde 1778 varaktır. Bu hacim bize eserin ne kadar genişletilerek halkın merak ve alakasını çekecek daha nice vakalar ve teferruat ilavesiyle cinler, periler, devler, tılsımlar ve daha başka masal ve destan unsurlarıyla beslenerek tercüme edildiğini gösterir. Bu tercüme, halk hikâyelerinin üslubuna uygun olarak "raviyan-ı güzin ve nakılân-ı suhânçin, eda-yı şirin ve elfat-ı sükkerin dibace-i şehnâme böyle nakl ü beyan eylemiştir ki!" diye başlıyor, söz başlarında "üstât öyle nakl ü beyan eder ki…", "raviler öyle rivayet ederler ki…" şeklinde mevcut ifadeler, bu tercümelerde Firdevsî'nin eseri esas tutulmakla beraber, daha başka rivayetlerden de faydalanıldığını gösterir. Nitekim sonunda "bu şehnâme, bu mahalde tamam olup bu rüzgârdan zuhurât-ı kevniyyeden olan mevatlar, nece dürlü ve nece üstadlar dilinden nakl ü beyân olundu" kaydı bu ciheti bir daha açıklamaktadır."

Ne zaman tercüme edildiği bilinmemekle beraber, Şehnâme'nin Şark Türkçesiyle yazılmış "Şehnâme, Rustam Destanının Kıssası" adı altında eksik bir Şehnâme çevirisi de vardır.[23]

Rıza Nur, Türk Bilik Revüsü'nün 4. sayısını tamamen Şehnâme'ye ayırmıştır. Burada Şehnâme yer yer kısaltılmış, yer yer de tam olarak tercüme edilmiştir.[24]

Muallim Cevdet "Şarkın İlyadası: Şehnâme"[25] adında lise öğencilerine yönelik, eski harfli Türkçe olarak, 88 sayfalık bir kitapçık yazmıştır. Bu eser, Şehnâme'nin tanınmış parçalarının tercümesiyle oluşturulmuştur.

Şehnâme'nin günümüz Türkçesine tam bir çevirisi yapılmamıştır.[26] Mehmet Necati Lugal tarafından Vullers baskısı esas alınarak yapılan Türkçe tercümenin sadece dört cildi tamamlanmıştır. Kabalcı Yayınevi tarafından 2009 yılında yapılan yeni baskıya daha önce yayımlanmayan 5.000 beyit daha eklenmiştir.

Vasfi Bingöl, Şehnâme'deki bazı hikâyeleri "Şehnâme'den Hikâyeler" adlı eserinde yayımlamıştır.

[23] GÖKYAY, a.g.e., s. 43.
[24] GÖKYAY, a.g.e., s. 43.
[25] GÖKYAY, a.g.e., s. 43.
[26] KÜLTÜRAL, a.g.e., s. 291.

Seda Keçe "*17. Yüzyılda Yapılmış Mensur Şehnâme Çevirisi 2. Cilt 04a - 27b Varaklar Arası*" adlı Yüksek Lisans tezinde Türkiye kütüphanelerinde tespit ettiği manzum ve mensur Şehnâme tercümelerinden bahseder:[27]

"Atatürk Kitaplığı Muallim Cevdet yazmalarında bulunan Şehnâme tercümesi 189 varak olup mütercimi belli değildir. Eserin baş tarafı eksiktir. Bu kütüphanede 101 demirbaş numarasıyla kayıtlı olan diğer tercüme ise II. Murat'ın emriyle yapılmış bir tercümedir.

Topkapı Sarayı Kütüphanesinde 1518 demirbaş numarasıyla kayıtlı olan eser II. Murat devrinde nesir şeklinde yapılmış bir tercümedir. Eldeki nüshanın 16. asırda kopya edilmiş olması muhtemeldir. Eser 328 varak olup dokuz minyatüre sahiptir. Bu cilt Şehnâme'nin ikinci kısmından başlar.

Topkapı Sarayı Kütüphanesinde bulunan diğer Şehnâme tercümeleri şunlardır:

1116 demirbaş numaralı eser Şehnâme'nin nesir olarak yapılmış tercümelerindendir. Mütercimin ismi geçmemektedir.

1519 demirbaş numarasıyla kayıtlı olan diğer bir tercüme Hüseyin b. Hasan b. Muhammed al-Hüseyni tarafından 1510'da istinsah edilmiştir. 1170 varak olup 62 adet minyatür vardır. Şerif Âmedî tarafından nazım olarak yapılan tercümedir. Topkapı Sarayı Kütüphanesinde başka nüshaları da vardır. Bunlar:

1520 demirbaş numaralı nüsha, 310 varak olup 41 tane minyatürü vardır. Bu cilt Luhrasp'ın hükümete geçmesine kadardır.

617 varaktan oluşan diğer nüsha İstanbul'da Hüseyin b. Hasan tarafından 1544'te istinsah edilmiştir. 1521 demirbaş numaralı bu eser de Şehnâme'nin birinci cildini ihtiva eder, eser Luhrasp'ın tahta çıkışına kadardır.

Şehnâme tercümelerinin Topkapı Sarayı Kütüphanesindeki son nüshası 1522 demirbaş numarasıyla kayıtlıdır ve 572 varaktan oluşmaktadır. Bu nüshanın son sayfası eksiktir. İçinde 55 adet minyatür vardır.

Yukarıda bahsettiğimiz eserler dışında Şehnâme tercümeleri şu kütüphanelerde bulunmaktadır: İstanbul Üniversitesi Merkez Kütüphanesi (Demirbaş Numarası: 6131),

[27] Seda KEÇE, *17. Yüzyılda Yapılmış Mensur Şehnâme Çevirisi 2. Cilt 04a - 27b Varaklar Arası,* Marmara Üniversitesi, İstanbul, 2010, s. 3-4.

İstanbul Üniversitesi İslam Araştırmaları Merkez Kütüphanesi (Demirbaş Mumarası: 22), Süleymaniye Kütüphanesi-Hüsrev Paşa- (Demirbaş Numarası: 370), Süleymaniye Kütüphanesi –Reisülkittap- (Demirbaş Numarası: 631), Süleymaniye Kütüphanesi-Darülmesnevi- (Demirbaş Numarası: 983), Türk Tarih Kurumu Kütüphanesi (Demirbaş Numarası: 671), Köprülü Kütüphanesi –Fazıl Ahmet Paşa- (Demirbaş Numarası: 1063)"

Osmanlı sahası dışında da Şehnâme'ye ilgi büyük olmuştur. Özbek sultanlarından Şeybânî Han Şehnâme'yi tercüme ettirmek istemiştir. Özbekçe tam tercüme, Şahislam Muhammedov, Cumaniyaz Cabbarov, Hamid Gulam ve Nazarmat tarafından yapılmıştır. Eser, 20. yüzyılın başlarında Âzerî Türkçesine de tercüme edilmeye başlanmıştır. Reşid Bey Efendiyev, Abbas Ağa Kaibov, Ali Nazmi, Abdulla Şaik Mikayıl Müşfik, bu sahada Şehnâme'yi tercüme eden diğer isimler olmuşlardır. Eserin manzum tam tercümesi Mehmet Mübâriz Alizâde tarafından yapılmıştır.[28]

Üzerinde çalıştığımız bölüm Sarsar'ın, Eşkbud şeklinde Cemşid Şah'ın sarayına girip onu kaçırmasıyla başlar. Sarsar Cemşid Şah'ı ayıltıp tekrar sarayına bıraktı.

Cemşid Şah Tumturak'ın kalesine gitti ve orada Tumturak ve Zengireng'le konuştu. Kattal Zengi'nin üzerine gitmeye karar verdiler. Sarsar Tumturak'a, bir mezardan bahseden bir mektup gönderdi.

Sarsar Eşkbud'un şekline girerek Tumturak'ın bahsettiği mezarı aldı. Tumturak da ona tâbi oldu.

Sarsar, Kattal Zengi'nin Cevahir Şah'ın memleketinde olup olmadığını merak etti. Eşkbud'un şekline girip Cevher-abad'a gidip Kattal Zengi'nin Cihan-efruz kalesi üzerinden Hakan-zemin'e gittiğini öğrendi.

Hakan-zemin'de Feramurz, Muzaffer Şah ile karşı karşıya geldi. Kahhar-ı Azam ve Kahkaşan-ı Zir-dest gibi baş savaşçıların hepsini yendi.

Üç gün sonra Hakanîler'in tarafından Ferah-zad, Feramurz'u savaşa davet etti. Akşama kadar mücadele ettiler. Birbirlerine galip gelemeyince daha sonra savaşmak üzere ayrıldılar. Feramurz ve beyler Muttahir Şah'ın divanında, Ferah-zad da beylerle birlikte Muzaffer Şah'ın divanında toplandı.

[28] KÜLTÜRAL, a.g.e., s. 291-292.

Ertesi gün yine karşı karşıya geldiler. Savaş sekiz gün sürdü. Sekizinci gün sonunda savaşı bırakmaya karar verdiler.

Çıktığı avda Feramurz'un önünden bir ceylan geçti. Feramurz ceylenı avladı, kebap yapıp Jivek ve Çeldek ile yedi.

Ferah-zad da oradaydı, ceylan avlıyordu. Ferah-zad'ın ok attığı ceylan Kahkaşan'ın önünden geçti. Kahkaşan'ın ceylanı avlaması yüzünden Ferah-zad ve Kahkaşan savaşa başladı. Feramurz'u bu durumdan haberdar ettiler.

Feramurz bunu duyunca hemen oraya geldi ve onları savaşırken buldu. Ayırmak için aralarına girdi. Feramurz Kahkaşan'ı da alıp avlandığı yere geri döndü.

Ertesi gün Feramurz ve Ferah-zad yine karşı karşıya geldi. Akşama kadar süren savaşta bir sonuç elde edilemedi. Otuz bir gün mücadeleden sonra ikisi arasında otuz üçüncü gün çok çetin bir savaş yaşandı. Feramurz Ferah-zad'ı imana getirip Müslüman olmasını sağladı. Böylece barışıp ayrıldılar.

Ferah-zad Muzaffer Şah'ın divanına gelip, Feramurz'un elinden Müslüman olarak kurtulduğunu anlattı. Muzaffer Şah da Muttahir Şah'ın divanına gelerek orada Müslüman oldu. Hakaniye'de ziyafetler düzenlendi. Ateş tapınakları yıkıldı, yerine mescitler yapıldı.

Bu olaydan sonra Feramurz, İran'a gitmeye karar verdi. Muzaffer Şah'ın emriyle hazırlıklar başladı.

Bu arada Sarsar şekil değiştirmiş ve adını Eşkbud Hindî koymuştu. Tumturak'ı baş savaşçı, Zengireng'i ayyar başı yapmıştı. Feramurz'un Hakanzemin üzerine gittiğini öğrenen Sarsar da harekete geçti. Birkaç günlük seyahatten sonra oraya yerleştiler.

Sarsar, Tumturak ve Zengireng'le ava çıktı. Gezerken içlerinde Zenan kavminin de olduğu iki yüzden fazla insanın öldürüldüğünü gördüler. Ölmüş sandıkları biri kendine gelip başlarından geçeni anlattı. Lahur Hindî'nin kızı Hezire Banu'nun, Demürazad Hindî'nin oğlu Merd-raz Hindî tarafından kaçırıldığını, kendilerinin kızı alacakken Süheyl-i Kuhi denilen bir eşkiyanın gelip Merd-raz'ı öldürdüğünü, kızı da ellerinden aldığını söyledi.

Sarsar kızı Süheyl'in elinden almaya niyetlendi. Bunun karşılığında babasından Müslüman olmasını isteyecekti. Bu niyetini Lahur'a bildirmesi için bir adam gönderdi. Adını Eşkbud olarak söyletti. Lahur bu teklifi kabul etti.

Sarsar, Kuhi'lerin birinin şekline girip Süheyl'in makamına gitti. Süheyl'i ilaçla uyutup kızı elinden aldı ve tenha bir yere götürdü. Sonra Zengireng'in şekline girip Süheyl'in ayılmasını sağladı. Süheyl kendine gelince Sarsar'la kız hakkında konuştu. Sarsar kızı almak istediğini söyledi. Süheyl de kızı vermeye razı oldu. Sarsar bunun karşılığında Süheyl'i baş asker yaptı. Lahur kızını almak isteyince Süheyl'le savaştılar. Süheyl galip gelince kızı Süheyl'e nikâhladılar.

Var-deraz Hindî, Süheyl'in öldürdüğü oğlu Merd-raz Hindî'nin intikamını almak istiyordu. Karşı karşıya geldiler ve bir süre savaştılar. Süheyl Var-deraz'ı öldürdü. Sarsar onun yurdunu ve kalesini aldı, Süheyl'e teslim etti. Süheyl de yerine bir vekil bırakıp kız ile birlikte Hakanzemin'e doğru yola çıktı.

Sarsar Feramurz'u kontrol etmek için Eşkbud şeklinde İskender-i Kübra çadırına geldi ve orada Feramurz'u otururken buldu. Yanında Ferah-zad, Muzaffer Şah, Jivek ve Çeldek de vardı. Onlardan intikam almayı düşündü.

Sarsar oradan dönüp kendi ordusuna geldi. Eşkbud ve Zengireng ağzından birer mektup yazdı. Zengireng şekline girip mektupları Feramurz'a götürdü. Feramurz mektupları okudu. Mektuplarda Sarsar'ın mezarda helak olduğu ve eşyalarını Feramurz'un almasını istediği yazıyordu. Feramurz mektupları okuyunca Sarsar'ın öldüğünü zannetti. Gazaba gelip intikam almak istedi.

Sarsar, Zengireng şekline girip Feramurz'a bir mektup daha götürdü. Feramurz da savaşmaya karar verdi.

Sarsar yine Zengireng şeklinde Jivek, Çeldek ve Ser-baz'ı takip etti ve onları ilaçlı üzümle bayılttı. Bunları bağladı, bir sandığa koyup Feramurz'un huzuruna getirdi.Feramurz sandıkları açınca içindekileri gördü. Sinirlenip onları azarladı. Bu durum Feramuz'un zoruna gitmişti.

Sarsar, Süheyl ve Feramurz arasında bir savaş daha oldu. Sarsar, büyük bir hapishane yaptırdı, sonra şekil değiştirip Kahkaşan'ı ve Evran'ı kaçırdı, götürüp diğer esirlerin yanına zincirledi. Ertesi günkü savaşta Süheyl, diğer rakiplerini esir etti.

Jivek, kayıp pehlivanları kurtarmak ve Zengireng'i ele geçirmek için Sarsar'ın ordusuna geldi. Sarsar onları fark edince aralarında bir mücadele başladı. Çeldek ve Ser-baz esir edildi, Jivek ellerinden kaçtı.

Sarsar Feramurz'un ordusuna geldi. Melik Seyf'i kaçırıp Kahkaşan'ın yanında zincire vurdu. Bunun üzerine Eşkbud'un adamlarıyla Feramurz'un adamları savaşa tutuştu.

Sarsar o gece Gülgün Zengi'yi kaçırdı ve asker istedi. Bunun üzerine tumturak, Ferah-zad ve Feramurz savaşa başladı. Feramurz Tumturak'a galip geldi. Bunun üzerine Sarsar, Feramurz'a meydan okudu. O gece Kahhar-ı Azam'ı ve Cihan-bahş'ı kaçırdı. Bu durumu haber alan Feramurz, çok üzüldü.

Feramurz biraz moral bulmak için Jivek'i de yanına alıp ava çıktı. İçkileri bitince Jivek içki almaya gitti. Bunları gözetleyen Sarsar, Jivek'i ilaçlı gül ile bayılttı ve bir yere götürüp bağladı; kendisi Jivek şekline girip Feramurz'un yanına gitti, onu da bayıltıp hapishaneye götürdü.

Feramurz kendine gelince yanında pehlivanları, karşısında Sarsar'ı gördü. Hemen zincirlerini kırdı, pehlivanlar serbest kaldılar. Feramurz'la Sarsar barıştılar. Eşkbud'un Sarsar olduğu anlaşıldı. Sarsar bütün beylerle barıştı. Feramurz orduyu taşıttı ve İran seferi için hazırlık yaptırdı.

Feramurz Cevher-abad'a gelince Leytan Vezir ve Akrebe Cazu ile tanıştı. Akrebe ile aralarında bir husumet oldu. Cazu intikam almak için Feramurz'u büyüleyip Derya-yı Muhit adalarından Cezire-i Aynü'l-Bakar'a bıraktı. Feramurz orada dolaşırken bir çeşme başında uyuyakaldı.

Sinhab Feramurz'u buldurmak için adamlarını gönderdi; Fakat Feramurz onların hepsini ya öldürdü ya da kaçırttı. Bunun üzerine Sinhab kendisi gitti. Feramurz'la savaştılar. Feramurz Sinhab'ın Müslüman olduğunu öğrenince başından geçenleri anlattı. Adaya nasıl geldiğini söyledi. Sinhab Feramurz'u alıp sarayına götürdü.

Feramurz daha sonra oradan ayrıldı ve rub-ı meskunun yolunu tuttu. Yolda Kubbe-i Hazra adında bir mezara rastladı ve girmek istedi. İçeri girince üzerinde kendisine hitaben yazılmış bir yazı gördü. Bu mezarın kendisi için inşa edildiği yazıyordu. Ayrıca yine kendisi için bir kılıç bir de at bırakılmıştı. Biraz ilerleyince Asaf Şah'ın mezarını gördü ve ruhuna dua etti. Mezardaki hazineyi de dışarı çıkarttırdı.

Bunu duyan Kehkeşan, Feramurz'dan hazineyi istedi, Feramurz karşı çıkınca meydan okudu ve üzerine adam gönderdi. Feramurz Kehkeşan'ın gönderdiği adamları yendi. Bu sefer Feramurz'un karşısına Kehkeşan kendi çıktı; ama o da başarılı olamadı. Feramurz rub-ı meskuna doğru yolculuğuna devam etti.

Bu sırada Leytan Vezir Huşeng-abad'a gitti. Orada kardeşi Bahtun Vezir'i gördü, kardeşinin burnunun olmadığını fark etti. Bahtun bunu Kattal Zengi'nin yaptığını yaptığını söyledi. Leytan durumu anlatmak için Keymurad Han'a gitti. Durumdan haberdar olan Keymurad Han da hemen Kattal'a karşı hazırlık yaptırdı. Bir süre sonra Kattal'ın Cazu şerrine uğrayıp helak olduğuna dair bir haber duyunca çok sevinip rahatladılar.

Bu arada Çeldek ve Jivek şekil değiştirip Keymurad Han'ın ordusuna gelmişti. Orada görüp duyduklarını gelip Ferahzad'a anlattılar. Sarsar da şekil değiştirip Erdivan Hindî'nin çadırına girmişti. Onu uyutup kaçırmayı düşünüyordu. Ama Erdivan Sarsar'ı fark edince onu hemen etkisiz hale getirdi ve esir etti. Sarsar tutulduğu yerden kaçmayı başardı.

Erdivan ve Ferah-zad karşı karşıya geldi. Uzun süren bir savaştan sonra baktılar ki çok kayıp veriyorlar, savaşa ara verdiler. Bu arada Feramurz'un ortaya çıkmasını beklerken, Leytan ve Keymurad da Akrebe Cazu'nun gelmesini bekliyordu.

Akrebe geldi, yaptığı büyülerle pek çok pehlivanı esir etti. Leytan Vezir ve Kehmurad Han bu esirleri idam etmek istiyordu.

Akrebe'nin Şimle Banu adında bir kızı vardı. Akrebe, Kahhar-ı Azam'ı kaçırıp kızına emanet etmişti. Şimle Kahhar'ı görünce ona âşık oldu ve kendisiyle birlikte olması için üzerindeki büyüyü kaldırdı. Şimle'nin yaptıklarından rahatsız olan Kahhar, onu bir vuruşta öldürdü.

Kahhar oradan dışarı çıkınca bir kubbe gördü. Yanındaki bir sütunun üzerinde kendisi için yazılmış bir yazı gördü. Yazı Şedad Şah tarafından yazılmıştı ve emanetlerinin alınmasını istiyordu. Kahhar, Şedad Şah'ın isteğini yerine getirdi, hazineyi mezardan çıkardı. Eşyaları taşıyacak adam getirmesi için Kırtas'ı Hakaniye'ye gönderdi.

Kırtas Hakaniye'ye gelince Keymurad Han'ın pek çok İslam yiğidini astıracağını öğrendi. Kahhar'dan yardım istedi.

Kahhar gelince dar ağaçlarını gördü. Öyle bir nara attı ki Akrebe Cazu korkudan öldü. O ölünce yiğitlerin sihirleri geçti, kendilerine geldiler ve onlarla savaştılar.

Kırtas feramurz'u aramak üzere yola çıktı. Feramurz da rub-ı meskuna gitme hazırlığı yapıyordu.

Feramurz bir gün yine ava çıktı. Gezerken karşısına adının Hürmüz olduğunu söyleyen genç bir peri çıktı. Başından geçenleri anlattı ve Feramurz'dan yardım istedi. Feramurz da ona yardım edeceğini söyledi ve hemen harekete geçti. Uzun mücadelelerden sonra Hürmüz Şah'ı kelesine kavuşturdu.

TEZİN HAZIRLANMASINDA İZLENEN YÖNTEM

1) Öncelikle Şehnâme ve Türkçe tercümeleri hakkında bilgi verilmiştir.

2) Metnin imlâ özellikleri belirtilmiş, hazırlanan dizin hakkında bilgi verilmiştir.

3) Metin, Eski Türkiye Türkçesi dil özelliklerini taşıdığı için dönemin dil özellikleri korunarak transkripsiyon yapılmıştır. Cümlelere noktalama işaretleri konulmuştur. Özel isimler büyük harfle başlatılmıştır. Varak numaraları, daha belirgin olması için **[60/b]** şeklinde kalın biçiminde yazılmış, satır numaraları "[2]Ammā" şeklinde gösterilmiştir. Kırmızı renkli olarak yazılan sözcükler kalın biçimde gösterilmiştir.

4) Eserde bulunan minyatürler [MİNYATÜR] şeklinde gösterilmiştir.

5) Bizim tarafımızdan ilave edilen kısımlar [ ] işareti ile gösterilmiştir.

6) Üzerinde çalışılan varaklar özetlenerek günümüz Türkçesine aktarılmıştır.

7) Metinde geçen tüm kelimeleri içeren bir dizin hazırlanmıştır. Yapım ekleri kelimeyle birlikte alınmış; fakat çekim ekleri kelimeden ayrı gösterilmiştir. Kelimeler tamlama halinde kullanılmışsa kelimenin altında bu tamlama verilmiştir. Kişi ve yer adları için ayrıca bir dizin oluşturulmuştur.

8) Üzerinde çalışılan varakların tıpkıbasımları çalışmanın sonuna eklenmiştir. Varakların sayfa ve satır numaraları da üzerinde gösterilmiştir.

DİL VE İMLÂ ÖZELLİKLERİ

Bu inceleme ikinci cildin 60b-90a varakları arasındaki metni içermektedir, eserin bütün dil özelliklerini kapsamamaktadır.

Üzerinde çalışılan metin harekesiz olduğundan müstensihin imlâ tercihine bağlı kalınarak okunmuştur. Özellikle bazı eklerin düz mü yoksa yuvarlak ünlüyle mi yazıldığına dikkat edilmiş ve buna göre okunmuştur. Üzerinde çalışılan bölümde eser her ne kadar 17. yüzyılda istinsah edilmiş olsa da Eski Anadolu Türkçesinin özellikleri görülmüş, metnin transkripsiyonu yapılırken bu özellikler dikkate alınmıştır.

İMLÂ ÖZELLİKLERİ

1) ÜNLÜLERİN YAZIMI

A

Metinde a ünlüsü genellikle ön seste elif (ا) ve medli elif (آ) ile, iç seste elif (ا) ile, son seste elif (ا) ve güzel he (ه) ile yazılmıştır. Uzun a'ların (ā) yazımında daima elif (ا) kullanılır.

ağaçlarını (85b/25), *boğazlarında* (85b/25), *ḳapadı* (73b/25), *ḳanda* (61a/21),

deryāsı (65a/3)

E

E ünlüsünün metinde ön seste elif (ا) ile yazıldığı, iç seste yazılmadığı, son seste ise güzel he (ه) ile yazıldığı görülür.

eyitdi (60b/11), *evren* (85a/25), *depme* (70a/19)

I/İ

Ön seste elif ye (ای), son seste ye (ی) kullanılırken iç seste harf kullanılmadığı görülür.

içün (60b/2), *iki* (61a/16), *ikinci* (62b/17)

O/Ö/U/Ü

Metinde geçen o, ö, u, ü ünlülerinin ön seste elif vav (اف), iç ve son seste ise vav (و) ile yazıldığı görülür.

ölüye (82a/18), *öpüşdiler* (78a/13)

2) ÜNSÜZLERİN YAZIMI

C/Ç

C ve Ç'nin genelde cim (ج) ve çim (چ) harfleriyle karışık olarak yazıldığı görülür.

cayır cayır (87b/6), *çıḳdı* (61a/25), *ceng* (61a/22), *üç* (79b/9)

G

G ünsüzü ince seslerde kef (ك), kalın seslerde gayın (غ) ile yazılır.

giyindi (82a/19), *ġorına* (68a/23)

K

K ünsüzü ince seslerde kef (ك), kalın seslerde kaf (ق) ile yazılır.

kesilüp (65a/24), *ḳurdı* (61a/13)

Ñ

Ñ ünsüzünün yazılışı kef (ك) iledir.

senüñ (61a/20), *göñlinden* (84a/4)

P

Gerindium eki olan –up/-üp'ün be (ب) ile yazıldığı, diğerlerinde pe (پ) kullanıldığı görülür.

getürüp (61a/4), *yapraġı* (75a/10)

S

S ünsüzü ince seslerde sin (س), kalın seslerde sad (ص) iledir. Alıntı kelimelerde peltek se (ث) kullanımı da vardır.

siz (60b/1), *ṣordı* (68a/5), *ṯānī* (86b/4)

T

T, ince seslerde te (ت) ile, kalın seslerde tı (ط) ile yazılır.

tüzden (75b/1), *ṭağılup* (79a/21)

SES BİLGİSİ

ÜNLÜLER

1. Ünlü Değişmeleri

i>e Değişmesi

Metinde i'li yazılıp bugün e'li kullanılan kelimelerden bazıları şunlardır:

gice (60b/14), *di-* (61a/20), *biş* (66a/5), *yidi* (62a/1)

2. Ünlü Uyumu

2.a. Kalınlık-İncelik Uyumu

Kalınlık-incelik uyumu metinde düzenli olarak karşımıza çıkar:

ḳağşaraḳ (80b/16), *ḳaçurdı* (61b/10), *serpildi* (88b/18), *virdiler* (67b/11)

2.b. Düzlük-Yuvarlaklık Uyumu

Eski Anadolu metinlerinde genel bir yuvarlaklaşma temayülü görülür. Bu yuvarlaklaşmanın bir kısmı dudak ünsüzlerinin etkisiyle olurken, bir kısmı Eski Türkçe dönemindeki -g ve -ġ'ların Batı Türkçesinde düşmesi sonucu ünlüleri yuvarlaklaştırmasıdır. Bazı kelimeler ise sebepsiz yuvarlaklaşır.

2.b.1. Sözcüklerde Yuvarlaklaşma

Metinde yuvarlak ünlülü olarak karşımıza çıkan kelimelerden bazıları şunlardır:

altun (66a/6), *delü* (66a/13), *demür* (81a/14), *devür-* (65b/18)

2.b.2. Eklerde Yuvarlaklaşma

Zarf-fiil eki -up/-üp

bağlanup (75a/6), *işidüp* (69b/24)

Faktitif eki -(u)r/-(ü)r

geçürdi (69b/13), *aşurdı* (61b/3)

3. şahıs emir eki -sun/-sün/-sunlar/-sünler

gitsün (60b/4), *bilsün* (65b/6), *olsunlar* (65b/12)

Bildirme eki -dur/-dür

ḥüsnālardandur (63a/23), *ıżṭırābdadur* (84b/25)

1. şahıs iyelik eki -(u)m/-(ü)m/-(u)muz/-(ü)müz

ḳarındaşum 81a/18, *oġlum* (64a/13)

2. şahıs iyelik eki -(u)ñ/-(ü)ñ/-(u)ñuz/-(ü)ñüz

ḥaberüñ (83a/20), *boynuñ* (80b/3)

Genitif eki -uñ/-üñ/-nuñ/-nüñ

çeşmenüñ (70a/13), *oġlınuñ* (74b/9)

Teklik 1. şahıs görülen geçmiş zaman eki -du(m)/-dü(m)

vardum (88a/8), *gördüm* (65b/25)

Teklik 2. şahıs görülen geçmiş zaman eki -du(ñ)/-dü(ñ)

geldüñ (60b/15), *eyledüñ* (68a/11)

Çokluk 1. şahıs görülen geçmiş zaman eki -du(ḳ)/dü(k)

çıḳarduḳ (65a/1), *ḳaça-bildük* (67a/13)

Çokluk 1. şahıs bildirme eki -uz/-üz

dervīşānuz (68b/7)

Geniş zaman eki -ur/-ür

çekilür (86b/17), *görinür* (70a/2)

Zarf-fiil eki -u/-ü

diyü (60b/15), *gelü-vireyin* (79a/1)

2.b.3. Düz Ünlü Taşıyan Ekler

Teklik 3. şahıs iyelik eki -ı/-i;-sı/si

fili-le (81a/14), *fikri* (64a/20), *gögsine* (62b/17), *acısı-la* (70b/9)

Teklik 3. şahıs görülen geçmiş zaman eki -dı/-di

gösterdi (83b/1), *baġladı* (66a/10)

Soru eki -mı/-mi

bildüñ mi (60b/12), *var mıdur* (64b/12)

İsimden isim yapım eki -cı/-ci

elçi (64b/10), bekci (65b/25)

Pasiflik eki -(ı)l/-(i)l

baḳılmaz (71a/4), *gömildi* (62b/13)

Öğrenilen geçmiş zaman eki -mış/-miş

atmışlar 85b/23, *göndermiş* 74a/3

Teklik 2. şahıs eki -sın/-sin

göndersin (74a/7), *işidesin* (86a/17)

Teklik 2. şahıs bildirme eki -sın/-sin

binā mısın (62b/14), *ḳandasın* (72a/9)

Çokluk 2. şahıs eki -sız/-siz

imdād idesiz (88b/23), *ḥāżır olasız* (79b/22)

İsimden isim yapım eki -lıḳ/-lik

tecāvüzlik (70b/20)

Fiilden isim yapım eki -ıcı/-ici

avlayıcı (81a/16)

Zarf-fiil eki -ınca/-ince

ḥayḳırınca (80b/10), *işidince* (62a/10)

2.b.4. Yazılışı Düzensiz Olan Ekler

Faktitif eki –dır/-dir/-dur/-dür

öldirüp (62a/11), *öldürürem* (64a/14)

ḳavuşdırup (89b/9), *ḳavuşdurayum* (89a/15)

ḳaldıralar (70a/7), *ḳalduramayalar* (76b/11)

İsimden isim yapım eki –lı/-li/-lu/-lü

bellü (66a/12), belli (61b/15)

başlu (87a/15), *başlı* (89a/21)

Belirtme hâl eki -ı/-i; -(n)ı/-(n)i; -(ı)n/-(i)n

giceyi (61b/23), *seni* (60b/12);

miḳdārını (64b/2), *sihrini* (69b/22);

adların (64a/25), *arḳasın* (75a/18)

Dönüşlülük eki -ın/-in/-un/-ün

görünen (72a/23), *görinen* (71b/24)

Yön gösterme eki -arı/-eri/-aru/-erü

içeri (64a/22), *içerü* (73a/25)
yuḳarı (60b/8), *yuḳaru* (73a/2)

3.Ünlü Düşmesi

Vurgusuz orta hece ünlüsünde görülen bu hadisenin metindeki bazı örnekleri şunlardır.

göğüs (gögsinden) (71b/10), *burun (burnına)* (77a/15)

İçün, ile edatları bazı kelimelere ilk ünlüleri düşerek eklenir:

senüñ'çün (73a/10*), emri-le* (77a/7)

4. Ünlü Birleşmesi

Metnimizde ünlü birleşmesinin bazı örnekleri şunlardır:

n'eyle- (82a/9), *n'ol-* (84a/1), *n'it-* (86a/17)

ÜNSÜZLER

1. Ünsüz Değişmeleri

1.a. ḳ/ḫ Değişikliği

Metinde ḳ ile geçen ve günümüzde h olan bazı kelimeler şunlardır:

ḳangı (66a/18), *ḳanı* (66a/17)

1.b. g/v Değişikliği

Metinde g ile geçen ve günümüzde v olan bazı kelimeler şunlardır:

sög- (75a/7), *dög-* (81a/15)

1.c. t/d Değişikliği

Metinde bazı kelimelerin hem d hem de t ile yazıldığı görülmüştür:

ṭoġrı (60b/8) / *doġrı* (65b/10), *ṭol-* (70b/15) / *dol-* (85b/18), *ṭur-* (83b/22) / *dur-* (68a/1)

Metinde t ile geçen ve günümüzde d olan bazı kelimeler şunlardır:

ṭaġ (83a/11), *ṭaġıl-* (70b/1), *ṭoḳsan* (4a/13), *ṭoḳun-* (85b/18), *ṭoḳuz* (62b/11)

2. Ünsüz Benzeşmesi

Günümüzde ünsüz benzeşmesi kuralına uyan bazı eklerin metinde uyuma girmediği görülmüştür:

baḳdılar (67a/24), *gerçekden* (63b/23), *gitdügin* (87a/11), gerçekdür (70a/16)

Ünlülerin etkisiyle ünlülerle ünsüzler arasındaki sert ünsüzlerde bir yumuşama meydana gelir. Metnimizde bunun örneklerine rastlanmaktadır:

-t->-d- *yaradılalıdan* (76a/23) *işidince* (62a/10)

-k->-g- *işemeg*e (84b/6), *bildüginden* (65a/5)

-ḳ->-ġ- *ṣaġlıġ*a (82b/8) *ṣoluġı* (74b/19)

3. Ünsüz Türemesi

Ünlü türemesi metnimizde yardımcı sesler biçiminde kendini göstermektedir:

diyelüm (60b/1), *şunlar* (67a/6)

DİZİNİN HAZIRLANMASINDA İZLENEN YÖNTEM

1) Metinde kullanılan ve sözlük değeri olan her kelime ana madde olarak alınmış ve koyu siyah puntolarla dizilmiştir. Dizinde madde başları alfabetik olarak verilmiştir.

2) Kelimelerin kökenlerinin gösterilmesinde ve anlamlandırılmasında Ferit DEVELLİOĞLU Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lûgat, TDK Türkçe Sözlük, TDK Yeni Tarama Sözlüğü ve İlhan AYVERDİ Misalli Büyük Türkçe Sözlük esas alınmıştır.

3) Madde başlarında kelimenin hangi dile ait olduğu *Ar., Far.* vb. kısaltmalar ile parantez içinde ve italik olarak gösterilmiştir. Türemiş ve birleşik kelimelerde farklı dillerden geçen kökler ve ekler var ise kökenleri, sırasına göre yazılmıştır.

bezm *(Far.) is.* Meclis

b. 61b/19, 80a/25

silaḥşorlıḳ *(Ar.+Far.+ T.) is.* Savaşçılık

s. 62b/1

4) Türkçe veya Türkçeleşmiş olduğu düşünülen kelimelerde dil kısaltması verilmemiştir.

bıyıḳ *is.* Bıyık

b.+lar 64a/23

5) Dil bakımından kaynağını belirleyemediğimiz sözcükler için (…) işareti kullanılmıştır.

arzḥām *(...)* (?)

a. 72a/11

6) Kelimenin metin içinde hangi görevde kullanıldığı, dil kısaltmasından sonra italik olarak gösterilmiştir. Fiil kök ve gövdeleri için kısaltma yapılmamıştır.

paṭlıcān *(Ar.) is.* Patlıcan

p. 87a/17

öykelen- Öfkelenmek

ö.-di 70b/6

7) Dizinde madde başı olarak alınan her kelimenin anlamı yazılmıştır. Anlam verilirken genel sözlüklerde olduğu gibi tanım yapılmamış, kelimelere bütün anlamları değil sadece metinde geçen anlamları verilmiştir.

beste *(Far.) is.* Bağlanmış, bağlı

b. 77b/8

8) Anlamını çözemediğimiz ya da yaklaşık bir anlam verip de bu anlamı yararlandığımız sözlüklerde bulamadığımız kelimelerde anlamdan sonra soru işareti (?) kullanılmıştır.

bed-nūş *(...)* (?) Kötülük içen

b. 72b/14, 72b/3, 72b/5, 72b/5

b.+uñ 72b/5, 72b/6

b.+üñ 72b/13

9) Kelime, metnin değişik yerlerinde farklı anlamlarla kullanıldıysa bu farklı anlamlar **1. 2.** … biçiminde numaralandırılarak yazılmıştır.

reng *(Far.)* **1.** *is.* Hile, oyun

r.+eyle- 84a/11

r.+i 78b/24

r.+it- 66a/17

r.+leri 83a/25

r.+vir- 69a/3

2. *is.* Renk

→ şeb-reng

10) Ara madde, deyim ve birleşikler ilgili madde başının içinde kalmak kaydıyla belirli bir düzende sıralanmıştır. Tamlamalar, deyimler, birleşik fiiller hangi sözcükle başlıyorsa o madde içerisinde toplanmştır.

cevāb *(Ar.) is.* Cevap

c.+al- 80a/6

c.+gönder- 60b/5

c.+viril- 89b/15

c.+vir- 65a/25, 78b

11) Arapça ve Farsça tamlamalar, bu tamlamalarda geçen her kelimenin altında verilmiştir.

maḳdūr *(Ar.) is.* Güç

m.+-ı beşer 75a/14

beşer *(Ar.) is.* İnsan

b.+ (maḳdūr-ı beşer) 75a/14

12) Yazılışları aynı anlamları farklı olan madde başı kelimeler I, II, … şeklinde numaralandırılıp, ayrı ayrı madde başı olarak alınmıştır.

māl (I) *(Ar.) is.* Mal, servet

m.+ın 73b/19, 78b/9

m.+ından 65a/4, 74a/15

māl (II) *(Far.) sf.* süren, sürülen anlamlarıyla terkipler yapar

→ pāy-māl

13) Madde başı olan kelimeler görev bakımından farklı türlerde kullanıldığında her bir tür için ayrı numaralandırma yapılarak gösterilmiştir

yuḳarı 1. *zf.* Yukarı

y. 60b/8, 69a/18, 85b/14

2. *is.* Yukarı

y.+dan 84a/18

14) Türkçeye ses değişikliğine uğrayarak girmiş kelimelerde dil kısaltması verildikten sonra kelimenin asıl biçimi de parantez içinde gösterilmiştir.

canavar *(Far. cān-vār) is.* Canavar

c. 81a/16

15) Farklı yazıma sahip aynı anlamdaki kelimeler ayrı madde başları olarak alınmış, yazılışları farklı olmasına rağmen aynı anlamlı kelimeler olduğunu belirtmek için *bk.* kısaltması kullanılarak gönderme yapılmıştır.

bellü *bk.* **belli**

b. 66a/12

16) Arapça ve Farsça ön eklerle yapılan, tamlama biçiminde oluşturulmuş bütün birleşik yapılarda ön ek ve tamlamayı oluşturan ilk kelime madde başı olarak alınmış, birleşikler o madde başının altına alfabetik olarak dizilmiş, madde başıyla farklarını belirtmek amacıyla da başlarına yıldız işareti (*) konulmuştur.

bilā- (*Ar.) e.* -siz

***bilā-ḳusūr** Kusursuz

b. 64b/24

***bilā-zaḥm** Zahmetsiz

b. 66a/25

17) Madde başı kelimenin ikinci veya sonraki unsur olarak geçtiği yapılara asıl maddenin altında ok işareti (→) ile gönderme yapılmıştır.

ẖalīfe *(Ar.) is.* Halife

h. 64b/1

h.+eyle- 69a/24

h.+lerden 67b/15

→ ser-ẖalīfe

18) Argo, halk diline özgü, mecaz, deyim anlamda kullanılan kelimeler, ilgili kısaltmayla belirtilmiştir.

engüşt-ber-dehān *(Far.) dey.* Şaşakalan

e.+it- 77b/24

Alaman *hlk. öz. is.* Alman, Cermen soyundan olan

a. 78b/24

19) Fiil kök ve gövdeleri madde başı olarak alınırken (-) işareti kullanılmıştır.

uṣan- Usanmak

u.-up 90a/25

20) İsim kök ve gövdesine gelen ekten önce (+) işareti kullanır.

uzaḳ *is.* Uzak

u.+dan 84a/24

21) Fiil kök ve gövdesine gelen ekten önce (-) işareti kullanır.

üş- Üşüşmek, toplaşmak

ü.-diler 83b/15

ü.-üp 77b/17, 83b/17

22) Yapım ekleri kelimeyle birlikte alınmış; fakat çekim ekleri kelimeden ayrı gösterilmiştir.

söyleş- Söyleşmek, sohbet etmek

s.-diler 89a/5

s.-ürek 66b/20, 80a/20

s.-ürler 65b/3, 67a/2, 82b/4

23) Kişi ve yer adları için ayrı bir dizin oluşturuldu. Farklı biçimlerde karşımıza çıkan kişi ve yer adlarının ilişkisi *bk.* kısaltmasıyla belirtilmiştir.

Şimle *bk.* **Şimle Bānū**

ş.+yi 85a/8

METİN

[60/b] [1]"Siz ne dirsiñiz?" didi. Bunlar da "Ne diyelüm yā Eşkbūd, biz saña tābi'yüz, siz ne murād iderseñiz biz de saña uyarız." didiler. [2]Ammā çoġı aşlı yoḳdur " 'Acabā bizi tecribe eylemek içün mi söyler?" diyü şübheye düşdiler. Ṣarṣar gördi cümlesi muḫālefet [3]eylemezler. Ammā rü'yāya çendān i'tibār eylemediler. Ṣarṣar muḳayyed olmadı. Tīz Cemşīd Şāh'a daḫı böyle ḫaber gönderdi. Cemşīd Şāh [4]daḫı i'timād eylemedi. "Ḥīle ile ḳal'aya girmek murād eyler." didiler. "Lākin sözi taḥḳīḳ ise varsun begendügi yire gitsün, [5]buradan aña varur yoḳdur." diyü cevāb gönderdi. Ṣarṣar bildi kim ınanmazlar. İḳtiżā eyledi ki "Sırrı bildürmek ḫoş imdi." [6]diyüp muḳayyed olmadı.

Ol gün ceng eylemek olmaz. Aḫşam olup herkes bār-gāhına gidüp rāḥat olduḳda Ṣarṣar daḫı [7]Eşkbūd ṣūret cāme-ḫāb tezyīn eylediler. Ṣarṣar girüp yatdı. 'Ālem aġyārdan ḫālī olduġı gibi yirinden dört [8]tebdīl-i ṣūret ṭoġrı burc dibine gelüp bir yirinden kemend atdı. Yuḳarı çıḳup öte cānibe indi. Cemşīd Şāh'uñ sarāyın [9]bulup ser-vaḳtine girdi. Dārūlayup arḳasına urdı. Daḫı Eşkbūd Hindī ḳatl idüp gömdügi yire getürdi. Andan [10]'ilāc idüp 'aḳlın getürüp Cemşīd Şāh gözin açdı. Kendin öyle bir yirde gördi. Cāme-ḫāb libāsı-la ta'accüb idüp [11]baḳınca ḳarşusında Ṣarṣar'ı gördi. Cemşīd Şāh ḫavf eyledi. Ṣarṣar eyitdi: "Ḳorḳma yā Cemşīd Şāh. Saña żararum yoḳdur. Lākin [12]beni bildüñ mi? Ben kimem?" didi. Cemşīd Şāh: "Seni gördügüm yoḳdur. Ne bileyüm. Ancaḳ ẓannum budur ki melekü'l-mevtsin. Lākin lüṭf eyle, baña ḳıyma." [13]didi. Ṣarṣar gülüp "Yā Cemşīd Şāh. Baña Ṣarṣar-ı Sebük-bār dirler." diyüp kendin bildürdi ve aşlın daḫı bildürdi ve Eşkbūd'uñ lāşesin [14]gösterüp eyitdi: "Yā Cemşīd Şāh, gerekdür kim cāme-ḫābından ḳalḳup bu gice baña rü'yāmda, var Eşkbūd'a tābi' ol, aña ṣāḥib-ḳırānlıḳ [15]virildi, didiler diyüp gelürsin. Ben Eşkbūd ṣūretinde saña ḫoş geldüñ, direm. Sen de gelüp Eşkbūd, diyü baña tābi' olursın, [16]diyü sırrı kimseye söylemezsin." didi ve Cemşīd'i alup cāme-ḫābına bıraġup geldi. Eşkbūd ṣūretine girüp yirine [17]yatdı. Kimse bu ḥālden ḫaber-dār olmadı.

Çün ṣabāḥ oldı. Herkes yirlerinden ḳalḳup Cemşīd daḫı ḳalḳınca [18]erbāb-ı dīvān cem' idüp "Şöyle bir rü'yā gördüm. Meger Eşkbūd'uñ sözi yirinde imiş." diyü cümlesin alup ve ḳal'a [19]ḳapuların açup çıḳdı. Eşkbūd ṣūretinde Ṣarṣar'a geldi. Öñinde temennā eyledi ve "Şöyle bir rü'yā gördüm." diyüp seksen [20]biñ 'asker-ile tābi' oldı. Bu kerre Eşkbūd'uñ ḳırḳ biñ 'askeri daḫı derūnī īmāna gelüp Cemşīd Şāh daḫı ḳal'ada vekīl ḳodı.

[21]Yüz yigirmi biñ er-ile bir gün ḳalḳup Ṭumṭurāḳ'uñ olduġı ḳal'anuñ öñine gelüp ḳondı. Gice olduḳda varup tebdīl-i ṣūret [22]Ṭumṭurāḳ'a ve Zengireng'e buluşup olan aḥvāli naḳl eyledi ve "Sizi da'vet eylerem. Sen dirsen ki şunda bir daḥme vardur, anı feṭḥ ide- [23]bilürseñ saña tābi' oluruz, dirsen ben de varup ṣūret-i mu'āmele daḥmeyi feṭḥ iderem. Andan sizüñle bile Ḳattāl Zengī üzerine [24]giderüz." didi. Sözi bunuñ üzerine ḳıyup Ṣarṣar yine gelüp yataġına girüp yatdı.

Çün ṣabāḥ olup andan bir nāme yazup [25]bir Hindī ile Ṭumṭurāḳ'a gönderdi. Ṭumṭurāḳ Zengī oḳıyup eyitdi: "Var söyle şunda bir daḥme vardur. Eger varup anı feṭḥ ide-bilürse **[61/a]** [1]ol zamān bilür meger sözüñ gerçekdür. Ben de saña tābi' oluram. Ceng eylemege ḥācet degül."

Eşkbūd ṣūret Ṣarṣar: "N'ola?" diyüp [2]yalıñızca ḳalḳup daḥme öñine ālet mülāḥaẓa raṣadın bulup **ḥāsılı** feṭḥ eyledi. İçinde olan eşyāyı ṭaşıdup bār-gāhı [3]çıḳarup ḳurdı. Ṭumṭurāḳ daḫı gelüp ḳırḳ biñ er-ile tābi' olup Ṣarṣar ser-ḳaplan eyledi. Mecmu'ı yüz elli biñ 'asker olup [4]Eşkbūd 'askerinden mā'adā külliyet ile daḥme feṭḥ olınca ınandılar.

Bu arada Eşkbūd ṣūret Ṣarṣar üstād-ı āhen-gerler getürüp [5]bir gürz yapdurdı. Āhenden Eşkbūd'uñ evvelki gürzinüñ ikisi ḳadar mücevvef ve zinde yüz baṭman vardur, diyü taḥmīn iderlerdi. [6]Daḫı bir ġılāf yapdurdı. Andan taḫt-ı revān resminde bir şey yapdırup gürzi anuñ üzerine ḳoyup iki fil üzere [7]ḥaml idüp cürmde daḫı Ḳahhāruñ gürz-i müntehāsınuñ iki cürmi ḳadar var idi. Eşkbūd'uñ aṣl gürzin bir fil üzerine [8]yükledüp üç gün tedārük gördiler. Dördinci gün gitseler gerek.

Ṣarṣar'uñ 'aḳlına bir şey geldi: "Yā şimdi Ḳattāl [9]Zengī, Cevāhir Şāh memleketinde ḳışlamaz. Şehrüñ bir cānibine daḫı gitmişdür. Bir kerre varup yoḳlansa." didi. Dönüp Ṭumṭurāḳ'a [10]ve Zengireng'e: "Benüm murādum bir kerre Ḳattāl Zengī'nüñ olduġı yiri ḫaber almaḳdur. Ancaḳ şimdi seni göndersem geç gelürsin. Ben kendüm yarına dek [11]gelürem." didi. Ṭabān aldı. Heykel-i hidāyet ḫāṣṣası-la yitmiş ḳonaḳ yiri bir günde alurdı. Cevher-ābād ol maḥalle otuz ḳonaḳ [12]yir idi. Varup ḫaber aldı. "Ḳattāl Zengī oradan Ḳal'a-i Cihān-efrūz üzerinden Ḫāḳān-zemīn'e gitmiş, oradan dönüp [13]irtesi gün ol maḥal 'askere irişdi. Ḫāḳān-zemīn üzere gitmiş." diyü bildürdi. İrtesi gün yüz altmış biñ 'asker-ile [14]göçüp " 'Azm-ı Ḫāḳān-zemīn." diyüp işte Ṣarṣar Eşkbūd Hindī nāmında gelmekde.

Ammā rāvī eydür, Ḫāḳān-zemīnde Ferāmurz [15]"Muẓaffer Şāh ile muḳābil olup ḫāḳān Ferāmurz Ḳahhār-ı Ā'ẓam ile Ḳahḳaşān-ı Zīr-dest ġayrı cümle ser-ḳaplanlarına ġālib gelüp, üç gün [16]āsāyiş olınsun da dördinci gün senüñle imtiḥān olalım." diyüp döndiler. Üç gün geçüp dördinci gün iki cānibden çeng-i [17]ḥarbīler çalınup iki leşker at, fil, gergedanlar yine süvār olup meydān açıldı. "Meydāna kim gire." diyü herkes nāẓır-ı ber-meydān iken [18]Ḫāḳānīler'üñ ṭarafından Feraḫ-zād ḫāḳānī gergedan sürüp yanar āteş gibi meydāna girdi. Ṭarīd-i cevelān idüp ve na'ra urup, "Gele [19]yā Ḳattāl Zengī!" diyüp Ferāmurz'ı da'vet eyledi. Ferāmurz da Ḳuṭb-ı Āteş-dem'i meydāna sürüp Feraḫ-zād'uñ öñin aldı. Ādāb ile [20]'aşḳ eyledi. Feraḫ-zād da merḥabā idüp "Di imdi yā Ḳattāl Zengī, ḥamle eyle ki senüñ de miḳdārın bildireyüm." didi. Ferāmurz gülüp [21]"Yā Feraḫ-zād, bu söz saña 'aybdur. Evvelā benüm üçinci ser-ḳaplanum saña ibtidā ḥamleyi bile irtikāb eylemedi. Ḳanda ḳaldı kim ben ḥamle eyleyem. [22]Ḥamle senüñ, meydān erenlerindür. Eger murādın ceng ise ḥamle eyle, yoḫsa biñ yıl böyle ḳarşumda ṭursañ ben saña evvel ḥamle [23]eylemem. Zīrā ben ṣāḥib-ḳırānum. Üç şeye daḫı irtikābımuz yoḳdur. Ḳaçanı ḳomayuz, amān diyene ḳıymayuz, nikāḥsız 'avret yanına varmayuz." [24]diyüp vāfir nizā' eyledükden ṣoñra 'āḳıbet Feraḫ-zād el nīzeye urup irişdi. Ferāmurz'a bir nīze urdı. Ferāmurz sipere alup dāmen-i [25]siperden yol buldı ve zırha uġrayup yan yana na'lın dökerek ser-meydāna çıḳdı. Ferāmurz Feraḫ-zād'dan bir nīze yidi kim Ḳahḳaşān ve Ḳahhār'ı **[61/b]** [1]yāda götürdi ve taḥsīn āferīn eyledi.

Öteden Feraḫ-zād dönüp Ferāmurz'ı gördi. Sedd-i İskender gibi ṭurur. Ol daḫı Ferāmurz'uñ [2]nīzesin men' idüp nevbet Ferāmurz'a geldi. Ol daḫı nīze-i İskender'e el urup zīr-i baġalda żabṭ eyledi. Yalman-ı nīzeyi [3]raḫşınuñ bināgūşından derāz idüp dört ḳulaç miḳdārı aşurdı. İrüp Ferāmurz'a bir nīze urdı. Ber-ā-ber virüp [4]hemān nīzeyi āyine-i siperi pūş eyledükde āteşler ṣaçılup Ferāmurz'uñ ḳolları büküldi. Hemān nīze dāmen-i siperden ḫalāṣ olup [5]ḳoltuḳ altına uġradı. Cübbe ḫalḳaların oḫşayup daḫı nīzesin żabṭ idüp geçüp gitdi. Feraḫ-zād, Ferāmurz'dan bir nīze yidi kim [6]uyurdı uyandı. Mest idi, ayıldı. Vücūdı ser-ā-pā ḫaber-dār oldı. Ol ḫayreti-le ḳapdı gürz-i girānın, irişüp Ferāmurz'a bir [7]gürz ḥavāle eyledi. Ferāmurz gürz ber-ā-ber virüp ba'de başın ḳaçurup arḳaya alduḳda siper āyineleri zırḫa girüp [8]Ḳuṭb-ı Āteş-dem ṣaḳır ṣaḳır ditredi. Ferāmurz gerçi bī-bāk Feraḫ-zād'uñ gürzin men' eyledi ammā begendi, Ferāmurz Feraḫ-zād'ı [9]begendi. Feraḫ-zād yine öteden dönince Ferāmurz da el gürz-i İskender'e urup irişdi. Feraḫ-zād gürzin ber-ā-ber virüp [10]gürz gürze inice Ferāmurz'uñ ḍarb-ı gürzinden Feraḫ-zād'uñ ḳolları bükilüp baş ḳaçurdı. Arḳasında olan sipere [11]inince

āyineleri çarḫa gerüp Feraḫ-zād leşkeri virdükde altında olan gergedanuñ miyānı iki ḳat olup Feraḫ-zād'uñ başı [12]gergedan başına ber-ā-ber oldı. Ferāmurẕ gürzi żabṭ idüp ser-meydāna vardı. Feraḫ-zād kendin cem' idüp miyānın ṭoġradı, [13]vücūdın yoḳladı. Gerçi bir mūyına ḫaṭā gelmemiş ammā vücūdı ṭamar-be-ṭamar ḫaber-dār oldı. Ferāmurẕ'uñ ḳuvvetine ve gürz uruşına [14]taḥsīn ü āferīn eyledi.

Netīce-i kelām, bunlar aḫşam olınca birbirlerinüñ vücūdların āhen-gerān miṣāl güfte ḳılup yitmiş [15]seksen gürz urışdılar. Aḫşam oldı, ġālib maġlūb belli olmadı. Ferāmurẕ Ḳuṭb'uñ licāmın keşīde ḳılup Feraḫ-zād'a [16]ṭur eyledi. Feraḫ-zād da durdı. Ferāmurẕ "Yā Feraḫ-zād, işte bugün senüñle ceng idüp yine ayırd olmaduḳ. İmdi var [17]bu gice yi kebābın, iç şerābın, taḳviyet-i beden ḥāṣıl eyle de yarın yine senüñle ayırd olalum." diyüp döndi. Feraḫ-zād [18]Ḫāḳānī daḫı dönüp iki leşkerden ṭabl-ı ārām çalınup dönüp ḳondılar. Herkes bār-gāhlarına gidüp rezm ṭonların [19]çıḳarup bezm ṭonların giydiler. Ferāmurẕ ve begler Muṭṭahir Şāh'uñ dīvānına cem' oldılar ve Mużaffer Şāh beglerin dīvānına [20]cem' idüp Mużaffer Şāh, Feraḫ-zād'a ḫil'at giyürdi. "Yā Feraḫ-zād, Ḳattāl Zengī'yi nice gördüñ?" diyüp su'āl eyledi. Feraḫ-zād daḫı [21]medḥ idüp "Pādişāhum, bu āna gelince böyle bir ḳuvvet ḳudret ṣāḥibi dil-āvere rāst gelmedüm idi. Çoḳ metīn zengī imiş. [22]Ammā Nār-ı Nūr devletinde ḥaḳḳından gelürem." diyü Mużaffer Şāh'a tesellī virdi.

Ammā berüde Ferāmurẕ daḫı dīvāna geldükde Muṭṭahir Şāh su'āl [23]idüp "Ferāmurẕ, Ḳahḳaşān-ı Zīr-dest mānendi bir dil-āverdür." diyü 'aẕīm medḥ eyledi. Ol giceyi başa çıḳarup çün [24]ṣabāḥ oldı. Şems-i enver Sūy-ı Ḫāver'den ẓuhūr idüp zemīni nūrı-la münevver eyledükde iki leşker süvār olup daḫı birbirlerine muḳābil [25]oldılar. Ferāmurẕ ile Feraḫ-zād meydāna girüp tā aḫşam olınca gürz cengi eylediler ve döndiler.

İrtesi gün yine bendīler bu ḥāl **[62/a]** [1]üzere yidi gün ceng idüp ba'de sekizinci gün āsāyiş olındı. İki cānibden şikāre bendīler kīş ḳaḳup ṭabl- [2]bāz dögüp çerende ve perende oynayaraḳ dāmen-i kūha ṭoġrı revāne oldılar. Nā-gāh Ferāmurẕ'uñ öñinden bir āhū pertāb idüp [3]Ferāmurẕ ḥadeng ile āhūyı urup yıḳdı. Rikābında Jīvek ile Çeldek 'Ayyār bile idi. Bir yire inüp āhūyı kebāb idüp [4]'işrete başladı.

Ammā üstād eydür, meger Feraḫ-zād Ḫāḳānī olda şikāre binmiş-idi. Öñinden bir āhū pertāb idüp bir ḥadeng [5]iẕāḫate eyledi. Ḥadeng ıraḳdan gelmek ile āhūyı yıḳmadı. Cān ḥavli-le ḳaçdı. Meger Ḳahḳaşān daḫı şikārda idi. Ol [6]ma'hūd āhū Ḳahḳaşān'uñ öñine uġradı. Urup āhūyı yıḳdı. Andan renc idüp ḫuddāmuñ birine virdi.

Nā-gāh Feraḫ-zād [7]gelüp gördi, Ḳahḳaşān āhūyı yıḳup almış; "Āhū benümdür, vir." diyü azġışup bunlardur, cenge başladılar. Ammā Ḳahḳaşān 'allāmlarından [8]biri "Belki bunlar birbirlerine ḫaṭā idüp ṣoñra ṣāḥib-ḳırān baña niçün ḫaber virmediñüz." diyüp, "Bize 'itāb ider." diyüp, ilerü [9]segirdüp Ferāmurz̲'a varup, "Devletlü ṣāḥib-ḳırān efendimüz, Ḳahḳaşān şikārda Feraḫ-zād'a rāst gelüp şikār içün cenge [10]ṭurdılar. İḥtimāldür ki birbirine bir ḫaṭā ideler." didi. Ferāmurz̲ bunı işidince hemān süvār olup bunlar ceng eyledükleri yire [11]geldi.

Bu maḥalle dek Feraḫ-zād'uñ Ḳahḳaşān gergedanın öldürüp Feraḫ-zād da Ḳahḳaşān'uñ gergedanın öldürüp ikisi daḫı piyāde ḳaldılar. Birbirlerine [12]müşt ḥavāle idüp āḫir düvāl düvāle oldılar. Andan birbirlerine ruḫṣat bulmayup ḫançer ḫançere oldılar. Ferāmurz̲ bu ḥāli [13]görince öyle bir na'ra urdı kim ikisi de bī-hūd ḳaldılar. Ferāmurz̲ aralarına girüp Ḳahḳaşān'a "Çek elüñ andan pehlevān, [14]'aybdur." diyüp bunları ayırdı. Andan Feraḫ-zād'a ve Ḳahḳaşān'a raḫş irişdürdiler. Ferāmurz̲ Ḳahḳaşān'ı alup 'işret yirine [15]geldiler. Biraz 'işret idüp ḳalḳup serā-perdeye geldiler.

Gice mürūr idüp ṣabāḥdur oldı. İki cānibden çeng-i ḥarbīler çalındı. [16]Herkes süvār olup 'azm-ı meydān eyledi. Birbirlerine muḳābil oldılar. Feraḫ-zād Ḫāḳānī meydāna girüp Ferāmurz̲'ın öñin aldı. [17]Aḫşam olınca ceng idüp döndiler, ṣabāḥ yine bindiler.

Ḥāṣıl-ı kelām, yidi gün ceng idüp sekizinci gün āsāyiş [18]bu minvāl üzere otuz bir gün kelle-ber-kelle ceng eylediler. Otuz birinci gün aḫşam olup dönicek maḥalde Ferāmurz̲ [19]Feraḫ-zād'a eyitdi: "Yā Feraḫ-zād, yarın senüñle cengimüz otuz iki gün olur, aña göre tedārük gör." didi. Ferāmurz̲ ve Feraḫ-zād yine [20]dönüp iki cānibden ṭabl-ı ārām çalınup iki leşker dönüp 'azm-ı bār-gāh eylediler. Ferāmurz̲ dīvān-ı Muṭṭahir Ṣāh'a gelüp ve begler de [21]cümle geldiler. Ferāmurz̲, "Yarın Feraḫ-zād ile ayırd oluruz." diyü Mehter Paşa'ya fermān eyledi. "Evvel ṭabl çal." diyü tenbīh eyledi.

Ötede [22]Feraḫ-zād Ḫāḳānī Mużaffer Ṣāh dīvānına varup "Pādişāhum, yarın Ḳattāl Zengī şöyle didi, ayırd olınsaḳ gerekdür." didi ve Mużaffer [23]Ṣāh'a tenbīh eyledi. "Ṣaḳın pādişāhum, Ḳattāl Zengī baña ġalebe eylerse, yürüyüş idüp beni ḳurtarmaḳ sevdāsında olma. Yarın [24]çekersin ziyānın. Ben nice olursam sen daḫı öyle olursın." didi.

Ol gice mürūr idüp ṣabāḥdur oldı. İbtidā Ferāmurz̲ ṭarafından [25]çeng-i ḥarbīler çalınup iki leşker süvār oldı. Meydān merkezine gelüp ṣaflar düzildi ve meydān açıldı.

Meydāna ibtidā Ferāmurz **[62/b]** [1]girüp ol ḳadar silaḥşorlıḳ ‘arż eyledi kim dost düşmen taḥsīn āferīn eyledi. Andan na‘ra urup Feraḫ-zād’ı meydāna [2]da‘vet eyledi. Feraḫ-zād da gergedan sürüp meydāna girdi. Ferāmurz’uñ öñin aldı ve ‘aşḳ eyledi. Merḥabā idüp Feraḫ-zād [3]eydür: “Yā Ḳattāl Zengī, nedür aṣlı? Bugün ibtidā meydāna girüp çeng-i ḥarbī çaldırduñ. ‘Aceleden murāduñ nedür? Ġālibā maġlūb olacaġına [4]delāletdür.” didi. Ferāmurz gelüp “Yā Feraḫ-zād, ben saña dün dimedüm mi yarın bāri ayırd olalım. Ḳā‘ide-i ṣāḥib-ḳırānī böyledür.” didi. [5]Andan başladılar cenge. Gün ḳubbe-i felege dikilince ceng eylediler. Nevbet Ferāmurz’a geldükde Feraḫ-zād’a ṭur idüp “Yā Feraḫ-zād, [6]senüñle bugün otuz iki gündür ki ceng eylerüz. Ceng evveli nīze, āḫiri düvāl kemer zencīrdür. İn atından, ben de inüp senüñle [7]düvāl ṭutuşalum. Eger baña ġālib gelürseñ nice bilürseñ eyle. Eger ben saña ġālib gelürsem ben de nice dilersem öyle [8]eylerem.” didi. Feraḫ-zād “Yā Ḳattāl Zengī, sen evvel inseñ olmaz mı?” didi. Ferāmurz, “Yoḳ yā Feraḫ-zād, yol senüñdür.” didi. Feraḫ-zād [9]ḫoş imdi dönüp gergedan aşaġa indi. Ferāmurz da inüp düvālin teslīm eyledi. Feraḫ-zād, Ferāmurz’uñ düvāline ṣarılup [10]ibtidā zūrda Ferāmurz’uñ altı parmaḳ ökçelerin ḳaldurdı. Ferāmurz lenger virüp pāyların zemīne baṣdı. Feraḫ-zād yine [11]bir zūr daḫı eyledi. Ferāmurz’uñ pāyların sekiz ṭoḳuz parmaḳ ḳadar zemīnden ayırdı. Ferāmurz yine lenger virince Feraḫ-zād’uñ ḳolları [12]bükilüp Ferāmurz pāyların zemīne baṣdı. Feraḫ-zād “Yā Nār-ı Nūr!” diyüp üçinci zūrı öyle eyledi kim ḫāh-nā-ḫāh Ferāmurz’ı ṭuruḳlıġa [13]dökdi. Ferāmurz da öyle lenger virdi kim Feraḫ-zād’uñ ḳolları bükildi. Ferāmurz’uñ pāyları ṭopuḳlarına varınca yire gömildi. [14]Feraḫ-zād ġayrı nā-ümīd oldı. Ferāmurz’uñ da düvālin ṣalı-virdi. “Yā Ḳattāl, şeddādī binā mısın, yire mi giçersin? didi. Ferāmurz’ [15]dur, biraz ruḫṣat virüp tamām Feraḫ-zād diñlendükden ṣoñra Ferāmurz daḫı Feraḫ-zād’uñ düvāl kemerine ṣarılup “Yā ma‘būd!” [16]diyüp öyle zūr eyledi kim zūr-ı evvelde Feraḫ-zād’ı zānū’ya ber-ā-ber ḳaldırdı ve öyle ṭutup ruḫṣat virdi. Feraḫ-zād [17]zūr ide-gördi Ferāmurz’uñ ḳolların bükemedi. Ferāmurz bir daḫı eyledi. İkinci zūrda Feraḫ-zād’ı gögsine ber-ā-ber ḳaldurdı [18]ve yine ruḫṣat virdi ve lenger virdi, olmadı. Ferāmurz üçinci zūrda tā başına ber-ā-ber alup yidi adım ṣaġa ve yidi adım [19]ṣola ilerü ve girü şarṭ mu‘ānaḳa icrādan ṣoñra ṣırtın zemīne getürüp “Ne dirsin yā Feraḫ-zād?” diyince Feraḫ-zād da el [20]arḳası yirde “İy dil-āver, ol nice ḳulunam.” didi. Ferāmurz eyitdi: “Yā Feraḫ-zād, baña ḳul olmaḳ dilerseñ ḳarındaş oluruz.” diyince [21]Ferāmurz’uñ kelāmı Feraḫ-zād’a te’ṯīr idüp “Ne dimekle īmāna gelürem.” didi. Ferāmurz telḳīn idüp Feraḫ-zād orada İslām’a [22]gelüp “Devletlü ṣāḥib-ḳırān, siz varuñ imdi sa‘ādetle ben Muẓaffer Şāh’ı alup yarın

ḫāk-pāya varıruz.” didi. Ferāmurẕ da Ḳuṭb’a [23]binüp döndi. Feraḫ-zād da dönüp iki ṭarafdan ṭabl-ı ārām çalındı. Dönüp ḳondılar. Ferāmurẕ gelüp żiyāfet ṭa‘āmı ışmarladı.

[24]Ötede Feraḫ-zād daḫı dīvān-ı Muẓaffer Şāh’a varduḳda Muẓaffer Şāh eyitdi: “Yā Feraḫ-zād, saña ġālib gelmiş iken elinden ḳurtulduñ.” didi. [25]Feraḫ-zād, “Pādişāhum, bir söz ile ḳurtuldum.” didi. “Sen de ol sözi söyle de ḳurtul.” diyüp ḫudā-perest olduġın bildürdi. Muẓaffer Şāh **[63/a]** [1]bozıldı. Feraḫ-zād, “Pādişāhum, ma‘ḳūl olan varup iṭā‘at inḳıyād eylemekdür.” diyüp Muẓaffer Şāh’uñ daḫı göñlin eyledi. Ol gice [2]peşkeşler ḥāżır idüp irte Feraḫ-zād, Muẓaffer Şāh’ı aldı. Erbāb-ı dīvān ile ḳalḳup ‘azm-ı leşker-i Ferāmurẕ eyledi. Meger Ferāmurẕ nigeh-bānlar [3]ḳomış-ıdı. Gelüp ḫayr eylediler. Ferāmurẕ emr eyledi, pehlevānlar istiḳbāl idüp öñlerine düşüp serā-perde-i İskender-i Kübrā’ya geldiler. Muẓaffer [4]Şāh olsun, Feraḫ-zād olsun serā-perdeyi görince ḫayrān oldılar. İçeri girüp Muṭṭahir Şāh öñinde yir öpdiler. Ferāmurẕ öñinde [5]temennā idüp getürdükleri peşkeşleri ‘arż eylediler. Maḳbūle geçdi. Ḫazīneye ḳalḳdı. Birāderi Muẓaffer Şāh yanında yir virdiler. Feraḫ-zād’ı [6]ikinci ser-ḳaplan yirine geçürüp ṣandalī virdi. Żiyāfet ṭa‘āmı gelüp yindi. Andan Muẓaffer Şāh ḫudā-perest olup cümle bile gelenler [7]İslām’a geldiler. Muẓaffer Şāh şād olup daḫı Ferāmurẕ’ı begleri ile da‘vet idüp Ḫāḳāniyye’de żiyāfetler eyledi ve şehrde olan āteş- [8]kedeleri daḫı yıḳup mescidler binā eylediler ve cümle ḥükm itdügi yirleri Muẓaffer Şāh ādemler gönderüp İslām’a da‘vet ile müşerref [9]eylediler. Ferāmurẕ bunlara, “Şimden girü tedārük görilsün, ġayrı Īrān semtine gidelüm.” didi. Muẓaffer Şāh daḫı tedārükde bunlar bu ḥālde [10]biz gelelüm Ṣarṣar-ı Sebük-bār aḥvāline.

Ammā rāvī-i şīrīn-kelām eydür, Ṣarṣar-ı Sebük-bār tebdīl olup adını Eşkbūd Hindī ḳodı [11]ve Ṭumṭurāḳ-ı Pūlād-dest’i ser-ḳaplan ve Zengirengi’yi ‘ayyār başı idüp Cemşīd Şāh taḫtında kendi ṣāḥib-ḳırān menzilinde ḳarār eyledi. [12]Ḫaber aldı kim Ḫāḳān-zemīn üzere gitmiş. Yüz seksen biñ er-ile ḳalḳup ‘azm-ı Ḫāḳān-zemīn eyledi. Birḳaç gün gidüp bir gün [13]bir yire ḳondılar. Ṣarṣar gördi kim bu bir müferriḥ havā-dār cān-ı feraḥ-fezādur. “Yarın oturaḳ olsun.” didi. ‘Asker de “Yarın oturaḳ.” [14]diyüp münādīlerinde olındı. Herkes bildi kim yarın oturaḳ, işlerine muḳayyed oldılar.

Ammā ol gün ol gice mürūr [15]idüp ṣabāḥ oldı. Ṣarṣar yirinden ṭurup Ṭumṭurāḳ’ı ḳapup leşker de kendi Zengireng’i alup ikisi tenhā şikāre çıḳdılar. [16]Ol vādīleri gezüp seyr ü temāşā iderek bir yire geldiler. Gördiler iki yüzden ziyāde kimesne öldürmişler. İçlerinden Zenān [17]ṭā’ifesi de var. Ṣarṣar ta‘accüb idüp “ ‘Acabā bunları böyle kim

kim[29] eyledi?" diyüp küşteleri seyr iderken içlerinde biri ḥareket [18]eyledi. "Hā şunuñ cānı var ancaḳ." diyüp zaḥmın ṣar[d]ılar. 'Aḳlı başına geldi.

Ṣarṣar su'āl eyledi: "Siz ne ṭā'ifesiz [19]ve hem sizi kim bu ḥāle ḳodı? Cenge bā'iṯ-i bādī nedür?" didi. Ol kimse Ṣarṣar'ı öyle müntehā ḳadd u kūh-cesed görüp [20]'İfrit ṣandı. Dönüp "İy dil-āver, aṣlı budur ki bu araya yaḳın bir ḳal'a vardur. Adına Ḳal'a-i Var-dırāz dirler. Var-dırāz [21]Hindī nām bir pādişāhı vardur. Ġāyet pīrdür. Oġlı vardur. Merv-rāz Hindī dirler. Bir ḥaram-zāde ḳaltabandur. Āteş-perestlerdür. [22]Bir ḳal'a daḫı vardur, adına Ḳal'a-i Lāhūr dirler. Ṣāhına Lāhūr Hindī dirler. Hem pādişāhdur ve hem pehlevāndur. Ol Lāhūr Hindī'nüñ [23]Hezīre Bānū nām bir duḫteri vardur. Ziyāde ḥüsnālardandur. Ol Demürāzād Hindī'nüñ oġlı Merd-rāz Hindī ḳulaḳdan Hezīre Bānū'ya [24]'āşıḳ olup babası Lāhūr Hindū'ya nāme gönderüp istedi. Lāhūr virmedi. Merd-rāz Hindī 'asker çeküp Lāhūr'uñ üzerine [25]geldi. Ya'ni ḳızı ḍarb-ı dest ile ala. Lāhūr Hindī çıḳup Merd-rāz Hindī'yi münhezim idüp ḳaçurdı. Merd-rāz-ı Ḥaram-zāde, **[63/b]** [1]arasın uzadup bu kerre Hezīre Bānū cāriyeleri ile yaylaḳa gitdi. Meger Merd-rāz gözedür imiş. Yaylaḳı başup ḳızı [2]cāriyeleri ile alup gider. Ammā tiziyye Lāhūr Hindī'ye ḫaber geldi. İki biñ ādem ta'yīn idüp biz daḫı bile geldük. Merd-rāz'a bu maḥalde [3]irişdükde Merd-rāz ile cenge başladuḳ. Ḳızı Merd-rāz'uñ elinden alacaḳ zamān Sühe[y]l-i Kūhī dirler bir ḥarāmī vardur, on biñ cirid [4]atlu ḥarāmīye mālikdür. Meger nigeh-bān ādemleri var imiş. Görüp ḫayr eylemişler. Süheyl gelüp Merd-rāz'ı öldürdi ve ḳızı elinden aldı. Arada [5]nice cāriyeler öldi. Ben de zaḥm-dār oldum. Süheyl ḳızı alup mekānına gitdi Ṣoñı nice olsa gerekdür bilmem." didi.

Ṣarṣar ḥarīfe acıyup [6]eyitdi: "Şimdi ḳızı babası Lāhūr Şāh'a Süheyl'den ḫalāṣ idemez mi?" Gülüp didi: "Ḥarīf dögmede; zīrā Süheyl-i Kūhī, metīn ḥarāmīdür. [7]Aña ḥarīf olmayuz." didi. Ṣarṣar: "Şimdi ḳızı varup Süheyl'den alup babasına virsem baña tābi' olur mı?" didi. Ol şaḫṣın cānına minnet. [8]Zīrā ḳızı pek sever didükde, "Var imdi sen Lāhūr Şāh'a söyle, eger ḳız ḥāceti ise gelüp baña tābi' olsun. Ḳızı Süheyl'den [9]alı-vireyüm. Eger su'āl iderse baña Eşkbūd Hindī dirler. Vāḳı'amda baña ṣāḥib-ḳırānlıḳ virildi. Şimdi Ḫāḳān-zemīn üzere [10]giderem. Anda Ḳāttāl Zengī dirler, bir ṣāḥīb-ḳırān vardur. Anı başup kendime tābi' eylemege giderem." didi. Ol kimse oralarda at [11]çoḳ, bürine bürine süvār olup 'azm-ı Lāhūr eyledi.

Meger muḳaddem münhezim olan leşker-i firār Lāhūr Hindī'ye varup ḫaber [12]virmişler idi. Lāhūr Hindī tiziyye on biş biñ ḳadar 'asker ile binüp at boynına düşüp

[29] "kim" iki kez yazılmıştır.

gelürdi. Ol şaḫṣ yolda [13]rāst gelüp Ṣarṣar'uñ virdigi cevābı söyledi. "Lāhūr, cānuma minnet, hemān tek ḳızum Süheyl elinden ḫalāṣ eylesün." didi ve Ṣarṣar'uñ [14]olduġı yire 'azm idüp gelmekde.

Ammā bu ṭarafdan, ol şaḫṣ gidince Ṣarṣar Zengireng'e "Yā Zengireng, var sen 'askere, Ṭumṭurāḳ'a aḥvāli [15]bildir. Ben varup ḳızı Süheyl-i Kūhī'den çalup getüreyüm." diyüp 'askere gönderdi. Kendi kūhīlerüñ birinüñ şekline girüp [16]Süheyl'üñ mekānına vardı. Süheyl-i Ḫarāmī daḫı "İyü şikār aldum." diyü ḳızı maġarasına getürüp tenhāca nedīmeleri ile meclis ḳurup [17]ḳızı yanına almış, 'işret eylerdi. Ṣarṣar sāḳī olan ḥarīfi bir ṭarīḳ-ile yıḳup şekline girdi ve şerāba dārū ḳatup cümlesin [18]dārūdan geçürdi. Andan Süheyl ile ḳızı çalup bir tenhā yire çıḳardı. Zengireng 'Ayyār'uñ ṣūretine girüp Süheyl'üñ 'aḳlını [19]getürdi.

Süheyl-i Kūhī gözin açdı, kendin berr ü beyābānda eli baġlu buldı. Ta'accüb eyledi "Bu ne ḥāldür?" diyü nā-gāh ḳarşusından Ṣarṣar'ı [20]gördi. "Kimsin, beni bunda niye getürdüñ?" didi. Ṣarṣar "Yā Süheyl, seni ben baġlayup bunda getürdüm ki baña Zengireng 'Ayyār dirler. Benüm [21]bir ṣāḥib-ḳırānum vardur, Eşkbūd Hindī dirler. Ṣāḥib-ḳırāndur ve şöyle bir pehlevāndur." diyü kendüyi vāfir medḥ eyledi ve "Bu ḳızı [22]almışsın. Efendim Eşkbūd Hindī daḫı beni gönderdi. Var ḳızı alup getür." diyü. "Ben de gelüp hem ḳızı ve hem seni alup efendim [23]olan Eşkbūd'a tābi' olursun. Bu bendden ḫalāṣ olursın, ve-illā başıñı keserem." didi.

Süheyl gördi, 'Ayyār kendüsin gerçekden [24]öldürür. "Amān 'Ayyār, ne dirseñ ideyüm; ancaḳ şu şarṭ-ile: Ḳızı efendiñ baña virürse." didi. Ṣarṣar "N'ola?" diyüp bunları aldı, leşkere [25]getürdi. Zengireng'e aḥvāli bildürdi: "Senüñ ṣūretinde Süheyl'e şöyle didüm." Süheyl daḫı şöyle didi: "Yarın dīvānda ḳarşuma **[64/a]** [1]getürüp baña didügim gibi söyle." diyü tenbīh eyledi. Kendi yine Eşkbūd ṣūretine girüp yirinde yatdı. Ṣabāḥ oldı. [2]Eşkbūd ṣūret Ṣarṣar yirinden ṭurup dīvān eyledi. Zengireng 'Ayyār ol dem Süheyl-i Kūhī meydāna getürdi.

Ṣarṣar eyitdi: [3]"Yā Zengireng, bu nedür?" didi. Zengireng eyitdi: "Devletlü ṣāḥib-ḳırān, emr eyledügin ḳızı getürdüm. İşte bu ḳızı ḳapan pehlevān, Süheyl-i Kūhī [4]dirler bir ma'ḳūl dil-āverdür. Eger ḳızı virürseñüz size bende oluram." didi. Paẕar yapdı ve Süheyl'e daḫı i'timād gelüp andan Süheyl, [5]"Varup Eşkbūd öñine varduḳda muḫālefet eyleme." diyü Zengireng böyle diyüp, "Ne dirsin, pehlevān ḳavliñe ṭurur mısın?" didükde Süheyl de, [6]"Dururam" didi. Ṣarṣar da ḳızı virecek oldı ancaḳ babası

daḫı bir ḥāl olınca “Ṣabr eylesün.” didi. Süheyl rāżı oldı. [7]Ol sā‘at bendin aldılar. Süheyl ḳalḳup temennā eyledi. Ṣarṣar Süheyl’i ser-‘asker eyledi. Süheyl ḫaber gönderüp on biñ ‘askeri geldi. [8]Ṣarṣar bunlara bār-gāhlar virüp ser-‘asker yirinde Süheyl içün bir mükellef bār-gāh ḳurdılar. Süheyl geçüp ḳarār eyledi.

İrtesi gün on [9]biñ er-ile Lāhūr Hindī gelüp şöyle ḳondı ve ḳızı nice olduġın ḫaber alup “Bańa ġālib gelürse ḳızum Süheyl’e virürem.” didi. İmtiḥān oldılar. [10]Süheyl-i Kūhī’ler Hindī’ye her vechle ġālib geldi. Lāhūr daḫı tābi‘ olup ḳal‘asına ādem gönderdi. Ḳızuñ cihāz eşyāsın kendüye [11]lāzım olacaḳ ne var ise getürüp yirine vekīl naṣīb eyledi ve dügün idüp ḳızı Süheyl’e ‘aḳd-ı nikāḥ eylediler.

Bu arada [12]Merv-rāz Hindī’nüñ yanında olanlar daḫı birḳaçı varup ḳarār idüp babası Var-derāz Hindī’ye ḫaber virdiler. Var-derāz Hindī [13]tiziyye otuz biñ ḳadar ‘asker ile binüp geldi. Süheyl’den oġlı ḳanın ṭaleb eyledi. “Ceng idelüm, ya beni de öldürür veyāḫūd da oġlum yirine [14]ben de seni öldürürem.” didi. Ol ḳavl üzere meydāna girüp ceng eylediler. Süheyl-i Kūhī amān virmeyüp Var-derāz’ı ḳatl [15]eyledi. Ṣarṣar Süheyl adını, Süheyl-i Ser-efrāz ḳodı. Andan otuz biñ ‘askeri “Amān!” diyüp Müslimān oldılar. Ṣarṣar Var-derāz’uñ [16]ne ḳadar eşyāsı var ise ḥıfẓ idüp Ḳal‘a-i Var-derāz’ı Süheyl’e virdi. Cümle iki yüz elli biñ ‘asker olup Süheyl ḳız ile [17]ḳalḳup Ḳal‘a-i Var-derāz üzere vardılar. Ḫalḳını İslām’a getürüp ḳal‘ayı Süheyl’e teslīm eyledi. Süheyl yirine vekīl naṣīb idüp [18]andan ḳalḳup ‘azm-ı Ḫāḳān-zemīn idüp zemīne, Ḫāḳān-zemīn’e iki ḳonaḳ ḳala ḳonup Ṣarṣar üç gün oturaḳ nidā itdürdi.

[19]Andan Ṭumṭurāḳ Zengī ve Zengireng varup “Bir kerre ben Ḳattāl leşkerin tecessüs ideyüm, göreyüm ne ḥālde dirsen Eşkbūd’uñ biraz [20]fikri vardur.” diyüp “Ṣavuşduruñ eger iḳtiżā eyler ise.” didi. Ba‘de kendi tebdīl-i ṣūret leşker-i Ferāmurz̲’a gitdi. Müddet [21]Süheyl içre Ḫāḳān-zemīn öñine irdi, ne gördi. ‘Asker-i İslām baḥr-i bī-gerān gibi çalḳanup yatur. Hele İskender-i Kübrā serā-perdesine [22]ayırup içeri girüp Ferāmurz̲’ı gördi. Pāy-ı taḫt ṣandaliyesinde ḳaṭrān ṭulumı gibi oturur. Baş ser-ḳaplan yirinde Feraḫ-zād [23]Ḫāḳānī oturur gördi. Yüz yigirmi altı arış ḳaddı var. Bıyıḳlar dem-i evren miṣāl bināgūşından aşurı bir ṣalābet ve bir mehābet [24]ṣāḥibi pehlevāndur kim Ṣarṣar taḥsīn eyledi ve Muẓaffer Şāh’ı gördi. Bildi kim Ferāmurz̲ bu pādişāhı yeñi tābi‘ eylemiş bir ṭarīḳ ile ḫaber [25]aldı. Adların ve nice tābi‘ olduḳların birḳaç günden “ ‘azm-ı Īrān-zemīn itseler gerekdür.” didiler ve ‘Ayyār başı yirinde Jīvek **[64/b]** [1]‘Ayyār’ı gördi ve oğlı Çeldek’i gördi. Baş ḫalīfe maḳāmında aṣlā babası ġālib olduġı ḥāceti bile

degüldür. “Olsun nā-bekārlar, [2]ben de size miḳdārıñuzı bildürmez isem benüm de adum Ṣarṣar olmasun.” diyüp yine uṣūl ile ṭaşra çıḳdı.

Oradan yine kendi [3]leşkerine vardı. Andan dīvān idüp iki nāme yazdı. Biri Eşkbūd Hindī aġzından ki “Ṣāḥib-ḳırānlıḳ baña virildi, sende [4]olan ālāt-ı ṣāḥib-ḳırānīyi gönderüp kendün daḫı gelüp ben da‘vāsından geçdüm, diyüp baña tābi‘ olasın. Yoḳ dirseñ vaḳtiñe [5]ḥāżır olasın.” Bir de Zengireng aġzından: Ṣarṣar nām bir ‘ayyāruñ vilāyetüme gelüp daḫmede helāk oldı ancaḳ daḫmeye girmezden muḳaddem [6]vaṣiyyet eyledi “Eger ben daḫmede helāk olursam Ḳattāl Zengī’nüñ ḫużūrında benüm eşyām vardur, alasın.” diyü sipāriş eyledi. İmdi [7]Ṣarṣar, “ ‘Ayyār’uñ nesi var ise baña teslīm idesin.” diyüp nāmeleri Zengireng ‘Ayyār’a virüp ṣūret-i mu‘āmele Ḳattāl Zengī’ye [8]gönderdi.

Zengireng ardından çıḳup tebdīl yine Zengireng ṣūretine girüp Zengireng döndi. Ṣarṣar nāmeleri alup [9]ṭabān ḳaldırup leşker-i Ferāmurz̲’a ṭoġrı serā-perde ḳapusına geldi. “Elçiyem, nāmem var, ‘arż idüñ ṣāḥib-ḳırān kerre.” diyü na‘ra [10]urdı. Varup Ferāmurz̲’a “Devletlü ṣāḥib-ḳırān, serā-perde ḳapusına bir ‘ayyār geldi. Elçiyem, nāmem vardur, size buluşmaḳ ister.” didiler. [11]Ferāmurz̲ “Gelsün, görelüm.” didi. ‘Ayyārlar çıḳup Ṣarṣar’uñ öñine düşüp içeri getürdiler. Ṣarṣar taḫt öñine gelince yir öpüp [12]nāmeyi çıḳarup Ferāmurz̲’a ṣundı. Ferāmurz̲ Ṣarṣar’uñ yüzine baḳup “ ‘Ayyār senüñ elçilik ile pādişāhlara varduġın var mıdur?” [13]didi. Ṣarṣar da “Çoḳ.” didi. Ferāmurz̲ “Ya niçün ḳā‘ideyi bilmezsin? Nāmeyi pādişāhlara virilür. Baña niçün virdüñ?” didi. [14]Ṣarṣar “Yā Ḳattāl, ben ol ḳā‘ideleri bilürem; ancaḳ bu nāme maḫṣūṣ saña yazılmışdur. Pādişāha ‘ā’id olur. Bu nāmede bir nesne [15]yoḳdur.” didi. Ferāmurz̲ “Yā, öyle mi?” diyüp nāmeyi alup mühürin giderüp bir kerre kendi müṭāla‘a idüp güldi. Andan Feylesūf-ı Dānā’nuñ [16]eline virdi. Dimiş ki, “Benüm ḳatumda Eşkbūd Hindī ve ṣāḥib-ḳırān-ı ‘ālemüm. Sen ki ṣāḥib-ḳırān nāmı ile şöhret viren Ḳattāl [17]Zengī’sin. İki ṣāḥib-ḳırān bir ‘aṣrda olmaz ve iki ‘anḳā bir lānede yavrı çıḳarmaz. Nāmum vuṣūl bulduḳda gelüp ḫāk-pāyuma [18]yüz sürüp ṣāḥib-ḳırānlıḳ da‘vāsından ferāġat idüp baña tābi‘ olasın. Yoḳ dirseñ vaḳtine ḥāżır olasın.” dimiş. [19]Ferāmurz̲ nāmeyi alup Ṣarṣar virdi. Yabana söylemiş bu Eşkbūd, kim imiş, bilenler ta‘rīf eylediler.

Bu arada Ṣarṣar ol nāmeyi alup [20]bir ġayrı nāme daḫı çıḳarup virdi. Ferāmurz̲ eline alup mühürin bozup açup müṭāla‘a eyledi. Mefhūm-ı nāme nitekim Zengireng [21]‘Ayyār’am. Ṣarṣar-ı Sebük-bār nāmında bir ‘ayyāruñ vilāyetüme gelüp daḫmede helāk oldı. Ancaḳ daḫmeye girmezden muḳaddem baña vaṣiyyet eyledi. [22]“Eger ben daḫmede

ḳalup helāk olursam Ḳattāl Zengī yanında benüm eşyām var, anları ḳabż idüp rūḥuma ḫayr du‘ā ile yād idesin.” [23]diyüp emānet eyledi ve daḥmeye girüp ġayrı çıḳmadı. Bildük kim helāk oldı. “İmdi Ṣarṣar’uñ senüñ yanuñda her ne ḳadar eşyāsı [24]var ise bilā-ḳusūr varan ‘ayyārıma teslīm idüp bu cānibe irsāl idesin. Eger yoḳ, diyüp virmekde ‘inād muḫālefet eylerseñ [25]ben añı cebren daḫı almaġa ḳādirem. Ṣoñra olı niçün bildürmedüñ dimeyesiñ.” diyüp nāmeyi tamām eylemiş.

Ferāmurz̲, Ṣarṣar’uñ helāk **[65/a]** [1]olduġı ḫaberin işidince gözleri yaş ile ṭolup “Dirīġ! Ṣöyle bir ‘ayyāra nā’il olduḳ idi. Anuñ da ḳıymetin bilüp elden çıḳarduḳ. [2]Bir mel‘ūn ḫāṭırı içün ġurbet iḫtiyār idüp helākine sebeb olduḳ.” diyüp te’essüf eyledi. Cümle begler daḫı acıdılar; ammā Ferāmurz̲’uñ [3]ġażab deryāsı cūş idüp “Cebren aluram.” didügine āteş-i maḥż olup Ṣarṣar döndi; “Var ‘ayyār Zengireng didükleri ‘ayyāra söyle, [4]Ṣarṣar’uñ mālından anuñ dişine ṭaş bile virmem. Eger daḫı fi’l-vāḳi‘ Ṣarṣar helāk oldı ise anuñ bunda ṣalup oġlı [5]var elbetde eşyāsı aña ḳalur. Zengireng anda ‘alāḳası yoḳdur. Bildüginden ḳalmasun.” didi. Ṣarṣar’a cā’izesin virüp [6]yolladı.

Ṣarṣar dönüp serā-perdeden çıḳup oradan ṭabān alup leşkerine geldi. Maḥfī Ṭumṭurāḳ’a ve Zengireng ile [7]görüşüp olduġı gibi naḳl eyledi. İrtesi dīvān idüp pāy-ı taḫtına geçdi. Zengireng yoldan gelür gibi gelüp ṣūret-i [8]mu‘āmele nāmenüñ cevābın ṣanki ol getürdi. Ṣarṣar daḫı ‘askerine tenbīh idüp alay ile ol menzilden ḳalḳup ‘azm-ı leşker-i [9]Ferāmurz̲ eylediler.

Berüde Ṣarṣar gitdükden ṣoñra begler Ferāmurz̲’a “Devletlü Ṣāḥib-ḳırān, bir yirden Eşkbūd Hindī’nüñ ‘askerin temāşā [10]eylesün.” didiler. Ferāmurz̲’dur rıżā virdi. Gelecekleri yol üzere bir sāye-bān ḳurıldı. İrtesi gün begler ile Ferāmurz̲’dur, şikār [11]ṭarīḳi üzere süvār olup vardılar, sāye-bān altında ḳarār eylediler. Birazdan gördiler Ṣarṣar’uñ gelecegi ṭarafdan tozlar [12]nümāyān oldı. Bād-ı ṣabā ḳarşu varup ol ġubārı dāmeninden girībānına varunca iki şaḳḳ idüp ḳırḳ ‘alem ẓāhir oldı. [13]Ḳırḳ biñ erün nişānıdur, ‘alem sāyesinde Süheyl-i Ser-efrāz bir zinde raḫş-ı cihān-peymāya süvār olmış. Gelüp geçdi, varup [14]leşker-i Ferāmurz̲’uñ muḳābelesinde bār-gāh-ı bād-pāy ṭoḳsan ṭoḳuz ḳubbe üzerine ḳurup Ṣarṣar tenbīh eylemiş idi ki, bār-gāha dört cānibden [15]āteş eylediler. Ḫarıl ḫarıl bār-gāh yanmaġa başladı. Buñlar görüp “Breh breh devletlü Ṣāḥib-ḳırān, hele baḳuñ Eşkbūd Hindī’nüñ bār-gāhı [16]ṭutuşdı, nice yanar.” didiler. Ferāmurz̲ daḫı “ ‘Acabā neden yandı? Bunda bir sırr var ancaḳ.” diyüp ol ṭarafa nigerān oldılar. Tamām bār-gāhuñ [17]kiri pası yanup āteş maḥv oldı. Bār-gāh-ı beyāż öyle yirinde

ḳaldı. Ferāmurẕ bildi kim semender postındandur. Andan ṣoñra eṭrāfına [18]bār-gāh ḳurdılar.

Nā-gāh yine tozlar ḳopup otuz ‘alem ẓāhir oldı. Otuz biñ eriñ nişānesidür, ‘alem sāyesinde Ṭumṭurāḳ Zengī [19]gelüp gördi. “ ‘Acabā Eşkbūd Hindī bu mıdur?” didiler. Ammā Zengī’yi Ṭumṭurāḳ daḫı varup ḳondı.

Bir yañadan yine tozlar ḳopup seksen [20]biñ er-ile Cemşīd Şāh gelüp geçdi. Anuñ ardınca Lāhūr Hindī geldi. Otuz biñ er-ile andan ṣoñra bir ‘aẓīm ġubār daḫı ẓāhir [21]oldı. Gördiler Eşkbūd Hindī yüz otuz dört arış ḳaddı-la bir gergedana süvār olmış. Öñince iki fil üzere bir taḫt resminde [22]taḫta bend çatup üzerine ṭaġa beñzer bir gürz ḳomışlar. Anuñ ardınca bir fil üzerinde Zengireng ‘Ayyār daḫı üç biñ piyāde [23]ile öñince ‘ayyār’a lu‘b hüner ‘arż iderek gelüp geçdi. Şāhlar, pehlevānlar ḳarşulayup Eşkbūd’ı bār-gāhına iletdiler. ‘Askerüñ [24]ardı kesilüp Eşkbūd ṣūret Ṣarṣar gelüp ḳonduḳda ḳā‘ide-i ṣāḥib-ḳırānī üzere üç gün āsāyiş, dördinci gün dīvān [25]idüp, Ṣarṣar ālet mülāḥaẓa tekrār nāme yazup, yine Zengireng ṣūretinde Ferāmurẕ’a iletdi. Ferāmurẕ oḳıyup “ ‘Ayyār ben Eşkbūd’a cevāb **[65/b]** [1]virdük, yā söz ile imtiḥān olınmaz. Eger meydānda baña ġālib gel-ebilürse ol zamān daḫı bildügi elinde. Eger ḫudā furṣat virüp [2]ben aña ġālib gelürsem işte dā’ire-i dīvānda olan pehlevānlar gibi anuñ da ḳulaġına ḫalḳa geçürüp miḳdārına göre bir ṣandalī virüp [3]ḫiẕmetimde ḳullanuram.” didi.

Ṣarṣar serā-perdeden çıḳup fi’l-ḥāl tebdīl oldı. “Göreyüm ne söyleşürler?” diyü yine dīvāna girdi. Ammā Ṣarṣar, [4]Zengireng ṣūretinde dīvāndan çıḳup gitdi. Jīvek ‘Ayyār Ṣarṣar’uñ oġlı Çeldek Ser-bāz’a işāret idüp dīvāndan ṭaşra çıḳdılar. [5]Ṣarṣar bunları görüp uṣūl ile ardlarına düşdi. Bunlar bir yire gelüp “Varalum, şol Zengireng ‘Ayyār’ı ṣayd idüp bir raḫne [6]geçelüm. Ol daḫı bilsün bizüm ‘ayyārlıġımuzı.” didiler. Ṣarṣar bunlaruñ bu murādların bilüp anlardan evvel ṭabān aldı. Gelecekleri yol üzerine [7]bir maḳreme ile dārūlu ḳızıl üzüm ḳoyup ammā insānuñ çehresi görinürdi, bunlar görince “Biri düşürmiş; ancaḳ üzüm imiş.” [8]diyüp birer avuç yiyerek ordu-yı Ṣarṣar’a girdiler. Dārūdur, irişüp birbirinüñ üzerine yıḳıldılar. Ṣarṣar, Zengireng ṣūret [9]gelüp üçin de bende çeküp çadıra gelüp Jīvek’i alı-ḳodı ve Çeldek ile Ser-bāz’ı birer ṣanduḳa ḳoyup bir çār-pāya ḥaml eyledi [10]ve Zengireng ‘Ayyār ṣūretinde alup doġrı serā-perde-i İskender öñine getürüp Ferāmurẕ’uñ ḥużūrına girdi. Temennādan ṣoñra Eşkbūd Hindī [11]selām eyledi: Sizüñ ordu kenārında bir yük bulmışlar. İki ṣanduḳ Eşkbūd Hindī’ye getürdiler. Dellāl çaġırtdı, kimse ṣāḥib çıḳmadı. [12]“Ḳattāl Zengī ordusındandur.” diyüp size gönderdi. “Yarın cengdür, ḥāżır olsunlar didi.” diyüp, çıḳup gitdi. Ferāmurẕ

ṣanduḳları [13]getürüp kilidlüdür, dellāl çaġırtdı. Kimse “Benümdür.” dimedi. Ferāmurz̲ “ ‘Acabā bu ṣanduḳlarda ne vardur?” dirken Çeldek ile Ser-bāz’uñ ‘aḳılları [14]gelüp kendülerin bir dar yirde gördiler. “Neredür?” diyüp “Ḳalḳup oturayum.” diyince başların ṣanduḳa urdılar. “Oḫ!” diyüp [15]ṣalınınca ṣanduḳlar ḥarekete geldi. Görüp “Bre görüñ ṣanduḳlar ḥareket eyler. Bunda bir iş vardur. Açuñ şol ṣanduḳların [16]kilidiñ.” diyüp andan pehlevānuñ biri ḳalḳup geldi. Ḳırup ḳapaḳların açdı, içeri baḳdı. Birinde Çeldek ve birinde [17]Ser-bāz yatduḳları yirden baḳarlar. Gülüp muḳayyed olmadı. Ferāmurz̲, “Nedür aṣlı pehlevān, niçün gülersin?” didükde ol pehlevān daḫı [18]ṣanduḳları devürdi. ‘Ayyārlar yuvarlanup çıḳdılar. Cümle gördiler kim Çeldek ile Ser-bāz’dur, Ferāmurz̲ bunları böyle görince āteş-i maḥż [19]olup “Tüh bre nā-bekār ‘ayyārlar!” diyü bunları āzār idüp ḳodı. Bunlar ḥacīl oldılar. Ṣarṣar bunlaruñ tebdīl siperin çalup oradan [20]kendi leşkerine geldi.

Jīvek ‘Ayyār’ı daḫı Zengireng ‘Ayyār ṣūretine ḳoyup kendi Jīvek oldı. Kilim perdeye ḳoyup ṭoġrı serā-perde-i [21]İskender’e gelüp içeri girüp Ṣarṣar, Zengireng, diyü Jīvek’i yire ḳodı. Ferāmurz̲ baḳup “Nedür yā Jīvek?” diyü. Ṣarṣar’dur devletlü [22]Ṣāḥib-ḳırān. Bugün Eşkbūd ordusın seyr idelüm, diyü Çeldek ve Ser-bāz üçimüz ḳalḳup ol cānibe varduḳ. Meger bu Zengireng [23]‘Ayyār bizleri gözler imiş. Ḥaram-zāde yol üzere maḳreme ile üzüm bıraḳmış. Biz de bulup ẓāhir biri düşürmiş, diyü bir avuç [24]alup yidük. Meger dārūlı imiş. Üçimüz daḫı dārū yetişüp yıḳılduḳ. Bizi alup çadırına iletmiş. Bu vaḳtde dārūm def‘ olup gözüm [25]açdım. Kendüm ġayrı çadırda bend içre gördüm. Yanumda bir bekci var, ġayrı kimse yoḳ. Ol bekciden su’āl itdüm bu ara neredür, **[66/a]** [1]diyü. Ol daḫı eyitdi: “Bu ara sulṭān-ı ‘ayyārān olan Zengireng ‘Ayyār’uñ bār-gāhıdur. Sizi bu araya getürüp ikiñizi bir ṣanduḳa [2]ḳoyup alup gitdi bilmem ḳanda götürdi?” didi ve ḳalḳup ḳażā-yı ḥācete gitdi. Ben de bir ṭarīḳ ile bendüm çözüp ḫalāṣ oldum. [3]Oradan firār idüp gelürken gördüm bizüm ordudan biri gelür. Tiziyye ṣafā-ṣūret öñin alup elimde bir ṭas dārūlu ṣu [4]var idi. Buña virdüm. Ġāyet kendüsine teşnelik gelmiş, ṣuyı alup içdi. Biraz gidince yıḳıldı. Bende çeküp “İşte bunda [5]getürdüm.” didi.

Ferāmurz̲’uñ, ‘ayyārları ṣanduḳ ile getürdigi gücine gelmiş-idi. Ḥaẓẓ idüp Ṣarṣar’a Jīvek diyü biş kise [6]altun bağışladı. Ṣarṣar’dur altunları alup enbāna yirleşdürdi. Andan Zengireng ‘Ayyār’a “Yā Jīvek, gel bu Zengireng’i benüm çadıruma getür. [7]Dārūsın pek ziyādedür. Şimdi bilmez ayılduḳda yine getür. Ṣāḥib-ḳırān-ı ‘ālem söyledüp nice dilerse eylesün.”

Nīreng, Zengireng diyü [8]Jīvek'i alup gitdi. Çadırına iletdi ve yanında 'aḳlı gelince bekledi. Berüde Ṣarṣar bir bahāne ile ṭaşra çıḳup fi'l-ḥāl tebdīl [9]oldı ve yine içeri girüp bir kūşede seyre ṭurdı. Ötede Jīvek yataraḳ 'aḳlı geldi, göz açdı. Kendüsin yine kendü [10]çadırında buldı. Bağlu ḳarşusında Nīreng 'ayyār ṭurur. Jīvek dönüp "Yā Nīreng, beni böyle kim bağladı?" didi. Nā-bekār Zengireng, [11]"Kim bağlasa gerek. Bār-gāh-ı Ḳattāl Zengī'nüñ 'ayyār başısı olan sulṭān-ı 'ayyārān Jīvek 'Ayyār getürdi." didi. Jīvek 'Ayyār ta'accüb idüp [12]"Yā nā-bekār, ben kimem?" didi. Nīreng, "Kim olsañ gerek? Bellü ya işte, Eşkbūd Hindī ile gelen Zengireng 'Ayyār'sın." didi. Jīvek "Ne yabana söylersin [13]nā-bekār, delü mi olduñ? Yoḫsa esrār mı yidüñ, yāḫūd 'avret bügüsine mi uġraduñ? Ben Jīvek degül miyem?" didi. Nīreng gülüp "Yā nā-bekār, [14]ḥīle ile beni aldayup bir ṭarīḳ ile ḫalāṣ olmaḳ ister." diyüp Jīvek'i aldı. Dīvān-ı Ferāmurẕ'a getürdi. "Devletlü ṣāḥib-ḳırān, hele [15]nā-bekār 'ayyārı söyledüñ, görüñ ne söyler. Ben Jīvek 'Ayyār'am, diyü ḥīle ile ḳurtulmaḳ ister." didi. Ferāmurẕ dönüp, " 'Ayyār sen kimsin?" didi. [16]Jīvek şaşup "Behey devletlü ṣāḥib-ḳırān, bu ne aṣl sözdür? Beni bilmezsiñüz, ẓāhir Jīvek 'Ayyār'am." didi. Erbāb-ı dīvān Jīvek [17]sözine gülüşdiler. Jīvek de bozılup "Begler ne gülersiz? Besbellü murāduñuz baña reng idüp irişmekdür." didükde Ferāmurẕ "Bre ḳanı [18]Jīvek'i çağıruñ gelsün, görelüm. Jīvek bunlaruñ ḳanġısıdur?" didi. Jīvek'i aradılar. Bu ḳadar 'ayyāruñ biri Jīvek'üñ öñine bir āyine [19]ṭutu-virdi. Jīvek ḳıyāfetine baḳdı. Zengireng, 'Ayyār ṣūretinde "Hay nā-bekār Zengireng, gördüñ mi, beni kendi ṣūretine ḳomış." diyüp ḥāṣılı [20]Jīvek bilinüp ṣalı-virdiler. Ferāmurẕ Jīvek'i biraz ta'zīr idüp ol öyke ile ceng nidā itdürdi. Yarın cengdür, diyü Ṣarṣar [21]hep bunları temāşā idüp ceng ḫaberin alup oradan ḳalḳup kendi leşkerine geldi. Eşkbūd Hindī ṣūretine girüp [22]yirinde oturdı ve yarın cengdür, diyü nidā itdürdi. İki cānibden ṣabāḥa muntaẓır oldılar.

Çün ṣabāḥ oldı. İki ṭarafdan [23]çeng-i ḥarbīler çalınup iki yüz elli biñ er ile Ṣarṣar bendī pehlevānları bir miḳdār 'asker ile berüden Ferāmurẕ binüp birbirlerine muḳābil [24]oldılar. Meydān açılup kim gire meydāna dirken Ṣarṣar Süheyl'e işāret idüp "Geldi. Var yā Süheyl, meydāna gir; ammā ṣaḳın Ḳattāl [25]filānı filānı da'vet eyle, er gibi olup gireni bilā-zaḫm bende çek." didi ve Zengireng'e daḫı tenbīh eyledi. " 'Ayyār ile Süheyl'üñ yanından **[66/b]** [1]ayrılma. Yıḳduġın bende çeküñ ve Süheyl'e eger bir ḫaṭā olursa bağlatmayup meydāndan ḳapup çıḳardı. Süheyl at sürüp meydāna [2]girdi ve na'ra urup er ṭaleb eyledi. Bir pehlevān öñin alup cenge ṭurdılar. Süheyl bunuñ ḥamlelerin men' idüp bir ḍarb ile [3]ālūde eyledi. 'Ayyārlar bağlayup 'alem sāyesine iletdi. Bir daḫı

girdi. Anı da öyle eyledi. Ol gün tā aḫşam olınca Süheyl-i [4]Ser-efrāz on dört nefer pehlevān bende çekdi. Aḫşam döndiler ve ḳondılar; ammā Ṣarṣar bir ‘aẕīm ḥaps-ḫāne bār-gāhı ḳurdırup eṭrāfın [5]öyle muḥāfaẓa eyledi kim bir mūr-ı siyāh, ya‘ni ḳarınca şeb-der-i gice içre ayaġın ḥareket iderse görürlerdi ve ṣadāsın daḫı belki [6]işidürlerdi.

Andan ṣoñra ‘ālem aġyārdan ḫālī olduḳda ol tebdīl-i ṣūret leşker-i Ferāmurẕ’a gelüp Ḳahḳaşān-ı Zīr-dest’üñ [7]bār-gāhına girdi. Yatururken dārūlayup kilim perdesine ḳoyup ve arḳasına urup ṭoġrı ol ḥaps-ḫāne bār-gāhına getürdi. [8]Zengireng ṣūret bekcilere buluşup Ḳahḳaşān’ı ol gün esīr olan pehlevānlaruñ yanında bende urdı ve gelüp yirinde yatdı. Çünkim [9]ṣabāḥ oldı. İki ‘asker yirlerinden ṭurup cenge ḥāżır olmaġa başladılar. Nā-gāh Ḳahḳaşān’uñ bār-gāhında bir feryād ḳopdı. “Bre nedür [10]aṣlı?” diyince ġulāmlar gelüp “Bu gice pehlevānumuzı ġāib eyledük. Araduḳ, ḳanda gitdügi bilinmez. ‘Acabā nice oldı.” diyü dürlü [11]dürlü ma‘nālar virdiler. Hele süvār olup muḳābil oldılar. Meydāndur, açıldı. Süheyl meydāna girüp er ṭaleb eyledi. Ferāmurẕ ṭarafından [12]gireni ālūde eyledi. Aḫşam olınca yine on iki pehlevān bende çekdi. Ṭabl-ı ārām çalınup dönüp ḳondılar. Ol esīr olan [13]pehlevānları ḥaps-ḫāne çadırına iletdiler. Ferāmurẕ daḫı dönüp ḳondı. Dīvāna begler gelüp ve pādişāhlar cem‘ oldılar. Ferāmurẕ, [14]“Begler, Süheyl çoḳ pehlevāndur. Olur olmaz pehlevān, meydānına girmesün.” didi. Vaḳt-ı ḫāb gelince ṣoḥbet idüp herkes bār-gāhına [15]gitdi. Yatup uyudı. Ṣarṣar ol gice tebdīl-i ṣūret gelüp Evrān-ı Āhen-derīde, cāme-ḫābında yaturken dārūlayup arḳasına [16]urdı. Kendi leşkerine götürüp ḥaps-ḫānede Ḳahḳaşān’uñ yanında bend eyledi ve gelüp yirinde yatup, çünki yine ṣabāḥ [17]oldı Evrān’uñ bār-gāhında bir feryād ḳopdı. “Bu gice ġāib oldı.” didiler. Bildiler kim ‘ayyā[r] işidür. Nā-gāh Ṣarṣar ṭarafından çeng-i [18]ḥarbīler çalınup iki leşker süvār olup birbirlerine muḳābil oldılar. Meydān açılup Süheyl yine meydāna girdi. Na‘ra urup [19]er ṭaleb eyledükde Ferāmurẕ ṭarafından Seylān-ı Siyeh-pūş nāmında bir dil-āver at sürüp meydāna girdi. Süheyl’üñ öñin aldı. [20]Söyleşürek azġışup cenge başladılar. Aralarından yidişer ḥamle ḫaṭā geçdi. ‘Āḳıbet Süheyl anı da bir ḍarb urup yıḳdı. ‘Ayyārlar bende [21]çeküp ‘alem dibine iletdiler. Anuñ ardınca Ḳamhor-ı Aḥżerī girdi. Ṭoḳuz ḥamleden ṣoñra Süheyl anı da yıḳup bende çekdi. Ġażabān [22]Tiġ-zen girdi on dört ḥamleden ṣoñra Süheyl anı da bende eyledi. Meşhūn Zengī girdi. Aḫşam yaḳın idi. Süheyl anı da [23]bend idüp iki cānibden ṭabl-ı ārām çalınup dönüp ḳondılar. Esīr olan pehlevānları ḥaps-ḫāne bār-gāhına ḳodılar.

Bu ṭarafdan, Ferāmurẕ da [24]dönüp serā-perdeye geldi. Begler, pādişāhlar gelüp yirlerinde ḳarār eyledükde Ferāmurẕ ‘ayyārlara “Nā-bekārlar, işte pehlevānlarımuz ġāib

olmaġa başladılar. [25]Ma‘lūm oldı, ‘ayyār işidür. Sizler naṣıl ‘ayyārsız, bu ḥaram-zādeyi ele getürmezsiñiz.” diyüp bunlara biraz ta‘zīr eyledi. Jīvek ġayrete gelüp **[67/a]** [1]Çeldek’i ve Ser-bāz’ı ve Nīreng ‘Ayyār’ı alup Ṣarṣar ‘askerine gitdiler kim varup hem Zengirengi’yi ele getüreler ve hem esīrleri ḫalāṣ eyleyeler.

[2]Bunlar leşker-i Ṣarṣar’a gelüp bār-gāh-ı pādişāha girdiler. Gördiler Eşkbūd Hindī taḫtında oturmış, ol günüñ cengin söyleşürler [3]ve Zengireng ‘ayyār ḳarşusında laṭīfe ve şaḳalar eyler. Bunlar bir kūşede ṭurup temāşāya başladılar. Nā-gāh Ṣarṣar gözin ḳarardup [4]eṭrāfına nigāh-endāz olduḳda gözi ‘ayyārlara ilişdi. Gördi dört nefer-i bī-gāneler ṭurup dīvānı temāşā eylerler. Zengireng’e gel, diyü [5]işāret eyledi. Zengireng de Ṣarṣar’uñ yanına geldi. Ṣarṣar Zengireng’üñ ḳulaġına “Ḳattāl Zengī’nüñ ‘ayyārları tebdīl filān semtde ṭururlar. [6]Göreyüm seni, şunları uṣūl ile ele getür; ammā birden üzerine varma.” didi. Zengireng “N’ola?” diyüp döndi. Gelüp yine yirinde [7]oturdı. ‘Ayyārlar gördiler Eşkbūd Hindī, Zengireng’i çaġırup ḳulaġına bir nesne didi. “ ‘Acabā bizden ötüri mi söyledi ola?” diyüp [8]ḫavfe düşdiler; ammā gördiler yine Zengireng yirine gelüp oturdı. “Bizden ötüri degül imiş.” diyüp muḳayyed olmadılar. Biraz ṭurup [9]“Varalum ḥaps-ḫāne çadırın görelüm bir ṭarafdan girilür mi?” diyüp serā-perdeden ṭaşra oldılar. Zengireng bunlaruñ ardından [10]ḳalḳup ardlarınca ṭaşra çıḳup bunlar daḫı ḥaps-ḫāne çadırı yanına gelüp dört nefer ‘ayyārlar ol ḳadar dolandılar kim [11]olmadı. Bir ṭarafından giricek maḥal bulmadılar. ‘Āciz olup “Bāri varup Zengireng’i ele getürelüm.” diyü döndiler. Zengireng bunları [12]ḳollayup ‘ayyārlara ḫaber eyledi. ‘Ayyārlar bunlaruñ eṭrāfın alup “İy nā-bekār cāsūslar!” diyüp üzerine hücūm eylediler. Ferāmurz̲ ‘ayyārları [13]bu ḥāli görüp “Nā-bekār Zengireng bizi ṭutdı, boġazı ele virmeden ḳaça-bildük.” diyüp bunlar cān ḳurtarmaḳ ardınca oldılar. [14]Tīz silküp bunlaruñ ardından bunlar ‘ayyārlar ile ṭuruşurken Nīreng ‘Ayyāruñ iki ketfi ortasına bir teber dügdüsi öyle urdı kim [15]fi’l-ḥāl Nīreng ‘Ayyār yüzinüñ üzerine ḳapandı. Zengireng ḳımıldatmayup bende çekdi. Üçi el ḫançer urup ceng iderek gideyorlar.

[16]Meger Ṣarṣar Zengireng’den ṣoñra ḳalḳup ḫalvet bār-gāhına girdi. Fi’l-ḥāl tebdīl-i ṣūret ol ṭaşra çıḳdı. Gördi ‘ayyārlar [17]ile üç nefer kimesne ardından “Ṭutuñ şol nā-bekārları!” diyüp çaġırup Ṣarṣar oġlı Çeldek’i yıḳup bende çekdi. Zengireng, [18]Ṣarṣar’ı gördi, ġayrete geldi. İrüp Ser-bāz ile cenge ṭurdı. Ser-bāz ise metīn ‘ayyār idi. Zengireng cevāba ḳādir olmadı. [19]Zebūn oldı. Hemān irüp anı da yıḳdı. Ser-bāz’ı da bende çekdiler. Bu arada Jīvek ġāyet çābük piyāde idi. Ṭabān alup [20]ḳaranlıḳda gözden

nihān olup tiziyye bir ġayrı ṣūrete girüp bir ṭarafa gitdi. Ṣarṣar ve Zengireng Jīvek'i ġāib eylediler. Üç 'ayyārı [21]getürüp ḥaps idüp bende çekdiler.

Andan Ṣarṣar ṭabān ḳaldırup Ferāmurz̲ ordusına geldi. Melik Seyf'üñ çadırına girüp [22]dārūdan geçürüp kilime ḳoyup arḳasına urup ṭoġrı ḥaps-ḫāne bār-gāhına götürdi. Ḳahḳaşān yanında bende çekdi. Oradan [23]bār-gāh-ı bād-pāya gelüp yatdı.

Gice geçüp ṣabāḥ oldı. Gün ḳubbe-i felekden baş gösterüp 'ālemi nūr-ı yezdān ile münevver eyledükde [24]Melik Seyf'üñ ġulāmları gelüp baḳdılar. Melik Seyf yoḳdur. Aradılar, bulınmadı. Bildiler kim ol daḫı ol bir pehlevānlaruñ uġradığına uġramışdur. [25]Gelüp Ferāmurz̲'a ḫaber virdiler. Ferāmurz̲ elem çeküp "Be cānum, bu pehlevānları birer birer gelüp götüren 'ayyār işidür. Ġayrı bizüm 'ayyārlarımuz **[67/b]** [1]'ayyār ḥisābında bile degüldür. Āh, bu vaḳtde hay Ṣarṣar gerek idi. Şöyle bir 'ayyāruñ ḳıymetin bilmeyüp elden çıḳarduḳ." diyü çoḳ te'essüf [2]eyledi.

Nā-gāh Eşkbūd Hindī'nüñ ṭarafından çeng-i ḥarbīler çalındı. İki leşker süvār olup meydāna gelüp birbirlerine muḳābil oldılar. [3]Süheyl-i Ser-firāz yine meydāna girüp er ṭaleb eyledükde Ferāmurz̲ ṭarafından Bihzād-ı Bedaḫşānī girdi. Süheyl'üñ öñin alup cenge [4]başladılar. Aralarından on bişer ḥamle ḫaṭā geçdi. 'Āḳıbet Süheyl bir ḍarb urup Bihzād'ı yıḳdı. Bende çekdi. Anuñ ardınca Cüneyd-i [5]Ser-bāz girdi. Biraz cengden ṣoñra Süheyl, Cüneyd'i de ālūde eyledi. Bu kerre Ḳanāṭūr Zengī'nüñ oġlı Ḳanṭūr Zengī girüp beynü'ṣ-ṣalāteyn [6]ol nice ceng eylediler. 'Āḳıbet bir ḍarb urup anı da ālūde eyledi. Andan Sa'd-ı Sepīd-endām na'ra urup Süheyl'üñ öñin aldılar. Başladılar [7]cenge. Aḫşama yaḳın olınca Süheyl, Sa'd-ı Sepīd-endāz'uñ raḫşın öldürdi. Sa'd piyāde ḳalınca dal-tīġ olup Süheyl'üñ raḫşını ḳıç [8]ayaḳların çalup andan Süheyl daḫı piyāde olup birbirlerine ḳılıç ḥavāle idüp birer zaḫm urdılar. Ferāmurz̲ bunı görüp Ḳuṭb'ı sürdi. [9]Aralarına girüp bunları ayırdı. Ṭabl-ı ārām çalınup döndiler, pehlevānlaruñ zaḫmlaruñ ṣarup ṣalı-virdiler. Ṣarṣar ol gice [10]gelüp Ḳanāṭūr Zengī'yi çaldı. İrkenden ṭabllar çaldırup meydāna yüridi.

Beride Ḳanāṭūr'uñ ġāib olduġın daḫı Ferāmurz̲'a [11]ḫaber virdiler. Ferāmurz̲ melūl olup kös-i ḥarbīlere ṭurralar urdılar. Andan meydāna yüridiler. İki leşker birbirlerine muḳābil olup [12]meydān açıldı. Ṣarṣar ṭarafından Ṭumṭurāḳ-ı pūlad-pūş gergedan sürüp meydāna girdi. Ṭarīd-i cevelāndan ṣoñra na'ra urup er ṭaleb eyledi. [13]Ferāmurz̲ pehlevānlarından Ṣaf-der-ṣaf-şiken āz̲īn alup meydāna girdi. Ṭumṭurāḳ Zengī'nüñ öñin alup birbirlerine ismlerin [14]bildürdiler. Andan başladılar cenge.

Ṭumṭurāḳ Zengī ‘āḳıbet Ṣaf-şiken’i ālūde idüp ‘ayyārlar bende çekdi. Andan ‘Umrān-ı Bedaḫşānī [15]girdi. Ṭumṭurāḳ anı da ālūde eyledi.

Ḥāṣılı, Ṭumṭurāḳ ol gün ḫalīfelerden yidi nefer-i dil-āver ālūde eyledi. Aḫşam dönüp ḳondılar. [16]Ṣarṣar ol gice Gülgūn Zengī’yi çaldı. İrte yine muḳābil oldılar. Ṭumṭurāḳ yine meydāna girdi. Ser-ḫalīfelerden ol gün yine biş nefer [17]pehlevān ele getürdi. Gice olınca Ṣarṣar gelüp Feraḫ-zād’ı çalup irtesi Ṭumṭurāḳ girüp er ṭaleb eyledükde Ferāmurz kendi girüp [18]Ṭumṭurāḳ’uñ öñin aldı. ‘Aşḳ idüp “Yā Ṭumṭurāḳ, bu naṣıl işdür kim gice ‘ayyār gönderüp pehlevānları çaldırırsıñız.” didi. “Yā Ḳattāl, [19]biz ‘ayyār işine ḳarışmazuz. Bizüm kārımuz meydānda ceng eylemekdür. Eger cengümde ḥīle-kārlıḳ var ise söyle.” diyüp Ferāmurz’ı ilzām [20]eyledi. Ferāmurz da “İmdi ḥamle eyle.” didükde Ṭumṭurāḳ el nīzeye urup Ferāmurz’a bir nīze ḥavāle eyledi. Ferāmurz nīzeyi Ṭumṭurāḳ’uñ [21]gelişin görüp siper-i İskender’i ber-ā-ber virdi. Yalman-ı nīze, āyine-i siperi pūs eyledükde ‘alev ‘alev āteşler nümāyān oldı. Ferāmurz [22]nīzeyi ṭabancalayup yolından ayırdı. Ḳoltuḳ altından yol gösterüp Ṭumṭurāḳ nīzeyi żabṭ idüp geçüp ser-meydāna vardı. Ferāmurz [23]Ṭumṭurāḳ’uñ nīze uruşın görüp āferīn eyledi. Ṭumṭurāḳ öteden dönüp ṭurdı. Ferāmurz bildi kim murādı yek-ā-yekdür. El nīzeyi İskender’e [24]urup irişdi. Ṭumṭurāḳ bir nīze urdı. Ṭumṭurāḳ Zengī sipere alup gerçi men‘ eyledi; ammā vücūdı lerze-nāk idüp Ferāmurz’uñ [25]ne mertebe-i ḳuvvete mālik idügin bildi. Andan el gürz-i girāna urup irişdi. Ferāmurz’a bir gürz urdı. Ferāmurz arḳada men‘ eyledi. **[68/a]** [1]Ferāmurz urdı. Ṭumṭurāḳ men‘ idüp bunlardur, aḫşam olınca ceng idüp at başın çeküp Ṭumṭurāḳ’a dur eyledi. Ṭumṭurāḳ [2]daḫı durdı. Ferāmurz “Yā Ṭumṭurāḳ bugün senüñle ayırd olmaduḳ. Var bu gice yi kebābı, iç şerābın, taḳviyet-i beden ḥāṣıl eyle de yarın yine [3]cengimüz bāḳīdür.” diyüp döndi. Ṭumṭurāḳ da dönüp iki leşkerden ṭabl çalınup dönüp ḳondılar. Ferāmurz’a beride begler ve şāhlar [4]su’āl eylediler. Ferāmurz, “Ḳanāṭūr Zengī aḳrānı pehlevāndur.” diyüp medḥ eyledi ve ötede daḫı Eşkbūd ṣūret Ṣarṣar, Ṭumṭurāḳ’dan [5]Ḳattāl Zengī’yi ṣordı. Ṭumṭurāḳ da medḥ eyleyüp ol gice geçdi. Ṣarṣar pehlevān çalmadı. Ṣabāḥ oldı, yine Ṭumṭurāḳ ile Ferāmurz [6]meydāna girüp tā aḫşam olınca ceng idüp döndiler. Ṣabāḥ oldı yine bindiler.

Ḥāṣılı, Ferāmurz Ṭumṭurāḳ’a on sekiz [7]gün ruḫṣat virüp on sekizinci gün öyle vaḳtinde raḫşlarından yire inüp piyāde düvāl ṭutuşdılar. Ferāmurz düvālde [8]başup Ṭumṭurāḳ Ṣarṣar ta‘līmi ile Ferāmurz’a tābi‘ oldı. Hemān Ferāmurz Ḳuṭb’a süvār olup er ṭaleb eyledükde Ṣarṣar, Eşkbūd ṣūret [9]evvelden tenbīh olınmış-ıdı. Altında gergedan ve gürz-i müntehāyı ḳapup hemān meydāna girüp Ferāmurz’uñ öñin aldı. Ṣarṣar’ı ol

hey'etde [10]gören ḫavf iderdi. "Yā Rabb, ḳattālı şol nā-bekāruñ şerrinden sen ṣaḳla." diyü du'āya meşġūl oldılar. Ammā Ṣarṣar Ferāmurz̲'uñ 'alem [11]öñine geldi. 'Aşḳ eyledi. Andan dönüp "Yā Ḳattāl, on sekiz gündür Ṭumṭurāḳ gibi pehlevān ile ceng eyledüñ. Var üç gün āsāyiş [12]idüp taḳviyet-i beden ḥāṣıl eyle de dördinci gün ġayrı cengimüz senüñle olsun." didi. Ferāmurz̲ gelüp eyitdi: "Yā Eşkbūd, bende [13]yorġunluḳ yoḳdur. Hemān ceng idelüm." didi. Ṣarṣar "Ḫayır yā Ḳattāl, benüm 'arażum var. Şimdi senüñle ceng idüp ġālib gelsem, baḳ Eşkbūd [14]Ferāmurz̲'ı yorġun avlayup Ḳattāl'a ġalebe eyledi, dirler. Ben bu nāmı ḳabūl eylemem." didi, döndi. Ferāmurz̲ da dönüp ḳondılar. Ferāmurz̲ [15]serā-perdeye gelüp pāy-ı taḫt ṣandaliyesinde ḳarār eyledi. Andan Ṭumṭurāḳ'ı ser-ḳaplan ṣandaliyesine geçürüp ḫadem ü ḫaşem ü ṭabl-ı 'alem [16]virdi. Ol gün 'ayş nūş eylediler. Yataḳ maḥalli olup yatdılar.

Ṣarṣar-ı Sebük-bār ol gice tebdīl-i ṣūret gelüp Ḳahhār-ı Ā'ẓam'uñ [17]bār-gāhına girdi ve Ḳahhār'ı dārūdan geçürüp arḳasına urdı ve ve götürüp ḥaps-ḫāne bār-gāhında bende çekdi ve gelüp yirinde [18]yatdı. Ṣabāḥ oldı. Gördiler Ḳahhār-ı Ā'ẓam**,** cāme-ḫābında yoḳdur. Gelüp Ferāmurz̲'a ḫaber virdiler. Ferāmurz̲ Ḳahhār'uñ ġayb olduġına [19]müte'ellim oldı. Ol gün geçüp aḫşam oldı. Ṣarṣar gelüp ol gice de Cihān-baḫş'ı çaldı. Ol birilerinüñ yanında ḥaps eyledi**.** [20]Ṣabāḥ olduḳda gördiler, Cihān-baḫş, cāme-ḫābında yoḳdur. Ġulāmlar gelüp Ferāmurz̲'a ḫaber virdükde Ferāmurz̲ ziyāde ġam-gīn oldı. [21]Jīvek 'Ayyāra "Bre hey nā-bekār 'Ayyār, bu ḳadar gicedür kim her gice bir pehlevān żāyi' olur. Senüñ ise bir ḫaber almaġa ḳādir [22]degülsün. İḳtiżā eyledi kim bu gice kendüm varup bekleyem." didi. Jīvek 'Ayyār i'tiz̲ār idüp "Behey sulṭānum, ne bileyüm, her gice [23]gözedirem, olmadı. Bir ḥāl ile ġorına vāṣıl olmadum." didi. Ol gün Jīvek çoḳ cidd ü sa'y eyledi, olmadı. Pehlevānlardan bir ḫaber [24]alımadı ve ḥaps-ḫāne çadırına daḫı bir ḥāl ile bulmadı.

Zengireng 'Ayyār'uñ ḥīlesinden ġāfil düşüp cengden herkes [25]şikāre gitdiler. Ferāmurz̲ daḫı eleminden Jīvek 'ayyārı alup şikāre gitdi. Birḳaç dāne şikār alup bir müferriḥ yirde oturup Ferāmurz̲ **[68/b]** [1]şikār eyledügi āhūları kebāb idüp 'işrete başladı. Jīvek 'Ayyār da ḳarşusında sāḳīliḳ iderdi; ammā Ferāmurz̲'uñ nūş [2]eyledügi bāde dükendi. Daḫı ziyāde bāde istedi. Jīvek 'Ayyār, "Devletlü Ṣāḥib-ḳırān, bāde ḳalmadı. Fi'l-ḥāl varup ordudan [3]biraz bāde getürüp ṣafālanuñ." diyüp gitdi.

Meger Ṣarṣar bir yirde gözedür idi. Jīvek 'Ayyār'uñ ḳafasına düşüp ber-ā-ber el ṣūretine [4]girdi. Eline bir deste musanna' gül-i dārūlı alup ordu kenārında bir yirde ṭurdı. Jīvek varup birḳac sürāhī bāde alup döndi. [5]Ferāmurz̲'a giderken ordu kenārında

Ṣarṣar'ı gördi. Bir dervīş, elinde bir deste gül ṭutar. Gülüñ mevsimi degül idi. Jīvek 'Ayyār görüp [6]"Şunı dervīşden alup Ḳattāl Zengī'ye hediyye götüreyüm, maḳbūle geçer." diyüp Ṣarṣar'uñ yanına varup "İy dervīş, bu güli ṣatar mısın?" [7]didi. Ṣarṣar baḳup Jīvek 'āşıḳ "Eyvallah. Biz dervīşānuz, alış viriş idemeyüz. Bizde olan niyāzdur. Eger güle senüñ meylüñ [8]var ise buyuruñ." diyüp Ṣarṣar, Jīvek 'Ayyār'uñ eline virdi. Jīvek alup "Bārik Allah." diyüp bir kerre ḳoḳlayup andan çıḳarup [9]bir ḳalb altun virdi. Ṣarṣar bilürdi kim altun ḳalbdur, muḳayyed olmayup "İyü güzel 'āşıḳ biz de sizüñ niyāzıñuzı ḳabūl [10]eyledük." diyüp altunı aldı. Yüriyü-virdi. Jīvek oradan Ferāmurz̲'a ṭoġrı yüridi; ammā biş on adım yir gidince dārūnuñ [11]ḥükmi irüp depesinüñ üzerine yıḳıldı. Ṣarṣar ıraḳdan ḳafasına düşmiş-idi. Gelüp Jīvek'i ḳıvraḳ bende çekdi. [12]Kilim perdesine ḳoyup üst yanına ṭaġa çıḳardı ve bir dıraḫta ṣarup 'aḳlın getürdi. Jīvek gözin açdı, kendin [13]ol ḥālde gördi. Ḳarşusında gül aldugı dervīş ṭurur. "Beni niçün bend eyledi. Evvelden senüñle yā bir vazgeçdimiz var mıdur?" [14]didi. Ṣarṣar, "Olmaḳ gerek." didi. "Yā, sen beni bilmez misin?" didi. Jīvek, "Yoḳ bilmem, kimsin?" didi. Ṣarṣar, "Yā Jīvek, baña Zengireng 'Ayyār dirler. [15]Seni anuñ'çün bunda getürdüm ki Ṣarṣar ṣandaliyesinde niçün oturırsın? Ta'zīr eylesem gerekdür." didi ve iki yüz çil firengī urdı. [16]"Niçün Ṣarṣar'uñ yirine oturduñ?" diyü Jīvek "Estaġfur ve tevbe olsun." diyüp yemīn eyledi. Ṣarṣar, Jīvek'i yine dārūlayup oradan [17]getürdi.

Bādeyi Ferāmurz̲'a irişdürdi; ammā anı da dārūladı. Ferāmurz̲, "Bre 'Ayyār, ne geç geldüñ?" didi. Ṣarṣar gelüp "Devletlü Ṣāḥib-ḳırān, [18]az ḳaldı kim Zengireng 'Ayyār'uñ ḥīlesine ṭutıla-yazdum. Nā-bekār dervīş ṣūretinde gelüp eline bir deste gül almış, yol üzere ṭurup [19]meger beni gözedürmiş. Ben de bunı gözedüp ḫāṭırıma geldi ki gül mevsimi degül. Bāri şu dervīşden güli alup Ṣāḥib-ḳırān'a [20]ileteyüm." diyü yanına varup dervīşden güli aldım. Daḫı ḳoḳlayam dirken 'aḳlıma geldi ki şāyed bir ḥīle ola, diyü yüzine baḳınca [21]Zengireng 'Ayyār idügin bildüm. Ṭutayım dirken nā-bekār bildügüm duyup ḳaçdı. Ben de ardına düşdüm. Ḳażāra ayaġım bir ṭaşa [22]taḳıldum. Yirimden ṭurup ayaġa ḳalḳınca nā-bekār furṣat bulup ḳaçdı. Bıraġup geldüm." didi.

Jīvek'i bir yirde ṣaḳladı idi. [23]Ferāmurz̲, "Ḫoş imdi bu gice ben kendüm oturup bekleyeyüm. Eger gelürse lā-büdd bir ṭarīḳ ile ele getürüz." diyüp bāde içmege başladı. [24]Dārūnuñ ḥükmi irüp başınuñ üzerine taḳla ḳıldı. Ṣarṣar Ferāmurz̲'ı muḥkem bende çeküp arḳasına urdı. Ṭoġrı ḥaps-ḫāne [25]çadırına getürdi; ammā kendi ṣūretine ya'ni Ṣarṣar 'Ayyār ṣūretinde Ferāmurz̲'ı şöyle ḳoyup sā'ir pehlevānlarıñ cümle 'aḳılların başlarına **[69/a]** [1]yine getürdi. Pehlevānlar göz açup kendülerin bende görüp

ḳarşularında Ṣarṣar'ı gördiler ve baḳdılar, Ḳattāl Zengī daḫı gelmiş. Öyle [2]bend ile bī-hūd yatur. Ol zamān bildiler kim bu işi kendülere iden ḳarşularında Ṣarṣar ṣūretinede ṭuran 'Ayyār'dur. Bunlar şaşup [3]"Eger bu Ṣarṣar 'Ayyār degül ise taḥḳīḳ Zengireng'dür kim 'ayyārlıġındandur, bu ṣūrete girdügi bize reng virse gerekdür." didükde daḫı [4]pehlevānlar bu fikre vardılar. Ammā Ṣarṣar daḫı dönüp "İy Ḳattāl Zengī pehlevānları, şimdi beni bildiñiz mi, ben kimem?" didi. Pehlevānlar eyitdiler: [5]"Bu ḳadar bilürüz kim ṣūretā Ṣarṣar-ı Sebük-bār'sın; Lākin ḥadd-i ẕātinde taḥḳīḳ o mısın, anı bilmezüz. Zīrā 'ayyārlarda ṣan'at çoḳdur. Şāyed [6]kendüñi Ṣarṣar ṣūretine ḳomış olasın." didiler. Ṣarṣar eyitdi: "Begler, hiç şübheñüz olmasun kim işte ben Ṣarṣar-ı Sebük-bār'am." didi. [7]Pehlevānlar, "Ya böyle eylemekden murāduñ nedür?" didiler. Ṣarṣar, "Murādum budur ki Ḳattāl Zengī ol zamān beni bir mel'ūndan ötüri ṭutup tāziyāne [8]ile ḍarb idüp 'ırżum pāy-māl eyledi. Biriñiz ol maḥal Ṣarṣar'uñ bunda ṣuçı yoḳdur, diyü imdād-ı lisān eylemediñiz. Ben de şimdi sizi [9]dögüp ḥaḳḳumı aluram." diyü eline tāziyāne aldı bunları dögmege. Bunlar "İtme iy sulṭān-ı 'ayyārān, ḫaṭā eyledük. Bir daḫı öyle [10]bir nesne vāḳi' olursa atdurmayalum, cümlemiz helāk olınca çalışalum." didiler. Ṣarṣar, "Olmaz, ancaḳ beni Ḳattāl Zengī ile barışdurmaġa [11]yemīn eylerseñiz dögmeyem." didi. Pehlevānlar, cümle yemīn eylediler. Ṣarṣar bunları dögmeden ferāġat eyledi.

Andan Ferāmurẕ'uñ 'aḳlın getürüp [12]Ferāmurẕ gözin açdı. Kendin bir çadırda baġlu gördi. Yanında cümle pehlevānlar ve ḳarşusında Ṣarṣar 'Ayyār, elinde tāziyāne [13]Mirrīḥ-ṣıfat ṭurur. Ṣarṣar 'Ayyār'ı görince şād oldı; ammā kendiyi böyle bend içinde oldığına ta'accüb idüp endīşe baḥrine [14]daldı. Ṣarṣar dönüp Ferāmurẕ'a, "Yā Ḳattāl Zengī, şimdi senüñle nice yüz bir mel'ūn içün bilür misin beni tāziyāne ile dögüp [15]'ırżımı şikeste eyledügin. Ben de seni dögüp ḥaḳḳum aluram." didi. Ferāmurẕ, "Yā Ṣarṣar, bilürem ben de ḫaṭā eyledüm. Ol zamān 'ırżıña [16]doḳundum, peşīmān olup sen gitdükden ṣoñra vāfir te'essüf çekdim. Lākin beni ṣalı-vir." didi ve eyitdi: "Yā Ṣarṣar, saña da böyle eylemek [17]düşmez idi; ammā çünkim eyledüñ, ben de senüñ eyledügin küstāḫlıġı 'afv eyledüm." didi. Ṣarṣar, "Ḫayır, olmaz elbetde. Ben de saña üç [18]tāziyāne urup ḥaḳḳum aluram." diyü tāziyāneyi yuḳarı ḳaldurdı. Gūyā ursa gerek. Ṣarṣar ḫod anı gerçekden eylemez idi. [19]Murādı tecribe idi. Ferāmurẕ gördi, 'ayyār gerçekden urmaġa ḳaṣd eyledi. Bir kerre Ferāmurẕ silkinüp bendin ḳırdı. Murād eyledi kim [20]Ṣarṣar'ı ḳapup yire ura. Ṣarṣar çadırdan ṭaşra firār eyledi, 'ayyārları ṣalı-virdi. 'Ayyārları, pehlevānlaruñ bendlerin aldılar.

[21]**Ḥāşılı**, cümlesi ḳurtulup ammā Ferāmurz̲ ‘ayyārları orduya gönderdi, raḫşların getürtdi. Begler Ferāmurz̲’a niyāz idüp Ṣarṣar ile [22]barışdurdılar. Eşkbūd Hindī daḫı Ṣarṣar oldıġı ma‘lūm oldı. Ṣarṣar daḫı Cemşīd Şāh’ı ve Lāhūr Hindī ve Zengireng ‘Ayyār’ı [23]alup ‘aẓīm hedāyā ile serā-perde-i İskender’e geldi. Cümle begler ile görüşüp barışdı ve yine ‘ayyār başı şandaliyesine geçüp [24]Zengireng’i ḫalīfe eyledi. Andan imtiḥān olup Pūlād-dest bişinci ser-ḳaplan oldı. Süheyl daḫı ser-ḫalīfe eyledi. Ṣarṣar ordusın [25]ḳaldırup berü cānibe getürdi. Cümlesi birlik olup bu şevḳe birḳaç gün żiyāfet ve ‘ayş ‘işret eylediler. Ferāmurz̲ bir gün dīvān **[69/b]** [1]idüp “Begler, ġayrı işimüz tamām oldı. Şimden girü Īrān tedārüki görilsün.” didi. Herkes tedārükde oldılar; ammā kimse bilmez ki [2]verā-yı ḥikmetden ne ẓuhūr eylese gerekdür.

Ammā rāvī-i şīrīn-kelām eydür, sābıḳā Ferāmurz̲ Cevher-ābād üzerinde geldükde Leyṭān [3]vezīr ‘Aḳrebe Cāz̲ū ile dostlaşup bir gün ‘Aḳrebe Cāz̲ū, Kūh-ı Bercīs’de Leyṭān’ı ziyārete gelüp Leyṭān Vezīr Ḳattāl’dan [4]şikāyet eyledi. ‘Aḳrebe Cāz̲ū daḫı Ferāmurz̲’a dolaşdı; ammā pīrāhen-i İskender’den furṣat bulmayup āḫir Ḳırṭās-ı Merdüm-ser’i siḥrden [5]geçürüp ḳapdı, mekānı Kūh-ı Cīs’de götürüp ḫaps eyledi. Gelüp ‘askere siḥr eyleyüp Feylesūf-ı Dānā esmā ile bāṭıl iderdi.

Bu arada [6]Ḳahhār-ı Ā‘ẓam ḳafesden boşanup na‘ra urınca Cāz̲ū daḫı ḳaçdı. Ferāmurz̲, Cevāhir Şāh’ı İslām’a getürüp Leyṭān Vezīr daḫı yalandan [7]ḫudā-perest oldı. Cāz̲ū yine şikārda gelüp murġ-ṣıfat Ferāmurz̲’a ḳaṣd eyledi. Ferāmurz̲ tīr ile zaḫm-dār idüp Cāz̲ū mekānına [8]güç-ile düşüp zaḫmın iyü eylemege muḳayyed oldı ve Leyṭān vezīr Ferāmurz̲’a zehrli şerbet virüp Ṣarṣar duyup Leyṭān’a bir sille [9]urup kāse elinden düşdi. Ferāmurz̲, Ṣarṣar’a tāziyāne urup seyāḥate gitdi. İrtesi gün Leyṭān daḫı Hūşeng-ābād’a [10]Keymurād Ḫān yanında, ḳarındaşı Baḫtun Vezīr’e gitdi. İşte Ṣarṣar tekmīl seyāḥat idüp geldi; ammā ‘Aḳrebe Cāz̲ū zaḫmın iyü idüp [11]Ferāmurz̲’a kīn eylemiş-idi. Dā’imā furṣatın arar idi. Birḳaç def‘a geldi. Pīrāhen-i İskender’den olmadı. Furṣat bulınmadı. [12]Ṣarṣar’uñ geldügi şevḳe yiyüp içmekde; ammā ḥikmet-i ḫudā Ferāmurz̲ bir gice ziyāde mest olup pīrāhen-i İskender’i daḫı üzerinden [13]çıḳardı, öyle yatdı. ‘Aḳrebe la‘īne ol gice furṣat bulup Ferāmurz̲’ı siḥrden geçürdi ve ḳapup ber-havā çıḳardı. “ ‘Acabā [14]ben bu nā-bekār’ı nice helāk eylesem?” dirken Recīm-i ‘Aleyhi’l-la‘ne ẓāhir olup “İy sāḫir, ne fikr eylersin?” didi. ‘Aḳrebe Cāz̲ū, [15]“İşte Ḳattāl Zengī’yi ṣayd idelüm. Naṣıl eylesem ki ‘az̲āb-ı şedīd ile helāk idüp intiḳām alsam?” Recīm eyitdi: “Yā ‘Aḳrebe, var Cezīre-i [16]‘Aynü’l-Baḳar’a bıraḳ, anda Sinḥāb Nerre anuñ ḫaḳḳından

gelür." didi. Aldı yüriyü-virdi. Bundan Recīm'üñ murādı ol idi kim Ferāmurz [17]Sinḥāb ile ceng idüp orada vāfir cān telef olursa yine fā'idedür diyü kesb-i sürūr eyleye.

Rāvī ḳavlince, Deryā-yı Muḥīt [18]cezīrelerinden bir cezīre var idi. Adına Cezīre-i 'Aynü'l-Baḳar dirler idi. Ol cezīrede daḫı nerre evlādlarından bir güher-āb olurdı. [19]Adına Çihil-dest Nerre dirler idi. Babası daḫı ol nerredür ki Ḥaḳḳ te'ālā ḥażretleri anı Kūh-ı Zemherī'den ḫalḳ idüp ḳaçan ḥaps-ı nefes [20]idüp şişe. Ḳırḳ fersaḫ bir ṣovuḳdan kimse yanına varmazdı. Ḥażret-i Süleymān'a ḳadar ecnās-ı maḫlūḳāt taḥt ḳudretde iken [21]taḥt ile başında gezdürdi. Öyle bir dīvdür bu nerre. Bir Sinḥāb Nerre 'Aḳrebe Cāẕū Ferāmurz'ı götürdi. Cezīre-i 'Aynü'l-Baḳar'da Ḳal'a-i [22]Sincāb yanında bıraġup üzerinden siḥrini alup ve ber-havā çıḳdı. Andan bir na'ra urup Ferāmurz ṣadādan gözin açdı. Kendüyi [23]bir ḳaranlıḳ yirde buldı. Cāme-ḫāb libāsı ile ta'accüb idüp "Eyā, bu ara neredür?" diyüp fikre vardı. 'Aḳrebe Cāẕū, Ferāmurz'uñ [24]'aḳlı başına geldügini duyup "Yā Ḳattāl Zengī, nicesin?" didi. Ferāmurz bu ṣadāyı işidüp "Sen kimsin?" didi. 'Aḳrebe Cāẕū, "Kim [25]olsam gerek nā-bekār, 'Aḳrebe Cāẕū'yam. Seni ḳapup bunda götürdüm." ki bu, Cezīre-i 'Aynü'l-Baḳar dirler, günde on kerre ol, diyüp alup **[70/a]** [1]yüriyü-virdi. Ferāmurz aḥvāli bilüp nā-çār "Ḳażāya rıżā." didi. Ḳalḳdı, ḳaranlıḳ gice ḥāli yol bilmez, iz bilmez; biraz gidüp gördi. [2]Olmaz ol yirde oturdı. Ṣabāḥ oldı, ortalıḳ açılmaġa başladı. Ferāmurz gördi, bir ṭarafda Ḳal'a-i Metīn görinür. [3]Ol cānibe teveccüh eyledi. Tamām ḳal'a öñine geldi, gördi bir laṭīf çeşme öñi. Çemen-ṣuffe ṣuyı, āb-ı ḥayāta beñzer. Ferāmurz gelüp [4]andan tāze-kārlıḳ eyledi. Piyāde yürimeden server yorıldı. "Şunda biraz diñlenüp istirāḥat ideyüm de ba'de ḳalḳup ḳal'aya gireyüm. [5]Naṣıl ḳal'adur ve kimler olur?" diyüp ol ṣuffe'ye oturdı. Ḳal'aya ṭoġrı baḳup temāşā iderek gözlerine ḫāb gelüp teġayyür ḫāba [6]vardı.

Ferāmurz bunda ḳo, uyusun, bizüm dāstānumuzda berüde 'asker-i İslām'a geldi. Ol gice mürūr idüp çün ṣabāḥ oldı. [7]Geldiler kim ṣāḥib-ḳırān'ı ḳaldıralar. Cāme-ḫābında yoḳdur. Bir feryād ḳopdı. Ṣarṣar ve begler ve şāhlar duyup geldiler cüstücū [8]eylediler olmadı. Bir ḫaber alımadılar. Hemān Feylesūf-ı Dānā'ya mürāca'at eylediler. Feylesūf-ı Dānā reml idüp "Cāẕū şerrine uġramış, [9]bir mużāyaḳa maḥallinde ṣaġ sālim gelüp irişür." didi. Bildiler kim Ḳattāl Zengī bir zamān gelmez. Hemān Ḳahhār ḳalḳup pāy-ı ṣandaliyesine [10]geçüp ḳarār eyledi ve gitmekden fāriġ olup Ferāmurz gelmesine muntaẓır olup ḳaldılar. Gelelüm biz Ferāmurz ṣadedine.

Rāvī [11]eydür, işte ol ṣuffe'de oturup ḳal'a cānibine baḳaraḳ uyuya-ḳaldı. Meger ol ḳal'a, Ḳal'a-i Sinḥāb Nerre idi. Dīvlerden [12]birḳaçı gördiler, Ferāmurz'ı bir ḫākī

gelüp Çemen-ṣaffa'da uyumış. Bunlar segirdüp Sinḥāb Nerre'ye vardılar. "İy sulṭān-ı [13]güher-ābān, bilmiş ol kim ḳal'a ḳarşusında olan çeşmenüñ öñindeki ṣuffe'de bir ḫākī gelmiş, uyur. Bilmez ḳandan geldi. Dilerseñüz [14]varup bunda götürelüm." didiler. Sinḥāb ise ḳırḳ sekiz pāye bir altun taḥtuñ üzerinde oturmış otuzdan ziyāde oġlı [15]var idi. Eñ büyük oġluna Farġul-ı Çehār-dest dirler idi. İki yüz otuz arış ḳaddı var idi. Sinḥāb Nerre dīvlerden [16]bu ḫaberi işidüp "Gerçek midür, bunda benī Ādem n'eyler? Bre varuñ, biriñiz su'āl idüñ. Ol ḫākī ḳanda geldi ve bunda n'eyler? didi" [17]Yüz seksen ṭoḳuz arış ḳadd çeker bir nerre pehlevānı var idi. Adına Şimlāḳ Nerre dirlerdi. Bir zīr-dest güher-āb idi. Hemān [18]'amūdın ḳapup "İy sulṭān-ı güher-ābān, ben varup götüreyüm." didi. Dem çeküp ḳal'adan ṭaşra oldı. Ferāmurz̲'uñ yanına geldi. Gördi [19]bir benī Ādem yatmış, uyur. Ammā siyeh-ḳaṭrān ṭulumuna beñzer. Şimlāḳ Nerre gelüp Ferāmurz̲'a, "Ḳalḳ iy ḫākī, ne yatursın? diyüp bir depme urdı [20]urdı. Ferāmurz̲ bekleyüp uyandı. Gözin açdı, ḳalḳup oturdı. Ḳarşusında gördi, yüz seksen ṭoḳuz arış ḳadd var bir güher-āb, [21]'amūduna ṭayanup ṭurur. Ferāmurz̲, Şimlāḳ'a eyitdi: "İy güher-āb, sen mi urduñ beni?" didi. "Ben urdum." didi. Ferāmurz̲, "Yā ne urduñ, ne istersiñ?" [22]didükde Şimlāḳ Nerre eyitdi: "Ḳalḳ iy ḫākī, seni sulṭān-ı güher-ābān Sinḥāb-ı Çihil-dest Nerre ister. Senden bir ḫaber ṣorsa gerekdür." didi. [23]Ferāmurz̲ ise yorġun olduġından uyḳusın bir ḫoş almamış-ıdı. "Yoḫ imiş Sinḥāb Nerre de sen de." diyüp yine yatmaḳ diledi. [24]Şimlāḳ Nerre "Hay nā-bekār ḫākī, sen misin böyle söyleyen." diyüp elinde olan 'amūdı Ferāmurz̲'a ḥavāle eyledi. Ferāmurz̲ oturduġı [25]yirden bir kerre el şınup Şimlāḳ'uñ 'amūdın çeküp elinden aldı ve kendi 'amūdı-la çarpup Şimlāḳ'ı yıḳdı ve yaḳasından çeküp **[70/b]** [1]öñine aldı ve ṭutup başın ḳoparup atı-virdi. Ammā ġażab müstevlī olup Ferāmurz̲'uñ ġayrı uyḳusı ṭaġıldı.

O yañadan [2]Sinḥāb Nerre gördi, giden zamān geçdi, gelmedi. Oġullarından Rehvār-dest nām bir oġlana "Var yā Rehvār, baḳ Şimlāḳ niçün [3]gelmedi ve hem ḫākīyi götür." didi. Rehvār 'amūdın ḳapup ḳal'adan çıḳup Çeşme-i Şār'a geldi. Gördi Şimlāḳ helāk [4]olmış. Ol ḫākī oturup temāşā eyler. Rehvār gelüp Ferāmurz̲'a, "Bunda bu nerreyi sen mi öldürdüñ?" didi. Ferāmurz̲, "Belī, ben öldürdüm." [5]didi. Rehvār, "Niçün öldürdüñ?" didi. Ferāmurz̲, "Anuñ'çün öldürdüm ki küstāḫlıḳ eyledi. Eger sen daḫı iderseñ seni daḫı öldürürem." [6]didükde Rehvār, Ferāmurz̲'uñ sözine hem darılup hem öykelendi. Hemān 'amūdın ḳapup "Hay nā-bekār ḫākī, sen misin böyle [7]söyleyen." diyü on eli-le ṭutup Ferāmurz̲'a bir 'amūd ḥavāle eyledi. Ferāmurz̲ ellerin açup Rehvār'uñ 'amūdı inince çeküp elinden [8]aldı. Yine kendüsine ḥavāle eyledükde Rehvār daḫı

Ferāmurz̲ gibi on elin ber-ā-ber virüp ‘amūdın żabṭ idüp ṭuta. ‘Amūd Rehvār’uñ [9]ṣadāsın ellerine öyle indi kim ellerinüñ onı daḫı dirseklerine varınca ḫurd ḫām idüp Rehvār bir kerre cān acısı-la [10]öküz gibi bağırdı ve cān virdi. Rehvār’uñ ṣadāsın ḳal‘ada Sinḥāb Nerre işidüp “Bre oġlum çaġırdı. Ḳorḳaram ol ḫākī [11]helāk eyledi. Şundan güher-āblardan birḳaçıñuz varup görüñ.” diyü Sinḥāb dört oġlı ile elli nefer güher-āb gönderüp, [12]bunlardur, gelüp gördiler. Ol ḫākī, Şimlāḳ, Rehvār’ı da öldürmiş, küşteleri meydānda yatur. Hemān “Hay nā-bekār ḫākī, sen kim [13]olasın Şimlāḳ’ı ve Rehvār’ı böyle eyleyesin.” diyüp elli nefer güher-āb ile bir uġurdan ḥamle eylediler. Ferāmurz̲ gördi, bunlar gelmege [14]başladı. Cāme-ḫāb libāsı-la üzerinde ālāt yoḳ. Rehvār ‘amūdın ḳapup öyle bir na‘ra urdı kim ol vādīler baḳır ṭas gibi [15]ötüp Ḳal‘a-i Sinḥāb ṣadā ile ṭoldı. Sinḥāb Nerre Ferāmurz̲’uñ na‘rasın işidüp Sām’a süvārī ḳıyās eyledi. Zīrā babası [16]Rāhī zamānında Sām’ı görmiş idi. “Breh breh iy güher-āblar, bu na‘ra ṣāḥib-ḳırān-ı ‘ālem Sām’uñ na‘rasıdur. Ḥāżır oluñ.” diyü ḳırḳ [17]biñ güher-āb ile oġullarıñ alup ḳal‘adan ṭaşra yüridi.

Bu maḥalle dek Ferāmurz̲’uñ na‘rasından güher-āblaruñ cümlesi ġışş olup ḳalmışlar idi. [18]Ferāmurz̲ irüp Sinḥāb oġullaruñ dördin de birer ḍarb ile yıḳup bende çekdi. Nā-gāh Sinḥāb gelüp gördi, bu ḫākī ḳaṭrān ṭulumuna beñzer [19]bir siyeh zengīdür. Bildi kim Sām degüldi, hemān ḳırḳ biñ güher-āb ile ṣaf bağlayup hemān Sinḥāb oġlı Farġul-ı Çehār-dest ‘amūdın [20]ḳapup meydāna girdi. Ferāmurz̲’uñ öñin aldı. “İy ḫākī, sen kim olasın kim gelüp bunda böyle tecāvüzlik idüp erācil [21]Ervāḥ’a el uzadasın.” diyüp irişdi. Dört eli-le Ferāmurz̲’a bir ‘amūd urdı. Ferāmurz̲ Rehvār’ıñ ‘amūdın ber-ā-ber [22]virüp men‘ eyledi. Ferāmurz̲ daḫı Farġul’a bir ‘amūd urup Farġul, ‘amūdın ber-ā-ber virüp arḳaya alduḳda yüzinüñ [23]üzerine ḳapanup hele yine ḳalḳdı. Yidişer ḥamle urışup Ferāmurz̲, “Bunlar ile böyle oynamaḳ olmaz.” diyüp Farġul’a aḳdām [24]ile bir ‘amūd urdı. Farġul men‘ idemeyüp aġzından burnından ḳan gelüp lāya‘ḳil oldı. Güher-āblara Sinḥāb emr idüp Farġul [25]meydāndan ḳapdılar. Hemān Sinḥāb Nerre iki yüz ṭoḳsan arış ḳaddı-la ‘amūdın Ferāmurz̲’uñ muḳābelesine geldi. **[71/a]** [1]Ferāmurz̲ gördi, Farġul’uñ ‘amūdı daḫı müntehādur. Rehvār’uñ ‘amūdın bıraġup Farġul’uñ ‘amūdın aldı ve Sinḥāb [2]Nerre’ye naẓar eyledi. İki yüz ṭoḳsan arış ḳaddı var. Ḳırḳ eli var. Her biri bir dıraḫt-ı müntehā dalına beñzer. Ḥaḳḳuñ [3]ṣun‘ ḳudretine ḫayrān oldı. Sinḥāb Nerre daḫı Ferāmurz̲’a naẓar eyledi. Bir siyāh ḫākī pehlevānı; ammā heybetinden yüzine [4]baḳılmaz. Üzerinde ālāt ve eṣvāb yoḳdur. Dönüp eyitdi: “İy ḫākī, sen bunda niye geldüñ? Besbelli seni bunda ecelüñ [5]getürmişdür.” diyüp elinde olan ‘amūdı ḳırḳ eli-le

ṭutup Ferāmurz̲’a ḥavāle eyledi. Ferāmurz̲ Farġul’uñ ‘amūdın ber-ā-ber [6]virüp baḳıyye-i ḍarbı arḳaya alduḳda şiddet-i ḍarb-ı ‘amūddan Ferāmurz̲’uñ pāyları ṭopuḳlarına varınca zemīne gömildi. [7]Toz Ferāmurz̲’ı büridi. Sinḥāb Nerre, “Yat imdi iy ḫākī, işte bir ‘amūdlıḳ ḥālin var idi. Aşlıña ḳavuşduñ.” diyüp [8]‘amūdın żabṭ idüp aldı yüriyü-virdi. Ammā Ferāmurz̲ ġayret-ile tozdan çıḳup “Nereye yā Sinḥāb?” diyüp na‘ra urınca Sinḥāb [9]döndi, Ferāmurz̲’ı ṣaġ ve sālim kendüye çaġırur. Sinḥāb Nerre Ferāmurz̲’a żarūrī taḥsīn idüp cümlesin bī-bāk men‘ eyledi. Kendü ḫavfe [10]düşdi; zīrā küçük iken pederi bu Sinḥāb’uñ ṭāli‘in ṭutdırup “Bunuñ eceli bir benī Ādem elinde olsa gerekdür.” dimiş-idi. [11]Sinḥāb, “Ṣaḳın bu olmasun.” diyü ḳorḳuya düşdi. Ḥāṣılı, Ferāmurz̲ Sinḥāb’uñ ‘amūdın men‘ idüp Ferāmurz̲ daḫı bir ‘amūd urdı.

[MİNYATÜR]

[71/b] [1]Sinḥāb ‘amūdın ber-ā-ber virüp arḳaya alduḳda Sinḥāb yüzi üzerine ḳapanup yine ḳalḳdı. İrişüp Ferāmurz̲’a bir ‘amūd [2]urdı. Ferāmurz̲ biñ zaḥmet-ile men‘ idüp belā ile Sinḥāb’a bir ‘amūd urdı. Sinḥāb daḫı biñ belā ile men‘ idüp bunlar [3]yek-ā-yek cenge başladı. Üç sā‘at miḳdārı ceng idüp ‘āḳıbet Ferāmurz̲ Sinḥāb’a bir ḍarb-ı şedīd urup yüzi üzere [4]ḳapanup aġzından ḳan gelüp, Sinḥāb bu ḥāli görüp hemān ‘amūdın ellerinden bıraġup ḳırḳ eli-le Ferāmurz̲’a ṣarıldı. Ferāmurz̲ [5]daḫı ‘amūdın elinden yire bıraġup Sinḥāb’a teslīm oldı. Sinḥāb Ferāmurz̲’a ol ḳadar zūr eyledi kim dermān ṭāḳaṭi kesilüp [6]ölmedi. Yirinden ḥarekete ḳādir olmadı. Hemān Ferāmurz̲ Sinḥāb’ı ṭutup uyluḳlarından ḳapup ḳaldurdı. Zemīne urup öyle [7]bir na‘ra urdı kim ḳırḳ biñ güher-āb ile yıḳıla-ḳalup ḥarekete mecālleri olmadı. Ferāmurz̲ Sinḥāb’uñ gögsine binüp Sinḥāb göz açdı.

[8]Kendin ol ḥālde görüp “Amān server, baña ḳıyma. Ol nice saña ḳul olayım.” didi. Ferāmurz̲ “Amān, ol zamān olur kim [9]Müslimān olasın ki seni öldürmeyem.” didi. Sinḥāb Nerre, “İy Şīr-i Siyāh, ben el-ḥamdulli’llah te‘ālā Süleymān öñinde Süleymān’a iḳrār [10]eyledüm.” didi. Ferāmurz̲ bunuñ gögsinden ḳalḳup Sinḥāb Nerre Ferāmurz̲ öñinde temennā idüp dest-i dāmenin pūs eyledi. Andan [11]Ferāmurz̲’dan su’āl eyledi: “Siz kimsiñiz?” diyüp “Bu araya ne ṭakrīb ile geldiñiz?” diyü ṣordı. Ferāmurz̲ da baña, “Ḳattāl Zengī Ṣāḥib-ḳırānam. [12]Īrān’da Rüstem’den ṣāḥib-ḳırānlıḳ ālātın almaġa giderken Ḫāḳāniyye’de ‘Aḳrebe Cāz̲ū nām bir sāḥire beni ḳapup bunda getürdi.” [13]diyü olduġı gibi naḳl eyledi. “Ḥāliyā benüm yir götürmez ‘askerüm Ḫāḳāniyye üzerinde şimdi baña muntaẓırlardur ve nice olduġum daḫı [14]bilmezler.” didi. Sinḥāb Ferāmurz̲’uñ kim olduġın bilüp andan Ferāmurz̲’a “Buyuruñ imdi devletlü Ṣāḥib-ḳırān. Ḳal‘aya

gidüp birḳaç [15]gün ārām idüñ. Ba‘de tedārük görüp Ḫāḳāniyye üzerine gidelüm.” didi. Ferāmurz̲ “N’ola?” diyüp Sinḥāb Nerre güher-āblara fermān eyledi. [16]Bir zerrīn taḥt götürüp Ferāmurz̲ üzerine oturdı. Dīvler taḥtı ḳal‘aya getürdiler. Sinḥāb sarāyına ṭoġrı geldiler. Ferāmurz̲ gördi, [17]Sinḥāb’uñ sarāyı summāḳī mermerden ṣāfī bir ‘ālī sarāy. Bir cānibi deryāya nāẓır, üç ṭarafı ḳaraya. Sinḥāb Ferāmurz̲’ı kendi yirine teklīf [18]eyledi. Ferāmurz̲ oturmayup bir z̲errīn ṣandalī getürdiler. Anda ḳarār eyledi. Andan Sinḥāb Ferāmurz̲’a żiyāfet idüp [19]bir iki gün yiyüp içüp ṣayd u şikār idüp, bu arada Sinḥāb Nerre tedārükin gördi. Oġullarından birḳaçın [20]ḳal‘ada ḳoyup büyügin ḥākim naṣb eyledi. Ḳırḳ biñ güher-āb ḥāżır olup gitmege tedārük gördiler. Sinḥāb Nerre emr eyledi. [21]Bir taḥt ḥāżır idüp Ferāmurz̲ ile Sinḥāb ol taḥtuñ üzerine oturup oġlı Çehār-dest öñlerince, ḳırḳ biñ [22]güher-āb ḳafalarınca Süleymān-vārī havāya ‘urūc eylediler.

Andan rub‘-ı meskūn cānibin ṭutup Deryā-yı Muḥīṭ cezīrelerinden [23]seyr temāşā iderek bunlardur, bir gün bir gice gitdiler. İkinci gün nā-gāh Deryā-yı Muḥīṭ’i aşup ḳara daḫı görindi; ammā bir ṭarafdan [24]ḳan gibi bir nesne görinür. Ferāmurz̲, “Ol ḳızıl ḳan gibi görinen nedür?” diyüp su’āl eyledi. Sinḥāb Nerre, Kūh-ı Sürḫ dirler, Kūh-ı Ḳāf’uñ [25]üçinci ḳullesidür dirler. Ferāmurz̲ eyitdi: “Ol kūhda kim olur?” didükde “Sürḫ-bād Nerre’nüñ oġlı Kehkeşān diyü Ṣad-ser ü **[72/a]** [1]‘Anḳā-yı Ser ü Heft-çeşm-i Āteş-efrūz dirler, üçiñüz[30] yigirmi arış ḳadd çeker ve iki yüz ḳanadı vardur. Başı Sīmurg-ı ‘Anḳā [2]başına beñzer. Lākin yidi gözi vardur. Aġzından söyledükde āteş çıḳar ve şişüp ḳabarduḳca üç fersaḫ yir dā’iresine [3]kimse varamaz. Ḥarāretinden ziyāde yavuz güher-ābdur.” diyü Sinḥāb ta‘rīf eyledi. Ferāmurz̲ eyitdi: “İmdi iḳtiżā eyledi ki varup [4]ol güher-ābı bulup anuñla imtiḥān olmaḳ isterem. Zīrā rub‘-ı meskūna varduḳda baḳ Ḳattāl Zengī, Kehkeşān’ı nerrenüñ üzerine [5]ḫavf idüp varmaġa da yan urmış, dirler. Elbetde varup yā ol güher-ābı daḫı ele getürürem; yāḫūd cān ve baş fedā eylerem.” [6]didi. Sinḥāb ne disün, bu kerre dīvlere fermān eyledi. Kūh-ı Sürḫ’e ṭoġrı revān oldılar. Tā kim ḳaraya çıḳup bir yire ḳondılar. [7]Andan Ferāmurz̲’uñ üzerine bir sāye-bān ḳurdılar.

Ferāmurz̲ bir baḳır levḥe şeklini yazup Sinḥāb Nerre’nün ulu oġlu Farġul-ı [8]Çehār-dest’e virdi ve eyitdi: “Var bunı Kehkeşān’a ilet, gelsün ḫāk-pāyuma yüz sürüp īmān u İslām’ı ḳabūl eylesün. [9]“Yoḳ” dirse vaḳtine ḥāżır olsun.” didi. Farġul neylesün, “Yoḳ” dimek olmaz. Nā-çār levḥi alup dem çekdi. “Ḳandasın [10]Ḳal‘a-i Kehkeşān?” diyüp gitdi. Az zamānda Ḳal‘a-i Kehkeşān’a geldi. İçeri girüp Kehkeşān Nerre’nüñ sarāyına irdi. Dīvlerüñ [11]girmesü ve çıḳması ve arzḥām ve nefeslerinden ḳal‘anuñ içi

[30] “üçiñüz” yazılmış; fakat üç yüz olduğu düşünülmektedir.

külḫāna dönmiş. Dīvler Farġul'ı görüp ḳarşulayup eyitdiler: [12]"İy Ḳırmadīc, ḳandan gelürsin?" didiler. Farġul daḫı kim olup ve ne içün geldügin bildürdi. Dīvler öñine [13]düşüp Kehkeşān Nerre'nüñ yanına iletdiler. Bu kerre Kehkeşān Nerre, "Bu kimdür, bu güher-āb nerden geldi?" didükde aġzından [14]balyimez ṭopunuñ güllesi gibi çıḳardı. Dīvler de bildürdiler. Farġul daḫı çıḳarup levḥi Kehkeşān'uñ eline virdi [15]ve Ferāmurz̲'uñ kim olduġını ve kendüye eyledügini ve eger gelmez ise vaḳtine ḥāżır olsun, didügini bir bir beyān eyledi. [16]Bu kerre Kehkeşān Nerre Farġul'dan bu cevābları işidince öyle bir güldi kim Farġul Kehkeşān'uñ gülüşi ve heybetinden bī-hoş [17]ola-yazdı. Bu kerre dönüp Farġul'a eyitdi: "Ḳırmadīc, var söyle ol aḥmaḳ ḫākīye, varsun nereden geldi-se yine [18]yolına gitsün. Yoḫsa anı bir 'amūd ile uracaḳ olursam aşlına ḳavuşdıruram." didi. Farġul dönüp yine Ferāmurz̲'a geldi.

[19]Ferāmurz̲ gördi, Farġul-ı Çehār-dest berk-i ḫazān gibi ditrer. "Bre ne olduñ?" didükde, Farġul daḫı işitdügi gibi bir bir beyān [20]eyledi. Ferāmurz̲ ġażaba gelüp "Ḫoş imdi vebāli boynına." diyüp ol aradan ḳalḳdılar. Kūh-ı Sürḫ dāmenine yaḳın geldükde Ferāmurz̲ [21]gördi, zemīnde bir yeşil ḳubbe görinür; ammā öyle mücellādur ki par par yanup durur. Baḳanlaruñ gözi ḳamaşup bu kerre Ferāmurz̲ [22]Sinḥāb baḳup eyitdi: "Yā Sinḥāb, eyā şol zemīnde görinen mücellā ḳubbe nedür?" didi. Sinḥāb Nerre, "Bilmem sulṭānum; ancaḳ güher-āblardan [23]ṣoralum. Eger anlarda bilür var ise şimdi ḫaber aluram." diyüp varup bir güher-āba su'āl eyledi. Ol güher-āb da, "Ol görünen [24]ḳubbe, Ḳubbe-i Ḥażar dirler, daḥmedür. İçinde ne var kimse bilmez." didi. Andan Sinḥāb Ferāmurz̲'a gelüp "Devletlü ṣāḥib-ḳırān, ol ḳubbe, [25]Ḳubbe-i Ḥażar dirlermiş, daḥme imiş. İçinde ne vardur bilmezüz, didiler." didükde bu kerre Ferāmurz̲ daḥme nāmın işidince dīvlere **[72/b]** [1]fermān eyledi ki Ḳubbe-i Ḥażrā yanına taḥtı indüreler zemīne ve Ferāmurz̲ yalñız varup göre kim ḳapusı var mıdur yoḫsa [2]yoḳ mıdur? Andan zemīne indiler.

Ferāmurz̲ piyāde olup Ḳubbe-i Ḥażrā'ya yaḳın varup naẓar eyledi. Yeşim-i ḫaṭāyīden yek- [3]pāre bir yeşil ḳubbedür kim aṣlā ḳapusı yoḳ ve eṭrāfı ḫandek ṣuyı-la ṭoludur. Ḳubbe bir bed-nūş şekli yapup aġzına bir ḫalḳa [4]virmişler. Ferāmurz̲ ḳubbenüñ dört cānibin dolaşup baḳınurken gördi ki ḳubbeden ḳırḳ adım ba'id bir sütūn dikmişler. Ol [5]sütūna yaḳın varup gördi ki bir ṭarafında yine ḳubbede olan bed-nūş gibi bir bed-nūş daḫı taṣvīr idüp bu bed-nūşuñ [6]ḳarşusına kendinüñ taṣvīrin eylemişler ve eline tīr ü kemān virüp gūyā kim ol bed-nūşuñ aġzında olan ḫalḳayı [7]nişāne alup urmaġa yapınmış gibi göstermişler ve alt yanına daḫı iki ṣaṭır yazu yazmışlar. Ammā ki zamān mürūr

eylemekle [8]rūzgār ġubārı yazuya ṭoldırup belürsüz eylemiş. Bu kerre Ferāmurz̲ yazunuñ ġubārın silüp rūşen olduḳda naẓar [9]eyledi. Yazmış ki, "Yā Ferāmurz̲, eger bir sütūnı yirinden ḳopara-bilürseñ altında bir kemān-ile ḥadeng vardur, alasın. Eger [10]kemānı çeke-bilürseñ bu daḥmeyi feṭḥ ide-bilürsin." dimiş. Ferāmurz̲ bu yazuyı oḳıyınca şād olup hemān bir kerre [11]sütūna ṣarılup "Yā Allah!" diyüp nice be-zūr eyledi-se sütūnı yirinden ḳoparup bir cānibe bıraḳdı. Altında bir tīr ü kemān [12]çıḳdı. Ferāmurz̲ kemānı alup ḳurdı ve çekdi; ammā daḥmenüñ feṭḥin fikr idüp eyitdi: "Kim bu sütūn olan taṣvīrler [13]aña işāret olur kim, bu tīr-i kemān ile Ḳubbe-i Firāz'dan olan bed-nūşuñ aġzındaki ḫalḳayı urmaḳdur." diyüp el tīr [14]kemāna urdı ve ḳubbenüñ firāzında olan bed-nūş şeklinde aġzında olan ḫalḳayı nişāne alup ḥadenge küşād virdi. [15]Ḥadeng gelüp ḫalḳadan geçdükde bir ṭarrāḳa ḳopup ol sā'at ḥadeng ve ṣu ġayb oldı ve ḳubbeyi devr idüp [16]döndi. Sākin olınca bir ḳapu ẓāhir oldı. Bu kerre Ferāmurz̲ ḳapuya gelüp gördi, üzerinde üç yaşında bir ma'ṣūm [17]ḳadar kilid aṣılı. Çeküp kilidi ḳopardı ve ḳapuya bir depme urup ḳapudur, birden küşād oldı. Ferāmurz̲ "Bismillāh!" [18]diyüp içeri yüridi. Bu kerre ḳapunuñ iç yüzinde üç fil cüs̲s̲esinde bir ṣarı arslan durur. Hemān ki Ferāmurz̲'ı [19]görince bir kerre atılup ḥamle eyledi. Ferāmurz̲ arslanuñ kellesine bir müşt urup ḫurd ḫām eyledükde arslan yanı [20]üzerine yıḳıldı. Bu kerre Ferāmurz̲ gördi, altundandur, başında jīve var idi. Ḥareketi al jīveden idi. Dökildügi [21]gibi yıḳıldı.

Ferāmurz̲ geçüp gitdi, bir meydāna çıḳdı. Gördi kim bu meydānuñ eṭrāfı ḥücreler; ammā ḳarşusında bir büyük ḳapu var. [22]Zünbūrī perde aşılmış. Ferāmurz̲ bildi kim ṣāḥib-i daḥmenüñ dīvān-ḫānesidür, hemān ṭoġrı ol ḳapuya vardı. Ol [23]zünbūrī perdeyi ḳaldurup içeri girdi. Anı gördi kim 'ālī dīvāndur, iki ṭarafda bu ḳadar bevvāblar düzilmiş ki ölmez Ferāmurz̲'dur, [24]içeri girince bu bevvāblar birden cümle ayaġa ḳalḳup selāma ṭurdılar. Ferāmurz̲ geçüp dīvāna girdi, gördi kim bir taḫt-ı [25]'ālī üzerinde bir pādişāh oturur. Altında bir levḥ ve üzerinde iki cānibinde ṣandaliyelere bu ḳadar pehlevānlar **[73/a]** [1]oturmış. Bu kerre Ferāmurz̲ taḫta yüridi. Orta yire varınca cümlesi bir uġurdan ayaġa ḳalḳa-düşdi; ammā Ferāmurz̲'dan [2]ġayrı kimse olaydı zehresi çāk olurdı. Yine Ferāmurz̲ aldurmayup taḫta vardı. Ādāb-ile yuḳaru çıḳınca ol pādişāhuñ [3]elinde olan levḥi Ferāmurz̲'a ṣundı. Naẓar eyledi. Yazmış.

Beyt:

İy zamān-ile bunda gelen şehriyār
Çün getüre [4]bunda seni rūzgār

Benüm zamānumda Keyümerş ibn-i Ādem şāfī neslinden Āṣaf Şāh ibn-i Sā‘uc idüm. Ben cihānı Ḳāf’dan [5]Ḳāf’a ḳabża-yı taṣarrufumda idi. Biñ üç yüz yigirmi sene ḥükm eyledüm. ‘Ömr sürüp āb-ı ḥayāt sevdāsına düşdüm. Ḳırḳ [6]sekiz kerre yüz biñ er ile bunda gelüp nā-gāh vücūduma bir saḳāmet ‘ārıż oldı. Dānālar ṭāli‘m ṭutdı. Baña [7]eyitdiler: “Şāhum, ecel geldi. Maraż-ı mevt’dür bu.” didiler. Ben daḫı gördüm ki bu devletüm bunda ḳoyup gideyorum. Yine dānālarıma [8]su’āl eyledüm ki, benden ṣoñra benüm devletüme kim mālik olur ve kime ḳısmet olsa gerekdür, didüm. Yine dānālarum reml eyleyüp [9]eyitdiler: “Pādişāhum, devr-i ‘Uṭārit’de nesl-i ḳahramāndur. Āl-i Keyümerş’den bir ṣāḥib-ḳırān gelür. Adı Neyrem ve laḳābı Ferāmurz olsa [10]gerekdür. Bir cāẕū sebebi ile buralara gelüp senüñ devletüñ aña naṣīb olsa gerekdür.” didiler. Ben daḫı “Yā Ferāmurz, senüñ’çün [11]bu daḫmeyi binā idüp bütün devlet ve dārātum senüñ içün emānet ḳodum ve nice nice tuḥfe yādigārlar ḳodum. Evvelā iki [12]yüz seksen iki ḳubbe üzerine ḳurılu peleng āteş postından bir ḳızıl bār-gāh ḳodum ve bir ṣanduḳ ile yitmiş iki [13]pāre ālāt-ı ceng ḳodum ve bir Tīġ-ı Āṣaf nām bir ḳılıç ve bir Rehvār-ı Baḥrī nām at dorı beygirdi. Zīrā kimse binmemüşdür ve on iki [14]kerre yüz biñ ere yetecek ḳadar cebe-ḫāne ve ḫayme ve bār-gāh ḳodum ve durmış ‘Anḳā-peyker nām bir ‘alem daḫı ḳodum ve yüz yigirmi küp [15]altun ḳodum ve ḥücrenüñ birinde olan iki güher-āb vardur. Vezīrüm ‘ilm esmā ḳuvveti-le bende eyleyüp bu levḥi musaḫḫar eylemişdür. Anları [16]daḫı kendüñe musaḫḫar eyleyesin. Yine Süraḥ-zinde Nerre dirler, merḳadum ḥücresinün birindedür. Ziyāret idüp andan başum ucında [17]olan ṣanduḳ ile ālātı cümlesini alup benüm rūḥum ḫayr du‘ādan ferāmuş eyleyesin ve raḫş-ı Rehvā Baḥrī’nüñ ḫuddāmı olan [18]‘İfrit-i Bedevī’nden ṣaḳınasın.” diyüp levḥi tamām itmiş.

Ferāmurz daḫı el ḳaldırup Āṣaf Şāh rūḥına du‘ā eyledi. Andan ṣoñra [19]yine edeb-ile dönüp ḳıçın ḳıçın dīvān-ı Āṣaf Şāh’dan ṭaşra çıḳdı. Meydāna gelince nā-gāh yüz elli arış ḳadd çeker [20]bir muhīb güher-āb elinde ‘amūd bir kerre çıḳarup “İy nā-bekār ḫākī sen kim olasın kim daḫme-i Āṣaf Şāh’a yol bulasın.” diyüp [21]elinde olan ‘amūdı Ferāmurz’a ḥavāle eyledi. Ferāmurz daḫı el ṣınup çekdi. ‘Amūdı elinden aldı ve kendi ‘amūdı-la bir ‘amūd [22]urup yıḳdı. Üzerine çıḳdı. Güher-āb gözin açup Ferāmurz’ı üzerinde görince eyitdi: “Amān iy dil-āver, ḳıyma baña. [23]Ben raḫşuñ ḫuddāmıyam. ‘İfrit-i Bedevī dirler.” diyince Ferāmurz bunuñ gögsinden ḳalḳdı. ‘İfrit-i Bedevī Ferāmurz’uñ ḳademinde [24]baş ḳodı. Ferāmurz raḫşı ṣordı. Bedevī eyitdi: “Devletlü ṣāḥib-ḳırān bu ḥücrelerüñ birinde baġludur. Raḫş bir bāġda.” didi. Bu kerre [25]Ferāmurz ḥücreyi bir bir açup eşyāya naẓar eyledi.

Andan ṣoñra ḥücrenüñ birin daḫı açdı. İçerüsi bāġ ve bāġuñ orta yirinde bir ḳaṣr yapmışlar. **[73/b]** [1]Āṣaf Şāh'uñ merḳadı anda idi. Ferāmurz̲ aña da girüp ziyāret eyledi ve Tevrāt ve Zebūr'dan oḳıyup ṣevābın rūḥına [2]hīb eyledi ve gördi ki üç ṣanduḳ ṭurur. Birin açdı. Yitmiş iki pāre ālāt-ı ṣāḥib-ḳırānī var. Andan Ferāmurz̲ birer birer [3]çıḳarup üzerine ārāste eyledi. Birin daḫı açdı. Yigirmi segirmi[31] sekiz ḳat 'ayyār ālātı birin daḫı açdı. İçinde otuz [4]altı pāre raḫş ālātı var. Bu kerre Ferāmurz̲ bu ṣanduḳları çıḳarup raḫş istedi. 'İfrit-i Bedevī eyitdi: "Devletlü ṣāḥib-ḳırān, [5]sen bir kerre bir na'ra ur, raḫş gelür." didi. Ferāmurz̲ bir na'ra urınca bir Süheyl peydā oldı. Anı gördi ki 'āḳıbet bir raḫş-ı [6]cihān-peymā, iki fil cüsṣesinde dorı aralar. Iraḳdan Ferāmurz̲'ı görüp ḳulaḳların ṣıḳdı ve bir kerre Ferāmurz̲'uñ [7]üzerine atladı. Tamām yaḳın geldükde Ferāmurz̲ Rehvā'nuñ bināgūşına bir müşt urup at bir kerre ḳıçınladı ve serāsime [8]oldı. Bu kerre Ferāmurz̲ bunuñ perçemin yoḳladı. Arasında bir levḥ buldı. Ḳoparup levḥi kendü üzerine alınca Rehvār-ı [9]Baḥrī Ferāmurz̲'a rām oldı. Ferāmurz̲ kendi eli-le Rehvār'uñ cümle raḫt ve ālātın urdı. Üzerine süvār olup bāġuñ [10]meydānında biraz oynadup lenger virdi.

Andan ṣoñra bāġdan çıḳup gördi. Uyluġına münāsib andan yine daḥmenüñ [11]meydānına geldi ve Rehvā'yı 'İfrit-i Bedevī'ye virüp kendi dīvlerüñ olduġı ḥücreyi açup içeri girdi. Gördi, [12]on iki dīv dā'ire idüp bir 'amūda bend eylemiş. Bunlar Ferāmurz̲'ı görince eyitdiler: "Amān yā Āṣaf Şāh, lüṭf eyle, [13]bizi ṣalı-vir. Ol nice saña ḳul olalum." didiler. Ferāmurz̲ bunlara eyitdi: "İy dīvler, ḳanġı Āṣaf Şāh. Şimdi devr-i 'Uṭārit'dür." [14]diyüp kendünün kim olduġın bildürdi. Ya'ni Ḳattāl Zengī dirler, didükde dīvler eyitdi: "Ya bizi ṭutan Āṣaf Şāh [15]ḫavfıdur." diyüp yoḫsa bizi bu bend ṭutmaz. Zūr eylediler. Bendlerin ḳırup Ferāmurz̲'uñ üzerine hücūm eylediler. [16]Ferāmurz̲ daḫı bir na'ra urup on ikisin birden yıḳup tekrār bunları bende çekdi. Yine ol 'amūda ṣara-ḳodı.

[17]Nā-gāh ol aradan gözi bir levḥe düş geldi. Varup levḥi aldı. Ol sā'at bunlar amān, dimege başladılar. [18]Derūnī bende oldılar. Bu kez Ferāmurz̲ bunları yine ṣalı-virüp başları olan Sürḫeng Nerre kim iki yüz yigirmi arış ḳaddı [19]var idi. Eyitdi: "Ya Sürḫeng, var ṭaşra Sinḥāb Nerre'ye söyle, biraz güher-āb gönderüp daḥme mālın ṭaşra çıḳarsın." didi. [20]Sürḫeng Nerre "N'ola?" diyüp dem çekdi. Ṭaşra çıḳdı. Sinḥāb Nerre, " 'Aceb Ḳattāl Zengī daḥmede nice oldu?" diyüp dururken [21]Sürḫeng Nerre gelüp Sinḥāb'a buluşdı. Ferāmurz̲'ın emrin bildürdi. Sinḥāb şād olup tīz biraz güher-āb alup daḥmeye girdi. [22]Ferāmurz̲'a buluşdı. "Mübārek olsun dil-āver." didi. Ferāmurz̲ eyitdi:

[31] Kelimenin yanlışlıkla yazıldığı düşünülmektedir.

“Yā Sinḥābü’l-Ḥamdu’l-lah daḥmeyi fetḥ eyledi. Sen de içinde olan [23]eşyāyı dīvlere emr eyle, cümle ṭaşusınlar.” didi. Nerre daḫı “N’ola?” diyüp dīvlere emr eyledi. Daḥmenüñ eşyāsın ṭaşımaġa başladı. [24]Ferāmurz̲ ile Sinḥāb Nerre oturup siper eylediler. Tamām dīvler daḥmeden eşyāyı ṭaşıyup bir şey ḳalmadı. Andan ṣoñra Ferāmurz̲ [25]görüp bir nesne ḳalmadı, tekrār Āṣaf Ṣāh rūḥına du‘ā eyledi ve dönüp daḥmeden çıḳup daḥmenüñ ḳapusın ḳapadı. **[74/a]** [1]Zenberegi var idi. “Kimse açup merḳadını çekinemesün.” didi. Andan dīvler bār-gāhı iki yüz seksen ḳubbe üzerine ḳurdılar [2]ve yanına daḫı ḫazīne bār-gāhın ḳurup eşyāyı içine ḳodılar. Bunlar burada iken.

Ammā ez̲-in cānib rāvī eydür, beride meger [3]Kehkeşān Nerre Farġul-ı Çehār-dest gidince ardınca bir güher-āb göndermiş idi. “Var gör, ol ḫākī dönüp gider mi yoḫsa [4]bunda gelür mi?” diyü ol güher-āb daḫı Farġul’uñ ardınca gelüp gördi ki Ferāmurz̲ daḥmeyi fetḥ eylemiş. Dönüp yine Kehkeşān Nerre’ye [5]gelüp bu kez güher-ābı görince, “Nice oldı, ḫākī dönüp gitdi mi?” didi. Güher-āb eyitdi: “Bre naṣıl gitmek varmış. Ḳubbe-i Ḥażrā’yı [6]fetḥ eylemiş ve içinde olan eşyāyı çıḳardı.” diyüp bār-gāhı cümle bir bir ḥikāyet eyledi. Kehkeşān Nerre bu kerre ṭama‘a düşüp [7]tīz bir güher-āba emr eyledi ki “Var ol ḫākīye söyle, daḥmeden çıḳarduġı eşyāyı baña göndersin ve kendi varup [8]nereye gider ise gitsün. Eger ‘inād idüp yoḳ dirse ṣoñra kendüsin helāk eylerem.” didi. Ol güher-āb “N’ola?” diyüp [9]‘amūdın alup dem çekdi. Ṭoġrı Ferāmurz̲ olduġı menzile geldi. Güher-āblar görüp ḳarşuladılar. “Ḳandan gelürsin?” [10]didiler. Güher-āb eyitdi: “Sulṭān-ı cinnistān nerreden gelürem.” didi. Dīvler daḫı öñine düşüp Ferāmurz̲’a getürdiler. [11]Ferāmurz̲ eyitdi: “Nedür iy güher-āb?” didükde ol güher-āb eyitdi: “Beni sulṭān-ı cinnistān olan Kehkeşān Nerre gönderdi ki [12]“Var söyle ol ḫākīye, daḥmeden eşyā almış ve daḥmeyi fetḥ eylemiş. Ol daḥme benüm memleketümdedür. İçinde olan eşyā daḫı [13]benümdür. Daḥmeden ne ki çıḳardı-sa bī-ḳuṣūr baña gönderüp kendi her ḳanda giderse gitsün ve eger yoḳ, diyüp [14]muḫālefet iderse ṣoñra kendin helāk idüp eşyāyı öyle aluram.” didi ve beni saña gönderdi.” diyince Ferāmurz̲ [15]gülüp eyitdi: “İy nerre, var ol bī-‘aḳl dīve söyle,” daḥme mālından anuñ dişine ṭaş bile yoḳdur ve hem ben anı [16]döge döge īmāna getürmege geldüm. Zīrā işitdüm ki āteşe ṭapar imiş. Hemān vaḳtine ḥāżır olsun, ben de ḳalḳup [17]ardınca varmaḳ üzereyem.” diyüp güher-ābı yolladı ve emr eyledi. Dīvler aġırlıġı yüklenüp göçüp Kūh-ı Sürḫ’üñ [18]dāmenine ḳondılar. Gelen güher-āb daḫı varup Kehkeşān Nerre’ye Ferāmurz̲’uñ virdügi cevābı bildürdi.

Kehkeşān ġażaba [19]gelüp kendinüñ bir ser-ḳaplanı var idi, adına Keyṭfān Nerre dirlerdi. İki yüz altmış iki arış ḳaddı var idi. Aña [20]eyitdi: “Yā Keyṭfān, var şundan

altmış nefer āteşī cinnī alup andan var ol ḫākīyi ṭutup bana getür; ammā ṣaḳın öldürme. [21]Biraz söyledüp ṣoñra öldüreyüm." didi. Keyṭfān Nerre daḫı altmış nefer-i cinnī alup oġlı Hümām Nerre ile bile dem çeküp [22]az zamānda Ferāmurz̲'uñ ḳonduġı yire geldi ve oġlı Hümām Nerre'ye eyitdi: "Yā Hümām, meydāna gir." diyüp ḳarşu muḳābil ṭurup [23]ṣaf bağladı ve babası, Hümām Nerre'ye eyitdi: "Yā Hümām, meydāna var, şol ḫākī-i nā-bekārı da'vet eyle, biraz elleş andan ṣoñra [24]bağlayup götür." didi. Bu kerre Hümām Nerre daḫı 'amūdın eline alup 'azm-ı meydān eyledükde ṭurup na'ra urup eyitdi: "İy ḫākī, [25]meydāna gel, saña vāfir sözüm vardur. Eger gelmezseñ varup ḍarben getürirem." didi. Bu kerre Ferāmurz̲, "At." didi. 'İfrit-i Bedevī **[74/b]** [1]Rehvār-ı Baḥrī'yi çeki-virdi. Ferāmurz̲ yitmiş iki pāre ālāt-ı Āṣaf'a ġarḳ olup Rehvār'a süvār olup 'azm-ı meydān idüp [2]Hümām Nerre'nüñ öñin aldı. Eyitdi: "Nedür iy nerre, beni n'eylersin?" didi. Hümām eyitdi: "N'eylesem gerek iy ḫākī, seni sulṭān-ı cinnistān [3]Kehkeşān Nerre ister. Aña iletsem gerekdür. Eger muḫālefet eylerseñ aġzıña bir sille urup bağlar da öyle iletürem." didi. Bu kerre [4]Ferāmurz̲ eyitdi: "Di imdi mel'ūn, göreyüm nice ursın. Herz̲esin yimiş Keyṭfān da "Sen de" diyüp Hümām Nerre'ye heybet [5]ile baḳınca nerrenüñ zehresi çāk ola-yazdı. Kendin düşürüp "Hay nā-bekār ḫākī, sen misen bu evżā'ı baña iden [6]diyüp 'amūdın ḳapup irişdi. Bu kerre Ferāmurz̲'a bir 'amūd ḥavāle ḳıldı. Yaḳın gelince Ferāmurz̲ 'amūda muḳayyed olmayup Hümām'uñ [7]çevre getürüp ṣūretine öyle bir sille-i ṣāḥib-ḳırānī urdı kim Hümām Nerre elinden 'amūd fırlayup başı döndi. Gözleri [8]ḳarardı, aġzından ve burnından ḳan fevvāre gibi atılup depesinüñ üzerine mu'allaḳ yıḳıldı. Sinḥāb dīvleri gelüp [9]bende çekdiler.

Bu kerre Keyṭfān Nerre oġlınuñ böyle esīr olduġın gördükde bir kerre gürleyüp 'amūdın ḳapup [10]meydāna yüridi. Ferāmurz̲'uñ öñin kesüp eyitdi: "Sen kim olasın kim benüm oġlumı böyle bir sille ile yıḳup esīr eyleyesin. [11]Bāri senüñ ḥaḳḳından geleyim." diyüp elindeki 'amūdı Ferāmurz̲'a ḥavāle eyledi. Ferāmurz̲ da gürz-i Āṣaf Şāh'ı ber-ā-ber virüp [12]arḳada men' eyledi; ammā Keyṭfān Nerre begendi. Keyṭfān bir 'amūd daḫı urdı. Ferāmurz̲ anı da men' eyledi. Keyṭfān tekrār [13]bir 'amūd daḫı urdı. Ferāmurz̲ anı da men' eyledi. Nevbet kendüye geldükde gürzin on ikinci ḳırāṭından ṭutup bir kerre Keyṭfān [14]Nerre'ye bir ḍarb-ı gürz öyle urdı ki Keyṭfān Nerre gerçi ol ḍarba 'amūd ber-ā-ber virdi. Ammā fā'ide itmedi. 'Amūd elinden [15]fırlayup baş ḳaçurdı. Gürz-i Āṣaf arḳasına nice kim indi-se Keyṭfān Nerre'nüñ dem-i nefesi bağlandı ve aġzından ḳan [16]gelüp depesi üzerine yıḳılup bī-hoş oldı. Güher-āblar üzerine düşüp bağladılar. Keyṭfān Nerre bile gelen cinnīler Keyṭfān [17]Nerre ḫalāṣ idelüm, diyü Ferāmurz̲'uñ

üzerine yüridiler. Ferāmurz daḫı bir na‘ra urup Tīġ-ı Āṣaf’ı ‘üryān idüp bunlara bir [18]giriş girdi kim ṭarfetü’l-‘ayn içinde bunları ḳırḳ elli ḳadarın ḫākī ṣaldı. On nefer-i cinnī gördiler ki olmaz, hemān [19]ḳaçmaḳdan iyüsi yoḳdur, diyüp ḳaçdılar. Ṣoluġı tā varup Kehkeşān ḳal‘asında aldılar. Andan varup Kehkeşān’a [20]aḥvāli bildürdiler. Kehkeşān Nerre “Bre ḥāżır oluñ iy Ḳırmadīcīler” diyüp fi’l-ḥāl ḳırḳ biñ ḳadar ‘āteşī cinnīler ile Ḳal‘a-i [21]Kehkeşān’dan çıḳup “Ḳandasın Ferāmurz?” diyüp gitdiler.

Ammā bu ṭarafdan, Ferāmurz cinnīleri ḳırup bozdı. Andan Keyṭfān Nerre [22]ile oġlı Hümām Nerre’nün yanına gelüp bunları īmāna da‘vet eyledi. “Eger gelmezseñiz öldürürem.” didi. Bunlar da īmāna gelüp Ferāmurz’a [23]tābi‘ oldılar. Nā-gāh anı gördiler. Ḳırḳ biñ cinnī ile Kehkeşān Nerre geldi, Ferāmurz’ı görüp ṣaf ṭutdı. Hemān Kehkeşān [24]Nerre’nüñ büyük oġlı var idi, adına Ġarġanūş-ı Çihil-per Çār-çeşm dirler idi. Ḳırḳ ḳanadı ve dört gözi var idi. İki yüz [25]ṭoḳsan altı arış ḳaddı var idi. Bu heybet ile gürleyüp meydāna geldi. Şütüm-ı ġalīẓa eyledi ve eyitdi: “İy ḫākī, gel seni **[75/a]** [1]iki yırtayum.” diyüp Ferāmurz’ı da‘vet eyledi. Ferāmurz da Rehvār ile meydāna girüp Ġarġanūş’uñ öñin aldı. Ġarġanūş [2]daḫı elinde olan ‘amūdı Ferāmurz’a ḥavāle eyledi. Bu kerre Ferāmurz da Gürz-i Āṣaf Şāh ile çarpup Ġarġanūş’uñ gerçi [3]‘amūdın men‘ eyledi; ammā Rehvār-ı Baḥrī’nüñ miyānı iki ḳat olup bili ḳırıla-yazdı. Ferāmurz’uñ ‘aḳlı gidüp getürdi. Kendüsin [4]raḫşdan zemīne atdı. Bu ġażab ile Gürz-i Āṣaf’uñ on ikinci baḫşından ṭutup Ġarġanūş’a eyitdi: “İy la‘īn, al imdi sen daḫı [5]benüm gürzimi men‘ eyle.” diyüp bir ḍarb ḥavāle eyledi. Ġarġanūş ‘amūdın ber-ā-ber virdi; ammā Gürz-i Āṣaf ‘amūda öyle indi kim [6]‘amūd Ġarġanūş’uñ elinden fırladı. Gördi arḳasına inüp Ġarġanūş’uñ dem-i nefesi baġlanup ve yüzinüñ üzerine yıḳıldı. [7]Hemān Ferāmurz gürzi bıraġup üzerine düşdi. Bende çekmek murād eyledi. Ġarġanūş Ferāmurz’a sögmege başladı. Ferāmurz [8]ġażaba gelüp hemān iki ayaġı-la bir ayaġın baṣup ve iki eli-le bir ayaġından ṭutup nice kim zūr eyledi-se iki yüz ṭoḳsan arış [9]ḳadar ḳadd çeküp başladı güher-ābı tā ḫulḳūmuna varınca çörek bezi gibi cayır cayır yırtup iki pāre eyledi. Bu kerre iki cānibden dīvler [10]Ferāmurz’uñ bu ḥālin görüp her biri ḫazān yapraġı gibi lerzān olup ditremege başladılar. Hemān Kehkeşān Nerre oġlını [11]bu ḥālde görince ḳarārı ḳalmadı. On yidi biñ ḳanṭār pūlāddan bir ‘amūdı var idi. Anı ḳapup Ferāmurz’uñ öñin [12]aldı. Ra‘d-ı felek gibi gürleyüp eyitdi: “İy ḫākī nā-bekārı, sen misin benüm gözüm ḳarşusında böyle bir cilāsın oġlum iki yırtarsın. [13]Yā ben seni ḳor mıyam? Anuñ intiḳāmın senden elbetde aluram.” diyüp ‘amūd ile urdı kim Ferāmurz’ı ḫurd ḫām eylemek ḳaṣdı-la çün [14]‘amūdı ḥavāle eyledi. Sinḥāb Nerre’nüñ ‘aḳlı gitdi; zīrā

Kehkeşān'uñ ol 'amūdın men' eylemek maḳdūr-ı beşer degül idi. Güher-āblar [15]meger men' eyler. Serd ü ṭāhī ola; ammā Ferāmurz̲-ı dilīr Kehkeşān Nerre'nüñ 'amūdına naẓar eyledi. Gūyā bir 'aẓīm ṭaġı yirinden ḳoparup üzerine [16]bıraḳdılar. Ḳıyās eyledi; ammā n'eylesün, ḳaçmaḳ olmaz. Ḫudāya ṣıġınup göñül evinden niyāz iderek gürzi ber-ā-ber virdi. Meger [17]bu dīvlerüñ ise ibtidā ḍarbı ġāyet girān olur. 'Amūddur, Gürz-i Āṣaf'a nice kim indi-se Ferāmurz̲'uñ bāzūları uyuşup Gürz-i [18]Āṣaf elinden ḳaydı. Bu kerre Ferāmurz̲ gürzi ṣalı-virdi. İki zānūsına ḳıyup arḳasın ber-ā-ber virdi. Kehkeşān [19]'amūdı Ferāmurz̲'uñ arḳasına indükde pāyları ṭopuḳlarına varınca zemīne gömildi. Ferāmurz̲'dur bī-hūd 'ālemine vardı. [20]Belki burnından bir iki ḳaṭre ḳan daḫı geldi. Kehkeşān Nerre 'amūdın żabṭ idüp döndi ki gide imdi "İy Ḳırmadīcī [21]görüñ ol ḫākīyi ki aṣlā bir ṣaġ yiri ḳalmadı, ḫurd ḫām oldı." diyüp kerem oldı.

Ammā beride Sinḥāb Nerre'nüñ 'aḳlı gitdi. "Eger Ḳattāl kendi [22]Zengī olursa bize Kehkeşān ṣataşur." diyüp tīz oġlı Çehār-dest'i gönderdi. "Var baḳ Ḳattāl Zengī nice oldı?" didi. [23]Farġul daḫı Ferāmurz̲'uñ yanına geldi, gördi ki öyle mest olup ḳalmış ve burnından bir iki ḳaṭre ḳan gelmiş ve pāyları [24]ṭopuḳlarına varınca yine gömilmiş. Eyitdi: "Gözin aç iy server-i 'ālem. Ḫaşm ḳavīdür ve saña muntaẓırdur." diyince Farġul'uñ ṣadāsı [25]Ferāmurz̲'uñ gūşına girdi. Bir kerre gözlerin açdı, kendüni ol ḥālde gördi ve ḳanı daḫı görüp ol ġażab ile bir kerre silkinüp **[75/b]** [1]tüzden ṭaşra geldi ve Gürz-i Āṣaf Ṣāh'uñ on ikinci baḫşından ṭutup baḳdı. Kehkeşān kendi 'askerine ṭoġrı gider. [2]Eyitdi: "Nireye gidersin iy nā-bekār nerre? Sen de benüm bir ḥamlemi men' eyle." diyüp Kehkeşān'a bir ḍarb-ı gürz öyle ḥavāle eyledi ki [3]bu kerre Kehkeşān Nerre Ferāmurz̲'ı ṣaġ ve sālim görince ḫayrān oldı. "Hay nā-bekār ḫākī, senüñ vücūdın pūlād mıdur ki benüm 'amūdumdan [4]ḫalāṣ bulduñ." diyüp hemān Ferāmurz̲'uñ gürzine ol müntehā 'amūdı ber-ā-ber virdi. Gürz-i Āṣaf nice kim 'amūda ṭoḳundı-sa Kehkeşān'uñ [5]ḳolları uyuşup ol müntehā 'amūd elinden fırladı, yire düşdi. Bu kez Kehkeşān baş ḳaçurup arḳaya alduḳda yüzi üzerine ḳapandı. [6]Aġzından burnından ḳan fevvāre gibi atılup bī-hoş oldı. Bu kerre Kehkeşān'uñ dīvleri bu ḥāli görüp tīz Kehkeşān'ı Ferāmurz̲'uñ [7]öñinden ḳapdılar. Andan ḳal'aya ḳaçdılar. Bu kerre Ferāmurz̲ da dönüp çadırına geldi. Sinḥāb Nerre Ferāmurz̲'a āferīn idüp eyitdi: [8]"Server Kehkeşān Nerre bir daḫı ḳal'asından çıḳmaz; zīrā Kehkeşān bir kimseden böyle bir ḍarb görmemişdür." didi. Ferāmurz̲ eyitdi: [9]"Eger çıḳmazsa ben yarın ḳal'anuñ ḳapusın yıḳup içeri girüp anuñ ḥaḳḳından gelürem." didi ve bu ḥāl üzere bunlar bunda.

Ammā [10]**bu ṭarafdan**, Kehkeşān Nerre ḳal‘ada sarāyına gelüp ḳarār aldı; ammā öksürdükçe aġzından burnından ḳan gelürdi. Gördi kim [11]bir yiri ṭutmaz. “Yarın ben nice ideyüm? Eger Ḳattāl Zengī ceng idecek olursa?” diyüp hemān kendi dīvlerinden biñ [12]ḳadar güher-āb alup ol gice Āmu’l-Ḥayāt’a gitdi. Zīrā güher-āblar zaḫm-dār olsalar veyāḫūd ḍarbdan vücūdlarına bir elem [13]irişse varup Āmu’l-Ḥayāt’da yunurlardı. Bu kerre Kehkeşān daḫı Āmu’l-Ḥayāt’a varup yundı. Vücūdında ‘illet ḳalmadı; [14]ammā Ferāmurz̲’uñ ḍarbından gözi ḳorḳdı. Meger bu Kehkeşān’uñ Āmu’l-Ḥayāt’da bir ḳal‘ası daḫı var idi. Anda oturup [15]ḳaldı. “İmdi Ḳattāl Zengī şimdi döner gider, Billūr-ı Ā‘ẓam’ı aşup bunda daḫı gelicek ḥāli yoġa.” diyüp oturdı ve güher-āb [16]ta‘yīn eyledi. “Varup tecessüs eyleñ, her ḳaçan kim ol ḫākī giderse baña gelüp ḫaber idüñ.” didi.

Ez̲-in cānib rāvī [17]**eydür**, Ferāmurz̲ daḫı ol gice ārām idüp ṣabāḥ oldı. Yirinden ḳalḳup gördi ki Kehkeşān Nerre ḳal‘adan çıḳmadı. [18]Emr eyledi, Rehvār-ı Baḥrī’yi ḥāżır eylediler. Üzerine süvār olup ḳal‘a ḳapusına yüridi. Raḫşından inüp gürzi çeküp [19]bir ḍarb urdı, bir daḫı urdı.

Ḥāṣıl-ı kelām, döge döge ḳal‘a ḳapusın yıḳup içeri girdi. Tīġ-ı Hüvām-ı Āṣaf Şāh’ı [20]‘üryān idüp öyle bir na‘ra-i ra‘d-var ṣā‘iḳa gir-dār baḫş eyledi kim Ḳal‘a-i Kehkeşān gūyā yıḳıldı. İçinde olan dīvler [21]şaşup ḳaldılar. Bu kerre Ferāmurz̲ bunlar tīġ ile ḳırmaġa başladı. Dīvler zebūn olup ber-havā çıḳdılar kim firār eyleyeler. [22]Ferāmurz̲ na‘ra ile bunları zemīne indirüp helāk eyledi. ‘Āḳıbet dīvler gördiler. “Olmaz amān.” diyüp cümlesi Ferāmurz̲’a [23]tābi‘ oldılar. Ferāmurz̲ daḫı Sarāy-ı Kehkeşān’a varup taḫtın żabṭ eyledi ve ḫaber gönderdi. Sinḥāb Nerre’yi götürtdi. Andan ṣoñra [24]Kehkeşān’a ṣordı. Dīvler eyitdiler: “Server Kehkeşān ḍarbından ḳan ḳusup Āmu’l-Ḥayāt’a yunmaġa gitdi.” didiler. Bu kerre Ferāmurz̲ [25]birḳaç gün Ḳal‘a-i Kehkeşān’da oturup bekledi. Gördi kim nerre ẓuhūr eylemedi. Bu kerre Ferāmurz̲ Farġul-ı Çehār-dest’i **[76/a]** [1]bütün dīvlere baş idüp Ḳal‘a-i Kehkeşān’da bıraḳdı. Kendi Sinḥāb Nerre’ye süvār olup Keyṭfān Nerre Rehvār’ı [2]aldı. Ber-havā ḳalḳup ‘azm-ı Āmu’l-Ḥayāt eyledi. Billūr-ı Ā‘ẓam’ı yidi günde aşup sekizinci gün Āmu’l-Ḥayāt vādīsine [3]indi. Sinḥāb Nerre Ferāmurz̲’ı zemīne ḳoyup bir iki sā‘at bī-hoş yatdı. Hele kendüye gelüp eyitdi: “Devletlü ṣāḥib-ḳırān, [4]eger ben Kūh-ı Ḳāf’ı arḳama alup bir Billūr-ı Ā‘ẓam’ı aşursam bu ḳadar zaḫmet çekmezdüm.” didi. Ferāmurz̲ eyitdi: “Yā Sinḥāb, şimdi [5]Kehkeşān ḳandadur?” didi. Keyṭfān Nerre döndi, eyitdi: “Server Kehkeşān kendi ḳal‘asında olmaḳ gerek; zīrā anuñ bunda da [6]bir ḳal‘ası vardur.” didi. Ferāmurz̲ eyitdi:

“İmdi yüriñ ol ṭarafa gidelüm.” diyü Rehvār’a bindi. Sinḥāb ve Keyṭfān rikābına [7]düşüp gitdiler; ammā Kehkeşān’uñ gönderdigi cāsūslar gelüp gördiler kim Ferāmurz̲ ḳal‘ayı yıḳup żabṭ eylemiş. Andan [8]Kehkeşān Āmu’l-Ḥayāt’da ḫaber alup ardına düşmüşdi. Bu kerre dīvler cān atup Kehkeşān’a geldiler. Kehkeşān bunları [9]görince eyitdi: “Ḫākī nice oldı, gitdi mi?” didi. Dīvler eyitdiler: “Bre naṣıl gitdiler. İşte iy sulṭān-ı Cinnistān ḳal‘ayı yıḳup [10]taḥtıñı żabṭ eylemiş ve seni bunda ḫaber alup işte geldi.” didüklerinde Kehkeşān Nerre’nüñ cān başına ṣıçradı. Nā-çār [11]olup anda olan dīvler ile ḥāżır oldı bu arada Ferāmurz̲ da ḳal‘a öñine gelüp bir na‘ra urup eyitdi: “Yā Kehkeşān, [12]gel senüñle ceng idelüm. “Yoḳ.” dirseñ başıña ḳal‘añı yıḳaram.” didükde ne işlesüñ, Kehkeşān Nerre nā-çār olup anda [13]olan dīvler ile ṭaşra çıḳdı. Ferāmurz̲’a muḳābil olup cenge başladılar. Ferāmurz̲ yine baḥrīden inüp peydā oldı.

[14]Ḥāṣıl-ı kelām, bunlar üç gün üç gice ceng idüp ġayrı Kehkeşān Nerre Ferāmurz̲’uñ ḍarbından ‘āciz oldı. Hemān elinden [15]‘amūdın bıraġup Ferāmurz̲’a ṣarıldı, zūr ide-gördi, olmadı. Ferāmurz̲’ı yirinden ḳaldırmadı. Ferāmurz̲, Kehkeşān’uñ uyluḳlarından [16]ḳapup ol ḳadar ḳadd u ḳāmet-ile ḳaldırup boylı boyunca zemīne urup şāhin miṣāl gögsine bindi. Dal-Ḫançer-i Āṣaf Şāh [17]olup ṭurdı. Kehkeşān Nerre gözin açdı, Ferāmurz̲’ı sīnesinde gördi. Elinde ḫançer, tīz başın kesmek diler. “Amān [18]iy dil-āver, baña ḳıyma. Ol nice saña ḳul olayım.” didi. Ferāmurz̲ eyitdi: “İy nerre, amān īmānda olur. Müslimān ol, seni ḳatl itmeyüp [19]amān vireyim.” diyince Kehkeşān Nerre Müslimān oldı. Ferāmurz̲ da gögsinden ḳalḳup Kehkeşān, Ferāmurz̲’uñ ḳademinde baş [20]ḳodı ve cümle dīvleri-le bile tābi‘ oldılar. Ferāmurz̲ daḫı Kehkeşān’ı cümle dīvlere baş ser-ḳaplan eyledi. Sinḥāb Nerre [21]ikinci ser-ḳaplan oldı.

Andan ṣoñra Ferāmurz̲ Āmu’l-Ḥayāt’a varup Ḳal‘a-i Kehkeşān’a geldi. Ferāmurz̲ bir gün Kehkeşān’a eyitdi: “Yā Kehkeşān, [22]bu Kūh-ı Sürḫ’uñ nihāyeti ḳanda varur?” diyü ve “Kūh-ı Sürḫ’de ‘acāibāt ve ġārāibātdan daḫı ne vardur?” didi. Kehkeşān Nerre Ferāmurz̲’a [23]eyitdi: “Devletlü ṣāḥib-ḳırān, bu Kūh-ı Sürḫ’uñ bir cānibi, Deryā-yı Muḥīṭ’dür. Bir ṭarafı daḫı Deşt-i Muḥtaraḳān’dur kim dünyā yaradılalıdan [24]berü aṣlā bir ḳaṭre āb raḥmet nāzil olmamışdur. Bir ṣaḥrā-yı bī-pāyāndur ki bir ṭarafı deryā-yı āteş varur ve bir ṭarafı ins ü cinden [25]bir ferd-i āferīd bilmez kim ḳanda nihāyet bulur. Kūh-ı Sürḫ’üñ beri cānibi Kūh-ı Heft-gān, didiler bir ṭaġdur, yidi ḳulledür. Her bir ḳullede **[76/b]** [1]bir perī pādişāhı ḥükm eyler. Cümleler şikār varup rub‘-ı meskūn semtine giderler; ancaḳ Deşt-i Muḥtaraḳān’uñ beri başında bir [2]‘amīḳ vardur kim biñ sekiz yüz ḳulaç ‘amīḳ vardur, dirler. Cān-bin-cān ḳavmi ḳazmışdur. Ḫālā içinde bir dīv vardur,

[3]maḥbūsdur. Adına ‘Aḳrebe-i Ḳubbe-i Sererdīn dirler. Üç yüz yigirmi arış ḳaddı var ve vücūdına aṣlā bir şey ve ālāt [4]te’ṯīr eylemez. Sābıḳā Kūh-ı Elvān’da olurdı. Kūh-ı Ḳāf dīvleri elinden ‘āciz olup Ḥażret-i Süleymān’a şikāyet eylediler. [5]Sām gelüp yidi gün ceng eyledi. Vücūdına ālāt te’ṯīr itdüremedi. ‘Āḳıbetü’l-emr Loḳmān ve Āṣaf ve Ḳışāġurṯ [6]tevhīdi gibi dānālar ittifāḳ ile yitmiş iki dürlü cevherden bir tīġ düzüp adını Tīġ-ı ‘Aḳrebe-i Süleymānī ḳodılar. Ammā ‘Aḳrebe-i [7]Rūyin-ten ḫaber-dār olup tīġı ṣanduḳ ile ḳapup ol cāha ḳaçdı. Bu kerre Sām, cāha inüp dīvüñ elinden [8]tīġı alup ḳatl eylemek murād eyledi. Ammā dānālar eyitdiler: “Yā Sām, ol dīvüñ ölümi senüñ elinde degüldür. Yine senüñ neslinden [9]Neyrem nām bir dil-āver ẓuhūr idüp ol dil-āver ḳatl eylese gerekdür.” didiler. Bu kerre Ḥażret-i Süleymān daḫı summāḳīden bir ṭaş [10]yondırup ol cāhuñ aġzına münāsib andan Sām emr eyleyüp Sām daḫı ol ṭaşı cāhūñ aġzına ḳapadı kim ol [11]ṭaşı ṣāḥib-ḳırāndan ġayrı kimse ḳalduramayalar. Öyle bıraġup gitdiler. Ḥālā şimdiki ḥālde ol güher-āb cāhda mutavaṭṭındur.” [12]didi. Bu kerre Ferāmurẕ daḫı bu ṣadedi işidince bildi kim ‘Aḳrebe-i Rūyin-ten’üñ ölümi kendüsi elinden imiş ve Tīġ-ı ‘Aḳrebe-i [13]Süleymānī’ye ‘āṣıḳ olup döndi. Kehkeşān’a eyitdi: “Yā Kehkeşān, iḳtiżā eyledi kim ben varup cāhı temāşā idevüz. İmdi [14]hemān ḥāżır oluñ.” didi. Kehkeşān, Sinḥāb ve Keyṭfān ve Farġul biraz dīvler ile ḥāżırlanup Ferāmurẕ daḫı Rehvār-ı Baḥrī’ye süvār [15]olup ḳalḳup cāha ṭoġrı gitdiler. Tā kim cāhuñ aġzına geldiler. Bu kerre Ferāmurẕ, Deşt-i Muḥtaraḳān’a ṭoġrı naẓar eyledi.

[16]Bir ṣaḥrā-yı bī-pāyāndur ki aṣlā nihāyeti görinmez ve öyle düzdür kim öte başında bir beyże ḳonsa beri başından [17]görinürdi ve öyle siyāhdur kim gūyā Ḳaṭrāna deñizine beñzer. Andan cāha baḳup gördi, bir ‘aẓīm cāh. Vāḳı‘ā [18]üzerine summāḳī mermerden cürmi ḳadar bir ṭaş ḳapamışlar. Dönüp dīvlere eyitdi: “Gelüñ şol ṭaşı ḳaldıruñ.” didi. [19]Dīvler cümle derlediler, idemedi. Keyṭfān geldi, idemedi. Sinḥāb Nerre ve Kehkeşān Nerre birer birer gelüp idemediler. Bu kerre [20]Ferāmurẕ cübbe eteklerin dāmen miyānına bend idüp ṭaşa yapışup “Yā ma‘būd!” diyüp nice zūr eyledi ise ṭaşı [21]ḳaldırup bir ṭarafa fırlatdı. Dīvler Ferāmurẕ’uñ bu ḳuvvetine taḥsīn eylediler. Andan ṣoñra Ferāmurẕ miyānından biñ iki yüz [22]ḳulaç Kemend-i Āsaf Şāh’ı çözüp ucın ol ṭaşa bend itdi. Andan dīvlere eyitdi: “Ben cāha inüp elbetde [23]ol dīvi bulur ceng eylerem. Ḳaçan kim üçinci na‘ramı gūş eyleseñiz ol zamān cāha inüp beni bulasıñız. Eger [24]üçinci na‘ramı işitmezseñiz bilüñ kim dīv elinden helāk olmışumdur. Siz de bu aradan gidüp rub‘-ı meskūnda Ḫāḳāniyye [25]üzerinde ‘askerime öldügüm ḫaber virüñ.” didi ve kemende yapışup cāhuñ ḳa‘rına ṭoġrı inüp gitdi. **[77/a]** [1]Kehkeşān Nerre cāhı

ḫaber virdügine peşīmān oldı; ammā ne fā'ide. Eyitdi: "Yazuḳ şol dil-āvere. Havā yire telef-i nefes [2]olur." didi. Yine ümīd iderdi ki "Belki selāmet bulur." diyüp Ferāmurz̲'uñ na'ralarına muntaẓır oldılar.

Ammā bu ṭarafdan, [3]Ferāmurz̲ cāha kemend ile ol ḳadar indi kim ġayrı kemend dükendi; ammā cāhuñ dibine ḳadar Allah'dan ġayrı kimse bilmez. [4]Bu kerre Ferāmurz̲ fikre vardı: "Oġlan sen şimdi, kemend yetişmedi, diyü yuḳaru çıḳsañ baḳ Ḳattāl Zengī ḳorḳup [5]kemend bahāne eyledi." diyüp yanlarında rezīl olmaḳdan ise "Bu yolda ölmek yegdür." diyüp tevekkeltü 'āl-Allah idüp [6]kemendi ḳapdı, ṣallayu-virdi. Baş ḳıç dönerek cāha inüp gitdi; ammā dā'ire-i 'aḳldan bīrūn oldı. Bu kerre Allah [7]emri-le ricāl-i ġayb erenleri ṭutup yire ḳodı. Birazdan yataraḳ Ferāmurz̲'uñ 'aḳlı başına gelüp ḳalḳdı, oturdı. [8]Gördi kim cāhuñ dibine inmiş; ammā ziyāde ḳarañu miyānında ḫancer-i Āṣaf Ṣāh'ı 'üryān idüp anuñ şu'lesi ile bir kimse [9]sarāy gibi yire geldi. Meger sābıḳā bu Süleymān ibn-i Cān'uñ ḥaps-ḫānesi imiş.

Bu Ferāmurz̲ biraz gidüp gördi, bir yirde [10]'Aḳrebe-i Rūyin-ten yatmış, bir dāne pūlād ṣanduḳı ḳucaḳlamış, ḫor ḫor uyur. Ammā burnından nefes alduḳça külḥān [11]damı gibi duḫān çıḳar. Bu kerre Ferāmurz̲ biraz ṭurup temāşā eyledi. Andan depme ile urup "Ḳalḳ bre nā-bekār!" [12]eyledi; ammā 'Aḳrebe aṣlā ḥareket eylemedi. Ferāmurz̲ gördi kim güher-āb uyanmadı. Bir na'ra urdı, ol cāhuñ içi [13]ṣadā ile ṭolup çāḳ cāhuñ aġzına ṣadā çıḳdı. Kehkeşān ve Sinḥāb bildiler kim Ferāmurz̲ dīve buluşdı. [14]Ḥazz̲ eylediler; ammā 'Aḳrebe yine uyanmadı. Bu kerre Ferāmurz̲, "Behey mel'ūn, imdi oldı mı?" diyüp ḫançeri ḳabżasına [15]varınca burnına ṣoḳdı ve ḳarışdurdı ve çekince burnın Tatar bār-gīri gibi yardı. Bu kerre 'Aḳrebe Nerre burnınuñ [16]zaḥmından uyanup ḳalḳup göti üzerine oturup burnın biraz ovuşdurdı ve murād eyledi kim yine yata. [17]Ammā Ferāmurz̲ 'Aḳrebe'ye, "Ḳalḳ bre mel'ūn, ne yatarsın?" diyü ḫayḳırdı. 'Aḳrebe yalıñlayup gözin açdı. Ferāmurz̲'ı ḳarşusında [18]gördi. "Hay nā-bekār ḫākī, sen buraya ḳandan geldüñ? İmdi var ise seni ecelüñ getürdi." diyüp bir kerre yanında [19]olan 'amūdın ḳapup Ferāmurz̲'a bir 'amūd urdı. Ferāmurz̲ da arḳasın ber-ā-ber virdi. Ġayret ile dīvüñ 'amūdın men' [20]eyledi; ammā Ferāmurz̲ bilür, ne zaḥmet çekdi. Ferāmurz̲'uñ yanında gürzi yoḳ idi. Nice eylesün. Miyānında dört [21]dāne Süleymānī ḳılıç var idi; ammā şimdiki ḥālde Tīġ-ı Āṣaf'dan ġayrı yoḳ. Bu kerre Tīġ-ı Āṣaf'ı 'üryān idüp [22]'Aḳrebe-i Rūyin yine bir ḳubbe ḥavāle ḳıldı. Sergīnde gibi gülle-i ṭop dirdi. Ferāmurz̲ daḫı Tīġ-ı Āsaf ile öyle bir tīġ [23]urdı kim eger bir kūh-ı pūlāda ursa iki pāre iderdi; ammā 'Aḳrebe'nüñ kellesine indükde ḳılıç buzdan ḳayar gibi ḳaydı. [24]Aṣlā 'Aḳrebe'nüñ

kellesine eṣer itmedi. Lākin ḍarb-ı tīġden ‘Aḳrebe bir kerre sendeleyüp kendin düşürdi ve yine ‘amūdın [25]ḳapup Ferāmurẕ’a bir ‘amūd daḫı urdı. Ferāmurẕ yine arḳasın virüp men‘ eyledi tīġ bu kerre muḥarref çaldı. Miyānından **[77/b]** [1]iki pāre eylemek ḳaṣdına urup yine ḳılıç ḳapup gitdi. Aṣlā kesmedi. Bu kerre ‘Aḳrebe tekrār ‘amūdın alup ḥavāle eyledükde Ferāmurẕ’a [2]gördi ki olmaz, hemān ḫudāya ṣıġınup dīvüñ ‘amūdı inerken ṣarıldı. ‘Amūdı keff-i destine żabṭ idüp çeküp [3]elinden aldı ve kendi ‘amūdı ile öyle bir ‘amūd devürdi kim ‘Aḳrebe Nerre’nüñ aġzından ḳan atılup yıḳıldı. Lāya‘ḳil [4]oldı hemān Ferāmurẕ ‘Aḳrebe-i Rūyin-ten’i bende çeküp ve ṣanduḳı daḫı aldı açup içinde ‘Aḳrebe-i Süleymānī çıḳardı. [5]Baḳup gördi kim bu bir ḳılıçdur ki miṣli bulınmaz. Şād olup miyānına bend eyledi.

İşte Ferāmurẕ şimdi biş Süleymānī [6]tīġa mālik oldı. Tīġ-ı Āteşīn ve Tīġ-ı Sepīd ve Tīġ-ı Sürḫ ve Tīġ-ı Hüzzām ve Tīġ-ı ‘Aḳrebe-i Süleymānī.

Bundan ṣoñra Ferāmurẕ [7]bir kerre bir şedīd na‘ra urdı. Bu kerre Ferāmurẕ’uñ na‘rasından ‘Aḳrebe kendüye gelüp gözin açdı. Ne gördi, elleri [8]ḳafasına beste ve ṣanduḳ şikeste, tīġ Ferāmurẕ’uñ bilinde āleste durur. ‘Aḳrebe neye uġraduġın bilüp başladı [9]dişlerin ḳıçırdatmaġa; ammā cāhuñ aġzından Sinḥāb ve Kehkeşān Ferāmurẕ’uñ üçinci na‘rasın işidince hemān cāhdan [10]aşaġa indiler. Ferāmurẕ’uñ yanına gelüp gördiler ki ‘Aḳrebe-i Rūyin-ten bende çekmiş, şād olup bu kez Ferāmurẕ emr eyledi. [11]‘Aḳrebe’yi Sinḥāb Nerre alup ve Ferāmurẕ’ı Kehkeşān alup cāhdan ṭaşra çıḳdılar; ammā Kehkeşān olsuñ ve Sinḥāb [12]olsun vesā’ir dīvler olsun bütün şübheye vardılar ki Ḳattāl Zengī bu ‘Aḳrebe’yi uyurken baġlamışdur. “Yoḫsa bu [13]dīv ile gerçek muḳāvemet āsān hüner degüldür.” didiler. Hele Ḳal‘a-i Kehkeşān’a geldiler. Ferāmurẕ bunı dīne da‘vet eyledi. [14]‘Aḳrebe sögüp dişlerin ḳıçırdatmaġa başladı. Bu kerre Ferāmurẕ gördi kim bu la‘īn īmāna gelmez, öldürmek murād eyledi. [15]Yine fikr idüp eyitdi: “Ben bunı ‘askere iletüp Īrān’a götüreyüm. Īrān dil-āverlerine ne temāşādur.” diyüp pūlād [16]zencīrler ile bende çeküp dīvlere teslīm eyledi ve Keyṭfān ile Farġul üzerine nigeh-bān ḳodı ve eyitdi: “Üç gün [17]eglenüp ṣoñra rub‘-ı meskūna gideyüm hemān tedārük üzere oluñ.” diyü tenbīh eyledi. Ammā güher-āblar ‘Aḳrebe’nüñ yanına üşüp [18]temāşāya durdılar. ‘Aḳrebe ġażaba gelüp zūr eyledi. Zencīr ḳırup dīvlere girişdi. Farġul ile Keyṭfān Nerre, “Breh breh!” diyüp [19]buña ḳarşu vardılar ki iki cānibden şaşurup yine bende çekeler. Hemān ‘Aḳrebe Nerre el ṣınup bir eli-le Farġul’ı ḳapdı [20]ve bir eli-le Keyṭfān’ı ḳapup firār eylemek diledi. Dīvler tiziyye varup Ferāmurẕ’a ḫaber eylediler. Ferāmurẕ da segirdüp geldi. Bir na‘ra [21]urup ‘Aḳrebe’yi alı-ḳodı ve irişüp

sīnesine bir müşt-i şāḥib-ḳırānı öyle urdı kim ‘Aḳrebe Nerre elinden Keyṭfān ile [22]Farġul bıraġup depesi üzerine geldi. Ferāmurz daḫı üzerine düşüp döge döge bende çekdi. Dīvlere teslīm [23]eyledi. Dīvler daḫı şimdi bildiler kim cāhda daḫı ele getürüp bend eylemiş. Bu kerre herkes Ferāmurz’uñ ḳuvvetine engüşt- [24]ber-dehān idüp taḥsīn eylediler ve ḫavfe düşdiler.

İşte Ferāmurz bunda üç gün tedārük görüp dördinci gün [25]‘azm-ı rub‘-ı meskūn eylese gerek. Bu ḥāl üzere bunda dursun biz gelelüm Ḫāḳāniyye’de olan ‘askere ve Leyṭān **[78/a]** [1]Vezīr’üñ aḥvāline.

Ammā ez-in cānib rāvī eydür, Ferāmurz-ı şīr-dil muḳaddemā Cevher-ābād üzerinde iken Leyṭān Vezīr Ferāmurz’a [2]kāse ile zehrlü şerbet virüp Ṣarṣar-ı Sebük-bār duyup sille urup Ferāmurz da Ṣarṣar’a tāziyāne urup Ṣarṣar-ı [3]Sebük-bār daḫı seyāḥate gidüp Leyṭān Vezīr daḫı Hūşeng Şāh neslinden Keymurād Ḫān yanına ḳarındaşı Baḫtun Vezīr’e [4]gitmiş-idi. Ṣarṣar seyāḥatden gelüp ‘Aḳrebe Cāzū daḫı Ferāmurz’ı bir gice ġāfil iken ḳapup Cezīre-i ‘Aynü’l-Baḳar’a bıraḳdı. [5]İşte Ferāmurz’uñ ser-güzeşti bu maḥalle dek naḳl olındı.

Ammā rāvī eydür, Leyṭān Vezīr ol zamān on ḳadar ġulām alup, [6]“Ḳandasın Hūşeng-ābād?” diyüp revān oldı. Günlerde bir gün Hūşeng-ābād’a varup ṭaşrada bir maḥalle eyitdi [7]ve bir tezkere yazup bir ġulām ile birāderi Baḫtun Vezīr’e gönderdi. Ġulām ol aradan tezkīreyi alup ḳal‘adan içeri [8]girdi. Sarāy-ı Keymurād Ḫān’ı su’āl idüp ṭoġrı dīvāna vardı. Bevvābuñ birinden Baḫtun Vezīr’i ṣordı. Didiler ki [9]daḫı sarāyındadur, gelmedi, didi. Ġulām Baḫtun Vezīr’üñ sarāyın ḫaber alup vardı sarāyda Baḫtun’a tezkereyi virdi. [10]Baḫtun tezkereyi oḳıyup ġulāma eyitdi: “Ḳanı birāderüm şimdi nerededür?” didi. Ġulām eyitdi: “Sulṭānum, ḳal‘adan [11]ṭaşra bir maḥalle inüp bu tezkereyi irsāl eyledi.” diyince Baḫtun Vezīr, “Tīz ittibā‘ına at görüñ.” diyüp ḳırḳ elli ḳadar [12]kimse ile binüp ḳarındaşına ḳarşu gitdi. Ġulām yaḳın gelince ilerü varup ḫaber virdi. Leyṭān Vezīr ḳarşu gelüp [13]Baḫtun yaḳın gelince raḫşından inüp iki birāderler birbirlerine ḳucaḳlaşup öpüşdiler. Baḫtun Vezīr, Leyṭān [14]Vezīr’i gördi ki burnı yoḳ. Bir ‘abūsü’l-vech olmış ki ol zamān eyitdi: “Birāder, aşlı nedür ki burnuñ ḳanda gitdi.” didi. [15]Leyṭān Vezīr aġlayup icmālen ne ki başına geldi ise ser-encāmı bir bir ḥikāyet eyledi. Baḫtun Vezīr görüp acıdı.

[16]Hele binüp sarāya geldiler. Baḫtun Vezīr Leyṭān’a pāk vezīrāne libāslar giyürüp żiyāfet eyledi ve yine tekrār ser-güzeştinden [17]su’āl eyledi. Leyṭān Vezīr daḫı

naḳl eyledi ve aġlayup eyitdi: “Elbetde Keymurād Ḫān’a ve Erdivān Hindū’ya benüm intiḳāmum [18]Ḳattāl’dan alı-viresin.” diyüp ziyāde tażarru‘ ve niyāz eyledi. Baḫtun Vezīr’üñ birāderi diyüp va‘de eyledi ve ḳalḳup dīvāna [19]gitdi. Keymurād Ḫān’uñ öñinde zemīn pūs idüp geçüp yirinde ḳarār eyledi.

Keymurād Ḫān vezīre eyitdi: “Yā Baḫtun!” Du‘ā idüp [20]eyitdi: “Pādişāhum, Cevāhir-ābād’dan birāderüm geldi. Bir ṣāḥib-ḳırān ẓuhūr eylemiş. Ḫudā-perest imiş. Cevāhir Ṣāh’ı zār u zūr ṭutup [21]ḫudā-perest eylemiş. Andan ṣoñra memleketin elinden almış. Birāderüm Nār-ı Nūr’dan yüz döndürmeyüp ‘aẓīm ḥaḳāret eylemiş. Bir ḥāl-ile [22]ḳaçup bunda gelmiş. Murādı bu diyārlara ṭoġrı gelüp bizi daḫı ḫudā-perest eyleyüp memleketümüzi elümüzden almaḳ imiş.” diyüp [23]Keymurād’ı ḥavfe bıraḳdı. Bu kerre Keymurād Ḫān eyitdi: “Bre ne dirsin yā Baḫtun, gerçek mi söylersin.” didi. Baḫtun eyitdi: [24]“Belī pādişāhī, isterseñiz birāderüm Leyṭān Vezīr’i getüreyim de kendiñüz söyleyiñiz.” didi. Keymurād Ḫān eyitdi: “Var imdi [25]getür göreyim, ne söyler.” didi. Leyṭān Vezīr hemān ḳalḳup ḳaṭırına bindi ve sarāyına gelüp Leyṭān’a eyitdi: “Birāder seni Keymurād Ḫān’a **[78/b]** [1]götüreyüm; zīrā ben senüñ aḥvālüñ söyledüm. Şimdi istedi, ḳalḳ hemān gidelüm ve hem göreyüm seni nice cevāb virürsin.” [2]didi ve Leyṭān alup dīvān-ı Keymurād Ḫān’a götürdi. Leyṭān Vezīr daḫı gelince yüz yire ḳoyup zemīn pūs eyledi. Keymurād Ḫān [3]eyitdi: “Ḫoş geldüñ iy vezīr-i ḫāṣ.” diyüp işāret eyledi. Leyṭān’uñ ḳoltuġına girüp taḫta çıḳardı. Keymurād Ḫān [4]Leyṭān’ı tā yanına alup ‘aẓīm iltifāt eyledi ve ḥāl ḫāṭır ṣordı. Leyṭān’uñ ise evvelden ṣoġan ṣuyu ile perverde [5]olmış maḳremesi var idi. Uṣūl ile anı alup gözine sürüp başladı aġlamaġa. Andan başladı ser-güẕeştin [6]söylemege. Bu kerre anda olan erbāb-ı dīvān olsun ve gerek Keymurād Ḫān olsun bütün Leyṭān Vezīr’üñ ḥāline [7]te’essüf idüp acıdılar. Bu kerre Leyṭān, Keymurād Ḫān’a eyitdi: “Pādişāhum, Ḳattāl Zengī’nüñ murādı bütün bu diyārları yezdān- [8]perest eylemekdür ve her ne diyāra ḳadem basarsa ol diyār ḫarāb olur. Şūm ḳademdür. Kāşke bu diyāra ayaḳ basmaya [9]idi ve hem nā-bekār Ferāmurẕ nām bir dil-āveri ḥīle ile öldürüp cümle mālın elinden alup şimdi bütün dārātı Ḳattāl [10]Zengī’dedür.” diyüp ol ḳadar vaṣf eyledi ki serā-perde-i İskender’i ve raḫşların vesā’ir ālāt-ı ḥarbīlerin Erdivān Zengī [11]olsun Keymurād Ḫān olsun cümle işidenler ‘āşıḳ olup eyitdiler: “Āh, ḳattālı öldürüp şol dārātı biz mālik olayduḳ.” [12]diyüp ol ārzūya düşdiler. Bu kerre Keymurād’a eyitdiler: “Hele pādişāhum, ġāfil olma. Tedārük üzere buluñ. Kim bilür belki [13]añsuzın bu diyāra gelüp seni evveliyyede bir ḥasāret vāḳi‘ ola.” diyüp n’eyledi ise eyledi, Leyṭān Vezīr Keymurād Ḫān’ı [14]ḫavfe düşürüp eyitdi: “Yā Leyṭān, cümle sözüñ

yirindedür. Ġāfil baş Türkī'de yaraşur, dirler. Miṣāldür imdi öyle olınca [15]tedārük lāzımdur." diyüp tīz eṭrāfa eknāfe ḥükm eyledi ki diyāra ḫaber gönderüp leşker cem'ine meşġūl oldı [16]ve müşāvere idüp bu kerre, "Ol cānibe cāsūs gönderelüm. Görelüm 'azīmeti buraya mıdur, ne zamān gelür?" didi.

Ammā [17]rāvī-i şīrīn-kelām eydür, meger bu Keymurād Ḫān'uñ bir 'ayyārı var idi. Ol ḳadar rind u ḳallāş 'ayyār idi kim feleküñ çenberinden [18]ṭarfetü'l-'ayn içre güẕer eylerdi ve Mirrīḥ'üñ gözinden sürmesin çeker alurdı ve ol 'ayyāruñ adına Ṣıpārū 'Ayyār [19]dirlerdi ve pāy-ı taḫt pehlevānına Erdivān Hindī dirlerdi. Yüz ḳırḳ dört arış ḳaddı var idi ve on sekiz [20]ṭoplı bir şalaġı var idi. Anı ḳullanurdı; zīrā anuñ men'i bir ḥāl-ile ḳābil degül idi. Ziyāde baṭṭāl nā-bekār idi. [21]Gerçi Hindī idi; ammā aṣlı şeddādīlerden idi ve dīv-zād idi ve bu Eldüvān'uñ bir ḳarındaşı var idi. Adına [22]Erdāl Hindī dirlerdi. Yüz otuz sekiz arış ḳadd çekerdi ve Erdāl Hindī'nüñ bir oġlı var idi. Dārāy Hindī [23]dirlerdi. Yüz yigirmi arış ḳaddı var idi. Ziyāde gürbüz nā-bekār idi. Leyṭān Vezīr biraz da sebük-bārdan şikāyet [24]idüp yaḳıldı ve yandı, eyitdi: "Ol nā-bekāruñ baña itdügi rengi dünyāda Alaman kāfirine bile olmamışdur. Belki [25]pederüm 'Azāzīl'e daḫı olmış iş degüldür." diyüp aġladı. Bu kerre Ṣıpār 'Ayyār eyitdi kim "Elem çekme iy vezīr-i ḫāṣ. Eger **[79/a]** [1]bunda gelürler ise ben saña anuñ ḥaḳḳından gelü-vireyin." didi. Bu arada Keymurād Ḫān, Ṣıpār'a eyitdi: "Sen bir kerre varup [2]tecessüs eyleseñ pek ma'ḳūl olurdı kim, Ḳattāl Zengī bu cānibe gelür mi yoḫsa gelmez mi; bir ḫaber alsañ, biz de aña göre tedārük eylesek." [3]didi. Ṣıpār daḫı "N'ola?" diyüp ṭabān ḳaldurup gitdi.

Az zamān içre Cevāhir-ābād'a geldi. Gördi kim Cevāhir-ābād'da kimse yoḳdur. [4]Su'āl idüp ḫaber aldı kim Ḳattāl Ḫāḳāniyye üzerine gitmiş. Oradan daḫı Ḫāḳāniyye üzerine geldi, ne gördi. Deryā-yı [5]oḳyanus gibi bir leşker-i bī-şümār çalḳanup yatur. Tebdīl-i ṣūret olup ordu-yı İslām'a girüp gezerek serā-perde-i [6]İskender-i Kübrā öñine geldi. Serā-perdeyi temāşā eyledi. Gözler görmiş degüldür. Ṣıpā ḫayrān olup, "Zihī ṣāḥib-ḳırānlıḳ, zihī dārāt, [7]bāri ādemüñ 'ömri şöyle bir devlet ve dārāt ṣāḥibi yanında geçse." diyü reşk eyledi. Bu kerre bir ḥāl-ile serā-perdeden içeri [8]girdi. Gördi üç ḳat bir serā-perdedür. Buña naṣıl ḳumaşdan olduġı ma'in degüldür ve üç yüz otuz üç ḳubbesi var. [9]İbtidā ḳatında ecnās maḫlūḳāt var. İkinci ḳatında dīvler ve perrīler var; ammā cümlesi insān ṣūretinde. Üçinci ḳatında gördi [10]bu ḳadar pehlevānān nerre-i şīrān iki cānibde ẕerrīn ve simīn ṣandaliyelerde oturmışlar. Pāy-ı taḫt ṣandaliyesinde Ḳahhār-ı Ā'ẓam [11]oturur. Taḫt üzerinde Muṭṭahir Şāh yidi küngüreli tāc-ile, alt yanında Cevāhir Şāh, Muṭṭahir Şāh'uñ ise başında [12]on dört küngüreli efser-i İskender. Keẕā şāhlar ve bu

ḳadar vüzerā ve ḥükemā ve müneccimān ellerinde kitāb, oturup baş ve zerrāt da [13]Feylesūf-ı Ekber oturmış ve ‘ayyār başı ṣandaliyesinde Ṣarṣar-ı Sebük-bār’ı gördi. On sekiz arış ḳaddı var; ammā Mirrīḥ-ṣıfat heybetinden [14]yüzine baḳılmaz. Ṣaġ ve ṣol, on altı ḫançer ṭaḳınmış. Ṣıpārū’yı ḫavfından sıtma ṭutdı. Tiziyye ṭaşra olup bir ṭarīḳ ile ḫaber [15]aldı kim iki gündür Ḳattāl Zengī gice ḫābından ġāib olmış. Dānālar reml idüp “Cāẕū şerrine uġramış.” diyüp cevāb Ṣıpārū [16]bunları ḫaber alup hemān çoḳ ṭurmayup “Belki yüzi ele virem.” diyüp ṭabān aldı.

Yine Hūşeng-ābād’a gelüp Keymurād Ḫān’a [17]buluşdı; ammā Keymurād Ḫān bu maḥalle dek iki kerre yüz biñ ‘asker cem‘ eylemiş idi. Bu kerre Keymurād Ḫān Ṣıpārū’ya eyitdi: “Ne ḫaber var?” didi. [18]Ṣıpārū daḫı görüp işitdügi ne ise cümle bir bir taḳrīr eyledi. Hemān Leyṭān Vezīr bunı işidince sürūrından ‘ār nāmusı [19]bıraġup ḳalḳup bura bura oynadı. “Hiç degül benüm vālide-i mekrūhum ‘Aḳrebe Cāẕū almışdur. Şimdiye dek ol nā-bekārı çoḳdan ḳatl [20]eylemişdür.” didi ve eyitdi: “Öyle olınca ġayrı anlar bu diyārlara gelmez ve birḳaç gün daḫı baḳup andan Ḳattāl’uñ cümle dārātın yaġmalaşup [21]herkes diyārına ṭaġılup gider. Lākin münāsib olan budur ki buradan ḳalḳup Ḫāḳāniyye’de Ḳattāl’uñ bütün devlet ve dārātın [22]żabṭ eylemekdür. Ḳattāl anda olmaduḳdan ṣoñra Cevāhir Şāh daḫı tekrār Nār-ı Nūr’a tābi‘ olur diyüp Keymurād Ḫān’ı ṭama‘a düşürdi. Keymurād [23]Ḫān eyitdi: “Çünkim öyle ise biz de buradan varup Ḫāḳāniyye’de Ḳattāl’uñ cümle dārātın alup żabṭ idelüm. Eger ḳarşu ḳorsa [24]ḳatl eylerem.” diyüp fermān eyledi. ‘Askerde nidā olsun ki üç gün tedārük, dördinci gün göçdür. Ḫāḳāniyye üzerine.” didi. Ammā [25]bu arada Leyṭān Vezīr eyitdi: “Pādişāhum, benüm ḫāṭırıma bir şey geldi. Eger iẕnüñ olursa söyleyeyüm.” didi. Şāh eyitdi: “Söyle görelüm nedür?” **[79/b]** [1]didi. Leyṭān eyitdi: “Şāhum, şuradan Kūh-ı Bercīs’e bir merd-i revende gönderüp, ḫaber alsun ki Ḳattāl Zengī gerçek av mı aldı yoḫsa aşlı [2]yoḳ mıdur ve hem anı daḫı da‘vet eyleseñ; zīrā anlarda dīv ve perrī ve ‘ayyār çoḳdur. Hemān yalñız pehlevānlıḳ ile cevāb virmek müşkildür.” [3]diyüp Keymurād Ḫān’uñ göñlin eyledi. Bu kerre şāh eyitdi: “Ya şimdi aña kimi gönderelüm?” didükde Leyṭān Vezīr eyitdi: “Şāhum, aña Ṣıpārū’dan [4]münāsib yoḳdur.” diyüp Ṣıpārū’yı gönderecek oldılar. Ṣıpārū’ya eyitdiler: “Yā Ṣıpārū, var imdi sen ‘Aḳrebe Cāẕū’yı alup getür. [5]Eger bizi bunda bulımazsañ doġrı Ḫāḳāniyye üzerine ardımuzdan gelüp yetişesin ve hem Leyṭān Vezīr’üñ aġzından ‘aẓīm [6]niyāz beyān idüp bolaykim cāẕūnuñ göñli olup geleydi.” didiler. Hele Ṣıpārū ne disün, biraz gitmege çekindi; ammā Leyṭān [7]Vezīr yalvarup

çıḳarup bir kise aḳça virdi. Zīrā ‘ayyār ḳısmı ise altunı görince ṭama‘a düşer. Ekṣer ‘ayyārlar ṭama‘la dāma [8]giriftār olurlar.

Ḥāṣıl-ı kelām Ṣıpārū altunı görince göñli oldı. Altunı alup filārın giydi vedā‘ idüp, “Ḳandasın Kūh-ı Bercīs?” [9]diyüp revān oldı. Bu kez ‘Ayyār gitdükden ṣoñra üç gün tedārüklerin görüp dördinci gün iki kerre yüz biñ ‘asker ile Hūşeng-ābād [10]öñinden ḳalḳup “ ‘Azm-ı Ḫāḳāniyye!” diyüp gitdiler. Yiye içe günlerde bir gün Ḫāḳāniyye öñine gelüp ‘asker-i İslām’a muḳābil ḳondılar. İslām [11]‘askeri bunları görüp cāsūs gönderüp aṣlı ile ḫaber aldılar kim Leyṭān Vezīr varup getürmiş; ammā pehlevānları Erdivān Hindī [12]imiş. Bu kerre Erdivān Hindī’den ḫavf üzere oldılar; ammā Ḳahhār-ı Ā‘ẓam ve Feraḫ-zād Ḫāḳānī ve Kehkeşān-ı Zīr-dest ve Cihān-baḫş, bunlar [13]silleyi virüp eyitdiler: “İy dil-āverler, hiç elem çekmeñ. Mevlā kerīmdür. Anuñ da elbetde ḥaḳḳından gelür bulınur.” didiler. Ammā bu cānibde Ṣarṣar’a [14]biraz laṭīfe idüp eyitdi: “İy sulṭān-ı ‘ayyārān, hele ġāfil olma; zīrā aṣl senüñ ḫaṣmuñ Leyṭān’dur.

O yañadan Keymurād Ḫān [15]ol gün ārām idüp irtesi gün dīvān eyledi. Bir nāme yazup Dārāy Hindī ile irsāl eyledi. Dārāy Hindī de nāmeyi alup ordu-yı [16]İslām’a geldi. Ṭoġrı serā-perde-i İskender-i Kübrā’nuñ ḳapusına gelüp kendin ‘arż eyledi. Bevvāblar girüp ḫaber virdiler. Bu kerre Ḳahhār-ı Ā‘ẓam [17]gelsin eyledi. Çıḳup Dārāy Hindū’yı içeri getürdiler. Dārāy Hindī daḫı içeri girdükde ādāb ve erkānı icrā eyledi. Muṭṭahir Şāh [18]işāret eyledi. Dārā-yı Hindī’nüñ altına bir ṣandalī ḳodılar, geçüp oturdı. Eline şerbet virdiler, içdi. Ba‘de nāmeyi çıḳarup ṣundı. [19]Muṭṭahir Şāh alup nāmeyi dānā eline virdi, dānā ḳıra’at eyledi. Dimiş ki “Nār-ı Nūr benüm ḳatumda ki nesl-i Hūşeng Şāh ve sülāle-i ṣāḥib-ḳırān-ı Keymurād [20]Ḫān’um ve siz kim Ḳattāl Zengī pehlevānlarısıñız. İşitdüm ki Ḳattāl Zengī’yi bir cāẕū ḳapup Cinnistān’a bıraġup dīvler helāk eylemiş. Ṣāḥib-ḳırānlaruñ [21]vārişi yine ṣāḥib-ḳırāndur. İmdi nāmem vuṣūl bulduḳda Ḳattāl Zengī’nüñ her ne ḳadar dārātı var ise ve eşyāsı var ise bī-ḳuṣūr baña gönderüp [22]ve kendiñiz daḫı nice dilerseñiz öyle idüñ. “Yoḳ.” dirseñiz sizler bilürsiñiz, vaḳtiñize ḥāżır olasız.” diyüp tamām eylemiş. Bu kerre Muṭṭahir Şāh [23]Ḳahhār’uñ yüzine baḳdı. Bu kerre Ḳahhār-ı Ā‘ẓam daḫı dönüp Dārāy Hindī’ye eyitdi: “İy pehlevān, var Keymurād Ḫān’a söyle ki anuñ başına [24]ṣovuḳ geçmiş ve hem Ḳattāl Zengī ḥāliyā ṣaġdur, yaḳın zamānda gelür. Eger farażā Ḳattāl Zengī gerçek ölmiş olsa bile anuñ eşyāsı kimseye [25]virilmez. Ancaḳ eger ol Leyṭān didükleri la‘īn bende çeküp bu ṭarafa göndersin. Kendi daḫı varup ādāb-ile vilāyetine gidüp otursun **[80/a]** [1]Zīrā ṣoñra ziyān görür.” didi. Andan Dārāy’a ḫil‘at giyürüp öyle yolladı.

Bu kerre yolda giderken, “Bu Ḳattāl Zengī’nüñ [2]ne ḳatı çoḳ metīn pehlevānları var imiş.” diyü söylenürek Dārāy Hindī serā-perdeden ṭaşra çıḳup raḫşına binüp Keymurād Ḫān [3]bār-gāhına vardı. Keymurād Ḫān yanına varup yir öpdi ve Ḳahhār’uñ virdigi cevābları bir bir beyān eyledi. Hemān Erdivān Hindī [4]aġız açup eyitdi: “Pādişāhum, hemān yarın ceng nidā itdür. Bir gün muḳaddem yezdān-perestlerüñ ḥaḳḳlarından gelüp Ḳattāl Zengī’nüñ [5]dārātın żabṭ idelüm, yoḫsa böyle nāme ile söz ile anlar bir şey virmezler.” didi. Keymurād Ḫān daḫı Erdivān Hindī sözi-le [6]‘asker de ceng nidā itdürdi.

Ammā bu ṭarafdan, Dārāy Hindī nāme getürüp cevāb alup gidince Ṣarṣar-ı Sebük-bār anuñ ardınca Keymurād [7]Ḫān ordusına varmış idi. Tebdīl-i ṣūret dīvān-ı Keymurād Ḫān’a girüp kūşede ṭurup seyr eyledi. Keymurād Ḫān [8]gördi ki bir şeci‘ pādişāhdur ve Erdivān Hindī’yi gördi, pāy-ı taḫt ṣandaliyesinde oturur. Bir ṭaġa beñzer bir la‘īndür. [9]dönüp eyitdi: “Allah te‘ālā bu la‘īnüñ şerrinden ḳulların ḥıfẓ eyleye.” didi ve Leyṭān Vezīr’i gördi. Birāderi Baḫtun Vezīr [10]yanında oturur. Erdāl Hindī daḫı Hind dil-āverleri vāfir var. Tamām bunları temāşā eyledi. Andan ceng nidāsın işidüp [11]döndi. Serā-perdeye gelüp Erdivān ve Keymurād Ḫān’ı vaṣf eyledi ve “Yarın cengdür.” diyüp ḫaber virdi. Muṭṭahir Şāh daḫı [12]Ḳahḳaşān-ı Zīr-deste fermān idüp Ḳahḳaşān da, ‘asker-i İslām içinde yir yir cengdür, diyü nidā eydürdi. İki cānibden [13]ol gün ol gice tedārüklerin görüp ṣabāḥa muntaẓır oldılar. Çünkim gice geçüp ṣabāḥ oldı. İki leşker yirlerinden ṭurup [14]at fil gergedanlarına süvār olup meydān merkezine gelüp iki cānibden ṣaflar baġlayup alaylar düzdiler. İki ṭarafdan [15]naẓar-ı ber-meydān idüp “Eyā bugün meydāna kim gire ve erlik nāmın kim ḳazana ve ecel pirāhenin kim giye?” dirken hemān anı gördiler. [16]Keymurād Ḫān ṭarafından Dārāy Hindī at sürüp meydāna girdi ve biraz cevelān idüp lu‘b-ı hüner gösterdükden ṣoñra [17]el ḳaldırup iki cānibden çalınan çeng-i ḥarbīleri diñdirüp bülend āvāzı-la na‘ra urup eyitdi: “Beni bilen bilsüñ, [18]bilmeyenler āgāh olsun. Benem Dārāy Hindī.

Beyt:

Var mıdur meydān-ı ‘aşḳuñ bir dil-āver serveri
İşte er işte meydān merdem [19]diyen gelsün beri

İy ḫudā-perestler, meydānuma er gönderüñ ve lākin ġāyet dil-āver gönderüñ.” didi. ‘Asker-i İslām ṭarafından daḫı bir pehlevān [20]Ḳahhār-ı Ā‘ẓam’dan aẕīn alup ‘azm-ı meydān idüp meydāna girdi ve Dārāy Hindī’ye varup ‘aşḳ eyleyüp öñin aldı. Söyleşürek [21]azġışup bunlardur, birbiri-le cenge başladılar. Dārāy Hindī ol dil-āverüñ üç

cümlesin men‘ idüp bir nīze urup ol [22]dil-āveri zaḥm-dār idüp şehīd eyledi. Bir pehlevān daḫı girdi. Anuñ da ḥamlelerin men‘ idüp anı da şehīd eyledi.

Ḥāṣıl-ı kelām [23]Dārāy Hindī ol gün yidi dil-āver şehīd eyledi ve on biş ḳadarın zaḥm-dār eyledi. Bu kerre Ṣarṣar zaḥm-dār olanları meydāndan [24]çıḳarup bir bir getürüp aḫşam olup döndiler. İslām ‘askeri ḳasāvet elem ile bār-gāhlarına geldiler. Rezm libāsların [25]çıḳarup bezm libāsların giydiler ve şehīd olanları defn idüp zaḥm-dār olanlaruñ zaḥmın ṣardılar. Bir yire cem‘ olup Ḳahhār-ı Ā‘ẓam **[80/b]** [1]dönüp bunlara, “Pehlevānlar, şol la‘īnüñ meydānına olur olmaz kimse girmesün; zīrā la‘īn metīn nā-bekāra beñzer.” didi. [2]Öteden Keymurād Ḫān daḫı dönüp bār-gāhına geldükde Dārāy Hindī’ye ḫil‘at giyürdi. Leyṭān Vezīr daḫı Dārāy Hindī’ye [3]du‘ā idüp eyitdi: “Nār-ı Nūr eliñ alup ḳuvvet virsün, boynuñ altında ḳalsun. Göreyüm seni, ḫudā-perestlere hiç amān [4]ve zamān virme, hemān öldür.” didi.

Çünki ol gice düşmenüñ az ‘ömri gibi geçüp yine ṣabāḥ olduḳda iki ṭarafdan [5]leşker binüp birbirlerine muḳābil oldılar. Dārāy Hindī yine meydāna girüp ol gün gene kimin öldürdi ve kimin zaḥm-dār [6]eyledi. Dönüp ḳondılar. Üçinci gün yine Dārāy Hindī meydāna girüp Melik Seyf’üñ aḳrabāsından şeh-zāde Bedeḫşānī [7]nām bir nev-civānı var idi. At sürüp meydāna girüp Dārāy Hindī’ye ber-ā-ber olup cenge başladılar. Dārā-yı Hindī ol nev-civānı [8]urup şehīd eyledi. Hemān bir ḥāli görüp Melik Seyf ‘inān iḫtiyārı elinden gidüp bir kerre ‘alem dibinden raḫşın sürüp [9]yanar āteş gibi meydāna girüp Dārāy Hindī’nüñ öñin alup, “İy ḳolı ḳopacaḳ la‘īn öyle bir tāze nihāl nev-civāna nice ḳıyduñ? [10]Tīz ḥamle eyle, senden ol maẓlūmuñ ḳanın alayum.” diyüp ḥayḳırınca Dārāy Hindī’yi vehm alup el nīzeye urdı. İrüp Melik [11]Seyf’e bir nīze ḥavāle eyledi. Melik Seyf siper ḳapup ber-ā-ber virdi. Ne ḥāl ise Dārāy’uñ nīzesin men‘ eyledi. Bu kerre Dārāy [12]Hindī gürzi-le geldi. Melik Seyf gürzin de men‘ eyledi. Nevbet kendüye geldükde şeh-zādenüñ eleminden ziyāde ġażaba gelmiş [13]idi. Bu kerre hemān ol ma‘hūd deste-çūba el urup üç güftesine ṭoḳuzar baṭman üç ṭaşı vaż‘ idüp başınuñ [14]üzerinden devr itdirüp, “Al imdi iy mel‘ūn, sen de yendin bu yādigārı.” diyüp nice kim fırlatdı ise ṭaşlar ḳara ḳuş [15]gibi havādan gelüp Dārāy Hindī birin sipere aldı; ammā biri kendinüñ kellesine ve biri bindügi raḫşuñ kellesine urup [16]ikisinüñ de kellesi çini ṭabaḳ gibi ṭaġılup Dārāy Hindī cān ber-cehennem eyledi. Atı-la bile ḳaġşaraḳ zemīne yıḳıldı. [17]Ol maḥalde hemān Dārāy Hindī’nüñ babası Erdāl Hindī ‘alem sāyesinde oġlınuñ helāk olduġın görince ġażabından [18]gözleri ‘aḳīḳ-i Yemen’e dönüp bir kerre altında olan gergedanın sürüp Melik Seyf’üñ öñin alup, “İy nā-bekār ḫudā-perest, [19]ya ben seni ḳor

mıyam. Oġlumuñ intiḳāmın sende.” diyüp elinde ṭaġa beñzer bir gürz öyke ile Melik Seyf’e bir ḍarb ḥavāle [20]eyledi; ammā dürüst yolından uramayup meger eksük urulmaġla gürz gelmedi. İllā Melik Seyf’üñ bindügi raḫşuñ kellesine [21]rāst gelüp ḫurd ḫām eyledi. Melik Seyf boş bulınup hemān raḫşı-la ser-nigūn olup bir ayaġı rikābda [22]ḳaldı. Erdāl Hindī raḫş ḳuvveti-le geçüp gitdi ammā; öteden döndi kim Melik Seyf’i helāk eyleye.

Ammā bu ṭarafdan, hemān [23]Feraḫ-zād Ḫāḳānī gergedan sürüp Erdāl Hindī’ye ber-ā-ber oldı. Ṣarṣar hemān Melik Seyf’i meydāndan ol demde bir yidek raḫş [24]yetişdirdiler. Melik Seyf binüp ‘alem sāyesine vardı. İki ṭarafdan Feraḫ-zād ile Erdāl Hindī’nüñ cengi ne yüzden [25]olur, diyü temāşāya ṭurdılar; ammā Feraḫ-zād Ḫāḳānī Erdāl’uñ öñin kesdirüp “Ṭurma nā-bekār, ḥamle eyle.” diyince hemān **[81/a]** [1]Erdāl Hindī el gürz-i girāna urup Feraḫ-zād’a ‘āşıḳāne bir gürz urdı. Feraḫ-zād Ḫāḳānī arḳada men‘ idüp nevbet [2]kendüye geldükde Feraḫ-zād daḫı Erdāl’a urdı. Erdāl daḫı biñ belā ile men‘ idüp bunlardur, yek-ā-yek olup gürz cengine başladılar. [3]Feraḫ-zād Ḫāḳānī gördi ki “Erdāl Hindī çoḳ ḳuvvet ṣāḥibi nā-bekārdur.” diyüp hele tā aḫşam olınca ceng itdiler. Aḫşam dönicek [4]maḥal Feraḫ-zād şevḳe gelüp ‘aşḳ-ıla Erdāl Hindī’ye bir şedīd ḍarb urdı. Erdāl Hindī men‘ idüp lenger virince altında [5]olan gergedanuñ miyānı ḥalel-pezīr olup ya‘ni ḳırılup Erdāl Hindī raḫşı-la bile yıḳılınca hemān dem Ṣarṣar üzerine düşüp [6]baġladı ve alup döge döge ‘alem sāyesine iletdi. Ol maḥalde iki cānibden ṭabl-ı ārām çalınup döndiler ve ḳondılar. Ṣarṣar [7]Erdāl’ı getürüp gitdi. Bār-gāhında ḥaps eyledi. Muṭṭahir Şāh dīvāna gelince Feraḫ-zād’a ḫil‘at giyürdi. Bu kerre Keymurād Ḫān [8]dönüp ḳondı ammā Erdāl Hindī içün ġama düşdiler.

Üstād eydür; ammā bu maḥalde hemān Erdivān eyitdi: “Pādişāhum, hiç [9]elem çekme. Yarın ben meydāna girüp ne Feraḫ-zād’ı ḳoyayum ve ne Ḳahḳaşān’ı ve ne Ḳahhār’ı ve ne sā’irin ḳoyalum.” didi. Bu kerre Keymurād [10]Ḫān, Erdivān’a ḫil‘at giyürdi; ammā bu maḥal İslām ṭarafından anda cāsūs var idi. Bu ḫaberi alup döndi. Serā-perdeye gelüp [11]eyitdi: “Ma‘lūmuñuz olsun ki yarın Erdivān Hindī meydāna girmege Keymurād Ḫān’dan ḫil‘at giydi.” didi. Ol gice mürūr idüp [12]çünkim ṣabāḥ oldı yine iki leşker tedārüklerin görüp iki cānibden ṭabl çalınup iki leşker ser-ā-pā süvār olup meydān [13]merkezine gelüp alaylar düzdiler ve ṣaflar baġladılar ve nāẓır-ı ber-meydān olup baḳarken anı gördiler. Erdivān Hindī yüz ḳırḳ [14]arış ḳaddı-la ve ol beyāż merdüm-ḫor fili-le vücūdı gök demüre müstaġraḳ olup ve omuzunda on sekiz ṭoplı ṣalaġın [15]alup ol heybet ṣalābetle meydāna girdi. Hindīler öñince beytler oḳuyaraḳ

Beyt:

Şīr-veş gürleyü tā ḳuyruġı pāyın dögerek

[16]Canavar avlayıcı ḳoca köpek böyle gelür

Diyüp medḥ ṣenā iderek miyān-ı ṣaḥn-ı ġāye geldiler ve selāmlayup girü döndiler. [17]Erdivān Hindī biraz ṭarīd-i cevelān eyledükden ṣoñra el ḳaldırup çalınan çeng-i ḥarbīleri diñdirüp, ḳara ṭā'līn [18]gürleyüp na'ra urup eyitdi: "İy ḫudā-perestler, dünki gün ḳarındaşum esīr iden pehlevān nā-bekār bugün meydānuma [19]gelsün, ben de anı ḳarındaşum yirine ṭutup ḥaps ideyüm." didi. Bu kerre İslām dil-āverleri Feraḫ-zād'uñ yüzine baḳdılar. [20]Feraḫ-zād Ḫāḳānī daḫı Erdivān Hindī'yi gördi ki meydānda kendüsin da'vet eyler. Hemān altında olan gergedan-ı metīne mahmūz [21]gösterüp 'alem dibinden bir kerre ḳopdı, ṭoġrı meydāna yanar āteş gibi sürüp gelüp Erdivān'uñ öñin kesdürdi [22]ve ādāb ile 'aşḳ eyledi. Erdivān Hindī daḫı Feraḫ-zād'uñ 'aşḳın 'unf ile alup eyitdi: "Baḳa bre nā-bekār Ḫāḳānī, [23]dünki gün sen benüm ḳarındaşum öyle ḥīle ile ṭutup ḥaps eylemeñ hüner degüldür. Hüner oldur ki bugün benüm ṣalaġumdan [24]rehā bulasın." diyüp "Di imdi ḥamle eyle, saña miḳdārını bildireyüm ve Nār-ı Nūr ḳullarını üzerine güldüreyüm." didi. [25]Feraḫ-zād Ḫāḳānī eyitdi: "Yā Erdivān, sen ḥamle eyle; zīrā yol senüñdür. Da'vācı sensin." didi. Erdivān Hindī eyitdi: "Bre hey nā-bekār, **[81/b]** [1]ben saña evvel ḥamle eyle didügimün aṣlı budur ki bir ḥamle ben de idemedüm." diyüp ḥasret ile "Gitmeyesin." dirüm. Yoḫsa [2]evvel ben ḥamle idecek olursam ġayrı saña ḥamle nevbeti degmez. Meger ki iḳlīm-i 'ademde saña nevbet gele didi.

Ḫāṣılı, buña beñzer [3]biraz ḫalt-ı kelām eyledi. Bu kerre bunlar biraz mücādeleden ṣoñra cenge mübāşeret idüp Erdivān Hindī ol gün Feraḫ-zād [4]Ḫāḳānī'nüñ yidi gergedanın helāk eyledi. Ma'hūd ṣalaḳ ile Feraḫ-zād ġayretinden ziyāde müte'ellim oldı. Hele ne ḥāl ise [5]aḫşam olup bunlar ayrıldılar. Erdivān, Feraḫ-zād'a eyitdi: "İy ḫāḳān, yarın meydānuma yine sen gel, yarın elbetde senüñ [6]ḳaydın gördüm." didi. Bu kerre Feraḫ-zād Ḫāḳānī eyitdi: "Yüri hey nā-bekār, boyı uzun 'aḳlı ḳıṣa Hindī bildüginden ḳalma." [7]diyüp döndiler. İki cānibden ṭabl-ı ārām çalınup döndiler ve ḳondılar. Keymurād Ḫān dönüp ḳonınca dīvān idüp [8]Erdivān'a ḫil'at giyürdi ve Feraḫ-zād'ı ṣordı. "Bugün yā Erdivān, ne ḫoş Feraḫ-zād'ı bende çekmdüñ." didi. Erdivān [9]eyitdi: "Pādiṣāhum, bugün ruḫṣat virdüm; ammā yarın baġlar getürürem. Ẓāhir Feraḫ-zād Ḫāḳānī de bir diyāruñ ṣāḥib-ḳırānı [10]geçinür. Aṣlı Keyümerṣ imiş." didi. Vāḳı'ā yine bu Keymurād Ḫān ile Feraḫ-zād bir neslden idiler; zīrā ḫüsrevīler Hūşeng ṣāhuñ [11]birāderi Şerīf Ṣāh oġlıdur. Bu arada Leyṭān daḫı ḫoş-āmedīye başlayup ve eyitdi:

“Āferīn iy ṣāḥib-ḳırān-ı Hindistān, [12]eger bugün murād ideydük, Feraḫ-zād’uñ bende çekerdük. Ancaḳ biraz ihmāl eyledük; ammā yarın hemān başın kes. Amān ve zamān virme; [13]zīrā anlaruñ girüsi çoḳdur. Feraḫ-zād’dan ġayrı üç dāne zehr-i ḳātil daḫı var ve anlaruñ her biri Feraḫ-zād’dan beşbeterdür.” [14]didi. “Evvelā Ḳahḳaşān andan ṣoñra Ḳahhār-ı Āẓam ve Cihān-baḫş bunlardur.” diyüp Erdivān Hindī’yi biraz ġayrete getürdi. [15]Erdivān Hindī daḫı eyitdi: Ḫoş imdi yarın Nār-ı Nūr devletinde Feraḫ-zād’ı ya bende çekerem yāḫūd ḳatl eylerem. İkiden [16]ḫālī degüldür.” diyüp biraz lāf-ı güẕāf eyledi.

Meger kim ol ḥālde Çeldek ile Jīvek tebdīl-i ṣūret anda gelüp bār-gāh-ı [17]Keymurād Ḫān’da temāşā iderlerdi. Bu muṣāḥabetleri cümle işidüp oradan döndiler, sürüp serā-perde-i İskender’e gelüp [18]eyitdiler: “İy dil-āverler, yarın Erdivān Hindī meydāna girüp “Feraḫ-zād’ı bende çekerem veyā ḳatl iderem.” diyüdür, ‘uhde [19]eyledi.” didiler. Feraḫ-zād eyitdi: “Yabana söylemiş mel‘ūn oġlı mel‘ūn. Allah bilür ḳanġımuz ḳanġımuzı bend veyā ḳatl eyler.” didi; [20]ammā herkes fısılduya vardılar: “Ḳorḳaruz Erdivān Hindī beglere ḥalel virür; zīrā mel‘ūnuñ ṣalaġı pek muḥālif ālātdur. [21]On ṭoḳuz topak ḳanġı birine siper irişse gerek. Hemān ḫudāya emānet.” didiler. Ṣarṣar gördi ki begler cümle fısılduya [22]başladı. Kendü kendüsine eyitdi: “Yā Ṣarṣar, işte gördüñ, İslām dil-āverleri ḫavfe düşdi. Nefes alamaz da sözleri de [23]yirindedür. Şunda üç kimse vardur. Eger anlara bir ḫaṭā olursa ‘asker-i İslām’uñ begler inhizāmına sebeb olur. [24]Gelendi oġlan bu gice Erdivān Hindī’nüñ ser-vaḳtine girüp uyurken muḥkem dārūdan geçürüp bir yirde ḥaps ideyüm. [25]Birḳaç gün öyle ṭursuñ, görelüm ne ẓuhūr eyler.” didi. Zīrā öldürmege hem Ferāmurẕ’dan ḳorḳar ve hem Feraḫ-zād’dan ve hem **[82/a]** [1]Ḳahhār-ı Ā‘ẓam’dan ve Ḳahḳaşān ve Cihān-baḫş bunlardan elem çeker.

Ḫāṣıl-ı kelām, aḫşam geçüp yatsu vaḳti olduḳda hemān Ṣarṣar [2]tebdīl-i ṣūret “Ḳandasın ordu-yı Keymurād Ḫān?” diyüp gitdi. Keymurād Ḫān ordusına varduḳda bir kūşede siñüp [3]bekledi. Tamām dīvān ṭaġılup Erdivān Hindī bār-gāhına varup eyitdi: “Uyḳum vardur.” diyüp yatdı. Bu kerre [4]Ṣarṣar-ı Sebük-bār’dur, tamām ṣabr eyledi ve taḫmīn eyledi ki Erdivān uyudı. Hele varup bār-gāhı yarup içeri girdi. Yap [5]yap Erdivān’uñ başı ucına geldi, gördi ki uyumış. Ol vaḳt hemān cebinden dārū-yı hūş-beri çıḳarup Erdivān’uñ [6]burnına ṭoġrı elin uzatdı kim Erdivān’ı dārūdan geçürüp ele getüre. Ḥikmet-i Ḫudā Erdivān Hindī, “Eyā yarın Feraḫ-zād’ı [7]nice eylesem?” diyüp fikr iderek uyumış idi. Vāḳı‘asında gördi kim Feraḫ-zād ile cenge ṭurup Feraḫ-zād ḫāḳānī [8]Erdivān Hindī’nüñ beyāż filin urup helāk eyledi. Erdivān ise ol filden ġayrı fil çekmezdi. “Hay nā-bekār, [9]n’eyledüñ beni, piyāde mi ḳoduñ?” diyüp Feraḫ-zād’a bir müşt urdı. Ḥikmet-

i Ḫudā ġāfil Ṣarṣar'uñ sīnesine gelüp Ṣarṣar bir kerre [10]"Oḫ!" diyüp elinden ol dem dārū dökildi ve kendü daḫı yıḳılup bī-hūd oldı. Bu kerre Erdivān daḫı bu düşden bī-dār [11]olup gözin açdı. Gördi kim bir 'ayyār yıḳılmış yatur. Ḳalḳup hemān otura vardı ve Ṣarṣar'ı ṭutup bende çekdi. [12]Andan el ḳaḳup birḳaç ġulām geldi. Erdivān, Ṣarṣar'ı ġulāmlara virdi ve eyitdi: "Şol uġrıyı bir ḫoş ṣaḳlañ; zīrā [13]bu gice gelüp baña ḳaṣd eyledi. Ben daḫı şöyle bir düş görüp Feraḫ-zād'ı urdum. Meger bunı urmuşam." diyüp kendi yine [14]yatdı. Bu kerre ġulām-ı derd-mend Ṣarṣar alup çadurda ḫaps eyledi; ammā birazdan Ṣarṣar'uñ 'aḳlı başına gelüp kendüsin bend [15]içinde gördi. "Hay meded, boġazı ele virmişem. Bu nā-bekār taḥḳīḳ beni Keymurād Ḫān'a söyleyüp Keymurād Ḫān daḫı getür görelüm, [16]naşıl 'ayyārdur?" dise gerek gördükde Leyṭān la'īn, "Beni görince bilüp hemān amān virmeyüp ḳatl ider." diyüp düşünmege [17]vardı. Kendü kendüzine eyitdi: "Bāri bir ḥīle ideyüm. Belki ol ṭarīḳ ile ḫalāṣ bulalum." diyüp yine kendüsine eyitdi: [18]"Oldı baña olacaḳ." diyüp gūyiyā üç günlük ölüye döndi.

Çünkim ṣabāḥ oldı, Erdivān Hindī yirinden ḳalḳup [19]giyindi. Biraz def'-i ḫumār eyledükden ṣoñra keyfi yetişüp, filine binüp Keymurād Ḫān bār-gāhına vardı. Keymurād Ḫān'a [20]eyitdi: "Pādişāhum, bu gice şöyle bir 'ayyār ṭutdum." diyüp vāḳı'a aḥvālin daḫı naḳl eyledi. Keymurād Ḫān eyitdi: "Varuñ [21]getürüñ, görelüm naṣıl uġrı 'ayyārdur." diyüp ādem gönderdi. Varup gördiler kim 'ayyār dünden ölmiş, tekrār Keymurād Ḫān'a [22]gelüp "Ölmiş." didiler. Keymurād Ḫān eyitdi: "Varuñ, Nār-ı Nūr'a atuñ." didi. Bu maḥalde Erdivān Hindī eyitdi: "Yoḳ yoḳ, anı benüm [23]merdüm-ḫor filime götürüp virüñ, yisün." didi. Yine tekrār bir ādem varup Ṣarṣar'ı bir cüvāle ḳoyup ve ṣırtına urdı ki [24]götürüp, bir yirde ṣoyup, üzerinde libāsların alup filüñ öñine bıraġa. Bu kerre ḥarīfüñ omuzında giderken uṣūl [25]ile ḫançerin 'üryān idüp cüvāl içinden elin çıḳardı. Andan ol ḥarīfüñ boş bögrine nice kim ṣoḳdı ise **[82/b]** [1]ḥarīf bir kerre āh idüp cüvāli ṣalı-virdi ve kendi de düşüp helāk oldı. Bu kerre Ṣarṣar cüvālüñ içinde yuvarlanup [2]ṭaşra çıḳdı ve ayaġa ṭurup elinde ḫançer, ḫalḳ bunı görince, "Breh breh, ḳomañ, ölü dirildi." diyüp ardına düşdiler; ammā [3]Ṣarṣar-ı Sebük-bār'a bir kimse ḳarşu duramaz. Hemān çıḳdı gitdi. Bir tenhā yire geldükde fi'l-ḥāl bir ġayrı ṣūrete daḫı girüp [4]yine döndi, Keymurād Ḫān'uñ dīvānına vardı. Ol vaḳt geldi ki Keymurād Ḫān Ṣarṣar'uñ itdügi ḥīleyi söyleşürler. Keymurād [5]Ḫān ḫayrān oldı. Bu eṣnāya dek ceng ṭablları daḫı çalınup iki ṭarafdan 'asker süvār oldılar. Ṣarṣar daḫı oradan [6]sürüp leşker-i İslām'a geldi.

Beride daḫı çeng-i ḥarbīler çalınup pehlevānlar ve pādişāhlar bindiler; ammā Şarṣar görünmez. “ ‘Acabā sulṭān-ı [7]‘ayyārān nice oldı?” diyüp cüstücū iderlerken Şarṣar daḫı gelüp başına gelen ser-encāmın naḳl eyledi. Bunlar işidüp, [8]“Öyle ise şükr ṣaġlıġa.” diyüp vāfir laṭīfe eyledi. Andan süvār olup meydān kenārına gelüp iki cānibden ṣaflar [9]düzdiler ve alaylar baġladılar. Keymurād Ḫān ṭarafından Erdivān Hindī fil sürüp meydāna girdi ve na‘ra urup Feraḫ-zād [10]Ḫāḳānī’yi da‘vet eyledi. Bu kerre Feraḫ-zād daḫı gergedanın sürüp yanar āteş gibi meydāna girüp Erdivān’uñ öñin alup, [11]bunlardur, cenge başladılar. Erdivān Feraḫ-zād’uñ yine iki gergedan helāk idüp, üçinci ḥamlesinde Feraḫ-zād tiziyye [12]siperi dürüst yetişdiremeyüp, ṭopuñ biri altında olan gergedanuñ kellesine rāst gelüp, ḫurd ḫām eyledi. Biri daḫı [13]Feraḫ-zād’uñ miġferi kenārına ilüp başın iki şaḳḳ eyledi. Feraḫ-zād zemīne atılup gergedan yıḳıldı. Bu kerre Feraḫ-zād’a gergedan [14]irişdürdiler. Süvār olup, başınuñ zaḥmına baḳmayup, yüzinden ḳanın silüp bu kerre el Tīġ-ı ḫun-feşāna urdı. [15]İrüp Erdivān’a bir ḳılıç ḥavāle eyledi. Erdivān daḫı tiziyye siper ber-ā-ber virdi; ammā Feraḫ-zād Ḫāḳānī Erdivān’uñ [16]siperin yufḳaldup dāmeninden kesdi ve ṣaġ omuzına bir buçuḳ ḳarış zaḥm-ı şedīd açdı. Erdivān Hindī [17]bir kerre āh idüp ḳolları ‘amelden ḳaldı. Feraḫ-zād Ḫāḳānī murād eyledi kim bir daḫı ura. Keymurād Ḫān bu ḥāli görüp Feraḫ-zād’uñ [18]żamīrin añlayup, ‘askere ḳol ṣalup birden yüritdi. İki kerre yüz biñ ‘asker hemān na‘ralar urup yüridiler. Feraḫ-zād’uñ [19]üzerine bir uġurdan ḥamle eylediler.

Bu kerre beriden İslām ‘askeri daḫı bu ḥāli görüp, anlar da yüridi. Yine [20]gör seyri. İki leşker birbirlerine ḳarılup ḳatıldı; ammā bu arada Hindī’ler Erdivān’ı meydāndan çıḳardılar, zaḥmın ṣardılar. [21]Beri ṭarafda daḫı İslām dil-āverleri Feraḫ-zād’ı meydāndan çıḳarup başın ṣardılar; ammā İslām ‘askerinde dil-āver çoḳ olmaġ-ıla [22]Keymurād Ḫān’uñ ‘askerini ‘amelleri üzere sürdiler. Bu kerre ol la‘īn oġlı Leyṭān Vezīr gördi ki ‘askerleri bozılmaḳ mertebesine [23]vardı. Hemān Keymurād Ḫān’a varup eyitdi: “Bre meded pādişāhum, iş işden geçdi. Şimdi ‘askerimiz bozılur. Ṭabl-ı [24]ārām çaldır.” diyince Keymurād Ḫān ṭabl çaldırup ‘asker-i İslām ṭabl-ı ārām ṣadāsın işidince cengden el çekdiler. İki [25]leşker birbirlerinden ayrılup dönüp ḳondılar. Ölenleri iki ṭarafdan ayırup İslām ‘askerlerinden düşen şehīdleri defn **[83/a]** [1]eylediler.

Ammā beride kāfirlerüñ ḳırılanların āteşe yaḳdı. Leyṭān Vezīr Keymurād Ḫān’a eyitdi: “Pādişāhum, birḳaç gün ceng [2]eylemeyüp te‘ḫir idelüm. Erdivān Hindī’nüñ zaḥmı oñulınca ve hem şu arada belki ‘Aḳrebe Cāẕū da gelüp irişür. Mādām ki cāẕū [3]la‘īne gelmedükce biz bu ḫudā-perestlerüñ ḥaḳḳlarından gelmeyüz.” didi. Keymurād

Ḫān da, “Birḳaç gün ceng yoḳdur. Erdivān Hindī’nüñ zaḥmı [4]iyü olınca.” diyü ḫaber gönderdi. Birḳaç gün ceng olmayacaġın iki ‘askerden ḫaber-dār olup ‘asker āgāh oldılar [5]ve kendi ‘ālemlerinde oldılar. Herkes kūşe kūşe ‘ayş ‘işret üzere olup ‘ālemlerinde oldılar. İslām dil-āverleri ise, “Eyā, [6]efendimüz Ḳattāl Zengī ne zamān ẓuhūr eyler?” diyüp Ferāmurz̲’uñ gelmesine muntaẓır oldılar. Beride daḫı Keymurād Ḫān ile Leyṭān [7]Vezīr daḫı, “Eyā, Ṣıpārū ve ‘Ayyār Cāz̲ū’yı bulup bunda getüre-bilür mi? ‘Aceb ne ḫaber ile gelür?” diyüp Ṣıpārū ve cāz̲ūya [8]muntaẓırlar; ammā biz gelelüm Ṣıpārū aḥvāline.

Ez̲-in cānib rāvī-i şīrīn öyle naḳl ü beyān eyler kim Keymurād Ḫān, Hūşeng-[9]ābād’dan Ḫāḳāniyye üzerine geldükde Ṣıpārū ‘Ayyār’ı Kūh-ı Bercīs’de ‘Aḳrebe Cāz̲ū’yı da‘vet eylemege göndermiş idi kim [10]alup bile getüre, diyü göndermiş-idi. Ṣıpārū ‘Ayyār, ‘azm-ı Kūh-ı Bercīs idüp günlerde bir gün Kūh-ı Bercīs’e gelüp aṣlında [11]bu Kūh-ı Bercīs bir bülend ṭaġ idi, degme ādem çıḳamazdı. Firāzında Ṣedād Ṣāh ibn-i ‘ād bir metīn ḳal‘a ve müstahkem ḳulle bünyād idüp [12]ḥattā bir daḫme daḫı vaż‘ eylemiş-idi; ammā bu ‘Aḳrebe didükleri cāz̲ū gelüp içinde olan ḫalḳı daġıdup kendi ḳal‘ayı żabṭ [13]eylemiş-idi ve bir ḳızı var idi. Şimle Bānū, dirlerdi. Ziyāde maḥbūbe idi. Muḳaddemā gelüp, Ḳırṭās ḳapup mekānına götürüp, [14]ḥaps eylemiş-idi. Şimdi yine vardı Ferāmurz̲’a, furṣat bulup ḳapdı. Şeyṭān-ı ‘aleyhi’l-la‘ne sözi ile Cezīre-i ‘Aynü’l-Baḳar’a [15]bıraġup geldi. Kūh-ı Bercīs’de, ḳal‘asında oturdı.

Nā-gāh günlerde bir gün Ṣıpārū ‘Ayyār çıḳa-geldi. ‘Aḳrebe Cāz̲ū’ya temennā idüp, [16]Leyṭān Vezīr ile Keymurād Ḫān’uñ selāmın degürdi ve “Seni da‘vet eylediler.” didi. ‘Aḳrebe Cāz̲ū daḫı “N’ola?” diyüp Şimle Bānū’yı [17]anda bıraḳdı. Ṣıpārū, ‘Ayyār’a eyitdi: “Sen yap yap gel; zīrā sen benümle gidemezsin.” diyüp siḥr ḳuvveti-le kendi ileri [18]yüridi. Az zamān içinde Ḫāḳāniyye üzerine geldi, gördi kim Keymurād Ḫān gelüp ‘asker-i İslām ile muḳābil ḳonmış [19]oturur. Gelüp maḥfīce Leyṭān Vezīr’e buluşdı. Bu kerre Leyṭān, cāz̲ūyı görince şād olup eyitdi: “Ḫoş geldüñ iy meleke [20]sāḥirān, iyü vaḳtinde gelüp irişdüñ. İşte ḥāl şu yüzden oldı.” diyüp naḳl eyledi ve Ḳattāl Zengī, “Nice oldı, ḫaberüñ [21]var mıdur?” didi. ‘Aḳrebe Cāz̲ū eyitdi: “Belī, bir gice ben varup ḳapup, Deryā-yı Muḥīṭ cezīrelerinden bir cezīreye bıraḳdum ki [22]aña Cezīre-i ‘Aynü’l-Baḳar dirler; anda bıraḳdum. Ol cezīrede daḫı nerre evlādlarından Sinḥāb-ı Çihil-dest şimdiye dek çoḳdan [23]helāk oldı.” didi. Bu kez Leyṭān bu ḫaberi işidince dibelik şād oldı ve sevindi. Andan ṣoñra ‘Aḳrebe Cāz̲ū’yı alup [24]tenhāca Keymurād Ḫān’a getürüp ḫalvetinde buluşdurdı ve daḫı ta‘rīf eyledi. Keymurād Ḫān da ta‘ẓīm eyleyüp ziyāde

ikrām ve iltifāt [25]eyledi ve ḫudā-perestlerden şekvā eyledi. Leyṭān daḫı aġlayup Ṣarṣar'uñ kendüye eyledügi rengleri naḳl idüp burnın ḳulaġın **[83/b]** [1]gösterdi. Bu kerre 'Aḳrebe Cāẕū eyitdi: "Elem çekmeñ, ġayrı ben geldüm. Anlaruñ işi tamām oldı." didi ve bu esrārı kimseye [2]bildürmediler.

Ammā rāvī eydür, öte ṭarafda, ya'ni İslām 'askerinde Feylesūf-ı Dānā, Muṭṭahir Şāh'a ve beglere eyitdi: "Dil-āverler, bu bizüm [3]İslām 'askerinde birḳaç gün nuḫūset ve ṣıḳlet vardur. Aṣlā ve ḳaṭ'ā ṭaşra bir kimse gitmesün." didi ve kendi şākirdlerin [4]alup bütün İslām 'askerinüñ dā'iresine esmā ile çizi çizdi ve kendi ẓuhūrāta müteraḳḳıb oldı.

O yañadan, 'Aḳrebe Cāẕū [5]bir tenhā yire varup başladı siḥr eylemege. Nā-gāh anı gördiler ki havānuñ yüzinde bulutdan eṣer yoġ-iken anı gördiler ki añsuzın [6]bir şedīd rüzgār çıḳdı, ra'd ve berḳ oldı. Der-'aḳab yaġmurlar yaġup seller aḳdı. Lākin Feylesūf-ı Dānā'nuñ çizdügi [7]dā'ireden içeri uġramadı. Yaġmurdur giderek ḳara çevirdi. Allah öyle bir ḳar yaġdı kim dā'ireden ṭaşra gūyā ki [8]ḳardan bir ḳal'a çevrildi. Āsmāna varınca öyle bir ṣovuḳ oldı kim zemherīde daḫı eyle bir ṣovuḳ olmaz idi. Ancaḳ [9]dā'ireden içeri işlemezdi. Feylesūf-ı Dānā siḥr 'alāmeti oldugın bilüp tīz bir 'azāim daḫı oḳıdı. İşāret [10]eyledi. Ol sā'at bir 'aẓīm rüzgār çıḳup 'askerüñ dört cānibine ṭoġrı esüp ḳarı tār-mār eyledi. Bu kerre 'Aḳrebe [11]Cāẕū da bildi kim siḥrini esmā-yı Allah ḳuvveti-le ibṭāl eylediler. Tiziyye 'Aḳrebe Cāẕū bir dürlü siḥr daḫı idüp bu kerre başladı [12]havādan āteş yaġmaġa. Ol ḳadar yaġdı kim dā'ireden ṭaşra bütün cihānı āteş ḳapladı. 'Asker-i İslām ḫavfe düşdi. Feylesūf-ı [13]Ekber bir 'azāim daḫı oḳıdı. Öyle bir 'aẓīm raḥmet boşandı kim ol āteşüñ cümlesin söndürüp maḥv eyledi. 'Aḳrebe [14]Cāẕū bir efsūn daḫı oḳıyup bir avuç ṭopraḳ alup 'asker-i İslām'a ṭoġrı atdı. Havā yüzinden ol ḳadar ejderler [15]yılanlar ve 'aḳrebler dökildi kim ḥadd-ı pāyānı yoḳ. Bu kerre dā'irenüñ eṭrāfına üşdiler. Dil-āverlerüñ ḫavfı daḫı ziyāde [16]oldı. Feylesūf yine yirden bir avuç türāb aldı ve üzerine bir 'azāim oḳıyup ṣaçdı. Ol ḳadar ḳarınca 'askeri peydā [17]oldı kim ḥaddi ḥaṣrı yoḳ. Bu kerre ol ejderlere üşüp cümlesin yidiler. Maḥv oldı. Ejderlerden eṣer ḳalmadı. Begler [18]ve şāhlar Feylesūf-ı Ekber'üñ kemāline taḥsīn eylediler; ammā ötede 'Aḳrebe Cāẕū yitmiş iki dürlü siḥr eyledi. Cümlesin Feylesūf-ı [19]Dānā ḳuvvet-i esmā ile ibṭāl eyledi. 'Aḳrebe Cāẕū ġayrı 'āciz oldı. Ol demde hemān bir ḫınzır postı getürdüp ġurşun gibi [20]kesüp öñine yıġdı ve eline divīt ḳalem alup ḫınzır ḳanı ile ne ḳadar İslām dil-āverleri var ise cümlesinüñ ismlerin [21]ol derilere yazdı. Andan öñine micmer ile āteş getürdüp her pehlevānuñ ismi yazılan deriyi āteşe bıraḳdı.

Hemān beride [22]ism ṣāḥibi olan dil-āver yirinden ṭururken bir kerre “Hay!” diyüp aldı yüriyü-virdi. Görenler, “Breh breh, ṭur n’olduñ, nereye [23]gidersin?” diye gördiler. Olmadı ve kimseyi diñlemedi. Hemān doludizgin segirdüp, “Ḳandasın?” diyüp dā’ireden ṭaşra çıḳdı [24]ve Keymurād Ḫān ‘askerine ṭoġrı gidüp bār-gāh-ı Keymurād Ḫān öñine gelüp ṭura vardı. Bu kerre ‘Aḳrebe Cāẕū işāret [25]eyledi. Hemān ol pehlevānı bende çeküp bir çadırda ḥaps eylediler. Cāẕū mel‘ūn ismin daḫı āteşe bıraḳdı. Beride ol ismüñ **[84/a]** [1]ṣāḥibi daḫı alup yüriyü-virdi. Aña daḫı “Bre saña n’oldı?” diyince öteye varup anı daḫı bende çekdiler.

Ḫāṣıl-ı kelām [2]bu üslūb üzere ṭoḳsan ḳadar benām ve güzīde pehlevānları ve ser-ḳaplanları getürüp cümle bende çekdiler. Bu kerre Ḳahhār-ı [3]Ā’ẓam’uñ ismin yaḳup ol daḫı geldükde meger ki ‘Aḳrebe Cāẕū muḳaddemā Ḳahhār-ı Ā’ẓam’uñ na‘rasından gözi ḳorḳup kīn eylemiş [4]idi, hemān gördügi gibi eyitdi: “Ben bunı kendi mekānuma götürüp eşedd ‘āẕāb-ile helāk eylerem.” didi; ammā göñlinden [5]eyitdi: “Eger beni bu dil-āver ‘avretlige ḳabūl iderse ben daḫı helāk eylerem.” diyüp ḥāṣılı ‘Aḳrebe Cāẕū hemān Ḳahhār’ı aldı, [6]“Varayum bu nā-bekārı ḥaps idüp yine geleyüm.” diyüp bir siḥr eyledi. Ḳahhār ile bile nā-bud nā-peydā oldı. Az zamānda [7]mekānı olan Kūh-ı Bercīs’e geldi. Ḳahhār’ı ḳal‘ada sarāyına getürüp ḳızı Şimle Bānū’ya sipāriş eyledi ve yatdı. “Ḳızum [8]bu ziyāde ḳuvvet-i ḳāhıra ṣāḥibi nā-bekārdur, göreyüm seni bunı bir hoşca ḥıfẓ eyle.” diyüp tenbīh eyledi. Götürüp Ḳırṭās-ı [9]Merdüm-ser’üñ yanında ḥaps eyledi ve kendi yine ḫāḳāniyye üzere Keymurād Ḫān yanına gitdi.

Ammā beride ‘Aḳrebe Cāẕū gidince [10]Leyṭān, Keymurād Ḫān’a eyitdi: “Pādişāhum, hemān elde olan ḫudā-perestleri dār dikdirüp cümlesin ber-dār eyleyelüm.” didi. Bu kerre [11]Keymurād Ḫān eyitdi: “Leyṭān hele ‘Aḳrebe Cāẕū gelsin de yine anuñ re‘yi-le ber-dār idelüm. Belki ṣoñra bize ḫāṭırı ḳalup bize bir reng [12]eyler.” didi. Hele Cāẕū gelince ṣabr eylediler. Nā-gāh ‘Aḳrebe Cāẕū da gelüp Keymurād Ḫān ile Leyṭān Vezīr ‘Aḳrebe’ye murādları [13]ne ise bildürdiler. ‘Aḳrebe Cāẕū da rıżā virüp Leyṭān kendi ḳalḳup ṭoḳsan dār aġacı dikdürdi. Bār-gāh öñine [14]andan ṭoḳsan nefer dil-āveri keşān-ber-keşān varup ḥapsden cümlesin alup götürdiler.

Ammā rāvī eydür, bunlar maḥbūs olduġı [15]yirde meshūr idiler, kendilerin bilmezlerdi. Çünkim şimdi dār dibine getürdiler. İbtidā başda Cihān-baḫş’ı daḫı yanına Ḳahḳaşān-ı Zīr-dest [16]ve Feraḫ-zād Ḫāḳānī ve Melik Seyf ve Ṭumṭurāḳ-ı Pūlād-dest ve Ḳanāṭūr Zengī ve Gülgūn Zengī ve Erdivān-ı Ahen-derīd ve Kivvas-ı Nīze-dār vesā’ir [17]dil-āverān-ı İslām cümlesin şıra vardı. Dārlar dibine dizdiler. Andan ṣoñra her

pehlevānuñ ḳafasına ikişer cellād geçüp bireri [18]daḫı dār üzere çıḳdılar kim ikisi aşaġıdan ḳaldırup biri daḫı yuḳarıdan çekeler; ammā bu arada ise mesḫūr kendülerin [19]aṣlā bilmezler. Bu kerre Keymurād Ḫān eyitdi: "Şimdi bunlar böylece öldüklerin bilmezler ve bāri 'aḳılların başlarına getürsek de [20]andan ṣoñra kendilerinüñ öldin bilseler." didi. Bu kez Leyṭān ise feryād idüp, "Bre pādişāhum, hemān böyle iken ber-dār olınsun. [21]Yoḫsa şimdi 'aḳılları başlarına gelecek olursa cümlesin ḫalāṣ olurlar." diyüp ziyāde iḳdām eyledi. Zīrā muḳaddem Cevāhir [22]Şāh daḫı Müslimān olmadın Jīvek 'Ayyār pehlevānları çalup böyle helāk eylerken, Ḳahhār-ı Ā'ẓam ḳafesden boşanup gelüp pehlevānları [23]ḫalāṣ eylemiş idi. Şimdi andan ötüri Leyṭān Vezīr'üñ gözi ḳorḳmış idi. Anuñ'çün iḳdām ider ki ol zamān 'Aḳrebe Cāẕū [24]daḫı Ḳahhār'uñ uzaḳdan na'rasın işidüp, az ḳalup zehresi çāk olup öle-yazdı. Zīrā Cāẕū ḳısmı ve dīv ḳısmı na'raya [25]ṭāḳat getürmezlerdi. İşte bunlar bu ḥāl üzere bu mücādelede beri ṭarafda İslām 'askeri daḫı pehlevānlaruñ ber-dār ideceklerin **[84/b]** [1]duyup feryād fiġān vāveylā idüp aġlaşurlardı. Feylesūf-ı Dānā ise, "Dil-āver, siz elem çekmeñ, anlara zevāl yoḳdur. Şimdi [2]ḫalāṣ olurlar." diyüp bunlara tesellī virmekde. Bizüm dāstānımuz Kūh-ı Bercīs'de Ḳahhār-ı Ā'ẓam ile Ḳırṭās-ı Merdüm-ser aḥvāline [3]geldi.

Eẕ-in cānib rāvī-i 'acībü'l-beyān ve faṣīḥü'l-lisān bu dāstānı böyle naḳl ü beyān eyler kim ol zamān kim 'Akrebe Cāẕū [4]Ḳahhār-ı Ā'ẓam'ı getürüp ḥaps eyledi ve ḳızı Şimle Sāhire'ye sipāriş eyledi ve hem ziyāde medḥ eyledi ve bıraġup yine gitdi. [5]Bu kerre Şimle Bānū da gerçi daḫı bākire ve hem ġāyet ḥüsnālardan idi; ammā sāḫire idi ve tamām kestānesi ḳararup aġız açmış idi. [6]Ḳaçan ki çün müzākeresi olsa hemān ḳahpe ḳızmış, iştihādan şarıl şarıl işemege başlar idi; ammā vālidesi 'Aḳrebe [7]Cāẕū gidince eyitdi: "Varayum, şol anam getürdügi pehlevān naṣıl kimsedür." diyüp hemān ḳalḳup Ḳahhār'uñ yanına geldi. Ḳahhār [8]ise öyle mesḫūrdur ki aṣlā kendin bilmezdi. Ḳırṭās'uñ bu arada 'aḳlı başında; ammā siḥr bendinden öyle olmuş ki aṣlā ḥarekete [9]mecāli yoḳ. Hemān ḥayvān gibi bel bel baḳar. Nuṭḳa ḳādir degül idi. Bu kerre Şimle Bānū Ḳahhār'ı görince biñ cānı-la 'āşıḳ olup [10]iştihāsından dāb-ı mekrūh ḳademi üzere ferci ṣulanup, bili boşanmaġa başladı. Hemān bu Şimle Bānū bir siḥr idüp Ḳahhār'uñ [11]üzerine üfürince Ḳahhār-ı Ā'ẓam'uñ 'aḳlı başına gelüp üzerinden siḥri zā'il olup olduġı gibi Ḳahhār'uñ gözleri açıldı, gördi ki [12]bir zindān gibi yirde oturur ve ḳarşusında bir maḥbūbe-i devrān, hūb-ı duḫter ṭurup kendüyi temāşā eyler. Bu kerre fikre varup [13]eyitdi: "Eyā, bu da nire ola ki ben 'askerde ṭururken ḳalḳup Keymurād Ḫān ordusına doġrı gitdüm. Ġayrı nice olduġum [14]bilmem; ammā ġālibā şehīd mi

eylemişler beni ki bu ḳabrdür ve ḳarşumdaki ḫūridür ya ‘amelümdür.” diyüp dört cānibe baḳınurken gördi ki [15]yanında Ḳırṭās-ı Merdüm-ser, ol daḫı kendüsin seyr ider. Bu kerre Ḳahhār’uñ dibelik ta‘accübi ziyāde oldı. Dönüp Ḳırṭās’a eyitdi: [16]“Yā Ḳırṭās, sen ne baḳarsın, biz bunda ne ararız?” didi; Ammā Ḳırṭās’da nuṭḳ yoḳ. Aṣlā cevāb virmedi. Bu kerre Ḳahhār-ı Ā’ẓam’a [17]bir dehşet geldi; ammā Şimle Bānū, Ḳahhār’a ḫiṭāb idüp eyitdi: “İy pehlevān-ı ‘ālem, ol yanındaki dīve ne söylersin; zīrā [18]anuñ ‘aḳlı başında yoḳdur ki saña söz söyleye ve saña cevāb vire. Sen benümle söyleş.” didükde Ḳahhār dönüp Şimle Bānū’ya [19]eyitdi: “İy Bānū-yı cihān, ya sen kimsen ve bura neredür ve beni bunda kim getürdi ve bu nerreye n’oldı kim ‘aḳlı başında degüldür?” [20]didi. Şimle Bānū eyitdi: “Pehlevān, bura Kūh-ı Bercīs’de Ḳal‘a-i Şeddād zinānıdur ve seni bunda ‘Aḳrebe Cāẕū didükleri [21]cāẕū getürdi ve ol güher-ābı daḫı cāẕū getürdi; ammā anı getüreli vāfir zamān oldı. Ancaḳ seni bugün getürdi. [22]Ben ḫod ol ‘Aḳrebe Cāẕū’nuñ ḳızıyam. Adıma Şimle Bānū dirler. Ben seni görüp saña ‘āşıḳ oldum ve senüñ siḥriñi üzeriñden [23]aldım. Elbetde benümle sīne-i ṣaf ol, seni bütün dünyāya Ḳāf-ber-Ḳāf pādişāh ideyüm.” didi. Ḳahhār’uñ ‘aḳlına yatup aṣlına [24]vāḳıf olup fikr eyledi: “Şimdi ben bu mel‘ūneye yoḳ, diyüp ser-keşlik idersem belki ḳaçar; ṣoñra bunda ḳalḳup bir yire [25]gidemem. Ötede ise İslām ‘askeri bilür meger ki ziyāde mużāyaḳa ve ıżṭırābdadur, hemān buña müdārā ideyüm.” diyüp **[85/a]** [1]döndi, eyitdi: “İy Bānū-yı cihānum, olsun n’ola, seni nikāḥ ile alayum; ammā ancaḳ şol güher-ābuñ daḫı siḥrin zā’il eyle. Bunda [2]çıḳup leşkere varalum, orada dügün idüp seni alayum.” didi. Şimle Bānū eyitdi: “Yoḳ, hemān şimdi beni bir kerre [3]yef‘alleyüp ve bikrim izāle eyle.” diyüp Ḳahhār’uñ üzerine düşdi ve ḳucaḳlayup la‘īne iştihāsından cühūd sıtması [4]ṭutmış gibi ṣaḳır ṣaḳır ditreyüp ḳapdı, ṣalı-virdi. Ḳahhār’uñ üzerin rüsvāy eyledi. Bu kerre Ḳahhār bu ḥāli görince [5]ol ḳadar ġażaba geldi kim olmaz. Eyitdi: “Girü ṭur behey mel‘ūn.” diyüp başına bir müşt öyle urdı kim Şimle Bānū’nuñ [6]kellesi tār-mār olup beyni ḳan-ıla bile ṣaçıldı ve Ḳırṭās’uñ daḫı üzerine ṣıçrayınca bu kerre Ḳırṭās silkinüp [7]ve kendüsine gelüp ne gördi; anı gördi ki Ḳahhār-ı Ā’ẓam bir ḳızı helāk eylemiş. Gelüp temennā eyledi. Eyitdi: “İy dil-āver-i ‘ālem, [8]bu ne ḥāldür ve sen bunda ne ararsın ve bu helāk eyledügi kimdür?” didi. Zīrā Ḳırṭās öyle mesḫūr gelüp Şimle’yi gerçi [9]görmiş-idi; ammā teşḫīṣ idemezdi. Ḳahhār daḫı aṣlı-la naḳl eyledi.

Andan zindāndan ṭaşra çıḳup sarāy meydānına geldiler. [10]Bu kerre Ḳahhār bir ḳubbe gördi. Yanında bir sütūn dökmişler ve üzerinde birḳaç satır yazu yazmışlar. Ḳahhār yaḳın varup oḳıdı. Dimiş ki: [11]“Ben ki Şeddād Şāh idüm, bu daḫmeyi bunda

binā idüp içinde bār-gāhlar ḳodum. Sen kim āl-i ḳahramāndan Ḳahhār-ı Ā'ẓam olasın. [12]Bu sütūnı ḳoparup daḥmeye yol bulup içinde olan emānetleri alasın." dimiş ve "Benüm rūḥımı ḫayr du'ādan ferāmuş itmeyesin." [13]dimiş. Bu kerre Ḳahhār şād olup zūr eyledi. Ol sütūnı yirinden ḳoparup bir ṭarafa ḳodı. Ol sā'at bir ṭarafı ḳopdı ve ol [14]ḳubbenüñ ḳapusı ẓāhir oldı. Üzerinde bir 'aẓīm miftāḥ şoḳılmış. Bu kerre Ḳahhār ol miftāḥı üç kerre ṣaġına burup ḳaḳı- [15]virdi. Ḳapudur, açıldı. Hemān "Bismillāh." diyüp içeri girdi. Gördi bir 'aẓīm ve vāsi' meydān, eṭrāfı ḥücre ve birinde zünbūrī [16]perde aṣılmış. Nā-gāh bir güher-āb ẓāhir olup yüz seksen arış ḳaddı-la elinde 'amūd-ı girān eyitdi: "İy ḫākī, sen bunda ne ararsın?" [17]diyüp geldi. Ḳahhār'a bir 'amūd ḥavāle eyledi. Ḳahhār daḫı el çeküp 'amūdın çekdi, elinden aldı ve kendi 'amūdı-la bir 'amūd urup [18]yıḳdı. Bu kerre güher-āb, "Amān yā Ḳahhār-ı Ā'ẓam, beni öldürme. Ben bu daḥmenüñ müvekkeliyem. Adıma Kāpus Nerre dirler." didi. Ḳahhār daḫı [19]incitmeyüp dīvān-ı Şedād Şāh'ı girüp seyr eyledi. Gördi bir dīvān-ı 'ālī ḳurılmış ki tertīb üzere gūyiyā cümlesi cānludur. [20]Vezīr vüzerā, emīr ü ümerā, server-i selāṭīn, bevvābān, ser-hengān, ḫuddām, cümlesi yirlü yirinde ṭurmışlar. Şedād Şāh daḫı taḫt üzere yanında. [21]Ṣaġ ve ṣol vezīrler ve ḥakīmler, Ḳahhār bunları bu hey'etde görince ḫayrān oldı ve ilerü varup gördi: Şedād Şāh'uñ boynında [22]bir levḥ var. Varup ādāb-ıla alup oḳıdı. Dimiş ki: "İy zamān-ıla bunda gelen şehriyār, kim götüre bunda seni rūzgār. Pes bunda [23]gelüp benüm dīvānuma seyr idüp benüm rūḥumı ḫayr ile yād idüp ben ki Şedād Şāh idüm, bu Ḳal'a-i Ābād bunda ve bu daḥmeyi cümle tā senüñ'çün [24]binā eyledüm. Saña ḳırḳ sekiz pāre ālāt-ı ceng ḳodum. Evvelā ṭoḳuz biñ baṭman bir muṭalsam gürz ḳodum ve bir ḳılıç daḫı ḳodum ki adına Tīġ-ı Naḳş-ı [25]Şedādī dirler ve yeşil evren postından yüz ḳırḳ sekiz ḳubbeli bir bār-gāh ḳodum, adına Şeb-reng-i Şīr-pāy-ı Şeddād dirler. Arslan pençeli **[85/b]** [1]bir raḫş daḫı ḳodum ve üç biñ 'askere yetecek ḳadar ālāt ve bār-gāh ḳodum. Bu emānetleri alup ḳullanduḳça baña ḫayr du'ā idesin." [2]dimiş. Bu kerre Ḳahhār-ı Ā'ẓam bu levḥden bu ḫaberi işidince şād olup el ḳaldırup Şeddād Şāh'uñ rūḥına du'ā idüp oḳıdı [3]ve ṭaşra çıḳdı ve Ḳırṭās'a eyitdi: "Yā Ḳırṭās, daḥmeyi feṭḥ eyledük. Şükr olsun ḫudāya. Ve lākin şimdi bu eşyāyı kim ḳaldırur. [4]Bāri varsañ ordudan biraz dīv perī getürüp bu eşyāları yükletseñ ve hem görseñ, 'Aḳrebe Cāẕū anda 'askere ve dil-āverlere [5]bir żarar irgürmek üzere ise yine 'acele ile bunda gelüp ḫaber virseñ, imdādlarına bulunsaḳ." didi. Ḳırṭās da "N'ola?" diyüp [6]dem çeküp az zamānda Ḫāḳāniyye üzerine geldi. Ne gördi, 'asker-i İslām ġāyet ile mużāyaḳada ve Keymurād Ḫān'uñ ordusında bir hay [7]huy var. Dārlar dikerler ve daḫı pehlevānları ber-dār eylemege çalışurlar.

Bu kerre Ḳırṭās Nerre Muṭṭahir Şāh'a buluşup Ḳahhār'uñ [8]aḥvālin bildürdi. Şāhlar ve begler Ḳırṭās'a eyitdiler: "Bre meded yā Ḳırṭās, pehlevānları ber-dār eylemek isterler, nice olur. Ḳahhār, [9]"Bir sā'at evvelce irişdüre-bildük." didiler. Ḳırṭās, "Ḫoş imdi Allah oñara." diyüp biraz dīv alup gitdi. Fi'l-ḥāl Kūh-ı [10]Bercīs'dür, gelüp Ḳahhār'a buluşdı ve aḥvāli naḳl eyledi. Ḳahhār daḥmede olan eşyāyı dīvlere sipāriş idüp ve Kāpūs [11]Nerre'ye eyitdi: "Yā Kāpūs, sen de raḫşı getür." diyüp hemān kendi Ḳırṭās'a süvār olup 'acele ile "Ḳandasın Ḫāḳāniyye?" [12]diyüp Ḳırṭās öyle gitdi kim işte Ḳırṭās birḳaç yirde ṣıḳlet çekmiş idi. Biri de budur ki göz açup yumınca [13]Ḳahhār gibi sengīn dil-āveri Ḫāḳāniyye üzerine götürdi ve zemīne indiler. Ḳahhār yüzine niḳāb aşup leşker-i Keymurād [14]Ḫān'a girdi. Ol maḥal yetişdi kim dārlar da dikilmiş. Tamām birer dāne cellād yuḳarı çıḳup ikişeri aşaġıdan [15]pehlevānları ḳaldırup ṭurur. Bişer pehlevānlar daḫı iplerine yapışup hemān çekmek üzere iken Ḳahhār-ı Ā'ẓam gördi kim [16]Keymurād Ḫān ve Leyṭān vezīr ve Baḫtun vezīr ve Erdivān Hindī zaḥm-dār; ammā bir miḳdār zaḥmı oñulmış idi ve 'Aḳrebe Cāẕū [17]daḫı yanlarında "Şöyle eyleñ, böyle eyleñ." diyüp ṭururken Ḳahhār-ı Ā'ẓam cāẕūya yaḳın varup añsuzdan bir kerre öyle [18]na'ra-i ra'd-var ṣā'iḳa-kirdār baḫş eyledi kim zemīn āsmān ṣadā ile dolup 'asker-i Keymurād Ḫān birbirine ṭoḳundı [19]ve çoḳ at ürküp ṣāḥibini yire urdı ve 'Aḳrebe Cāẕū Ḳahhār'uñ na'rasından "Āh!" diyüp zehresi çāk olup [20]hemān ol sā'at helāk oldı ve cān ber-cehennem ışmarladı. Rūḥ-ı nā-bākine Ġayger ve Leyṭān Vezīr daḫı bayıldı. Keymurād [21]Ḫān ve Erdivān Hindī ġışş olup öyle ḳaldılar. Bu kerredür Ḳahhār-ı Ā'ẓam ġayrı anlara muḳayyed olmayup hemān dār [22]üzerine yüridi. Bu arada cāẕū helāk olınca dil-āverler cümle siḥrden ḫalāṣ oldılar. Kendülerine gelüp gördiler kim [23]cümlenüñ boġazlarında sicim, birer ucın dāra atmışlar dururlar. Bir def'adan 'aḳılları başlarına gelüp hemān Ḳahḳaşān-ı [24]Zīr-dest gibi ve Feraḫ-zād Ḫāḳānī ve Cihān-baḫş gibi dil-āverler birden bendlerin ḳırup ve Ḳırṭās daḫı sā'ir dil-āverlerüñ bendin [25]alı-virdi. Bunlar da çeküp dār aġaçlarını ḳoparup cenge girdiler.

Ḳahhār dönüp Keymurād Ḫān üzerine yüridi. **[86/a]** [1]Erdivān Hindī bu maḥalle dek 'aḳlı gelmiş idi, hemān Ḳahhār'a ḳarşu gelüp şeş-per ḥavāle eyledi. Ḳahhār daḫı Erdivān'uñ [2]sīnesine bir müşt-i pehlevānī öyle urdı kim Erdivān Hindī ḳıçın ḳıçın gidüp göti üzere vardı oturdı. Bu kerre [3]Keymurād Ḫān, Baḫtun Vezīr ve Leyṭān Vezīr ve Kübrān Rāhib ki āteş-kede üzere olanlaruñ rei'sidür, anlar bār-gāhlarına ḳaçdılar [4]ve "Tīz oluñ!" diyüp Leyṭān sözi ile ṭabl-ı ārām çaldırup, çünki ṭabl ṣadāsın işidüp Ḳahhār ve pehlevānlar [5]ġayrı cümlesi cengden el çekdiler. Ḳahhār eyitdi: "Yüriñ nā-bekārlar,

elimizden ucuz ḳurtıldıñız.” diyüp döndiler. [6]Ḳırṭās fi’l-ḥāl ‘asker-i İslām’a gelüp cāẕū helāk olduġın ve Ḳahhār’uñ geldügin ve cāẕū helāk olınca ne ḳadar ẓulmāt [7]var ise ‘asker-i İslām’dan def‘ oldı ve pehlevānlar ḥalāṣ olduġın bir bir ḫaber virdi. Pehlevānlaruñ raḫşların [8]alup ‘ayyārlar ile ḳarşuladılar. Bu kerre pehlevānlar cümle raḫşlarına süvār olup ordu-yı İslām’a geldiler. Muṭṭahir Şāh [9]bunları görince şād oldı. Pehlevānlar daḫı dīvāna gelüp herkes yirlü yirinde ḳarār eyledi ve Ḳırṭās’uñ daḫı ḫalāṣ oldıġına [10]ziyāde ḥaẕẕ eylediler.

Ammā beride İslām dil-āverleri gitdükden ṣoñra Erdivān Hindī, Keymurād Ḫān’a eyitdi: “Pādişāhum, n’eyleyim, [11]ġāfil bulındum. Hele birḳaç gün geçsün de ben meydāna girüp cümlesinüñ ḥaḳḳından geleyim.” didi. Sözlerin bunuñ üzerine [12]ḳodılar; ammā İslām ṭarafından cāsūs var idi. Bu cevābları işidüp gelüp İslām dil-āverlerine ḫaber virdiler. Bu kerre [13]pehlevānlar daḫı eyitdiler: “Bildüklerinden ḳalmasunlar.” didiler.

Ḳırṭās yine Kūh-ı Bercīs’e gidüp daḫmeden çıḳan eşyāyı [14]cümle dīvlere Ḳırṭās taḳsīm idüp miḳdārlarına göre yükletdi. Ber-havā ḳalḳup Ḫāḳāniyye’ye geldiler. Orduya dāḫil [15]olup Ḳahhār’uñ daḫmeden çıḳarduġı bār-gāhı yüz ḳırḳ sekiz ḳubbe üzerine ḳurdılar vesā’ir pehlevānlar Ḳahhār’a reşk eylediler. [16]Ḳırṭās, “Çünkim birḳaç gün ceng yoḳdur. Varup efendim olan Ḳattāl Zengī her ḳanda ise bulup ya kendin veyāḫūd bir ḫaberin [17]alup gelelüm.” diyüp cümleye vedā‘ eyledi ve dem çeküp ber-havā Ferāmurẕ’ı aramaġa gitdi. İşidesin kim n’itdi ve ne işledi; ammā bizüm [18]dāstānımuz Kūh-ı Ser-ḫad’de Ferāmurẕ’a geldi.

Ammā rāvī eydür, Ferāmurẕ, Ser-āmed-i Kūh-ı Ser-ḫad’de ‘Aḳrebe-i Rūyin-ten’i Cāh-ı Cān-bin-cān’dan [19]ṭaşra çıḳardup “Ḳal‘a-i Kehkeşān’da birḳaç gün tedārük görilsün de ġayrı rub‘-ı meskūna gidelüm.” didi. Kehkeşān daḫı tedārükde [20]oldı.

Bir gün Ferāmurẕ yalñız şikāre çıḳdı. Biraz gezüp bir çeşme-sāra geldi, gördi bir laṭīf yirdür. Rehvār-ı Baḥrī’den inüp [21]Rehvār’ı giyāha ṣalup kendi çeşme-sārda olan çemen-ṣaffada oturup eṭrāfı temāşā iderken nā-gāh bir perī-i nev-civānī [22]ẓāhir olup geldi. Ferāmurẕ’uñ ayaġına düşdi, eyitdi: “Amān devletlü ṣāḥib-ḳırān, nā-murādam. Beni ber-murād eyle.” diyüp aġladı ve cān [23]ciger daġladı. Ferāmurẕ bu nev-civāna acıdı ve muḥabbet eyledi ve eyitdi: “İy nev-civān, kimsen ve ne diyārdan olursın ve kimden güç [24]gördün ki tā bu mertebe yanup yaḳılursın ve beni ne bilürsin.” didi. Ol perrī-i nev-civānī daḫı nuṭḳa gelüp eyitdi: “Devletlü ṣāḥib-ḳırān, **[86/b]** [1]bu Kūh-ı

Sürḫeng ṭarafında bir ṭaġ vardur, ol ṭaġuñ adına Kūh-ı Heft-gān dirler-idi. Ḳulledür, her ḳullesine bir pādişāh [2]ḥükm eyler. Cümlesi perrīlerdür ve ol yidi ḳullenüñ evveline Ḳulle-i Lūlū dirler. Ol ḳullenüñ pādişāhına ‘Aden Şāh dirler idi. [3]Ben ol ‘Aden Şāh’uñ oġlıyam. Adıma Hürmüz-i Nev-civān dirler. Pederüm ‘Aden Şāh vefāt idüp ben yirine pādişāh oldum. [4]Bu kerre Ḳulle-i ṣānī şāhına Zeberced Şāh dirlerdi. Gelüp Fużūlī benüm elümden taḥtumı alup żabṭ eyledi. Üçinci ḳulle şāhına [5]Peyrūz Şāh dirler. Zeberced Şāh’uñ birāderidür. Dördinci ḳulle şāhına La‘lūn Şāh dirler. Bişinci ḳulle şāhına Zümürrüd Şāh [6]dirler. Altıncı ḳulle şāhına Yāḳut Şāh dirler. Yidinci ḳulle şāhına Elmās Şāh dirler. Cümlemüzüñ üzerine şehinşāhdur. Aña [7]varup aġladum. Zeberced Şāh’dan şikāyet eyledüm. Elmās Şāh cevāb virmedi; ammā Elmās Şāh’uñ yanında bir dānā vardur ki [8]Dānā-yı Cinnistān añılur. Adına Sehlān-ı Ḥikmet-şinās dirler. Ziyāde kāmil perīdür. Tenhāca aña varup buluşdum ve ḥālümi ‘arż [9]eyledüm. Şehinşāh-ı perriyāna söylesek, pederüm taḥtın baña alı-virse, yine Zeberced Şāh’dan pek lüṭf iderdi, didüm. Sehlān Perī [10]baña eyitdi: “Var şimdi yā Hürmüz Şāh, şimdiki ḥālde ḥāliyā Kūh-ı Sürḫ’e bir ṣāḥib-ḳırān gelüp Kehkeşān Nerre’yi bu ḍarb-ı dest-ile [11]kendüye ḳul eylemişdür. İşte şol sīmādadur, bir şīr-i siyāhdur. Aña varup niyāz idüp ayaġına düş. Çāre saña olursa [12]andan olur. Zīrā ġālib-i ṣırf bir dil-āverdür. Bu Kūh-ı Heft-gān’da anuñla muḳāvemet ider yoḳdur.” didi. Ben daḫı Sehlān Vezīr’üñ [13]sözi ile gelüp seni buldum. Amān el-amān devletlü ṣāḥib-ḳırān saña dāḫil düşdüm ve mürüvvetiñe ḥavāle eyledüm.” diyüp tekrār Ferāmurz̤’uñ [14]ayaġına yüz sürüp ziyāde tażarru‘ ve niyāz eyledi. Ġayrı Ferāmurz̤, “Bi’ż-żarūrī anuñ murādın ḥāṣıl eylemek iḳtiżā eyledi.” diyüp [15]dönüp Hürmüz Şāh’a eyitdi: “Yā Hürmüz Şāh, evvelā siz ne dīne ṭaparsıñız?” didi. Hürmüz eyitdi: “Devletlü ṣāḥib-ḳırān, yidinci ḳulle [16]kim Ḳulle-i Elmās’dur, ḳullesi muṭalsamdur. Ẓāhirde Ḳal‘anuñ ḳapusı yoḳdur; zīrā perrīler üzerinden aşarlar ve bir düşmen gelüp [17]ḳal‘aya girmek murād eylese hemān āteşden bir bārū çekilür. Ol düşmen havāya çıḳduḳca ol bārū bile çıḳup bir vechle [18]üzerinden aşmaḳ ḳābil degüldür ve ol şehrüñ tā ortasında bir ‘aẓīm meydān vardur. Ol meydāna iki bülend mīl döküp ortasına [19]bir āyine-i mücellā vaż‘ eylemişler. Ol āyinenüñ cirmi bir fersaḫ yirdür. Adına Āyine-i Ḥikmet-nümā dirler. Kūh-ı Heft-gān’da her ne ḳadar [20]ḥavādiṯ ẓuhūr eyler ise cümle ol āyinede görinür. Üzerinde āyineye nāẓır perīler vardur. Ne görinür ise varup [21]Elmās Şāh’a ḫaber iderler. Elmās Şāh daḫı ḫaber-dār olup her ne iḳtiżā eylerse aña göre ḥareket eyler. İşte bütün Kūh-ı Heft-gān’da [22]olan yidi pādişāh ol āyineye ṭaparlar. Bizüm ma‘būdımuz -ḫāşā ṣümme ḫāşā- oldur.” didi. bu kerre Ferāmurz̤ gülüp eyitdi: “Yā Hürmüz [23]Şāh, hem dirsin ki yapmışlar ve hem nice

ma‘būdımuz dirsin. Ma‘būd bi’ẕ-ẕāt oldur ki kimsenüñ re‘yi ile olmaz. Ḳā’im-i nefsdür. [24]Ezelīdür, ebedīdür. Görinmez ve şeklden ve ṣūretden münezzeh ve müberrādur.” diyüp ḥaḳḳı bildürdi ve ḥaḳḳ dīne teklīf eyledi. Hürmüz Şāh [25]daḫı muḫālefet itmeyüp īmāna geldi. Bu kerre Ferāmurẕ, Hürmüz Şāh’a eyitdi: “Elem çekme yā Hürmüz Şāh, şimden girü iḳtiżā eyledi kim **[87/a]** [1]varup Kūh-ı Heft-gān’ı daḫı feṭḥ idüp içinde sākin olanları bütün ḥaḳḳ dīne da‘vet idüp gelmeyenleri helāk eylemek ve seni [2]daḫı yine atañ yirine taḫta cülūs eylemek bize lāzım geldi.” didi.

Andan Erdivān ḳalḳup Rehvār’a binüp Hürmüz Şāh’ı yanına [3]alup bār-gāh-ı Āṣaf’a geldi. Dīvān idüp Kehkeşān ve Sinḥāb’a bu aḥvāli bildürdi ve eyitdi: “Bize şöyle bir iş ẓuhūr [4]eyledi. Ben Hürmüz Şāh ile Kūh-ı Heft-gān’a giderem. Siz de eşyāyı ḳaldırup ardumca tīz Ḳal‘a-i Lūlū’ya geldiñ.” didi. [5]Rehvār’a süvār olup ‘İfrit-i Bedevī’yi bile alup “ ‘Azm-ı Kūh-ı Heft-gān ve Ḳal‘a-i Lūlū.” diyüp revāne oldı.

Bir rivāyetde Ferāmurẕ [6]daḫme-i Āṣaf Şāh’da ḥapsden ḫalāṣ eyledügi Sürḫeng Nerre’ye süvār olup Rehvār-ı Baḥrī’yi ‘İfrit-i Bedevī aldı. Ber-havā gitdi. [7]Üç günden ṣoñra Kehkeşān yirine vekīl ḳomış-ıdı ve ḳırḳ biñ āteşī cinnī intiḫāb idüp andan bār-gāh-ı Āṣaf Şāh’ı [8]vesā’ir eşyāyı ḳaldırup Ferāmurẕ’uñ ḳafasınca ber-havā “ ‘Aḳrebe-i Evren-ten daḫı bile Kūh-ı Heft-gān.” diyüp revān oldı.

[9]Biz gelelüm Ferāmurẕ’a. Ferāmurẕ az zamānda Kūh-ı heft-gān’a dāḫil olup ṭoġrı Ḳal‘a-i Lūlū’ya indi. Bir maḥalle indiler. Sürḫeng Nerre Ferāmurẕ’ı [10]yire indirüp kendi yayaldı. Biraz yatup hele ‘aḳlı başına geldi. Ferāmurẕ oradan Rehvār’a binüp ḳal‘aya ṭoġrı yüridiler. [11]Meger Zeberced Şāh, Hürmüz Şāh’uñ Ferāmurẕ’a gitdügin ḫaber almış idi ve nigeh-bān perrīler yaḳın eylemiş idi. “Eger Hürmüz Şāh gelürse [12]baña ḫaber eyleñ.” diyü tenbīh eylemiş idi. Bu kerre perrīler Ferāmurẕ ile Hürmüz Şāh ma‘ān geldügin görince varup Zeberced [13]Şāh’a ḫaber itdiler. “Pādişāhum, Hürmüz Şāh şöyle bir Benī Ādem ile geldi. Siyāh ḳaṭrān ṭulumuna beñzer yanlarında iki güher-āb [14]daḫı var. Ḳal‘aya ṭoġrı geliyor.” didiler. Bu kez Zeberced Şāh ḫavfe düşdi. Ammā Zeberced Şāh’uñ iki cihān pehlevānı güher-ābları [15]var idi. Birine Şemenṭāl-ı Üştür-ser dirler idi. Düve başlu cinnī idi. İki yüz altmış ṭoḳuz arış ḳaddı var idi ve birine [16]daḫı Şemāṭur-ı Şīr-dest dirler idi. Arslan pençeli bir la‘īn idi. İki yüz on ṭoḳuz arış ḳaddı var idi. Bunlar Zeberced [17]Şāh’a eyitdiler: “Pādişāhum, ṣaḳın sen ḳorḳma yā Zeberced Şāh, bir ḫākī n’olsa gerek. Gelüp tecāvüzlik eylerse paṭlıcān [18]ṭolması gibi larḳadaḳ ben anı yudup bir loḳma eylerem.” didi. Bu kez Zeberced Şāh da iderler, ḳıyās idüp [19]muḳayyed olmadı; ammā Ferāmurẕ hemān dosṭoġrı ḳal‘adan içeri girdi. Zeberced Şāh’uñ olduġı

sarāya gelüp [20]Rehvār-ı Baḥrī'den aşaġa indi. Reḥvār'ı 'İfrit-i Bedevī żabṭ eyledi. Sürḫeng Nerre'ye daḫı tenbīh eyledi ki "Hürmüz Şāh'ı [21]ṣaḳın. Eger perrīlerden ve cinnīlerden eger bir kimse ḳaṣd eylerlerse ḳoma." didi ve kendi bī-pervā apul apul dīvāndan içeri [22]yüridi. Zeberced Şāh'uñ tā öñine geldi ne selām ve ne temennā, hemān eyitdi: "Baḳa yā Zeberced Şāh, bu nev-civānuñ babası [23]mülkini fużūlī niçün elinden alduñ, żabṭ eyledüñ? Senüñ kendi diyārun saña yetmez miydi?" diyince hemān Zeberced Şāh, Ferāmurz̲'uñ [24]söyledüginden ödi aġzına gele-yazdı, nuṭḳa mecāli ḳalmadı.

Bu kerre Şemāṭur Nerre bu kerre yirinden atılup eyitdi: [25]"İy nā-bekār ḫākī, seni bunda teftīşci mi gönderdiler? Al imdi saña cevāb." diyüp elinde olan 'amūdı Ferāmurz̲'a ḥavāle eyledi. **[87/b]** [1]Ferāmurz̲ daḫı el ṣınup çekdi. Şemāṭur Nerre'nüñ elinden 'amūdın aldı ve kendi 'amūdı ile Şemāṭur'a nice bir 'amūd urdı [2]ise hemān Şemāṭur'ı ḫurd ḫām eyledi. Bu kerre Şemenṭāl Nerre bu ḥāli görüp "Hay nā-bekār ḫākī, sen misin Şemāṭur gibi nerreyi bir 'amūd [3]ile helāk eyleyen." diyüp elinde olan 'amūd-ı girānı Ferāmurz̲'a bir 'amūd ḥavāle eyledi. Ferāmurz̲ Şemāṭur'uñ 'amūdın ber-ā-ber virüp [4]Şemenṭāl'üñ 'amūdın men' eyledi ve bir 'amūd öyle urdı kim Şemenṭāl Nerre men' idemeyüp zīr ü zeber oldı. Ferāmurz̲ gögsine [5]binüp īmāna da'vet eyledi. Şemenṭāl Nerre īmāna gelmeyüp Ferāmurz̲'a sögmege başladı. Bu kerre Ferāmurz̲ gördi ki aṣlā [6]ilzām olmaz, hemān iki ayaġı-la bir ayaġın başup iki eline bir ayaġın ṭutup nice kim zūr eyledi ise cayır cayır [7]tā ḫulḳūma varınca Şemenṭāl Nerre'yi iki pāre eyledi. Bu kerre Şemenṭāl Nerre cān ber-cehennem eyledi. Zeberced Şāh bu ḥāli görince [8]bildi kim bu ḫākī ile muḳāvemet muḥāldür, diyüp hemān kendi perrīlerin alup Ḳulle-i Zeberced'e ḳaçdı. Anlar kim Hürmüz Şāh'a tābi' [9]idi. Anda ḳaldı. Bu kerre Ferāmurz̲ taḫtı ḳılıçlayup götürdi. Hürmüz Şāh'ı yine taḫtına geçürdi. Ḳulle-i Lūlū'da olan perrīler cümle īmāna geldiler. [10]İki gün Ḳulle-i Zeberced'de ḳalup Hürmüz Şāh, Ferāmurz̲'a ḫiz̲metler eyledi. Üçinci gün Kehkeşān ve Sinḥāb daḫı gelüp Keyṭfān [11]Nerre ser-'asker zemīne indiler. Bār-gāh-ı Āṣaf Şāh'ı ḳurdılar. Ferāmurz̲ bār-gāha çıḳup dīvān eyledi. Cümle perrī ve cinnī ululları [12]gelüp cem' oldılar. Bu kerre Ferāmurz̲ dönüp bunlara eyitdi: "İy perrī ve cinnī ululları, gerçi Zeberced Şāh'ı ḳaçurup Hürmüz [13]Şāh'ı da yine pederi taḫtını alı-virdük; ammā elbetde şimden giri anları bütün īmāna getürmedükçe olmaz. Bu aradan ḳalḳup Ḳulle-i [14]Zeberced üzerine varup ol Zeberced Şāh'ı İslām'a getürmek gerek; ammā şimdi ḳalḳup oraya varsaḳ, baḳ üzerime ġāfil [15]añsuzın geldi, diyüp bahāne eylese gerekdür. Lākin biz buradan evvel bir nāme yazup gönderelüm ve

kendini da‘vet-i İslām idelüm. [16]Eger İslām’a gelmezseñ vaḳtine ḥāżır ol üzerine varmaḳ üzereyim, diyü tenbīh eylesek ol daḫı aña göre tedārük görüp ṣoñra [17]bize bir ‘öẕür bahāne eylemese münāsib degül midür?” didi. Bu kerre bunlar cümlesi birden, “Siz bilürsiñiz devletlü ṣāḥib-ḳırān-ı ‘ālem.” didiler. [18]Bu kerre Ferāmurẕ bir nāme yazup Farġul-ı Çehār-dest’e virdi ve eyitdi: “İmdi al bu nāmeyi, Zeberced Şāh’a ilet ve yine bize bir şāfī [19]cevāb getür.” didi. Farġul “N’ola?” diyüp dem çekdi ve gitdi.

Ammā ötede Zeberced Şāh daḫı çünkim firār idüp kendi ḳal‘asına [20]vardı taḫtına oturup müşāvere eyledi ve eyitdi: “Bu ḫākī nā-bekār, ḳorḳaram buraya daḫı gelür. Bāri biz de tedārük [21]üzere bulınalum.” diyüp tīz Ḳal‘a-i Peyrūz’da birāderi olan Peyrūz Şāh’a bir perrī gönderdi ve başına gelen aḥvāli [22]bildürdi ve eyitdi: “Benüm birāderüm iḫtimāldür ki üzerime gele. Beni bir ḥāl eyledükden ṣoñra ġayrı saña da varur. Bāri bunda [23]gelürse ikimiz bir olup ḳarşu duralum. Belki senüñ pehlevānlaruñ aña cevāb vire-bileler.” diyüp ḫaber gönderdi. Bu kerre perrī [24]Ḳulle-i Peyrūz’a varup Peyrūz Şāh’a buluşdı ve bu cevābları virdi; ammā Peyrūz Şāh’uñ bu ḫaberden cān başına ṣıçrayup [25]ve eyitdi: “Yā nice idelüm, nice olur? Gitsek ḳorḳaram ta‘rīf eyledügine göre ise biz de cevāb viremeyüz.” didi; ammā Peyrūz Şāh’uñ **[88/a]** [1]dīvānıydı. Perrī ve cinnī dil-āverleri vāfir idi. Lākin iki dāne perrī dil-āveri var idi. Ziyāde nām-dārlar idi. Birine Erḳāl Perrī [2]dirler idi. Yüz altmış dört arış ḳaddı ḳāmet çekerdi ve birine daḫı Şehmād Perrī dirlerdi. Yüz elli iki arış ḳaddı var [3]idi. Bir de Ṭīṭfūş-ı Billūr-ten nām bir güher-āb-ı zīr-desti var idi. İki yüz on ṭoḳuz arış ḳadd çekerdi. Vücūdına bir şey [4]kār eylemezdi. Bunlar Peyrūz Şāh’a eyitdiler: “Pādişāhum, hemān gidelüm, biz ol ḫākīye cevāb vire-bilürüz.” didiler. Bu kerre Peyrūz Şāh [5]daḫı anlaruñ sözlerine ve lāflarına ınanup hemān biraz perī cem‘ idüp seksen biñ perī ‘askeri-le ḳalḳup Ḳal‘a-i Zeberced’e [6]duru geldi. Zeberced Şāh daḫı geldügin ḫaber alup ḳarşulayup bunları götürüp ḳondurdı ve Ferāmurẕ ṣadedin naḳl iderken [7]Farġul-ı Çehār-dest gelüp kendini ‘arż eyledi. Farġul’ı dīvāna getürüp nāmesin alup oḳıdılar. Mefhūm nāme dimiş ki: [8]“Gelüp ḫāk-pāyuma yüz sürüp Müslimān olasın. Eger yoḳ dirseñ işte üzeriñe vardum, buldum bulmadum dimeyesin.” [9]dimiş. Bu kerre ol pehlevānlar eyitdiler: “Bildüginden ḳalmasun. İşte biz ḥāżıruz.” diyüp cevāb virdiler. Farġul daḫı [10]dönüp Ḳulle-i Lūlū’ya geldi ve Ferāmurẕ’a buluşup virdükleri cevābı bildürdi. Bu Peyrūz Şāh’uñ geldügin ḫaber virdi. [11]Ferāmurẕ eyitdi: “Ḫoş imdi vebāli boynına.” diyüp “Hemān ḥāżır oluñ, göçdür.” didi. “Ḳulle-i Zeberced üzerine.” diyüp fermān [12]eyledi. Ol gün ve ol gice Hürmüz Şāh daḫı tedārükin görüp ḳırḳ biñ perī ile ḥāżır ve müheyyā eyledi. İrtesi gün bunlar [13]ḳalḳup ber-havā “

‘Azm-ı Ḳulle-i Zeberced.” diyüp revāne oldı. Ol gün yine Ḳulle-i Zeberced’e dāḫil olup zemīne indiler. Zeberced Şāh [14]ile Peyrūz Şāh’uñ muḳābelesine ḳondılar. Zeberced Şāh ve Peyrūz Şāh, bār-gāh-ı Āṣaf Şāh’ı gördiler. Bu kerre Kehkeşān ile [15]Sinḥāb gördiler, ḫavfe düşdiler ve iki birāder tenhā müşāvere idüp eyitdiler: “Eger bunlara cevāb vire-bilürse Kūh-ı [16]Heft-gān ṣāḥib-ḳırānı Evrenṭūs-ı Ne-ser cevāb vire-bilür, yoḫsa ġayrı kimesneler cevāb viremezler.” didiler. Hele Ferāmurz̲ [17]daḫı ol gün muḳayyed olmayup irtesi gün bendī Zeberced Şāh-ıla Peyrūz Şāh daḫı binüp birbirlerine muḳābil oldılar. [18]Hemān Ferāmurz̲, Rehvār-ı Baḥrī’yi meydāna sürüp na‘ra urdı ve er ṭaleb eyledi. Bu kerre Şehmār Perrī Ferāmurz̲’uñ öñin alup başladılar [19]cenge. Bu kerre Ferāmurz̲ Şehmāruñ ḫamlelerin men‘ idüp gürz-i Āṣaf ile urup yıḳdı. Sürḫeng Nerre bende çeküp ‘alem sāyesine [20]iletdi. Ardınca Erḳāl Perrī girdi. Yidinci gürzde Erḳāl’ı da yıḳup bende çekdi ve ‘alem dibine gönderdi. Bu kerre [21]hemān Ṭīṭfūş-ı Billūr-ten iki yüz on ṭoḳuz arış ḳaddı-la ‘amūdın ḳapup meydāna yüridi ve eyitdi: “İy ḫākī, nedür bu senüñ [22]itdügin iş?” diyüp bir kerre ‘amūdın Ferāmurz̲’a ḥavāle eyledi. Ferāmurz̲ da Gürz-i Āṣaf’ı ber-ā-ber virüp arḳada gerçi [23]men‘ eyledi; ammā Rehvār-ı Baḥrī’nüñ miyānı iki ḳat olup pāyları ṭopuḳlarına varınca zemīne gömildi. Hele ne ḥāl ise [24]ol ‘amūdın ḍarbın ṣavup dīvlerüñ ise ibtidā ḍarbı cümleden girāndur. Ne ḳadar taḳayyüd eylese andan ziyāde idemez.

[25]Ḥāṣıl-ı kelām Ferāmurz̲ Ṭīṭfūş ile üç dört sā‘at ḳadar ceng eyledi. ‘Āḳıbet Ferāmurz̲ bir ḍarb-ı şedīd urup **[88/b]** [1]Ṭīṭfūş’ı da yıḳdı. Bu kerre Zeberced Şāh-ile Peyrūz Şāh gördiler kim böyle olmaz, hemān ‘askerin alup ḳal‘aya girdiler. Ferāmurz̲ da [2]muḳayyed olmayup döndi. Bār-gāh-ı Āṣaf’a gelüp yirinde ḳarār eyledükde Erḳāl ve Şehmār ve Ṭīṭfūş ḳarşusına getürdüp bunları [3]dīnine da‘vet eyledi. Bunlar da Kehkeşān’ı gördiler. Sinḥāb Nerre’yi gördiler. “Buña nice güher-āblar tābi‘ olmışlar.” didiler. İnṣāf idüp [4]üçi de īmāna gelüp Ferāmurz̲’a tābi‘ oldılar. Ferāmurz̲ da bunlaruñ bendlerin alup ḫil‘at giyürdi ve eyitdi: “Bugün de ṭursun [5]yarın ḳal‘ayı da alup şāhları da esīr eylerem.” didi. Meger perrīlerden cāsūs var imiş. Ḫaber alup vardılar, cevābı [6]Zeberced Şāh ile Peyrūz Şāh’a bildürdiler. Bunlar daḫı işidüp ḫavfe düşüp ol gice zī-ḳıymet olan şeyleri alup Ḳal‘a-i [7]Peyrūz’a ḳaçdılar. Anda daḫı ārām idemeyüp Ḳal‘a-i Lūlūn’a ḳaçdılar.

Ammā rāvī eydür Şehr-i Elmās’da Āyine-i Ḥikmet-nümā müvekkelleri [8]gördiler ki Hürmüz Şāh iki nerre ve birini ādem ile Kūh-ı Heft-gān sınurından girüp Ḳulle-i Lūlū’ya ṭoġrı gitdiler. Bunlar temāşāya ṭurdılar. [9]Nā-gāh varup ḳal‘adan içeri

girdiler. Dīvān-ı Zeberced Şāh'dan girüp ol siyāh ḫākī Zeberced Şāh'uñ pehlevānları olan Şemāṭur [10]ile Şemenṭāl'ı öldirüp Hürmüz Şāh'ı taḫta geçürdi ve Zeberced Şāh ḳaçup kendi ḳal'asına geldi. Müvekkeller bu temāşāyı görince [11]varup Elmās Şāh'a bildürdiler. Bu kerre Elmās Şāh bekleyüp eyitdi: "Eyā bu ḫākī ne ola ve nereden geldi?" diyüp döndi, Sehlān [12]Vezīr'e su'āl eyledi. Sehlān Vezīr eyitdi: "Yā pādişāhum, Kūh-ı Sürḫ'e bir ṣāḥib-ḳırān geldi. Kehkeşān Nerre başup kendüsine ḳul [13]eyledi. Besbelli Hürmüz Şāh gelüp size Zeberced Şāh'dan şikāyet eyledi idi. Siz muḳayyed olmadıñız. Ẓāhir ol daḫı varup ol ṣāḥib-ḳırānı [14]bulup getürmiş. Yine babası taḫtın Zeberced Şāh'dan aldurmış." didi.

Bu kerre Elmās Şāh dibelik ḫavfe düşüp eyitdi: "İy Dānā-yı [15]Cinnistān, lüṭf eyle, bir kerre reml eyle, görelüm bize de bir żararı olur mı." didi. Bu kerre Sehlān eyitdi: "Pādişāhum ben anı işitdügüm [16]gibi reml eyledi ve yoḳladum, bize fā'idesi olur ve senüñle pek yaḳın ḫaşm olur ve bu diyārlarda degül, belki bütün rub'-ı meskūnda [17]ve Cinnistān'da daḫı kendüye yalñız ḳuvvet-ile ġālib gelür bulınmaz." didi. Bu kerre Elmās Şāh Sehlān Vezīr'den bu cevābları işidince [18]biraz yüregine ṣu serpildi. Sehlān'uñ murādı ne olduġın fehm idemedi. Hele ol gün geçdi; ammā birḳaç günden ṣoñra nāẓırān-ı [19]āyine yine bir gün gelüp eyitdiler: "Pādişāhum, ol ḫākī yine Zeberced'e geldi. Zeberced Şāh ile cenge mübāşeret eyledi." didüklerinde [20]Elmās Şāh eyitdi: "Bunı böyle boş ḳomaḳ olmaz." diyüp tīz altıncı ḳulle şāhı Yāḳub Şāh ve bişinci ḳulle şāhı Zümrüd Şāh'a [21]perrīler gönderüp "Şöyle bir benī Ādem geldi Ḳulle-i Zeberced'e, ḥālā Zeberced Şāh'ı ile cengdedür. Şāyed ki Zeberced Şāh'a furṣat [22]bulup oradan bu cānibe gele, hemān siz 'askeriñüz ve pehlevānlarıñuz alup dördinci ḳulle şāhı La'lūn Şāh'a ṭoġrı varup [23]Zeberced Şāh'a imdād idesiz." didi. Bu kerre varup Yāḳut Şāh Zümrüd Şāh'a bu ḫaberi ifāde eyledükde Yāḳut Şāh [24]daḫı altmış biñ perrī ile pehlevānları olan Ṭāl Nerre ki yüz ṭoḳsan arış ḳadd çeker ve Baṭṭāl Nerre yüz seksen ṭoḳuz [25]arış ḳaddı var idi ve pāy-ı taḫt pehlevānına Arḳalāş-ı Evren-ten dirler idi. İki yüz elli ṭoḳuz arış ḳaddı **[89/a]** [1]var idi. Bütün vücūdı evren gibi pul pul idi. Anları alup 'azm-ı Ḳulle-i Zümrüd eyledi; ammā perrī oradan geçüp Zümürrüd [2]Şāh'a varup ḫaber aldı. Zümürrüd Şāh daḫı elli biñ perrī ile ve pehlevānları Çalpur-ı Çehār-dest ki iki yüz yigirmi ṭoḳuz [3]arış ḳaddı var idi, dört elli bir nerre idi ve birine daḫı Aḳrāṭūs-ı Heft-dest dirler idi. Yidi elli bir güher-āb idi. [4]İki yüz otuz sekiz arış ḳaddı var idi. Nā-gāh Yāḳut Şāh gelüp Zümürrüd Şāh ḫaber alup ḳarşu vardı ve görişüp āyinīlerince [5]birbirlerine żiyāfet idüp bu aḥvāli söyleşdiler ve Ḳulle-i Zeberced cānibine cāsūs gönderdiler.

Kendüleri daḫı oradan [6]ḳalḳup Ḳulle-i La‘lūn Şāh daḫı Zeberced aḥvālinden ḫaber-dār olup, şāyed ki bu ṭarafa gele, diyü ‘askerin ḥāżır müheyyā eyledi ve iki [7]metīn güher-ābı var idi. Birine Evrān-ı Būm-ser-best-dest dirler idi. Bayḳuş başlı ve yigirmi elleri bir güher-āb idi. Yüz [8]ṭoḳsan sekiz arış ḳadd çekerdi ve birine daḫı Simāk-ı Māhī-beden [ü] maymun-ser dirlerdi. Balıḳ tenli ve maymun başlı bir güher-āb idi. [9]Nā-gāh Zeberced Şāh’a Peyrūz Şāh ikisi şınġun perrī ‘askeri-le gelüp La‘lūn Şāh bunları böyle görüp ḳarşulatdı [10]ve ḥāl ḫāṭırların su’āl eyledi. Zeberced Şāh-ıla Peyrūz Şāh daḫı olduġı minvāl üzere naḳl ü beyān eylediler ve eyitdiler: [11]“Ḥālā taḥmīnen bizüm ardımuzca buraya gelmekdür; lākin bilmezüz ki nice idelüm.” didiler. Bu kerre La‘lūn bunlara tesellī virüp [12]eyitdi: “Elem çekmeñ. Benüm pehlevānlarum anlara cevāb virür; ammā lākin şehinşāh-ı perriyān olan Elmās Şāh’a bir kerre aña da bildürelüm. [13]Ol lā-büdd āyine-i ġayret ve Ḥikmet-nümā’da belki görmüşdür; ammā Elmās Şāh biraz iḥmālcidür.” didiler; ammā bu arada Simāk-ı Māhī- [14]beden ile Evrān-ı Būm-ser biraz atup ṭutdı ve eyitdi: “Ol ḳara yüzlü ḫākī eger bunda gelürse ben hemān anı bir ‘amūd ile [15]aşlına ḳavuşdurayum.” diyüp biraz lāf-ı güẕāf urdı. Hele ol gün geçdi, irtesi gün bunlar Elmās Şāh’a perrī gönderelüm, [16]dirken nā-gāh Yāḳut Şāh ile Zümürrüd Şāh çıḳa-geldiler. Bu kerre La‘lūn Şāh, Zeberced Şāh Peyrūz Şāh ile bile ḳarşulayup [17]ḳondurdılar. Biş pādişāh bir yire geldi. La‘lūn Şāh Yāḳut Şāh-ıla Zümürrüd Şāh’a eyitdiler: “Gelmeñize sebeb ne oldı?” didiler. [18]Anlar daḫı “Elmās Şāh bize ḫaber gönderdi idi.” diyüp bildürdiler ve “Ḳattāl Zengī gelür.” diyüp Ferāmurẕ’uñ gelmesine çeşm [19]güş eylediler.

Ammā o yañadan, Elmās Şāh daḫı ihtiyāṭen yüz biñ miḳdārı perī ‘askeri peydā eyleyüp Elmās Şāh’uñ [20]çoḳ pehlevānları var idi; ammā dīvānında dört cihān pehlevānı otururdı. Birine Cāmus-ser Nerre dirlerdi. Öküz [21]başlı bir güher-āb idi. İki yüz yigirmi arış ḳadd çekerdi ve birine daḫı Arṭaluş-ı ‘Anḳā-ser Nerre dirler idi. İki yüz on [22]yidi arış ḳaddı var idi ve birine daḫı Ḳahṭamūr-ı Kūh-ser dirler idi. İki yüz yitmiş ṭoḳuz arış ḳaddı var idi ve birine daḫı [23]Evrenṭūs-ı Ne-ser dirler idi. Ṭoḳuz başlı bir nerre idi. İki yüz seksen arış ḳaddı var idi: ammā ziyāde ḳuvvet ṣāḥibi nerre [24]idi. Kūh-ı Heft-gān ṣāḥib-ḳırānı añılurdı. Bunlar bunda şāhlar ṭarafında ẓuhūr idecek ḥavādiṣe muntaẓır olup oturmaḳda; ammā biz gelelüm [25]Ferāmurẕ ṭarafına.

Rāvī ḳavlince, Ferāmurẕ Ḳulle-i Zeberced’de Ḳal‘a-i Zeberced öñinde Zeberced Şāh-ıla Peyrūz Şāh’ı ḳal‘aya ḳaçurup pehlevānları **[89/b]** [1]Şumār ve Erḳāl ve Ṭīṭfūş Nerre’yi Müslimān idüp kendüye tābi‘ eyledi ve ol gice ārām idüp irişti. Gün ḳal‘aya

yüridi. [2]Aṣlā bir kimse çıḳmadı. Ferāmurẕ gürz ile ḳapusın yıḳup içeri girdi, gördi kim hiç kimse yoḳ. Sarāy-ı Zeberced [3]Şāh'a varup taḥtın ḳılıçladı ve ḳal'ayı żabṭ eyledi ve ḫaber aldılar kim Ḳulle-i Peyrūz'a gitmişler. Ol gün anda eglenüp irişti. [4]Gün ḳalḳdı. Ḳulle-i Peyrūz'a vardı. Ḳal'a öñine ḳonup ḫaber aldı, anda daḫı yoḳdur. Ḳal'a-i La'lūn'a gitmişler. Hemān Ferāmurẕ, [5]Ḳal'a-i Peyrūz'ı da alup żabṭ eyledi. Andan ḳalḳdı gelüp Ḳal'a-i La'lūn öñine perrī ve cinnī 'askerine muḳābil ḳondı. [6]Ol gün ārām idüp irtesi bunları dīne da'vet eyledi. Dīvler muḫālefet idüp ceng eylerüz, didiler. Bu kerre Ferāmurẕ [7]irtesi gün binüp bunlara muḳābil olup meydāna girdi ve na'ra urup er ṭaleb eyledi. La'lūn Şāh'uñ ikinci ser-ḳaplanı [8]olan Evrān-ı Būm-ser meydāna girdi. Ferāmurẕ'uñ öñin alup ve eyitdi: "İy ḫākī, senüñ bu Kūh-ı Heft-gānda işüñ nedür [9]ve seni evvel aṣlına ḳavuşdırup ṣoñra seni bunda götüren nā-bekārı daḫı helāk ideyüm." diyüp hemān Ferāmurẕ'a [10]bir 'amūd ḥavāle eyledi. Ferāmurẕ da Gürz-i Āṣaf Şāh'ı ber-ā-ber virüp arḳada men' eyledi.

Ḫāṣıl-ı kelām, Evrān-ı Būm-ser [11]üç 'amūd urup Ferāmurẕ men' eyledi. Bu kerre bir gürz de Ferāmurẕ urdı. Evrān 'amūd ber-ā-ber virüp arḳaya alduḳda [12]ḍarb-ı gürzüñ şiddetinden yüzi üzerine ḳapanup yine ḳalḳdı. Tekrār ḥamle eyledi. 'Āḳıbet Ferāmurẕ bir ḍarb-ı şedīd urup [13]Evrān'ı yıḳdı. Üzerine düşüp bende çekdi ve 'alem dibine gönderdi. Hemān Zümürrüd Şāh pehlevānlarından Çelāpur-ı [14]Çehār-dest 'amūdın ḳapup meydāna girdi. Ferāmurẕ'a bir 'amūd ḥavāle eyledi. Andan biraz cengden ṣoñra Çelāpur gördi kim [15]'amūd ile cevāb virilmez. Bir kerre hemān 'amūdın elinden bıraġup Ferāmurẕ'a dört eli-le birden ṣarıldı. Ferāmurẕ'ı [16]ḫurd ḫām eylemek ḳaṣdı ile ḳuvveti olduḳça ṣıḳdı. Bu kez bir şey idemeyüp ḳapup ṣalı-virdi ve sögmege başladı. [17]Dönüp Ferāmurẕ eyitdi: "Mel'ūn ādem, öyle ṣıḳmazlar işte böyle ṣıḳ." diyüp bir kerre Çelāpur'ı bilinden ḳavrayup nice kim [18]ṣıḳdı ise Çelāpur'uñ kütür kütür bili ve kemükleri ḳırılup ḫurd ḫām olup eşekler gibi bar bar baġırmaġa başladı. [19]Bu kez Ferāmurẕ Çelāpur'ı ḳapdı ṣalı-virdi. Çelāpur biraz götin başın ṣalup baġıra baġıra cān ber-cehennem eyledi. [20]Şāhlar bu ḥāli görüp eyitdiler: "Bu nā-bekār ḫākīye birer birer cevāb virmek güçdür." diyüp ḳırḳ dīv-i zīr-destin birden [21]alup Ferāmurẕ'uñ üzerine ḥavāle eylediler. Ḳırḳ güher-āb bir uġurdan Ferāmurẕ'a gelüp 'amūd ḥavāle eylediler; ammā Ferāmurẕ [22]hemān na'ra urup bu güher-āblaruñ ḳırḳ dānesin birden na'ra ile helāk eyledi. Bu kerre yüz güher-āb birden yüridi. [23]Ferāmurẕ Tīġ-ı 'Aḳrebe-i Süleymānī'yi çeküp bunları ḳarşuladı.

Ammā beride Sinḥāb ve Kehkeşān birbirlerine baḳup "İmdād idelüm." [24]didiler; ammā bu arada yine yüz dīvi daḫı perīşān eyledi. Şāhlar bütün 'askeri ḥavāle eylediler. Ferāmurz̲ bunları ḳarşuladı. [25]Sinḥāb ve Kehkeşān hemān anlar da yüridiler. Ferāmurz̲'a ḳafa-dār olmaḳ murād eylediler; ammā Ferāmurz̲ dönüp bunlara eyitdi: **[90/a]** [1]"Nā-bekārlar, nereye gelürseñiz? Dönüñ yiriñize." Dönüp bunlara heybet ile bir baḳış baḳdı kim Sinḥāb ve Kehkeşān'uñ ödleri aġızlarına gele- [2]yazdı. Yine dönüp 'alem dibine vardılar. Bu kerre Ferāmurz̲ yalñız dört yüz biñ perī ve cinnī 'askerin karşulayup bunlara [3]bunlara başdı tīġı. Bölük bölük idüp havāya ḳalḳayum, diyeni daḫı na'ra ile düşürdi. Bu kerre Ṭāl Nerre ile Baṭṭāl [4]Nerre ikisi gelüp birden Ferāmurz̲'a 'amūd ḥavāle eylediler. Ferāmurz̲ bir na'ra urup bunlar aralarına girdi. Bir eli-le [5]birin ve bir eli-le birin ṭutup ḳaldurdı. İkisini daḫı yire urup birden zemīne çarpup geçdi, gitdi. Bir kerre birin [6]dīvler görüp Keyṭfān Nerre ile Sürḫeng Nerre gelüp bunları bende çekdiler; ammā şāhlar bu ḥāli görüp çoḳluḳ [7]'asker daḫı fā'ide eylemedi. Az ḳaldı münhezim olmaġa gördiler ki olmaz, hemān ṭabl-ı ārām çalınup cengden fāriġ oldılar. [8]Ferāmurz̲ da dönüp ġayrı bār-gāh-ı Āṣaf Şāh'a geldi. Ṭāl Nerre ile Baṭṭāl Nerre īmāna geldi. Ol gice mürūr idüp [9]ṣabāḥ oldı. Yine iki leşker birbirlerine muḳābil olup meydān açıldı. Arḳalāş-ı Evren-ten meydāna girdi; ammā [10]vücūdına ālāt kār eylemezdi. Sinḥāb ve Kehkeşān dīvlerinden birḳaç güher-āb girüp Arḳalāş ile ceng eylediler. [11]Arḳalāş bunları öldürdi. Bu kerre Ferāmurz̲ girüp biraz ceng eyledi. Gördi ki vücūdına ālāt işlemez. Hemān Gürz-i [12]Āṣaf Şāh ile 'āḳıbet bir ḳolın ḫurd eyledi. Arḳalaş Nerre ṣol eli-le 'amūd ḥavāle eyledi. Ferāmurz̲ elin daḫı ḫurd [13]eyledi. Ṣoñra ḫançer-i Āṣaf Şāh ile yıḳup başın kesdi. Bu kerre Aḳrāṭūs-ı heft-dest girüp üç sā'at miḳdārı [14]Ferāmurz̲ buña ruḫṣat virüp āḫirü'l-emr bir ḍarb-ı gürz ile yıḳdı ve üzerine düşüp bende çekdi ve Sürḫeng Nerre'ye [15]teslīm idüp 'alem sāyesine gönderdi. Anuñ ardınca Simāk-ı Māhī-beden girdi. Anuñ daḫı vücūdına bir şey kār eylemezdi. [16]Ferāmurz̲'uñ ḥamlesine vücūduñ ber-ā-ber ṭutardı. Ferāmurz̲ bunı Tīġ-ı Āṣaf ile çaldı; ammā kesmedi. Bu kerre Tīġ-ı Āṣaf ġılāfına [17]ḳoyup Tīġ-ı 'Aḳrebe-i Süleymānī'yi çekdi. Anuñla urup Simāk'ı iki pāre eyledi. Şāhlar ve dīvler bu ḥāli görüp 'aẕīm [18]ḫavfe düşdiler. Hemān dīv pehlevānları dīvler ile birden yüridiler. Tekrār şāhlar daḫı bütün cümle 'asker ile yüriyüp [19]Ferāmurz̲ yine bunlara girişdi. 'Āḳıbet bunları bozup ḳal'aya ḳaçurdı. Ferāmurz̲ daḫı ḳal'a ḳapusına varup yıḳdı, [20]içeri girdi. Bu kerre şāhlar gördiler ki firārdan ġayrıya çāre yoḳdur, hemān ḳal'ayı bıraġup ḳaçdılar. Sinḥāb Nerre'nüñ [21]gözin Peyrūz Şāh'a rāst gelüp ṭutdı. Sā'irleri Ḳal'a-i Zümrüd'e ḳaçdılar. Ferāmurz̲ gelüp Ḳal'a-i La'lūn'ı da żabṭ [22]eyledi. O yaña dört şāh ḳaçurup Ḳal'a-i Zümürrüd'e geldiler

ve eyitdiler: “Ya şimdi nice idelüm?” diyü müşāvere eylediler. “Elmās [23]Şāh’a ifāde idelüm.” diyüp Elmās Şāh ṭarafına bir perrī gönderdiler. Elmās Şāh’a perī varup şāhlaruñ cevābın söyledi. [24]Bu kez Elmās Şāh, “Bunda gelsünler, lā-büdd gelürse bu cānibde ber-ṭarīḳ ile belki cevāb virürüz. Eger ‘āciz ḳalursaḳ daḫı Ḳal‘a-i [25]Elmās muṭalsamdur, ẓafer bulımaz. Bu kerre bekleye bekleye uṣanup bıraġup gider.” diyüp ḫaber gönderdi. Bu kez perī dönüp Ḳal‘a-i …

TÜRKİYE TÜRKÇESİNE ÇEVİRİ

(60b)Siz ne dersiniz, dedi. Bunlar da, ne diyelim ey Eşkbud, biz sana tabiyiz, siz ne derseniz biz de ona uyarız, dediler. Ama çoğu, aslı yoktur, acaba bizi denemek için mi söyler diye şüphelendiler. Sarsar hiçbirinin muhalefet etmediğini gördü. Ama rüyaya o kadar itibar etmediler. Sarsar önem vermedi. Çabucak Cemşid Şah'a da haber gönderdi. Cemşid Şah da güvenmedi. Hileyle kaleye girmek isterler, dedi; fakat sözü doğruysa varsın beğendiği yere gitsin, buradan ona varmak yoktur, diye cevap gönderdi. Sarsar bildi ki inanmazlar, sırrı söylemeye ihtiyaç duydu, önemsemedi.

O gün savaş olmadı. Akşam olup da herkes çadırına girip rahatlayınca Sarsar da, Eşkbud şeklindeydi. Yatak süslediler, Sarsar girip yattı. Etraf sakinleşince şekil değiştirmiş dört kişi, doğru kale dibine gelip kement attı. Yukarı çıkıp öte tarafa indi. Cemşid Şah'ın sarayını bulup özel odasına girdi. İlaçlayıp arkasına attı ve Eşkbud Hindî öldürüp gömdüğü yere getirdi. Orada tedavi edip kendine getirdi, Cemşid Şah gözünü açtı. Kendini öyle bir yerde gördü. Yatak kıyafetiyle şaşırarak bakınca karşısında Sarsar'ı gördü. Cemşid Şah korktu. Sarsar dedi ki, korkma ey Cemşid Şah, sana zararım yoktur. Ama beni tanıdın mı, ben kimim, dedi. Cemşid Şah seni gördüğüm yoktur, ne bileyim, sanırım ölüm meleğisin; lütfet bana kıyma, dedi. Sarsar gülüp ey Cemşid Şah, bana Sarsar-ı Sebük-bar derler diye kendini tanıttı ve kim olduğunu bildirdi. Eşkbud'un leşini gösterip şöyle dedi: Ey Cemşid Şah, yatağından kalkıp, bu gece bana rüyamda, git Eşkbud'a tābi ol, ona hükümdarlık verildi, dediler diyip gelirsin. Ben Eşkbud şeklinde sana hoş geldin, derim. Sen de gelip Eşkbud, diye bana tābi olursun [16] diye sırrı kimseye söylemezsin, dedi ve Cemşid'i alıp yatağına bırakıp geldi. Eşkbud şekline girip yatağına yattı. Kimse bu durumdan haberdar olmadı.

Sabah olunca herkes yerinden kalktı. Cemşid de kalkınca divan üyelerini toplayıp, şöyle bir rüya gördüm, meğer Eşkbud'un sözü doğruymuş, diye hepsini alıp kale kapılarını açıp çıktı. Eşkbud şeklinde Sarsar'a geldi. Önünde eğilip selam verdi ve şöyle bir rüya gördüm, diye seksen bin askerle tâbi oldu. Bu kez Eşkbud'un kırk bin askeri de içten imana geldi. Cemşid Şah da onları kalede vekil bıraktı.

Yüz yirmi bin askerle bir gün kalkıp Tumturak'ın olduğu kalenin önüne gelip yerleşti. Gece olunca gidip, şekil değiştirip Tumturak ve Zengirenk'le buluşup olanları anlattı ve sizi davet ederim, sen dersen ki şurada bir mezar vardır, onu fethedebilirsen sana tâbi oluruz, dersen ben de gidip bu şekilde mezarı fethederim. Oradan sizinle

birlikte Kattal Zengi üzerine gideriz, dedi. Sarsar sözünü böylece bitirip yine gelip yatağına girip yattı.

Sabah olunca bir mektup yazıp bir Hindî ile Tumturak'a gönderdi. Tumturak Zengi okuyup şöyle dedi: Git söyle, şurada bir mezar vardır, eğer gidip onu alabilirse o zaman sözünün gerçekliği bilinir. Ben de sana tâbi olurum, savaşmaya gerek yok.

Sarsar, Eşkbud suretinde ne oluyor, diyerek kaltı ve mezarın önünde alet edevat ihtiyaçlarını giderdi. Kısaca mezarı fethetti. İçindeki eşyaları taşıtıp, çadırı çıkarıp kurdu. Tumturak da gelip kırk bin askerle tâbi olup Sarsar onu baş savaşçı yaptı. Toplamı yüz elli bin asker olup Eşkbud askerinden başka tümüyle mezar fetholununca inandılar.

Bu arada Sarsar, Eşkbud suretinde, demirci ustaları getirip bir gürz yaptırdı. Demirden, Eşkbud'un önceki gürzünün ikisi kadar içi boş ve yüz batman vardır, diye tahmin ederlerdi. Ayrıca bir kın yaptırdı. Tahtırevan benzeri bir şey yaptırıp gürzü onun üzerine koyup iki fil üzerine yükletti. Eşkbud'un asıl gürzünü bir fil üzerine yükletip üç gün hazırlandılar, gördüncü gün gittiler.

Sarsar'ın aklına bir şey geldi: "Şimdi Kattal Zengi, Cevahir Şah'ın şehrinde kışı geçirmez, şehrin bir tarafına gitmiştir. Gidip bir yoklansa,." dedi. Tumturak ve Zengireng'e dönüp, benim isteğim Kattal Zengi'in olduğu yeri bilmektir; ancak şimdi seni göndersem geç gelirsin, ben yarına kadar gelirim, dedi. Cevherabad o yere otuz konak yerdeydi. Gidip haber aldı. Kattal Zengi oradan Cihan-efruz kalesi üzerinden Hakan-zemin'e gitmiş, oradan dönüp ertesi gün o yerdeki askere erişti. Hakan-zemin üzerine gitmiş, diye bildirdi. Ertesi gün yüz atmış bin askerle göçüp Hakan-zemin üzerine, diyip işte Sarsar, Eşkbud Hindî adında gelir.

Anlatıcılar şöyle derler: Hakan-zemin'de Feramurz, Muzaffer Şah ile karşılaşıp hakan Feramurz, Kahhar-ı Azam ile Kahkaşan-ı Zirdest ve başka bütün baş savaşçılara galip gelip, üç gün beklensin, dördüncü gün seninle imtihan olalım, diye döndüler. Üç gün geçip dördüncü gün iki taraftan savaş marşları çalınıp iki asker at, fil, gergedanlar yine binip maydan açıldı. Meydana kim girecek, diye herkes meydanın ortasına bakıyorken Hakanîler'in tarafından Ferah-zad Hakanî gergedan sürüp yanan ateşler gibi meydana girdi. Dolaşıp, nara atıp gel ey Kattal Zengi, diyip Feramurz'u davet etti. Feramurz da Kutb-ı Ateş-dem'i meydanda sürüp Ferah-zad'ın önünü kesti. Usul ile sevgilerini sundu. Ferah-zad da selam verip de şimdi ey Kattal Zengi, hamle et ki senin

de haddini bildireyim dedi. Feramurz gülüp ey Ferah-zad, bu söz sana ayıptır. Önce benim üçüncü başsavaşçım sana ilk hamleyi bile yapmadı. Nerede kaldı ki ben hamle edeyim. Hamle senin, meydan erenlerindir. Eğer istediğin savaş ise hamle yap, yoksa bin yıl böyle karşımda dursan ben sana ilk hamleyi yapmam. Çünkü ben sahipkıranım. Üç şeye de kötülüğümüz yoktur: Kaçanı koymayız, aman diyede kıymayız, nikahsız kadın yanına varmayız, diyip çok kavga ettikten sonra nihayet Ferah-zad elini mızrağa vurup deldi. Feramurz bir mızrak vurdu. Feramurz sipere alıp siperin eteğinden yol buldu ve zırha uğrayıp yan yana nalını dökerek meydan başına çıktı. Feramurz, Ferah-zad'dan bir mızrak yedi ki Kahkaşan ve Kahhar'ı (61b) andı ve beğenip taktir etti.

Diğer taraftan Ferah-zad dönüp Feramurz'u gördü. İskender'in seddi gibi durur. O da Feramurz'un mızrağının men edip sıra Feramurz'a geldi. O da İskender'in mızrağına el vurup koltuk altında zabtetti. Keskin mızrağı atının kulağından uzatıp dört kulaç kadar aşırdı. Yetişip Feramurz'a bir mızrak vurdu. Beraber verip hemen siper aynasını örtünce ateşler saçılıp Feramurz'un kolları büküldü. Hemen mızrak siperin eteğinden kurtulup koltuk altına geldi. Cübbe halkalarına dokunup da mızrağını zabtedip geçip gitti. Ferah-zad, Feramurz'dan bir mızrak yedi ki uyurdu, uyandı. Baygın idi, ayıldı. Vücudu baştan ayağa haberdar oldu. O şaşkınlığıyla ağır gürzünü kaptı, gidip Feramurz'a bir gürz indirdi. Feramurz gürze karşılık verip sonra başını kaçırıp arkaya alınca siper aynaları zırha girip Kutb-ı Ateş-dem sakar sakar titredi. Feramurz gerçi korkusuz Ferah-zad'ın gürzünü noksansız men etti. Ama beğendi, Feramurz Ferah-zad'ı beğendi. Ferah-zad yine öteden dönünce Feramurz da İskender'in gürzüne el vurup yetişti. Ferah-zad gürzünü indirip, gürz gürze inince Feramurz'un gürzünün darbesinden Ferah-zad'ın kolları bükülüp baş kaçırdı. Arkasında olan sipere inince aynaları yaya gerip Ferah-zad askeri verince altında olan gergedanın beli iki kat olup Ferah-zad'ın başı gergedan başına beraber oldu. Feramurz gürzü zabtedip meydanın başına vardı. Ferah-zad kendini toplayıp belini doğrulttu, vücudunu yokladı. Gerçi bir kılına zarar gelmedi ama vücudu damar damar haberdar oldu. Feramurz'un gücünü ve gürz vuruşunu beğenip takdir etti.

Sözün kısası bunlar akşam olunca birbirlerinin vücutlarını demirci ustası gibi parçalara ayırıp yetmiş seksen gürz vuruştular. Akşam oldu, galip mağlup belli olmadı. Feramurz Kutb'un gemini çekip Ferah-zad'a dur, dedi. Ferah-zad da durdu. Feramurz, "Ey Ferah-zad, bugün seninle savaştık, yine ayırd olamadık. Şimdi git, bu gece kebabını ye, şarabını iç, ihtiyaçlarını gider de seninle yarın yine ayırd olalım." diyip döndü.

Ferah-zad da dönüp iki askere barış davulları çaldırıp yerleştiler. Herkes çadırlarına gidip savaş elbiselerini çıkarıp eğlence elbiselerini giydiler. Feramurz ve beyler, Muttahir Şah'ın divanında toplandılar. Muzaffer Şah beylerini divanına toplayıp Ferah-zad'a kaftan giydirdi. Kattal Zengi'yi nasıl gördüğünü sordu. Ferah-zad da övüp bu zamana kadar böyle bir kuvvet, kudret sahibi yiğide rastlamadığını, çok yaman biri olduğunu ama Nar-ı Nur devletinde hakkından geleceğini söyleyerek Muzaffer Şah'ı teselli etti.

Ama beride Feramurz da divana gelip de Muttahir Şah sorunca, Feramurz'un Kahkaşan-ı Zir-dest benzeri bir yiğit olduğunu söyleyip çokça övdü. O gece geçip sabah oldu. Güneş ışıkları Suy-ı Haver'den belirip ortalığı ışıkla aydınlatınca iki asker atlarına binip birbirleriyle karşılaştılar. Feramurz ile Ferah-zad meydana girip ta akşama kadar gürz savaşı yaptılar ve döndüler.

Ertesi gün yine esirler savaşa başlayıp, (62a) yedi gün savaşıp, sonunda sekizinci gün, savaş bırakıldı. İki taraftan esirler ok saplayıp, savaş davulları dövüp, atlayarak, zıplayarak, oynayarak dağın eteğine doğru yöneldiler. Ansızın Feramurz'un önünden bir ceylan atladı. Feramurz ceylanı okla vurup yıktı. Huzurunda Jivek ve Çeldek de vardı. Bir yere inip ceylanı kebap yapıp yemeye başladı.

Ama üstad şöyle der ki, meğer Ferah-zad orada yiyip içmişti. Önünden bir ceylan geçti, ceylanı bir ok ile avladı. Ok uzaktan gelmekle ceylanı öldürmedi; ceyla da can havliyle kaçtı. Meğer Kahkaşan da avdaydı. O anlatılan ceylan, Kahkaşan'ın önüne geldi. Kahkaşan vurup ceylanı yıktı. Öldürüp hizmetçilerden birine verdi. Ansızın Ferah-zad gelip gördü ki, Kahkaşan ceylanı yıkıp almış. Ceylanın kendinin olduğunu söyler. Bunlar savaşa başladılar. Kahkaşan'ın bilginlerinden biri Feramurz'a gidip Kahkaşan'la Ferah-zad'ın avda karşılaştıklarını ve birbirlerine zarar verebileceklerini söylediler. Feramurz bunu duyunca hemen atına binip savaştıkları yere geldi.

Buraya kadar Ferah-zad ve Kahkaşan birbirlerinin gergedanlarını öldürüp ikisi de yaya kaldılar. Birbirlerine yumruk sallayıp sonra boğaz boğaza geldiler. Sonra birbirlerine galip gelemeyip hançer hançere geldiler. Feramurz bu hâli görünce öyle bir nara attı ki ikisi de çaresiz kaldı. Feramurz aralarına girip Kahkaşan'a elini ondan çekmesini, ayıp olduğunu söyledi. Onları ayıdı. Oradan ikisine at verdiler. Feramurz Kahkaşan'ı alıp eğlence yerine geldi. Biraz yiyip içip kalkıp çadırlarına geldiler.

Gece geçip sabah oldu. İki taraftan barış davulları çalındı. Herkes atlarına binip meydana yöneldi. Karşı karşıya geldiler. Ferah-zad meydana girip Feramurz'un önünü kesti. Akşama kadar savaşıp döndüler. Sabah yine gittiler.

Kısacası yedi gün savaşıp sekizinci gün savaşı bıraktılar. Bu hâl üzerine otuz bir gün kafa kafaya savaştılar. Otuz birinci gün akşam olup dönecekleri yerde Feramurz, Ferah-zad'a yarın savaşlarında otuz ikinci gün olacağını, ona göre hazırlık yapmasını söyledi. Feramurz ve Ferah-zad yine iki taraftan dönüp yine barış davulları çalınıp, iki asker dönüp çadırlara yöneldiler. Feramurz, Mehter Paşa'ya yarın ayırd olacaklarına dair ferman verdirdi. Önce davul çalmasını söyledi.

Ötede Ferah-zad, Muzaffer Şah divanına gidip Kattal Zengi'nin ayırd olalım dediğini söyledi. Muzaffer Şah'a Kattal Zengi kendisine üstün olursa onu kurtarmaya gelmemelerini tenbih etti.

O gece geçip sabah oldu. Önce Feramurz tarafında savaş marşları çalındı. İki asker meydana geldi. Saflar düzüldü. Meydana önce Feramurz (62b) geldi. Silahşorluk gösterisini dost düşman herkes beğendi. Nara ile Ferah-zad'ı meydana çağırdı. Ferah-zad gergedan sürüp meydana girdi, Feramurz'un önünü kesti. Birbirlerine meydan okuyup savaşa başladılar. Ferah-zad, Feramurz'un kayışına sarılıp önce Feramurz'un altı parmak ökçelerini kaldırdı. Feramurz ayaklarını yere bastı. Ferah-zad yine bir hamle yaptı. Ferah-zad yere gömüldü ve umutsuzluğa kapıldı. Çokça savaştan sonra Ferah-zad, Feramurz'a yenilgiyi kabul ettiğini, ona kul olacağını söyledi. Feramurz da kul değil, kardeş olabileceğini söyledi. Ferah-zad bundan etkilenip nasıl imana gelebileceğini sordu. Feramurz'un sözleriyle Ferah-zad orada Müslüman oldu. Feramurz Kutb'a binip gitti. Ferah-zad da dönüp iki taraftan barış davulları çalındı. Feramurz dönüp ziyafet verdi.

Diğer tarafta Ferah-zad da Muzaffer Şah'ın divanına varınca Muzaffer Şah Farahzad'a, Feramurz'un elinden nasıl kurtulduğunu sorunca Ferah-zad, Müslüman olarak kurtulduğunu söyledi. Onun da kurtulmak için Müslüman olması gerektiğini söyledi. Muzaffer Şah buna çok (63a) bozuldu. Ferah-zad, makul olanın bu olduğunu söyleyerek Muzaffer Şah'ın gönlünü aldı. O gece hediyeler hazırlayıp ertesi gün Ferah-zad, Muzaffer Şah'ı aldı. Divan üyeleri ile kalkıp Feramurz'un askerine yöneldiler. Meğer Feramurz gözcüler yerleştirmiş. Feramurz'un emriyle Büyük İskender'in çadırına geldiler. Muzaffer Şah ve Feramurz, çadırı görünce hayran oldular. İçeri girip

Muttahir Şah'ın önünde yer öptüler. Selam verip getirdikleri hediyeleri sundular. Makbule geçti. Biraderi Muzaffer Şah yanında yer verdiler. Ferah-zad'ı ikinci baş savaşçı yerine geçirip kürsü verdi. Ziyafet yemekleri yendi. Sonra Muzaffer Şah ve diğer bütün ileri gelenler, Allah'a inanıp Müslüman oldular. Muzaffer Şah mutlu olup, Feramurz'u beyleriyle davet edip Hakaniye ülkesinde ziyafet verdi. Şehirdeki ateş tapınaklarını yıkıp yerlerine mescitler yaptırdılar ve hükmettiği bütün yerlere adamlar gönderip İslam'a davetle onurlandırdılar. Feramurz, hazırlık yapılmasını, atık İran'a gideceğini söyledi. Muzaffer Şah da hazırlık yaparken biz gelelim Sarsar-ı Sebük-bar'ın durumuna.

Sözü tatlı anlatıcı şöyle anlatır: Sarsar şekil değiştirip adını Eşkbud Hindî koydu ve Tumturak'ı baş savaşçı, Zengireng'i ayyar başı yapıp Cemşid Şah tahtında kendi hükümdar konağında yerleşti. Hakan-zemin üzerine gittiğini haber aldı. Yüz seksen bin askerle Hakan-zemin'e doğru yöneldi. Birkaç gün gidip bir gün bir yerde yerleştiler. Sarsar buranın ferah, havadar, iç açıcı bir yer olduğunu gördü. Yarın buraya yerleşilsin, dedi. Herkes yarın yerleşmek için işinin başına geçti.

Ama o gün, o gece geçip sabah oldu. Sarsar yerinden kalkıp, Tumturak'ı alıp asker de Zengireng'i alıp ikisi ava çıktılar. Vadileri aşıp, gezip görerek bir yere geldiler. İki yüzden fazla insanın öldürüldüğünü gördüler. İçlerinde Zenan kavmi de vardı. Sarsar hayret edip onları kimin öldürdüğünü düşünüp cesetlere bakarken içlerinden biri hareket edince canlı olduğunu anlayıp yaralarını sardılar. Aklı başına geldi.

Sarsar hangi kavimden olduklarını ve onları kimin bu hâle gerdiğini sordu. Bu işin aslı nedir, dedi. O kişi Sarsar'ı öyle dağ gibi uzun boylu görünce İfrit sandı. Başından geçenleri anlattı: Buraya yakın bir kale vardır, adı Kale-i Var-dıraz'dır. Var-dıraz Hindî adlı bir padişahı vardır. Çok bilgedir. Merv-raz Hindî adında bir oğlu vardır. Haram yiyen bir hayırsızdır. Bunlar ateşe taparlar. Adı Kale-i Lahur olan bir kale daha vardır. Şahı Lahur Hindî'dir. Hem padişah, hem pehlivandır. Lahur Hindî'nin Hezire Banu adında bir kızı vardır. Gayet güzellerdendir. O Demürazad Hindî'nin oğlu Merd-raz Hindî kulaktan Hezire Banu'ya âşık olmuş, Babası Lahur Hindî'ye mektup gönderip istedi. Lahur vermedi. Merd-raz Hindî asker toplayıp Lahur'un üzerine geldi. Yani kızı zorla almak için. Lahur Hindî, Merd-raz Hindî'yi yenilgiye uğratıp kaçırdı. Merd-raz uzaklaşınca (63b) Hezire Banu cariyeleriyle yaylaya gitti. Meğer Merd-raz takip edermiş. Yaylayı basıp, kızı cariyeleriyle alıp gitti. Hemen Lahur Hindî'ye Haber geldi. İki bin adam görevlendirildi, biz de geldik. Merd-raz'a burada yetiştik ve savaşa

başladık. Kızı Merd-raz'ın elinden alacakken Süheyl-i Kûhî denilen, on bin atlı kişiye sahip olan bir eşkıya gelüp Merd-raz'ı öldürdü ve kızı elinden aldı. Bu sırada çok cariye de öldü. Ben de yaralandım. Süheyl kızı alıp gitti. Sonunun ne olduğunu bilmem.

Sarsar adama acıyıp, şimdi kızı babası Lahur Şah, gidip Süheyl'den kurtaramaz mı, diyince adam gülüp Süheyl'in güçlü bir eşkıya olduğunu, onunla baş edilemeyeceğini söyledi. Sarsar, kızı Süheyl'den alıp babasına versem bana tâbi olur mu, diyince adam, onun canına minnet, kızını çok sever, dedi. Sarsar da adamın Lahur'a kızını isterse Süheyl'den alabileceğini söyle, dedi. Kim olduğumu sorarsa da adımın Eşkbud Hindî olduğunu söylersin, dedi. O kişi de Lahur'un yanına yöneldi.

Meğer önceden bozguna uğrayan askerler, Lahur Hindî'ye gidip heber vermişlerdi. Lahur Hindî hemen on beş bin kadar askerle geldi. O kişi yolda onlara rastlayıp Sarsar'ın dediklerini söyledi. Lahur, Sarsar'n teklifini beğendi ve onun olduğu yere doğru hareket etti.

Ama bu yanda o kişi gidince Sarsar Zengireng'e, gidip askere Tumturak'ın hâlini anlatmasını, kendisinin gidip kızı Süheyl'den alacağını, söyledi ve onu askere gönderdi. Kendi Kûhî'lerin birinin şekline girip Süheyl'in makanına gitti. Süheyl de kızı mağarasına getirip gizlice nedimeleriyle toplantı yapıp kızı yanına alıp eğleniyordu. Sarsar, sakilik yapan adamı bir yol ile yıkıp onun şekline girdi ve şaraba ilaç katıp oradakileri ilaçladı. Sonra Süheyl'le kızı alıp boş bir yere götürdü. Zengireng'in şekline girip Süheyl'i kendine getirdi.

Süheyl-i Kûhî gözünü açtı, kendini yerde, eli bağlı buldu. Bu ne hâldir, diye şaşırdı. Ansızın karşısında Sarsar'ı gördü. Kim olduğunu kendisini kaçırmaktaki amacını sordu. Sarsar kendini tanıttı. Kızı almak istediğini, vermezse başını keseceğini söyledi.

Süheyl, baktı ki Ayyar kendisini öldürecek, kızı bir şartla vereceğini söyledi: "Kızı efendin bana verirse." dedi. Sarsar bunları alıp askere getirdi. Zengireng'e olanları anlattı: "Senin şeklinde Süheyl'e şöyle dedim, o da bana yarın divanda karşıma (64a) getirip bana dediğim gibi söyle, diye tenbih etti. Kendi yine Eşkbud şeklinde girip yerinde yattı. Sabah oldu. Sarsar, Eşkbud şeklinde yerinden kalkıp divan topladı. Zengireng Süheyl'i meydana getirdi."

Sarsar şöyle dedi: "Ya Zengireng, bu hâl nedir? Zengirenk şöyle cavap verdi: Yüce padişahım, emrettiğin kızı getirdim. İşte bu kızı kaçıran pehlivan Süheyl-i Kûhî

denilen bir yiğittir. Eğer kızı verirseniz size köle olurum, dedi. Pazarlık etti Süheyl'e güven gelip, Eşkbud'un huzuruna çıkınca muhalefet etme, diye söyledi." Zengireng Süheyl'e sözünde durup durmayacağını sorunca Süheyl duracağını söyledi. Sarsar kızı verecek oldu ama babası bir hâl olunca, sabretsin, dedi. Süheyl razı oldu, kalkıp selam verdi. O zaman bağlarını çözdüler. Sarsar, Süheyl'i baş asker yaptı. Süheyl haber gönderdi, on bin asker geldi. Sarsar bunlara çadır verdi. Askerler Süheyl için mükellef bir çadır kurdular. Süheyl geçip yerleşti.

Ertesi gün on bin erle Lahur Hindî gelip kızın nasıl olduğunu haber alıp, bana galip gelirse kızımı Süheyl'e veririm, dedi. Birbirlerini denediler. Süheyl, Hindî'ye galip geldi. Lahur da tâbi olup, kalesine adam gönderdi. Kızın kendisine lazım olacak neyi varsa tüm çeyiz ve eşyasını getirip, düğün yapıp kızı Süheyl'e nikâhladılar.

Bu arada Merv-raz Hindî'nin yanında olanların bazıları gidip Var-deraz Hindî'ye haber verdiler. Var-deraz Hindî hemen otuz bin kadar askerle geldi. Süheyl'den oğlunun kanını istedi. Savaşalım, ya beni öldür ya da oğlumun yerine ben seni öldüreyim, dedi. O söz üzerine meydana girip savaştılar. Süheyl aman vermeyip Var-deraz'ı öldürdü. Sarsar, Süheyl'in adın Süheyl-i Ser-efraz koydu. Otuz bin askeri Müslüman oldu. Sarsar, Var-deraz'ın ne kadar eşyası varsa alıp, Var-deraz kalesini Süheyl'e verdi. Toplamı iki yüz elli bin asker olup Süheyl kızla kalkıp Var-deraz kalesi üzerine gittiler. Halkını Müslüman edip, kaleyi Süheyl'e teslim etti. Süheyl yerine vekil bırakıp oradan kalkıp Hakan-zemin üzerine gidip, Hakan-zemin'e iki konak kala mesafede yerleşip, üç gün oturulsun, diye duyurdu.

Tumturak Zengi ve Zengireng gidip, bir kere ben Kattal askerini araştırayım, göreyim ne hâlde dersen Eşkbud'un biraz fikri vardır, diyip, eğer gerekirse savaştırın, dedi. Sonra kendisi şekil değiştirip Feramurz'un askerine gitti, ne gördü. İslam askeri uçsuz bucaksız denizler gibi çalkalanıp durur. Hele ki İskender-i Kübra çadırına girince Feramurz'u gördü. Feramurz, tahtında yağ tulumu gibi oturur. Baş savaşçı yerinde Ferah-zad'ı oturur gördü. Yüz yirmi altı arşın boyu vardı. Bıyıklar, evren hayvanı gibi kulağından aşmış, direnç ve heybet sahibi bir pehlivandır. Sarsar beğendi ve Muzaffer Şah'ı gördü. Feramurz'un bu padişahı bir yol ile kendine yeni bağladığını öğrendi. İran'a gitmiş olmalılar, dediler ve ayyar başı yerinde Jivek'i (64b) ve oğlu Çeldek'i gördü. Baş halife makamında asla babası galip olduğu gereği bile değildir. Olsun hayırsızlar, ben de size haddinizi bildirmezsem benim de adım Sarsar olsun, diyip usulca dışarı çıktı.

Oradan yine kendi askerine gitti. Askerlerini toplayıp iki mektup yazdı. Biri Eşkbud Hindî ağzından: "Hükümdarlık bana verildi, sende olan hükümdarlık aletlerini gönderip kendin de gelip, ben davasından geçdim, diye bana tâbi olasın; yok, dersen sonuna hazır olasın." Bir de Zengireng ağzından: "Sarsar isimli bir uğursuz memleketime gelip mezarda helak oldu. Ancak mezara girmeden önce, eğer ben mezarda helak olursam Kattal Zengi'nin huzurunda benim eşyam vardır, alasın, diye vasiyet etti. Şimdi Sarsar Ayyar'ın nesi varsa nesi varsa bana teslim edesin." diye mektupları Zengireng'e verip Kattal Zengi'ye gönderdi.

Zengireng ardından çıkıp yine Zengireng şekline girip Zengireng döndü. Sarsar mektupları alıp Feramurz'un askerine doğru harekete geçti, otağın kapısına geldi. Elçiyim, mektubum var, arz edin hükümdarım, diye seslendi. Feramurz'a heber verdiler. Feramurz huzuruna kabul etti. Sarsar mektubu Feramurz'a sundu. Feramurz, Sarsar'a mektup padişahlara verilir, niçin bana verdin, diye sorunca Sarsar, bu mektup sana özel yazılmıştır, içinde padişahlara ait bir şey yoktur, dedi. Feramurz mektubu açtı, bir kere okuyup güldü. Sonra Feylesuf-ı Dânâ'nın eline verdi. Mektupta demiş ki: Benim katımda Eşkbud Hindî ve âlemin hükümdarı benim; sen de hükümdar namı ile ün bulan Katta Zengi'sin. İki hükümdar bir asırda olmaz ve iki anka bir yuvada yavrulamaz. Şöhretim yetiştikçe gelip ayağımın tozuna yüz sürüp hükümdarlık davasından vaz geçip bana tâbi olasın. Yok, dersen sonuna hazır olasın, demiş. Feramurz mektubu alıp Sarsar'a verdi. Asılsız şeyler söylemiş bu Eşkbud, kimmiş, bilenler tarif ettiler.

Bu arada Sarsar o mektubu alıp başka bir mektup daha çıkarıp verdi. Feramurz alıp okudu. Mektupta adı geçen Zengireng benim. Sarsar-ı Sebük-bar adında bir hayırsız memleketime gelip mezarda helak oldu. Ama mezara girmeden önce bana, eğer mezarda kalıp helak olursam Kattal Zengi yanında eşyam var, onları koruyup ruhuma hayır dua ile beni anasın, diye vasiyet etti; mezara girip bir daha da çıkmadı. Bildik ki helak oldu. Şimdi sende Sarsar'ın ne kadar eşyası varsa eksiksiz hepsini ayyarıma teslim edip bu tarafa gönderesin. Eğer vermekte inat edersen ben onu zorla almaya kadirim. Sonra onu niye söylemedin, demeyesin, diyip mektubu tamamlamış.

Feramurz Sarsar'ın öldüğü (65a) haberini duyunca gözleri yaşla dolup, vah vah, şöyle bir ayyara nail olmuştuk, onun da kıymetini bilemeyip elden çıkardık. Bir lanetli hatırı için gurbete gönderip helakine sebep olduk, diye üzüldü. Bütün beyler de acıdılar; ama Feramurz'un gazab denizi coşup, zorla alırım, dediğine sinirlenip Sarsar döndü; var Zengireng dedikleri hayırsıza söyle, Sarsar'ın malından onun dişine taş bile vermem.

Eğer Sarsar helak olmuşsa eşyası oğluna kalır. Zengireng'in onunla ilgisi yoktur. Bildiğinden kalmasın, dedi. Sarsar'a bahşişini verip yolladı.

Sarsar çadırdan çıkıp oradan ayrıldı, askerine geldi. Gizlice Tumturak ve Zengireng ile görüşüp olduğu gibi anlattı. Sonra divan toplayıp tahtına geçti. Zengireng sanki mektubun cevabını getirmiş gibi yoldan geldi. Sarsar da askerine tenbih edip Feramurz'un askerine doğru hareket ettiler.

Beride Sarsar gittikten sonra beyler Feramurz'a Eşkbud Hindî'nin askerinin gözlenmesini istediler. Feramurz izin verdi, gelecekleri yol üzerine bir gölgelik kuruldu. Ertesi gün beylerle Feramurz ava çıkarken gölgelik altında durdular. Sarsar'ın geleceği yoldan tozların kalktığını gördüler. Kırk sancak belirdi. Kırk bin erin nişanıdır, sancak gölgesinde Süheyl, çevik bir ata binmiş, gelir. Feramurz'un askerinin karşısında doksan dokuz kubbe üzerinde bir çadır kurulup Sarsar, çadıra dört bir yandan ateş etmelerini tenbih etmişti. Çadır harıl harıl yanmaya başladı. Çadırın her yeri yandı. Beyaz çadır öylece yerinde kaldı. Feramurz semender postundan olduğunu anladı. Ondan sonra etrafına çadır kurdular.

Bir taraftan yine tozlar kopup bin kişiyle Cemşid Şah gelip geçti. Onun ardınca Lahur Hindî geldi. Otuz bin kişi ile ondan sonra bir büyük toz belirdi. Eşkbud Hindî'nin yüz otuz dört arşın boyuyla bir gergedana bindiğini gördüler. Önünde fillerin üzerinde dağa benzer bir gürz, Zengireng, üç bin piyadenin hünerli oyunlar sergileyerek gelip geçtiğini gördüler. Şahlar, pehlivanlar karşılayıp Eşkbud'u çadırına gönderdiler. Askerin ardı kesilince Sarsar, Eşkbud şeklinde gelip yerleşince hükümdarlık kuralları gereği üç gün asayiş, dördüncü gün divan toplanıp Sarsar tekrar mektup yazıp, yine Zengireng şeklinde Feramurz'a iletti. Feramurz okuyup, (65b) sözle imtihan olunmayacağını, yenilirse bildiği gibi yapmasını, yenerse onu hizmetinde kullanacağını söyledi.

Sarsar çadırdan çıkıp şekil değiştirdi. Göreyim ne konuşurlar, diye yine divana girdi. Ama Sarsar, Zengireng şeklinde divandan çıkıp gitti. Jivek ve Çeldek, Ser-baz'a işeret edip divandan dışarı çıktılar. Sarsar bunları görüp peşlerine düştü. Gelecekleri yol üzerine bir havhu ile ilaçlı kızıl üzüm koydu. Bunlar birer avuç yiyerek Sarsar'ın ordusuna geldiler. İlaç etkisini gösterince bunlar birbirlerinin üzerine yıkıldılar. Sarsar, Zengireng şeklinde gelip üçünü de zincire vurdu. Birer sandığa koyup eşeğe yükledi. Zengireng şeklinde İskender'in çadırının önüne getirip Feramurz'un huzuruna çıktı.

Selamdan sonra, Eşkbud Hindî selam verdi. Sandıkların ne olduğunu anlattı. Faramurz sandıkların sahibini arattı, kimse sahip çıkmadı. Feramurz sandıkların içinde ne olduğunu merak etti. Açmaya çalışırken Çeldek ve Ser-baz sandıktan çıkmak istediler. sandıklar hareket etti. Kilitleri kırınca birinde Çeldek'i, diğerinde Ser-baz'ı gördüler. Feramurz bunları azarladı. Bunlar utandılar. Sarsar bunların siperlerini karıştırıp oradan kendi askerine gitti.

Jivek'i de Zengireng şekline koyup kendi Jivek oldu. İskender'in çadırının önüne gelip içeri girdi. Sarsar, Zengireng diye Jivek'i yere koydu. Sarsar, sanki (66a) Jivek'miş gibi başından geçenleri anlattı. Oraya nasıl geldiklerini söyledi.

Feramurz'un, ayyarları sandıkla getirmesi zoruna gitmişti. Sarsar'a Jivek diye beş kese altın verdi. Sarsar altınları alıp cebine yerleştirdi. Sonra Zengireng'e Jivek'i odasına getirmesini, ilaçlanmış olduğunu, ayılınca yine getirmesini söyledi.

Nireng, Zengireng diye Jivek'i alıp gitti. Çadırına götürdü ve aklı başına gelinceye kadar yanında bekledi. Beride Sarsar, bir bahaneyle dışarı çıkıp şekil değiştirdi ve bir köşede bekledi. Ötede Jivek'in aklı başına geldi, kendini çadırında buldu. Karşısında Nireng'in durduğunu gördü. kendinin kim olduğunu sorunca Nireng, Eşkbud Hindî ile gelen Zengireng olduğunu söyledi. Jivek inanmadı. Nireng gülüp Jivek'i aldı, Feramurz'un divanına getirdi. Jivek'in hile ile kurtulmak istediğini söyledi. Kim olduğu anlaşılınca Jivek'i saldılar. Sarsar, savaş naraları attırıp askerinin yanına geldi. Eşkbud Hindî şekline girip yarın savaş vardır, diye duyurdu. İki taraftan sabaha hazır oldular.

Sabah olunca iki taraftan savaş marşları çalınıp iki yüz elli bin askerle Sarsar köle pehlivanları bir miktar askerle beriden Feramurz binip birbirleriyle karşılaştılar. Süheyl, at sürüp meydana girdi ve nara atıp asker istedi. (66b) Bir pehlivanla savaşa başladılar. Sarsar bunun hamlelerini men etti. Süheyl o gün akşam olana kadar on dört askeri esir etti. Akşam döndüler. Sarsar büyük bir hapishane yaptırıp etrafını öyle muhafaza etti ki siyah bir karınca gece karanlığında ayağını hareket ettirse görülürdü ve sesi bile belki duyulurdu.

Ondan sonra şekil değiştirip Feramurz'un askerine gelip Kahkaşan'ın çadırına girdi. Yatarken ilaçlayıp kilime sarıp arkasına vurup doğru hapishaneye getirdi. Zengireng şeklinde bekçilerle buluşup Kahkaşan'ı o gün esir olan pehlivanların yanında zincire vurdu ve gelip yerine yattı. Sabah olunca iki asker yerlerinden kalkıp savaşa

hazırlanmaya başladılar. Kahkaşan'ın çadırında birden bir feryat koptu. Hizmetçiler gelip kayıp pehlivanlarını aradıklarını söylediler. Meydan açıldı. Süheyl meydana girip asker istedi. Akşam olunca yine on iki pehlivanı esir etti. Savaş davulları çalınıp gelip oturdular. O esir olan pehlivanları hapishaneye götürdüler. Feramurz da gelip oturdu. Divana beyler gelip padişahlar toplandılar. Feramurz beylere Süheyl'in pehlivanlıklarını anlattı. Sohbetten sonra uyku vakti gelince herkes çadırına gitti, yatıp uyudu. Sarsar o gece şekil değiştirip, Evran-ı Ahen-deride, yatağında uyurken ilaçlayıp arkasına vurdu. Kendi askerine götürüp hapishanede Kahkaşan'ın yanında bağladı. Sabah olunca Evran'ın çadırında bir feryat koptu. Ansızın Sarsar tarafından savaş marşları çalınıp iki asker gelip birbirleriyle karşılaştılar. Süheyl yine meydana gidi. Nara atıp asker isteyince Feramurz tarafında Seylan-ı Siyeh-puş adında bir yiğit at sürüp meydana girdi, Süheyl'in önünü kesti. Savaşa başladılar. Süheyl galib geldi. Ayyarlar bende çekip sancak gölgesine ilettiler. Onun ardından Kamhor-ı Ahzerî girdi. Süheyl onu da yıktı. Tig-zen'i ve Meşhun Zengi'yi de yendi. Esir olan pehlivanları hapishaneye koydular.

Bu taraftan Feramurz dönüp çadıra geldi. Beyler, padişahlar gelip yerlerine geçince Feramurz, ayyarları pehlivanlar kaybolduğu için azarladı. Jivek gayrete gelip (67a) Çeldek'i, Ser-baz'ı, Nireng'i alıp Sarsar askerine gittiler ki hem Zengirengi'yi ele geçirsinler hem de esirleri kurtarsınlar.

Bunlar Sarsar'ın askerine gelip padişahın çadırına girdiler. Eşkbud Hindî'nin tahtında oturup o günki savaşı konuştuğunu ve Zengireng'in de karşısında şakalar yaptığını gördüler. Bunlar bir köşede durup izlemeye başladılar. Sarsar ansızın etrafına bakınca gözü ayyarlara ilişti. Etrafıyla ilgilenmeyen dört askerin durup divana baktığını gördü. Zengireng'e gelmesini işaret etti. Zengireng de Sarsar'ın yanına geldi. Kulağına Kattal Zengi'nin askerlerini bulup getirmesini söyledi. Askerler bunu üzerlerine alındılar ama Zengireng yerine oturunca kendilerinden dolayı olmadığını anladılar. Askerler hapishane çadırına gitmek için divandan çıkınca Zengireng bunların arkasına düştü. Dört asker hapishaneye girecek yer bulamadılar. Bari Zengireng'i ele geçirelim, diyince, Zengireng ayyarlara haber verdi. Ayyarlar bunların etrafını çevirip üzerlerine hücum ettiler. Feramurz'un ayyarları canlarını kurtarmak derdine düştüler. Bunlar dövüşürken Nireng'in iki omzunun ortasına bir balta ile öyle bir vurdu ki Nireng yüzünün üzerine kapaklandı. Zengireng onu zincirledi. Diğerleri savaşarak gidiyorlar.

Meğer Sarsar Zengireng'den sonra halvet çadırına girdi, şekil değiştirip dışarı çıktı. Ayyarlar ile üç askerin birilerinin arkasından tutun şunları, diye bağırdıklarını;

Sarsar'ın oğlu Çeldek'i esir ettiklerini gördü. Zengireng Sarsar'ı görünce gayrete geldi. Sar-baz ile savaşa tutuştu. Zengireng'in gücü Ser-baz'a yetmeyince gelip Ser-baz'ı zincire vurdular. Bu arada Jivek karanlıkta gözden kaybolup çabucak bir başka şekle girip bir tarafa gitti. Sarsar ve Zengireng, Jivek'i kaybettiler. Üç ayyarı getirip hapsettiler.

Sonra Sarsar Feramurz'un ordusuna geldi. Melik Seyf'in çadırına girip ilaçlayıp, arkasına vurup doğru hapishaneye götürdü. Kahkaşan'ın yanında zincirledi. Oradan ahıra gelip yattı.

Sabah olunca Melik Sey'in adamları Melik Seyf'in yerinde olmadığını gördüler. O pehlivanların başına gelenlerin onun da başına geldiğini düşündüler. Gelip Feramurz'a haber verdiler. Feramurz bunun ayyar işi olabileceğini; ama kendi ayyarlıklarının (67b) bu işe gücünün yetmeyeceğini, bu işe Sarsar gibi bir ayyarın gerektiğini söyledi. Sarsar'ın kıymetini bilemedikleri için çok üzüldü.

Eşkbud Hindî'nin tarafından ansızın savaş marşları çalındı. İki asker meydana girip birbirleriyle karşılaştılar. Süheyl meydana girince karşısına Feramurz tarafından Bihzad-ı Bedahşani girdi. Süheyl'le savaşa başladılar. Çokça savaştan sonra Süheyl, Bihzad'ı esir etti. Onun arkasında Cüneyd-i Ser-baz girdi. Biraz savaştan sonra Süheyl, Cüneyd'i de yendi. Bu sefer Kanatur Zengi'nin oğlu Kantur Zengi meydana girdi. Çokça savaştılar. Sonunda onu da bir hamleyle yıktı. Sonra Sad-ı Sepid-endaz naralarla Süheyl'in karşısına çıktı. Akşama kadar savaştılar. Süheyl Sad-ı Sepid'in atını öldürdü. Sad da Süheyl'in atını yere yıkınca Süheyl de yaya kaldı. Birbirlerini kılıçla yaraladılar. Feramurz bunları görünce Kutb'u sürüp geldi, aralarına girip bunları ayırdı. Barış davulları çalınıp döndüler. Pehlivanların yaralarını sarıp bunları gönderdiler. Sarsar o gece Kanatur Zengi'yi aldı, erkenden davullar çaldırıp meydana yürüdü.

Beride, Kanatur'un kaybolduğunu Feramurz'a haber verdi. Feramurz üzüldü. Savaş kösleri vurulup marşlar çalındı. Meydana giren iki asker birbirleriyle karşılaştılar. Sarsar tarafından Tumturak-ı Pulad-puş, gergedan sürüp meydana girdi. Biraz gezindikten sonra nara atıp asker istedi. Feramurz'un pehlivanlarından Saf-der-saf-şiken izin alıp meydana girdi. Tumturak Zengi'yle karşılaşıp savaşa başladılar. Tumturak Zengi, Saf-şiken'i yıkıp esir etti. Sonra Umran-ı Bedahşanî girdi. Tumturak onu da yendi.

Kısacası, Tumturak o gün halifelerden yedi yiğit askeri hırpaladı. Akşam döndüler. Sarsar o gece Gülgun Zengi'yi kaçırdı. Sonrasında yine karşılaştılar. Tumturak yine meydana girdi. Baş halifelerden yine beş asker pehlivanı ele geçirdi. Gece olunca Sarsar gelip Ferah-zad'ı kaçırıp asker isteyince Feramurz kendi girip Tumturak'ın önünü kesti. Selam verip Tumturak'a ayyar gönderip pehlivanları neden kaçırttığını sordu. Tumturak kendilerinin bir ilgilerinin olmadığını, kendilerinin savaşçı olduğunu söyleyerek Feramurz'u susturdu. Feramurz'la Tumturak dövüşmeye başladı. (68a) Akşam oluncaya kadar savaşıp, akşam olunca savaşa ara verdiler. Savaşa ertesi gün devam etmek üzere ayrıldılar. Sabah olunca yine Tumturak'la Feramurz meydana girip akşam oluncaya kadar savaştılar. Sabah oldu, yine bindiler.

Kısacası, Feramurz Tumturak'a on sekiz gün süre verip on sekizinci gün öğle vakti, savaşa başladılar. Tumturak Feramurz'a tâbi oldu. Feramurz hemen Kutb'a binip asker isteyince Sarsar, Eşkbud şeklinde önceden tenbih olunmuştu. Altında gergedanı, eline büyük gürzü alıp hemen meydana girip asker istedi. Sarsar, Feramurz'un sancağının önüne geldi, selam verdi; Feramurz'a meydan okudu. Üç gün sonra savaşmak üzere ayrıldılar, yataklarına gidip yattılar.

Sarsar-ı Sebük-bar o gece şekil değiştirip Kahhar'ın çadırına girdi ve Kahhar'ı ilaçlayıp arkasına vurdu ve götürüp hapishaneye bağladı; gelip yerinde yattı. Sabah olunca Kahhar-ı Azam'ın yatağında olmadığını gördüler. Gelip Feramurz'a Kahhar'ın kaybolduğunu haber verdiler. O gün geçip gece olunca Sarsar gelip Cihan-bahş'ı kaçırdı. Götürüp hapsetti. Sabah olunca Cihan-bahş'ın yatağında olmadığını gördüler. Hizmetçiler Feramurz'a haber verince Feramurz, kederlendi. Jivek'e, her gece bir yiğidin kaçırıldığını, ama onun hiçbir şeyden haberi olmadığını, gidip kendisinin bekleyeceğini söyledi. Jivek, her gece gözlediğini ama pehlivanlardan bir haber alamadığını söyledi.

Zengireng'in hilesinden herkes gafil olup savaştan ava gittiler. Feramurz da eleminden Jivek'i alıp ava gitti. Feramurz ferah bir yerde oturup (68b) avladığı ceylanları kebap yapıp yemeye başladı. Jivek de ona içki servisi yapardı. Ama Feramurz'un içtiği içki tükendi. Daha fazla içki istedi. Jivek ona daha fazla içki getirmek için kalkıp gitti.

Meğer Sarsar, bir yerde gözetlermiş. Şekil değiştirip eline bir demet ilaçlı gül alıp ordu kenarına gitti. Jivek birkaç sürahi içki alıp döndü. Feramurz'a giderken ordu

kenarında Sarsar'ı gördü. Bir derviş elinde bir deste gül tutuyordu. Gülün mevsimi değildi. Jivek, gülü dervişten alıp Kattal Zengi'ye hediye götürmek istedi. Sarsar'ın yanına yanaştı. Gülü satın almak istediğini söyledi. Derviş şeklindeki Sarsar, para istemediğini söyleyerek gülü hediye etti. Jivek, gülü alıp kokladı, karşılığında ona altın verdi. Jivek Feramurz'a doğru giderken, beş on adım sonra ilaç etkisini gösterdi ve bayıldı. Sarsar gelip Jivek'i tutsak etti. Dağa çıkardı, bir ağaca bağlayıp kendine getirdi. Jivek kendine gelince karşısında gül aldığı dervişi gördü. Sarsar kendini Zengireng olarak tanıttı. Sarsar'ın tahtında niçin oturduğunu sormak için kaçırdığını söyledi. Jivek Sarsar'ın tahtında oturmadığını söyleyince Sarsar, Jivek'i yine ilaçlayıp oradan götürdü.

İçkiyi Feramurz'a götürdü; ama onu da ilaçlamıştı. Sarsar, Jivek şeklinde, başından geçenleri anlattı. Onu elinden kaçırdığını, sonra buraya geldiğini anlattı.

Sarsar, Jivek'i bir yerde gizlemişti. Feramurz içkiye devam etti. İlacın etkisi geçince Jivek kafası üzerine düştü. Sarsar, Feramurz'u sıkıca bağlayıp arkasına vurdu, hapishaneye götürdü. Sarsar, Feramurz'u kendi şekline sokup, pehlivanları (69a) ayılttı. Pehlivanlar ayılınca karşılarında Sarsar'ı gördüler. Baktılar ki Kattal Zengi de gelmiş. Anladılar ki kendilerine bu işi yapan kişi, karşılarında duran Sarsar şeklinde duran kişidir. Onun Sarsar olup olmadığını anlayamadılar. Sorunca karşılarındaki kişi kendinin Sarsar olduğunu onlara inandırdı. Kattal Zengi'nin onu bir zamanlar bir lanetlenmiş yüzünden dövüp perişan ettiğini, hiçbirinin yardımına gelmediğini, onlardan intikam almak için geldiğini söyleyip bunları dövmeye başladı. Bunlar yalvardılar, pişman olduklarını söylediler. Sarsar, kendini Kattal Zengi ile barıştırırmaya yemin ederlerse onları bırakacağını söyledi. Bunlar da yemin edince Sarsar, bunları dövmeyi bıraktı.

Feramurz'un aklı başına geldi. Kendini bir çadırda bağlı olarak buldu. Yanında pehlivanlar, karşısında da Sarsar vardı. Sarsar'ı görünce sevindi; ama neden böyle elleri bağlı olduğunu anlayamadı. Şaşırdı, endişelendi. Sarsar Feramurz'a onu dövmeye geldiğini söyledi. Feramurz, olan oldu, ben de çok üzüldüm, yaptıklarımdan pişman oldum, diyerek kendisini bırakmasını istedi. Sarsar kabul etmeyerek Feramurz'u dövecek oldu. Aslında amacı vurmak değildi. Feramurz baktı, Sarsar kendisine vuracak, karşılık vermek için zincirlerini kırdığı sırada Sarsar, çadırdan kaçtı. Pehlivanlar da zincirlerinden kurtuldular.

Kısacası, hepsi kurtuldu. Feramurz ayyarları orduya gönderdi. Beyler Feramurz'u Sarsar'la barıştırdılar. Eşkbud Hindî'nin Sarsar olduğu anlaşıldı. Sarsar da Cemşid Şah'ı, Lahur Hindî'yi, Zengireng Ayyar'ı alıp İskender'in çadırına geldi. Bütün beylerle görüşüp barıştı. Ayyar başı tahtına geçip Zengireng'i halife yaptı. Sarsar'ın ordusunu beri tarafa taşıdı. Birkaç gün yiyip içip eğlendiler. Feramurz bir gün divanı toplayıp (69b) artık işlerinin bittiğini, sırada İran olduğunu, hazırlık yapılmasını istediğini söyledi. Onlar hazırlıklarını yapsalar da kader onlara ne gösterecektir.

Tatlı sözlü anlatıcı der ki: Feramurz Cevher-abad'a gelince Leytan Vezir ve Akrabe Cazu ile tanıştı. Bir gün Akrebe Cazu Kuh-ı Bercīs'te Leytan'ı ziyarete gitti. Leytan, Kattal'dan şikayetçi oldu. Akrebe, Kırtas-ı Merdüm-ser'i büyüledi, Kuh-ı Cis'e götürüp hapsetti. Gelip askeri de büyüledi.

Bu arada Kahhar-ı Azam, kafesten boşanıp bağırınca Cazu da kaçtı. Feramurz, Cevahir Şah'ı Müslüman edip Leytan Vezir de yalandan Allah dostu oldu. Cazu yine Feramurz'a kastetti. Feramurz, kılıçla yaralayıp, Cazu mekânına zorla girip yarasını iyileştirdi. Leytan, Feramurz'a zehirli şerbet verirken, Sarsar Leytan'a bir tokat vurdu, Leytan'ın elindeki kâse yere düştü. Feramurz Sarsar'a bir kırbaç vurdu, yolculuğa gitti. Ertesi gün Leytan da Huşeng-abad'a Keymurad Han yanında, kardeşi Bahtun Vezir'e gitti. Sarsar gezdi, geldi. Akrebe, yarasını iyi etmiş, Feramurz'a kin beslemişti. Daima fırsatını arardı. Fırsatını bulduğu bir gece Feramurz'u büyüledi. Yerinden kaldırdı, ne yapacağını, nasıl intikam alacağını düşünürken Recim'le karşılaştı. Recim ona, Cezire-i Aynü'l-Bakar'a bırakmasını, orada Sinhab nerrenin onun hakkından geleceğini söyledi. Recim'in isteği, Feramurz'la Sinhab'ın karşı karşıya gelip savaşmaları, can vermeleriydi.

Anlatıldığına göre, Derya-yı Muhit adalarından bir ada vardı. Adına Cezire-i Aynü'l- Bakar derlerdi. O adada erkek evlatlarından bir kişi vardı. Adına Çihil-dest Nerre derlerdi. Akrebe Feramurz'u götürdü, Cezire-i Aynü'l-Bakar'da Kale-i Sincab yanına bırakıp üzerindeki büyüyü kaldırdı ve çıktı. Feramurz gözünü açtığında kendini karanlık bir yerde buldu. Nerede olduğunu anlayamadı. Akrebe, Feramurz'a nasıl olduğunu sorudu; Feramurz da ona kim olduğunu sordu. Akrebe kendini tanıttı. (70a) Feramurz elinden bir şey gelemeyeceğini anlayınca kaderine razı oldu. Sabah olmasını bekledi. Sabah olunca Kale-i Metin'i gördü ve o yana yöneldi. Kalenin önünde güzel bir çeşme gördü. Yürümekten yorulunca bir yerde oturdu. Otururken uykusu geldi, uyudu.

Feramurz'u burada bırak uyusun, bizim hikayemizde beride İslam askerine geldi. O gece geçip sabah olunca hükümdarı kaldırmak için geldiler. Yatağında olmadığını gördüler. aradılar, bulamadılar. Hemen Feylesuf-ı Dânâ'ya danıştılar. Feylesuf-ı Dânâ, fal baktı, cadı şerrine uğradığını; ama sağ olduğunu söyledi. Gitmekten vazgeçip Feramurz'u beklemeye başladılar. Biz gelelim Feramurz'a.

Anlatıcı der ki: İşte orada oturup kaleye bakarken uyuyakaldı. Meğer o kale, Sinhab'ın kalesiymiş. Devlerden bazıları Feramurz'u orada uyurken gördüler. Bunlar Sinhab'ın yanına gittiler. Feramurz'u anlattılar. İsterse getirebileceklerini söylediler. Sinhab'ın otuzdan fazla oğlu vardı. En büyük oğluna Fargul-ı Çehār-dest derlerdi. İki yüz otuz arşın boyu vardı. Şimlak Nerre isimli bir pehlivanı vardı. Yüz seksen dokuz arşın boyu vardı. Sinhab bunu Feramurz'u bulmak için gönderdi. Şimlak, Feramurz'u uyurken buldu. Onu uyandırdı, Sinhab'a götürmek istediğini söyledi. Feramurz uykusunu alamadığı için gitmek istemedi. Şimlak'la Feramurz dövüşe başladılar. Feramurz Şimlak'ın (70b) kafasını koparıp attı. Siniri geçti; ama uykusu da dağıldı.

O yandan Sinhab, aradan zaman geçmesine rağmen Şimlak'ın gelmediğini gördü. Oğullarından Rehvar'ı Şimlak'ı bulması için gönderdi. Rehvar silahını kapıp kaleden çıktı, gitti. Şimlak'ın helak olduğunu gördü. Feramurz'a neden öldürdüğünü sorunca Feramurz, küstahlık ettiği için öldürdüğünü söyledi. İkisi savaşa tutuştular. Feramurz Rehvar'ı da öldürdü. Rehvar'ın sesini duyan babası Sinhab hemen oraya dört oğluyla elli asker gönderdi. Bunlar geldiklerinde Rehvar'ın öldüğünü gördüler. Onları öldürenin Feramurz olduğunu anlayınca dört oğlan ve elli asker Feramurz'a saldırdı. Feramurz öyle bir nara attı ki sesi ta Sinhab'ın kalesinden duyuldu. Sinhab da bu sesi Sam'ın sesi zannedince kırk bin adamla oğullarını alıp kaleden dışarı çıktı.

Buraya kadar Feramurz'un sesinden adamlarım hepsi karışıp kalmışlardı. Feramurz Sinhab'ın oğullarının dördünü de esir etti. Sarsar ansızın gelice gördü ki bu, kara katran tulumuna benzeyen siyah bir zencidir, Sam değildir. Kırk bin adam hemen dizilip, Sinhab'ın oğlu Fargul meydana girdi. Bunlar savaşa başladılar. Feramurz Fargul'u öldürmek üzereyken Sinhab, oğlunun meydandan çıkarılmasını istedi. Bu kez Feramurz'un karşısına iki yüz doksan arşın boyuyla Sinhab çıktı. Dövüş başladı. Sinhab, Feramurz'un kendisini öldürmesinden korktu. (71a) Üç saat kadar savaştan sonra Feramurz Sinhab'a öyle bir vurdu ki Sinhab ölmemek için silahını bırakıp Feramurz'a sarıldı. Feramurz da ona teslim oldu. Sinhab Feramurz'a o kadar yüklendi ki ölecek gibi oldu. Feramurz Sinhab'ı alıp yere vurdu, göğsüne bindi.

(71b) Sinhab kendini o hâlde görünce Feramurz'dan aman diledi. O da Müslüman olursa onu öldürmeyeceğini söyledi. Sinhab zaten Müslüman olduğunu söyleyince Feramurz Sinhab'ın göğsünden kaltı; Sinhab Feramurz'u selamlayıp el etek öptükten sonra kim olduğunu sordu. Feramurz kendini tanıttı. Kattal Zengi olduğunu söyledi. İran'da Rüstem'den hükümdarlık aletlerini almaya giderken Hakaniye'de Akrebe Cazu adında bir büyücünün kendisini alıp buralara getirdiğini söyledi. Sinhab Feramurz'u tanıyıp kalesine davet etti. Birlikte saraya gittiler. Feramurz'u ağırladılar. Sonra yine yola çıktılar.

Oradan rub-ı meskun yolunu tuttular. Derya-yı Muhit adalarını seyrederek bir gün bir gece gittiler. İkinci gün ansızın Derya-yı Muhit'i aştılar, kara göründü. Bir tarafında kan gibi bir şey vardı. Feramurz onun ne olduğunu sorunca Sinhab, Kuh-ı Kaf'ın üçüncü kulesi olan Kuh-ı Sürh olduğunu söyledi. Feramurz orada kimin yaşadığını sorunca Sinhab, Sürh-bad'ın oğlu Kehkeşan'ın (72a) yaşadığını söyledi ve kim olduğunu anlattı. Feramurz onunla savaşmak istediğini söyledi. Çünkü oraya kadar gitti de Kehkeşan'la savaşmadı, demelerinden korktu. Sinhab devlere Kuh-ı Sürh'e doğru yönlerini çevirmelerini emretti, Kuh-ı Sürh'e yöneldiler. Feramurz'un üzerine bir gölgelik kurdular.

Feramurz bakır bir levhaya resmini çizip Sinhab'ın büyük oğlu Fargul'a verdi ve Kehkeşan'a iletmesini, Kehkeşan'ın gelip ayağına yüz sürüp İslam'ı kabul etmesini istediğini, kabul etmezse sonuna razı olması gerektiğini söylemesini istedi. Fargul çaresiz kabul etti, Kehkeşan'ı aramaya çıktı. Kehkeşan'ın sarayına varınca devler ona kim olduğunu ve buraya gelme sebebinin ne olduğunu sordular. Fargul da kendini tanıttı ve geliş sebebini bildirdi. Devler Fargul'u Kehkeşan'a götürdüler ve onu Kehkeşan'a tanıttılar. Fargul levhayı Kehkeşan'a verdi ve Feramurz'un mesajını bildirdi. Kehkeşan bu sözlere öyle güldü ki Fargul, Kehkeşan'ın gülüşünden ürktü. Kehkeşan Fargul ile Feramurz'a heber gönderdi, yoluna gitmesini, yoksa onu öldüreceğini söyledi. Fargul dönüp Feramurz'a geldi.

Feramurz Fargul'un sonbahar yaprakları gibi titrediğini görünce ne olduğunu sordu. Fargul olanları anlattı. Feramurz kızıp yola çıktı. Yolda Kubbe-i Hazra denilen bir mezara rastladı. (72b) Feramurz o mezara girmek istedi.

Feramurz Kubbe-i Hazra'ya yaklaşıp baktı. Kapısının olmadığını gördü. Kubbenin etrafında dolanırken üzerinde kendi resminin de olduğu bir sütun gördü.

Üzerinde bir de kendine hitaben yazılmış bir yazı vardı: "Ey Feramurz, eğer bu sütunu yerinden kaldırabilirsen altında bir okla yay vardır. Onları al. Eğer yayı çekebilirsen bu mezarı fethedebilirsin." Feramurz bu yazıyı okuyunca sütuna davrandı, sütunu yerinden kopardı. Altından bir yay ve ok çıktı. Feramurz yay alıp gerdi ve çekti; ama mezarın fethini düşünüp kabbenin yukarsındaki resmin ağzındaki halkayı hedef alıp oku attı. Okun hedefe ulaşmasıyla bir gürültü koptu. Sonra bir kapı belirdi. Kapının üzerindeki kilidi kırıp kapıyı açtı. Bismillah'la içeri girdi. İçerde üç fil cüssesinde bir aslanın olduğunu gördü. Aslan Feramurz'u görünce üzerine atladı. Feramurz aslanı bir yumrukla devirdi. Aslanın altından olduğunu gördü.

Feramurz buradan bir meydana çıktı. Meydanın etrafında hücreler ve karşısında büyük bir kapı gördü. Buranın, mezarın sahibinin divan yeri olduğunu anladı. Kapıdan içeri girince iki tarafında kapıcıların olduğu büyük bir divan gördü. Feramurz girince kapıcıların hepsi ayağa kalkıp selam verdiler. Feramurz bir taht üzerinde bir padişahın oturduğunu, altında bir levha ve iki tarafında pehlivanların oturduğunu gördü. (73a) Feramurz yanaşınca hepsi kalktı, selam verdi. Padişahın elindeki levhada yazılanları okudu:

Beyit:
Ey zamanla buraya gelen hükümdar
Buraya seni devran getirsin

Bu mezarı Feramurz için inşa ettirdiğini, bütün varlığını ona bıraktığını, Tig-i Asaf isimli bir kılıçla Rehva Bahrî adlı bir at, yüz yirmi bin askere yetecek kadar cephane bıraktığını yazmış. Sürah-zinde'yi ziyaret etmesini, ondan baş ucundaki sandıkla aletlerin hepsini almasını istediğini, Rehva Bahrî'yi hizmetçisi olan İfrit Bedevi'den sakınması gerektiğini yazarak levhayı tamamlamış.

Feramurz elini kaldırıp Asaf Şah ruhuna dua etti. Sonra Asaf Şah'ın divanından çıktı. Karşısına atın hizmetçisi olan İfrit çıktı. Bir süre mücadele ettiler. İfrit'e atın yerini sordu; o da hücrelerin birinde bağlı olduğunu söyledi. Feramurz hücreyi açtı, içeri baktı.

Sonra hücrenin birini daha açtı. İçerde bir bağ ve bağın orta yerinde bir köşk yapılmış olduğunu gördü. (73b) Asaf Şah'ın mezarı oradaydı. Feramurz oraya girip ziyaret etti. Tevrat ve Zebur okuyup ruhuna sevap bağışladı. Üç sandığın durduğunu gördü. Sandıkları açtı, içindekilere baktı. Feramurz İfrit'ten at istedi. İfrit, bir kere

seslenince atın geleceğini söyledi. Feramurz seslenince at geldi. Feramurz ata bindi, bağın meydanında biraz gezindi.

Sonra bağdan çıktı. Atı İfrit'e verip kendi devlerin olduğu hücreye girdi. Devler onu Asaf Şah sanıp kendilerini bırakması için yalvardılar. Feramurz Asaf Şah olmadığını söyledi, kendini tanıttı. Devler Feramurz'un üzerine saldırdılar. Feramurz bunları yere yıkıp bağladı.

Ansızın oradan bir levhaya gözü takıldı. Feramurz Sinhab'a, gelip mezardaki eşyayı çıkarmaları için adam göndermesi amacıyla haber gönderdi. Sinhab'ın gönderdiği devler mezardaki eşyayı taşıdı; Feramurz, Asaf Şah ruhuna dua etti. Mezardan çıkıp kapısını kapadı. (74a) Devler iki yüz seksen kubbe üzerine bir çadır kurup yanına da hazine çadırı kurdular ve hazineyi içine koydular. Bular buradayken.

Diğer taraftan anlatıcı şöyle söyler: Beride meğer Kehkeşan, Fargul gidince ardından adam göndermişti. Öğrendi ki Feramurz mezarı fethetmiş. Feramurz'a mezardan çıkan eşyaları kendisine vermesi için haber gönderdi. Feramurz eşyaları vermeyeceğini söyleyerek Kehkeşan'a meydan okudu.

Kehkeşan sinirlendi. Keytfan isimli savaşçısını Feramurz'un üzerine gönderdi. Keytfan, oğlu Hümam ile Feramurz'un olduğu yere geldi. Feramurz atına binip karşılarına çıktı. (74b) Dövüşmeye başladılar. Feramurz Hümam'ı devirdi. Sinhab'ın adamları gelip Hümam'ı esir ettiler.

Oğlunun durumunu gören Keytfan gazaba geldi. Feramurz'la savaştılar. Feramurz Keytfan'ı da yıktı. Kehkeşan bunun üzerine kalesinden çıktı, Feramurz'u bulmak için kırk bin kadar cinle yola çıktı.

Bu tarafta Feramurz cinnileri bozguna uğrattı. Sonra Keytfan'la oğlu Hümam'ın yanına gidip onları İslam'a davet etti. Bunlar imana gelip Feramurz'a tâbi oldular. Kırk bin cinni ile Kehkeşan'ın geldiğini gördüler. Kehkeşan'ın büyük oğlu Garganuş, küfürler ederek Feramurz'a meydan okudu. (75a) Feramurz atıyla meydana girip Garganuş'un önünü kesti. Savaş başladı. Feramurz'un, oğlunu perişan ettiğini gören Kehkeşan, gürleyerek Feramurz'un önüne çıktı. Feramurz'u tehdit etti. Öyle bir vurdu ki Sinhab'ın aklı gitti. Feramurz yediği darbelerden kendinden geçti. Sonra tekrar Kehkeşan'a hücuma başladı. Bu kez Kehkeşan kendini kaybetti. Devleri Kehkeşan'ı Feramurz'un elinden alıp kaleye kaçırdılar. Feramurz dönüp çadırına geldi. (75b) Sinhab Feramurz'u tebrik edip Kehkeşan'ın bir daha kalesinden çıkamayacağını çünkü

onun böyle bir savaşı daha önce hiç görmediğini söyledi. Feramurz, eğer çıkmazsa kalenin kapısına dayanıp zorla çıkaracağını söyledi.

Bu tarafta Kehkeşan, kaleye gelmişti. Öksürdükçe ağzından burnundan kan geliyordu. Hiçbir yeri tutmuyordu. Yarın Feramurz onu savaşa davet ederse ne yapacağını bilemedi. İyileşmek için Amu'l-Hayat'a gitti; çünkü savaşçıları ne zaman yaralansa yaralarını yıkamak için oraya giderlerdi. Gidip yıkandı; vücudunda yara kalmadı. Meğer bu Kehkeşan'ın orada bir kalesi daha varmış. Orada oturup kaldı. Kattal Zengi gidip Billur-ı Azam'ı basar, buraya gelecek hâli yok ya, diye düşündü. Adamlarını Feramurz'u takip etmeleri ve gidince kendisine haber vermeleri için görevlendirdi.

Anlatıcını dediğine göre, Feramurz o gece dinlenip sabah olunca yerinden kalktı. Kehkeşan'ın kaleden çıkmadığını gördü. Emretti, Rehva Bahrî'yi hazırladılar. Binip kale kapısına gitti. Atından inip gürzünü vurdu.

Kısacası, vura vura kale kapısını yıkıp içeri girdi. Öyle bir nara attı ki devler neye uğradıklarını şaşırdılar. Devler kaçmak istediler. Feramurz narasıyla bunları helak etti. Devler kaçamayacaklarını anlayınca hepsi Feramurz'a tâbi oldular. Feramurz da Kehkeşan'ın sarayına gidip tahtını zabtetti ve ona haber gönderdi. Sinhab'ı götürttü. Sonra Kehkeşan'ı sordu. Devler, Kehkeşan'ın yaralarını iyileştirmek için Amu'l-Hayat'a yıkanmaya gittiğini söylediler. Feramurz birkaç gün Kehkeşan'ın kalesinde oturup bekledi; ama Kehkeşan gelmedi. Feramurz bu kere Fargul'u devlerin başına getirip kalede (76a) bıraktı, kendi Sinhab ve Keytfan'la birlikte Amu'l-Hayat'a gitti. Yedi gün yolculuktan sonra sekizinci gün Amu'l-Hayat vadisine ulaştı. Kehkeşan'ın bundan haberi oldu, canı başına sıçradı. Çaresiz kaldı. Feramurz kalenin önüne gelip savaşmak istediğini, yok dese kalesini başına yıkacağını söyledi. Karşı karşıya gelip savaşa başladılar.

Kısacası bunlar üç gün üç gece savaştı. Kehkeşan Feramurz'un darpları karşısında aciz kaldı. Karşı koymak istedi gücü yetmedi. Feramurz, Kehleşan'ın göğsüne binip başını kesmek isteyince Kehkeşan, aman diledi. Feramurz Kehkeşan'a Müslüman olursa onu öldürmeyeceğini söyleyince, Kehkeşan Müslüman oldu. Feramurz Kehkeşan'ı tüm devlere baş savaşçı yaptı. Sinhab da üçüncü baş savaşçı oldu.

Sonra Feramurz, Amu'l- Hayat'a, Kehkeşan'ın sarayına geldi ve Kehkeşan'a Kuh-ı Sürh ile ilgili sorular sordu; Kehkeşan bildiklerini anlattı. Bir tarafını Yay-ı

Muhit, bir tarafının Deşt-i Muhtarakan, bir tarafının Kuh-ı Heft-gan olduğunu söyledi. (76b) Orada Aktebe-i Ruyin-ten adlı bir devin yaşadığını anlattı. Kehkeşan, Sam'ın Ruyin-ten'i öldürmeye geldiğini; bilginlerin, onun ölümünün Sam elinden değil onun neslinden Neyrem isimli bir savaşçının elinden olduğunu anlatınca Feramurz anladı ki Ruyin-ten'in ölümü kendi elinden olacaktır. Kehkeşan'a, kuyuya gitmek istediğini söyledi. Kehkeşan, Sinhab, Keytfan, Fargul ve birkaç dev ile birlikte kuyuya doğru yola çıktılar.

Kuyuya geldiler. Feramurz o devi aramaya çıktı. Giderken şöyle dedi: Ben gidip o devi bulup savaşacağım. Ne zaman ki üçüncü naramı duyarsanız kuyuya inip beni bulun; ama duyamazsanız bilin ki dev tarafından öldürülmüşümdür. Hakaniye'ye gidip askerlerime öldüğümü haber verin. Kehkeşan (77a) bunları duyunca devden bahsettiğine pişman oldu ve Feramurz için çok üzüldü. Feramurz'un naralarını dinlemeye başladılar.

Diğer taraftan Feramurz kuyuya inerken kemendi tükendi. Yukarı çıksa, kemendin tükendiğini bahane etti, aslında korktu, derler diye rezil olmaktansa bu yolda ölmek daha iyidir, diyip kendini kuyunun dibine saldı. Kuyunun dibi oldukça karanlık bir yerdi. Hançer-i Asaf Şah'ı çıkardı, onun ışığı ile etrafına bakındı. Buranın Süleyman İbn-i Can'ın hapishanesi olduğunu anladı.

Feramurz biraz ilerleyince Akrebe-i Ruyin-ten'i bir sandığa sarılmış, yatmış uyurken buldu. Bir tekmeyle onu uyandırmak istedi. Dev uyanmayınca öyle bir nara attı ki Kehkeşan'la Sinhab onun Akrebe'yi bulduğunu anladılar. Feramurz bu kez hançerini burnuna sokup karıştırdı. Dev burnunun acısından uyandı; ama yine uyumak istedi. Feramurz'u karşısında görünce Feramurz'a hamle yaptı. (77b) Savaşa başladılar. Feramurz, Ruyin-ten'i yıktı, esir etti. Sandığı açınca içinde eşi benzeri olmayan bir kılıç gördü. Sevinip beline bağladı.

Feramurz böylece beş Süleymanî kılıca sahip oldu: Tig-i Ateşin, Tig-i Sepid, Tig-i Surh, Tig-i Hüzam, Tig-i Akrebe-i Süleymanî.

Feramurz bir nara daha atınca Akrebe kendine gelip gözünü açtı. Kendini elleri bağlı, sandığın kırılmış ve kılıcın Feramurz'un beline bağlı olduğunu gördü. Akrebe sinirden dişlerini gıcırtadmaya başladı. Sinhab ve Kehkeşan, Feramurz'un üçüncü narasını duyunca hemen kuyudan aşağı indiler. Feramurz'un yanına gelince onun Akrebe'yi bağladığını gördüler. Feramurz'un emriyle Sinhab Akrebe'yi, Kehkeşan da

Feramurz'u alıp kuyudan çıktılar. Kehkeşan, Sinhab ve diğerleri, Feramurz'un Akrebe'yi uyurken bağladığını, onun bu deve, gücünün yetemeyeceğini düşündüler. Feramurz, Kehkeşan'ın kalesine gelince devi dine davet etti. Akrebe kabul etmeyince Feramurz onu İran'a göndermeye karar verdi. Dev isyan edip kaçmaya kalkınca Feramurz onu zabtetti, yeniden bağladı. Oradakiler anladılar ki Feramurz devi uyurken bağlamamıştır. Deve gücü yetecek kadar kuvvetlidir.

Feramurz burada üç gün ihtiyaç giderdi, dördüncü gün rub-ı meskun tarafına yöneldi. Bunlar burada dursun, biz gelelim Hakaniye'de olan askere ve Leytan (78a) Vezir'in hâllerine.

Anlatıcı şunları söyledi: Feramurz Cevher-abad üzerindeyken Leytan Vezir Feramurz'a zehirli şerbet verdi.Bunu duyunca Sarsar'la Feramurz savaştılar. Sarsar seyatahe gitti. Leytan Vezir, Huşeng Şah soyundan Keymurad Han yanına, kardeşi Bahtun Vezir'e gitti. Sarsar seyahatten geldi. Akrebe Cazu da Feramurz'u bir gece gafil avladı, kaçırıp Cezire-i Aynü'l-Bakar'a bıraktı. İşte Feramurz'un hikâyesi böyle anlatıldı.

Anlatıcı şöyle dedi: Leytan Vezir yanına on kadar köle alıp Huşeng-abad'a doğru yola çıktı. Günlerden bir gün Huşeng-abad'a vardı. Bir not yazıp bir köle ile kardeşi Bahtun Vezir'e gönderdi. Bahtun notu okuyunca köleye kardeşinin nerede olduğunu sordu. Köle, kalenin dışında bir yerde olduğunu söyledi. Bahtun hemen yanına kırk elli kadar adam alıp kardeşinin yanına gitti. İki kardeş karşılaşınca kucaklaşıp öpüştüler. Bahtun, kardeşi Leytan'ın burnunun olmadığını gördü. Nedenini sorunca Leytan, başından geçen her ne varsa bir bir anlattı. Bahtun ona çok acıdı.

Birlikte saraya geldiler. Bahtun, Leytan'a vezirlere yakışan temiz elbiseler giydirtip ziyafet verdi. Başından geçenleri tekrar sordu. Leytan da anlattı ve ağlayarak Keymurad Han'a ve Erdivan Hindî'ye Kattal'dan intikamını almaları için yalvardı. Bahtun, kardeşi için kalktı; Keymurad Han'ın divanına gitti.

Bahtun, Keymurad Han'a, kardeşinin Cevahir-abad'dan gelirken gördüklerini anlattı. Dedi ki: Bir hükümdar belirmiş, Allah dostuymuş. Cevahir Şah'ı zorla dine katmış, sonra da memleketini elinden almış. Kardeşim de kaçıp buraya gelmiş. Buraya gelip bizi de Allah dostu edip memleketimizi elimizden almak istiyormuş. Keymurad bu sözler üzerine korkuya kapıldı. Duyduklarına inanamadı. Bunları bir de Leytan'dan dinlemek istedi. (78b) Leytan huzura geldi, ağlayarak başından geçenleri anlattı. Onu

dinleyen herkes hâline acıdı. Leytan ayrıca, Kattal'ın gelip onlara da aynısını yapmak istediğini söyleyince bunlar hazırlıklara başladılar.

Anlatıcı der ki, meğer bu Keymurad Han'ın bir ayyarı varmış. Öyle hilekâr, öyle kalleşmiş. Adı Sıparu Ayyar'mış. Pehlivanının adı da Erdivan Hindî'ymiş. Bu Erdivan'ın Erdal Hindî adlı bir kardeşi vardı. Erdal Hindî'nin Daray Hindî adlı bir oğlu vardı. Keymurad, Sıpar'ı, Kattal Zengi'yi gözlemesi için gönderdi. (79a) Kendileri de ona göre hazırlık yapacaklardı. Sıpar yola çıktı.

Az zamanda Cevahir-abad'a geldi, burada kimse olmadığını gördü. Kattal'ın Hakaniye üzerine gittiğini öğrendi. Oradan Hakaniye'ye gelince okyanus gibi bir orduyla karşılaştı. Şekil değiştirip İslam ordusuna girdi, gerezek İskender-i Kübra'nın çadırına geldi. O kadar çok beğendi ki gördükleri karşısında hayrete düştü. Hemen çadıra girdi. Çadır üç katlıydı. İlk katında cinler, ikinci katında devler ve periler, üçüncü katında da pehlivanlar vardı. Kahhar-ı Azam tahtında oturuyordu. Taht üzerinde Muttahir Şah, alt yanında Cevahir Şah, Muttahir Şah'ın başında İskender oturuyordu. Şahları, vezirleri, hakimleri, müneccimleri gördü. Ayyar başı koltuğunda da Sarsar vardı. Sıparu'yu korkusundan sıtma tuttu. Hemen dışarı çıktı, bir yolunu bulup Kattal Zengi'nin uykusunda kaybolduğunu ve cadı şerrine uğramış olabileceğini öğrendi. Sıparu bunları öğrendi, yola çıktı.

Huşeng-abad'a geldi, Keymurad Han'la buluştu. Keymurad Sıparu'dan gördüklerini öğrendi. Leytan olanları işidince, intikamını Akrebe Cazu aldı diye sevincinden oynamaya başladı. Kattal'ın artık oraya gelemeyeceğini düşünerek rahatladılar. Keymurad Han buna çok keyiflendi ve (79b) Hakaniye'ye gidip Kattal'ın neyi var neyi yoksa el koymak istediğini söyledi. Hazırlık yaptırdı. Bu arada Leytan Vezir, Kattal'ın hakkından gelebilecek bir dev ya da peri bulmalarının daha iyi olacağını söyledi. Akrebe Cazu'yu bulması için Sıparu'yu göndermek istediler. Sıparu gitmek istemeyince bir kese para verdiler.

Kısacası Sıparu altını görünce gönlü oldu. Altını aldı ve yola çıktı. Sıparu gittikten sonra üç gün hazırlık yapıp dördüncü gün Huşeng-abad'dan kalkıp Hakaniye'ye doğru yola çıktılar. Hakaniye'ye varınca İslam askeriyle karşılaştılar. İslam askeri bunları görünce Leytan Vezir ve pehlivanı Erdivan Hindî'nin geldiğini öğrendiler ve korkuya kapıldılar. Kahhar, Ferah-zad, Kehkeşan ve Cihan-başh bunu

duyunca korkacak bir şey olmadığını, Allah'ın büyük olduğunu, hakkından gelevek birinin bulunacağını düşündüler.

Keymurad Han o gün dinlendikten sonra ertesi gün divanı topladı. Bir mektup yazıp Daray Hindî ile gönderdi. Daray Hindî mektubu alıp İslam ordusuna geldi. Doğru, İskender-i Kübra'nın çadırının kapısına gelip kendini takdim etti. Kapıcılar gelip haber verdiler. Daray Hindî'yi içeri aldılar. Daray Hindî, mektubu çıkarıp Muttahir Şah'a verdi. Muttahir Şah mektubu bilginlerine okuttu. Mektupta şöyle demiş: "Nar-ı Nur benim katımda ki Huşeng Şah nesli ve Keymurad Han sülalesindenim. Siz ki Kattal Zengi pehlivanlarısınız. İşittim ki Kattal Zengi'yi bir cazu kaçırıp Cinnistan'a bırakmış. Devler helak etmiş. Hükümdarların varisi yine hükümdardır. Şimdi mektubum ulaşınca Kattal Zengi'nin her ne kadar eşyası varsa eksiksiz bana gönderin, siz de nasıl bilirseniz öyle yapın. Yok derseniz siz bilirsiniz. Sonunuza razı olun." Bu kez Muttahir Şah, Kahhar'ın yüzüne baktı. Bu kez Kahhar gönüp Daray Hindî'ye şöyle dedi: "Ey pehlivan, Keymurad Han'a, Kattal Zengi'nin sağ olduğunu, yakın zamanda geleceğini, Kattan Zengi ölmüş olsa bile eşyasının kimseye verilmeyeceğini söyle. Leytan'ı bu tarafa göndersin, kendi de memleketine gitsin otursun. (80a) Çünkü sonra zarar görür." Kaftan giydirip Daray'ı gönderdi.

Yolda giderken, Kattal Zengi'nin ne çok kuvvetli pehlivanı var, diye düşündü. Dara, çadırdan çıkıp Keymurad Han'ın çadırına gitti. Kahhar'ın verdiği cevapları bir bir söyledi. Erdivan Hindi bunun üzerine Keymurad'a hemen yarın savaş ilan ettirmesini, önce Zerdüştler'in haklarından gelip Kattal'ın namını elinden almaları gerektiğini, yoksa böyle mektupla bunların bir şey vermeyeceklerini söyledi. Keymurad Han da Erdivan Hindî'nin sözüyle askere savaş emri verdi.

Bu tarafta Daray Hindî getirdiği mektuba cevap alıp gidince Sarsar onun ardından Keymurad Han ordusuna varmıştı. Şekil değiştirip Keymurad Han'ın divanına girip bir köşeden izlemeye başladı. Keymurad Han'ın yiğit bit padişah olduğunu, Erdivan Hindî'nin de tahtta oturduğunu gördü. Leytan Vezir'i, kardeşi Bahtun Vezir'le otururken gördü. Erdal Hindî ve Hind dilaverlerinin çoğu buradaydı. Çadıra dönünce Erdivan ve Keymurad'ı anlattı. Yarın savaş olacağını heber verdi. Muttahir Şah da Kahkaşan'a emretti. Kahkaşan da İskam askeri içinde yer yer savaş var, diye nida attı. İki taraftan hazırlıklar yapılıp sabaha hazır oldular. Gece geçip sabah olunca iki asker at, gil, gergedanlarına binip meydan merkezine geldiler. İki taraftan saflar bağlayıp alaylar

sıraladılar. Meydan okudular. Keymurad Han tarafından Daray Hindî meydana girdi. Biraz gezindikten sonra savaş marşlarını eliyle durdurup bir nara attı ve kendini tanıttı.

Beyit:

Var mıdır aşk meydanının bir cesur reisi

İşte er, işte meydan, merdim diyen gelsin beri.

Ey Allah dostları, meydanıma asker gönderin; ama kayıp yiğit gönderin dedi. İslam askeri tarafından da bir pehlivan Kahhar'dan izin alıp meydana girdi. Daray Hindî'ye selam verip önünü kesti. Savaşa başladılar. Daray Hindî o yiğidi şehit etti. Bir pehlivan daha girdi. Onu da şehit etti.

Kısacası Daray Hindî o gün yedi yiğidi şehit etti, on beş kadarını da yaraladı. Sarsar yaralıları meydandan çıkardı. İslam askerleri kederle çadırlarına geldiler. Savaş elbiselerini çıkarıp şehit olanları defnedip yaralıları tedavi ettiler. Bir yere toplanıp Kahhar-ı Azam (80b) bunlara, o kimsenin karşısına olur olmaz kimsenin çıkmasını istemediğini; çünkü bunun zorlu bir savaşçı olduğunu söyledi. Diğer tarafta Keymurad Han da dönüp çadırına geldi. Daray Hindî'ye kaftan giydirdi. Leytan Vezir de Daray Hindî'ye dua etti.

Gece geçip sabah olunca iki taraftan askerler gelip birbirleriyle karşılaştılar. Daray Hindî yine meydana girip yine bazılarını öldürdü, bazılarını yaraladı. Daray Hindî üçüncü gün yine meydana çıkınca, Melik Seyf'in akrabasından şehzade Bedehşani adlı bir genç yiğidi vardı, onunla savaşa başladı. Daray bu yiğidi şehit etti. Bunun üzerine Melik Seyf atını sürüp yanan ateş gibi meydana girdi, Daray Hindî'nin önünü kesti. Daray'a, Bedahşanî'ye nasıl kıydığını sorup onu savaşa davet etti. Çetin bir savaştan sonra Melik Seyf, Daray Hindî'yi öldürdü. Daray Hindî'nin babası Erdal Hindî oğlunun öldüğünü görünce öfkesinden gözleri dönüp Melik Seyf'in önüne çıktı ve hamle yaptı. Erdal'ın hamhesiyle Melik Seyf sendeleyince Erdal, Melik Seyf'e bir kez daha saldırdı.

Bu tarafta, Ferah-zad, Erdal Hindî'nin karşısına çıktı, savaşa başladılar. (81a) Aşkama kadar savaştılar. Ferah-zad'ın son hamlesinde Erdal Hindî hakimiyeti kaybedince Sarsar geldi, üzerine düşüp onu bağladı ve döve döve sancak dibine götürdü. İki taraftan savaş davulları çalındı, gelip yerleştiler. Sarsar, Erdal'ı getirip gitti; çadırına hapsetti. Ferah-zad, Muttahir Şah divana gelince kaftan giydirdi. Keymurad Han gelip yerleşti; ama Erdal Hindî için kederlendiler.

Üstad dedi ki: Bu anda Erdivan şöyle dedi: "Padişahım, hiç kederlenme.Yarın ben meydana girer, ne Ferah-zad'ı, ne Kahkaşan'ı, ne de Kahhar'ı sağ bırakırım." Bunun üzerine Keymurad Han kaftan giydirdi. Bu arada orada İslam tarafından casus vardı. Bu haberi alınca döndü, çadıra gelip yarın meydana çıkması için Erdivan Hindî'ye Keymurad Han'ın kaftan giydirdiğini söyledi. O gece geçip sabah olunca iki asker ihtiyaçlarını gördü. İki taraftan davullar çalındı. İki asker meydana çıktı; alaylar düzüp saflar bağladılar. Meydana bakarken Erdivan Hindî'yi gördüler. Erdivan, yüz kırk arşın boyuyla ve beyaz filiyle meydandaydı. Hindî'ler beyitle okudular.

Beyit:

Aslan gibi gürleyip, ta kuyruğu ayağına değerek

Canavar avlayan ulu köpek böyle gelir

diye övgüler düzerek meydanın ortasına geldiler ve selamlayıp geri döndüler. Erdivan Hindî biraz gezindikten sonra el kaldırıp çalınan marşları susturup bir nara attı. Dünkü gün kardeşini esir eden pehlivanı savaşa davet etti. Bunun üzerine Ferah-zad, hemen gergedanını sürdü, meydana geldi, Erdivan'ın önünü kesti ve selam verdi. Erdivan, Ferah-zad'ın selamını aldı ve ona meydan okudu, savaşa davet etti. (81b) İlk hamleyi birbirlerinden beklediklerini söyleyerek bir süre tartıştılar.

Kısaca, bu şekilde bir süre konuştuktan sonra savaşa başladılar. Erdivan o gün Ferah-zad'ın yedi gergedanını öldürdü. Akşama kadar savaştılar, sonra ertesi gün devam etmek üzere ayrıldılar. Dönünce Keymurad Han kaftan giydirip Ferah-zad'ı sordu. Leytan da söze girdi, yarın kesin Ferah-zad'ın hakkından gelmeleri gerektiğini söyledi; Erdivan'ı gayrete getirdi. Erdivan da yarın Ferah-zad'ı ya öldüreceğini ya da esir edeceğini söyledi.

Meğer onlar oradayken Çeldek ve Jivek şekil değiştirerek gelip Keymurad Han'ın çadırını izlerlerdi. Bu konuşmaların tümünü işitip oradan döndüler, İskender'in çadırına geldiler. Erdivan'ın, yarın Ferah-zad'a yapacağı şeyleri anlattılar. Ferah-zad korkmadı ve Erdivan'ın hakkından geleceğini söyledi. Ancak oradakiler Erdivan'ın gücünü bildikleri için Ferah-zad'dan emin olamadılar. Dedikodular başladı. Sarsar dedikodulara kulak asıp Ferah-zad'a bir şey olursa İslam askerinin dağılacağını düşünerek Erdivan'ı gece uyurken ilaçlamayı, (82a) bir yere hapsetmeyi tasarladı.

Akşam geçip yatsı vakti olunca Sarsar, şekil değiştirip Keymurad Han'ın ordusuna gitti. Bir köşede saklanıp bekledi. Divan dağılınca Erdivan Hindî çadırına

gitti, yattı. Sarsar Erdivan'ın uyuduğunu anlayınca cebinden ilacı çıkarıp Erdivan'ın burnuna uzattı. Erdivan uyumadan önce Ferah-zad'a yapacaklarını düşünmüştü. Rüyasında Ferah-zad ile savaştığını, Ferah-zad'ın kendisine vurmak üzere olduğunu gördü. Karşı koymak için yumruğunu öyle bir kaldırdı ki yumruk Sarsar'ın göğsüne geldi; elindeki ilaç yere döküldü. Kendini de yerde buldu. Erdivan sese uyandı, Sarsar'ı gördü. Hemen kalktı, Sarsar'ı bağladı. Sonra esirleri çağırdı, Sarsar'ı onlara verdi ve saklamalarını söyledi. Yerine yatıp uyudu. Sarsar'ı çadıra götürüp hapsettiler. Sarsar kendine gelince bağlı olduğunu gördü. Oradan kurtulmanın bir yolunu ararken kendine acıdı, bana olanlar oldu, dedi.

Sabah olunca Erdivan Hindî, kalkıp giyindi. Filine bindi, Keymurad Han'ın çadırına geldi. Gece olanları anlattı, Sarsar'ı yakaladığını söyledi. Keymurad Han görmek istedi, adam gönderdiler. Adamlar esirin öldüğünü söyledi. Keymurad, Nar-ı Nur'a atılmasını isteyince Erdivan, onu filine yedirmek istedi. Sarsar'ı bir çuvala koyup file götürmek üzere bir adam görevlendirdiler. Sarsar adamın sırtında giderken hançeriyle adamı öldürdü. (82b) Hemen oradan uzaklaştı. Keymurad Han'ın divanına döndü. Keymurad Han Sarsar'ın hilesinden hayranlıkla bahsediyordu. Sarsar oradan İslam askerine geldi.

Beride Padişahlar ve pehlivanlar Sarsar'ın ortalarda olmadığını fark ettiler. Onlar Sarsar'ı ararken Sarsar ortaya çıktı ve başından geçenleri anlattı. Sarsar'ı dinledikten sonra meydan kenarına geldiler. Keymurad Han tarafından Erdivan Hindî geldi, nara atıp Ferah-zad'ı davet etti. Ferah-zad meydana geldi, bunlar savaşa başladılar. Çok çetin savaş oldu. Erdivan Hindî, Ferah-zad'ın hamlelerinden kendinden geçti. Keymurad Han bu hâli görünce askerlerini Ferah-zad'ın üzerine saldı. İki yüz bin asker naralar atarak Ferah-zad'ın üzerine yürüdü.

İslam askeri bunu görüp karşılık verdi. İki tarafın askeri birbirine karıştı. Bu arada Hindîler, Erdivan'ı meydandan çıkardılar, yaralarını sardılar. İslam askeri Keymurad'ın askerini helak edecekken Leytan, Keymurad'a savaşı bitirmesi için davul çaldırmasını söyledi. Keymurad buna uydu, davul çaldırdı. Bunu duyan İslam askeri savaşı bıraktı. İslam askerinden şehit olanları defnettiler.

(83a) Beride kâfirler de kendi ölülerini ateşe verdiler. Leytan, Keymurad'a savaşa birkaç gün ara verirlerse iyi olacağını, o zamana kadar Erdivan'ın da iyileşeceğini, belki bu arada Akrebe Cazu'nun da gelebileceğini söyleyince Keymurad

Han, savaşa birkaç gün ara verdi. Savaşa ara verildiğini duyan askerler, yeme içmeye, eğlenceye daldılar. İslam askeri ise Feramurz'un ortaya çıkmasını bekledi. Leytan ve Keymurad da Sıparu ve Cazu'yu beklemeye başladılar. Biz gelelim Sıparu'ya.

Öte yandan sözü tatlı anlatıcı şöyle anlatır ki, Keymurad Han Huşeng-abad'dan Hakaniye üzerine gelince Sıparu'yu, Kuh-ı Bercis'te Akrebe'yi davet etmeye göndermişti. Sıparu, Kuh-ı Bercis'e geldi. Burası yüksek bir dağdı, kimse çıkamazdı. Şedad Şah, buraya sağlam bir kale ve kuleler yaptırmıştı. Bir de mezar inşa ettirmişti. Ama bu Akrebe dedikleri cadı gelip buranın halkını dağıtıp kaleyi zabtetmişti. Bunun, adı Şimle Banu olan bir kızı vardı. Kırtas bu kızı götürüp hapsetmişti. Şimdi de Feramurz'u kaçırdı, lânet olası şeytanın sözüyle Cezire-i Aynü'l-Bakar'a bıraktı, Kuh-ı Bercis'te kalesine gelip oturdu.

Günlerden bir gün ansızın Sıparu Ayyar çıkageldi. Akrebe'yi selamladı. Leytan Vezir ve Keymurad Han'ın selamlarını iletti, onu davet ettiklerini söyledi. Akrebe, kızı Şimle'yi orda bıraktı, kendisi Sıparu'ya arkadan gelmesini söyleyerek sihir gücüyle Hakaniye üzerine geldi. Keymurad Han'ın İslam askeriyle karşı karşıya geldiğini gördü. Gizlice Leytan ile buluştu. Leytan Akrebe'yi görünce sevindi, Kattal Zengi'yi sordu. Akrebe, Derya-yı Muhit adalarından adı Aynü'l-Bakar olan bir adaya bıraktığını söyledi. O adada Sinhab'ın da çoktan helak oldupunu söyleyince Leytan sevindi; Akrebe'yi alıp Keymurad Han'a getirdi. Keymurad onu misafir etti. Leytan ağlayarak Sarsar'ın kendine yaptığı eziyetleri anlatı; burnunu kulağını (83b) gösterdi. Akrebe, işlerini bitireceğini, üzülmemelerini söyledi.

Diğer tarafta yani İslam ordusunda Feylesuf-ı Dânâ, Muttahir Şah'a şöyle dedi: "Ey yiğitler, bu bizim İslam ordusunda birkaç gündür bir uğursuzluk ve ağırlık vardır. Asla dışarı bir kimse gitmesin." Muttahir Şah da kendi öğrencilerini alıp bütün İslam askerlerini çembere alıp Allah isminin kuvvetiyle çizgi çekti ve beklenmedik hâlleri beklemeye başladı.

O yandan Akrebe Cazu gizli bir yere gidip büyü yapmaya başladı. Gökte buluttan eser yokken ansızın bir kuvvetli rüzgârın çıktığını, gök gürleyip şimşek çaktığını gördüler. Hemen sonra yağmurlar yağıp seller aktı. Fakat Feylesuf-ı Dânâ'nın çizdiği daireyi etkilemedi. Yağmur giderek kara çevirdi. Öyle bir kar yağdı ki çemberin dışına adeta kardan bir kale çevrildi. Hava öyle bir soğudu ki en şiddetli kışlarda bile böyle soğuk olmazdı. Soğuk, çemberin içine işlemedi. Feylesuf-ı Dânâ, bunun sihir

belirtisi olduğunu anlayıp hemen bir dua daha okudu. O anda kuvvetli bir rüzgâr çıkıp askerin dört tarafına doğru esip karı perişan etti. Bu kez Akrebe Cazu büyüsünü Allah'ın ismiyle bozduklarını anladı. Akrebe hemen bir büyü daha yaptı, bu kez havadan ateş yağmaya başladı. O kadar yağdı ki çemberin dışındaki tüm dünyayı ateş kapladı. İslam askeri korkuya kapıldı. Feylesuf-ı Ekber bir dua daha okudu. Öyle büyük bir yağmur boşandı ki ateşin hepsini söndürdü. Akrebe sihirli bir söz daha okudu, eline bir avuç toprak alıp İslam askerine doğru attı. Havadan o kadar ejderler, yılanlar ve akrepler döküldü ki haddi hududu yok. Dairenin etrafına üşüştüler. Yiğitlerin korkusu arttı. Feylesuf yine yerden bir avuç toprak aldı ve üzerine bir dua okuyup savurdu. O kadar karınca türedi ki haddi hesabı yok. Karıncalar ejderlerin hepsini yedi, ejderlerden eser kalmadı. Beyler ve şahlar büyük Feylesuf'un maharetini beğendiler. Diğer tarafta Akrebe Cazu yetmiş iki türlü büyü aptı. Feylesuf-ı Ekber hepsini Allah ismiyle bozdu. Akrebe'nin elinden bir şey gelmez oldu. Hemen bir domuz postu getirtip kurşun gibi kesip önüne yığdı ve eline divit kalem alıp domuz kanıyla ne kadar İslam askeri varsa hepsinin isimlerini o derilere yazdı. Sonra önüne buhurdan ile ateş getirtip her pehlivanın adı yazılan deriyi ateşe attı.

Hemen beride o isme sahip olan (84a) yiğit o anda "Hayy!" diye yürüyüverdi. Görenler, dur nereye gidiyorsun, deseler de o kimseyi dinlemedi. Hemen doludizgin seğirdip neredesin, diyip daireden dışarı çıktı ve Keymurad Han askerine doğru gidip Keymurad Han'ın çadırının önüne geldi. Bu kere Akrebe Cazu işaret etti, hemen o pehlivanı bağlayıp hapsettiler. Diğer yiğitlere de aynısını yaptılar.

Kısaca bu şekilde doksan kadar ünlü ve seçkin pehlivanları ve baş savaşçıları getirip hepsini esir ettiler. Bu kez Kahhar-ı Azam'ın ismini yakıp, o da gelince , meğer Kahhar'ın narasından gözü korkup kin beslemişti, hemen şöyle dedi: "Ben bunu kendi mekânıma götürüp en şiddetli eziyetlerle helak ederim. İçinden, eğer bu yiğit beni eşliğe kabul ederse ben de helak ederim, diye düşündü. Akrebe Cazu hemen Kahhar'ı aldı, büyüledi. Kahhar da kayboldu. Az zamanda mekânı olan Kuh-ı Bercis'e geldi. Kahhar'ı sarayına getirip kızı Şimle Banu'ya emanet etti ve yattı. Kızına da onu iyi saklamasını tenbih etti. Götürüp Kırtas-ı Merdüm-ser'in yanında hapsetti, kendi Keymurad Han'a gitti. Leytan, Akrebe gidince Keymurad Han'a, ellerindeki Allah dostlarını hemen idam etmeleri gerektiğini söyledi. Keymurad Han da, Akrebe gelince onun da onayıyla yapmak istediğini, belki hatırının kalabileceğini söyledi. Cazu'yu beklediler; Cazu gelince Keymurad ve Leytan, ne yapmak istediklerini anlattılar. Akrebe razı oldu.

Leytan, doksan dar ağacı diktirdi. Doksan yiğit askeri sürükleye sürükleye hapisten alıp getirdiler.

Anlatıcı dedi ki: Bunları hapsoldukları yerde sihirlemişlerdi, kendilerini bilmezlerdi. Dar ağacına getirdiler. Önce Cihan-bahş'ı, yanında Kahkaşan-ı Zir-dest, Ferah-zad Hakanî, Melik Seyf, Tumturak-ı Pulad-dest, Kanatur Zengi, Gülgun Zengi, Erdivan-ı Ahen-derid, Kivvas-ı Nize-dar vesair İslam yiğitlerinin hepsini sıraladılar, darlar dibine dizdiler. Sonra her pehlivanın başına, biri aşağıdan kaldırsın, biri yukarıdan çeksin diye ikişer cellat geçti. Bu arada esirler büyülenmiş olduklarından kendilerinde değillerdi. Keymurad Han, kendilerini bilmeden ölmesinler diye ayıltılmalarını istedi. Leytan, akılları başlarına gelirse kaçmaya çalışırlar diye itiraz etti ve hemen idam edilmelerini istedi. Çünkü Cevahir Şah, Müslüman olmadan önce Jivek pehlivanları kaçırıp helak ederken Kahhar, kafesten kaçıp pehlivanları serbest bırakmıştı. O yüzden Leytan'ın gözü korkmuştu. Bunlar buradayken diğer tarafta İslam askeri yiğitlerin idam edileceklerini duyup (84b) feryat figân ağlaşmaya başladılar. Feylesuf-ı Ekber, onlara asla bir şey olmayacağını söyleyerek ağlayan askerleri teselli etmeye çalıştı. Bizim hikâyemiz de Kuh-ı Bercis'te, Kahhar-ı Azam ile Kırtas-ı Merdüm-ser'in hâllerine.

Diğer taraftan, dedikleri şaşkınlık yaratan ve sözü güzel olan anlatıcı, bu hikâyeyi şöyle anlatmıştır: Akrebe Cazu, Kahhar-ı Azam'ı getirip hapsetti ve kızı Şimle Sahire'ye emanet etti, çok da övüp bırakıp gitti. Şimle Banu da, gerçi henüz bakire ve kayıp güzellerden bir büyücüydü. Ne zaman ki konuşacak olsa şehvetinden hemen şarıl şarıl işemeye başlardı. Annesi Akrebe Cazu gidince, annesinin getirdiği pehlivan'ı görmek için kalktı, Kahhar'ın yanına geldi. Kahhar öyle bir büyünün etkisi altındaydı ki asla kendini bilmezdi. Kırtas'ın aklı başındaydı ama sihir yüzünden hereket edemiyordu. Boş boş bakıyordu, konuşmaya gücü yetmiyordu. Şimle Banu Kahhar'ı görünce âşık oldu, şehvetinden avret yeri sulanıp beli boşanmaya başladı. Hemen bir sihir yapıp Kahhar'ın üzerine üfleyince Kahhar-ı Azam'ın aklı başına gelip üzerindeki sihir geçti; Kahhar'ın gözleri açıldı. Zindan gibi bir yerde oturduğunu gördü. Karşısında dünya güzeli bir kız durmuş kendisini seyreder. Oranın nere olduğunu, oraya nasıl geldiğini düşündü. Keymurad Han ordusuna giderken şehit edildiğini, oranın bir kabir olduğunu, karşısındakinin de bir huri olduğunu düşünüp etrafına bıkınırken Kırtas-ı Merdüm-ser'in de kendine baktığını gördü; şaşkınlığı arttı. Kırtas'a, niçin baktığını, nerede olduklarını sordu. Kırtas cevap vermedi. Kahhar dehşete kapıldı. Şimle,

Kahhar'a yanındakiyle konuşma, aklı başında değil, benimle konuş diyince, Kahhar Şimle'ye kim olduğunu, burada ne aradığını, yanındakinin kim olduğunu sordu. Şimle Banu, oranın Kuh-ı Bercis'te Şedad kalesinin zindanı olduğunu, onu ve yanındakini buraya getirenin Akrebe Cazu olduğunu söyledi. Ben o Akrebe'nin kızıyım, adıma Şimle Banu derler, dedi. Kahhar'ı görünce ona âşık olduğunu ve sihrini üzerinden aldığını söyledi. Benimle birlikte olursan seni tüm dünyaya padişah yaparım, dedi. Bu teklif Kahhar'ın aklına yattı. Onun elinden ancak bu şekilde kurtulabileceğini düşündü. Yanındakinin de sihrini alması şartıyla teklifini kabul edebileceğini söyledi. (85a) Kahhar, hemen askerin yanına gidip düğün yapalım, deyince Şimle Banu, sen şimdi benimle birlikte ol, bekâretimi al, diyip Kahhar'ın üzerine düştü ve şehvetinden, sıtmaya tutulmuş gibi zangır zangır titreyip beli boşandı. Kahhar'ın üzerini başını kitletti. Kahhar bunu görünce o kadar sinirlendi ki böyle şey olmaz. Şimle'ye öyle bir vurdu ki Şimle Banu'nun kafası darmadağın oldu, beyninden kanlar saçıldı. Kanlar Kırtas'ın da üzerine sıçrayınca bu kez Kırtas silkelenip kendisine geldi. Kahhar'ın bir kızı öldürdüğünü gördü. Selamlaştılar ve dışarı çıktılar, saray meydanına geldiler.

Kahhar burada bir kubbe gördü. Yanına bir sütun yapmışlar ve üzerine birkaç satır yazı yazmışlar. Kahhar yaklaşıp okudu. Şöyle yazıyordu: "Ben Şedad Şah idim. Bu mezarı buraya yaptırıp içine çadırlar kurdurdum. Sen Kahhar-ı Azam olasın, bu sütunu koparıp mezara yol bulup içinde olan emanetleri alasın, benim ruhumu da hayır duadan eksik etmeyesin." Kahhar mutlu oldu, hemen sütunu zorladı, yerinden koparınca kubbenin kapısı ortaya çıktı. Üzerine büyük bir anahtar sokulmuştu. Kahhar anahtarı üç kez sağa çevirdi, kapı açıldı. Bismillah ile içeri girdi. Büyük bir meydan gördü. Karşısına yüz seksen arşın boyuyla bir savaşçı çıktı. Dövüşe başladılar. Savaşçı, Kahhar'dan aman diledi. Adım Kapus'tur, bu mezarın bekçisiyim, dedi. Kahhar onu bağışladı ve Şedad Şah'ın divanına girip etrafa bakındı. Büyük bir divanın kurulmuş olduğunu gördü. Divanda vezirler, emirler, sultanlar hepsi adeta canlı gibi duruyorlardı. Şedad Şah da tahtındaydı. Şedad Şah'ın boynunda bir levha olduğunu gördü, gidip okudu. Şedad Şah geldiği için kendisine teşekkür ediyordu. Bu mezarı onun için yaptırdığını, içine kırk sekiz parça savaş aleti, dokuz bin batman gürz, Tig-i Nakş-ı Şedadi denen bir kılıç ve yeşil ejderha postundan yüz kırk sekiz kubbeli bir çadır koyduğunu söylüyordu. (85b) Bunları alıp kullanmasını, kullandıkça kendisine hayır dua etmesini istiyordu. Kahhar-ı Azam bunları okuyunca mutlu oldu, ellerini kaldırıp Şedad Şah'ın ruhuna dua okudu. Dışarı çıkıp Kırtas'a, şükrolsun Allah'a mezarı

fethettik, dedi. Ama bu eşyayı kim taşıyacak, ordudan biraz dev peri gelsin de eşyaları taşısın, dedi. Kırtas Hakaniye'ye gelince İslam askerinin kaybı ile sıkıntıda ve Keymurad Han'ın ordusunda uğultu olduğunu gördü. Pehlivanları idam etmek için dar ağaçları dikiyorlardı.

Kırtas, Muttahir Şah'la buluşup Kahhar'ın yaşadıklarını anlattı. Şahlar ve beyler, pehlivanlar için Kırtas'tan yardım istediler. Kırtas, yanına biraz dev alıp Kuh-ı Bercis'e gitti, Kahhar'la buluştu ve olanları anlattı. Kahhar, mezardaki eşyayı devlere emanet edip Kapus'a gitti. Bir at istedi. Ata binip göz açıp kapayıncaya kadar Hakaniye'ye ulaştı. Yüzünü örttü ve Keymurad Han'ın askerinin içine girdi. Baktı ki darlar da dikilmiş; birer cellat yukarı çıkmış, ikişer tanesi de aşağıdan pehlivanları kaldırır. Beşer pehlivan da iplerine yapışıp çekmek üzereyken Kahhar-ı Azam gördü ki Keymurad Han, Leytan Vezir, Bahtun Vezir, Erdivan Hindî yaralı; ama yaraları biraz düzelmiş. Akrebe de onlara şöyle yapın, böyle yapın, diyip dururken Kahhar, Akrebe'ye yaklaşıp öyle kuvvetli bir nara attı ki yer gök sesle dolup Keymurad Han'ın ordusu birbirine girdi, çok at ürküp sahibini aşağı attı. O anda Akrebe, Kahhar'ın narasından ah, deyip can verdi. Leytan Vezir de bayıldı. Keymurad Han ve Erdivan Hindî de öylece kaldılar. Kahhar onlara bağlı kalmadı, hemen dar ağaçlarına doğru yürüdü. Bu arada Cazu ölünce yiğitler sihirden kurtuldular. Kendilerine gelince hepsinin boğazlarında ip, bazılarının da dar ağacında olduğunu gördüler. Akılları başlarına gelen Kahkaşan-ı Zir-dest, Ferah-zad Hakanî, Cihan-baş gibi yiğitler birden zincirlerini kırdı; Kırtas da diğer yiğitlerin zincirini kopardı. Bunlar dar ağaçlarını yıkıp savaşa başladılar.

Kahhar dönüp Keymurad Han üzerine yürüdü. (86a) Erdivan'la savaşa başladılar. Kahhar Erdivan'ı yere serince Keymurad Han, Leytan Vezir, Bahtun Vezir, Kübran rahip çadırlarına kaçtılar. Leytan hemen davul çaldırdı, Kahhar ve diğer pehlivanlar savaşa ara verdi. Elimizden ucuz kurtuldunuz, diyerek geri döndüler. Kırtas, İslam askerine gelip olanları anlattı. Pehlivanlar atlarına binip İslam ordusuna geldiler. Muttahir Şah bunları görünce sevindi. Pehlivanlar da divanda yerlerini alınca Kırtas'ın korkmasına çokça sevindiler.

Beride İslam askeri gittikten sonra Erdivan Hindî, Keymurad Han'a şöyle dedi: "Padişahım, ne yapayım, boşta bulundum. Hele birkaç gün geçsin de ben meydana girer hepsinin hakkından gelirim." İslam tarafından casus vardı. Bu konuşmaları gelip İslam yiğitlerine haber berdiler.

Kırtas yine Kuh-ı Bercis'e gitti, mezardan çıkan eşyayı devlere pay etti. Sonra Hakaniye'ye geldiler. Orduya katılıp Kahhar'ın mezardan çıkardığı çadırı yüz kırk sekiz kubbe üzerine kurdular. Diğer pehlivanlar Kahhar'ı kıskandılar. Kırtas, birkaç gün savaş olmayacağı için gidip efendim olan Kattal Zengi her neredeyse bulup görüşeyim, diye oradakilere veda etti ve Feramurz'u aramaya geldi.

Feramurz, Ser-amed-i Kuh-ı Ser-had'de Akrebe-i Ruyin-ten'i canından edip Kahkaşan kalesinde birkaç gün hazırlık yapalım, sonra rub-ı meskuna gidelim, dedi. Kehkeşan da hazırlık yaptı.

Bir gün Feramurz yine ava çıktı. Biraz gezip bir çeşme yerine geldi, hoş bir yer olduğunu gördü. Atından indi, atını çimene salıp kendisi çeşme yerinde olan yeşilliklerde oturup etrafı seyrederken ansızın bir genç peri belirip geldi. Feramurz'un ayağına kapanıp ondan murat istedi. (86b) Feramurz bu yiğide acıdı, kim olduğunu, nereden gelip nereye gittiğini sordu. Yiğit ona, Kuh-ı Sürheng tarafında Kuh-ı Heft-gan adında bir dağ olduğunu, her kulesine bir padişahın hükmettiği, o yedi kulenin ilkinin padişahı olan Aden Şah'ın oğlu olduğunu, adının da Hüzmüz olduğunu ve babasının yerine kendinin padişah olduğunu söyledi. İkinci kulenin şahı Zeberced Şah, gelip elimden tahtımı alıp memleketimi zabtetti, dedi. Üçüncü kulenin şahı Peyruz Şah'tır ve Zeberced Şah'ın kardeşidir. Dördüncü kule şahı Lalun Şah, beşinci kule şahı Zümürrüd Şah, altıncı kule şahı Yakut Şah, yedinci kule şahı da Elmas Şah'tır. Hepimizin üzerinde şahlar şahıdır. Gidip ona derdimi anlattım. Zeberced Şah'tan şikayetçi oldum. Elmas Şah bir şey demedi ama yanında olan ve Sehlan-ı Hikmet-şinas denilen bilgin, derdimin dermanının Kehkeşan'ın da hakkından gelen o kara aslanda olduğunu söyleyince geldim seni buldum, dedi. Framurz'un ayağına yüz sürüp yalvardı. Feramurz bu yiğide yardımcı olmak istedi. Önce hangi dine inandıklarını sordu. Hürmüz Şah şöyle cevapladı: "Yedinci kule Elmas'ın kulesidir, sihirlidir. Görünürde kalenin kapısı yoktur. Periler üzerinden geçerler. Bir düşman gelip kaleye girmek isterse hemen ateşten bir duvar çekilir. O duvardan aşmak mümkün değildir. Şehrin tam ortasında büyük bir meydan vardır. O meydana iki yüksek mil döküp ortasına parlak bir ayna koymuşlar. O aynanın büyüklüğü bir fersah yerdir. Adına Ayine-i Hikmet-nüma derler. Kuh-ı Heft-gan'da ne kadar olay olursa hepsi bu aynada görünür. Üzerinde aynayı bekleyen periler vardır. Ne görünürse Elmas Şah'a heber verirler, Elmas da ona göre hareket eder. İşte bu yedi padişah o aynaya taparlar. Bizim tanrımız -haşa sümme haşa- odur." Feramurz da şöyle dedi: "Ey Hürmüz Şah, hem dersin ki yapmışlar, hem de tanrımız odur. Tanrı

kimsenin isteğiyle olmaz, öncesi ve sonrası yoktur. Şekli şemali yoktur." Feramurz bu sözlerle tanrıyı anlattı ve Hürmüz'ü hak dine davet etti. Hürmüz Şah karşı gelmeyip Müslüman oldu. Feramurz, Hürmüz'e üzülmemesini, (87a) gidip Kuh-ı Heft-gan'ı alacağını, oradakileri Müslüman yapacağını ve tathını ona geri vereceğini söyledi.

Erdivan, Rehvar'a binip Hürmüz Şah'ı da yanına alıp Asaf Şah'ın çadırına geldi. Divan toplayıp Kehkeşan ve Sinhab'a olanları anlattı. Kendisinin Hürmüz Şah'la Kuh-ı Heft-gan'a gideceğini, onların da eşyayı alıp arkalarından Kala-ı Lulu'ya gelmelerini söyledi. Rehvar'a binip İfrit Bedevi'yi da alıp yola çıktı.

Biz Feramurz'a gelelim. Feramurz az zamanda Kuh-ı Heft-gan'a girip doğru, Kala-ı Lulu'ya indi. Surheng Feramurz'u yere indirdi. Feramurz Rehvar'a binip kaleye yöneldi. Meğer Zeberced Şah, Hürmüz Şah'ın Feramurz'a gittiğini haber almıştı. Gözcü periler yerleştirmiş ve Hürmüz Şah gelirse haber vermelerini tenbih etmişti. Periler, Feramurz'la Hürmüz Şah'ın birlikte geldiğini görünce gidip Zeberced Şah'a haber verdiler. Zeberced Şah korkuya kapıldı. Zeberced Şah'ın cihan pehlivanı iki savaşçısı vardı. Birine Şemental-ı Üştür-ser, diğerine Şematur-ı Şir-dest derlerdi. Bunlar Zeberced Şah'a korkmamasını, onların haklarından geleceklerini söyledi. Feramurz kaleden içeri girdi, Zeberced Şah'ın sarayına geldi, selam bile vermeden Zeberced'e hesap sormaya başladı. Zeberced Şah'ın ödü koptu, konuşmaya mecali kalmadı.

Bunu üzerine Şematur, Feramurz'un üzerine atladı. Savaş başladı. Feramurz Şematur'u yıkıp geçti. (87b) Bu kez Şemental Feramurz'a kafa tuttu. Feramurz öyle bir vurdu ki Şemantal iki parça oldu. Zeberced Şah bu hâli görünce Feramurz'a hiçbir şeyin kâr etmediğini anladı. Hemen perilerini alıp Kule-i Zeberced'e kaçtı. Hürmüz Şah tahtına kavuştu. Kule-i Lulu'da olan perilerin hepsi imana geldi. Hürmüz Şah, iki gün Feramurz'u misafir etti. üçüncü gün Kehkeşan, Sinhab ve Keytfan da geldi. Asaf Şah'ın çadırını kurdular. Feramurz divan topladı. Bütün peri ve cin büyükleri geldi. Feramurz, Hürmüz Şah'ı tahtına kavuşturduk; ama yeterli değildir. Onları İslam'a çağırmak lazımdır, dedi. Zeberced Şah'ı da Müslüman yapmak için şimdi kalksak gitsek, hazırlıksız yakalandık, diye bahane ederler, dedi. Önce bir mektup yazmanın daha doğru olacağını söyledi. Feramurz mektubu yazıp Fargul-ı Çehār-dest'e verdi, Zeberced Şah'a ulaştırıp ondan bir cevap getirmesini istedi.

Diğer tarafta Zeberced, oradan kaçıp kendi kalesine gitti. Feramurz'un orada da gelebileceğini, hazırlıklı olmak gerektiğini düşündü. Kerdeşi Peyruz Şah'a haber

gönderdi. Ondan yardım istedi. Peyruz Şah haberi duyunca kan beynine sıçradı. Kendisinin de yetersiz geleceğini düşündü. (88a) Erkal ve Şahmad adlı iki peri yiğidi, bir de Tıtfuş-ı Billur-ten denilen bir savaşçısı vardı. Bunlar Peyruz Şah'a, biz hemen gidelim, onun hakkından geliriz, dediler. Peyruz Şah bunlara inandı, yanlarına biraz peri askeri verip Zeberced'in kalesine gönderdi. Bu arada Fargul, Feramurz'un gönderdiği mektubu getirdi. Mektupta yazılanları duyunca Feramurz'a meydan okuduklarını söylediler. Fargul geri dönüp cevabı iletti. Feramurz hemen yola çıktı. Giderken yanına Hürmüz Şah'ı ve onun perilerini de aldı. Kule-i Zeberced'e ulaşınca Zeberced Şah ve Peyruz Şah'ın karşısına geldiler. Zeberced Şah ve Peyruz Şah, Asaf Şah'ın çadırını gördüler. Ayrıca Kahkeşan ve Sinhab'ı da görünce korkuya kapıldılar. İki kardeş, bunların hakkından gelebilir miyiz acaba, diye kendi aralarında konuşurken, Kuh-ı Heft-gan'ın hükümdarı Evrentus-ı Ne-ser'in onları yenebileceğini düşündüler. Feramurz ertesi gün meydana girdi, nara attı ve asker istedi. Şehmar, Feramurz'un önünü kesti. Feramurz onu etkisiz hâle getirince bu kez karşısına Erkal çıktı. Erkal'ı da yenip esir etti. Bu kez Tıtfuş meydana çıktı. Üç dört saat kadar savaştılar.

Kısacası Feramurz'un kuvvetli bir vuruşuyla (88b) Tıtfuş yıkıldı. Zeberced Şah'la Peyruz Şah baktılar ki bu böyle olmaz, hemen askerlerini alıp kaleye girdiler. Feramurz da geri döndü, Asaf Şah'ın çadırına geldi. Erkal, Şehmar ve Tıtfuş'u karşısına getirtip onları İslam'a çağırdı. Üçü de imana gelip Feramurz'a tâbi oldular. Feramurz bunların zincirlerini alup, bunlara kaftan giydirdi. Yarın keleyi de alıp şahları esir edeceğini söyledi. Meğer orada perilerden casus varmış. Duyduklarını hemen Zeberced Şah ile Peyruz Şah'a iletti. Bunlar korkuya kapıldılar. O gece kıymetli eşyalarını alıp Peyruz'un kalesine kaçtılar. Orada da duramayıp Lulu kalesine gittiler.

Şehr-i Elmas'ta Ayine-i Hikmet-nüma bekçileri Hürmüz Şah'ın, iki adamla Kuh-ı Heft-gan sınırından girip Lulu kalesine doğru gittiğini gördüler. Bunlar izlemeye başladılar: Ansızın kaleden içeri girdiler. Zeberced Şah'ın divanına girip o siyahi adam Zeberced Şah'ın pehlivanları olan Şematur ve Şemental'ı öldürüp Hürmüz Şah'ı tahta geçirdi ve Zeberced Şah kaçıp kendi kalesine geldi. İnsanlar bunları görünce Elmas Şah'a bildirdiler. Elmas Şah neler olduğunu sorunca, Hürmüz Şah önce sana geldi, sen ona yardım etmeyince o da Feramurz'dan yardım istedi, dediler. Feramurz'un Hürmüz Şah'ı yeniden tahtına geçirdiğini söylediler.

Elmas Şah büsbütün korkuya kapıldı. Bilginlerinden fal bakmalarını, kendilerine bir zarar verip vermeyeceğini görmelerini istedi. Sehlan, onun sana faydası olacaktır,

dediler. Elmas Şah bunu duyunca yüreğine biraz su serpildi. Aradan birkaç gün geçtikten sonra aynanın bekçileri geldiler, Feramurz'un Zeberced'e geldiğini ve onunla konuştuğunu Elmas Şah'a söylediler. Elmas Şah da hemen Yakub Şah ve Zümrüd Şah'a perilerle haber gönderdi. Zeberced Şah'a yardım etmelerini istedi. Yakut Şah altmış bin peri ve pehlivanları olan Tal, Battal ve Arkalaş-ı Evren-ten (89a) ile Zümrüd Şah'ın yanına gitti. Zümrüd Şah da elli bin peri ve pehlivanları olan Çalpur-ı Çehār-dest, Akratus-ı Heft-dest ile geldi. Buluştular, birbirlerine ziyafet verdiler ve olanları konuştular. Kule-i Zeberced tarafına casus gönderdiler.

Kendileri de oradan kalktılar. Kule-i Lalun Şah da Zeberced'in durumundan haberdar oldu. Belki buraya da gelir diye hazırlık yaptılar. Güçlü kuvvetli iki savaşçısı vardı. Biri Evran-ı Bum-ser-best-dest, diğerine Simak-ı Mahi-beden Maymun-ser derlerdi. Zeberced Şah'a Peyruz Şah ikisiyle geldiler. Savaşçılar, onların haklarından geleceklerini söyleyerek kendilerini övdüler. Bunlar böyle konuşurken Yakut Şah ile Zümrüd Şah çıkageldiler. Beş padişah bir yere gelip Feramurz'un gelmesini beklediler.

Diğer taraftan Elmas Şah da yüz bin kadar peri askeri hazırladı. Elmas Şah'ın çok pehlivanı vardı; ama divanında dört tanesi otururdu. Birine Camus-ser Nerre derlerdi. Öküz başlı bir savaşçıydı. İki yüz yirmi arşın boyu vardı. Birine Artaluş-ı Anka-ser Nerre derlerdi. İki yüz on yedi arşın boyu vardı. Birine de Kamatur-ı Kuh-ser derlerdi. Boyu iki yüz yetmiş dokuz arşındı. Birine Evrentus-ı Ne-ser derlerdi. Dokuz başlı bir nerreydi. İki yüz seksen arşın boyu vardı. Bunlar burda şahlar tarafında olacaklara hazır oturadursun biz gelelim Feramurz tarafına.

Anlatıldığına göre Feramurz, Kule-i Zeberced'de Kale-i Zeberced önünde Zeberced Şah'la Peyruz Şah'ı kaleye kaçırıp pehlivanları (89b) Şumar, Erkal ve Tıtfuş Nerre'yi Müslüman edip kendine bağlı kıldı. O gece dinlendi. Gündüz olunca kimse asla bir kimse çıkmadı. Feramurz kapıyı kırıp içeri girince içeride kimsenin olmadığını gördü. Zeberced Şah'ın sarayına gidip kaleyi zabtetti. Kule-i Peyruz'a gittiklerini haber aldı. O gün orada dinlendi, ertesi gün Kule-i Peyruz'a vardı. Kale önünde durdu; ama ondan haber alamadı. Kale-i Lalun'a gittiklerini öğrendi. Feramurz Kale-i Peyruz'u da zabtettikten sonra Kale-i Lalun önüne geldi, cin ve peri askerlerinin karşısına çıktı. O gün dinlenip ertesi gün bunları dine davet etti. Bunlar muhalefet edince savaşa başladılar. Lalun Şah'ın ikinci baş savaşçısı olan Evran-ı Bum-ser meydana girdi.

Feramurz, Evran'a galip geldi. Bu kez meydana Zümrüd Şah'ın pehlivanlarından Çelapur-ı Çehār-dest girdi. Biraz savaştan sonra Çelapur, Feramurz'un silahla yenilmeyeceğini anladı. Silahını bıraktı, tüm kuvvetiyle Faramurz'a saldırdı; ama kâr etmedi. Feramurz Çelapur'un belini ikiye kırdı. Şahlar bu hâli görünce Feramurz'a haddini bildirmek gerektiğini düşündüler ve kırk tane devi Feramurz'un üzerine saldılar. Feramurz bunların hepsini narasıyla helak etti. Bu kez yüz savaşçı birden yürüdü. Feramurz Tig-i Akrebe-i Süleymanî'yi çekip bunları karşıladı.

Beride Sinhab ve Keşkeşan birbirlerine baktılar, yardım edelim, dediler. Feramurz bu arada yüz devi de perişan etti. (90a) Bu kez Tal ile Battal geldiler. Feramurz bir narayla bunların aralarına girdi. İkisini de yere vurup gitti. Keytfan ve Serheng gelip bunları bağladılar. Şahlar bütün askerlerini gönderdilerse de Feramurz hepsini perişan etti. Şahlar baktılar hezimete uğrayacaklar hemen davul çaldırıp savaştan vazgeçtiler. Feramurz da dönüp Asaf Şah'ın çadırına geldi. Ertesi gün olunca savaşa devam edildi. Tal ile Battal imana geldi. O gece geçip sabah oldu. Arkalaş-ı Evren-ten meydana girdi. Vücuduna alet işlemezdi. Sinhab ve Kehkeşan devlerinden birkaçı girip Arkalaş ile savaştılar. Arkalaş bunları öldürdü. Bu kez Feramurz girip biraz savaştı. Vücüdüna alet işlemediğini görünce Asaf Şah'ın gürzü ile bir kolunu kopardı. Üç saat donra Feramurz bunu yıktı ve bağladı. Surheng Nerre'ye emanet edip sancak dibine gönderdi. Onun arkasından Simak-ı Mahi-beden girdi. Onun da vücuduna bir şey işlemezdi. Feramurz Asaf'ın kılıcıyla vurdu ama kesemedi, Akrebe-i Süleymanî'nin kılıcını çıkardı. Onunla vurup Simak'ı iki parça etti. Şahlar ve devler bunu görüp korkuya kapıldılar. Hemen dev pehlivanları, devler ile birlikte yürüdüler. Şahlar da bütün askerle yürüyüp geldi. Feramurz bunlara girişti. Bunları bozup kaleye kaçırdı. Feramurz kale kapısına geldi, kapıyı kırıp içeri girdi. Bu kez şahlar, kaçmaktan başka çare olmadığını gördüler, hemen kaleyi bırakıp kaçtılar. Diğerleri de Kale-i Zümrüd'e kaçtı. Feramurz gelip Kale-i Lulun'u zabtetti. O tarafa dört şah kaçırıp Kale-i Zümrüd'e geldiler. Şimdi ne yapalım, diye düşündüler. Elmas Şah'a söyleyelim, diyerek peri gönderdiler. Elmas Şah, "Buraya gelsinler, buraya gelirse bir yolunu bulup belki cevap verebiliriz. Eğer gücümüz yetmezse Kale-i Elmas tılsımlıdır, zafer kazanamaz, bekleye bekleye usanır, bırakıp gider." diye haber gönderdi. Bu kez peri dönüp Kale-i …

DİZİN

-A-

āb *(Far.) is.* Su

a. 76a/24

***āb-ı ḥayāt** Hayat suyu, ölümsüzlük veren su.

a. 73a/5

a.+a 70a/3

ābād *(Ar.) is.* Bayındır

a.+ (ḳal'a-ı ābād) 85a/23

→ cevher-ābād, cevāhir-ābād, hūşeng-ābād

'abūs *(Ar.) sf.* Somurtkan

***'abūsü'l-vech** Asık suratlı

a.+ ol- 78a/14

'acabā *(Ar. 'acebā) zf.* Acaba

a. 60b/2, 63a/17, 65a/16, 65a/19, 65b/13, 66b/10, 67a/7, 69b/13, 82b/6

'acāibāt *(Ar.) is.* Acayip şeyler

a. 76a/22

'aceb *(Ar.) zf.* Acaba

a. 73b/20, 83a/7

'acele *(Ar.) zf.* Çabuk, çabukluk

a. 85b/11, 85b/5

a.+den 62b/3

acı *is.* Ağrı, acı

a.+sı-la 70b/9

acı- Üzülmek

a.-dı 78a/15, 86a/23

a.-dılar 65a/2, 78b/7

a.-yup 63b/5

'acīb *(Ar.) sf.* Tuhaf

a.+ü'l-beyān 84b/3

'āciz *(Ar.) is.* Güçsüz

a.+ḳal- 90a/24

a.+ol- 67a/11, 76a/14, 76b/4, 83b/19

aç- Açmak

a. 75a/24

a.-dı 60b/10, 63b/19, 65b/16, 66a/9, 68b/12, 69a/12, 69b/22, 70a/20, 71b/7, 73a/25, 73b/2, 73b/3, 73b/3, 75a/25, 76a/17, 77a/17, 77b/7, 82a/11

a.-dım 65b/25

a.-dı (zaḥm-ı şedīd aç-) 82b/16

a.-mış 84b/5

a.-uñ 65b/15

a.-up 60b/19, 64b/20, 69a/1, 70b/7, 73a/22, 73a/25, 73b/11, 74a/1, 77b/4, 80a/4, 85b/12

açıl- Açılmak

a.-dı 61a/17, 62a/25, 66b/11, 67b/12, 84b/11, 85a/15, 90a/9

a.-maġa 70a/2

a.-up 66a/24, 66b/18

ad *is.* ad, isim

a.+ı 73a/9

a.+ıma 84b/22, 85a/18, 86b/3

a.+ına 63a/20, 63a/22, 69b/18, 69b/19, 70a/17, 74a/19, 74b/24, 76b/3, 78b/18, 78b/21, 85a/24, 85a/25, 86b/1, 86b/19, 86b/8

a.+ını 63a/10, 64a/15, 76b/6

a.+ların 64a/25

a.+um 64b/2

ādāb *(Ar.) is.* Kurallar, usuller
a. 61a/19, 79b/17, 81a/22
a.+-ıla 85a/22
a.+-ile 73a/2, 79b/25
ādem *(Ar.) is.* Kişi, insan
a. 63b/2, 64a/10, 82a/21, 82a/23, 83a/11, 88b/8, 89b/17
a.+ler 63a/8
a.+leri 63b/4
a.+üñ 79a/7
→ benī ādem, ibn-i ādem
‘adem *(Ar.) is.* Yokluk
a.+de (iḳlīm-i ‘adem) 81b/2
adım *is.* Adım
a. 62b/18, 62b/18, 68b/10, 72b/4
āferīd *(Ar.) sf.* Yaratılmış
a.+ (ferd-i āferīd) 76a/25
āferīn *(Far.) is.* aferin
a. 81b/11
a.+eyle- 67b/23
a.+it- 75b/7
a.+ (taḥsīn āferīn eyle-) 61b/1, 62b/1
a.+ (taḥsīn ü āferīn eyle-) 61b/14
‘afv *(Ar.) is.* Af, bağışlama
a.+eyle- 69a/17
ağaç *is.* ağaç
a.+ı (dār ağacı) 84a/13
a.+larını 85b/25
āgāh *(Far.) is.* Bilgili, haberdar
a.+ol- 80a/18, 83a/4
ağırlıḳ *is.* ağırlık
a.+ı (ağırlığı) 74a/17
ağız *is.* ağız
a. 80a/4, 84b/5
a.+ıña (ağzıña) 74b/3
a.+ına (ağzına) 72b/3, 76b/10, 76b/10, 76b/15, 77a/13
a.+ına (ağzına) (ödi ağzına gel-) 87a/24
a.+ındaki (ağzındaki) 72b/13
a.+ından (ağzından) 64b/3, 64b/5, 70b/24, 71b/4, 72a/13, 72a/2, 74b/15, 74b/8, 75b/10, 75b/6, 77b/3, 77b/9, 79b/5
a.+ında (ağzında) 72b/14, 72b/6
a.+larına (ödleri ağızlarına gel-) 90a/1
ağla- Ağlamak
a.-dı 78b/25, 86a/22
a.-dum 86b/7
a.-maġa 78b/5
a.-yup 78a/15, 78a/17, 83a/25
ağlaş- Birlikte ağlamak, ağlaşmak
a.-urlardı 84b/1
ağyār *(Ar.) is.* Yabancılar
a.+dan 60b/7, 66b/6
āh *(Far.) ünl.* Ah, feryat
a. 67b/1, 78b/11, 85b/19
a.+it- 82b/1, 82b/17
āhen *(Far.) is.* Demir
a.+den 61a/5
***āhen-derīd / āhen-derīde** *(Far.) b. sf.* Demir yırtan
→ Erdivān-ı Ahen-derīd, Evrān-ı Āhen-derīde
***āhen-ger** *(Far.) b. is.* Demirci
a.+ ler (üstād-ı āhen-ger) 61a/4

***āhen-gerān** *(Far.)* Demirciler

a. 61b/14

āḫir *(Ar.) sf.* Son

a. 62a/12, 69b/4

a.+i 62b/6

***āḫirü'l-emr** *(Ar.)* En nihayet, sonunda

a. 90a/14

aḥmaḳ *(Ar.) sf.* Ahmak, akılsız

a. 72a/17

aḫşam *is.* Akşam

a. 66b/22, 66b/4, 67b/15, 81a/3, 82a/1

a.+a 67b/7

a.+ol- 60b/6, 61b/14, 61b/15, 61b/25, 62a/17, 62a/18, 66b/12, 66b/3, 68a/1, 68a/6, 68a/19, 80a/24, 81a/3, 81b/5

āhū *(Far.) is.* Ceylan

a. 62a/2, 62a/4, 62a/6, 62a/7

a.+ları 68b/1

a.+yı 62a/3, 62a/3, 62a/5, 62a/6, 62a/7

aḥvāl *(Ar.) is.* Haller

a.+i 60b/22, 63b/14, 63b/25, 70a/1, 74b/20, 85b/10, 87a/3, 87b/21, 89a/5

a.+in 82a/20, 85b/8

a.+inden 89a/6

a.+ine 63a/10, 78a/1, 83a/8, 84b/2

a.+üñ 78b/1

'ā'id *(Ar.) sf.* İlgili ,ilişkili

a.+ol- 64b/14

aḳ- Akmak

a.-dı 83b/6

aḳça *is.* Para

a. 79b/7

'aḳd *(Ar.) is.* Bağ, nikâh

a.+-ı nikāḥ eyle- 64a/11

aḳdam *(Ar.) is.* Ayaklar

a. 70b/23

'āḳıbet *(Ar.) zf.* Nihayet, sonunda

a. 61a/24, 66b/20, 67b/14, 67b/4, 67b/6, 71b/3, 73b/5, 75b/22, 88a/25, 89b/12, 90a/12, 90a/19

***'āḳıbetü'l-emr** *(Ar.)* İşin sonu

a. 76b/5

'aḳīḳ *(Ar.) is.* Kırmızı renkli değerli bir taş

a.+-i Yemen 80b/18

'aḳl *(Ar.) is.* Akıl

a.+dan (dā'ire-i 'aḳl) 77a/6

a.+ı 81b/6

a.+ıma 68b/20

a.+ına 61a/8

a.+ına yat- 84b/23

a.+ını getür- 63b/18

a.+ın getür- 60b/10, 68b/12, 69a/11

a.+ı başına gel- 63a/18, 69b/24, 77a/7, 82a/14, 84b/11, 87a/10

a.+ı başında 84b/18, 84b/19, 84b/8

a.+ı gel- 66a/8, 66a/9, 86a/1

a.+ı git- 75a/14, 75a/21, 75a/3

a.+ların başlarına getür- 68b/25, 84a/19

a.+ları başlarına gel- 84a/21, 85b/23
a.+ları gel- 65b/13
→ bī-ʿaḳl
aḳrān *(Ar.) is.* Yaşıt, akran
a.+ı 68a/4
aḳrabā *(Ar.) is.* Akraba
a.+sından 80b/6
ʿaḳreb *(Ar.) is.* Akrep
a.+ler 83b/15
al *sf.* Kırmızı
a. 72b/20
āl *(Ar.) is.* Aile, evlat, sülale
a.+-i ḳahramān 85a/11
a.+ -i keyümerṣ 73a/9
al- Almak
a. 75a/4, 80b/14, 87a/25, 87b/18
a.-a 63a/25
a.-acaḳ 63b/3
a.-amaz (nefes al-) 81b/22
a.-asın 64b/6, 72b/9, 85a/12
a.-ayum 85a/1, 85a/2
a.-ayum (ḳanın al-) 80b/10
a.-dı 63a/2, 63b/24, 63b/4, 66a/14, 68b/10, 69a/9, 69b/16, 70a/25, 70b/1, 70b/8, 71a/1, 71a/8, 73a/21, 73b/17, 76a/2, 77b/3, 77b/4, 80b/15, 83b/16, 83b/22, 84a/5, 85a/17, 87a/6, 87b/1
a.-dılar 74b/19
a.-dılar (bendin al-) 64a/7
a.-dılar (bendlerin al-) 69a/20
a.-dılar (ḫaber al-) 79b/11, 89b/3
a.-dılar (öñin al-) 67b/6
a.-dım 68b/20, 84b/23
a.-dı (av al-) 79b/1
a.-dı (ḫaber al-) 61a/12, 63a/12, 64a/25, 79a/15, 79a/4, 89a/2, 89b/4
a.-dı (ḳarār al-) 75b/10
a.-dı (öñin al-) 61a/19, 62a/16, 62b/2, 66b/19, 67b/18, 68a/9, 70b/20, 74b/2, 75a/1, 75a/12, 80a/20
a.-dı (ṭabān al-) 61a/11, 65b/6, 79a/16
a.-duġı 68b/13
a.-duḳça (nefes al-) 77a/10
a.-duḳda 61b/7, 70b/22, 71a/6, 71b/1, 75b/5, 89b/11
a.-dum (şikār al-) 63b/16
a.-duñ (elinden al-) 87a/23
a.-ımadılar (ḫaber al-) 70a/8
a.-ımadı (ḫaber alın-) 68a/24
a.-ınca 73b/8
a.-ı-ḳodı 65b/9, 77b/21
a.-ı-virdi 85b/25
a.-ı-virdük 87b/13
a.-ı-viresin 78a/18
a.-ı-virse 86b/9
a.-ı-vireyüm 63b/9
a.-maġa 64b/25, 71b/12
a.-maġa (ḫaber al-) 68a/21
a.-maḳ 78a/22
a.-maḳdur (ḫaber al-) 61a/10
a.-mamış-ıdı (uyḳusın al-) 70a/23
a.-mış 62a/7, 63b/17, 68b/18, 74a/12, 78a/21
a.-mışdur 79a/19

a.-mışsın 63b/22
a.-mış (ḫaber al-) 87a/11
a.-sam (intiḳām al-) 69b/15
a.-sañ (ḫaber al-) 79a/2
a.-sun (ḫaber al-) 79b/1
a.-up 60b/16, 60b/18, 62a/14, 62b/18, 62b/22, 63a/15, 63b/2, 63b/22, 63b/22, 63b/5, 63b/7, 64b/15, 64b/19, 64b/19, 64b/20, 64b/8, 65b/10, 65b/24, 65b/24, 66a/2, 66a/4, 66a/6, 66a/8, 67a/1, 67b/24, 68a/25, 68b/19, 68b/4, 68b/4, 68b/6, 68b/8, 69a/23, 69b/25, 70b/17, 72a/9, 72b/12, 73a/17, 73b/21, 74a/20, 74a/21, 74a/24, 74a/9, 75b/12, 76a/4, 76b/8, 77b/1, 77b/11, 77b/11, 78a/5, 78a/7, 78b/2, 78b/4, 78b/5, 78b/9, 79a/23, 79b/15, 79b/19, 79b/4, 79b/8, 81a/15, 81a/22, 81a/6, 82a/14, 82a/24, 83a/10, 83a/23, 83b/14, 83b/20, 83b/4, 84a/1, 84a/14, 85a/22, 85b/1, 85b/9, 86a/8, 86b/4, 87a/3, 87a/5, 87b/8, 88a/7, 88b/1, 88b/22, 88b/5, 88b/6, 89a/1, 89b/21, 89b/5
a.-up (aẕīn al-) 67b/13, 80a/20
a.-up (bendlerin al-) 88b/4
a.-up (cevāb al-) 80a/6
a.-up (eliñ al-) 80b/3
a.-up (eṭrāfın al-) 67a/12
a.-up (ḫaberin al-) 86a/17
a.-up (ḫaberi al-) 81a/10
a.-up (ḫaber al-) 64a/9, 66a/21, 76a/10, 76a/8, 78a/9, 79a/16, 88a/6, 88b/5, 89a/4
a.-up (nişāne al-) 72b/14, 72b/7
a.-up (öñin al-) 66a/3, 66b/2, 67b/13, 67b/3, 80b/18, 80b/9, 82b/10, 88a/18, 89b/8
a.-up (sihrini al-) 69b/22
a.-up (sipere al-) 61a/24
a.-up (şikār al-) 68a/25
a.-up (ṭabān al-) 65a/6, 67a/19
a.-up (vehm al-) 80b/10
a.-uram 65a/3, 69a/15, 69a/18, 69a/9, 74a/14
a.-uram (ḫaber al-) 72a/23
a.-uram (intḳāmın al-) 75a/13
a.-urdı 61a/11, 78b/18
‘alāḳa *(Ar.) is.* İlgi, ilişik
a.+sı 65a/5
Alaman *(hlk.) öz. is.* Alman, Cermen soyundan olan
a. 78b/24
‘alāmet *(Ar) is.* İşaret, belge
a.+i 83b/9
ālāt *(Ar.) is.* Aletler, malzemeler
a. 70b/14, 71a/4, 76b/3, 76b/5, 85b/1, 90a/10, 90a/11
a.+dur 81b/20
a.+ı 73a/17, 73b/3, 73b/4
a.+ın 71b/12, 73b/9
a.+-ı āṣaf 74b/1
a.+-ı ceng 73a/13, 85a/24
a.+-ı ḥarbī 78b/10
a.+-ı ṣāḥib-ḳırānī 64b/4, 73b/2
alay *(Far.) is.* Ordu, asker
a. 65a/8
a.+lar bağla- 82b/9
a.+lar düz- 80a/14, 81a/13

alda- Aldatmak, kandırmak, oyun etmek

a.-yup 66a/14

aldur- 1. Alma işini yaptırmak

2. Umursamak

a.-mayup 73a/2

a.-mış 88b/14

‘alem *(Ar.) is.* Bayrak, sancak

a. 65a/12, 65a/13, 65a/18, 65a/18, 66b/21, 66b/3, 68a/10, 73a/14, 80b/17, 80b/24, 80b/8, 81a/21, 81a/6, 88a/19, 88a/20, 89b/13, 90a/15, 90a/2

a.+ (ṭabl-ı ‘alem) 68a/15

‘ālem *(Ar.) is.* Dünya

a. 60b/7, 66b/6

a.+i 67a/23

a.+ine 75a/19

a.+lerinde (kendi ‘ālemlerinde ol-) 83a/5

a.+lerinde ol- 83a/5

‘a.+üm (ṣāḥib-ḳırān-ı ‘ālem) 64b/16

a.+ (dil-āver-i ‘ālem) 85a/7

a.+ (pehlevān-ı ‘ālem) 84b/17

a.+ (ṣāḥib-ḳırān-ı ‘ālem) 66a/7, 70b/16, 87b/17

a.+ (server-i ‘ālem) 75a/24

āleste *(Far.)* Hazır, müheyya

a. 77b/8

ālet *(Ar.) is.* Vasıta

a. 61a/2, 65a/25

‘alev *(Far. ālāv) is.* alev

a.+ ‘alev 67b/21

‘aleyhi’l-la‘ne *(Ar.)* Ona lanet olsun anlamında şeytandan bahsedilirken söylenilen söz

a. 83a/14

→ recīm-i ‘aleyhi’l-la‘ne, şeytān-ı ‘aleyhi’l-la‘ne

alış *is.* Alma işi

a.+ viriş it- 68b/7

‘ālī *(Ar.) sf.* Yüce, büyük

a. 71b/17, 72b/23

a.+ (dīvān-ı ‘ālī) 85a/19

a.+ (taḫt-ı ‘ālī) 72b/25

Allah *(Ar. Allāh) is.* Tanrı, Allah

a. 72b/11, 77a/6, 80a/9, 81b/19, 83b/7, 85b/9

a.+dan 77a/3

a.+ (bārik allah) 68b/8

a.+ (esmā-yı allah) 83b/11

a.+ (tevekkeltü ‘āl-allah) 77a/5

‘allām *(Ar.) sf.* Çok bilgin

a.+larından 62a/7

alt *is.* Alt

a. 72b/7, 79a/11

a.+ına 79b/18

a.+ına (ḳoltuḳ altı) 61b/5

a.+ında 61b/11, 65a/11, 68a/9, 72b/11, 72b/25, 72b/9, 80b/18, 81a/20, 81a/4, 82b/12

a.+ından (ḳoltuḳ altı) 67b/22

a.+ında (boynu altında ḳal-) 80b/3

altı *sf.* Altı

a. 62b/10

a.+ (iki yüz ṭoḳsan altı) 74b/25

a.+ (on altı) 79a/14

a.+ (otuz altı) 73b/4
a.+ (yüz yigirmi altı) 64a/23
altıncı *sf.* altıncı
a. 86b/6, 88b/20
altmış *is.* altmış
a. 74a/20, 74a/21
a.+ (altmış biñ) 88b/24
a.+ (iki yüz altmış iki) 74a/19
a.+ (iki yüz altmış ṭoḳuz) 87a/15
a.+ (yüz altmış biñ) 61a/13
a.+ (yüz altmış dört) 88a/2
altun *is.* Altın
a. 66a/6, 68b/9, 68b/9, 70a/14, 73a/15
a.+dandur 72b/20
a.+ı 68b/10, 79b/7, 79b/8, 79b/8
a.+ları 66a/6
ālūde *(Far.) is.* Bulaşmış, karışmış
a.+eyle- 66b/12, 66b/3, 67b/15, 67b/15, 67b/5, 67b/6
a.+it- 67b/14
amān *(Ar.) is.* Yardım, yalvarma, bağışlanma isteği
a. 63b/24, 64a/15, 71b/8, 71b/8, 73a/22, 73b/12, 73b/17, 75b/22, 76a/17, 76a/18, 85a/18, 86a/22, 86b/13
a.+di- 61a/23
a.+ve zamān vir- 80b/3, 81b/12
a.+vir- 64a/14, 76a/19, 82a/16
→ el-amān
āmedī *(Far.) is.* Geliş
→ ḫoş-āmedī
ʻamel *(Ar.) is.* İş, davranış
a.+den ḳal- 82b/17
a.+ümdür 84b/14
a.+leri 82b/22
ʻamīḳ *(Ar.) sf.* Derin
a. 76b/2, 76b/2
ammā *(Ar.) bağ.* Ama
a. 60b/2, 60b/3, 61a/14, 61b/13, 61b/22, 61b/22, 61b/8, 62a/4, 62a/7, 63a/10, 63a/14, 63b/14, 63b/2, 65a/19, 65a/2, 65b/3, 65b/7, 66a/24, 66b/4, 67a/6, 67a/8, 67b/24, 68a/10, 68b/1, 68b/10, 68b/17, 68b/25, 69a/13, 69a/17, 69a/21, 69a/4, 69b/1, 69b/10, 69b/12, 69b/2, 69b/4, 70a/19, 70b/1, 71a/3, 71a/8, 71b/23, 72a/21, 72b/12, 72b/21, 72b/7, 73a/1, 74a/2, 74a/20, 74b/12, 74b/14, 74b/21, 75a/15, 75a/16, 75a/21, 75a/3, 75a/5, 75b/10, 75b/14, 75b/9, 76a/7, 76b/6, 76b/8, 77a/1, 77a/6, 77a/10, 77a/12, 77a/14, 77a/17, 77a/2, 77a/20, 77a/21, 77a/23, 77a/3, 77a/8, 77b/11, 77b/17, 77b/9, 78a/1, 78a/5, 78b/16, 78b/21, 79a/13, 79a/17, 79a/24, 79a/9, 79b/11, 79b/12, 79b/13, 79b/6, 80a/6, 80b/15, 80b/20, 80b/22, 80b/22, 80b/25, 81a/10, 81a/8, 81a/8, 81b/12, 81b/20, 81b/9, 82a/14, 82b/15, 82b/2, 82b/20, 82b/21, 82b/6, 83a/1, 83a/12, 83a/8, 83b/18, 83b/2, 84a/14, 84a/18, 84a/4, 84a/9, 84b/14, 84b/16, 84b/17, 84b/21, 84b/5, 84b/6, 84b/8, 85a/1, 85a/9, 85b/16, 86a/10, 86a/12, 86a/17, 86a/18, 86b/7, 87a/14, 87a/19, 87b/13, 87b/14, 87b/19, 87b/24, 87b/25, 88a/23, 88b/18, 88b/7, 89a/1, 89a/12, 89a/13,

89a/13, 89a/19, 89a/20, 89a/23, 89a/24, 89b/21, 89b/23, 89b/24, 89b/25, 90a/16, 90a/6, 90a/9

ʻamūd *(Ar.) is.* Savaş aleti olarak kullanılan uzun ve kalın direk

a. 70b/21, 70b/22, 70b/24, 70b/7, 70b/8, 71a/11, 71b/2, 72a/18, 73a/20, 73a/21, 74b/12, 74b/13, 74b/14, 74b/14, 74b/6, 74b/7, 75a/13, 75a/6, 75b/5, 77a/19, 77a/25, 77b/3, 85a/17, 85a/17, 87b/1, 87b/2, 87b/3, 87b/4, 89a/14, 89b/10, 89b/11, 89b/11, 89b/14, 89b/15, 89b/21, 90a/12, 90a/4

a.+a 73b/12, 73b/16, 74b/6, 75a/5, 75b/4

a.+dan (şiddet-i ḍarb ı ʻamūd) 71a/6

a.+dur 75a/17

a.+ı 70a/24, 70b/7, 71a/1, 71a/5, 73a/21, 73a/21, 74b/11, 75a/11, 75a/14, 75a/19, 75a/2, 75b/4, 77b/2, 77b/2, 77b/3, 87a/25, 87b/1

a.+ın 70a/18, 70a/25, 70b/8, 70b/14, 70b/19, 70b/21, 70b/22, 70b/25, 70b/3, 70b/6, 71a/1, 71a/1, 71a/5, 71a/8, 71b/1, 71b/4, 71b/5, 74a/24, 74a/9, 74b/6, 74b/9, 75a/14, 75a/20, 75a/3, 75a/5, 76a/15, 77a/19, 77a/19, 77a/24, 77b/1, 85a/17, 87b/1, 87b/3, 87b/4, 88a/21, 88a/22, 88a/24, 89b/14, 89b/15

a.+ına 75a/15

a.+ı-la 70a/25, 73a/21, 85a/17

a.+umdan 75b/3

a.+ın 71a/11

a.+una 70a/21

a.+ur- 71b/1

a.+-ı girān 85a/16, 87b/3

ʻamūdlıḳ *(Ar.+T.) is.* Amudluk

a. 71a/7

ān *(Ar.) is.* An, lahza

a.+a 61b/21

ana *is.* Anne

a.+m 84b/7

aña *zm.* Ona

a. 60b/14, 60b/5, 62a/19, 63b/7, 65a/5, 65b/2, 72b/13, 73a/10, 73b/1, 74a/19, 74b/3, 79a/2, 79b/3, 79b/3, 83a/22, 84a/1, 86b/11, 86b/21, 86b/6, 86b/8, 87b/16, 87b/23, 89a/12

ancaḳ 1. *bağ.* Fakat, ama

a.+ (I) 60b/12, 61a/10, 63a/18, 63b/24, 64a/6, 64b/14, 64b/21, 64b/5, 65a/16, 65b/7, 72a/22, 76b/1, 79b/25, 81b/12, 83b/8, 84b/21, 85a/1

2. *zf.* Sadece, yalnız

a.+ 69a/10

anda *is.* Orada

a. 63b/10, 65a/5, 69b/16, 71b/18, 73b/1, 75b/14, 76a/11, 76a/12, 78b/6, 79a/22, 81a/10, 81b/16, 83a/17, 83a/22, 85b/4, 87b/9, 88b/7, 89b/3, 89b/4

andan 1. *is.* oradan

a. 62a/12, 62a/13, 62b/5, 63a/6, 64a/18, 64b/15, 64b/3, 65a/20, 65b/16, 66b/6, 67b/11, 67b/14, 67b/14, 67b/25, 67b/8, 68a/11, 68a/15, 68b/8, 69b/22, 70a/4, 71b/22, 72a/24, 72a/7, 72b/2, 73a/16, 73a/18, 73a/25, 74a/1, 74a/20,

74a/23, 74b/19, 74b/21, 75b/23, 75b/7, 76a/21, 76a/7, 76b/10, 76b/17, 76b/21, 76b/22, 77a/11, 78a/21, 79a/20, 80a/1, 81b/14, 82a/12, 82a/25, 82b/8, 83b/21, 84a/17, 84a/20, 84a/23, 85a/9, 87a/2, 88a/24, 89b/14, 89b/5

2. *zm.* ondan

a.+ 63b/18, 84a/14, 86b/12

3. *zf.* ondan sonra

a.+ 60b/23, 60b/24, 60b/9, 61a/6, 62a/14, 62a/6, 62b/1, 64a/15, 64a/19, 64a/4, 65a/17, 66a/6, 67a/21, 67b/6, 69a/11, 69a/24, 71b/10, 71b/14, 71b/18, 73b/10, 73b/10, 73b/2, 73b/24, 78b/5, 80a/10, 83a/23, 87a/7

-āne *(Far.) e.* İsmi, sıfatı zarf yapan bir ek

→ āşıḳāne

anı *zm.* onu

a. 60b/22, 60b/25, 63b/10, 64b/25, 66b/20, 66b/21, 66b/22, 66b/22, 66b/3, 67a/19, 67b/15, 67b/6, 68b/17, 69a/18, 69a/5, 69b/19, 72a/18, 72b/23, 73b/5, 74a/15, 74b/12, 74b/13, 74b/23, 75a/11, 78b/20, 78b/5, 79b/2, 80a/15, 80a/22, 81a/13, 81a/19, 82a/22, 83b/5, 83b/5, 84a/1, 84b/21, 85a/7, 87a/18, 88b/15, 89a/14

añıl- Anılmak

a.-ur 86b/8

a.-urdı 89a/24

ʻAnḳā *(Ar.) is.* Hayali bir masal kuşu

a. 64b/17

a.+ (sīmurg-ı ʻanḳā) 72a/1

ʻAnḳā-peyker *(Ar.+Far.) b. sf.* Anka yüzlü

a.+ 73a/14

ʻAnḳā-ser *(Far.) b. sf.* Anka başlı

→ Arṭaluş-ı ʻAnḳā-ser Nerre

añla- Anlamak

a.-yup 82b/18

anlar *zm.* Onlar

a. 79a/20, 80a/5, 82b/19, 86a/3, 87b/8, 89a/18, 89b/25

a.+a 81b/23, 84b/1, 85b/21, 89a/12

a.+da 72a/23, 79b/2

a.+dan 65b/6

a.+ı 73a/15, 87b/13, 89a/1

a.+uñ 81b/13, 81b/13, 83b/1, 88a/5

anları *zm.* onları

a. 64b/22

añsuzdan *zf.* Ansızın

a. 85b/17

añsuzın *zf.* Ansızın

a. 78b/13, 83b/5, 87b/15

anuñ *zm.* onun

a. 61a/6, 65a/1, 65a/20, 65a/22, 65a/4, 65a/4, 65b/2, 66b/21, 67b/4, 69b/16, 74a/15, 75a/13, 75b/9, 76a/5, 77a/8, 78b/20, 79a/1, 79b/13, 79b/23, 79b/24, 80a/22, 80a/6, 84a/11, 84b/18, 86b/14, 90a/15, 90a/15

a.+içün (anuñ'çün) 68b/15, 70b/5, 84a/23

a.+la 72a/4, 86b/12, 90a/17

apul apul *zf.* İki yana sallana sallana

a. 87a/21

‘ār *(Ar.) is.* Utanma

a. 79a/18

ara *is.* ara

a. 65b/25, 66a/1, 69b/23

a.+dan 72a/20, 73b/17, 76b/24, 78a/7, 87b/13

a.+da 63b/4

a.+larına 62a/13, 67b/9, 90a/4

a.+larından 66b/20, 67b/4

a.+sın 63b/1

a.+sında 73b/8

a.+ya 63a/20, 66a/1, 71b/11

ara- Aramak

a.-dılar 66a/18, 67a/24

a.-duḳ 66b/10

a.-maġa 86a/17

a.-r 69b/11

a.-rız 84b/16

a.-rsın 85a/16, 85a/8

arala- Aralamak

a.-r 73b/6

ārām *(Far.) is.* Durma, dinlenme

a.+it- 71b/15, 75b/17, 79b/15, 88b/7, 89b/1, 89b/6

a.+ (ṭabl-ı ārām) 82b/24

a.+ (ṭabl-ı ārām çaldır-) 82b/24, 86a/4

a.+ (ṭabl-ı ārām çalın-) 61b/18, 62a/20, 62b/23, 66b/12, 66b/23, 67b/9, 81a/6, 81b/7, 90a/7

ārāste *(Far.) is.* Düzenleme, hazırlama

a.+eyle- 73b/3

‘araż *(Ar.) is.* alamet

a.+um 68a/13,

ard *is.* Peş, arka

a.+ı 65a/24

a.+ımuzca 89a/11

a.+ımuzdan 79b/5

a.+ına düş- 68b/21, 76a/8, 82b/2

a.+ından 64b/8, 67a/14, 67a/17, 67a/9

a.+larına düş- 65b/5

a.+larınca 67a/10

a.+umca 87a/4

ardınca *zf.* Arkasından,peşinde,peşi sıra

a. 65a/20, 65a/22, 66b/21, 67b/4, 74a/17, 74a/3, 74a/4, 80a/6, 88a/20, 90a/15

a.+ol- 67a/13

arış *is.* Arşın

a. 64a/23, 65a/21, 70a/15, 70a/17, 70a/20, 70b/25, 71a/2, 72a/1, 73a/19, 73b/18, 74a/19, 74b/25, 75a/8, 76b/3, 78b/19, 78b/22, 78b/23, 79a/13, 81a/14, 85a/16, 87a/15, 87a/16, 88a/2, 88a/2, 88a/21, 88a/3, 88b/24, 88b/25, 88b/25, 89a/21, 89a/22, 89a/22, 89a/23, 89a/3, 89a/4, 89a/8

‘ārıż *(Ar.) is.* Sonradan ortaya çıkan şey, musibet

a.+ol- 73a/6

arḳa *is.* Arka, sırt

a.+da 67b/25, 74b/12, 81a/1, 88a/22, 89b/10

a.+ma 76a/4

a.+sı 62b/20

a.+sın 75a/18, 77a/19, 77a/25

a.+sına 60b/9, 66b/15, 66b/7, 67a/22, 68a/17, 68b/24, 74b/15, 75a/19, 75a/6

a.+sında 61b/10

a.+ya 61b/7, 70b/22, 71a/6, 71b/1, 75b/5, 89b/11

arslan *is.* Arslan

a. 72b/18, 72b/19, 85a/25, 87a/16

a.+uñ 72b/19

ʻarż *(Ar.) is.* Sunma

ʻa.+eyle- 62b/1, 63a/5, 79b/16, 86b/8, 88a/7

ʻa.+it- 64b/9, 65a/23

arzḥām *(...)* (?)

a. 72a/11

ārzū *(Far.) is.* Arzu, istek

a.+ya düş- 78b/12

aş- Asmak

a.-up 85b/13

āsān *(Far.) is.* Kolay

a. 77b/13

āsāyiş *(Far.) is.* Rahatlık, huzur, dinlenme

a. 62a/17, 65a/24

a.+it- 68a/11

a.+olın- 61a/16, 62a/1

aṣıl- Asılmak

a.-mış 72b/22, 85a/16

aṣılı *is.* Asılmış, asılı

a. 72b/17

ʻasker *(Far.) is.* Asker

a. 61a/3, 63a/13, 63b/12, 64a/13, 64a/16, 66a/23, 66b/9, 79a/17, 79b/9, 80a/6, 82b/18, 82b/5, 83a/4, 90a/18, 90a/7

a.+çek- 63a/24

a.+de 79a/24, 84b/13

a.+den 83a/4

a.+e 61a/13, 63b/14, 63b/15, 69b/5, 77b/15, 77b/25, 82b/18, 85b/1, 85b/4

a.+i 60b/20, 64a/15, 64a/7, 79b/11, 80a/24, 82b/19, 83b/16, 84a/25, 84b/25, 89a/19, 89b/24

a.+ime 76b/25

a.+imiz 82b/23

a.+in 65a/9, 88b/1, 89a/6, 90a/2

a.+iñüz 88b/22

a.+inde 82b/21, 83b/2, 83b/3

a.+inden 61a/4

a.+ine 65a/8, 67a/1, 75b/1, 83b/24, 89b/5

a.+ini 82b/22

a.+inüñ 83b/4

a.+i-le 88a/5, 89a/9

a.+leri 82b/22

a.+lerinden 82b/25

a.+üm 71b/13

a.+üñ 65a/23, 83b/10

a.+-ile 60b/20, 61a/13

a.+-i islām 64a/21, 70a/6, 79b/10, 80a/12, 80a/19, 81b/23, 82b/24, 83a/18, 83b/12, 83b/14, 85b/6, 86a/6, 86a/7

a.+-i keymurād ḫān 85b/18

→ ser-ʻasker

aṣl *(Ar.) is.* Asıl, esas

a. 61a/7, 66a/16, 79b/14

a.+ı 60b/2, 62b/3, 63a/20, 65b/17, 66b/10, 78a/14, 78b/21, 79b/1, 79b/11, 81b/1, 81b/10

a.+ın 60b/13

a.+ıña ḳavuş- 71a/7

a.+ına 72a/18, 84b/23

a.+ına ḳavuşdır- 89b/9

a.+ına ḳavuşdur- 89a/15

a.+ında 83a/10

a.+ı-la 85a/9

aṣlā *(Ar.) zf.* Hiçbir zaman

a. 64b/1, 72b/3, 75a/21, 76a/24, 76b/16, 76b/3, 77a/12, 77a/24, 77b/1, 83b/3, 84a/19, 84b/16, 84b/8, 84b/8, 87b/5, 89b/2

āsmān *(Far.) is.* Gök, sema

a. 85b/18

a.+a 83b/8

ʻaṣr *(Ar.) is.* Asır, devir

a.+da 64b/17

aş- Aşmak

a.-arlar 86b/16

a.-maḳ 86b/18

a.-up 71b/23, 75b/15, 76a/2

aşaġa *bk.* **aşaġı**

a. 62b/9, 77b/10, 87a/20

aşaġı *is.* Aşağı

a.+dan 84a/18, 85b/14

ʻāṣıḳ *(Ar.) is.* Âşık

a. 68b/7, 68b/9

a.+ol- 63a/24, 76b/13, 78b/11, 84b/22, 84b/9

ʻāṣıḳāne *(Ar.+Far.) zf.* Âşıkça

a. 81a/1

ʻaṣḳ *(Ar.) is.* Aşk, sevgi

a.+eyle- 61a/20, 62b/2, 68a/11, 80a/20, 81a/22

a.+ın 81a/22

a.+it- 67b/18

a.+uñ (meydān-ı ʻaṣḳ) 80a/18

a.+-ıla 81a/4

aşur- Geçirmek, uzatmak

a.-dı 61b/3

a.-sam 76a/4

aşurı *is.* Öte, yukarı

a. 64a/23

at *is.* At

a. 61a/17, 63b/10, 68a/1, 73a/13, 73b/7, 74a/25, 78a/11, 80a/14, 85b/19

a.+boynına düş- 63b/12

a.+ından 62b/6

a.+ı-la 80b/16

a.+sür- 66b/1, 66b/19, 80a/16, 80b/7

at- Atmak, fırlatmak

a.-dı 60b/8, 75a/4, 83b/14

a.-ı-virdi 70b/1

a.-mışlar 85b/23

a.-uñ 82a/22

a.-up (cān at-) 76a/8

a.-up ṭut- 89a/14

ata *is.* Ata, cet

a.+ñ 87a/2

atdur- Atdırmak

a.-mayalum 69a/10

āteş *(Far.) is.* Ateş

a. 61a/18, 65a/17, 72a/2, 73a/12, 80b/9, 81a/21, 82b/10, 83b/12, 83b/12, 83b/21

a.+den 86b/17

a.+e 74a/16, 83a/1, 83b/21, 83b/25

a.+eyle- 65a/15

a.+-i maḥż ol- 65a/3, 65b/18

a.+ler 61b/4, 67b/21

a.+üñ 83b/13

a.+ (deryā-yı āteş) 76a/24

***āteş-dem** *(Far.) b. sf.* Yanık sesli

→ Ḳuṭb-ı Āteş-dem

***āteş-efrūz** *(Far.) b. sf.* Ateş yakan

→ Ṣad-ser ü ʿAnḳā-yı Ser ü Heft-çeşm-i Āteş-efrūz

***āteşī** *(Far.) b. sf.* Öfkeli

a. 74a/20, 74b/20, 87a/7

***āteşīn** *(Far.) sf.* Ateşten, ateşli

→ Tīġ-i Āteşīn

***āteş-kede** *(Far.) b. is.* Mecûsî mabedi

a. 63a/7, 86a/3

a.+leri 63a/8

***āteş-perest** *(Far.) b. is.* Ateşe tapan

a.+lerdür 63a/21

atıl- Saldırmak

a.-up 72b/19, 74b/8, 75b/6, 77b/3, 82b/13, 87a/24

atla- Atlamak, aşağı inmek

a.-dı 73b/7

atlu *is.* Ata binmiş, atlı

a. 63b/4

av *is.* av

a.+al- 79b/1

āvāz *(Far.) is.* Ses

a.+ı-la 80a/17

avla- Avlamak, yakalamak

a.-yıcı 81a/16

a.-yup 68a/14

ʿavret *(A.) is.* Eş, zevce, kadın

a. 61a/23, 66a/13

ʿavretlik *(Ar.+T.) is.* Eş, hanım

a.+e (ʿavretlige) 84a/5

avuç *is.* avuç

a. 65b/23, 65b/8, 83b/14, 83b/16

ayaḳ *is.* ayak

a.+a (ayaġa) 68b/22, 73a/1, 82b/2

a.+a (ayaġa) ḳalḳ- 72b/24

a.+baş- 78b/8

a.+ım (ayaġım) 68b/21

a.+ına (ayaġına) 86a/22, 86b/14

a.+ına (ayaġına) düş- 86b/11

a.+ından (ayaġından) 75a/8

a.+ın (ayaġın) 66b/5, 75a/8, 87b/6, 87b/6

a.+ı-la (ayaġı-la) 75a/8, 87b/6

a.+ı (ayaġı) 80b/21

a.+ların 67b/8

ʿayb *(Ar.) is.* Ayıp

a.+dur 61a/21, 62a/14

ayıl- Ayılmak

a.-dı 61b/6

a.-duḳda 66a/7

ayır- Ayırmak

a.-dı 62a/14, 62b/11, 67b/22, 67b/9

a.-up 64a/22, 82b/25

ayırd *is.* Ayırt

a.+olun- 62a/22

a.+ol- 61b/16, 61b/17, 62a/21, 62b/4, 68a/2

āyine *(Far.) is.* Ayna

a. 66a/18

a.+de 86b/20

a.+leri 61b/11, 61b/7

a.+nüñ 86b/19

a.+-i mücellā 86b/19

a.+-i siper 61b/4, 67b/21

a.+ (nāẓırān-ı āyine) 88b/19

a.+ye 86b/20, 86b/22

→ āyine-i ġayret ve hikmet-nümā, āyine-i hikmet-nümā

āyinīlerince *(Far.+T.) zf.* Usulünce, gelenek olduğu üzere

a.+ler 89a/4

‘ayn *(Ar.) is.* Göz

→ ṭarfetü’l-‘ayn

***‘aynü’l-baḳar** *(Ar.) is.* Öküzgözü çiçeği

→ Cezīre-i ‘Aynü’l-baḳar

ayrıl- Ayrılmak

a.-dılar 81b/5

a.-ma 66b/1

a.-up 82b/25

‘ayş *(Ar.) is.* Zevk, safa, eğlence

a.+nūş eyle- 68a/16

a.+‘işret eyle- 69a/25

a.+‘işret üzere ol- 83a/5

‘ayyār *(Ar.) is.* Zeki, kurnaz

a. 63b/23, 63b/24, 64b/10, 64b/12, 65a/25, 65a/3, 66a/15, 66a/25, 66b/17, 66b/25, 67a/18, 67a/25, 67b/1, 67b/18, 67b/19, 68a/21, 68b/17, 68b/25, 69a/19, 73b/3, 78b/17, 79a/13, 79b/2, 79b/7, 79b/9, 82a/11, 82a/20, 82a/21, 83a/7

a.+a 65a/1, 65a/23, 65a/3

a.+am 64b/21

a.+başı 63a/11, 64a/25, 66a/11, 69a/23

a.+dur 69a/2, 82a/16, 82a/21

a.+ı 64b/1, 66a/15, 67a/20, 78b/17, 83a/9

a.+lar 64b/11, 65b/18, 65b/19, 66b/20, 66b/3, 67a/10, 67a/12, 67a/14, 67a/16, 67a/7, 67b/14, 79b/7, 86a/8

a.+lara 66b/24, 67a/12, 67a/4

a.+larda 69a/5

a.+ları 66a/5, 67a/12, 67a/5, 69a/20, 69a/20, 69a/21

a.+larımuz 67a/25

a.+sız 66b/25

a.+uñ 64b/21, 64b/5, 66a/18, 67b/1, 78b/18

→ çeldek ‘ayyār, jīvek ‘ayyār, nīreng ‘ayyār, ṣarṣar ‘ayyār, ṣıpārū ‘ayyār, ṣıpār ‘ayyār, zengireng ‘ayyār

‘ayyārān *(Ar.+Far.)* Kurnazlar

a.+ (sulṭān-ı ‘ayyārān) 66a/1, 66a/11, 69a/9, 79b/14, 82b/7

‘ayyārlıḳ *(Ar.+T.)* Kurnazlık

a.+ımuzı (‘ayyārlıġımuzı) 65b/6

a.+ındandur (‘ayyārlıġındandur) 69a/3

az 1. *sf.* Az

a. 72a/10, 74a/22, 79a/3, 80b/4, 83a/18, 84a/6, 85b/6, 87a/9

2. *zf.* Az kalsın

a. 68b/18, 84a/24, 90a/7

ʻāẕāb *(Ar.) is.* Sıkıntı, ceza

a.+-ile 84a/4

a.+-ı şedīd 69b/15

ʻazāim *(Ar.) is.* Felaketlere ve hastalıklara şifalı olması için okunan dualar

a. 83b/13, 83b/16, 83b/9

āʻẓam *(Ar.) sf.* En büyük, çok büyük

→ Billūr-ı Āʻẓam, Ḳahhār-ı Āʻẓam

āzār *(Far.) is.* İncitme

a.+it- 65b/19

ʻazāzīl *(Ar.) b. is.* Şeytan'ın melek bulunduğu sıradaki esas adı

a.+e 78b/25

ʻaẓīm *(Ar.) sf.* Büyük

a. 61b/23, 65a/20, 66b/4, 69a/23, 75a/15, 76b/17, 78a/21, 78b/4, 79b/5, 83b/10, 83b/13, 85a/14, 85a/15, 86b/18, 90a/17

ʻazīmet *(Ar.) is.* Gitme, gidiş, yola çıkma

a.+i 78b/16

aẕīn *bk.* **iẕn**

a.+al- 67b/13, 80a/20

azġış- Kızmak, kızışmak, azgınlaşmak

a.-up 62a/7, 66b/20, 80a/21

ʻazm *(Ar.) is.* Gitme, gidiş

a.+it- 63b/14

a.+-ı āmu'l-ḥayāt eyle- 76a/2

a.+-ı bār-gāh eyle- 62a/20

a.+-ı ḫāḳāniyye 79b/10

a.+-ı ḫāḳān-zemīn 61a/14

a.+-ı ḫāḳān-zemīn eyle- 63a/12

a.+-ı ḫāḳān-zemīn it- 64a/18

a.+-ı īrān-zemīn it- 64a/25

a. +-ı ḳulle-i zeberced 88a/13

a.+-ı ḳulle-i zümrüd eyle- 89a/1

a.+-ı kūh-ı bercīs it- 83a/10

a.+-ı kūh-ı heft-gān ve ḳalʻa-i lūlū 87a/5

a.+-ı lāhūr eyle- 63b/11

a.+-ı leşker-i ferāmurẕ eyle- 63a/2, 65a/8

a.+-ı meydān eyle- 62a/16, 74a/24

a.+-ı meydān it- 74b/1, 80a/20

a.+-ı rubʻ-ı meskūn eyle- 77b/25

-B-

baba *is.* Baba, ata

b.+sı 63a/24, 63b/6, 64a/12, 64a/6, 64b/1, 69b/19, 70b/15, 74a/23, 80b/17, 87a/22, 88b/14

b.+sına 63b/7

bād *(Far.) is.* Rüzgâr

b.+-ı ṣabā 65a/12

bāde *(Far.) is.* Şarap, içki

b. 68b/2, 68b/2, 68b/2, 68b/23, 68b/3, 68b/4

b.+yi 68b/17

baʻde *(Ar.) zf.* Sonra

b. 61b/7, 62a/1, 64a/20, 70a/4, 71b/15, 79b/18

bādī *(Ar.) sf.* Sebep olan

b.+ (bā’iṣ-i bādī) 63a/19

bād-pāy *(Far.) b. sf.* Ayağı çabuk olan, süratli

b.+a (bār-gāh-ı bād-pāy) 67a/23

b.+ (bār-gāh-ı bād-pāy) 65a/14

bāġ *(Far.) is.* Bahçe

b. 73a/25

b.+da 73a/24

b.+dan 73b/10

b.+uñ 73a/25, 73b/9

baġal *(Far.) is.* Koltuk

b.+da (zīr-i baġal) 61b/2

baġır- Bağırmak

b.-a baġıra 89b/19

b.-dı 70b/10

b.-maġa 89b/18

baġışla- Bağışlamak, affetmek

b.-dı 66a/6

baġla- Bağlamak

b.-dı 66a/10, 81a/6

b.-dılar 74b/16

b.-dılar (alaylar baġla-) 82b/9

b.-dılar (ṣaflar baġla-) 81a/13

b.-dı (ṣaf bagla-) 74a/23

b.-mışdur 77b/12

b.-r 74b/3, 81b/9

b.-sa 66a/11

b.-yup 63b/20, 66b/3, 74a/24

b.-yup (ṣaff baġla-) 70b/19

b.-yup (ṣaflar baġla-) 80a/14

baġlan- Bağlanmak

b.-dı 74b/15

b.-up 75a/6

baġlat- Bağlatmak

b.-mayup 66b/1

baġlu *is.* Bağlı

b. 63b/19, 66a/10, 69a/12

b.+dur 73a/24

bahāne *(Far.) is.* Sebep, bahane

b. 66a/8

b.+eyle- 77a/5, 87b/15, 87b/17

baḥr *(Ar.) is.* Deniz

b.+ine 69a/13

b.+-i bī-gerān 64a/21

baḫş *(Far.) is.* Bağış, ihsan

b.+eyle- 75b/20, 85b/18

b.+ından 75a/4, 75b/1

→ Cihān-baḫş

ba‘id *(Ar.) is.* Uzak

b. 72b/4

bā‘iṯ *(Ar.) is*. Sebep olan

b.+-i bādī 63a/19

bāk *(Far.) is.* Korku

→ bī-bāk, nā-bāk

baḳ- Bakmak

b. 68a/13, 70b/2, 72a/4, 75a/22, 77a/4, 87b/14

b.-a 81a/22, 87a/22

b.-anlaruñ 72a/21

b.-ar 84b/9

b.-araḳ 70a/11

b.-arken 81a/13

b.-arlar 65b/17

b.-arsın 84b/16

b.-dı 65b/16, 66a/19, 75b/1, 79b/23, 90a/1

b.-dılar 67a/24, 69a/1, 81a/19

b.-ınca 60b/11, 68b/20, 74b/5

b.-mayup 82b/14

b.-uñ 65a/15

b.-up 64b/12, 65b/21, 68b/7, 70a/5, 72a/22, 76b/17, 77b/5, 79a/20, 89b/23

baḳıl- Bakılmak

b.-maz 71a/4, 79a/14

baḳın- Bakınmak

b.-urken 72b/4, 84b/14

baḳır *is.* Bakır

b. 70b/14, 72a/7

baḳış *is.* bakma işi, bakış

b. 90a/1

baḳıyye *(Ar.) sf.* Artan, geri kalan

b.+-i ḍarb 71a/6

bāḳī *(Ar.) is.* Daimi, kalıcı

b.+dür 68a/3

bākire *(Ar.) is.* Kızlığı bozulmamış, bakire

b. 84b/5

balıḳ *is.* Balık

b. 89a/8

balyimez *(Yun. balarmas < İt. bala ramada) is.* Karada ve denizde kullanılan, orta çapta, uzun menzilli bir nevi ağır top

b. 72a/14

-bān *(Far.) e.* …ci

→ nigeh-bān, sāye-bān

baña *zm.* bana

b. 60b/12, 60b/13, 60b/14, 60b/15, 62a/23, 62a/8, 62b/20, 62b/7, 63b/20, 63b/24, 63b/7, 63b/8, 63b/9, 63b/9, 64a/1, 64a/9, 64b/13, 64b/18, 64b/21, 64b/3, 64b/4, 64b/7, 65b/1, 66a/17, 68b/14, 71b/11, 71b/13, 71b/8, 73a/22, 73a/6, 74a/13, 74a/20, 74a/7, 74b/5, 75b/16, 76a/18, 78b/24, 79b/21, 82a/13, 82a/18, 85b/1, 86b/10, 86b/9, 87a/12

bānū *(Far.) is.* Kadın, hanım

b.+-yı cihān 84b/19, 85a/1

→ şimle bānū, hezīre bānū

-bār

→ sebük-bār

bar bar *zf.* Bağıra bağıra

b. 89b/18

barış- Barışmak

b.-dı 69a/23

barışdur- Barıştırmak

b.-dılar 69a/22

b.-maġa 69a/10

bāri *(Far.) e.* Hiç olmazsa, hiç değilse

b. 62b/4, 67a/11, 68b/19, 74b/11, 79a/7, 82a/17, 84a/19, 85b/4, 87b/20, 87b/22

bārik Allah *(Ar.) ünl.* Allah mübarek etsin, hayırlı ve bereketli olsun

b. 68b/8

bārū *(Far.) is.* Kale duvarı, burç

b. 86b/17, 86b/17

bār-gāh *(Far.) is.* Saltanat çadırı, otağ

b. 64a/8, 65a/15, 65a/18, 73a/12, 73a/14, 84a/13, 85a/25, 85b/1

b.+a 65a/14, 87b/11

b.+ı 61a/2, 65a/15, 66b/4, 74a/1, 74a/6, 82a/4, 86a/15

b.+ıdur 66a/1

b.+ın 74a/2
b.+ına 60b/6, 65a/23, 66b/14, 66b/23, 66b/7, 66b/7, 67a/16, 67a/22, 68a/17, 80a/3, 80b/2, 82a/19, 82a/3
b.+ında 66b/17, 66b/9, 68a/17, 81a/7
b.+lar 64a/8, 85a/11
b.+larına 61b/18, 80a/24, 86a/3
b.+uñ 65a/16
b.+-ı āṣaf 87a/3, 88b/2
b.+-ı āṣaf şāh 87a/7, 87b/11, 88a/14, 90a/8
b.+-ı bād-pāy 65a/14, 67a/23
b.+-ı beyāż 65a/17
b.+-ı ḳattāl zengī 66a/11
b.+-ı keymurād ḫān 81b/16, 83b/24
b.+-ı pādişāh 67a/2
b.+ (‘azm.-ı bār-gāh) 62a/20
bār-gīr *(Far.) is.* Beygir, at
b.+i 77a/15
baş- Basmak
b.-arsa (ḳadem baṣ-) 78b/8
b.-dı 62b/10, 62b/12, 90a/3
b.-maya (ayaḳ baṣ-) 78b/8
b.-up 63b/1, 63b/10, 68a/8, 75a/8, 87b/6, 88b/12
baş *is.* Baş, kafa
b. 61b/10, 64a/22, 64b/1, 72a/5, 73a/24, 74b/15, 75b/5, 76a/20, 77a/6, 78b/14, 79a/12
b.+a çıḳar- 61b/23
b.+da 84a/15
b.+göster- 67a/23
b.+ı 61b/11, 72a/1, 79a/13, 82a/5
b.+ın 61b/7, 68a/1, 70b/1, 76a/17, 81b/12, 82b/13, 82b/21, 90a/13
b.+ıña 76a/12
b.+ıñı 63b/23
b.+ına 61b/12, 62b/18, 72a/2, 78a/15, 82b/7, 85a/5, 87b/21
b.+ına (cān başına ṣıçra-) 76a/10, 87b/24
b.+ına (‘aḳlı başına gel-) 63a/18, 69b/24, 77a/7, 82a/14, 84b/11, 87a/10
b.+ına ṣovuḳ geç- 79b/23
b.+ında 69b/21, 72b/20, 76b/1, 76b/16, 79a/11
b.+ından 76b/16
b.+ında (‘aḳlı başında) 84b/18, 84b/19, 84b/8
b.+ınuñ 68b/24, 80b/13, 82b/14
b.+ın (götin başın ṣal-) 89b/19
b.+ısı (‘ayyār başısı) 66a/11
b.+ı (‘ayyār başı) 69a/23
b.+ı dön- 74b/7
b.+it- 76a/1
b.+ları 73b/18
b.+ların 65b/14
b.+larına (‘aḳılların başlarına getür-) 68b/25, 84a/19
b.+larına (‘aḳılları başlarına gel-) 84a/21, 85b/23
b.+lı 89a/7
b.+um 73a/16
b.+ (ḳademinde baş ḳo-) 76a/19
b.+ (‘ayyār başı) 64a/25
başla- Başlamak

b.-dı 62a/4, 65a/15, 68b/1, 68b/23, 70a/2, 70b/14, 71b/3, 73b/23, 75a/7, 75a/9, 75b/21, 77b/14, 77b/8, 78b/5, 78b/5, 81b/22, 83b/11, 83b/5, 84b/10, 87b/5, 89b/16, 89b/18

b.-dılar 62a/7, 62b/5, 66b/20, 66b/24, 66b/9, 67a/3, 67b/14, 67b/4, 67b/6, 73b/17, 75a/10, 76a/13, 80a/21, 80b/7, 81a/2, 82b/11, 88a/18

b.-duḳ 63b/3

b.-r 84b/6

b.-yup 81b/11

başlı *is.* Başlı

b. 89a/21, 89a/23, 89a/8

başlu *bk.* **başlı**

b. 87a/15

bāṭıl *(Ar. bāṭil) is.* Geçersiz, boş

b.+it- 69b/5

baṭman *(Soğd. patmān) is.* Bir ağırlık ölçüsü

b. 61a/5, 80b/13, 85a/24

bayıl- Bayılmak

b.-dı 85b/20

bayḳuş *is.* Baykuş

b. 89a/7

-bāz *(Far.) sf.* 1. açık 2. oynayan

→ ser-bāz, ṭabl-bāz

bāzū *(Far.) is.* Pazı

b.+ları 75a/17

be (I) *ünl.* Ey, hey, yahu

b.+ 67a/25

be (II) *(Far.) e.* Kelimelere –e halini verir

→ ṭamar-be-ṭamar

Bedaḫşānī *(Far.) sf.* Bedahşanlı, Bedahşan kentinden

→ Bihzād-ı Bedaḫşānī, ʻUmrān-ı Bedaḫşānī

beden *(Ar.) is.* gövde

b.+ (taḳviyet-i beden) 61b/17, 68a/12, 68a/2

→ māhī-beden

bedevī *(Ar.) sf.* Göçebe, çölde yaşayan

→ ʻİfrit-i Bedevī

bed-nūş *(...)* (?) Kötülük içen

b. 72b/14, 72b/3, 72b/5, 72b/5

b.+uñ 72b/5, 72b/13, 72b/6

beg *is.* Bey

b.+ler 61b/19, 62a/20, 65a/10, 65a/2, 65a/9, 66a/17, 66b/13, 66b/14, 66b/24, 68a/3, 69a/21, 69a/23, 69a/6, 69b/1, 70a/7, 81b/21, 81b/23, 83b/17, 85b/8

b.+lere 81b/20, 83b/2

b.+leri 63a/7

b.+lerin 61b/19

begen- Beğenmek

b.-di 61b/8, 61b/9, 74b/12

b.-dügi 60b/4

behey *ünl.* Çıkışma bildirmek için kullanılan ünlem; ey, hey

b. 66a/16, 68a/22, 77a/14, 85a/5

bekār *(Ar.) sf.* ḫiç evlenmemiş,ergen

→ nā-bekār

bekci *is.* Bekçi

b.+den 65b/25

b.+lere 66b/8

b.+var 65b/25

bekle- Beklemek

b.-di 66a/8, 75b/25, 82a/3

b.-yem 68a/22

b.-ye bekleye 90a/25

b.-yeyüm 68b/23

b.-yüp 70a/20, 88b/11

belā *(Ar.) is.* Gam, keder, üzüntü

b. 71b/2, 71b/2, 81a/2

belī *(Far.) e.* Evet, elbette

b. 70b/4, 78a/24, 83a/21

belki *(Ar. bel+Far. ki) zf.* İhtimal, umulur, olabilir

b. 62a/8, 66b/5, 75a/20, 77a/2, 78b/12, 78b/24, 79a/16, 82a/17, 83a/2, 84a/11, 84b/24, 87b/23, 88b/16, 89a/13, 90a/24

belli *sf.* Açık, belli, malum

b.+ol- 61b/15

bellü *bk.* **belli**

b. 66a/12

belürsüz *is*. Belirsiz

b.+eyle- 72b/8

bel bel *zf.* mel mel

b. 84b/9

ben *zm.* ben

b. 60b/12, 60b/15, 60b/23, 61a/1, 61a/10, 61a/21, 61a/22, 61a/23, 62a/24, 62b/22, 62b/4, 62b/6, 62b/7, 62b/7, 63b/15, 63b/20, 63b/22, 63b/5, 64a/14, 64a/19, 64b/14, 64b/2, 64b/22, 64b/25, 64b/4, 64b/6, 65a/25, 65b/2, 66a/12, 66a/13, 66a/15, 66a/2, 68a/14, 68b/19, 68b/21, 68b/23, 69a/15, 69a/15, 69a/17, 69a/17, 69a/4, 69a/6, 69a/8, 69b/14, 70a/18, 70a/21, 70b/4, 71b/9, 73a/10, 73a/23, 73a/4, 73a/7, 74a/15, 74a/16, 75a/13, 75b/11, 75b/9, 76a/4, 76b/13, 76b/22, 77b/15, 78b/1, 79a/1, 80b/19, 81a/19, 81a/9, 81b/1, 81b/1, 81b/2, 82a/13, 83a/21, 83b/1, 84a/4, 84a/5, 84b/13, 84b/22, 84b/22, 84b/24, 85a/11, 85a/18, 85a/23, 86a/11, 86b/12, 86b/3, 86b/3, 87a/18, 87a/4, 88b/15, 89a/14

b.+de 68a/12

b.+den 73a/8

b.+em 80a/18

b.+i 60b/12, 62a/23, 63b/20, 63b/22, 64a/13, 66a/10, 66a/14, 66a/16, 66a/19, 68b/13, 68b/14, 68b/19, 69a/10, 69a/14, 69a/16, 69a/4, 69a/7, 70a/21, 71b/12, 74a/11, 74a/14, 74b/2, 76b/23, 80a/17, 82a/15, 82a/16, 82a/9, 84a/5, 84b/14, 84b/19, 85a/18, 85a/2, 86a/22, 86a/24, 87b/22

b.+üm 61a/10, 61a/21, 63b/20, 64b/16, 64b/2, 64b/22, 64b/6, 66a/6, 68a/13, 71b/13, 73a/17, 73a/4, 73a/8, 74a/12, 74b/10, 75a/12, 75a/5, 75b/2, 75b/3, 78a/17, 79a/19, 79a/25, 79b/19, 81a/23, 81a/23, 82a/22, 85a/12, 85a/23, 85a/23, 86b/4, 87b/22, 89a/12

b.+ümdür 62a/7, 65b/13, 74a/13

b.+ümle 83a/17, 84b/18, 84b/23

beñze- Benzemek

b.-r 70a/19, 70a/3, 70b/18, 71a/2, 72a/2, 80b/1

beñzer *sf.* Benzer

b. 65a/22, 76b/17, 80a/8, 80b/19, 81b/2, 87a/13

benām *(Far.) b. sf.* Ünlü, meşhur

b. 84a/2

bend *(Far.) is.* Bağ

b. 65b/25, 69a/13, 69a/2, 73b/15, 82a/14

b.+çat- 65a/22

b.+den 63b/23

b.+e çek 70b/18, 74b/9

b.+e çek- 65b/9, 66a/25, 66a/4, 66b/1, 66b/12, 66b/20, 66b/21, 66b/4, 67a/15, 67a/17, 67a/19, 67a/21, 67a/22, 67b/14, 67b/4, 68a/17, 68b/11, 68b/24, 73b/16, 75a/7, 77b/10, 77b/16, 77b/19, 77b/22, 77b/4, 79b/25, 81b/12, 81b/15, 81b/18, 81b/8, 82a/11, 83b/25, 84a/1, 84a/2, 88a/19, 88a/20, 89b/13, 90a/14, 90a/6

b.+e ur- 66b/8

b.+eyle- 66b/16, 68b/13, 73b/12, 77b/23, 77b/5, 81b/19

b.+in 85b/24

b.+inden 84b/8

b.+in al- 64a/7

b.+in ḳır- 69a/19

b.+it- 66b/23, 76b/20, 76b/22

b.+lerin 73b/15, 85b/24

b.+lerin al- 69a/20, 88b/4

b.+üm 66a/2

bende *(Far.) is.* Köle

b. 69a/1

b.+eyle- 66b/22, 73a/15

b.+ol- 64a/4, 73b/18

bendī *(Far.) is.* Köle

b. 66a/23, 88a/17

b.+ler 61b/25, 62a/1

benī ādem *(Ar.) is.* Ademoğulları, insanlar

b. 70a/16, 70a/19, 71a/10, 87a/13, 88b/21

ber-ā-ber *(Far.) b. sf.* Beraber, birlikte

b. 62b/16, 62b/17, 62b/18, 68b/3, 70b/8

b.+ol- 61b/12, 80b/23, 80b/7

b.+ṭut- 90a/16

b.+vir- 61b/3, 61b/7, 61b/9, 67b/21, 70b/21, 70b/22, 71a/5, 71b/1, 74b/11, 74b/14, 75a/16, 75a/18, 75a/5, 75b/4, 77a/19, 80b/11, 82b/15, 87b/3, 88a/22, 89b/10, 89b/11

ber *(Far.) e.* Üzere

***ber-cehennem** Cehenneme,

b. 85b/20

b.+ (cān ber-cehennem eyle-) 80b/16, 87b/7, 89b/19

b.+ (cān ber-cehennem ısmarla-) 85b/20

***ber-dār** Asılmış

b.+eyle- 84a/10, 85b/7, 85b/8

b.+it- 84a/11, 84a/25

b.+olın- 84a/20

***ber-havā** Havada, havaya

b. 69b/13, 69b/22, 75b/21, 76a/2, 86a/14, 86a/17, 87a/6, 87a/8, 88a/13

***ber-meydān** Meydana

b.+ (nāẓır-ı ber-meydān) 61a/17

b.+ (nāẓır-ı ber-meydān ol-) 81a/13

b.+ (nazar-ı ber-meydān it-) 80a/15

***ber-murād** Muradına ermek

b.+eyle- 86a/22

***ber-ṭarīḳ** Yola, yolda

b. 90a/24

→ engüşt-ber-dehān, kelle-ber-kelle, keşān-ber-keşān, hūş-ber

Bercīs *(Ar.) is.* Sütü çok olan deve

→ Kūh-ı Bercīs

beri *is.* Beri

b. 76a/25, 76b/1, 76b/16, 80a/19, 82b/21, 84a/25

b.+de 67b/10, 68a/3, 74a/2, 75a/21, 82b/6, 83a/1, 83a/6, 83b/21, 83b/25, 84a/9, 86a/10, 89b/23

b.+den 82b/19

berk *(Far.) is.* Yaprak

b.+-i ḫazān 72a/19

berḳ *(Ar.) is.* Şimşek

b.+ (ra'd ve berḳ ol-) 83b/6

berr *(Ar.) is.* Kara toprak

b. 63b/19

berü *bk.* **beri**

b. 69a/25, 76a/24

b.+de 61b/22, 65a/9, 66a/8, 70a/6

b.+den 66a/23

besbelli *zf.* Anlaşılıyor ki

b. 71a/4, 88b/13

besbellü *bk* **besbelli**

b. 66a/17

beste *(Far.) is.* Bağlanmış, bağlı

b. 77b/8

beter *(Far. bed-ter)sf.* Çok kötü

***beşbeter** *sf.* Çok kötü, besbeter

b.+dür 81b/13

beşer *(Ar.) is.* İnsan

b.+ (maḳdūr-ı beşer) 75a/14

bevvāb *(Ar.) is.* Kapıcı, hademe

b.+lar 72b/23, 72b/24, 79b/16

b.+uñ 78a/8

bevvābān *(Ar.+Far.) is.* Kapıcılar, hademeler

beyābān *(Far.) is.* Kır, çöl

b.+da 63b/19

beyān *(Ar.) is.* Açıklama, bildirme

b.+eyle- 72a/15, 72a/19, 80a/3

b.+it- 79b/6

b.+ (naḳl ü beyān eyle-) 83a/8, 84b/3, 89a/10

b.+ ('acībü'l-beyān) 84b/3

beyāż *(Ar.) is. ve sf.* Beyaz, ak

b. 81a/14, 82a/8

b.+ (bār-gāh-ı beyāż) 65a/17

beygir *(Far.) is.* At

b.+di 73a/13

beyin *is.* Beyin

b.+i (beyni) 85a/6

beyn *(Ar.) is.* Arasında

b.+ ü'ṣ-ṣalāteyn 67b/5

beyt *(Ar.) is.* Beyit

b. 73a/3, 80a/18, 81a/15

b.+ler 81a/15

beyże *(Ar.) is.* Yumurta

b. 76b/16

bez *(Ar.) is.* Bez

b.+i 75a/9

bezm *(Far.) is.* Meclis

b. 61b/19, 80a/25

be-zūr *(Ar.) is.* Zor

b.+eyle- 72b/11

bıraḳ- Bırakmak

b. 69b/16

b.-a (bıraġa) 82a/24

b.-dı 72b/11, 76a/1, 78a/4, 83a/17, 83b/21, 83b/25

b.-dılar 75a/16

b.-dı (ḫavfe bırak-) 78a/23

b.-dum 83a/21, 83a/22

b.-mış 65b/23

b.-up (bıraġup) 60b/16, 68b/22, 69b/22, 71a/1, 71b/4, 75a/7, 76a/15, 76b/11, 77b/22, 79a/19, 79b/20, 83a/15, 84b/4, 89b/15, 90a/20, 90a/25

b.-up (bıraġup) 71b/5

bıyıḳ *is.* Bıyık

b.+lar 64a/23

bī- *(Far.) e.* Başına geldiği kelimeye -sız, -maz anlamı katan olumsuzluk eki

***bī-ʻaḳl** Akılsız

b. 74a/15

***bī-bāk** Korkusuzca

b. 61b/8, 71a/9

***bī-dār** Uyanık

b.+ol- 82a/10

***bī-gāne** Kayıtsız

b.+ler (nefer-i bī-gāne) 67a/4

***bī-gerān** uçsuz bucaksız

b.+ (baḥr-i bī-gerān) 64a/21

***bī-hoş** Şaşkın

b. 76a/3

b.+ol- 72a/16, 74b/16, 75b/6

***bī-hūd** Baygın

b. 69a/2, 75a/19

b.+ḳal- 62a/13

b.+ol- 82a/10

***bī-ḳuṣūr** Eksiksiz

b. 74a/13, 79b/21

***bī-pāyān** Sonsuz

b.+dur (ṣaḥrā-yı bī-pāyān) 76a/24, 76b/16

***bī-pervā** Pervasız, çekinmez

b. 87a/21

***bī-şümār** Sayısız

b.+ (leşker-i bī-şümār) 79a/5

bikr *(Ar.) is.* Bekaret

b.+im 85a/3

bil *is.* bel

b.+i 75a/3, 89b/18

b.+inde 77b/8

b.+inden 89b/17

b.+i boşan- 84b/10

bil- Bilmek

b.-di 60b/5, 63a/14, 64a/24, 65a/17, 67b/23, 67b/25, 70b/19, 72b/22, 76b/12, 83b/11, 87b/8

b.-diler 66b/17, 67a/24, 69a/2, 70a/9, 77a/13, 77b/23

b.-diñiz 69a/4

b.-dügi 65b/1

b.-düginden 65a/5, 81b/6, 88a/9

b.-dügüm 68b/21

b.-dük 64b/23

b.-düklerinden 86a/13
b.-düm 68b/21
b.-düñ 60b/12
b.-dürdi 60b/13, 60b/13
b.-en 80a/17
b.-enler 64b/19
b.-eyüm 60b/12, 68a/22
b.-mem 63b/5, 66a/2, 68b/14, 72a/22, 84b/14
b.-meyenler 80a/18
b.-meyüp (ḳıymetin bil-) 67b/1
b.-mez 66a/7, 68b/14, 69b/1, 70a/1, 70a/1, 70a/13, 72a/24, 76a/25, 77a/3
b.-mezdi (kendin bil-) 84b/8
b.-mezler 71b/14, 84a/19
b.-mezlerdi 84a/15
b.-mezler (kendülerin bil-) 84a/19
b.-mezsin 64b/13
b.-mezsiñüz 66a/16
b.-mezüz 69a/5, 72a/25, 89a/11
b.-miş 70a/13
b.-seler 84a/20
b.-sün 65b/6
b.-süñ 80a/17
b.-üñ 76b/24
b.-üp 65b/6, 70a/1, 71b/14, 82a/16, 83b/9
b.-üp (ḳıymet bil-) 65a/1
b.-üp (neye uġraduġın bil-) 77b/8
b.-ür 61a/1, 69a/14, 72a/23, 77a/20, 78b/12, 81b/19, 84b/25
b.-ürdi 68b/9
b.-ürem 64b/14, 69a/15
b.-ürseñ 62b/7
b.-ürseñ (ide-bilürseñ) 60b/23
b.-ürsin 86a/24
b.-ürsiñiz 79b/22, 87b/17
b.-ürüz 69a/5
b.- (çeke-bilürseñ) 72b/10
b.- (gel-ebil-) 65b/1
b.- (getüre-bilür) 83a/7
b.- (ide-bilürsin) 72b/10
b.- (irişdüre-bildük) 85b/9
b.- (ḳaça-bildük) 67a/13
b.- (ḳopara-bilürseñ) 72b/9
b.- (vire-bilürüz) 88a/4

bilā- (*Ar.) e.* -siz

***bilā-ḳusūr** Kusursuz
b. 64b/24

***bilā-zaḥm** Zahmetsiz
b. 66a/25

bildir- *bk.* **bildür-**
b. 63b/15
b.-eyüm 61a/20, 81a/24

bildür- Bildirmek
b.-di 61a/13, 62b/25, 63b/25, 72a/12, 73b/14, 73b/21, 74a/18, 85b/8, 86b/24, 87a/3, 87b/22, 88a/10
b.-diler 67b/14, 72a/14, 74b/20, 84a/13, 88b/11, 88b/6, 89a/18
b.-elüm 89a/12
b.-mediler 83b/2
b.-medüñ 64b/25
b.-mek 60b/5
b.-mez (miḳdārını bildür-) 64b/2

bile *zf.* Birlikte, beraber

b. 60b/23, 61a/21, 62a/3, 63a/6, 63b/2, 64b/1, 65a/4, 67b/1, 74a/15, 74a/21, 74b/16, 76a/20, 78b/24, 79b/24, 80b/16, 81a/5, 83a/10, 84a/6, 85a/6, 86b/17, 87a/5, 87a/8, 89a/16

bilin- Bilinmek

b.-mez 66b/10

b.-üp 66a/20

billūr-ten *(Ar.+Far.) b. sf.* Kristal vücutlu

→ Ṭīṭfūş-ı Billūr-ten

biñ *sf.* Bin

b. 61a/22, 71b/2, 71b/2, 75b/11, 81a/2, 84b/9

b.+ (altmış biñ) 88b/24

b.+ (biñ iki yüz) 76b/21

b.+ (biñ sekiz yüz) 76b/2

b.+ (biñ üç yüz yigirmi) 73a/5

b.+ (dört yüz biñ) 90a/2

b.+ (elli biñ) 89a/2

b.+ (iki biñ) 63b/2

b.+ (iki kerre yüz biñ) 79a/17, 79b/9, 82b/18

b.+ (iki yüz elli biñ) 64a/16, 66a/23

b.+ (ḳırḳ biñ) 60b/20, 61a/3, 65a/13, 70b/17, 70b/19, 71b/20, 71b/21, 71b/7, 74b/20, 74b/23, 87a/7, 88a/12

b.+ (ḳırḳ sekiz kerre yüz biñ) 73a/6

b.+ (on biñ) 63b/3, 64a/7, 64a/9

b.+ (on biş biñ) 63b/12

b.+ (on iki kerre yüz biñ) 73a/14

b.+ (otuz biñ) 64a/13, 64a/15, 65a/18, 65a/20

b.+ (seksen biñ) 60b/20, 65a/20, 88a/5

b.+ (ṭoḳuz biñ) 85a/24

b.+ (üç biñ) 65a/22, 85b/1

b.+ (yidi biñ) 75a/11

b.+ (yüz altmış biñ) 61a/13

b.+ (yüz biñ) 89a/19

b.+ (yüz elli biñ) 61a/3

b.+ (yüz seksen biñ) 63a/12

b.+ (yüz yigirmi biñ) 60b/21

bin- Binmek

b.-di 76a/16, 76a/6, 78a/25

b.-diler 62a/17, 68a/6, 82b/6

b.-dügi 80b/15, 80b/20

b.-memüşdür 73a/13

b.-miş-idi 62a/4

b.-üp 62b/23, 63b/12, 64a/13, 66a/23, 71b/7, 78a/12, 78a/16, 80a/2, 80b/24, 80b/5, 82a/19, 87a/10, 87a/2, 87b/5, 88a/17, 89b/7

binā *(Ar.) is.* Yapı

b. 62b/14

b.+eyle- 63a/8, 85a/24

b.+it- 73a/11, 85a/11

bināgūş *(Far.) is.* Kulak memesi

b.+ına 73b/7

b.+ından 61b/3, 64a/23

bir *is. ve sf.* bir

b.60b/8, 60b/10, 60b/18, 60b/19, 60b/21, 60b/22, 60b/24, 60b/25, 60b/25, 61a/6, 61a/6, 61a/7, 61a/8, 61a/9, 61a/9, 61a/10, 61a/11, 61a/24, 61a/25, 61a/5,

61b/13, 61b/21, 61b/23, 61b/3, 61b/5, 61b/6, 62a/10, 62a/2, 62a/3, 62a/4, 62a/4, 62b/11, 62b/17, 62b/25, 63a/12, 62a/13, 63a/13, 63a/13, 63a/16, 63a/20, 63a/21, 63a/21, 63a/22, 63a/23, 63b/10, 63b/17, 63b/18, 63b/21, 63b/21, 63b/3, 64a/19, 64a/23, 64a/23, 64a/24, 64a/4, 64a/6, 64a/8, 64b/5, 64b/10, 64b/14, 64b/15, 64b/17, 64b/17, 64b/20, 64b/21, 64b/5, 65a/1, 65a/10, 65a/13, 65a/16, 65a/19, 65a/2, 65a/20, 65a/21, 65a/21, 65a/22, 65a/22, 65a/9, 65b/11, 65b/14, 65b/15, 65b/2, 65b/23, 65b/25, 65b/5, 65b/5, 65b/7, 65b/9, 66a/1, 66a/14, 66a/18, 66a/23, 66a/2, 66a/3, 66a/8, 66a/9, 66b/1, 66b/17, 66b/19, 66b/2, 66b/2, 66b/20, 66b/3, 66b/4, 66b/5, 66b/9, 67a/11, 67a/14, 67a/20, 67a/20, 67a/24, 67a/3, 67a/7, 67a/9, 67b/20, 67b/24, 67b/25, 67b/1, 67b/4, 67b/6, 68a/21, 68a/21, 68a/23, 68a/23, 68a/24, 68a/25, 68b/12, 68b/13, 68b/18, 68b/20, 68b/21, 68b/22, 68b/23, 68b/3, 68b/4, 68b/4, 68b/5, 68b/5, 68b/8, 68b/9, 69a/10, 69a/12, 69a/19, 69a/25, 69a/7, 69a/9, 69b/12, 69b/18, 69b/18, 69b/20, 69b/21, 69b/21, 69b/22, 69b/23, 69b/3, 69b/8, 70a/12, 70a/13, 70a/14, 70a/17, 70a/17, 70a/19, 70a/19, 70a/2, 70a/20, 70a/22, 70a/23, 70a/25, 70a/3, 70a/7, 70a/8, 70a/9, 70a/9, 70b/13, 70b/14, 70b/19, 70b/24, 70b/2, 70b/21, 70b/22, 70b/7, 70b/9, 71a/10, 71a/11, 71a/2, 71a/3, 71a/7, 71b/1, 71b/2, 71b/12, 71b/16, 71b/17, 71b/17, 71b/18, 71b/19, 71b/21, 71b/23, 71b/23, 71b/23, 71b/24, 71b/3, 71b/7, 72a/16, 72a/18, 72a/21, 72a/23, 72a/6, 72a/7, 72a/7, 72b/10, 72b/11, 72b/11, 72b/15, 72b/16, 72b/16, 72b/17, 72b/18, 72b/19, 72b/19, 72b/21, 72b/21, 72b/24, 72b/25, 72b/25, 72b/3, 72b/3, 72b/3, 72b/4, 72b/5, 72b/5, 72b/9, 72b/9, 73a/1, 73a/10, 73a/12, 73a/12, 73a/13, 73a/13, 73a/13, 73a/14, 73a/20, 73a/20, 73a/21, 73a/24, 73a/25, 73a/6, 73a/9, 73b/12, 73b/16, 73b/17, 73b/24, 73b/25, 73b/5, 73b/5, 73b/5, 73b/5, 73b/5, 73b/6, 73b/7, 73b/7, 73b/8, 74a/19, 74a/3, 74a/7, 74b/10, 74b/12, 74b/13, 74b/13, 74b/14, 74b/17, 74b/17, 74b/3, 74b/6, 74b/7, 74b/9, 75a/11, 75a/12, 75a/15, 75a/20, 75a/21, 75a/23, 75a/25, 75a/25, 75a/5, 75a/8, 75a/8, 75b/11, 75b/12, 75b/14, 75b/19, 75b/19, 75b/2, 75b/2, 75b/20, 75b/8, 75b/8, 75b/8, 76a/11, 76a/21, 76a/24, 76a/23, 76a/23, 76a/24, 76a/24, 76a/24, 76a/25, 76a/25, 76a/3, 76a/4, 76a/6, 76b/1, 76b/1, 76b/16, 76b/16, 76b/17, 76b/18, 76b/21, 76b/2, 76b/3, 76b/6, 76b/9, 76b/9, 77a/8, 77a/9, 77a/10, 77a/12, 77a/18, 77a/19, 77a/22, 77a/22, 77a/23, 77a/24, 77a/25, 77b/19, 77b/20, 77b/20, 77b/21, 77b/3, 77b/5, 77b/7, 77b/7, 78a/11, 78a/14, 78a/20, 78a/21, 78a/4, 78a/6, 78a/6, 78a/7, 78a/7, 78b/13, 78b/17, 78b/20, 78b/20, 78b/21, 78b/22, 78b/9, 79a/1, 79a/2, 79a/5,

79a/7, 79a/7, 79a/8, 79a/14, 79a/25, 79b/1, 79b/10, 79b/15, 79b/18, 79b/20, 79b/7, 80a/18, 80a/19, 80a/21, 80a/22, 80a/25, 80a/4, 80a/5, 80a/8, 80a/8, 80a/8, 80b/7, 80b/8, 80b/8, 80b/9, 80b/11, 80b/18, 80b/19, 80b/21, 80b/21, 80b/23, 81a/1, 81a/4, 81a/19, 81b/1, 81b/10, 81b/9, 81b/23, 81b/24, 82a/11, 82a/12, 82a/13, 82a/17, 82a/2, 82a/20, 82a/23, 82a/23, 82a/24, 82a/9, 82a/9, 82b/1, 82b/15, 82b/17, 82b/17, 82b/19, 82b/3, 83a/10, 83a/11, 83a/11, 83a/12, 83a/13, 83a/15, 83a/21, 83a/21, 83b/10, 83b/11, 83b/13, 83b/13, 83b/14, 83b/14, 83b/16, 83b/16, 83b/19, 83b/22, 83b/25, 82b/3, 82b/3, 83b/3, 83b/5, 83b/6, 83b/7, 83b/8, 83b/8, 83b/8, 83b/9, 84a/11, 84a/6, 84a/8, 84b/10, 84b/12, 84b/12, 84b/17, 84b/24, 85a/10, 85a/10, 85a/13, 85a/13, 85a/14, 85a/15, 85a/16, 85a/17, 85a/17, 85a/19, 85a/2, 85a/22, 85a/24, 85a/24, 85a/25, 85a/5, 85a/7, 85b/1, 85b/16, 85b/17, 85b/23, 85b/5, 85b/6, 85b/9, 86a/16, 86a/2, 86a/20, 86a/20, 86a/20, 86a/21, 86b/1, 86b/1, 86b/10, 86b/11, 86b/12, 86b/16, 86b/17, 86b/17, 86b/18, 86b/19, 86b/19, 86b/7, 87a/13, 87a/16, 87a/17, 87a/18, 87a/21, 87a/3, 87a/5, 87a/9, 87b/1, 87b/15, 87b/17, 87b/18, 87b/18, 87b/2, 87b/21, 87b/22, 87b/23, 87b/3, 87b/4, 87b/6, 87b/6, 88a/3, 88a/22, 88a/25, 88a/3, 88a/3, 88b/12, 88b/15, 88b/15, 88b/19, 88b/21, 89a/12, 89a/14, 89a/17, 89a/21, 89a/23, 89a/3, 89a/3, 89a/7, 89a/8, 89b/10, 89b/11, 89b/12, 89b/14, 89b/15, 89b/16, 89b/17, 89b/2, 89b/21, 90a/12, 90a/14, 90a/15, 90a/23, 90a/1, 90a/4, 90a/4, 90a/5, 90a/5

b.+ (otuz bir) 62a/18

b.+ (yüz bir) 69a/14

b.+ bir 72a/15, 72a/19, 73a/25, 74a/6, 78a/15, 79a/18, 80a/24, 80a/3, 86a/7

b. + (bir buçuḳ) 82b/16

birāder *(Far.) is.* Kardeş

b. 78a/14, 78a/25, 88a/15

b.+i 63a/5, 78a/18, 78a/7, 80a/9, 81b/11, 87b/21

b.+idür 86b/5

b.+ler 78a/13

b.+üm 78a/10, 78a/20, 78a/21, 78a/24, 87b/22

biraz 1. *sf.* Biraz

b.64a/19, 68b/3, 73b/19, 73b/21, 76b/14, 81b/3, 85b/4, 85b/9, 88a/5,

2. *zf.* Biraz

b. 62a/15, 62b/15, 66a/20, 66a/4, 66b/25, 67a/8, 67b/5, 70a/1, 70a/4, 73b/10, 74a/21, 74a/23, 77a/9, 77a/11, 77a/16, 78b/23, 79b/6, 79b/14, 80a/16, 81a/17, 81b/3, 81b/12, 81b/14, 81b/16, 82a/19, 86a/20, 87a/10, 88b/18, 89a/13, 89a/14,89a/15, 89b/14, 89b/19, 90a/11

birazdan *zf.* Birazdan, az sonra

b. 65a/11, 77a/7, 82a/14

birbiri *zm.* Birbiri

b.+ne 62a/10, 85b/18

b.+nüñ 65b/8

b.+-le 80a/21

birbirleri *zm.* Birbirleri

b.+nden 82b/25

b.+ne 61b/24, 62a/11, 62a/12, 62a/16, 62a/8, 66a/23, 66b/18, 67b/11, 67b/13, 67b/2, 67b/8, 78a/13, 80b/5, 82b/20, 88a/17, 89a/5, 89b/23, 90a/9

b.+nüñ 61b/14

birden *zf.* Birden, bir anda

b. 67a/6, 72b/17, 72b/24, 73b/16, 82b/18, 85b/24, 87b/17, 89b/15, 89b/20, 89b/22, 89b/22, 90a/18, 90a/4, 90a/5

birer *sf.* Birer

b. 65b/8, 65b/9, 67b/8, 70b/18, 85b/14, 85b/23

b.+i 84a/17

b.+ birer 67a/25, 73b/2, 76b/19, 89b/20

biri *zm.* Biri

b. 62a/8, 63a/17, 64b/3, 65b/16, 65b/23, 65b/7, 66a/18, 66a/3, 80b/15, 80b/15, 82b/12, 82b/12, 84a/18, 85b/12

b.+n 73a/25, 73b/2, 73b/3, 73b/3, 80b/15, 90a/5, 90a/5, 90a/5

b.+ñiz 69a/8, 70a/16

b.+nde 65b/16, 65b/16, 73a/15, 73a/24, 85a/15

b.+ndedür 73a/16

b.+nden 78a/8

b.+ne 62a/6, 81b/21, 87a/15, 87a/15, 88a/1, 88a/2, 89a/20, 89a/21, 89a/22, 89a/22, 89a/3, 89a/7, 89a/8

b.+ni 88b/8

b.+nüñ 63b/15

b.+ (ber biri) 75a/10

b.+ (her biri) 71a/2, 81b/13

birileri zm. Birileri, bazı kimseler

b.+nüñ 68a/19

birinci *sf.* Birinci

b.+ (otuz birinci) 62a/18

birḳaç *sf.* Birkaç

b. 63a/12, 64a/25, 68a/25, 68b/4, 69a/25, 69b/11, 71b/14, 75b/25, 79a/20, 81b/25, 82a/12, 83a/1, 83a/3, 83a/4, 83b/3, 85a/10, 85b/12, 86a/11, 86a/16, 86a/19, 88b/18, 90a/10

birḳaçı *zm.* Birkaçı

b. 64a/12, 70a/12

b.+n 71b/19

b.+ñuz 70b/11

birlik *is.* Bir olma durumu, birlik

b.+ol- 69a/25

bīrūn *(Far.) is.* Dışarı

b.+ol- 77a/6

bismillāh *(Ar.) is.* Bismi'llāḥi'r-raḥmāni'rāḥīm cümlesinin kısaltılmış biçimi

b. 72b/17, 85a/15

biş *is.* Beş

b. 66a/5, 67b/16, 68b/10, 77b/5, 89a/17

b.+ (on biş) 80a/23

b.+ (on biş biñ) 63b/12

bişer *sf.* beşer

b. 67b/4, 85b/15

bişinci *sf.* Beşinci

b. 69a/24, 86b/5, 88b/20

biz- *(Ar.) e.* -e, ile, -rek manasına gelip eklendiği kelimeleri zarf yapar

***bi'ż-żarūrī** Zorunlu olarak, ister istemez

b. 86b/14

***bi'ẕ-ẕāt** Kendi kendisi

b. 86b/23

biz *zm.* Biz

b. 60b/1, 60b/1, 63a/10, 63b/2, 65b/23, 67b/19, 68b/7, 68b/9, 70a/10, 77b/25, 78b/11, 79a/2, 79a/23, 83a/3, 83a/8, 84b/16, 87a/9, 87b/15, 87b/20, 87b/25, 88a/4, 88a/9, 89a/24

b.+de 68b/7

b.+den 67a/7, 67a/8

b.+e 62a/8, 69a/3, 75a/22, 84a/11, 84a/11, 87a/2, 87a/3, 87b/17, 87b/18, 88b/15, 88b/16, 89a/18

b.+i 60b/2, 65b/24, 67a/13, 73b/13, 73b/14, 73b/15, 78a/22, 79b/5

b.+leri 65b/23

b.+üm 65b/6, 66a/3, 67a/25, 67b/19, 70a/6, 83b/2, 84b/2, 86a/17, 86b/22, 89a/11

boġaz *is.* Boğaz

b.+ı 67a/13, 82a/15

b.+larında 85b/23

bolaykim *zf.* Ola ki

b. 79b/6

boş *is.* Boş

b. 82a/25

b.+bulın- 80b/21

b.+ḳo- 88b/20

boşan- Boşanmak, akmak, çıkmak

b.-dı 83b/13

b.-maġa (bili boşan-) 84b/10

b.-up 69b/6, 84a/22

boy *is.* Boy

b.+ı 81b/6

b.+lı boyunca 76a/16

boyun *is.* Boyun

b.+uñ (boynuñ) altında ḳal- 80b/3

b.+ına (boynına) (vebāli boynına) 72a/20, 88a/11

b.+ında (boynında) 85a/21

b.+ (at boynına düş-) 63b/12

boz- Bozmak

b.-dı 74b/21

b.-up 90a/19

b.-up (mührin boz-) 64b/20

bozıl- Bozulmak

b.-dı 63a/1

b.-maḳ 82b/22

b.-up 66a/17

b.-ur 82b/23

bögür *is.* Bağır, sine

b.+ine (bögrine) 82a/25

bölük bölük *zf.* Kısım kısım

b.+ it- 90a/3

böyle 1. *sf.* Böyle

b. 61b/21, 74b/10, 75b/8, , 84a/22,

2. *zf.*

b. 60b/3, 61a/22, 63a/17, 64a/5, 62b/4, 65b/18, 66a/10, 69a/13, 69a/16, 69a/7, 70a/24, 70b/13, 70b/20, 70b/23,

70b/6, 74b/9, 75a/12, 80a/5, 81a/16, 84a/20, 84b/3, 85b/17, 88b/1, 88b/20, 89a/9, 89b/17

böylece *zf.* Bu şekilde, böylece

b. 84a/19

bre *ünl.* Ey, hey, be

b. 65b/15, 65b/19, 66a/17, 66b/9, 68a/21, 68b/17, 70a/16, 70b/10, 72a/19, 74a/5, 74b/20, 76a/9, 77a/11, 77a/17, 78a/23, 81a/22, 81a/25, 82b/23, 84a/1, 84a/20, 85b/8

breh breh *ünl.* Şaşkınlık, hiddet, heyecan gibi duyguları ifade eder

b. 65a/15, 70b/16, 77b/18, 82b/2, 83b/22

bu 1. *sf.* Bu

b. 60b/14, 60b/17, 60b/20, 61a/21, 61b/17, 61b/21, 61b/25, 62a/11, 62a/12, 62a/18, 63a/13, 63a/19, 63a/20, 63a/9, 63b/1, 63b/14, 63b/19, 63b/2, 63b/21, 63b/23, 64a/3, 64a/24, 64b/14, 64b/14, 64b/19, 64b/24, 65b/13, 65b/22, 65b/24, 65b/25, 65b/6, 66a/1, 66a/1, 66a/6, 66a/16, 66a/18, 66b/10, 66b/17, 66b/23, 66b/25, 67a/13, 67a/25, 67b/1, 67b/5, 68a/14, 68a/2, 68a/21, 68a/22, 68b/6, 68b/23, 69a/2, 69a/3, 69a/25, 69a/3, 69a/4, 69a/5, 69b/14, 69b/21, 69b/23, 69b/24, 69b/25, 70a/16, 70b/4, 70b/16, 70b/17, 70b/18, 71a/10, 71b/4, 71b/11, 72a/13, 72a/13, 72a/16, 72a/16, 72a/17, 72a/21, 72a/25, 72a/6, 72b/10, 72b/10, 72b/12, 72b/13, 72b/16, 72b/18, 72b/20, 72b/21, 72b/23, 72b/25, 72b/24, 72b/5, 72b/8, 73a/1, 73a/7, 73a/11, 73a/15, 73a/24, 73a/24, 73b/15, 73b/18, 73b/4, 73b/4, 73b/8, 74a/24, 74a/25, 74a/5, 74a/6, 74b/3, 74b/5, 74b/6, 74b/9, 74b/21, 74b/25, 75a/10, 75a/11, 75a/17, 75a/18, 75a/2, 75a/4, 75a/9, 75b/10, 75b/21, 75b/24, 75b/25, 75b/3, 75b/5, 75b/6, 75b/6, 75b/7, 75b/9, 76a/4, 76a/8, 76a/22, 76a/23, 76b/7, 75b/13, 75b/14, 76b/12, 76b/12, 76b/15, 76b/19, 76b/21, 76b/24, 76b/9, 77a/11, 77a/14, 77a/15, 77a/21, 77a/25, 77a/2, 77a/4, 77a/5, 77a/6, 77a/9, 77a/9, 77b/1, 77b/10, 77b/12, 77b/12, 77b/14, 77b/14, 77b/23, 77b/25, 77b/7, 78a/11, 78a/22, 78a/23, 78a/5, 78b/12, 78b/13, 78b/16, 78b/17, 78b/21, 78b/25, 78b/6, 78b/7, 78b/7, 78b/8, 79a/10, 79a/12, 79a/17, 79a/17, 79a/2, 79a/20, 79a/7, 79b/12, 79b/13, 79b/16, 79b/22, 79b/23, 79b/25, 79b/3, 79b/9, 80a/1, 80a/1, 80a/23, 80a/9, 80b/11, 80b/13, 80b/14, 80b/22, 81a/10, 80a/10, 81a/6, 81a/7, 81a/9, 81a/19, 81a/8, 81b/10, 81b/17, 81b/24, 81b/3, 81b/6, 82a/10, 82a/10, 83a/12, 82a/13, 82a/14, 82a/15, 82a/20, 82a/22, 82a/24, 82a/3, 82b/1, 82b/10, 82b/13, 82b/14, 82b/17, 82b/19, 82b/19, 82b/22, 82b/5, 83a/11, 83a/19, 83a/23, 83a/23, 83a/3, 83b/1, 83b/1, 83b/10, 83b/11, 83b/15, 83b/17, 83b/24, 84a/10, 84a/19, 84a/20, 84a/25, 84a/25, 84a/2, 84a/2, 84a/5, 84a/6, 84b/10, 84b/12, 84b/14, 84b/15, 84b/16, 84b/19, 84b/24, 84b/3,

84b/5, 84b/9, 85a/4, 85a/4, 85a/6, 85a/8, 85a/8, 85a/10, 85a/11, 85a/12, 85a/13, 85a/14, 85a/18, 85a/18, 85a/20, 85a/21, 85a/23, 85a/23, 85b/1, 85b/2, 85b/2, 85b/2, 85b/3, 85b/4, 85b/7, 85b/21, 86a/1, 86a/2, 86a/8, 86a/12, 86a/12, 86a/23, 86a/24, 86b/1, 86b/4, 86b/10, 86b/12, 86b/22, 86b/25, 87a/12, 87a/14, 87a/18, 87a/22, 87a/24, 87a/24, 87a/3, 87b/2, 87b/2, 87b/17, 87b/18, 87b/18, 87b/5, 87b/7, 87b/7, 87b/8, 87b/9, 87b/12, 87b/13, 87b/20, 87b/23, 87b/24, 87b/24, 88a/4, 88a/9, 88a/10, 88a/14, 88a/18, 88a/19, 88a/20, 88b/1, 88b/10, 88b/11, 88b/14, 88b/15, 88b/16, 88b/17, 88b/23, 88b/17, 88b/22, 88b/23, 89a/11, 89a/16, 89a/5, 89a/6, 89b/6, 89b/8, 89b/11, 89b/16, 89b/19, 89b/20, 89b/20, 89b/22, 89b/22, 90a/11, 90a/13, 90a/16, 90a/17, 90a/20, 90a/24, 90a/24, 90a/25, 90a/25, 90a/3, 90a/2, 90a/6

2. *zm* Bu

b. 64a/3, 65a/19, 67b/18, 71a/11, 72a/13, 73a/7, 77b/5, 83b/2, 84a/8, 84b/13, 88a/21

b.+dur 60b/12, 63a/20, 69a/7, 79a/21, 81b/1, 85b/12

b.+nı 62a/10, 67b/8, 72a/8, 82b/2, 84a/8, 88b/20, 90a/16

b.+nuñ 60b/24, 66b/2, 71b/10, 71a/10, 73a/23, 73b/8, 86a/11

bu arada *zf.* Bu esnada

b. 61a/4, 64a/11, 64b/19, 67a/19, 69b/5, 71b/19, 76a/11, 79a/1, 79a/25, 81b/11, 82b/20, 84a/18, 84b/8 85b/22, 89a/13, 89b/24

buçuk *sf.* …ve yarım

b. (bir buçuḳ) 82b/16

bugün *is.* Bugün

b. 61b/16, 62b/3, 62b/6, 65b/22, 68a/2, 80a/15, 81a/18, 81a/23, 81b/12, 81b/8, 81b/9, 84b/21, 88b/4

bul- Bulmak

b.-alum (ḫalāṣ bul-) 82a/17

b.-asın 73a/20

b.-asıñız 76b/23

b.-asın (rehā bul-) 81a/24

b.-dı 63b/19, 66a/10, 69b/23, 73b/8

b.-dı (yol bul-) 61a/25

b.-duḳda (vuṣūl bul-) 64b/17, 79b/21

b.-dum 86b/13, 88a/8

b.-duñ (ḥalāṣ bul-) 75b/4

b.-ımazsañ 79b/5

b.-ımaz (ẓafer bul-) 90a/25

b.-ınalum (tedārük üzere bulın-) 87b/21

b.-ınmadı (furṣat bulın-) 69b/11

b.-madı 68a/24

b.-madılar 67a/11

b.-madum 88a/8

b.-mayup (furṣat bul-) 69b/4

b.-mayup (ruḥṣat bul-) 62a/12

b.-mışlar 65b/11

b.-up 60b/9, 65b/23, 72a/4, 83a/7, 85a/12, 86a/16, 88b/14

b.-up (furṣat bul-) 68b/22, 69b/13, 83a/14, 88b/22

b.-up (raṣadın bul-) 61a/2

b.-ur 76b/23

b.-ur (nihāyet bul-) 76a/25

b.-ur (selāmet bul-) 77a/2

bulın- Bulunmak

b.-dum (ġāfil bulın-) 86a/11

b.-madı 67a/24

b.-maz 77b/5, 88b/17

b.-up (boş bulın-) 80b/21

b.-ur 79b/13

bulun- *bk.* **bulın-**

b.-saḳ 85b/5

b.- (buluñ) 78b/12

buluş- Buluşmak

b.-dı 73b/21, 73b/22, 77a/13, 79a/17, 83a/19, 85b/10, 87b/24

b.-dum 86b/8

b.-maḳ 64b/10

b.-up 60b/22, 66b/8, 85b/7, 88a/10

buluşdur- Buluşturmak

b.-dı 83a/24

bulut *is.* Bulut

b.+dan 83b/5

būm-ser *(Ar.+Far.) b. sf.* Baykuş başlı, → Evrān-ı Būm-ser, Evrān-ı Būm-ser-best-dest

buña *zm.* Buna

b. 66a/4, 77b/19, 79a/8, 81b/2, 84b/25, 88b/3, 90a/14

bunda *zm.* Burada

b. 63b/20, 63b/20, 65a/16, 65a/4, 65b/15, 66a/4, 68b/15, 69a/8, 69b/25, 70a/14, 70a/16, 70a/16, 70a/6, 70b/20, 70b/4, 71a/4, 71a/4, 71b/12, 73a/3, 73a/4, 73a/6, 73a/7, 74a/4, 75b/15, 75b/9, 76a/10, 76a/5, 77b/24, 77b/25, 78a/22, 79a/1, 79b/5, 83a/7, 84b/16, 84b/19, 84b/20, 84b/24, 85a/1, 85a/11, 85a/16, 85a/22, 85a/22, 85a/22, 85a/23, 85a/8, 85b/5, 87a/25, 87b/22, 89a/14, 89a/24, 89b/9, 90a/24

bundan *zm.* Buradan

b. 69b/16, 77b/6

bunı *zm.* Bunu

b. 68b/19, 77b/13, 77b/15, 79a/18, 82a/13, 84a/4

bunlar *zm.* Bunlar

b. 60b/1, 61b/14, 62a/10, 62a/8, 63a/9, 65a/15, 65b/19, 65b/5, 65b/7, 67a/10, 67a/13, 67a/14, 67a/2, 67a/3, 69a/2, 69a/9, 70a/12, 70b/13, 70b/23, 71b/2, 73b/12, 73b/17, 74a/2, 74b/22, 75b/21, 75b/9, 76a/14, 79b/12, 81b/3, 81b/5, 82b/7, 84a/14, 84a/19, 84a/25, 85b/25, 87a/16, 87b/17, 88a/12, 88a/4, 88b/3, 88b/6, 88b/8, 89a/15, 89a/24, 90a/4

b.+a 63a/9, 64a/8, 66b/25, 73b/13, 74b/17, 80b/1, 84b/2, 87b/12, 88a/15, 89a/11, 89b/25, 89b/7, 90a/1, 90a/19, 90a/2, 90a/3

b.+dan 82a/1

b.+dur 62a/7, 68a/1, 70b/12, 71b/23, 80a/21, 81a/2, 81b/14, 82b/11

b.+ı 63b/24, 65b/18, 65b/19, 65b/5, 66a/21, 67a/11, 67b/9, 69a/9, 73b/16, 73b/18, 74b/18, 74b/22, 75b/22, 76a/8, 79a/16, 79b/11, 80a/10, 85a/21, 86a/9, 88a/6, 88b/2, 89a/9, 89b/23, 89b/24, 89b/6, 90a/11, 90a/19, 90a/6

b.+ı 62a/14, 63a/17, 69a/11

b.+uñ 65b/19, 65b/6, 66a/18, 67a/12, 67a/14, 67a/9, 88b/4

bur- Burmak

b.-up 85a/14

bura *is.* Bura, bu yer

b. 84b/19, 84b/20

b.+da 74a/2

b.+dan 60b/5, 79a/21, 79a/23, 87b/15

b.+lara 73a/10

b.+ya 77a/18, 78b/16, 87b/20, 89a/11

bura bura *zf.* Kıvıra kıvıra

b. 79a/19

burc *(Ar.) is.* Kale,

b. 60b/8

burun *is.* Burun

b.+ına (burnına) 77a/15, 82a/6

b.+ından (burnından) 70b/24, 74b/8, 75a/20, 75a/23, 75b/10, 75b/6, 77a/10

b.+ınuñ (burnınuñ) 77a/15

b.+ın (burnın) 77a/15, 77a/16, 83a/25

b.+ı (burnı) 78a/14

b.+uñ (burnuñ) 78a/14

buyur- Buyurmak

b.-uñ 68b/8, 71b/14

buz *is.* Buz

b.+dan 77a/23

bügü *is.* Büyü

b.+sine 66a/13

bük- Bükmek

b.-emedi 62b/17

bükil- Bükülmek

b.-di 62b/13

b.-üp 61b/10, 62b/12

bükül- *bk.* **bükil-**

b.-di 61b/4

bülend *(Far.) sf.* Yüksek

b. 80a/17, 83a/11, 86b/18

bünyād *(Far.) is.* Asıl, esas, temel

b.+it- 83a/11

büri- Bürümek, kaplamak

b.-di 71a/7

bürin- Bürünmek, saklanmak

b.-e bürine 63b/11

bütün 1. *sf.* Bütün

b. 73a/11, 78b/7, 78b/9, 79a/21, 83b/4, 83b/12, 84b/23, 86b/21, 88b/16, 89a/1, 89b/24, 90a/18

2. *zf.*

b. 76a/1, 77b/12, 78b/6, 87a/1, 87b/13

büyük *is.* Büyük

b. 70a/15, 72b/21, 74b/24

b.+in (büyügin) 71b/20

-C-

cāh *(Far.) is.* Kuyu, çukur

c. 76b/17

c.+a 76b/15, 76b/17, 76b/22, 76b/23, 76b/7, 76b/7, 77a/3, 77a/6

c.+da 76b/11, 77b/23

c.+dan 77b/11, 77b/9

c.+ı 76b/13, 77a/1

c.+ūñ 76b/10

c.+uñ 76b/10, 76b/15, 76b/25, 77a/12, 77a/13, 77a/3, 77a/8, 77b/9

c.+ (cāh-ı cān ben-cān) 86a/18

cā'ize *(Far.) is.* Hediye, bahşiş, armağan

c.+sin 65a/5

cāme-ḫāb *(Far.) b. is.* Yatak

c. 60b/10, 60b/7, 69b/23, 70b/14

c.+ına 60b/16

c.+ında 66b/15, 68a/18, 68a/20, 70a/7

c.+ından 60b/14

cāmus-ser *(Far.) b. sf.* Manda başlı

→ Cāmus-ser Nerre

cān (*Far.) is.* Can

c. 62a/5, 67a/13, 69b/17, 70b/9, 72a/5

c.+at- 76a/8

c.+başına ṣıçra- 87b/24

c.+ciger dağla- 86a/22

c.+ı 63a/18

c.+ına 63b/7

c.+ı-la 84b/9

c.+um 67a/25

c.+uma 63b/13

c.+vir- 70b/10

c.+-ı feraḥ-fezā 63a/13

c.+ başına ṣıçra- 76a/10

c.+ ber-cehennem eyle- 80b/16, 87b/7, 89b/19

c.+ ber-cehennem ısmarla- 85b/20

canavar *(Far. cān-vār) is.* Canavar

c. 81a/16

cānib *(Ar.) is.* Taraf, yön

c.+de 79a/10, 79b/13, 90a/24

c.+den 61a/16, 62a/1, 62a/15, 62a/20, 65a/14, 66a/22, 66b/23, 75a/9, 77b/19, 80a/12, 80a/14, 80a/17, 81a/12, 81a/6, 81b/7, 82b/8

c.+e 60b/8, 64b/24, 65b/22, 69a/25, 70a/3, 72b/11, 78b/16, 79a/2, 84b/14, 88b/22

c.+i 71b/17, 76a/25

c.+idür 76a/23

c.+in 71b/22, 72b/4

c.+inde 72b/25

c.+ine 61a/9, 70a/11, 83b/10, 89a/5

→ e<u>z</u>-in cānib

cānlu *sf.* Canı olan, yaşayan

c.+dur 85a/19

cāriye *(Ar.) is.* Halayık, hizmetçi

c.+ler 63b/5

c.+leri 63b/1, 63b/2

cāsūs *(Ar.) is.* Hafiye

c. 78b/16, 79b/11, 81a/10, 86a/12, 88b/5, 89a/5

c.+lar 67a/12, 76a/7

cayır cayır *zf.* cayır cayır

c. 75a/9, 87b/6

cā<u>z</u>ū *(Far.) is.* Cadı, büyücü

c. 69b/6, 69b/7, 69b/7, 70a/8, 73a/10, 79a/15, 79b/20, 83a/12, 83a/2, 83b/25, 84a/12, 84a/24, 84b/21, 84b/21, 85b/22, 86a/6, 86a/6

c.+nuñ 79b/6

c.+ya 83a/7, 85b/17

c.+yı 83a/19, 83a/7

→ ʻaḳrebe cāẕū

ceb *(Ar.) is.* Cep

c.+inden 82a/5

cebe-ḫāne *(Moğ.+Far.) b. is.* Cephane

c. 73a/14

cebren *(Ar.) zf.* Zorla

c. 64b/25, 65a/3

cellād *(Ar.) is.* Cellat

c. 84a/17, 85b/14

cem‘ *(Ar.) is.* Toplama

c.+eyle- 79a/17

c.+ine 78b/15

c.+it- 60b/18, 61b/12, 61b/20, 88a/5

c.+ol- 61b/19, 66b/13, 80a/25, 87b/12

ceng *(Far.) is.* Savaş,

c. 61a/22, 62b/6, 66a/20, 66a/21, 80a/10, 80a/4, 80a/6, 82b/5, 83a/3, 86a/16

c.+dedür 88b/21

c.+den 67b/5, 68a/24, 82b/24, 86a/5, 89b/14, 90a/7

c.+dür 65b/12, 66a/20, 66a/22, 80a/11, 80a/12

c.+e 62a/7, 62b/5, 63a/19, 63b/3, 66b/20, 66b/9, 67b/14, 67b/3, 67b/7, 71b/3, 76a/13, 80a/21, 80b/7, 81b/3, 82b/11, 85b/25, 88a/19, 88b/19

c.+e ṭur- 62a/9, 66b/2, 67a/18, 82a/7

c.+eyle- 60b/6, 61a/1, 62a/10, 62a/18, 62b/5, 62b/6, 64a/14, 67b/19, 67b/6, 68a/11, 76b/23, 76b/5, 83a/1, 88a/25, 89b/6, 90a/10, 90a/11

c.+i 80b/24

c.+imüz 62a/19, 68a/12, 68a/3

c.+in 67a/2

c.+ine 81a/2

c.+it- 61b/16, 62a/1, 62a/17, 62a/17, 64a/13, 67a/15, 68a/1, 68a/13, 68a/13, 68a/6, 69b/17, 71b/3, 75b/11, 76a/12, 76a/14, 81a/3

c.+ol- 83a/4

c.+ümde 67b/19

c.+ (ālāt-ı ceng) 73a/13, 85a/24

c.+ (gürz cengi eyle-) 61b/25

cesed *(Ar.) is.* Ceset

c.+ (ḳadd u kūh-cesed) 63a/19

cevāb *(Ar.) is.* Cevap

c. 79a/15, 87a/25, 87b/19

c.+a 67a/18

c.+al- 80a/6

c.+gönder- 60b/5

c.+ı 63b/13, 74a/18, 88a/10, 88b/5

c.+ın 65a/8, 90a/23

c.+ları 72a/16, 80a/3, 86a/12, 87b/24, 88b/17

c.+viril- 89b/15

c.+vir- 65a/25, 78b/1, 79b/2, 84b/16, 84b/18, 86b/7, 87b/23, 87b/25, 88a/15, 88a/16, 88a/16, 88a/4, 88a/9, 89a/12, 89b/20, 90a/24

cevelān *(Ar.) is.* Gezinti

c.+dan (ṭarīd-i cevelān) 67b/12

c.+it- 80a/16

c.+ (ṭarīd-i cevelān eyle-) 81a/17

c.+ (ṭarīd-i cevelān it-) 61a/18

cevher *(Ar.) is.* Öz, maya

c.+den 76b/6

cezīre *(Ar.) is.* Ada

c. 69b/18

c.+de 69b/18, 83a/22

c.+lerinden 69b/18, 71b/22, 83a/21

c.+ (cezīre-i ʻaynü'l-baḳar) 69b/18, 69b/15, 69b/21, 69b/25, 78a/4, 83a/14, 83a/22

c.+ye 83a/21

cidd *(Ar.) is.* Çalışma, gayret

c.+ü saʻy eyle- 68a/23

ciger *(Far.) is.* Ciğer, bağır

c.+ (cān ciger daġla-) 86a/23

cihān *(Far.) is.* Dünya

c. 87a/14, 89a/20

c.+ı 73a/4, 83b/12

c.+um (bānū-yı cihān) 85a/1

c.+ (bānū-yı cihān) 84b/19

cihān-peymā *(Far.) sf.* Dünyayı dolaşan

c.+ya (raḫş-ı cihān-peymā) 65a/13, 73b/6

cihāz *(Ar.) is.* Çeyiz

c. 64a/10

cilāsın *(Moğ. calasun) is. ve sf.* Kahraman, cesur

c. 75a/12

cin *(Ar. cinn) is.* Cin

c.+den (ins ü cin) 76a/24

cinnī *(Ar.) is.* Cin

c. 74a/20, 74b/23, 87a/15, 87a/7, 87b/11, 87b/12, 88a/1, 89b/5, 90a/2

c.+ler 74b/16, 74b/20

c.+lerden 87a/21

c.+leri 74b/21

c.+ (nefer-i cinnī) 74a/21, 74b/18

cirid *(Ar.) is.* Cirit

c. 63b/3

cirm *(Ar.) is.* Hacim

c.+i 86b/19

civān *(Far.) sf.* Genç delikanlı

→ nev-civān

cūş *(Far.) is.* Coşma, kaynama

c.+it- 65a/3

cübbe *(Ar.) is.* Cübbe

c. 61b/5, 76b/20

cühūd *(Ar. cuhūd) is.* Yahudi, cıfıt

c. 85a/3

cülūs *(Ar.) is.* Tahta çıkma

c.+eyle- 87a/2

cümle *(Ar.)* **1**. *is.* Bütün, hep

c. 65b/18, 69a/11, 69a/12, 69a/23, 73b/23, 73b/9, 74a/6, 76a/20, 76a/20, 76b/19, 78b/11, 78b/9, 79a/20, 79a/23, 81b/17, 81b/21, 84a/2, 85a/23, 85b/22, 86a/8, 86b/20, 87b/9

2. *sf.* Bütün

c. 61a/15, 63a/8, 65a/2, 68b/25, 78b/14, 86a/14, 87b/11, 90a/18

3. *zm.* Herkes, hepsi

c. 62a/21, 63a/6, 64a/16, 72b/24, 79a/18

c.+den 88a/24

c.+ler 76b/1

c.+miz 69a/10

c.+müzüñ 86b/6

c.+nüñ 85b/23

c.+si 60b/2, 69a/21, 69a/25, 70b/17, 73a/1, 75b/22, 79a/9, 85a/19, 85a/20, 86a/5, 86b/2, 87b/17

c.+sin 60b/18, 63b/17, 71a/9, 80a/21, 83b/13, 83b/17, 83b/18, 84a/10, 84a/14, 84a/17, 84a/21

c.+sini 73a/17

c.+sinüñ 83b/20, 86a/11

c.+ye 86a/17

cürm *(Ar.) is.* Suç

c.+de 61a/7

c.+i 61a/7, 76b/18

cüşşe *(Ar.) is.* Gövde, beden

c.+sinde 72b/18, 73b/6

cüstücū *(Far.) b. is.* Arayıp sorma, araştırma

c.+eyle- 70a/7

c.+it- 82b/7

cüvāl *(Far.) is.* Çuval

c. 82a/25

c.+e 82a/23

c.+i 82b/1

c.+üñ 82b/1

-Ç-

çābük *(Far.) sf.* Çabuk

ç. 67a/19

çadır *(Far.) is.* Çadır

ç.+a 65b/9

ç.+da 65b/25, 69a/12, 83b/25

ç.+dan 69a/20

ç.+ı 67a/10

ç.+ın 67a/9

ç.+ına 65b/24, 66a/8, 66b/13, 67a/21, 68a/24, 68b/25, 75b/7

ç.+ında 66a/10

ç.+uma 66a/6

çadur *bk.* **çadır**

ç.+da 82a/14

çaġır- Çağırmak

ç.-dı 70b/10

ç.-uñ 66a/18

ç.-up 67a/17, 67a/7

ç.-ur 71a/9

çaġırt- Çağırtmak

ç.-dı 65b/11, 65b/13

çāk *(Far.) is.* Yırtık, yarık

ç.+ (zehresi çāk ol-) 73a/2, 74b/5, 84a/24, 85b/19

çāḳ *is.* Tam, tamam

ç. 77a/13

çal- Çalmak

ç.-dı 67b/10, 67b/16, 68a/19, 77a/25, 90a/16

ç.-madı 68a/5

ç.-up 63b/15, 63b/18, 65b/19, 67b/17, 67b/8, 84a/22

ç.- (ṭabl çal-) 62a/21

çaldır- Çaldırmak

ç.-duñ (çeng-i ḥarbī çaldur-) 62b/3

ç.-ırsıñız 67b/18

ç.-up 86a/4

ç.-up (ṭabllar çaldır-) 67b/10

ç.-up (ṭabl çaldır-) 82b/24

ç.- (ṭabl-ı ārām çaldır-) 82b/24

çalın- Çalınmak

ç.-an 80a/17, 81a/17

ç.-dı (çeng-i ḥarbīler çalın-) 62a/15, 67b/2

ç.-dı (ṭabl-ı ārām çalın-) 62b/23

ç.-up 61a/17

ç.-up (çeng-i ḥarbī çalın-) 66b/18

ç.-up(çeng-i ḥarbīler çalın-) 62a/25, 66a/23, 82b/6

ç.-up (ṭabl-ı ārām çalın-) 61b/18, 62a/20, 66b/12, 66b/23, 67b/9, 81a/6, 81b/7, 90a/7

ç.-up (ṭabl çalın-) 68a/3, 81a/12

ç.-up (ṭabllar çalın-) 82b/5

çalış- Çalışmak

ç.-alum 69a/10

ç.-urlar 85b/7

çalḳan- Dalgalanmak

ç.-up 64a/21, 79a/5

çār *(Far.) is.* Çare

→ nā-çār

çār-çeşm *(Far.) b. sf.* Dört gözlü

→ Ġarġanūş-ı Çihil-per Çār-çeşm

çāre *(Far.) is.* Çare

ç. 90a/20

ç.+ol- 86b/11

çarḫ *(Far.) is.* Çark

ç.+a 61b/11

çarp- Çarpmak

ç.-up 70a/25, 75a/2, 90a/5

çār-pā *(Far.) b. is.* Dört ayaklı hayvanlar

ç.+ya 65b/9

çat- Çatmak

ç.-up (bend çat-) 65a/22

çehār-dest *(Far.) b. sf.* Dört elli

→ Çalpur-ı Çehār-dest, Çelāpur-ı Çehār-dest, Farġul-ı Çehār-dest

çehre *(Far.) is.* yüz, surat

ç.+si 65b/7

çek- Çekmek

ç. 62a/13

ç.-di 72b/12, 73a/21, 77a/20, 85a/17, 87b/1, 90a/17

ç.-diler (bende çek-) 67a/19, 67a/21, 74b/9, 84a/1, 84a/2, 90a/6

ç.-diler (el çek-) 82b/24, 86a/5

ç.-dim (te'essüf çek-) 69a/16

ç.-di (bende çek-) 66b/12, 66b/21, 66b/4, 67a/15, 67a/17, 67a/22, 67b/14, 67b/4, 68a/17, 68b/11, 70b/18, 73b/16, 77b/22, 82a/11, 88a/20, 89b/13, 90a/14

ç.-di (dem çek-) 72a/9, 73b/20, 74a/9, 87b/19

ç.-eler 84a/18

ç.-eler (bende çek-) 77b/19

ç.-er 72a/1, 78b/18

ç.-erdi (ḳāmet çek-) 88a/2
ç.-erdi (ḳadd çek-) 78b/22, 88a/3, 89a/21, 89a/8
ç.-erdük (bende çek-) 81b/12
ç.-erem (bende çek-) 81b/15, 81b/18
ç.-ersin 62a/24
ç.-er (elem çek-) 82a/1
ç.-er (ḳadd çek-) 70a/17, 73a/19, 88b/24
ç.-e-bilürseñ 72b/10
ç.-ince 77a/15
ç.-i-virdi 74b/1
ç.-medüñ (bende çek-) 81b/8
ç.-mek 85b/15
ç.-mek (bende çek-) 75a/7
ç.-meñ (elem çek-) 79b/13, 83b/1, 84b/1, 89a/12
ç.-me (elem çek-) 78b/25, 81a/9, 86b/25
ç.-mezdi 82a/8
ç.-mezdüm (zaḥmet çek-) 76a/4
ç.-miş (bende çek-) 77b/10
ç.-miş (ṣıḳlet çek-) 85b/12
ç.-üñ (bende çek-) 66b/1
ç.-üp 68a/1, 70a/25, 70a/25, 70b/7, 72b/17, 75b/18, 77b/2, 85a/17, 85b/25, 89b/23
ç.-üp (bende çek-) 65b/9, 66a/4, 66b/21, 68b/24, 77b/16, 77b/4, 79b/25, 83b/25, 88a/19
ç.-üp (dem çek-) 70a/18, 74a/21, 85b/6, 86a/17
ç.-üp (elem çek-) 67a/25
ç.-üp (ḳadd çek-) 75a/9
ç.-üp (‘asker çek-) 63a/24
ç.- (bende çek-) 66a/25

çekil- Çekilmek
ç.-ür 86b/17

çekin- Çekinmek
ç.-di 79b/6
ç.-emesün 74a/1

çemen-şuffe *(Far.) b. is.* Bahçede, çimle kaplı bulunan oturacak yer
ç. 70a/3

çenber *(Far.) is.* Çember
ç.+inden 78b/17

çendān *(Far.) zf.* O kadar
ç. 60b/3

çeng *(Far.) is.* Kanuna benzer bir çesit saz
ç.+-i ḥarbī 61a/16
ç.+-i ḥarbīler çalın- 62a/15, 62a/25, 66a/23, 67b/2, 82b/6
ç.+-i ḥarbī çaldur- 62b/3
ç.+-i ḥarbī çalın- 66b/17
ç.+-i ḥarbī dögdir- 80a/17
ç.+-i ḫarbī 81a/17

çerende *(Far.) sf.* Otlayan
ç. 62a/2

çeşm *(Far.) is.* Göz
ç.+gūş eyle- 89a/18
→ çār-çeşm, heft-çeşm

çeşme *(Far.) is.* Çeşme, pınar
ç. 70a/3
ç.+ -i şār 70b/3
ç.+nüñ 70a/13

çeşme-sār *(Far.) b. sf.* Çeşmasi bol olan yer

ç.+a 86a/20

ç.+da 86a/21

çevir- Çevirmek

ç.-di (ḳara çevir-) 83b/7

çevre *is.* Çevre

ç. 74b/7

çevril- Çevrilmek

ç.-di 83b/8

çıḳ- Çıkmak

ç.-amazdı 83a/11

ç.-an 86a/13

ç.-ar 72a/2, 77a/11

ç.-ardı-sa 74a/13

ç.-a-geldi 83a/15

ç.-a-geldiler 89a/16

ç.-dı 60b/19, 61a/25, 64b/2, 67a/16, 69b/22, 72b/12, 72b/21, 73a/19, 73a/22, 73b/20, 76a/13, 77a/13, 82b/2, 82b/3, 83b/23, 85b/3, 86a/20

ç.-dılar 65b/18, 65b/4, 75b/21, 77b/11, 84a/18

ç.-dılar (şikāre çıḳ-) 63a/15

ç.-dı (rüzgār çıḳ-) 83b/6

ç.-duḳca 86b/17

ç.-ınca 73a/2

ç.-madı 64b/23, 75b/17, 89b/2

ç.-madı (ṣāḥib çıḳ-) 65b/11

ç.-ması 72a/11

ç.-maz 75b/8

ç.-mazsa 75b/9

ç.-sañ 77a/4

ç.-up 60b/8, 63a/25, 64b/11, 64b/8, 65a/6, 65b/12, 65b/3, 65b/4, 66a/8, 67a/10, 70b/3, 71a/8, 72a/6, 73b/10, 73b/25, 74b/21, 79b/17, 80a/2, 85a/2, 85a/9, 85b/14, 86b/17, 87b/11

ç.-up (rüzgār çıḳ-) 83b/10

çıḳar- Çıkarmak

ç.-dı 63b/18, 66b/1, 68b/12, 69b/13, 69b/13, 72a/14, 74a/6, 77b/4, 78b/3, 82a/25

ç.-dılar 82b/20

ç.-duġı 74a/7, 86a/15

ç.-duḳ (elden çıḳar-) 65a/1, 67b/1

ç.-maz (yavrı çıḳar-) 64b/17

ç.-sın 73b/19

ç.-up 61a/3, 61b/19, 64b/12, 64b/20, 68b/8, 72a/14, 73a/20, 73b/3, 73b/4, 79b/18, 79b/7, 80a/24, 80a/25, 82a/5, 82b/21

ç.-up (başa çıḳar-) 61b/23

çıḳart- Çıkartmak

ç.-up (çıḳardup) 86a/19

çihil-dest *(Far.) b. sf.* Kırk elli

→ Çihil-dest Nerre, Sinḥāb-ı Çihil-dest, Sinḥāb-ı Çihil-dest Nerre

çihil-per *(Far.) b. sf.* Kırk kanatlı

→ Ġarġanūş-ı Çihil-per Çār-çeşm

çil *sf.* Yeni ve parlak (para veya altın***)***

ç. 68b/15

çini *(Far.) is.* Çini

ç. 80b/16

çiz- Çizmek

ç.-di 83b/4

ç.-dügi 83b/6

çizi *is.* Çizgi

ç. 83b/4

çoġı *zm.* Çoğu, çok kimse

ç. 60b/2

çoḳ 1. *is.* Çok

ç. 63b/11, 64b/13,

ç.+dur 69a/5, 79b/2, 81b/13

2. *sf.* Çok

ç. 61b/21, 80a/2, 81a/3, 85b/19, 89a/20

3. *zf.* Çok

ç. 66b/14, 67b/1, 68a/23, 79a/16, 82b/21

çoḳdan *zf.* Çoktan

ç. 79a/19, 83a/22

çoḳluḳ *is.* Çoğunluk

ç. 90a/6

çörek *is.* Çörek

ç. 75a/9

çöz- Çözmek

ç.-üp 66a/2, 76b/22

çūb *(Far.) is.* Sopa

→ deste-çūb

çün *(Far.)* **1.** *bağ.* Çünkü,

ç. 84b/6

2. *zf.* ...-dığında, ...-dığı zaman

ç. 60b/17, 60b/24, 61b/23, 66a/22, 70a/6, 73a/3, 75a/13

çünki *(Far.) zf.* ...-dığında, ...-dığı zaman

ç.+ 66b/16, 80b/4, 86a/4

çünkim *(Far.)* **1.** *bağ.* Çünkü

ç. 69a/17, 79a/23, 84a/15, 86a/16, 87b/19

2. *zf.* ...-dığında, ...-dığı zaman

ç. 66b/8, 80a/13, 81a/12, 82a/18

-D-

da *bağ.* da, de, dahi

d. 60b/1, 61a/16, 61a/19, 61a/20, 61b/16, 61b/9, 62a/11, 62b/13, 62b/14, 62b/19, 62b/2, 62b/22, 62b/23, 62b/9, 64a/13, 64a/6, 64b/13, 65a/1, 65b/2, 66b/20, 66b/21, 66b/22, 66b/22, 66b/23, 66b/3, 67a/19, 67a/19, 67b/15, 67b/20, 67b/6, 68a/14, 68a/3, 68a/5, 68b/1, 68b/17, 69a/16, 70b/12, 71b/11, 72a/23, 72a/5, 73b/1, 74b/11, 74b/12, 74b/13, 74b/22, 74b/3, 74b/4, 75a/1, 75a/2, 75b/7, 76a/11, 76a/19, 76a/5, 77a/19, 77b/20, 78a/2, 78b/23, 79a/12, 79b/13, 80a/12, 80a/22, 80a/22, 81b/22, 82b/19, 83a/2, 83a/24, 83a/3, 83b/11, 84a/12, 84a/13, 84b/13, 84b/5, 85b/14, 85b/25, 85b/5, 87a/18, 87b/13, 87b/22, 88a/20, 88a/22, 88b/1, 88b/1, 88b/3, 88b/4, 88b/5, 88b/5, 89a/12, 89b/10, 89b/25, 89b/5, 90a/21, 90a/8

dāb *(Far.) is.* Şan ve şeref

d.+-ı mekrūh 84b/10

dağıt- Dağıtmak

d.-up (dağıdup) 83a/12

dağla- Dağlamak

d.-dı (cān ciger dağla-) 86a/23

daḫı *bağ.* Dahi, da, de

d. 60b/13, 60b/17, 60b/20, 60b/20, 60b/3, 60b/4, 60b/6, 60b/9, 61a/23, 61a/3, 61a/6, 61a/7, 61a/9, 61b/1, 61b/18, 61b/2, 61b/20, 61b/22, 61b/24, 61b/5, 62a/11, 62a/24, 62a/5, 62b/11, 62b/15, 62b/17, 62b/24, 63a/1, 63a/22, 63a/7, 63a/8, 63a/9, 63b/16, 63b/2, 63b/22, 63b/25, 64a/10, 64a/12, 64a/4, 64a/6, 64b/20, 64b/25, 64b/4, 65a/16, 65a/19, 65a/2, 65a/20, 65a/22, 65a/4, 65a/8, 65b/1, 65b/17, 65b/20, 65b/24, 65b/6, 66a/1, 66a/25, 66b/13, 66b/3, 66b/5, 67a/10, 67a/24, 67b/10, 67b/8, 68a/2, 68a/24, 68a/25, 68a/4, 68b/2, 68b/20, 69a/1, 69a/22, 69a/22, 69a/24, 69a/3, 69a/4, 69a/9, 69b/12, 69b/18, 69b/19, 69b/4, 69b/6, 69b/6, 69b/9, 70b/22, 70b/5, 70b/5, 70b/8, 70b/9, 71a/1, 71a/11, 71a/3, 71b/13, 71b/2, 71b/23, 71b/5, 72a/12, 72a/14, 72a/19, 72a/5, 72b/5, 72b/7, 73a/10, 73a/14, 73a/16, 73a/18, 73a/21, 73a/25, 73a/7, 73b/16, 73b/23, 73b/3, 73b/3, 74a/10, 74a/12, 74a/18, 74a/2, 74a/21, 74a/24, 74a/4, 74b/12, 74b/13, 74b/17, 75a/2, 75a/20, 75a/23, 75a/25, 75a/4, 75b/13, 75b/14, 75b/15, 75b/17, 75b/19, 75b/23, 75b/8, 76a/20, 76a/22, 76a/23, 76b/10, 76b/12, 76b/14, 76b/9, 77a/22, 77a/25, 77b/22, 77b/23, 77b/23, 77b/4, 78a/17, 78a/22, 78a/3, 78a/3, 78a/4, 78a/9, 78b/2, 78b/25, 79a/18, 79a/20, 79a/22, 79a/3, 79a/4, 79b/17, 79b/2, 79b/22, 79b/23, 79b/25, 80a/10, 80a/11, 80a/19, 80a/22, 80a/5, 80b/2, 80b/2, 81a/2, 81a/2, 81a/20, 81a/22, 81b/11, 81b/13, 81b/15, 82a/10, 82a/10, 82a/13, 82a/15, 82a/20, 82b/10, 82b/12, 82b/15, 82b/17, 82b/19, 82b/21, 82b/3, 82b/5, 82b/5, 82b/6, 82b/7, 83a/12, 83a/16, 83a/22, 83a/24, 83a/25, 83a/6, 83a/7, 83b/11, 83b/13, 83b/14, 83b/15, 83b/25, 83b/8, 83b/9, 84a/1, 84a/1, 84a/1, 84a/15, 84a/18, 84a/18, 84a/22, 84a/24, 84a/25, 84a/3, 84a/5, 84b/15, 84b/21, 84b/5, 85a/1, 85a/17, 85a/18, 85a/20, 85a/24, 85a/6, 85a/9, 85b/1, 85b/15, 85b/17, 85b/20, 85b/24, 85b/7, 86a/1, 86a/13, 86a/19, 86a/24, 86a/9, 86a/9, 86b/12, 86b/21, 86b/25, 87a/1, 87a/14, 87a/16, 87a/2, 87a/20, 87a/8, 87b/1, 87b/10, 87b/16, 87b/19, 87b/20, 88a/12, 88a/17, 88a/17, 88a/2, 88a/5, 88a/6, 88a/9, 88b/13, 88b/17, 88b/24, 88b/6, 88b/7, 89a/10, 89a/18, 89a/19, 89a/2, 89a/21, 89a/22, 89a/22, 89a/3, 89a/5, 89a/6, 89a/8, 89b/24, 89b/4, 89b/9, 90a/12, 90a/15, 90a/18, 90a/19, 90a/24, 90a/3, 90a/5, 90a/7

dāḫil *(Ar.) is.* İç, içinde, dahil

d.+düş- 86b/13

d.+ol- 86a/14, 87a/9, 88a/13

daḥme *(Ar.) is.* Türbe, mezar

d. 60b/22, 60b/25, 61a/2, 61a/4, 72a/25, 72a/25, 73b/19, 74a/12, 74a/15, 83a/12

d.+de 64b/21, 64b/22, 64b/5, 64b/6, 73b/20, 85b/10

d.+den 73b/24, 73b/25, 74a/12, 74a/13, 74a/7, 86a/13, 86a/15

d.+dür 72a/24

d.+nüñ 72b/12, 73b/10, 73b/23, 73b/25, 85a/18

d.+nüñ (ṣāḥib-i daḥme) 72b/22

d.+-i āṣaf şāh 73a/20, 87a/6

d.+ye 64b/21, 64b/23, 64b/5, 73b/21, 85a/12

d.+yi 60b/23, 72b/10, 73a/11, 73b/22, 74a/12, 74a/4, 85a/11, 85a/23, 85b/3

dā'imā *(Ar.) zf.* Her vakit

d. 69b/11

dā'ire *(Ar.) is.* Çember, daire

d.+den 83b/12, 83b/23, 83b/7, 83b/7, 83b/9

d.+it- 73b/12

d.+nüñ 83b/15

d.+sine 72a/2, 83b/4

d.+-i dīvān 65b/2

d.+-i 'aḳl 77a/6

dal *is.* Ağacın kolları, dal

d.+ına 71a/2

dal *sf.* Çıplak, düz, sade, yalın

d.+-tīġ ol- 67b/7

d.+ḫançer-i āṣaf şāh ol- 76a/16

dal- Dalmak

d.-dı 69a/14

dam *is.* Çatı

d.+ı 77a/11

dām *(Far.) is.* Tuzak

d.+a 79b/7 tuzak

dāmen *(Far.) is.* Etek

d. 76b/20

d.+inden 65a/12, 82b/16

d.+ine 72a/20, 74a/18

d.+in (dest-i dāmen) 71b/10

d.+-i kūh 62a/2

d.+-i siper 61a/24

d.+-i siperden 61b/4

dānā *(Far.) is.* Bilgili, bilgin

d. 79b/19, 79b/19, 86b/7

d.+lar 73a/6, 76b/6, 76b/8, 79a/15

d.+larıma 73a/7

d.+larum 73a/8

d.+-yı cinnistān 86b/8, 88b/14

→ feylesūf-ı dānā

dāne *(Far.) is.* Tane

d. 68a/25, 77a/10, 77a/21, 81b/13, 85b/14, 88a/1

d.+sin 89b/22

dar *sf.* Geniş olmayan, dar

d. 65b/14

dār *(Far.) is.* Dar ağacı

d. 84a/15, 84a/18, 85b/21, 85b/25

d.+a 85b/23

d.+aġacı 84a/13

d.+dikdür- 84a/10

d.+lar 84a/17

d.+lar dikil- 85b/14

d.+lar dik- 85b/7

→ ber-dār

-dār *(Far.) sf.* Sahip, ...li

→ bī-dār, gir-dār, ḫaber-dār, havā-dār, ḳafa-dār, nīze-dār, şeb-dār, zaḥm-dār

dārāt *(Far.) is.* Debdebe, şan, büyük gösteriş

d. 79a/6, 79a/7

d.+ı 78b/11, 78b/9, 79b/21

d.+ın 79a/20, 79a/21, 79a/23, 80a/5

d.+um 73a/11

ḍarb *(Ar.) is.* Vurma, vuruş, darbe

d. 66b/2, 66b/20, 67b/4, 67b/6, 70b/18, 75a/5, 75b/19, 75b/8, 80b/19, 81a/4

d.+a 74b/14

d.+dan 75b/12

d.+ı 75a/17, 88a/24

d.+ın 88a/24

d.+ından 75b/14, 75b/24, 76a/14

d.+ı (baḳıyye-i ḍarb) 71a/6

d.+it- 69a/8

d.+-ı dest 63a/25, 86b/10

d.+-ı gürz 61b/10, 74b/14, 75b/2, 89b/12, 90a/14

d.+-ı şedīd 71b/3, 88a/25, 89b/12

d.+-ı tīġ 77a/24

d.+ (şiddet-i ḍarb ı 'amūd) 71a/6

ḍarben *(Ar.) zf.* Vurarak, çarparak

z. 74a/25

darıl- Darılmak

d.-up 70b/6

dārū *(Far.) is.* İlaç

d. 63b/17, 65b/24, 82a/10

d.+dan geçür- 63b/18, 67a/22, 68a/17, 81b/24, 82a/6

d.+dur 65b/8

d.+m 65b/24

d.+nuñ 68b/10, 68b/24

d.+sın 66a/7

d.+-yı hūş-ber 82a/5

dārūla- *(Far.+T.)* İlaçlamak

d.-dı 68b/17

d.-yup 60b/9, 66b/15, 66b/7, 68b/16

dārūlı *(Far.+ T.) sf.* İlaçlı

d. 65b/24

d.+ (gül-i dārūlı) 68b/4

dārūlu *bk.* **dārūlı**

d. 65b/7, 66a/3

dāstān *(Far.) is.* Destan

d.+ı 84b/3

d.+ımuz 84b/2, 86a/18

d.+umuzda 70a/6

da'vā *(Ar.) is.* Dava, iddia

d.+sından 64b/18, 64b/4

da'vācı *(Ar. T.) is.* Davacı

d. 81a/25

da'vet *(Ar.) is.* Çağrı, davet

d. 63a/8

d.+eyle- 60b/22, 61a/19, 62b/2, 66a/25, 74a/23, 74b/22, 75a/1, 77b/13, 79b/2, 81a/20, 82b/10, 83a/16, 83a/9, 87b/5, 88b/3, 89b/6

d.+it- 63a/7, 87a/1

d.+-i islām it- 87b/15

de *bk.* **da**

d. 60b/1, 60b/15, 60b/23, 61a/1, 61a/20, 61b/17, 62a/13, 62a/20, 62b/25, 62b/25, 62b/6, 62b/7, 63a/13, 63a/15, 63a/17, 63b/22, 63b/5, 64a/13, 64a/14,

64a/5, 64b/2, 64b/2, 64b/5, 65b/23, 65b/9, 66a/17, 66a/2, 67a/5, 67b/5, 68a/12, 68a/19, 68a/2, 68b/19, 68b/21, 68b/9, 69a/15, 69a/15, 69a/17, 69a/17, 69a/8, 70a/23, 70a/23, 70a/4, 70b/18, 72a/14, 73b/22, 74a/16, 74b/4, 75b/2, 76b/24, 78a/24, 79a/2, 79a/23, 79b/15, 80a/6, 80b/12, 80b/14, 80b/16, 81a/19, 81b/1, 81b/22, 81b/9, 82b/1, 84a/11, 84a/19, 85b/11, 85b/12, 86a/11, 86a/19, 87a/4, 87b/20, 87b/25, 88a/3, 88b/15, 88b/4, 88b/4, 89b/11

def‘ *(Ar.) is.* Ortadan kaldırma

d.+ol- 65b/24, 86a/7

d.+-i ḫumār eyle- 82a/19

def‘a *(Ar.) is.* Defa, kere

d. 69b/11

d.+dan 85b/23

defn *(Ar.) is.* Gömme

d.+eyle- 82b/25

d.+it- 80a/25

deg- Değmek

d.-mez 81b/2

degme *sf.* Her, harhangi bir

d. 83a/11

degül *is.* Değil

d. 61a/1, 66a/13, 67a/8, 68b/19, 68b/5, 69a/3, 75a/14, 78b/20, 79a/19, 84b/9, 87b/17, 88b/16

d.+di 70b/19

d.+dür 64b/1, 67b/1, 76b/8, 77b/13, 78b/25, 79a/6, 79a/8, 81a/23, 81b/16, 84b/19, 86b/18

d.+sün 68a/22

degür- Ulaştırmak, eriştirmek

d.-di 83a/16

deḫān *(Far.) is.* Ağız

d.+(engüşt-ber-dehān it-) 77b/24

dehşet *(Ar.) is.* Dehşet, korku, telaş

d.+gel- 84b/17

dek e. Kadar, dek

d. 61a/10, 62a/11, 70b/17, 78a/5, 79a/17, 79a/19, 82b/5, 83a/22, 86a/1

delālet *(Ar.) is.* İz, işaret

d.+dür 62b/4

dellāl *(Ar.) is.* Tellal

d. 65b/11, 65b/13

delü *sf.* Deli

d. 66a/13

dem *(Far.) is.* **1.** Soluk, nefes

d.+çek- 70a/18, 72a/9, 73b/20, 74a/21, 74a/9, 85b/6, 86a/17, 87b/19

d.+-i evren 64a/23

d.+-i nefes 74b/15, 75a/6

→ āteş-dem

2. Vakit, zaman

d.+ 64a/2, 81a/5, 82a/10

d.+de 80b/23, 83b/19

demür *is.* Demir

d.+e 81a/14

deñiz *is.* Deniz

d.+ine 76b/17

depe *is.* Tepe

d.+si 74b/16, 77b/22

d.+sinüñ 68b/11, 74b/8

depme *is.* Tekme

d. 70a/19, 72b/17, 77a/11

der *(Far.) e.* -de, içinde

***der-ʻaḳab** Peşinden, arkasından

d. 83b/6

-der *(Far.) sf.* Yırtan, yaran

→ ṣaf-der

derāz *(Far.) sf.* Uzun

d.+it- 61b/3

derd-mend *(Far.) b. sf.* Dertli, kaygılı

d.+ (ġulām-ı derd-mend) 82a/14

deri *is.* Deri

d.+lere 83b/21

d.+yi 83b/21

derīd / derīde *(Far.) sf.* Yırtılmış, yırtık

→ āhen-derīd, āhen-derīde

derle- Derlemek

d.-diler 76b/19

dermān *(Far.) is.* Çare, ilaç

d. 71b/5

derūnī *(Far.) sf.* İçten, gönülden

d. 60b/20, 73b/18

dervīş *(Far.) is.* Derviş

d. 68b/13, 68b/18, 68b/5, 68b/6

d.+den 68b/19, 68b/20, 68b/6

dervīşān *(Far.) is.* Dervişler

d.+uz 68b/7

deryā *(Far.) is.* Deniz

d.+sı 65a/3

d.+-yı āteş 76a/24

d.+-yı oḳyanus 79a/4

d.+ya 71b/17

dest *(Far.) is.* El

d.+ine (keff-i dest) 77b/2

d.+-ile (ḍarb-ı dest) 86b/10

d.+-i dāmen 71b/10

d.+ (ḍarb-ı dest) 63a/25

→ çehar-dest, çihil-dest, heft-dest, pūlād-dest, şīr-dest, zīr-dest

deste *(Far.) is.* Deste

d. 68b/18, 68b/4, 68b/5

deste-çūb *(Far.) b. is.* Değnek, sopa

d.+a 80b/13

deşt *(Far.) is.* Çöl, kır, ova

→ Deşt-i Muḥtaraḳān

devlet *(Ar.) is.* Devlet

d. 73a/11, 79a/21, 79a/7

d.+inde 61b/22, 81b/15

d.+üm 73a/7

d.+üme 73a/8

d.+üñ 73a/10

devletlü *sf.* Devlet sahibi

d. 62a/9, 62b/22, 64a/3, 64b/10, 65a/15, 65a/9, 65b/21, 66a/14, 66a/16, 68b/17, 68b/2, 71b/14, 72a/24, 73a/24, 73b/4, 76a/23, 76a/3, 86a/22, 86a/24, 86b/13, 86b/15, 87b/17

devr *(Ar.) is. Devir, döndürme*

d.+itdir- 80b/14

d.+it- 72b/15

d.+-i ʻuṭārit 73a/9, 73b/13

devrān *(Ar.) is.* Zaman, çağ

d.+ (maḥbūbe-i devrān) 84b/12

devür- Devirmek

d.-di 65b/18, 77b/3

dıraḫt *(Far.) is.* Ağaç

d.+a 68b/12

d.+-ı müntehā 71a/2

di- Demek, söylemek

d. 61a/20, 74b/4, 81a/24

d.-di 60b/1, 60b/12, 60b/13, 60b/16, 60b/24, 61a/11, 61a/20, 61a/9, 62a/10, 62a/19, 62a/22, 62a/22, 62a/24, 62b/14, 62b/20, 62b/21, 62b/22, 62b/24, 62b/25, 62b/4, 62b/4, 62b/8, 62b/8, 62b/8, 63a/13, 63a/19, 63a/9, 63b/10, 63b/13, 63b/20, 63b/23, 63b/24, 63b/25, 63b/5, 63b/6, 63b/7, 63b/7, 64a/14, 64a/20, 64a/3, 64a/4, 64a/6, 64a/6, 64a/9, 64b/11, 64b/13, 64b/13, 64b/13, 64b/15, 65a/5, 65b/12, 65b/3, 66a/10, 66a/11, 66a/12, 66a/12, 66a/13, 66a/15, 66a/15, 66a/16, 66a/18, 66a/2, 66a/25, 66a/5, 66b/14, 67a/6, 67a/7, 67b/18, 68a/12, 68a/13, 68a/14, 68a/22, 68a/23, 68b/14, 68b/14, 68b/14, 68b/14, 68b/15, 68b/17, 68b/22, 68b/7, 69a/11, 69a/15, 69a/16, 69a/17, 69a/4, 69a/6, 69b/1, 69b/14, 69b/16, 69b/24, 69b/24, 70a/1, 70a/16, 70a/18, 70a/21, 70a/21, 70a/22, 70a/9, 70b/3, 70b/4, 70b/5, 70b/5, 71b/10, 71b/14, 71b/15, 71b/8, 71b/9, 72a/18, 72a/22, 72a/24, 72a/6, 72a/9, 73a/24, 73b/19, 73b/22, 73b/23, 73b/5, 74a/1, 74a/10, 74a/14, 74a/21, 74a/24, 74a/25, 74a/25, 74a/5, 74a/8, 74b/2, 74b/22, 74b/3, 75a/22, 75b/16, 75b/8, 75b/9, 76a/18, 76a/22, 76a/4, 76a/5, 76a/6, 76a/9, 76b/12, 76b/14, 76b/18, 76b/25, 77a/2, 78a/10, 78a/14, 78a/23, 78a/24, 78a/25, 78a/9, 78b/16, 78b/2, 79a/1, 79a/17, 79a/20, 79a/24, 79a/25, 79a/3, 79b/1, 80a/1, 80a/19, 80a/5, 80a/9, 80b/1, 80b/4, 81a/11, 81a/19, 81a/24, 81a/25, 81a/9, 81b/10, 81b/14, 81b/19, 81b/2, 81b/25, 81b/6, 81b/8, 82a/22, 82a/23, 83a/16, 83a/21, 83a/23, 83a/3, 83b/1, 83b/3, 84a/10, 84a/12, 84a/20, 84a/4, 84b/16, 84b/20, 84b/23, 85a/18, 85a/2, 85a/8, 85b/5, 86a/11, 86a/19, 86a/24, 86b/12, 86b/15, 86b/22, 87a/18, 87a/2, 87a/21, 87a/4, 87b/17, 87b/19, 87b/25, 88a/11, 88b/14, 88b/15, 88b/17, 88b/23, 88b/5

d.-diler 60b/1, 60b/15, 60b/4, 64a/25, 64b/10, 65a/10, 65a/16, 65a/19, 65b/6, 66b/17, 69a/10, 69a/6, 69a/7, 70a/14, 72a/12, 72a/25, 73a/10, 73a/7, 73b/13, 74a/10, 75b/24, 76a/25, 76b/9, 77b/13, 78a/8, 79b/13, 79b/6, 81b/19, 81b/21, 82a/22, 85b/9, 86a/13, 87a/14, 87b/17, 88a/16, 88a/4, 88b/3, 89a/11, 89a/13, 89a/17, 89b/24, 89b/6

d.-dügim 64a/1

d.-dügimün 81b/1

d.-dügine 65a/3

d.-dügini 72a/15

d.-dükde 63b/8, 64a/5, 65b/17, 66a/17, 67b/20, 69a/3, 70a/22, 70b/6, 71b/25, 72a/13, 72a/19, 72a/25, 73b/14, 74a/11, 76a/12, 79b/3, 84b/18

d.-dükleri 65a/3, 79b/25, 83a/12, 84b/20

d.-düklerinde 76a/10, 88b/19

d.-düm 63b/25, 73a/8, 86b/9

d.-ler 76a/17

d.-medi 65b/13

d.-medüm 62b/4

d.-mege 73b/17
d.-mek 72a/9
d.-mekle 62b/21
d.-meyesin 88a/8
d.-meyesiñ 64b/25
d.-miş 64b/16, 64b/18, 72b/10, 79b/19, 85a/10, 85a/12, 85a/13, 85a/22, 85b/2, 88a/7, 88a/9
d.-miş-idi 71a/10
d.-rem 60b/15
d.-rken 65b/13, 66a/24, 68b/20, 68b/21, 69b/14, 80a/15, 89a/16
d.-rler 60b/13, 63a/20, 63a/21, 63a/22, 63a/22, 63b/10, 63b/20, 63b/21, 63b/3, 63b/9, 64a/4, 68a/14, 68b/14, 69b/18, 69b/19, 69b/25, 70a/15, 71b/24, 71b/25, 72a/1, 72a/24, 72a/5, 73a/16, 73a/23, 73b/14, 74b/24, 76b/2, 76b/3, 78b/14, 83a/22, 84b/22, 85a/18, 85a/25, 85a/25, 86b/19, 86b/2, 86b/2, 86b/3, 86b/5, 86b/5, 86b/6, 86b/6, 86b/6, 86b/8, 87a/15, 87a/16, 88a/2, 88b/25, 89a/21, 89a/22, 89a/23, 89a/3, 89a/7
d.-rlerdi 70a/17, 74a/19, 78b/19, 78b/19, 78b/22, 78b/23, 83a/13, 86b/4, 88a/2, 89a/20, 89a/8
d.-rlermiş 72a/25
d.-rler-idi 86b/1
d.-rse 72a/9, 74a/8
d.-rsen 60b/22, 60b/23, 64a/19
d.-rseñ 63b/24, 64b/18, 64b/4, 76a/12, 88a/8
d.-rseñiz 79b/22
d.-rsin 62b/19, 64a/5, 78a/23, 86b/23, 86b/23
d.-rsiñiz 60b/1
d.-rüm 81b/1
d.-se 82a/16
d.-sün 72a/6, 79b/6
d.-üp 68b/3
d.-ye 83b/23
d.-yelüm 60b/1
d.-yen 80a/19
d.-yene (aman di-) 61a/23
d.-yeni 90a/3
d.-yince 62b/19, 62b/20, 65b/14, 66b/10, 73a/23, 74a/14, 75a/24, 76a/19, 78a/11, 80b/25, 82b/24, 84a/1, 87a/23
d.-yü 60b/15, 60b/16, 60b/18, 60b/2, 60b/5, 61a/13, 61a/17, 61a/5, 61b/22, 61b/23, 62a/21, 62a/21, 62a/7, 63b/16, 63b/19, 63b/21, 63b/22, 64a/1, 64a/5, 64b/6, 64b/9, 65b/19, 65b/21, 65b/21, 65b/22, 65b/23, 65b/3, 66a/1, 66a/15, 66a/20, 66a/22, 66a/5, 66a/7, 66b/10, 67a/11, 67a/4, 67b/1, 68a/10, 68b/16, 68b/20, 68b/20, 69a/18, 69a/8, 69a/9, 69b/17, 70b/11, 70b/16, 70b/7, 71a/11, 71b/11, 71b/13, 71b/25, 72a/3, 74a/4, 74b/17, 76a/22, 76a/6, 77a/17, 77a/4, 77b/17, 79a/7, 80a/12, 80a/2, 80b/25, 83a/10, 83a/4, 87a/12, 87b/16, 89a/6, 90a/22
d.-yüdür 81b/18
d.-yüp 60b/13, 60b/15, 60b/19, 60b/6, 61a/1, 61a/14, 61a/16, 61a/19, 61a/24, 61b/17, 61b/20, 62a/14, 62a/8,

62a/8, 62b/12, 62b/16, 62b/25, 63a/1, 63a/14, 63a/17, 63a/18, 63b/15, 63b/24, 64a/15, 64a/20, 64a/5, 64b/15, 64b/2, 64b/23, 64b/24, 64b/25, 64b/4, 64b/7, 65a/16, 65a/2, 65b/12, 65b/12, 65b/14, 65b/14, 65b/16, 65b/8, 66a/14, 66a/19, 66b/25, 67a/12, 67a/13, 67a/17, 67a/6, 67a/7, 67a/8, 67a/9, 67b/19, 68a/3, 68a/4, 68b/10, 68b/16, 68b/23, 68b/6, 68b/8, 68b/8, 69b/23, 69b/25, 70a/19, 70a/23, 70a/24, 70a/5, 70b/13, 70b/21, 70b/23, 71a/5, 71a/7, 71a/8, 71b/11, 71b/15, 71b/24, 72a/10, 72a/20, 72a/23, 72b/11, 72b/13, 72b/18, 73a/18, 73a/20, 73b/14, 73b/15, 73b/20, 73b/20, 73b/23, 74a/13, 74a/17, 74a/22, 74a/6, 74a/8, 74b/11, 74b/19, 74b/20, 74b/21, 74b/4, 74b/6, 75a/1, 75a/13, 75a/21, 75a/22, 75a/5, 75b/11, 75b/15, 75b/2, 75b/22, 75b/4, 76b/20, 77a/14, 77a/18, 77a/2, 77a/5, 77a/5, 77b/15, 77b/18, 78a/11, 78a/18, 78a/18, 78a/22, 78a/6, 78b/10, 78b/12, 78b/13, 78b/15, 78b/25, 78b/3, 79a/15, 79a/16, 79a/22, 79a/24, 79a/3, 79b/10, 79b/22, 79b/3, 79b/4, 79b/9, 80a/11, 80b/10, 80b/14, 80b/19, 81a/16, 81a/24, 81a/3, 81b/1, 81b/14, 81b/16, 81b/7, 82a/10, 82a/13, 82a/16, 82a/17, 82a/18, 82a/2, 82a/20, 82a/21, 82a/3, 82a/7, 82a/9, 82b/2, 82b/7, 82b/8, 83a/16, 83a/17, 83a/20, 83a/6, 83a/7, 83b/22, 83b/23, 84a/21, 84a/5, 84a/6, 84a/8, 84b/14, 84b/2, 84b/24, 84b/25, 84b/7, 85a/15, 85a/17, 85a/3, 85a/5, 85b/11, 85b/12, 85b/17, 85b/19, 85b/5, 85b/9, 86a/17, 86a/22, 86a/4, 86a/5, 86b/13, 86b/14, 86b/24, 87a/25, 87a/5, 87a/8, 87b/15, 87b/19, 87b/21, 87b/23, 87b/3, 87b/8, 88a/11, 88a/11, 88a/13, 88a/22, 88a/9, 88b/11, 88b/20, 89a/15, 89a/18, 89a/18, 89b/17, 89b/20, 89b/9, 90a/23, 90a/25

dibelik *zf.* Büsbütün, tamamıyla

d. 83a/23, 84b/15, 88b/14

dik- Dikmek

d.-erler (dārlar dik-) 85b/7

d.-mişler 72b/4

dikdir- Diktirmek

d.-üp (dār dikdür-) 84a/10

dikdür- *bk.* **dikdir-**

d.-di (dār aġacı dikdür-) 84a/13

dikil- Dikilmek

d.-ince 62b/5

d.-miş (dārlar dikil-) 85b/14

dil *(Far.) is.* Gönül

→ şīr-dil

dil-āver *(Far.) b. sf.* Yiğit, cesur

d. 62b/20, 63a/20, 66b/19, 73a/22, 73b/22, 76a/18, 76b/9, 76b/9, 80a/18, 80a/19, 80a/23, 82b/21, 83b/22, 84a/5, 84b/1

d.+dür 61b/23, 64a/4, 86b/12

d.+e 61b/21, 77a/1

d.+i 78b/9, 80a/22, 84a/14, 85b/13, 88a/1

d.+ler 79b/13, 81b/18, 83b/2, 85b/22, 85b/24

d.+lere 85b/4

d.+leri 80a/10, 81a/19, 81b/22, 82b/21, 83a/5, 83b/20, 86a/10, 88a/1
d.+lerine 77b/15, 86a/12
d.+lerüñ 83b/15, 85b/24
d.+üñ 80a/21
d.+-i ʻālem 85a/7
d.+ (nefer-i dil-āver) 67b/15
dil-āverān *(Far.) b. sf.* Yiğitler
d.+-ı islām 84a/17
dile- Dilemek
d.-di 70a/23, 77b/20
d.-rse 66a/7
d.-rsem 62b/7
d.-rseñ 62b/20
d.-rseñiz 79b/22
d.-rseñüz 70a/13
dilīr *(Far.) is.* Yürekli
d.+ (ferāmurẕ-ı dilīr) 75a/15
dīn *(Ar.) is.* Din
d.+e 77b/13, 86b/15, 86b/24, 87a/1, 89b/6
d.+ine 88b/3
diñdir- Dindirmek
d.-üp 80a/17, 81a/17
diñle- Dinlemek
d.-medi 83b/23
diñlen- Dinlenmek
d.-dükden 62b/15
d.-üp 70a/4
dip *is.* Dip
d.+inden (dibinden) 80b/8, 81a/21
d.+ine (dibine) 60b/8, 66b/21, 77a/3, 77a/8, 84a/15, 84a/17, 88a/20, 89b/13, 90a/2
dir- Dermek, toplamak
d.-di 77a/22
dirīġ *(Far.) e.* Eyvah, aman, ah, yazık
d. 65a/1
diril- Dirilmek
d.-di 82b/2
dirsek *is.* Dirsek
d.+lerine 70b/9
diş *is.* Diş
d.+ine 65a/4, 74a/15
d.+lerin 77b/14, 77b/9
ditre- Titremek
d.-di 61b/8
d.-mege 75a/10
d.-r 72a/19
d.-yüp 85a/4
dīv *(Far.) is.* Dev, şeytan, cin, canavar
d. 73b/12, 76b/2, 76b/24, 77b/13, 79b/2, 84a/24, 85b/4, 85b/9, 90a/18
d.+dür 69b/21
d.+e 74a/15, 77a/13, 84b/17
d.+i 76b/23, 89b/24
d.+ler 71b/16, 72a/11, 72a/12, 72a/14, 73b/13, 73b/14, 73b/24, 74a/1, 74a/10, 74a/17, 75a/9, 75b/20, 75b/21, 75b/22, 75b/24, 76a/11, 76a/13, 76a/8, 76a/9, 76b/14, 76b/19, 76b/21, 77b/12, 77b/20, 77b/23, 79a/9, 79b/20, 89b/6, 90a/17, 90a/18, 90a/6
d.+lerden 70a/11, 70a/15

d.+lere 72a/25, 72a/6, 73b/23, 73b/23, 76a/1, 76a/20, 76b/18, 76b/22, 77b/16, 77b/18, 77b/22, 85b/10, 86a/14
d.+leri 74b/8, 75b/6, 76b/4
d.+lerinden 75b/11, 90a/10
d.+leri-le 76a/20
d.+lerüñ 72a/10, 73b/11, 75a/17, 88a/24
d.+üñ 76b/7, 76b/8, 77a/19, 77b/2
d.+-i zīr-dest 89b/20
dīvān *(Ar.) is.* Büyük meclis
d. 63a/2, 82a/3
d.+a 61b/22, 65b/3, 66b/13, 72b/24, 78a/18, 78a/8, 81a/7, 86a/9, 88a/7
d.+da 63b/25
d.+dan 65b/4, 65b/4, 87a/21
d.+da (dā'ire-i dīvān) 65b/2
d.+dur 72b/23
d.+eyle- 64a/2, 79b/15, 87b/11
d.+ı 67a/4
d.+ına 61b/19, 61b/19, 62a/22, 82b/4
d.+ında 89a/20
d.+ıydı 88a/1
d.+it- 64b/3, 65a/24, 65a/7, 69a/25, 81b/7, 87a/3
d.+uma 85a/23
d.+-ı 'ālī 85a/19
d.+-ı āṣaf şāh 73a/19
d.+-ı ferāmurẕ 66a/14
d.+-ı keymurād ḫān 78b/2, 80a/7
d.+-ı muṭṭahir şāh 62a/20
d.+-ı muẓaffer şāh 62b/24
d.+-ı şedād şāh 85a/19
d.+-ı zeberced şāh 88b/9
d.+ (erbāb-ı dīvān) 60b/18, 63a/2, 66a/16, 78b/6
dīvān-ḫāne *(Ar.+Far.) b. is.* Divanın toplandığı yer
d.+sidür 72b/22
divīt *(Ar.) is.* Divit, kalem
d. 83b/20
dīv-zād *(Far.+Ar.) b. is.* Dev soylu
d. 78b/21
diyār *(Ar.) is.* memleket, ülke
d. 78b/8
d.+a 78b/13, 78b/15, 78b/8, 78b/8
d.+dan 86a/23
d.+ına 79a/21
d.+lara 78a/22, 79a/20
d.+larda 88b/16
d.+ları 78b/7
d.+un 87a/23
d.+uñ 81b/9
diz- Dizmek
d.-diler 84a/17
doġrı 1. *zf.* Doğruca
d. 65b/10, 79b/5
2. *e.* -e doğru
d. 84b/13
doḳun- Dokunmak
d.-dum 69a/16
dol- Dolmak
d.-up 85b/18
dolan- Dolanmak

d.-dılar 67a/10

dolaş- Dolaşmak

d.-dı 69b/4

d.-up 72b/4

doludizgin *zf.* Doludizgin

d. 83b/23

dorı *sf.* Doru (at)

d. 73a/13, 73b/6

dost *(Far.) is.* Dost, arkadaş

d. 62b/1

dostlaş- *(Far.+T.)* Arkadaş olmak

d.-up 69b/3

dosṭoġrı *zf.* Dosdoğru, doğruca

d. 87a/19

dög- Dövmek, vurmak

d.-erek 81a/15

d.-e döge 75b/19, 77b/22, 81a/6

d.-e dög-e 74a/16

d.-mede 63b/6

d.-meden 69a/11

d.-mege 69a/9

d.-meyem 69a/11

d.-üp 69a/14, 69a/15, 69a/9

d.-üp (ṭabl-bāz dög-) 62a/2

dögdir- Dövdürmek, vurdurmak

d.-üp (çeng-i ḥarbī dögdir-) 80a/17

dök- Dökmek

d.-di 62b/13

d.-erek (na'lın dök-) 61a/25

d.-mişler 85a/10

d.-üp 86b/18

dökil- Dökülmek

d.-di 82a/10, 83b/15

d.-dügi 72b/20

dön- Dönmek

d.-di 61b/17, 62b/23, 64b/8, 65a/3, 67a/6, 68a/14, 68a/3, 68b/4, 71a/9, 72b/16, 75a/20, 76a/5, 76b/13, 80a/11, 80b/22, 81a/10, 82a/18, 82b/4, 85a/1, 88b/11, 88b/2

d.-diler 61a/16, 61b/25, 62a/17, 66b/4, 67a/11, 67b/9, 68a/6, 80a/24, 81a/16, 81a/6, 81b/17, 81b/7, 81b/7, 86a/5

d.-di (başı dön-) 74b/7

d.-er 75b/15

d.-erek 77a/6

d.-icek 62a/18, 81a/3

d.-ince 61b/9

d.-miş 72a/11

d.-üñ 90a/1

d.-üp 61a/12, 61a/9, 61b/1, 61b/18, 61b/18, 62a/20, 62a/20, 62b/23, 62b/23, 62b/9, 63a/20, 65a/6, 66a/10, 66a/15, 66b/12, 66b/13, 66b/23, 66b/24, 67b/15, 67b/23, 68a/11, 68a/14, 68a/3, 68a/3, 69a/14, 69a/4, 71a/4, 72a/17, 72a/18, 73a/19, 73b/25, 74a/3, 74a/4, 74a/5, 75b/7, 76b/18, 79b/23, 80a/9, 80b/1, 80b/18, 80b/2, 80b/6, 81a/8, 81b/7, 82b/25, 84b/15, 84b/18, 85b/25, 86b/15, 87b/12, 88a/10, 89b/17, 89b/25, 90a/1, 90a/2, 90a/25, 90a/8

döndür- Döndürmek

d.-meyüp (yüz döndür-) 78a/21

dördinci *sf.* Dördüncü

d. 61a/16, 61a/16, 61a/8, 65a/24, 68a/12, 77b/24, 79a/24, 79b/9, 86b/5, 88b/22

dört *is.* Dört

d. 60b/7, 61b/3, 65a/14, 66b/22, 67a/10, 67a/4, 70b/11, 70b/21, 72b/4, 74b/24, 77a/20, 83b/10, 84b/14, 88a/25, 89a/20, 89a/3, 89b/15, 90a/22

d.+in (dördin) 70b/18

d.+ (dört yüz biñ) 90a/2

d.+ (on dört) 66b/4, 79a/12

d.+ (yüz altmış dört) 88a/2

d.+ (yüz ḳırḳ dört) 78b/19

d.+ (yüz otuz dört) 65a/21

du'ā *(Ar.) is.* Dua

d.+dan 85a/12

d.+dan (ḫayr du'ā) 73a/17

d.+eyle- 73b/25

d.+it- 78a/19, 80b/3, 85b/2

d.+ (ḫayr du'ā) 64b/22

d.+ (ḫayr du'ā it-) 85b/1

d.+ya 68a/10

duḫān *(Far.) is.* Duman, sis

d. 77a/11

duḫter *(Far.) is.* Kız

d.+i 63a/23

d.+ (hūb-ı duḫter) 84b/12

dur- Durmak

d. 68a/1

d.-alum 87b/23

d.-amaz (ḳarşu dur-) 82b/3

d.-dı 61b/16, 68a/2

d.-dılar (temāşāya dur-) 77b/18

d.-mış 73a/14

d.-sun 77b/25

d.-ur 72a/21, 72b/18, 77b/8

d.-uram 64a/6

d.-urken 73b/20

d.-urlar 85b/23

duru gel- Durmak

d. 88a/6

duy- Duymak

d.-up 68b/21, 69b/24, 69b/8, 70a/7, 78a/2, 84b/1

dügdü *is.* Çekiç, keser gibi aletlerin bir şeyi dövmeye yarayan düz ve yuvarlak tarafı

d.+si 67a/14

dügün *is.* Düğün

d.+it- 64a/11, 85a/2

düken- Tükenmek

d.-di 68b/2, 77a/3

dün *is.* Dün

d. 62b/4

d.+den 82a/21

dünki *sf.* Dünkü

d. 81a/18, 81a/23

dünyā *(Ar.) is.* Dünya

d. 76a/23

d.+da 78b/24

d.+ya 84b/23

dürlü *sf.* Türlü, çeşitli

d. 76b/6, 83b/11, 83b/18

d.+ dürlü 66b/10

dürüst *(Far.) is. ve sf.* Doğru, düzgün

d. 80b/20, 82b/12

düş *is.* Düş, rüya

d.+den 82a/10

d.+gel- 73b/17

d.+gör- 82a/13

düş- Düşmek

d.-di 69b/9, 71a/11, 75a/7, 75b/5, 85a/3, 86a/22

d.-diler (ardına düş-) 82b/2

d.-diler (ārzūya düş-) 78b/12

d.-diler (ġama düş-) 81a/8

d.-diler (ḫavfe düş-) 67a/8, 77b/24, 88a/15, 90a/18

d.-diler (şübheye düş-) 60b/2

d.-di (ardlarına düş-) 65b/5

d.-di (ḫavfe düş-) 71a/10, 81b/22, 83b/12, 87a/14

d.-düm 73a/5

d.-düm (ardına düş-) 68b/21

d.-düm (dāḫil düş-) 86b/13

d.-en 82b/25

d.-er (ṭam'a düş-) 79b/7

d.-mez 69a/17

d.-miş-idi 68b/11

d.-müşdi (ardına düş-) 76a/8

d.-üp 68b/3, 69b/8, 72a/13, 74b/16, 77b/22, 81a/5, 82b/1, 89b/13, 90a/14

d.-üp (at boynına düş-) 63b/12

d.-üp (ġāfil düş-) 68a/24

d.-üp (ḫavfe düş-) 88b/14, 88b/6

d.-üp (öñine düş-) 64b/11, 74a/10

d.-üp (öñlerine düş-) 63a/3

d.-üp (rikābına düş-) 76a/7

d.-üp (ṭama'a düş-) 74a/6

d.- (ayaġına düş-) 86b/11

d.- (ḳalḳ-a-düş-di) 73a/1

düşmen *(Far.) is.* Düşman

d. 62b/1, 86b/16, 86b/17

d.+üñ 80b/4

düşün- Düşünmek

d.-mege 82a/16

düşür- Düşürmek

d.-di 77a/24, 90a/3

d.-di (ṭam'a düşür-) 79a/22

d.-miş 65b/23, 65b/7

d.-üp 74b/5

d.-üp (ḫavfe düşür-) 78b/14

düvāl *(Far.) is.* Kayış

d. 62b/15, 62b/6

d.+de 68a/7

d.+düvāle ol- 62a/12

d.+in 62b/14, 62b/9

d.+ine 62b/9

d.+ṭutuş- 68a/7

d.+tutuş- 62b/7

düve *is.* Bir yaşını geçmiş dişi dana

d. 87a/15

düz *sf.* Düz

d.+dür 76b/16

düz- Düzmek, tanzim etmek

d.-diler (alaylar düz-) 80a/14, 81a/13

d.-diler (ṣaflar düz-) 82b/9

d.-üp 76b/6

düzil- Düzülmek, tanzim edilmek

d.-di (ṣaf düzil-) 62a/25

d.-miş 72b/23

-E-

ebedī *(Ar.) sf.* Sonsuza kadar

e.+dür 86b/24

ecel *(Ar.) is.* Ecel

e. 73a/7, 80a/15

e.+i 71a/10

e.+üñ 71a/4, 77a/18

ecnās *(Ar.) is.* Cinsler

e. 79a/9

e.+-ı maḫlūḳāt 69b/20

edeb *(Ar.) is.* Edep, nezaket

e.+-ile 73a/19

efendi *(Yun. afendis) is.* Efendi

e.+m 63b/22, 63b/22, 86a/16

e.+müz 62a/9, 83a/6

e.+ñ 63b/24

-efrāz *(Far.) sf.* Kaldıran, yükselten

→ ser-efrāz

efrūz *(Far.) sf.* Aydınlatan, parlatan

→ āteş-efrūz, Cihān-efrūz

efser *(Far.) is.* Taç

e.+-i iskender 79a/12

efsūn *(Far.) is.* Sihir

e. 83b/14

eger *(Far.) bağ.* Eğer, şayet

e. 60b/25, 61a/22, 62b/7, 62b/7, 63b/8, 63b/9, 64a/20, 64a/4, 64b/22, 64b/24, 64b/6, 65a/4, 65b/1, 65b/1, 66b/1, 67b/19, 68b/23, 68b/7, 69a/3, 70b/5, 72a/15, 72a/23, 72b/9, 72b/9, 74a/13, 74a/25, 74a/8, 74b/22, 74b/3, 75a/21, 75b/11, 75b/9, 76a/4, 76b/23, 77a/23, 78b/25, 79a/23, 79a/25, 79b/24, 79b/25, 79b/5, 81b/12, 81b/23, 84a/5, 87a/11, 87a/21, 87a/21, 87b/16, 88a/15, 88a/8, 89a/14, 90a/24

eglen- Eğlenmek, vakit geçirmek

e.-üp 77b/17, 89b/3

ejder *(Far.) is.* Ejderha

e.+ler 83b/14

e.+lerden 83b/17

e.+lere 83b/17

ekber *(Ar.) sf.* Daha büyük, en büyük

→ feylesūf-ı ekber

eknāf *(Ar.) is.* Dört taraf, her bir yön

e.+e 78b/15

ekṣer *(Ar.) zf.* Daha ziyade, daha çok

e. 79b/7

eksük *is.* Eksik

e. 80b/20

el (I) *(Ar.)* Arapça harf-i tarif

***el-amān** *(Ar.) e.* Aman, medet

e. 86b/13

***el-ḥamdulli'llah** Allah'a hamd olsun

e. 71b/9

el (II) *is.* El

e. 61a/24, 61b/2, 61b/9, 62b/19, 67a/15, 67b/20, 67b/23, 67b/25, 68b/3, 70a/25, 72b/13, 73a/18, 73a/21, 77b/19, 80a/17, 80b/10, 80b/13, 81a/1, 81a/17, 82a/12, 82b/14, 85a/17, 85b/2

e.+çek- 82b/24, 86a/5

e.+de 84a/10

e.+den çıḳar- 65a/1, 67b/1

e.+e getür- 66b/25, 67a/1, 67a/11, 67a/6, 67b/17, 68b/23, 72a/5, 77b/23, 82a/6

e.+e vir- 67a/13, 79a/16, 82a/15
e.+i 63b/19, 71a/2
e.+imde 66a/3
e.+imizden 86a/5
e.+in 70b/8, 82a/25, 82a/6, 90a/12
e.+iñ al- 80b/3
e.+inde 65b/1, 68b/5, 69a/12, 70a/24, 71a/10, 71a/5, 73a/20, 73a/21, 73a/3, 75a/2, 76a/17, 76b/8, 80b/19, 82b/2, 85a/16, 87a/25, 87b/3
e.+indeki 74b/11
e.+inden 62b/24, 63b/13, 63b/3, 63b/4, 69b/9, 70a/25, 70b/7, 71b/5, 73a/21, 74b/14, 74b/7, 75a/18, 75a/6, 75b/5, 76a/14, 76b/12, 76b/24, 76b/4, 76b/7, 77b/21, 77b/3, 78a/21, 78b/9, 80b/8, 82a/10, 85a/17, 87b/1, 89b/15
e.+inden al- 87a/23
e.+ine 64b/16, 64b/20, 68b/18, 68b/4, 68b/8, 69a/9, 72a/14, 72b/6, 74a/24, 79b/18, 79b/19, 83b/20, 87b/6
e.+i-le 70b/21, 70b/7, 71a/5, 71b/4, 73b/9, 75a/8, 77b/19, 77b/20, 89b/15, 90a/12, 90a/4, 90a/5
e.+leri 77b/7, 89a/7
e.+lerin 70b/7
e.+lerinde 79a/12
e.+lerinden 71b/4
e.+lerine 70b/9
e.+lerinüñ 70b/9
e.+li 89a/3
e.+şın- 87b/1
e.+uzat- 70b/21
e.+ümden 86b/4
e.+ümüzden 78a/22
e.+üñ 62a/13

elbetde *(Ar.) zf.* Mutlaka, kesin olarak
e. 65a/5, 69a/17, 72a/5, 75a/13, 76b/22, 78a/17, 79b/13, 81b/5, 84b/23, 87b/13

elçi *is.* Elçi
e.+yem 64b/10, 64b/9

elçilik *is.* Elçilik
e. 64b/12

elem *(Ar.) is.* Sıkıntı, keder
e. 75b/12, 80a/24
e.+çek- 67a/25, 78b/25, 79b/13, 81a/9, 82a/1, 83b/1, 84b/1, 86b/25, 89a/12
e.+inden 68a/25, 80b/12

elleş- Savaşa girişmek, karşı koymak
e. 74a/23

elli *is.* Elli
e. 70b/11, 70b/13, 74b/18, 78a/11, 89a/3
e.+ (elli biñ) 89a/2
e.+ (iki yüz elli biñ) 64a/16, 66a/23
e.+ (iki yüz elli ṭoḳuz) 88b/25
e.+ (yüz elli) 73a/19
e.+ (yüz elli biñ) 61a/3
e.+ (yüz elli iki) 88a/2

elvān *(Ar.) sf.* Rengarenk
→ Kūh-ı Elvān

emānet *(Ar.) is.* Emanet
e. 73a/11, 81b/21

e.+eyle- 64b/23

e.+leri 85a/12, 85b/1

emīr *(Ar.) is.* Reis

e. 85a/20

emr *(Ar.) is.* Emir, buyruk

e.+eyle- 63a/3, 64a/3, 71b/20, 73b/23, 73b/23, 74a/17, 74a/7, 75b/18, 76b/10, 77b/10

e.+in 73b/21

e.+it- 70b/24

e.+i-le 77a/7

→ āḫirü'l-emr, 'āḳıbetü'l-emr

eñ *zf.* En

e.+ 70a/15

enbān *(Far.) is.* Heybe

e.+a 66a/6

endāz *(Far.) sf.* Atan, atıcı

→ nigeh-endāz

endīşe *(Far.) is.* Düşünce, endişe

e. 69a/13

engüşt *(Far.) is.* Parmak

***engüşt-ber-dehān** *(Far.) dey.* Şaşakalan

e.+it- 77b/24

enver *(Ar.) sf.* En parlak

e.+ (şems-i enver) 61b/24

er *is.* Asker

e. 66a/23, 66a/25, 66b/11, 66b/19, 66b/2, 67b/12, 67b/17, 67b/3, 68a/8, 73a/6, 80a/18, 80a/19, 88a/18, 89b/7

e.+e 73a/14

e.+iñ 65a/18

e.+ün 65a/13

e.+-ile 60b/21, 61a/3, 63a/12, 64a/9, 65a/20, 65a/20

erācil *(Ar.) is.* Adamlar

e. 70b/20

erbāb *(Ar.) is.* Ehil, muktedir

e.+-ı dīvān 60b/18, 63a/2, 66a/16, 78b/6

eren *is.* Yiğit kahraman kimse

e.+leri 77a/7

e.+lerindür 61a/22

erkān *(Ar.) is.* Kural, kaide, usul

e.+ı 79b/17

erlik *is.* Yiğitlik

e. 80a/15

ervāḥ *(Ar.) is.* Ruhlar

e.+a 70b/21

es- Esmek

e.-üp 83b/10

eşer *(Ar.) is.* Nişan, iz, alamet

e. 83b/17, 83b/5

e.+it- 77a/24

esīr *(Ar.) is*. Tutsak, esir

e.+eyle- 74b/10, 88b/5

e.+it- 81a/18

e.+leri 67a/1

e.+ol- 66b/12, 66b/23, 66b/8, 74b/9

esmā *(Ar.) is.* İsimler, esma-yı hüsna

e. 69b/5, 73a/15, 83b/4

e.+-yı allah 83b/11

e.+ (ḳuvvet-i esmā) 83b/19

eşnā *(Ar.) is.* Ara, aralık, sıra, an

e.+ya 82b/5

esrār *(Ar.) is.* Sırlar

e. 66a/13
e.+ı 83b/1
estaġfur *(Ar.) zf.* Allah'tan af dileme
e.+ ve tevbe 68b/16
eṣvāb *(Ar.) is.* Giyimler
e. 71a/4
eşedd *(Ar.) sf.* Daha şiddetli, çetin ve sert
e. 84a/4
eşek *is.* Eşek
e.+ler 89b/18
eşyā *(Ar.) is.* Şeyler, nesneler, eşya
e. 74a/12, 74a/12
e.+ları 85b/4
e.+m 64b/22, 64b/6
e.+sı 64a/16, 64b/23, 65a/5, 79b/21, 79b/24
e.+sın 64a/10, 73b/23
e.+ya 73a/25
e.+yı 61a/2, 73b/23, 73b/24, 74a/14, 74a/2, 74a/6, 74a/7, 85b/10, 85b/3, 86a/13, 87a/4, 87a/8
etek *is.* Etek
e.+lerin 76b/20
eṭrāf *(Ar.) is.* Etraf, taraflar, civar
e.+a 78b/15
e.+ı 72b/21, 72b/3, 85a/15, 86a/21
e.+ın 66b/4
e.+ına 65a/17, 67a/4, 83b/15
e.+ın al- 67a/12
ev *is.* Ev
e.+inden 75a/16
evlād *(Ar.) is.* Çocuklar
e.+larından 69b/18, 83a/22
evren *is.* Ejderha, yılan
e. 85a/25, 89a/1
e.+ (dem-i evren) 64a/23
evren-ten *(T.+Far.) b. sf.* Ejderha vücutlu
→ 'Aḳrebe-i Evren-ten, Arḳalāş-ı Evren-ten
evvel *(Ar.) is.* Evvel, önce
e. 61a/22, 62a/21, 62b/8, 65b/6, 81b/1, 81b/2, 87b/15, 89b/9
e.+den 68a/9, 68b/13, 78b/4
e.+de (zūr-ı evvel) 62b/16
e.+i 62b/6
e.+ine 86b/2
e.+ki 61a/5
evvelā *(Ar.) zf.* Öncelikle
e. 61a/21, 73a/11, 81b/14, 85a/24, 86b/15
evvelce *(Ar.+T.) zf.* Önce
e. 85b/9
evveliyye *(Ar.) sf.* En önce olan
e.+de 78b/13
evżā' (Ar.) is. ç. Haller, vaziyetler
e.+ı 74b/5
eyā *(Ar.+Far.) ünl.* Ey, hey
e. 69b/23, 72a/22, 80a/15, 82a/6, 83a/5, 83a/7, 84b/13, 88b/11
eyit- Söylemek
e.-di 60b/11, 60b/14, 60b/25, 62a/19, 62b/20, 62b/24, 63b/6, 64a/2, 64a/3, 66a/1, 68a/12, 69a/16, 69a/6, 69b/15, 70a/21, 70a/22, 71a/4, 71b/25, 72a/17, 72a/22, 72a/3, 72a/8, 72b/12,

73a/22, 73a/24, 73b/13, 73b/14, 73b/19, 73b/22, 73b/4, 74a/10, 74a/11, 74a/11, 74a/15, 74a/20, 74a/22, 74a/23, 74a/24, 74a/5, 74b/10, 74b/2, 74b/2, 74b/25, 74b/4, 75a/12, 75a/24, 75a/4, 75b/2, 75b/7, 75b/8, 76a/11, 76a/18, 76a/21, 76a/23, 76a/3, 76a/4, 76a/5, 76a/6, 76a/9, 76b/13, 76b/18, 76b/22, 77a/1, 77b/15, 77b/16, 78a/10, 78a/10, 78a/14, 78a/17, 78a/19, 78a/20, 78a/23, 78a/23, 78a/24, 78a/25, 78a/6, 78b/14, 78b/24, 78b/25, 78b/3, 78b/7, 79a/1, 79a/17, 79a/20, 79a/23, 79a/25, 79a/25, 79b/1, 79b/14, 79b/23, 79b/3, 79b/3, 80a/17, 80a/4, 80a/9, 80b/3, 81a/11, 81a/18, 81a/22, 81a/25, 81a/25, 81a/8, 81b/11, 81b/15, 81b/19, 81b/22, 81b/5, 81b/6, 81b/9, 82a/12, 82a/17, 82a/17, 82a/20, 82a/20, 82a/22, 82a/22, 82a/3, 82b/23, 83a/1, 83a/17, 83a/19, 83a/21, 83b/1, 83b/2, 84a/10, 84a/11, 84a/19, 84a/4, 84a/5, 84b/13, 84b/15, 84b/17, 84b/19, 84b/20, 84b/7, 85a/1, 85a/16, 85a/2, 85a/5, 85a/7, 85b/11, 85b/3, 86a/10, 86a/22, 86a/23, 86a/24, 86a/5, 86b/10, 86b/15, 86b/15, 86b/22, 86b/25, 87a/22, 87a/24, 87a/3, 87b/12, 87b/18, 87b/20, 87b/22, 87b/25, 88a/11, 88a/21, 88b/11, 88b/12, 88b/14, 88b/15, 88b/20, 88b/4, 89a/12, 89a/14, 89b/17, 89b/25, 89b/8

e.-diler 69a/4, 72a/11, 73a/7, 73a/9, 73b/12, 75b/24, 76a/9, 76b/8, 78b/11, 78b/12, 79b/13, 79b/4, 81b/18, 85b/8, 86a/13, 87a/17, 88a/15, 88a/4, 88a/9, 88b/19, 89a/10, 89a/17, 89b/20, 90a/22

e.-ür (eydür) 61a/14, 62a/4, 62b/3, 63a/10, 69b/2, 70a/11, 74a/2, 75b/17, 78a/1, 78a/5, 78b/17, 81a/8, 83b/2, 84a/14, 86a/18, 88b/7

e.-ürdi (eydürdi) 80a/12

eyle *sf.* Öyle

e.+ 83b/8

eyle- Etmek, yapmak

e. 62b/7

e.-di 62b/12, 62b/17, 63a/17, 66b/3, 68a/1, 77a/12, 78b/13, 79b/17, 87b/7, 90a/17

e.-diler 83a/1

e.-diler (‘aḳd-ı nikāḥ eyle-) 64a/11

e.-diler (‘arż eyle-) 63a/5

e.-diler (āteş eyle-) 65a/15

e.-diler (‘ayş nūş eyle-) 68a/16

e.-diler (‘ayş ‘işret eyle-) 69a/25

e.-diler (‘azm-ı bār-gāh eyle-) 62a/20

e.-diler (‘azm-ı leşker-i ferāmurz̲ eyle-) 65a/9

e.-diler (binā eyle-) 63a/8

e.-diler (ceng eyle-) 62a/18, 62b/5, 64a/14, 67b/6, 90a/10

e.-diler (cüstücū eyle-) 70a/8

e.-diler (çeşm gūş eyle-) 89a/19

e.-diler (da‘vet eyle-) 83a/16

e.-diler (defn eyle-) 82b/25

e.-diler (ġāib eyle-) 67a/20

e.-diler (gürz cengi eyle-) 61b/25

e.-diler (ḫaber eyle-) 77b/20
e.-diler (ḥamle eyle-) 70b/13, 82b/19
e.-diler (ḥaps eyle-) 83b/25
e.-diler (ḥavāle eyle-) 89b/21, 89b/21, 89b/24, 90a/4
e.-diler (ḫayr eyle-) 63a/3
e.-diler (ḥāżır eyle-) 75b/18
e.-diler (ḥaẕẕ eyle-) 77a/14, 86a/10
e.-diler (hücūm eyle-) 67a/12, 73b/15
e.-diler (ibṭāl eyle-) 83b/11
e.-diler (ḳarār eyle-) 65a/11
e.-diler (murād eyle-) 89b/25
e.-diler (mürāca‘at eyle-) 70a/8
e.-diler (müşāvere eyle-) 90a/22
e.-diler (müşerref eyle-) 63a/9
e.-diler (naḳl ü beyān eyle-) 89a/10
e.-diler (reşk eyle-) 86a/15
e.-diler (ṣabr eyle-) 84a/12
e.-diler (siper eyle-) 73b/24
e.-diler (su’āl eyle-) 68a/4
e.-diler (şikāyet eyle-) 76b/4
e.-diler (taḥsīn eyle-) 76b/21, 77b/24, 83b/18
e.-diler (ta‘rif eyle-) 64b/19
e.-diler (tezyīn eyle-) 60b/7
e.-diler (‘urūc eyle-) 71b/22
e.-diler (yemīn eyle-) 69a/11
e.-diler (zūr eyle-) 73b/15
e.-di-se (be-zūr eyle-) 72b/11
e.-di-se (zūr eyle-) 75a/8
e.-di (āferīn eyle-) 67b/23
e.-di (ālūde eyle-) 66b/12, 66b/3, 67b/15, 67b/15, 67b/5, 67b/6
e.-di (ārāste eyle-) 73b/3
e.-di (‘arż eyle-) 62b/1, 79b/16, 88a/7
e.-di (‘aşḳ eyle-) 61a/20, 62b/2, 68a/11, 81a/22
e.-di (‘azm-ı āmu’l-ḫayāt eyle-) 76a/2
e.-di (‘azm-ı ḫāḳān-zemīn eyle-) 63a/12
e.-di (‘azm-ı ḳulle-i zümrüd eyle-) 89a/1
e.-di (‘azm-ı lāhūr eyle-) 63b/11
e.-di (‘azm-ı leşker-i ferāmurẕ eyle-) 63a/2
e.-di (‘azm-ı meydan eyle-) 62a/16
e.-di (baḫş eyle-) 75b/20, 85b/18
e.-di (bahāne eyle-) 77a/5
e.-di (bende eyle-) 66b/22
e.-di (bend eyle-) 66b/16, 68b/13, 77b/5
e.-di (beyān eyle-) 72a/15, 72a/20, 80a/3
e.-di (cān ber-cehennem eyle-) 80b/16, 87b/7, 89b/19
e.-di (ceng eyle-) 76b/5, 88a/25, 90a/11
e.-di (cidd ü sa‘y eyle-) 68a/23
e.-di (da‘vet eyle-) 61a/19, 62b/2, 74b/22, 75a/1, 77b/13, 82b/10, 87b/5, 88b/3, 89b/6

e.-di (dīvān eyle-) 64a/2, 79b/15, 87b/11
e.-di (duʻā eyle-) 73b/25
e.-di (emānet eyle-) 64b/23
e.-di (emr eyle-) 63a/3, 71b/20, 73b/23, 74a/17, 74a/7, 75b/18, 77b/10
e.-di (ferāġat eyle-) 69a/11
e.-di (fermān eyle-) 62a/21, 71b/15, 72a/6, 72b/1, 79a/24, 88a/12
e.-di (fetḥ eyle-) 61a/2, 73b/22
e.-di (fikr eyle-) 84b/24
e.-di (firār eyle-) 69a/20
e.-di (ġalebe eyle-) 68a/14
e.-di (göñlin eyle-) 63a/1, 79b/3
e.-di (ḫaber eyle-) 67a/12
e.-di (ḥāl ḫāṭırların suʾāl-eyle-) 89a/10
e.-di (ḥalīfe eyle-) 69a/24
e.-di (ḫalt-ı kelām eyle-) 81b/3
e.-di (ḥaml eyle-) 65b/9
e.-di (ḥamle eyle-) 72b/19, 89b/12
e.-di (ḥaps eyle-) 68a/19, 69b/5, 81a/7, 82a/14, 84a/9, 84b/4
e.-di (ḥareket eyle-) 63a/18
e.-di (ḫavf eyle-) 60b/11
e.-di (ḥavāle eyle-) 61b/7, 67b/20, 70a/24, 71a/5, 73a/21, 70b/7, 74b/11, 75a/14, 75a/2, 75a/5, 75b/2, 80b/11, 80b/20, 82b/15, 85a/17, 86a/1, 87a/25, 87b/3, 88a/22, 89b/10, 89b/14, 90a/12
e.-di (helāk eyle-) 70b/11, 75b/22, 81b/4, 82a/8, 89b/22
e.-di (hīb eyle-) 73b/2
e.-di (ḥikāyet eyle-) 74a/6, 78a/15
e.-di (ḫıẕmetler eyle-) 87b/10
e.-di (ḫurd eyle-) 90a/12, 90a/13
e.-di (ḫurd ḫām eyle-) 80b/21, 82b/12, 87b/2
e.-di (ḥükm eyle-) 78b/15
e.-di (ibṭāl eyle-) 83b/19
e.-di (icrā eyle-) 79b/17
e.-di (iḳdām eyle-) 84a/21
e.-di (iḳtiżā eyle-) 60b/5, 68a/22, 72a/3, 76b/13, 86b/14, 86b/25
e.-di (iki pāre eyle-) 75a/9
e.-di (ikrām ve iltifāt eyle-) 83a/25
e.-di (iltifāt eyle-) 78b/4
e.-di (ilzām eyle-) 67b/20
e.-di (irsāl eyle-) 78a/11, 79b/15
e.-di (işāret eyle-) 67a/5, 78b/3, 79b/18, 83b/10, 83b/25
e.-di (iẕāḫate eyle-) 62a/5
e.-di (ḳarār eyle-) 63a/11, 64a/8, 68a/15, 70a/10, 71b/18, 78a/19, 86a/9
e.-di (ḳaṣd eyle-) 69a/19, 69b/7, 82a/13
e.-di (ḳatl eyle-) 64a/15
e.-di (ḳıraʾat eyle-) 79b/19
e.-di (ḳıyās eyle-) 70b/15, 75a/16
e.-di (ḳul eyle-) 88b/13
e.-di (küstāḫlıḳ eyle-) 70b/5
e.-di (lāf güzāf eyle-) 81b/16
e.-di (laṭīfe eyle-) 82b/8

e.-di (maḥv eyle-) 83b/13
e.-di (medḥ eyle-) 61b/23, 63b/21, 68a/4, 84b/4
e.-di (men‘ eyle-) 61b/8, 67b/24, 67b/25, 70b/22, 71a/9, 74b/12, 74b/12, 74b/13, 75a/3, 77a/20, 77a/25, 80b/11, 80b/12, 87b/4, 88a/23, 89b/10, 89b/11
e.-di (muḥabbet eyle-) 86a/23
e.-di (muḥāfaẓa eyle-) 66b/5
e.-di (murād eyle-) 69a/19, 75a/7, 76b/8, 77a/16, 77b/14, 82b/17
e.-di (mübāşeret eyle-) 88b/19
e.-di (müheyyā eyle-) 88a/12, 89a/6
e.-di (müşāvere eyle-) 87b/20
e.-di (müṭāla‘a eyle-) 64b/20
e.-di (naḳl eyle-) 60b/22, 65a/7, 71b/13, 78a/17, 82a/20, 82b/7, 83a/20, 85a/9, 85b/10
e.-di (naṣb eyle-) 71b/20
e.-di (naṣīb eyle-) 64a/11
e.-di (naẓar eyle-) 71a/2, 71a/3, 72b/2, 72b/9, 73a/25, 73a/3, 75a/15, 76b/15
e.-di (niyāz eyle-) 78a/18
e.-di (n’eyle-) 78b/13
e.-di (pāy-māl eyle-) 69a/8
e.-di (perīşān eyle-) 89b/24
e.-di (pūs eyle-) 71b/10, 78b/2
e.-di (reml eyle-) 88b/16
e.-di (reşk eyle-) 79a/7
e.-di (rüsvāy eyle-) 85a/4
e.-di (ṣabr eyle-) 82a/4
e.-di (selām eyle-) 65b/11
e.-di (ser-ḥalīfe eyle-) 69a/24
e.-di (ser-ḳaplan eyle-) 61a/3, 76a/20
e.-di (ser-‘asker eyle-) 64a/7
e.-di (seyr eyle-) 80a/7, 85a/19
e.-di (siḥr eyle-) 83b/18, 84a/6
e.-di (sipāriş eyle-) 64b/6, 84a/7, 84b/4
e.-di (su’āl eyle-) 61b/20, 63a/18, 71b/11, 71b/24, 72a/23, 78a/17, 88b/12
e.-di (şaḳḳ eyle-) 82b/13
e.-di (şehīd eyle-) 80a/22, 80a/22, 80a/23, 80b/8
e.-di (şekvā eyle-) 83a/25
e.-di (şikāyet eyle-) 69b/4, 88b/13
e.-di (şütūm-ı ġalīẓa eyle-) 74b/25
e.-di (ṭaleb eyle-) 64a/13, 66b/11, 66b/2, 67b/12, 88a/18, 89b/7
e.-di (ṭur eyle-) 61b/16
e.-di (tābi‘ eyle-) 89b/1
e.-di (tār-mār eyle-) 83b/10
e.-di (tāze-kārlıḳ eyle-) 70a/4
e.-di (taḥmīn eyle-) 82a/4
e.-di (taḥsīn āferīn eyle-) 61b/1, 62b/1
e.-di(taḥsīn ü āferīn eyle-) 61b/14
e.-di (taḥsīn eyle-) 64a/24
e.-di (taḳrīr eyle-) 79a/18
e.-di (tamām it-) 73a/18
e.-di (ta‘accüb eyle-) 63b/19

e.-di (taʿrīf eyle-) 72a/3, 83a/24
e.-di (taʿyīn eyle-) 75b/16
e.-di (taʿzīr eyle-) 66b/25
e.-di (tażarruʿ ve niyāz eyle-) 86b/14
e.-di (tebīh eyle-) 84a/8
e.-di (teklīf eyle-) 71b/18, 86b/24
e.-di (temāşā eyle-) 77a/11, 79a/6, 80a/10
e.-di (temennā eyle-) 60b/19, 64a/7, 85a/7
e.-di (tenbīh eyle-) 62a/21, 62a/23, 64a/1, 66a/25, 77b/17, 87a/20
e.-di (teʾessüf eyle-) 65a/2, 67b/2
e.-di (teslīm eyle-) 62b/9, 64a/17, 77b/16, 77b/23
e.-di (teveccüh eyle-) 70a/3
e.-di (ʿuhde eyle-) 81b/19
e.-di (vaʿde eyle-) 78a/18
e.-di (vaṣf eyle-) 78b/10, 80a/11
e.-di (vaṣiyyet eyle-) 64b/21, 64b/6
e.-di (vedāʿ eyle-) 86a/17
e.-di (yemīn eyle-) 68b/16
e.-di (żabṭ eyle-) 61b/2, 86b/4, 87a/20, 89b/3, 89b/5, 90a/22
e.-di (żiyāfet eyle-) 63a/7, 78a/16
e.-di (ẓabṭ eyle-) 75b/23
e.-di (ẓuhūr eyle-) 87a/4
e.-di (zaḫm-dār eyle-) 80a/23, 80b/6
e.-di (ziyāret eyle-) 73b/1
e.-di (zūr eyle-) 62b/11, 62b/16, 71b/5, 76b/20, 77b/18, 85a/13, 87b/6
e.-dügi 83a/25
e.-dügin 69a/17
e.-dügine (taʿrīf eyle-) 87b/25
e.-dügini 72a/15
e.-dügin (emr eyle-) 64a/3
e.-dügin (şikeste eyle-) 69a/15
e.-dügi (ḫalāṣ eyle-) 87a/6
e.-dügi (helāk eyle-) 85a/8
e.-dügi (nūş eyle-) 68b/2
e.-dügi (şikār eyle-) 68b/1
e.-dükden (defʿ-i ḫumār eyle-) 82a/19
e.-dükden (ḥāl eyle-) 87b/22
e.-dükden (nızāʿ eyle-) 61a/24
e.-dükden (ṭarīd-i cevelān eyle-) 81a/17
e.-dükde (ʿazm-ı meydān eyle-) 74a/24
e.-dükde (ḥavāle eyle-) 70b/8, 77b/1
e.-dükde (ḫurd ḫām eyle-) 72b/19
e.-dükde (ifāde eyle-) 88b/23
e.-dükde (ḳarār eyle-) 66b/24, 88b/2
e.-dükde (münevver eyle-) 61b/24, 67a/23
e.-dükde (pūs eyle-) 67b/21
e.-dükde (pūş eyle-) 61b/4
e.-dükde (ṭaleb eyle-) 66b/19, 67b/17, 67b/3, 68a/8

e.-dükleri (ceng eyle-) 62a/10
e.-dük (fetḥ eyle-) 85b/3
e.-dük (ġāib eyle-) 66b/10
e.-dük (ḫaṭā eyle-) 69a/9
e.-dük (ihmāl eyle-) 81b/12
e.-dük (ḳabūl eyle-) 68b/10
e.-düm (‘afv eyle-) 69a/17
e.-düm (‘arż eyle-) 86b/9
e.-düm (binā eyle-) 85a/24
e.-düm (ḥavāle eyle-) 86b/13
e.-düm (ḫaṭā eyle-) 69a/15
e.-düm (ḥükm eyle-) 73a/5
e.-düm (iḳrār eyle-) 71b/10
e.-düm (su’āl eyle-) 73a/8
e.-düm (şikāyet eyle-) 86b/7
e.-düñ 69a/17
e.-düñ (ceng eyle-) 68a/11
e.-düñ (n’eyle-) 82a/9
e.-düñ (żabṭ eyle-) 87a/23
e.-mediñiz (imdād-ı lisān eyle-) 69a/8
e.-mediler (i‘tibār eyle-) 60b/3
e.-medi (fā’ide eyle-) 90a/7
e.-medi (ḥareket eyle-) 77a/12
e.-medi (irtikāb eyle-) 61a/21
e.-medi (i‘timād eyle-) 60b/4
e.-medi (ẓuhūr eyle-) 75b/25
e.-mege (ber-dār eyle-) 85b/7
e.-mege (ceng eyle-) 61a/1
e.-mege (da‘vet eyle-) 83a/9
e.-mege (iyü eyle-) 69b/8
e.-mege (siḥr eyle-) 83b/5
e.-mege (tābi‘ eyle-) 63b/10
e.-mek 69a/16
e.-mekden 69a/7
e.-mekdür (ceng eyle-) 67b/19
e.-mekdür (iṭā‘at inḳıyād eyle-) 63a/1
e.-mekdür (yezdān-perst eyle-) 78b/8
e.-mekdür (żabṭ eyle-) 79a/22
e.-mekle (mürūr eyle-) 72b/7
e.-mek (ber-dār eyle-) 85b/8
e.-mek (ceng eyle-) 60b/6
e.-mek (cülūs eyle-) 87a/2
e.-mek (firār eyle-) 77b/20
e.-mek (ḥāṣıl eyle-) 86b/14
e.-mek (helāk eyle-) 87a/1
e.-mek (ḫurd ḫām eyle-) 75a/13, 89b/16
e.-mek (iki pāre eyle-) 77b/1
e.-mek (ḳatl eyle-) 76b/8
e.-mek (men‘ eyle-) 75a/14
e.-mek (tecribe eyle-) 60b/2
e.-mem (ḥamle eyle-) 61a/23
e.-mem (ḳabūl eyle-) 68a/14
e.-meñ (ḥaps eyle-) 81a/23
e.-mese (bahāne eyle-) 87b/17
e.-me (muḫālefet eyle-) 64a/5
e.-meyüp (ceng eyle-) 83a/2
e.-mez 69a/18
e.-mezdi (kār eyle-) 88a/4, 90a/10, 90a/15
e.-mezler (muḫālefet eyle-) 60b/3
e.-mez (te’s̱īr eyle-) 76b/4
e.-mişdür 73a/15
e.-mişdür (ḳatl eyle-) 79a/20

e.-mişdür (ḳul eyle-) 86b/11
e.-mişler 84b/14
e.-mişler (ḫayr eyle-) 63b/4
e.-mişler (taṣvīr eyle-) 72b/6
e.-mişler (vaż‘ eyle-) 86b/19
e.-miş-idi (ḥaps eyle-) 83a/14
e.-miş-idi (kīn eyle-) 69b/11
e.-miş-idi (vaż‘ eyle-) 83a/12
e.-miş-idi (żabṭ eyle-) 83a/13
e.-miş (belürsüz eyle-) 72b/8
e.-miş (bend eyle-) 73b/12, 77b/23
e.-miş (cem‘ eyle-) 79a/17
e.-miş (fetḥ eyle-) 74a/12, 74a/4, 74a/6
e.-miş (ḥaḳāret etle-) 78a/21
e.-miş (ḫalāṣ eyle-) 84a/23
e.-miş (helāk eyle-) 79b/20, 85a/7
e.-miş (ḫuda-perest eyle-) 78a/21
e.-miş (kin eyle-) 84a/3
e.-miş (tābi‘ eyle-) 64a/24
e.-miş (tamām eyle-) 64b/25, 79b/22
e.-miş (tenbīh eyle-) 65a/14, 87a/12
e.-miş (yaḳın eyle-) 87a/11
e.-miş (żabṭ eyle-) 76a/10, 76a/7
e.-miş (ẓuhūr eyle-) 78a/20
e.-ñ 85b/17, 85b/17
e.-ñ (ḫaber eyle-) 87a/12
e.-ñ (tecessüs eyle-) 75b/16
e.-rdi (güẕer eyle-) 78b/18
e.-rdi (‘işret eyle-) 63b/17
e.-rem 62b/8
e.-rem (ceng eyle-) 76b/23
e.-rem (da‘vet eyle-) 60b/22
e.-rem (esīr eyle-) 88b/5
e.-rem (fedā eyle-) 72a/5
e.-rem (helāk eyle-) 74a/8, 84a/4, 84a/5
e.-rem (ḳatl eyle-) 79a/24, 81b/15
e.-rem (loḳma eyle-) 87a/18
e.-rken (helāk eyle-) 84a/22
e.-rlerse (ḳaṣd eyle-) 87a/21
e.-rler (temāşā eyle-) 67a/4
e.-rseñiz (yemīn eyle-) 69a/11
e.-rseñ (muḫālefet eyle-) 74b/3
e.-rseñ (‘inād muḫālefet eyle-) 64b/24
e.-rse (ġalebe eyle-) 62a/23
e.-rse (iḳtiżā eyle-) 86b/21
e.-rse (tecāvüzlük eyle-) 87a/17
e.-rsin (fikr eyle-) 69b/14
e.-rsin (n’eyle-) 74b/2
e.-rüz (ceng eyle-) 62b/6, 89b/6
e.-r (bend veyā ḳatl eyle-) 81b/19
e.-r (da‘vet eyle-) 81a/20
e.-r (ḥareket eyle-) 65b/15, 86b/21
e.-r (hükm eyle-) 76b/1, 86b/2
e.-r (iḳtiżā eyle-) 64a/20
e.-r (men‘ eyle-) 75a/15
e.-r (murād eyle-) 60b/4
e.-r (naḳl ü beyān eyle-) 83a/8, 84b/3

e.-r (n’eyle-) 70a/16, 70a/16
e.-r (reng eyle-) 84a/12
e.-r (şaḳa eyle-) 67a/3
e.-r (temāşā etle-) 84b/12
e.-r (temāşā eyle-) 70b/4
e.-r (ẓuhūr eyle-) 81b/25, 83a/6, 86b/20
e.-sek (tedārük eyle-) 79a/2
e.-sek (tenbīh eyle-) 87b/16
e.-sem 69b/15, 82a/7
e.-sem (helāk eyle-) 69b/14
e.-sem (n’eyle-) 74b/2
e.-sem (ta‘zir eyle-) 68b/15
e.-señiz (gūş eyle-) 76b/23
e.-señ (da‘vet eyle-) 79b/2
e.-señ (tecessüs eyle-) 79a/2
e.-se (‘azm-ı rub’-ı meskūn eyle-) 77b/25
e.-se (bahāne eyle-) 87b/15
e.-se (ḳatl eyle-) 76b/9
e.-se (murād eyle-) 86b/17
e.-se (teḳayyüd eyle-) 88a/24
e.-se (ẓuhūr eyle-) 69b/2
e.-sün 66a/7, 77a/20
e.-sün (ḫalāṣ eyle-) 63b/13
e.-sün (ḳabūl eyle-) 72a/8
e.-sün (n’eyle-) 75a/16
e.-sün (ṣabr eyle-) 64a/6
e.-sün (temāşa eyle-) 65a/10
e.- (ber-murād eyle-) 86a/22
e.- (da‘vet eyle-) 66a/25, 74a/23
e.- (emr eyle-) 73b/23
e.- (ḥamle eyle-) 61a/20, 80b/10, 80b/25, 81a/24, 81a/25, 81b/1
e.- (ḫamle eyle-) 67b/20
e.- (ḥāṣıl eyle-) 61b/17, 68a/2, 68a/12
e.- (ḥıfẓ eyle-) 84a/8
e.- (izāle eyle-) 85a/3
e.- (lüṭf eyle-) 60b/12, 73b/12, 88b/15
e.- (men‘ eyle-) 75a/5, 75b/2
e.- (reml eyle-) 88b/15
e.- (zā’il eyle-) 85a/1
e.-yeler (firār eyle-) 75b/21
e.-yeler (ḫalāṣ eyle-) 67a/1
e.-yelüm (ber-dār eyle-) 84a/10
e.-yem (ḥamle eyle-) 61a/21, 61a/22
e.-yen (helāk eyle-) 87b/3
e.-yesin 70b/13
e.-yesin (esīr eyle-) 74b/10
e.-yesin (ferāmuş eyle-) 73a/17
e.-yesin (musaḫḫar eyle-) 73a/16
e.-ye (helāk eyle-) 80b/22
e.-ye (ḥıfẓ eyle-) 80a/9
e.-ye (kesb-i sürūr eyle-) 69b/17
e.-yim (n’eyle-) 86a/10
e.-yüp (bende eyle-) 73a/15
e.-yüp (emr eyle-) 76b/10
e.-yüp (ḫudā-perest eyle-) 78a/22
e.-yüp (medḥ eyle-) 68a/5
e.-yüp (peydā eyle-) 89a/19
e.-yüp (‘aşḳ eyle-) 80a/20
e.-yüp (reml eyle-) 73a/8
e.-yüp (sihr eyle-) 69b/5
e.-yüp (ta‘ẓīm eyle-) 83a/24

eyvallah *(Ar.) zf.* Evet, peki, öyle olsun

e. 68b/7

ezelī *(Ar.) sf.* Başlangıcı olmayan

e.+dür 86b/24

ez̲ *(Far.) e.* -dan, -den

***ez̲-in cānib** Öte yandan

e. 74a/2, 75b/16, 78a/1, 83a/8, 84b/3

-F-

fā'ide *(Ar.) is.* Fayda, yarar

f. 77a/1

f.+dür 69b/17

f.+eyle- 90a/7

f.+it- 74b/14

f.+si ol- 88b/16

farażā *(Ar.) zf.* Diyelim ki

f. 79b/24

fāriġ *(Ar.) sf.* Vazgeçmiş

f.+ol- 70a/10, 90a/7

faṣīḥ *(Ar.) sf.* Açık, sarih

f.+ü'l-lisān 84b/3

fedā *(Far.) is.* Feda, kurban

f.+eyle- 72a/5

fehm *(Ar.) is.* Anlama, anlayış

f.+it- 88b/18

felek *(Ar.) is.* Gökyüzü

f.+den (ḳubbe-i felek) 67a/23

f.+e (ḳubbe-i felek) 62b/5

f.+üñ 78b/17

f.+ (ra'd-ı felek) 75a/12

ferāġat *(Ar.) is.* Vaz geçmek

f.+eyle- 69a/11

f.+it- 64b/18

feraḥ-fezā *(Ar.+Far.) b.is.* Gönüle açıklık veren

f.+dur (cān-ı feraḥ-fezā) 63a/13

ferāmuş *(Far.) is.* Unutmak

f.+eyle- 73a/17

f.+it- 85a/12

ferc *(Ar.) is.* Kadının edep yeri

f.+i 84b/10

ferd *(Ar.) is.* Kişi, fert

f.+-i āferīd 76a/25

fermān *(Far.) is.* Emir, buyruk, ferman

f.+eyle- 62a/21, 71b/15, 72a/6, 72b/1, 79a/24, 88a/11

f.+it- 80a/12

fersaḫ (Ar.) is. Bir uzunluk birimi

f. 69b/20, 72a/2, 86b/19

feryād *(Far.) is.* Feryat, bağırma

f.+it- 84a/20

f.+ḳop- 66b/17, 66b/9, 70a/7

f.+ fiġān 84b/1

-feşān *(Far.) sf.* Saçan, saçıcı

→ ḫun-feşān

fetḥ *(Ar.) is.* Fetih

f.+eyle- 61a/2, 73b/22, 74a/12, 74a/4, 74a/6, 85b/3

f.+ide-bil- 72b/10

f.+in 72b/12

f.+it- 60b/22, 60b/23, 60b/25, 87a/1

f.+ol- 61a/4

fevāre *(Ar.) is.* Fıskiye

f. 74b/8, 75b/6

-fezā *(Far.) sf.* Artıran, çoğaltan

→ feraḥ-fezā

fırla- Fırlamak

f.-dı 75a/6, 75b/5

f.-yup 74b/15, 74b/7

fırlat- Fırlatmak

f.-dı 76b/21, 80b/14

fısıldu *is.* Fısıltı

f.+ya 81b/21

f.+ya var- 81b/20

fi *(Ar.)* İçinde anlamı veren Arapça harf-i cer

***fi'l-ḥāl** Hemen, derhal

f. 65b/3, 66a/8, 67a/15, 67a/16, 68b/2, 74b/20, 82b/3, 85b/9, 86a/6

***fi'l-vāḳi'** Aslında, gerçekten

f. 65a/4

fiġān *(Far.) is.* Bağırma, çağırma, inleme

f.+ (feryād fiġān) 84b/1

fikr *(Ar.) is.* Fikir

f.+e var- 69a/4, 69b/23, 77a/4, 84b/12

f.+eyle- 69b/14, 84b/24

f.+i 64a/20

f.+it- 72b/12, 77b/15, 82a/7

fil *(Ar.) is.* Fil

f. 61a/17, 61a/6, 61a/7, 65a/21, 65a/22, 72b/18, 73b/6, 80a/14, 82a/8

f.+den 82a/8

f.+ime 82a/23

f.+in 82a/8

f.+ine 82a/19

f.+i-le 81a/14

f.+sür- 82b/9

f.+üñ 82a/24

filān *(Ar.) is.* Filan

f. 67a/5

f.+ı filānı 66a/25

filār *(Rum. Phellarion) is.* Hafif bir terlik

f.+ın 79b/8

firār *(Ar.) is.* Kaçma

f.+dan 90a/20

f.+eyle- 69a/20, 75b/21, 77b/20

f.+it- 66a/3, 87b/19

f.+ (leşker-i firār) 63b/11

firāz *(Far.) is.* Yokuş, çıkış

f.+ında 72b/14, 83a/11

-firāz *bk.* **-efrāz**

→ ser-firāz

firengī *is.* Frenklere ait

f. 68b/15

furṣat *(Ar.) is.* Fırsat

f.+bul- 68b/22, 69b/11, 69b/13, 69b/4, 83a/14, 88b/21

f.+ın 69b/11

f.+vir- 65b/1

fużūlī *(Ar.) sf.* Gereksiz

f. 86b/4, 87a/23

-G-

ġāfil *(Ar.) zf.* Habersiz

g. 78a/4, 78b/14, 82a/9, 87b/14

g.+bulın- 86a/11

g.+düş- 68a/24

g.+ol- 78b/12, 79b/14

ġāib *(Ar.) zf.* Görünmeyen, kayıp

g.+eyle- 66b/10, 67a/20

g.+ol- 66b/17, 66b/24, 67b/10, 79a/15

ġalebe *(Ar.) is.* Galip gelme, yenme, üstünlük

g.+eyle- 62a/23, 68a/14

ġālib *(Ar.) sf.* Galip, üstün gelen, yenen

g. 61b/15

g.+gel- 61a/15, 62b/24, 62b/7, 62b/7, 64a/10, 64a/9, 65b/2, 68a/13, 88b/17

g.+gele-bil- 65b/1

g.+ol- 64b/1

g.+-i ṣırf 86b/12

ġālibā *(Ar.) zf.* Görünüşe göre, belki

g. 62b/3, 84b/14

ġalīẓa *(Ar.) sf.* Kaba, terbiye dışı

g.+ (şütūm-ı ġalīẓa eyle-) 74b/25

ġam *(Ar. ġamm) is.* Dert, keder

g.+a düş- 81a/8

***ġam-gīn** *(Ar.) sf.* Kederli

g.+ol- 68a/20

-gān *(Far.) e.* Bazı sayıların sonuna gelerek –lik halinde sıfat yapar

→ heft-gān

-gār *(Far.) e.* Faillik ve nisbet anlamlarıyla isimlere son ek olarak katılır

→ yād-gār

ġārāibāt *(Ar.) is.* Gariplikler

g.+dan 76a/22

ġarḳ *(Ar.) is.* Batma

g.+ol- 74b/1

ġayb *(Ar.) sf.* Görülmeyen, kayıp

g.+ol- 68a/18, 72b/15

g.+ (ricāl-i ġayb) 77a/7

ġāyet *(Ar.) zf.* Son derece, çok fazla

g. 63a/21, 66a/4, 67a/19, 75a/17, 80a/19, 84b/5, 85b/6

ġāye *(Ar.) is.* Maksat, amaç

g.+ (miyān-ı ṣaḥn-ı ġāye) 81a/16

ġayret *(Ar.) is.* Çalışma, çabalama

g. 77a/19

g.+e gel- 66b/25, 67a/18

g.+e getür- 81b/14

g.+inden 81b/4

g.+-ile 71a/8

→ Āyine-i Ġayret ve Hikmet-nümā

ġayrı 1. *(Ar.) is.* Başka, özge

g. 61a/15, 65b/25, 67a/20, 73a/2, 76b/11, 77a/21, 77a/3, 81b/13, 82a/8, 86a/5

g.+ya 90a/20

2. *sf.* Başka, diğer

g. 64b/20, 82b/3, 88a/16,

3. *(T.) zf.* Sonra, artık

g. 62b/14, 63a/9, 64b/23, 65b/25, 67a/25, 68a/12, 69b/1, 70b/1, 76a/14, 77a/3, 79a/20, 81b/2, 83b/1, 83b/19, 84b/13, 85b/21, 86a/19, 86b/14, 87b/22, 90a/8

ġażab *(Ar.) is.* Hiddet, öfke

g. 65a/3, 70b/1, 75a/25, 75a/4

g.+a gel- 72a/20, 74a/18, 75a/8, 77b/18, 80b/12, 85a/5

g.+ından 80b/17

ġażabān *(Ar.) zf.* Öfkeyle

g. 66b/21

geç *zf.* Geç

g. 61a/10, 68b/17

geç- Geçmek

g.-di 65a/13, 65a/20, 65a/23, 65a/7, 68a/5, 70b/2, 88b/18, 89a/15, 90a/5

g.-di (ḫaṭā geç-) 66b/20, 67b/4

g.-di (iş işden geç-) 82b/23

g.-di (maḳbūle geç-) 63a/5

g.-dükde 72b/15

g.-düm 64b/4

g.-elüm (raḥne geç-) 65b/6

g.-er (maḳbūle geç-) 68b/6

g.-miş (başına ṣovuḳ geç-) 79b/24

g.-se 79a/7

g.-sün 86a/11

g.-üp 61a/16, 61b/5, 64a/8, 67a/23, 67b/22, 68a/19, 69a/23, 70a/10, 72b/21, 72b/24, 78a/19, 79b/18, 80a/13, 80b/22, 80b/4, 82a/1, 84a/17, 89a/1

geçin- Geçinmek

g.-ür 81b/10

geçür- Geçirmek

g.-di 69b/13, 87b/9

g.-di (dārūdan geçür-) 63b/18

g.-di (tahta geçür-) 88b/10

g.-üp 63a/6, 65b/2, 68a/15

g.-üp (dārūdan geçür-) 67a/22, 68a/17, 81b/24, 82a/6

g.-üp (siḥrden geçür-) 69b/5

gel- Gelmek

g. 66a/6, 67a/4, 74a/25, 74b/25, 76a/12, 81b/5, 83a/17

g.-di 60b/16, 60b/19, 61a/8, 61b/2, 62a/11, 63a/25, 63b/2, 64a/13, 64a/7, 64b/10, 64b/9, 65a/20, 65a/6, 65b/16, 65b/20, 66a/21, 66a/24, 66b/24, 67a/21, 67a/5, 68a/11, 68b/19, 68b/20, 69a/23, 69b/10, 69b/11, 70a/13, 70a/16, 70a/18, 70a/3, 70b/25, 70b/3, 72a/10, 72a/13, 72a/18, 73a/7, 73b/11, 74a/22, 74a/9, 74b/23, 74b/25, 75a/20, 75a/23, 75b/1, 75b/7, 76a/10, 76a/21, 76b/19, 77a/9, 77b/20, 77b/22, 78a/15, 78a/20, 79a/25, 79a/3, 79a/4, 79a/6, 79b/16, 80b/12, 82a/12, 82a/5, 82b/4, 82b/6, 83a/15, 83a/18, 84a/7, 84b/3, 84b/7, 85a/17, 85b/6, 86a/18, 86a/20, 86a/22, 87a/13, 87a/22, 87a/3, 87b/15, 88a/10, 88b/10, 88b/11, 88b/12, 88b/19, 88b/21, 89a/17, 90a/8

g.-diler 62a/15, 62a/15, 62a/21, 63a/16, 63a/3, 70a/7, 70a/7, 71b/16, 76a/8, 76b/15, 77b/13, 78a/16, 80a/24, 81a/16, 85a/9, 86a/14, 86a/8, 90a/22

g.-diler (çıḳa-gel-) 89a/16

g.-diler (īmāna gel-) 87b/9

g.-diler (islāma gel-) 63a/7

g.-diñ 87a/4

g.-diñiz 71b/11

g.-di-se 72a/17

g.-di (ʻaḳlı başına gel-) 63a/18, 87a/10

g.-di (ʻaḳlı gel-) 66a/9

g.-di (çıḳa-gel-) 83a/15

g.-di (dehşet gel-) 84b/17

g.-di (duru gel-) 88a/6

g.-di (düş gel-) 73b/17
g.-di (ġālib gel-) 64a/10
g.-di (ġayrete gel-) 67a/18
g.-di (ġażaba gel-) 85a/5
g.-di (ḥarekete gel-) 65b/15
g.-di (īmāna gel-) 86b/25, 90a/8
g.-di (lāzım gel-) 87a/2
g.-dügi 69b/12
g.-dügin 72a/12, 86a/6, 87a/12, 88a/10, 88a/6
g.-dügini (‘aḳlı başına gel-) 69b/24
g.-dük 63b/2
g.-dükde 61b/22, 62b/5, 69b/2, 74b/13, 80b/12, 80b/2, 81a/2, 82b/3, 83a/9, 84a/3
g.-dükde (yaḳın gel-) 72a/20, 73b/7
g.-düm 68b/22, 74a/16, 83b/1
g.-düñ 60b/15, 68b/17, 71a/4, 77a/18, 78b/3, 83a/19
g.-e 61a/18, 87b/22, 88b/22, 89a/6
g.-e-bilürse (ġālib gel-ebil-) 65b/1
g.-ecegi 65a/11
g.-ecekleri 65a/10, 65b/6
g.-ecek (‘aḳılları başlarına gel-) 84a/21
g.-elüm 63a/10, 70a/10, 77b/25, 83a/8, 86a/17, 87a/9, 89a/24
g.-en 66a/12, 73a/3, 74a/18, 74b/16, 82b/7, 85a/22, 87b/21
g.-endi 81b/24
g.-enler 63a/6
g.-e-yazdı (ödi ağzına gel-) 87a/24
g.-e-yazdı (ödleri ağızlarına gel-) 90a/1
g.-e (nevbet gel-) 81b/2
g.-eydi 79b/6
g.-eyim (ḥaḳḳından gel-) 86a/11
g.-eyim (ḥaḳḳundan gel-) 74b/11
g.-eyüm 84a/6
g.-i 70a/6
g.-icek 75b/15
g.-ince 61b/21, 64b/11, 66b/14, 73a/19, 78a/12, 78a/13, 78b/2, 81a/7, 84a/12
g.-ince (‘aḳlı gel-) 66a/8
g.-ince (yaḳın gel-) 74b/6, 78a/12, 78a/13
g.-iyor 87a/14
g.-medi 70b/2, 70b/3, 78a/9, 80b/20
g.-medükce 83a/3
g.-medüm (rāst gel-) 61b/21
g.-mege 70b/13
g.-mek 62a/5
g.-mekde 61a/14, 63b/14
g.-mekdür 89a/11
g.-memiş (ḫaṭa gel-) 61b/13
g.-meñize 89a/17
g.-mesine 70a/10, 83a/6, 89a/18
g.-meyenleri 87a/1
g.-meyüp (īmāna gel-) 87b/5
g.-meyüz (ḥaḳlarından gel-) 83a/3

g.-mez 70a/9, 72a/15, 79a/2, 79a/20
g.-mezseñ 74a/25
g.-mezseñiz 74b/22
g.-mezseñ (islāma gel-) 87b/16
g.-mez (īmāna gel-) 77b/14
g.-miş 69a/1, 70a/13, 75a/23, 78a/22
g.-miş-idi (gücine gel-) 66a/5
g.-miş (ġālib gel-) 62b/24
g.-miş (ġażaba gel-) 80b/12
g.-miş (‘aḳlı gel-) 86a/1
g.-miş (teşnelik gel-) 66a/4
g.-sem (ġālib gel-) 68a/13
g.-sin 79b/17, 84a/11
g.-sün 64b/11, 66a/18, 72a/8, 80a/19, 81a/19
g.-sünler 90a/24
g.-üñ 76b/18
g.-üp 60b/15, 60b/21, 60b/24, 60b/8, 61a/3, 62a/20, 62a/25, 62a/7, 62b/23, 62b/4, 63a/3, 63a/6, 63b/22, 63b/4, 63b/8, 64a/9, 64b/17, 64b/21, 64b/4, 64b/5, 65a/13, 65a/19, 65a/20, 65a/23, 65a/24, 65a/7, 65b/21, 65b/5, 65b/9, 65b/9, 66b/10, 66b/13, 66b/15, 66b/16, 66b/24, 66b/6, 66b/8, 67a/10, 67a/2, 67a/23, 67a/24, 67a/25, 67a/25, 67a/6, 67a/8, 67b/10, 67b/17, 67b/2, 68a/12, 68a/15, 68a/16, 68a/17, 68a/18, 68a/19, 68a/20, 68b/11, 68b/17, 68b/18, 69b/3, 69b/5, 69b/7, 70a/12, 70a/19, 70a/3, 70a/9, 70b/12, 70b/18, 70b/20, 70b/24, 70b/4, 71b/4, 72a/24, 72b/15, 72b/16, 73a/10, 73a/6, 73b/21, 74a/4, 74a/5, 74b/16, 74b/22, 74b/8, 75b/10, 75b/16, 76a/11, 76a/3, 76a/7, 76b/19, 76b/5, 77b/10, 78a/22, 78a/25, 78a/4, 78b/13, 79a/16, 79b/10, 79b/16, 79b/5, 80a/11, 80a/14, 80b/15, 81a/10, 81a/13, 81a/21, 81b/16, 81b/17, 82a/13, 82a/22, 82a/9, 82b/7, 82b/8, 83a/10, 83a/12, 83a/13, 83a/18, 83a/19, 83a/2, 83a/20, 83b/24, 84a/12, 84a/22, 85a/23, 85a/7, 85a/7, 85a/8, 85b/10, 85b/5, 86a/12, 86a/6, 86a/9, 86b/10, 86b/13, 86b/16, 86b/4, 87a/17, 87a/19, 87b/10, 87b/12, 88a/7, 88a/8, 88b/13, 88b/19, 88b/2, 89a/4, 89a/9, 89b/21, 89b/5, 90a/21, 90a/4, 90a/6
g.-üp (‘aḳları gel-) 65b/14
g.-üp (‘aḳlı başına gel-) 77a/7, 82a/14, 84b/11
g.-üp (‘aḳlları başlarına gel-) 85b/23
g.-üp (ġālib gel) 61a/15
g.-üp (ġayrete gel-) 66b/25
g.-üp (ġażaba gel-) 72a/20, 74a/19, 75a/8, 77b/18
g.-üp (ḫāb gel-) 70a/5
g.-üp (ḥaḳlarından gel-) 80a/4
g.-üp (īmāna gel-) 60b/20, 74b/22, 88b/4
g.-üp (i‘timād gel-) 64a/4
g.-üp (islāma gel-) 62b/22
g.-üp (ḳarşu gel-) 78a/12, 86a/1
g.-üp (kendülerine gel-) 85b/22
g.-üp (kendüye gel-) 77b/7

g.-üp (nuṭka gel-) 86a/24

g.-üp (rāst gel-) 62a/9, 63b/13, 80b/21, 82b/12, 90a/21

g.-üp (şevḳe gel-) 81a/4

g.-ür 65a/7, 66a/3, 73a/9, 73b/5, 74a/4, 78b/16, 79a/2, 79b/24, 81a/16, 83a/7, 87b/20, 89a/18

g.-ürdi 63b/12, 75b/10

g.-ürem 61a/11, 74a/10

g.-ürem (ḥaḳḳından gel-) 61b/22, 75b/9

g.-ürem (īmāna gel-) 62b/21

g.-ürken 66a/3

g.-ürler 79a/1

g.-ürse 68b/23, 87a/11, 87b/23, 89a/14, 90a/24

g.-ürsem (ġālib gel-) 62b/7, 65b/2

g.-ürseñiz 90a/1

g.-ürseñ (ġālib gel-) 62b/7

g.-ürse (ġālib gel-) 64a/9

g.-ürsin 60b/15, 61a/10, 72a/12, 74a/9

g.-ür (ġālib gel-) 88b/17

g.-ür (ḥaḳḳından gel-) 69b/16, 79b/13

g.-ü-vireyin (ḥaḳḳından gel-) 79a/1

geliş Gelme işi, geliş

g.+in 67b/21

gene *zf.* Yine

g. 80b/5

ger- Germek

g.-üp 61b/11

-ger *(Far.) e.* İsimlerin sonuna eklenen ve yapıcılık bildiren edat

→ āhen-ger

gerçek *is.* Gerçek, doğru

g. 70a/16, 77b/13, 78a/23, 79b/1, 79b/24

g.+dür 61a/1

gerçekden *zf.* Gerçekten, hakikaten

g. 63b/23, 69a/18, 69a/19

gerçi *(Far.) zf.* Gerçi, her ne kadar

g. 61b/13, 61b/8, 67b/24, 74b/14, 75a/2, 78b/21, 84b/5, 85a/8, 87b/12, 88a/22

gerek *sf.* Gerek, lâzım

g. 61a/8, 66a/11, 66a/12, 67b/1, 68b/14, 69a/18, 69b/25, 74b/2, 76a/5, 77b/25, 78b/6, 81b/21, 82a/16, 87a/17, 87b/14

g.+dür 60b/14, 62a/22, 63b/5, 64a/25, 68b/15, 69a/3, 69b/2, 70a/22, 71a/10, 73a/10, 73a/10, 73a/8, 74b/3, 76b/9, 87b/15

gergedan *(Far.) is.* Canavar, gergedan

g. 61b/12, 62b/9, 68a/9, 82b/11, 82b/13, 82b/13

g.+a 65a/21

g.+ın 62a/11, 62a/11, 81b/4

g.+ın sür- 80b/18

g.+lar 61a/17

g.+larına 80a/14

g.+sür- 61a/18, 62b/2, 67b/12, 80b/23

g.+uñ 61b/11, 81a/5, 82b/12

g.+uñ sür- 82b/10

g.+-ı metīn 81a/20

getür- Getirmek

g. 63b/22, 66a/6, 66a/7, 74a/20, 78a/25, 79b/4, 82a/15, 85b/11, 87b/19

g.-di 60b/9, 63b/25, 64a/2, 65a/8, 66a/11, 66a/14, 66b/7, 68b/17, 68b/25, 69a/25, 71b/12, 75a/3, 77a/18, 84b/19, 84b/21, 84b/21, 84b/21

g.-digi 66a/5

g.-diler 64b/11, 65b/11, 71b/16, 71b/18, 74a/10, 79b/17, 84a/15

g.-di (‘aḳlın getür-) 68b/12

g.-di (‘aḳlını getür-) 63b/19

g.-di (‘aḳılların başlarına getür-) 69a/1

g.-di (ele getür-) 67b/17

g.-di (ġayrete getür-) 81b/14

g.-dügi 84b/7

g.-dükleri 63a/5

g.-düm 63b/20, 64a/3, 66a/5, 68b/15

g.-düñ 63b/20

g.-e 73a/3, 83a/10

g.-eler (ele getür-) 67a/1

g.-eli 84b/21

g.-elüm (ele getür-) 67a/11

g.-e-bilür 83a/7

g.-e (ele getür-) 82a/6

g.-eyim 78a/24

g.-eyüm 63b/15

g.-irem 74a/25

g.-medükçe (īmāna getür-) 87b/13

g.-mege (īmāna getür-) 74a/16

g.-mek (islāma getür-) 87b/14

g.-mezlerdi (ṭāḳat getür-) 84a/25

g.-mezsiñiz (ele getür-) 66b/25

g.-miş 79b/11, 88b/14

g.-mişdür 71a/5

g.-sek (‘aḳılların başlarına getür-) 84a/19

g.-üñ 82a/21

g.-üp 61a/4, 62b/19, 63b/16, 64a/1, 64a/11, 65b/10, 65b/13, 66a/1, 67a/21, 68b/3, 74b/7, 80a/24, 80a/6, 81a/7, 83a/24, 84a/2, 84a/7, 84b/4, 85b/4, 88a/7

g.-üp (‘aḳlın getür-) 60b/10, 69a/11

g.-üp (ele getür-) 77b/23

g.-üp (islāma getür-) 64a/17, 69b/6

g.-ürem 81b/9

g.-ürem (ele getür-) 72a/5

g.-üz (ele getür-) 68b/23

g.- (ele getür-) 67a/6

getürt- Getirtmek

g.-di 69a/21

g.-üp (getürdüp) 83b/19, 83b/21, 88b/2

gez- Gezmek

g.-erek 79a/5

g.-üp 63a/16, 86a/20

gezdür- Gezdirmek

g.-di 69b/21

ġılāf *(Ar.) is.* Kılıf

g. 61a/6

g.+ına 90a/16

ġışş *(Ar.) is.* Hile, karışıklık

g.+ol- 70b/17, 85b/21

gibi *e.* Gibi

g. 60b/7, 61a/18, 61b/1, 64a/1, 64a/21, 64a/22, 65a/7, 65a/7, 65b/2, 66a/25, 68a/11, 70b/10, 70b/14, 70b/8, 71b/13, 71b/24, 71b/24, 72a/14, 72a/19, 72a/19, 72b/21, 72b/5, 72b/7, 74b/8, 75a/10, 75a/12, 75a/9, 75b/6, 76b/6, 77a/11, 77a/15, 77a/22, 77a/23, 77a/9, 79a/5, 80b/15, 80b/16, 80b/4, 80b/9, 81a/21, 82b/10, 83b/19, 84a/4, 84b/11, 84b/12, 84b/9, 85a/4, 85b/13, 85b/24, 85b/24, 87a/18, 87b/2, 88b/16, 89a/1, 89b/18

gice *is.* Gece

g. 60b/14, 61b/17, 62a/15, 62a/24, 63a/1, 63a/14, 66b/10, 66b/15, 66b/17, 67a/23, 67b/16, 67b/18, 67b/9, 68a/16, 68a/19, 68a/2, 68a/21, 68a/22, 68a/22, 68a/5, 68b/23, 69b/12, 69b/13, 70a/1, 70a/6, 71b/23, 75b/12, 75b/17, 76a/14, 78a/4, 79a/15, 80a/13, 80a/13, 80b/4, 81a/11, 81b/24, 82a/13, 82a/20, 83a/21, 88a/12, 88b/6, 89b/1, 90a/8

g.+dür 68a/21

g.+ol- 60b/21, 67b/17

g.+ (şeb-der-i gice) 66b/5

g.+yi 61b/23

giç- Geçmek

g.-ersin 62b/14

gider- Gidermek

g.-üp (mührin gider-) 64b/15

gir- Girmek

g. 66a/24, 74a/22

g.-di 60b/9, 61a/18, 62b/2, 65b/10, 65b/3, 66b/18, 66b/19, 66b/2, 66b/21, 66b/22, 66b/22, 66b/3, 66b/7, 67a/16, 67b/12, 67b/13, 67b/15, 67b/16, 67b/3, 67b/5, 68a/17, 70b/20, 72b/23, 72b/24, 73b/11, 73b/21, 74b/18, 75a/25, 75b/19, 78a/8, 79a/8, 80a/16, 80a/20, 80a/22, 81a/15, 82a/4, 82b/9, 85a/15, 85b/14, 87a/19, 88a/20, 89b/14, 89b/2, 89b/7, 89b/8, 90a/15, 90a/20, 90a/4, 90a/9

g.-diler 65b/8, 67a/2, 85b/25, 88b/1, 88b/9

g.-di (ṣūretine gir-) 68b/4

g.-di (şekline gir-) 63b/17

g.-dügi (ṣūrete gir-) 69a/3

g.-dükde 79b/17

g.-e 61a/17, 66a/24, 80a/15

g.-eni 66a/25, 66b/12

g.-eyüm 70a/4

g.-icek 67a/11

g.-ilür 67a/9

g.-ince 72b/24

g.-mege 81a/11

g.-mek 60b/4, 86b/17

g.-mesü 72a/11

g.-mesün 66b/14, 80b/1

g.-mezden 64b/21, 64b/5

g.-üp 60b/16, 60b/24, 60b/7, 61b/7, 61b/25, 62a/13, 62a/16, 62b/1, 62b/3, 63a/4, 64a/14, 64a/22, 64b/23, 65b/21, 66a/21, 66a/9, 66b/11, 67a/21, 67b/17, 67b/17, 67b/3, 67b/5, 67b/9,

68a/6, 68a/9, 72a/10, 73b/1, 75a/1, 75b/9, 78b/3, 79a/5, 79b/16, 80a/7, 80b/5, 80b/6, 80b/7, 80b/9, 81a/9, 81b/18, 81b/24, 82b/10, 85a/19, 86a/11, 88b/8, 88b/9, 90a/10, 90a/11, 90a/13

g.-üp (ṣūrete gir-) 67a/20, 82b/3

g.-üp (ṣūretine gir-) 63b/18, 64a/1, 64b/8

g.-üp (şekline gir-) 63b/15

girān *(Far.) sf.* Ağır

g.+dur 88a/24

g.+a (gürz-i girān) 67b/25, 81a/1

g.+ın (gürz-i girān) 61b/6

g.+ı (‘amūd-ı girān) 87b/3

g.+ol- 75a/17

g.+ (‘amūd-ı girān) 85a/16

gir-dār *(Far.) is.* Tarz, âdet

g. 75b/20

girībān *(Far.) is.* Elbise yakası

g.+ına 65a/12

giriftār *(Far.) sf.* Yakalanmış, esir

g.+ol- 79b/8

giriş *is.* Giriş

g. 74b/18

giriş- Girişmek

g.-di 77b/18, 90a/19

girü *is.* Geri

g. 62b/19, 81a/16, 85a/5

g.+si 81b/13

→ şimden girü

git- Gitmek

g.-di 61b/5, 63b/1, 63b/5, 64a/20, 65b/12, 65b/4, 66a/2, 66a/2, 66a/8, 66b/15, 67a/20, 68a/25, 68b/3, 69b/10, 69b/9, 72a/10, 72b/21, 74a/5, 75b/12, 75b/24, 76a/9, 76b/25, 77a/6, 77b/1, 78a/12, 78a/14, 78a/19, 79a/3, 80b/22, 81a/7, 82a/2, 82b/3, 84a/9, 84b/4, 85b/12, 85b/9, 86a/17, 87a/6, 87b/19, 90a/5

g.-diler 67a/1, 68a/25, 71b/23, 74b/21, 76a/7, 76a/9, 76b/11, 76b/15, 79b/10, 88b/8

g.-di (‘aḳlı git-) 75a/14, 75a/21

g.-dügi 66b/10

g.-dügin 87a/11

g.-dükden 65a/9, 69a/16, 79b/9, 86a/10

g.-düm 84b/13

g.-elüm (gidelüm) 63a/9, 71b/15, 76a/6, 78b/1, 86a/19, 88a/4

g.-emem (gidemem) 84b/25

g.-emezsin (gidemezsin) 83a/17

g.-en (giden) 70b/2

g.-erek (giderek) 83b/7

g.-erem (giderem) 63b/10, 63b/10, 87a/4

g.-erken (giderken) 68b/5, 71b/12, 80a/1, 82a/24

g.-erler (giderler) 76b/1

g.-erse (giderse) 74a/13, 75b/16

g.-ersin (gidersin) 75b/2, 83b/23

g.-erüz (giderüz) 60b/24

g.-er (gider) 63b/2, 74a/3, 74a/8, 75b/1, 75b/15, 79a/21, 90a/25

g.-e (gide) 75a/20

g.-eyorlar (gideyorlar) 67a/15

g.-eyorum (gideyorum) 73a/7

g.-eyüm (gideyüm) 77b/17
g.-ince (gidince) 63b/14, 66a/4, 68b/10, 74a/3, 80a/6, 84a/9, 84b/7
g.-mege 71b/20, 79b/6
g.-mek 74a/5
g.-mekden 70a/10
g.-mesün 83b/3
g.-meyesin 81b/1
g.-miş 61a/12, 61a/13, 63a/12, 79a/4
g.-mişdür 61a/9
g.-mişler 89b/3, 89b/4
g.-miş-idi 78a/4
g.-sek 87b/25
g.-seler 61a/8
g.-sün 60b/4, 72a/18, 74a/13, 74a/8
g.-üp (gidüp) 60b/6, 61b/18, 63a/12, 70a/1, 71b/14, 76b/24, 77a/9, 78a/3, 79b/25, 80b/8, 83b/24, 86a/13, 86a/2
g.-üp (gidüp) (‘aḳlı git-) 75a/3
giy- Giymek
g.-di 79b/8
g.-diler 61b/19, 80a/25
g.-di (ḫil‘at giy-) 81a/11
g.-e 80a/15
giyāh *(Far.) is.* Bitki, taze ot
g.+a 86a/21
giyin- Giyinmek
g.-di 82a/19
giyür- Giydirmek
g.-di (ḫil‘at giyür-) 61b/20, 80b/2, 81a/10, 81a/7, 81b/8, 88b/4
g.-üp 78a/16
g.-üp (ḫil‘at giyür-) 80a/1
ġor *is.* Mezar
g.+ına 68a/23
göç *is.* Göç
g.+dür 79a/24, 88a/11
göç- Göçmek
g.-üp 61a/14, 74a/17
gögüs *is.* Göğüs
g.+inden (gögsinden) 71b/10, 73a/23, 76a/19
g.+ine (gögsine) 62b/17, 71b/7, 76a/16, 87b/4
gök *is.* Gök
g. 81a/14
göm- Gömmek
g.-dügi 60b/9
gömil- Gömülmek
g.-di 62b/13, 71a/6, 75a/19, 88a/23
g.-miş 75a/24
göñül is. Gönül
g. 75a/16
g.+inden (göñlinden) 84a/4
g.+in (göñlin) eyle- 79b/3
g.+in eyle- (göñlin eyle-) 63a/1
g.+i (göñli) ol- 79b/6, 79b/8
gönder- Göndermek
g.-di 60b/25, 63b/15, 63b/22, 64a/10, 64b/8, 65b/12, 69a/21, 74a/11, 74a/14, 75a/22, 78a/7, 82a/21, 87b/21, 87b/23, 88a/20, 89b/13, 90a/15
g.-digi 76a/7
g.-diler 87a/25, 89a/5, 90a/23

g.-di (cevāb gönder-) 60b/5

g.-di (ḫaber gönder-) 60b/3, 75b/23, 83a/4, 89a/18, 90a/25

g.-ecek 79b/4

g.-elüm 78b/16, 79b/3, 87b/15, 89a/15

g.-miş 74a/3, 83a/9

g.-miş-idi 83a/10

g.-sem 61a/10

g.-sin 74a/7, 79b/25

g.-üñ 80a/19, 80a/19

g.-üp 63a/24, 63a/8, 64b/4, 67b/18, 70b/11, 73b/19, 74a/13, 79b/1, 79b/11, 79b/21, 88b/21

g.-üp (ḫaber gönder-) 64a/7, 78b/15

gör- Görmek

g. 74a/3, 82b/20

g.-di 60b/10, 60b/11, 60b/2, 61b/1, 62a/7, 63a/13, 63b/20, 63b/23, 64a/21, 64a/22, 64a/23, 64a/24, 64b/1, 64b/1, 65a/19, 67a/16, 67a/18, 67a/4, 68b/13, 68b/5, 69a/12, 69a/19, 70a/1, 70a/18, 70a/2, 70a/20, 70a/3, 70b/13, 70b/18, 70b/2, 70b/3, 71a/1, 71b/16, 72a/19, 72a/21, 72b/16, 72b/20, 72b/21, 72b/23, 72b/24, 72b/4, 72b/5, 73b/10, 73b/11, 73b/2, 73b/5, 74a/4, 75a/23, 75a/25, 75a/6, 75b/10, 75b/17, 75b/25, 76a/17, 76b/17, 77a/12, 77a/18, 77a/8, 77a/9, 77b/14, 77b/2, 77b/5, 77b/7, 78a/14, 79a/13, 79a/3, 79a/4, 79a/8, 79a/9, 80a/8, 80a/8, 80a/9, 81a/20, 81a/3, 81b/21, 82a/11, 82a/15, 82a/5, 82a/7, 82b/22, 83a/18, 84b/11, 84b/14, 85a/10, 85a/15, 85a/19, 85a/21, 85a/7, 85a/7, 85b/15, 85b/6, 86a/20, 87b/5, 89b/14, 89b/2, 90a/11

g.-diler 63a/16, 65a/11, 65a/21, 65b/14, 65b/18, 67a/2, 67a/7, 67a/8, 68a/18, 68a/20, 69a/1, 70a/12, 70b/12, 74b/18, 74b/23, 75b/22, 76a/7, 77b/10, 80a/15, 81a/13, 82a/21, 83b/23, 83b/5, 83b/5, 85b/22, 88a/14, 88a/15, 88b/1, 88b/3, 88b/3, 88b/8, 90a/20, 90a/7

g.-diler (tedārük gör-) 61a/8, 71b/20

g.-di (tedārükin gör-) 71b/19

g.-dügi 84a/4

g.-dügüm 60b/12

g.-dükde 74b/9, 82a/16

g.-düm 65b/25, 66a/3, 73a/7

g.-düm (ḳaydın gör-) 81b/6

g.-düm (rü’yā gör-) 60b/18, 60b/19

g.-düñ 61b/20, 66a/19, 81b/22

g.-dün (güç gör-) 86a/24

g.-e 72b/1

g.-elüm 64b/11, 66a/18, 67a/9, 78b/16, 79a/25, 81b/25, 82a/15, 82a/21, 88b/15

g.-en 68a/10

g.-enler 83b/22

g.-eyim 78a/25

g.-eyüm 64a/19, 65b/3, 67a/6, 74b/4, 78b/1, 80b/3, 84a/8

g.-ince 62a/13, 63a/4, 65b/18, 65b/7, 69a/13, 72b/19, 73a/22, 73b/12,

74a/5, 75a/11, 75b/3, 76a/9, 79b/7, 79b/8, 80b/17, 82a/16, 82b/2, 83a/19, 84b/9, 85a/21, 85a/4, 86a/9, 87a/12, 87b/7, 88b/10
g.-memişdür 75b/8
g.-miş 70b/16, 79a/6
g.-miş-idi 85a/9
g.-müşdür 89a/13
g.-señ 85b/4
g.-üñ 65b/15, 66a/15, 70b/11, 75a/21, 78a/11
g.-üp 63a/19, 63b/4, 65a/15, 65b/15, 65b/5, 67a/13, 67b/21, 67b/23, 67b/8, 68b/5, 69a/1, 71b/4, 71b/8, 72a/11, 73b/25, 73b/6, 74a/9, 74b/23, 75a/10, 75a/25, 75b/6, 78a/15, 79a/18, 79b/11, 80b/8, 82b/17, 82b/19, 84b/22, 87b/2, 89a/9, 89b/20, 90a/17, 90a/6, 90a/6
g.-üp (düş gör-) 82a/13
g.-üp (tedārük gör-) 71b/15, 77b/24, 87b/16
g.-üp (tedārükin gör-) 88a/12
g.-üp (tedārüklerin gör-) 79b/9, 80a/13, 81a/12
g.-ürlerdi 66b/5
g.-ür (ziyān gör-) 80a/1
g.- (ide-gör-) 62b/17
g.- (tedārük gör-) 62a/19
g.- (zūr ide-gör-) 76a/15
göre *zf.* Uyarınca, gereğince, göre
g. 62a/19, 65b/2, 79a/2, 86a/14, 86b/21, 87b/16, 87b/25
göril- Görülmek
g.-sün (tedārüki göril-) 69b/1
g.-sün (tedārük göril-) 63a/9, 86a/19
görin- Görünmek
g.-di 71b/23
g.-en 71b/24, 72a/22
g.-mez 76b/16, 86b/24
g.-ür 70a/2, 71b/24, 72a/21, 86b/20, 86b/20
g.-ürdi 65b/7, 76b/17
göriş- *bk.* **görüş-**
g.-üp 89a/4
görün- *bk.* **görin-**
g.-en 72a/23
g.-mez 82b/6
görüş- Görüşmek
g.-üp 65a/7, 69a/23
göster- Göstermek
g.-di 83b/1
g.-dükden 80a/16
g.-mişler 72b/7
g.-üp 60b/14, 67b/22
g.-üp (baş göster-) 67a/23
g.-üp (mahmūz göster-) 81a/21
göt *is.* Kaba et, popo
g.+i 77a/16, 86a/2
g.+in başın şal- 89b/19
götür- Götürmek
g. 70b/3, 74a/24
g.-di 66a/2, 67a/22, 69b/21, 78b/2, 85b/13, 87b/9
g.-diler 84a/14
g.-di (yāda götür-) 61b/1
g.-düm 69b/25

g.-e 85a/22
g.-elüm 70a/14
g.-en 67a/25, 89b/9
g.-eyüm 68b/6, 70a/18, 77b/15, 78b/1
g.-mez (yir götürmez) 71b/13
g.-üp 66b/16, 68a/17, 69b/5, 71b/16, 82a/23, 82a/24, 83a/13, 84a/4, 84a/8, 88a/6
götürt- Götürtmek
g.-di 75b/23
göz *is.* Göz
g. 66a/9, 69a/1, 71b/7, 85b/12
g.+den 67a/20
g.+i 67a/4, 72a/2, 72a/21, 73b/17, 74b/24
g.+in 60b/10, 63b/19, 68b/12, 69a/12, 69b/22, 70a/20, 73a/22, 75a/24, 76a/17, 77a/17, 77b/7, 82a/11, 90a/21
g.+inden 78b/18
g.+ine 78b/5
g.+in ḳarart- 67a/3
g.+i ḳorḳ- 75b/14, 84a/23, 84a/3
g.+ler 79a/6
g.+leri 65a/1, 80b/18, 84b/11
g.+lerin 75a/25
g.+lerine 70a/5
g.+leri ḳarar- 74b/7
g.+üm 65b/24, 72a/12
gözet- Gözetmek
g.-irem (gözedirem) 68a/23
g.-üp (gözedüp) 68b/19
g.-ürmiş (gözedürmiş) 68b/19
g.-ür (gözedür) 63b/1, 68b/3
gözle- Gözlemek
g.-r 65b/23
ġubār *(Ar.) is.* Toz
g. 65a/20
g.+ı 65a/12, 72b/8
g.+ın 72b/8
ġulām *(Ar.) is.* Köle, esir
g. 78a/10, 78a/12, 78a/5, 78a/7, 78a/7, 78a/9, 82a/12
g.+a 78a/10
g.+lar 66b/10, 68a/20
g.+lara 82a/12
g.+ları 67a/24
g.+-ı derd-mend 82a/14
ġurbet *(Ar.) is.* Gurbet
g. 65a/2
ġurşun *is.* Kurşun
g. 83b/19
gūş *(Far.) is.* Kulak, işitme
g.+eyle- 76b/23
g.+ına 75a/25
g.+ (çeşm gūş eyle-) 89a/19
gūyā *(Far.) zf.* Güya, sözde, sanki
g. 69a/18, 72b/6, 75a/15, 75b/20, 76b/17, 83b/7
gūyiyā *(Far.) zf.* Güya, sözde, sanki
g. 82a/18, 85a/19
güç *is.* Güç, kuvvet, zor
g.+dür 89b/20
g.+gör- 86a/23
g.+ine (gücine) gel- 66a/5
g.+-ile 69b/8
güfte *(Far.) sf.* Söyleniş
g.+ḳıl- 61b/14

g.+sine 80b/13

güher-āb *(Ar.) is.* Bir çeşit cin veya şeytan topluluğu

g. 69b/18, 70a/17, 70a/20, 70a/21, 70b/11, 70b/13, 70b/17, 70b/19, 71b/20, 71b/22, 71b/7, 72a/13, 72a/23, 73a/15, 73a/20, 73a/22, 73b/19, 73b/21, 74a/10, 74a/11, 74a/11, 74a/18, 74a/3, 74a/4, 74a/5, 74a/8, 75b/12, 75b/15, 76b/11, 77a/12, 85a/16, 85a/18, 87a/13, 89a/21, 89a/3, 89a/7, 89a/8, 89b/21, 89b/22, 90a/10

g.+a 72a/23, 74a/7

g.+dur 72a/3

g.+ı 72a/4, 72a/5, 74a/17, 74a/5, 75a/9, 84b/21, 89a/7

g.+lar 70b/16, 74a/9, 74b/16, 75a/14, 75b/12, 77b/17, 88b/3

g.+lara 70b/24, 71b/15

g.+lardan 70b/11, 72a/22

g.+ları 87a/14

g.+laruñ 70b/17, 89b/22

g.+uñ 85a/1

g.+-ı zīr desti 88a/3

güher-ābān *(Ar.) is.* Güher-āblar

g.+ (sulṭān-ı güher-ābān) 70a/13, 70a/18, 70a/22

gül *is.* Gül

g. 68b/13, 68b/18, 68b/19, 68b/5

g.+e 68b/7

g.+i 68b/19, 68b/20, 68b/6

g.+üñ 68b/5

g.+-i dārūlı 68b/4

gül- Gülmek

g.-di 64b/15, 72a/16

g.-ersin 65b/17

g.-ersiz 66a/17

g.-üp 60b/13, 61a/20, 63b/6, 65b/17, 66a/13, 74a/15, 86b/22

güldür- Güldürmak

g.-eyüm (üzerine güldür-) 81a/24

gülle *is.* Gülle

g.+si 72a/14

g.+-i ṭop 77a/22

gülüş *is.* Gülüş

g.+i 72a/16

gülüş- Gülüşmek

g.-diler 66a/17

gün *is.* **1.** Gün

g. 60b/21, 60b/6, 61a/13, 61a/13, 61a/15, 61a/16, 61a/16, 61a/16, 61a/8, 61a/8, 61b/25, 62a/1, 62a/1, 62a/17, 62a/17, 62a/18, 62a/18, 62a/19, 63a/12, 63a/12, 63a/14, 64a/18, 64a/8, 65a/10, 65a/24, 65a/24, 66b/3, 66b/8, 67a/23, 67b/15, 67b/16, 68a/11, 68a/12, 68a/16, 68a/19, 68a/23, 68a/7, 68a/7, 69a/25, 69a/25, 69b/3, 69b/9, 71b/15, 71b/19, 71b/23, 71b/23, 75b/25, 76a/14, 76a/2, 76a/21, 76b/5, 77b/16, 77b/24, 77b/24, 78a/6, 79a/20, 79a/24, 79a/24, 79b/10, 79b/15, 79b/15, 79b/9, 79b/9, 80a/13, 80a/23, 80a/4, 80b/5, 80b/6, 81a/18, 81a/23, 81b/25, 81b/3, 83a/1, 83a/10, 83a/15, 83a/3, 83a/4, 83b/3, 86a/11, 86a/16, 86a/19, 86a/20, 87b/10, 87b/10, 88a/12, 88a/12, 88a/13, 88a/17, 88a/17,

88b/18, 88b/19, 89a/15, 89a/15, 89b/1, 89b/3, 89b/4, 89b/6, 89b/7
g.+de 61a/11, 69b/25, 76a/2
g.+den 64a/25, 87a/7, 88b/18
g.+dür 62b/6, 68a/11, 79a/15
g.+lerde 78a/6, 79b/10, 83a/10, 83a/15
g.+üñ 67a/2
2. Güneş
g.+ 62b/5
günlük *sf.* O günle ilgili, günlük
g. 82a/18
gürbüz *sf.* İri yapılı, gürbüz
g. 78b/23
gürle- Gürlemek
g.-yü 81a/15
g.-yüp 74b/25, 74b/9, 75a/12, 81a/18
gürz *(Far.) is.* Topuz, gürz
g. 61a/5, 61b/10, 61b/13, 61b/15, 61b/7, 61b/7, 65a/22, 67b/25, 80b/19, 80b/20, 81a/1, 81a/2, 85a/24, 89b/11, 89b/2
g.+cengi eyle- 61b/25
g.+de 88a/20
g.+e 61b/10
g.+i 61a/6, 61b/12, 75a/16, 75a/18, 75a/7, 75b/18, 77a/20
g.+imi 75a/5
g.+in 61a/7, 61b/8, 61b/9, 74b/13, 80b/12
g.+inden (ḍarb-ı gürz) 61b/10
g.+ine 75b/4
g.+inüñ 61a/5
g.+i-le 80b/12
g.+üñ (ḍarb-ı gürz) 89b/12
g.+-i āṣaf 74b/15, 75a/17, 75a/17, 75a/4, 75a/5, 75b/4, 88a/19, 88a/22
g.+-i āṣaf ṣāh 74b/11, 75a/2, 75b/1, 89b/10, 90a/11
g.+-i girān 61b/6, 81a/1
g.+-i girāne 67b/25
g.+-i iskender 61b/9
g.+-i müntehā 61a/7, 68a/9
g.+ (ḍarb-ı gürz) 74b/14, 75b/2, 90a/14
güẕāf *(Far.) sf.* Beyhude, boş
g.+ (lāf-ı güẕāf eyle-) 81b/16
g.+ (lāf-ı güẕāf ur-) 89a/15
güzel *sf.* Güzel
g. 68b/9
güẕer *(Far.) is.* Geçme, geçiş
g.+eyle- 78b/18
güzīde *(Far.) sf.* Seçkin, seçilmiş
g. 84a/2

-H-

hā *ünl.* Evet, işte anlamı katar
h. 63a/18
ḫāb *(Far.) is.* Uyku
h.+a var- 70a/5
h.+gel- 70a/5
h.+ından 79a/15
h.+ (vaḳt-ı ḫāb) 66b/14
→ câme-ḫāb
ḫaber *(Ar.) is.* Havadis, bilgi

h. 63b/2, 70a/22, 79a/17, 83a/7, 87b/23

h.+al- 61a/10, 61a/12, 63a/12, 64a/24, 64a/9, 68a/21, 68a/23, 70a/8, 72a/23, 76a/10, 76a/8, 78a/9, 79a/14, 79a/16, 79a/2, 79a/4, 79b/1, 79b/11, 87a/11, 88a/6, 88b/5, 89a/2, 89a/4, 89b/3, 89b/4

h.+den 87b/24

h.+eyle- 67a/12, 77b/20, 87a/12

h.+gönder- 60b/3, 64a/7, 75b/23, 78b/15, 83a/4, 89a/18, 90a/25

h.+i 70a/16, 83a/23, 85b/2, 88b/23

h.+in 65a/1

h.+in al- 66a/21, 86a/16

h.+it- 75b/16, 86b/21, 87a/13

h.+i al- 81a/10

h.+üñ 83a/20

h.+vir- 62a/8, 63b/11, 64a/12, 67a/25, 67b/11, 68a/18, 68a/20, 76b/25, 77a/1, 78a/12, 79b/16, 80a/11, 85b/5, 86a/12, 86a/7, 88a/10

ḫaber-dār *(Ar.) zf.* Haberli

h.+ol- 60b/17, 61b/13, 61b/6, 76b/7, 83a/4, 86b/21, 89a/6

ḥācet *(Ar.) is.* İstek, dilek

h. 61a/1

h.+e (ḳażā-yı ḥācet) 66a/2

h.+i 63b/8, 64b/1

ḥacīl *(Ar.) sf.* Utanmış, utancından yüzü kızarmış

h.+ol- 65b/19

ḥadd *(Ar.) is.* Sınır

h.+i 83b/17

h.+-ı pāyān 83b/15

***ḥadd-i ẕātinde** Zaten, esasen

h. 69a/5

ḫadem *(Ar.) is.* Hizmetçiler

h.+ (ḫadem ü ḫaşem) 68a/15

ḥadeng *(Far.) is.* Kayın ağacından yapılan ok

h. 62a/3, 62a/4, 62a/5, 72b/15, 72b/15, 72b/9

h.+e 72b/14

ḫāh-nā-ḫāh *(Far.) zf.* İster istemez

h. 62b/12

ḫāk *(Far.) is.* Toprak

→ ḫāk-pāy

ḥaḳāret *(Ar.) is.* Hakaret, küçük düşürme

h.+etle- 78a/21

ḫākī *(Far.) is.* Toprakla ilgili, Ademoğlu, insan

h. 70a/12, 70a/13, 70a/16, 70a/19, 70a/22, 70a/24, 70b/10, 70b/12, 70b/12, 70b/18, 70b/20, 70b/4, 70b/6, 71a/3, 71a/4, 71a/7, 73a/20, 74a/24, 74a/3, 74a/5, 74b/18, 74b/2, 74b/25, 74b/5, 75a/12, 75b/16, 75b/3, 76a/9, 77a/18, 85a/16, 87a/17, 87a/25, 87b/20, 87b/2, 87b/8, 88a/21, 88b/11, 88b/19, 88b/9, 89a/14, 89b/8

h.+-i nā-bekār 74a/23

h.+ye 72a/17, 74a/7, 74a/12, 88a/4, 89b/20

h.+yi 70b/3, 74a/20, 75a/21

ḥākim *(Ar.) is.* Hükümdar

h. 71b/20

ḥakīm *(Ar.) sf.* Âlim, bilgin

h.+ler 85a/21

ḥaḳḳ *(Ar.) is.* Hak

h. 69b/19, 86b/24, 87a/1

h.+ı 86b/24

h.+ından gel- 61b/22, 69b/16, 74b/11, 75b/9, 79a/1, 79b/13, 86a/11

h.+larından gel- 80a/4, 83a/3

h.+um 69a/15, 69a/18

h.+umı 69a/9

h.+uñ 71a/2

ḫāk-pāy *(Far.) b. sf.* Ayağın tozu

h.+a 62b/22

h.+uma 64b/17, 72a/8, 88a/8

ḥāl *(Ar.) is.* Hal, durum

h. 61b/25, 68a/23, 68a/24, 75b/9, 77b/25, 78b/4, 80b/11, 81b/4, 83a/20, 84a/25, 88a/23

h.+de 63a/9, 64a/19, 68b/13, 71b/8, 75a/11, 75a/25, 76b/11, 77a/21, 81b/16, 86b/10

h.+den 60b/17

h.+dür 63b/19, 85a/8

h.+e ḳo- 63a/19

h.+eyle- 87b/22

h.+ḫāṭırların su'āl-eyle- 89a/10

h.+i 62a/12, 67a/13, 70a/1, 71b/4, 75b/6, 75b/15, 80b/8, 82b/17, 82b/19, 85a/4, 87b/2, 87b/7, 89b/20, 90a/17, 90a/6

h.+in 71a/7, 75a/10

h.+ine 78b/6,

h.+ol- 64a/6

h.+ümi 86b/8

h.+-ile 78a/21, 78b/20, 79a/7

→ fi'l-ḥāl

ḥālā *(Ar.) zf.* Henüz, şimdi

h. 76b/11, 76b/2, 88b/21, 89a/11

ḫalāṣ *(Ar.) is.* Kurtulma, kurtuluş

h.+bul- 75b/4, 82a/17

h.+eyle- 63b/13, 67a/1, 84a/23, 87a/6

h.+it- 63b/6, 74b/17

h.+ol- 61b/4, 63b/23, 66a/14, 66a/2, 84a/21, 84b/2, 85b/22, 86a/9

ḥalel *(Ar.) is.* Bozukluk, eksiklik

h.+vir- 81b/20

h.+ol- 86a/7

***ḥalel-pezīr** *(Ar.+Far.) b. sf.* Halel bulucu, bozulucu

h.+ol- 81a/5

ḫālī *(Ar.) is.* Ayrı, başka

h. 81b/16

h.+ol- 60b/7, 66b/6

ḫalīfe *(Ar.) is.* Halife

h. 64b/1

h.+eyle- 69a/24

h.+lerden 67b/15

→ ser-ḫalīfe

ḥāliyā *(Ar.) zf.* Şu anda, şimdiki zamanda

h. 71b/13, 79b/24, 86b/10

ḫalḳ *(Ar.) is.* İnsanlar, halk

h. 82b/2

h.+ı 83a/12

h.+ını 64a/17

h.+it- 69b/19

ḫalḳa *(Ar.) is.* halka, çember

h. 65b/2, 72b/3

h.+dan 72b/15

h.+ların 61b/5

h.+yı 72b/13, 72b/14, 72b/6

ḫalt *(Ar.) is.* Karıştırma

h.+-ı kelām eyle- 81b/3

ḫalvet *(Ar.) is.* Bir kimsenin hususi dairesi

h. 67a/16

h.+inde 83a/24

ḥaml *(Ar.) is.* Yük

h.+eyle- 65b/9

h.+it- 61a/7

ḥamle *(Ar.) is.* Saldırma, hamle, hücum

h. 61a/22, 66b/20, 67b/4, 70b/23, 81b/2

h.+den 66b/21, 66b/22

h.+eyle- 61a/20, 61a/21, 61a/22, 61a/22, 67b/20, 70b/13, 72b/19, 80b/10, 80b/25, 81a/24, 81a/25, 81b/1, 82b/19, 89b/12

h.+it- 81b/1, 81b/2

h.+lerin 66b/2, 80a/22, 88a/19

h.+mi 75b/2

h.+sinde 82b/11

h.+sine 90a/16

h.+yi 61a/21

ḫān *(Far.) is.* Hükümdar, hakan

→ keymurād ḫān

ḫançer *(Ar.) is.* Hançer

h. 67a/15, 76a/17, 79a/14, 82b/2

h.+(dal-ḫançer-i āṣaf şāh ol-) 76a/16

h.+ḫançere ol- 62a/12

h.+i 77a/14

h.+in 82a/25

h.+-i āṣaf şāh 77a/8, 90a/13

ḫandek *(Ar.) is.* Hendek

h. 72b/3

ḫāne *(Far.) is.* Ev

→ cebe-ḫāne, dīvān-ḫāne, ḥaps-ḫāne

ḥaps *(Ar.) is.* Hapis

h.+den 84a/14, 87a/6

h.+eyle- 68a/19, 69b/5, 81a/23, 81a/7, 82a/14, 83a/14, 83b/25, 84a/9, 84b/4

h.+it- 67a/21, 81a/19, 81b/24, 84a/6

h.+-ı nefes it- 69b/19

ḥaps-ḫāne *(Ar.+Far.) b. is.* Cezaevi

h. 66b/13, 66b/23, 66b/4, 66b/7, 67a/10, 67a/22, 67a/9, 68a/17, 68a/24, 68b/24

h.+de 66b/16

h.+si 77a/9

ḫarāb *(Ar.) is.* Harap

h.+ol- 78b/8

ḥarāmī *(Ar.) sf.* Hırsız, haydut

h. 63b/3

h.+dür 63b/6

h.+ye 63b/4

→ Süheyl-i Ḫarāmī

ḥarāret *(Ar.) is.* Sıcaklık, susuzluk

h.+inden 72a/3

ḥaram-zāde *(Ar.+Far.) b. sf.* Hilekar, namussuz

h. 63a/21, 65b/23

h.+yi 66b/25

→ Merd-rāz-ı Ḥaram-zāde

ḥarbī *(Ar.) sf.* Savaşla ilgili

h.+lere (kös-i ḥarbī) 67b/11

h.+lerin (ālāt-ı ḥarbī) 78b/10

h.+leri (çeng-i ḥarbī) 80a/17, 81a/17

h.+ler (çeng-i ḥarbī) 61a/17

h.+ler (çeng-i ḥarbīler çalın-) 62a/15, 62a/25, 66a/23, 67b/2, 82b/6

h.+ler (çeng-i ḥarbī çalın-) 66b/18

h.+ (çeng-i ḥarbī çaldur-) 62b/3

ḥareket *(Ar.) is.* Hareket, davranış

h.+e 71b/6, 71b/7, 84b/8

h.+e gel- 65b/15

h.+eyle- 63a/17, 65b/15, 77a/12, 86b/21

h.+i 72b/20

h.+it- 66b/5

ḫarıl ḫarıl *zf.* Harıl harıl, durmaksızın, tüm gücüyle

h. 65a/15

ḥarīf *(Ar.) is.* Kişi, şahıs

h. 63b/6, 63b/7, 82b/1

h.+e 63b/5

h.+i 63b/17

h.+üñ 82a/24, 82a/2

ḫāṣ *(Ar.) sf.* Has

h.+ (vezīr-i ḫāṣ) 78b/25, 78b/3

ḥasāret *(Ar.) is.* Zarar, ziyan

h. 78b/13

ḥaṣr *(Ar.) is.* Etrafını çevirme

h.+ı 83b/17

ḥasret *(Ar.) is.* Hasret, özlem

h. 81b/1

ḥāṣıl *(Ar.) is.* Olan, çıkan, üreyen

h.+eyle- 61b/17, 68a/2, 68a/12, 86b/14

h.+-ı kelām 62a/17, 75b/19, 76a/14, 79b/8, 80a/22, 82a/1, 84a/1, 88a/25, 89b/10

ḥāṣılı *(Ar.) zf.* Sözün kısası, kısacası

h. 61a/2, 66a/19, 67b/15, 68a/6, 69a/21, 71a/11, 81b/2, 84a/5

ḫaşm *(Ar.) is.* Düşman, hasım

h. 75a/24

h.+ol- 88b/16

h.+uñ 79b/14

ḫāṣṣa *(Ar.) is.* Bir kimseye ya da bir şeye özel olan nitelik, güç, kuvvet

h.+sı-la 61a/11

ḫāṣā *(Ar.) ünl.* Asla, katiyyen, hiçbir zaman

h.+ ṣümme ḫāṣā 86b/22

ḫaşem *(Ar.) is.* Yanında bulunanlar

h.+ (ḫadem ü ḫaşem) 68a/15

ḫaṭā *(Ar.) is.* Yanlış, hata, zarar

h.+eyle- 69a/15, 69a/9

h.+geç- 66b/20, 67b/4

h.+gel- 61b/13

h.+it- 62a/10, 62a/8

h.+ol- 66b/1, 81b/23

ḫaṭāyī *(Ar.) sf.* Hatay'a ait

h.+den (yeşim-i ḫaṭāyī) 72b/2

ḫāṭır *(Ar.) is.* Hafıza, zihin

h. 78b/4

h.+ı 65a/2

h.+ıma 68b/19, 79a/25

h.+ı kal- 84a/11

h.+ların (ḥāl ḫāṭırların su'āl eyle-) 89a/10

ḥattā *(Ar.) zf.* Bundan başka, bile, üstelik

h. 83a/12

havā *(Ar.) is.* Hava

h. 77a/1, 83b/14

h.+dan 80b/15, 83b/12

h.+nuñ 83b/5

h.+ya 71b/22, 86b/17, 90a/3

→ ber-havā

***havā-dār** *(Ar.+Far.) b. sf.* Havası bol, havadar

h. 63a/13

ḥavādiṯ *(Ar.) is.* Hadiseler, olaylar

h. 86b/20

h.+e 89a/24

ḥavāle *(Ar.) is.* Atma, fırlatma

h.+eyle- 61b/7, 67b/20, 70a/24, 70b/7, 70b/8, 71a/5, 73a/21, 74b/11, 75a/14, 75a/2, 75a/5, 75b/2, 77b/1, 80b/11, 80b/19, 82b/15, 85a/17, 86a/1, 86b/13, 87a/25, 87b/3, 88a/22, 89b/10, 89b/14, 89b/21, 89b/21, 89b/24, 90a/12, 90a/4

h.+it- 62a/12, 67b/8

h.+ḳıl- 74b/6, 77a/22

ḫavf *(Ar.) is.* Korku, korkma

h. 79b/12

h.+e bırak- 78a/23

h.+e düşür- 78b/14

h.+e düş- 67a/8, 71a/9, 77b/24, 81b/22, 83b/12, 87a/14, 88a/15, 88b/14, 88b/6, 90a/18

h.+eyle- 60b/11

h.+ı 83b/15

h.+ıdur 73b/15

h.+ından 79a/14

h.+it- 68a/10, 72a/5

ḥavl *(Ar.) is.* Güç, kuvvet

h.+i-le 62a/5

hay *(Far.) ünl.* Eyvah, hay, hey

h. 66a/19, 67b/1, 70a/24, 70b/12, 70b/6, 74b/5, 75b/3, 77a/18, 82a/15, 82a/8, 83b/22, 87b/2

ḥayāt *(Ar.) is.* Hayat

h.+ (āb-ı ḥayāt) 70a/3

→ āmu'l-ḥayāt

hay huy *(Far.) is.* Kargaşa, hay huy

h. 85b/7

ḫayır *(Ar.) ünl.* Hayır, değil

h. 68a/13, 69a/17

ḥayḳır- Haykırmak, bağırmak

h.-dı 77a/17

h.-ınca 80b/10

ḫayme *(Ar.) is.* Çadır

h. 73a/14

ḫayr (A.) i. Hayır, iyilik

h. 85a/12, 85a/23

h.+eyle- 63a/3, 63b/4

***ḫayr du'ā** İyi dileklerde bulunan dua

h. 64b/22, 73a/17

h.+it- 85b/1

ḫayrān *(Ar.) sf.* Şaşırmış, hayran

h.+ol- 63a/4, 71a/3, 75b/3, 79a/6, 82b/5, 85a/21

ḫayret *(Ar.) is.* Şaşma, şaşırma

h.+i-le 61b/6

ḫayvān *(Ar.) is.* Hayvan

h. 84b/9

ḫazān *(Far.) is.* Sonbahar, güz

h. 75a/10

h.+ (berk-i ḫazān) 72a/19

ḥāżır *(Ar.) sf.* Hazır

h. 88a/12, 89a/6

h.+eyle- 75b/18

h.+it- 63a/2, 71b/21, 74a/16

h.+ol- 64b/18, 64b/5, 65b/12, 66b/9, 70b/16, 71b/20, 72a/15, 72a/9, 74b/20, 76a/11, 76b/14, 79b/22, 87b/16, 88a/11

h.+uz 88a/9

ḥāżırlan- *(Ar.+ T.)* Hazırlanmak

h.-up 76b/14

ḫazīne *(Ar.) is.* Hazine

h. 74a/2

h.+ye 63a/5

ḥażret *(Ar.) is.* Saygı bildiren bir unvan

h.+ (ḥażret-i süleymān) 69b/20

h.+leri 69b/19

ḥaẓẓ *(Ar.) is.* Haz, hoşlanma

h.+eyle- 77a/14, 86a/10

h.+it- 66a/5

hedāyā *(Ar.) is.* Hediyeler

h. 69a/23

hediyye *(Ar.) is.* Hediye

h. 68b/6

heft-çeşm *(Far.) b. sf.* Yedi gözlü

→ Ṣad-ser ü ʿAnḳā-yı Ser ü Heft-çeşm-i Āteş-efrūz

heft-dest *(Far.) b. sf.* Yedi elli

→ Aḳrāṭūs-ı Heft-dest

heft-gān *(Far.) b. sf.* Yedili

→ Kūh-ı Heft-gān

helāk *(Ar.) is.* Ölme, yok olma, helak

h.+eyle- 69b/14, 70b/11, 74a/8, 75b/22, 79b/20, 80b/22, 81b/4, 82a/8, 84a/22, 84a/4, 84a/5, 85a/7, 85a/8, 87a/1, 87b/3, 89b/22

h.+ine 65a/2

h.+it- 69b/15, 74a/14, 82b/11, 89b/9

h.+ol- 64b/21, 64b/22, 64b/23, 64b/25, 64b/5, 64b/6, 65a/4, 69a/10, 70b/3, 76b/24, 80b/17, 82b/1, 83a/23, 85b/20, 85b/22, 86a/6, 86a/6

hele *(Far.) zf.* Hele, özellikle, her şeyden önce

h. 64a/21, 65a/15, 66a/14, 66b/11, 70b/23, 76a/3, 77b/13, 78a/16, 78b/12, 79b/14, 79b/6, 81a/3, 81b/4, 82a/4, 84a/11, 84a/12, 86a/11, 87a/10, 88a/16, 88a/23, 88b/18, 89a/15

hem *(Far.)* **1.** *zf.* Hem, üstelik, zaten

h. 63a/19, 70b/3, 74a/15, 78b/1, 78b/9, 79b/2, 79b/24, 79b/5, 81b/25, 83a/2, 84b/4, 84b/5, 85b/4,

2. *bağ.* …hem…hem

h. 63a/22, 63b/22, 67a/1, 70b/6, 81b/25, 86b/23

hemān *(Far.) zf.* Hemen, derhal

h. 61b/4, 61b/4, 62a/10, 63b/13, 67a/19, 68a/13, 68a/8, 68a/9, 70a/17, 70a/8, 70a/9, 70b/12, 70b/19, 70b/19, 70b/25, 70b/6, 71b/4, 71b/6, 72b/10, 72b/18, 72b/22, 74a/16, 74b/18, 74b/23, 75a/10, 75a/7, 75a/8, 75b/11, 75b/4, 76a/14, 76b/14, 77b/17, 77b/19, 77b/2, 77b/4, 77b/9, 78a/25, 78b/1, 79a/16, 79a/18, 79b/2, 80a/15, 80a/3, 80a/4, 80b/13, 80b/17, 80b/21, 80b/22, 80b/23, 80b/25, 80b/4, 80b/8, 81a/20, 81a/5, 81a/8, 81b/12, 81b/21, 82a/1, 82a/11, 82a/16, 82a/5, 82b/18, 82b/23, 82b/3, 83b/19, 83b/21, 83b/23, 83b/25, 84a/10, 84a/20, 84a/4, 84a/5, 84b/10, 84b/25, 84b/6, 84b/7, 84b/9, 85a/15, 85a/2, 85b/11, 85b/15, 85b/20, 85b/21, 85b/23, 86a/1, 86b/17, 87a/19, 87a/22, 87a/23, 87b/2, 87b/6, 87b/8, 88a/11, 88a/18, 88a/21, 88a/4, 88a/5, 88b/1, 88b/22, 89a/14, 89b/13, 89b/15, 89b/22, 89b/25, 89b/4, 89b/9, 90a/11, 90a/18, 90a/20, 90a/7

hep *(Far.) zf.* Hep, daima

h. 66a/21

her *(Far.) sf.* Her

h. 64a/10, 68a/21, 68a/22, 83b/21, 84a/17, 86b/1

h.+ (her ne) 78b/8, 86b/21

h.+ (her bir) 76a/25

h.+ (her biri) 71a/2, 75a/10, 81b/13

h.+ (her ḳaçan kim) 75b/16

h.+ (her ḳanda) 74a/13, 86a/16

h.+ (her ne ḳadar) 64b/23, 79b/21, 86b/19

herkes *(Far.+ T.) zm.* Herkes

h. 60b/17, 60b/6, 61a/17, 61b/18, 62a/16, 63a/14, 66b/14, 68a/24, 69b/1, 77b/23, 79a/21, 81b/20, 83a/5, 86a/9

herẕe *(Far.) is.* Saçma söz, zevzeklik

h.+sin yi- 74b/4

hey *ünl.* Hey

h. 68a/21, 81a/25, 81b/6

heybet *(Ar.) is.* Gösteriş

h. 74b/25, 74b/4, 81a/15, 90a/1

h.+inden 71a/3, 72a/16, 79a/13

hey'et *(Ar.) is.* Şekil, görünüş

h.+de 68a/9, 85a/21

heykel *(Ar.) is.* Heykel

h.+-i hidāyet 61a/11

ḥıfẓ *(Ar.) is.* Saklama, muhafaza

h.+eyle- 80a/9, 84a/8

h.+it- 64a/16

ḫınzır *(Ar.) is.* Domuz

h. 83b/19, 83b/20

hīb *(Ar.)* Bağış

h.+eyle- 73b/2

hiç *(Far. hīç) zf.* Hiç

h. 69a/6, 79a/19, 79b/13, 80b/3, 81a/8, 89b/2

hidāyet *(Ar.) is.* Hak yoluna yönlendirme

h.+ (heykel-i hidāyet) 61a/11

ḥikāyet *(Ar.) is.* Hikâye

h.+eyle- 74a/6, 78a/15

ḥikmet *(Ar.) is.* Bilgelik, hikmet

h.+den (verā-yı ḥikmet) 69b/2

h.+-i ḫudā 69b/12, 82a/6, 82a/9

ḥikmet-nümā *(Ar.+Far.) b. sf.* Hikmet gösteren

→ Āyine-i Ġayret ve Ḥikmet-nümā, Āyine-i Ḫikmet-nümā

ḥikmet-şinās *(Ar.+Far.) b. sf.* Filozof

→ Sehlān-ı Ḥikmet-şinās

ḫil'at *(Ar.) is.* Padişah tarafından verilen kaftan

h.+giyür- 61b/20, 80a/1, 80b/2, 81a/10, 81a/7, 81b/8, 88b/4

h.+giy- 81a/11

ḥīle *(Ar.) is.* Hile, aldatma

h. 60b/4, 66a/14, 66a/15, 68b/20, 78b/9, 81a/23

h.+it- 82a/17

h.+sinden 68a/24

h.+sine 68b/18

h.+yi 82b/4

ḥīle-kārlıḳ *(Ar.+Far.+T.) b. is.* Hilekârlık

h. 67b/19

hind *is.* Hint, Hindistan

h. 80a/10

hindī *is.* Hintli

h. 60b/25, 78b/21, 81b/6

h.+ler 81a/15, 82b/20

h.+ye 64a/10

→ dārāy hindī, demürāzād hindī, erdāl hindī, erdivān hindī, eşkbūd hindī, lāhūr hindī, merd-rāz hindī, merv-rāz hindī, var-derāz hindī, var-dırāz hindī

hindū *bk.* **hindī**

→ dārāy hindū, erdivān hindū**,** lāhūr hindū

ḥisāb *(Ar.) is.* Hesap

h.+ında 67b/1

ḫiṭāb *(Ar.) is.* Hitap, seslenmek

h.+it- 84b/17

ḫiẕmet *(Ar.) is.* Hizmet, iş

h.+imde 65b/3

h.+ler eyle- 87b/10

ḫod *(Far.) is.* Kendi, bizzat, öz

h. 69a/18, 84b/22

ḫor ḫor *zf.* Horul horul

h. 77a/10

ḫor *(Far.) sf.* Yiyen, yiyici

→ merdüm-ḫor

ḫoş *(Far.) zf.* Güzel , hoş, iyi

h. 60b/15, 60b/5, 62b/9, 68b/23, 70a/23, 72a/20, 78b/3, 81b/15, 81b/8, 82a/12, 83a/19, 85b/9, 88a/11

→ bī-ḫoş

ḫoş-āmedī *(Far.) b. is.* Hoş geldin

h.+ye 81b/11

hoşca *(Far.+T.) zf.* Hoşça

h. 84a/8

hūb *(Ar.) sf.* Hoş, güzel

h.+-ı duḫter 84b/12

ḫudā *(Far.) is.* Allah

h. 65b/1

h.+ (ḥikmet-i ḫudā) 69b/12, 82a/6, 82a/9

h.+ya 75a/16, 77b/2, 81b/21, 85b/3

ḫudā-perest *(Far.) b. sf.* Allah'a inanan

h. 78a/20, 80b/18

h.+eyle- 78a/21, 78a/22

h.+ler 80a/19, 81a/18

h.+lerden 83a/25

h.+lere 80b/3

h.+leri 84a/10

h.+lerüñ 83a/3

h.+ol- 62b/25, 63a/6, 69b/7

ḫuddām *(Ar.) is.* Hizmetçiler

h. 85a/20

h.+ı 73a/17

h.+ıyam 73a/23

h.+uñ 62a/6

ḫulḳūm *(Ar.) is.* Hayvanlarda ve insanlarda boğaz

h.+a 87b/7

h.+una 75a/9

ḫumār *(Ar.) is.* İçkiden sonraki sersemlik

h.+ (defʿ-i ḫumār eyle-) 82a/19

ḫun-feşān *(Far.) b. sf.* Kan saçan

h.+a (tīġ-i ḫun-feşān) 82b/14

ḫurd *(Far.) is.* Kırılmış, parçalanmış

h.+eyle- 90a/12, 90a/12

ḫurd ḫām *(Far.) is.* Kırılmış, parçalanmış

h.+eyle- 72b/19, 75a/13, 80b/21, 82b/12, 87b/2, 89b/16

h.+it- 70b/9

h.+ol- 75a/21, 89b/18

ḫūri *(Far.) is.* Cennet kızı, sevgili

h.+dür 84b/14

hūş-ber *(Far.) b. is.* Aklı bozan ilaç

h.+i (dārū-yı hūş-ber) 82a/5

ḫużūr *(Ar.) is.* Ön, yan, kat

h.+ına 65b/10

h.+ında 64b/6

ḥücre *(Ar.) is.* Göz, odacık

h. 85a/15

h.+ler 72b/21

h.+lerüñ 73a/24

h.+nüñ 73a/15, 73a/25

h.+sinün 73a/16

h.+yi 73b/11, 73a/25

hücūm *(Ar.) is.* Saldırma, saldırı

h.+eyle- 67a/12, 73b/15

ḥükemā *(Ar.) is.* Alimler, bilginler

h. 79a/12

ḥükm *(Ar.) is.* Emir, hüküm

h.+eyle- 73a/5, 76b/1, 78b/15, 86b/2

h.+it- 63a/8

h.+i ir- 68b/11, 68b/24

hüner *(Far. huner) is.* Hüner, marifet

h. 65a/23, 77b/13, 81a/23, 81a/23

h.+ (luʿb-ı hüner) 80a/16

ḥüsnā *(Ar.) sf.* En güzel

h.+lardan 84b/5

h.+lardandur 63a/23

hüvām *(Ar.) is.* Hayranlık hali

h.+ (tīġ-i hüvām-ı āṣaf şāh) 75b/19

hüzzām *is.* Hüzzam makamı

→ Tīġ-i Hüzzām

-I-

ı- *bk.* **i-**

ı.-dı (almamış-ıdı) 70a/23

ı.-dı (ḳomış-ıdı) 63a/3, 87a/7

ı.-dı (olınmış-ıdı) 68a/9

ınan- İnanmak

ı.-dılar 61a/4

ı.-mazlar 60b/5

ı.-up 88a/5

ıraḳ *sf.* Uzak

ı.+dan 62a/5, 68b/11, 73b/6

ʻırż *(Ar.) is.* Şeref, namus

ı.+ımı 69a/15

ı.+ıña 69a/15

ı.+um 69a/8

ışmarla- Emanet etmek

ı.-dı 62b/23

ı.-dı (cān ber-cehennem ısmarla-) 85b/20

ıżṭırāb *(Ar.) is.* Elem, acı

ı.+dadur 84b/25

-İ-

i- İmek yardımcı fiili

i.-di 61a/12, 61a/7, 61b/21, 61b/6, 62a/3, 62a/5, 63b/12, 65a/1, 65a/14, 66a/4, 66b/22, 67a/18, 67a/19, 67b/1, 68b/22, 68b/3, 68b/5, 69a/17, 69a/18, 69a/19, 69b/11, 69b/16, 69b/18, 69b/18, 69b/19, 70a/11, 70a/15, 70a/15, 70a/15, 70a/17, 70a/17, 70b/16, 70b/17, 71a/7, 72b/20, 72b/20, 73a/5, 73b/1, 73b/19, 74a/1, 74a/19, 74a/19, 74a/3, 74b/24, 74b/24, 74b/24, 74b/25, 75a/11, 75a/14, 75b/14, 77a/20, 77a/21, 78b/17, 78b/17, 78b/19, 78b/20, 78b/20, 78b/20, 78b/21, 78b/21, 78b/21, 78b/21, 78b/22, 78b/23, 78b/23, 78b/5, 78b/9, 79a/17, 80a/7, 80b/13, 80b/7, 81a/10, 82a/7, 83a/11, 83a/13, 83a/13, 83a/9, 83b/8, 84a/23, 84a/23, 84a/4, 84b/5, 84b/5, 84b/5, 84b/6, 84b/9, 85b/12, 85b/16, 86a/1, 86a/12, 86b/2, 87a/11, 87a/11, 87a/12, 87a/15, 87a/15, 87a/15, 87a/15, 87a/16, 87a/16, 87a/16, 87b/9, 88a/1, 88a/1, 88a/1, 88a/2, 88a/3, 88a/3, 88b/13, 88b/25, 88b/25, 88b/25, 89a/1, 89a/1, 89a/18, 89a/20, 89a/21, 89a/21, 89a/22, 89a/22, 89a/22, 89a/23, 89a/23, 89a/23, 89a/24, 89a/3, 89a/3, 89a/3, 89a/3, 89a/4, 89a/7, 89a/7, 89a/7, 89a/8

i.-diler 81b/10, 84a/15

i.-di (binmiş-idi) 62a/4

i.-di (dimiş-idi) 71a/10

i.-di (düşmiş-idi) 68b/11

i.-di (eylemiş-idi) 69b/11, 83a/12

i.-di (gelmiş-idi) 66a/5

i.-di (gitmiş-idi) 78a/4

i.-di (göndermiş-idi) 83a/10

i.-di (görmiş-idi) 85a/9

i.-dügin 67b/25, 68b/21

i.-düm 73a/4, 85a/11, 85a/23

i.-ken 61a/17, 62b/24, 69b/20, 71a/10, 74a/2, 78a/1, 78a/4, 84a/20, 85b/15

i.-ken (yoġ-iken) 83b/5

i.-miş 60b/18, 61b/21, 63b/1, 63b/4, 64b/19, 65b/23, 65b/24, 65b/7, 67a/8, 70a/23, 72a/25, 74a/16, 76b/12,

77a/9, 78a/20, 78a/22, 79b/12, 80a/2, 81b/10, 88b/5

i.-se 60b/4, 61a/22, 63b/8, 64a/11, 64a/16, 64a/20, 64b/24, 64b/7, 65a/4, 67a/18, 67b/19, 68a/21, 68b/8, 69a/3, 70a/14, 70a/23, 72a/15, 72a/23, 74a/8, 75a/17, 76b/20, 77a/18, 77a/5, 78a/15, 78b/13, 78b/4, 79a/1, 79a/11, 79a/18, 79a/23, 79b/21, 79b/21, 79b/7, 80b/11, 80b/14, 81b/4, 82a/25, 82a/8, 82b/8, 83a/5, 83b/20, 84a/13, 84a/18, 84a/20, 84b/1, 84b/25, 84b/8, 85b/5, 86a/16, 86a/7, 86b/20, 86b/20, 87b/2, 87b/25, 87b/6, 88a/23, 88a/24, 89b/18

i.-sem 64b/2

ibn *(Ar.) is.* Oğul

→ Süleymān İbn-i Cān

ibṭāl *(Ar.) is.* İptal

i.+eyle- 83b/11, 83b/19

ibtidā *(Ar.) is.* Başlama, başlangıç

i. 61a/21, 62a/24, 62a/25, 62b/10, 62b/3, 75a/17, 79a/9, 84a/15, 88a/24

icmālen *(Ar.) zf.* Kısaltarak, özetleyerek

i. 78a/15

icrā *(Ar.) is.* Yerine getirme, yapma

i.+dan 62b/19

i.+eyle- 79b/17

iç *is.* İç

i. 72b/18

i.+eri 63a/4, 64b/11, 65b/16, 73b/11

i.+i 72a/11, 77a/12

i.+inde 61a/2, 69a/13, 72a/24, 72a/25, 73b/3, 74b/18, 77b/4, 82b/1, 83a/12, 85a/11, 85a/12

i.+inden 82a/25

i.+ine 74a/2

i.+lerinde 63a/17

i.+lerinden 63a/16

iç- İçmek

i. 61b/17, 68a/2

i.-di 66a/4, 79b/18

i.-e 79b/10

i.-mege 68b/23

i.-mekde 69b/12

i.-üp 71b/19

içeri *zf.* İçeri

i. 64a/22, 65b/21, 66a/9, 72a/10, 72b/18, 72b/23, 72b/24, 75b/19, 75b/9, 78a/7, 79a/7, 79b/17, 79b/17, 82a/4, 83b/7, 83b/9, 85a/15, 87a/19, 87a/21, 88b/9, 89b/2, 90a/20

içerü *bk.* **içeri**

i.+si 73a/25

içinde *zf.* İçinde, ortamında

i. 73b/22, 74a/12, 74a/6, 75b/20, 76b/2, 80a/12, 82a/15, 83a/18, 87a/1

içre *zf.* İçinde, arasında

i. 64a/21, 65b/25, 66b/5, 78b/18, 79a/3

içün *e.* İçin, amacıyla

i. 60b/2, 62a/9, 64a/8, 65a/2, 69a/14, 72a/12, 73a/11, 81a/8

i.+ (anuñ'çün) 70b/5, 84a/23

i.+ (senüñ'çün) 73a/10, 85a/23

ifāde *(Ar.) is.* Anlatma, anlatış

i.+eyle- 88b/23

i.+it- 90a/23

ihmāl *(Ar.) is.* İhmal

i.+eyle- 81b/12

iḥmālci *(Ar.+T.) sf.* İhmalkâr

i.+dür 89a/13

iḥtimāl *(Ar.) is.*İhtimal, olasılık

i.+dür 62a/10, 87b/22

iḫtiyār *(Ar.) is.* Seçme, seçilme

i.+ı 80b/8

i.+it- 65a/2

ihtiyāṭen *(Ar.) zf.* İlerisini düşünerek

i. 89a/19

iḳdām *(Ar.) is.* Gayretli çalışma

i.+eyle- 84a/21

i.+it- 84a/23

iki *is.* İki

i. 61a/16, 61a/17, 61a/6, 61a/7, 61b/11, 61b/18, 61b/24, 62a/1, 62a/15, 62a/20, 62a/20, 62a/25, 62b/23, 64a/18, 64b/17, 64b/17, 64b/3, 65a/12, 65a/21, 65b/11, 66a/22, 66a/22, 66b/18, 66b/23, 66b/9, 67a/14, 67b/11, 67b/2, 68a/3, 71b/19, 72b/23, 72b/25, 72b/7, 73a/15, 73b/6, 75a/1, 75a/12, 75a/18, 75a/20, 75a/23, 75a/3, 75a/8, 75a/8, 75a/9, 76a/3, 77b/19, 78a/13, 79a/10, 79a/15, 80a/12, 80a/13, 80a/14, 80a/14, 80a/17, 80b/24, 80b/4, 81a/12, 81a/12, 81a/12, 81a/6, 81b/7, 82b/11, 82b/13, 82b/20, 82b/24, 82b/25, 82b/5, 82b/8, 83a/4, 86b/18, 87a/13, 87a/14, 87b/10, 87b/6, 87b/6, 87b/7, 88a/1, 88a/15, 88b/8, 89a/6, 90a/17, 90a/9

i.+den 81b/15

i.+miz 87b/23

i.+ñizi 66a/1

i.+pāre eyle- 75a/9, 77b/1

i.+pāre it- 77a/23

i.+si 61a/5, 62a/11, 62a/13, 63a/15, 84a/18, 89a/9, 90a/4

i.+sini 90a/5

i.+sinüñ 80b/16

i.+ (biñ iki yüz) 76b/21

i.+ (iki biñ) 63b/2

i.+ (iki kerre yüz biñ) 79a/17, 79b/9, 82b/18

i.+ (iki yüz) 63a/16, 68b/15, 72a/1

i.+ (iki yüz altmış iki) 74a/19, 74a/19

i.+ (iki yüz altmış ṭoḳuz) 87a/15

i.+ (iki yüz elli biñ) 64a/16, 66a/23

i.+ (iki yüz elli ṭoḳuz) 88b/25

i.+ (iki yüz on ṭoḳuz) 87a/16, 88a/21, 88a/3

i.+ (iki yüz on yidi) 73b/2, 89a/21

i.+ (iki yüz otuz) 70a/15

i.+ (iki yüz otuz sekiz) 89a/4

i.+ (iki yüz seksen) 74a/1, 89a/23

i.+ (iki yüz seksen iki) 73a/11, 73a/12

i.+ (iki yüz ṭoḳsan) 70b/25, 71a/2, 75a/8

i.+ (iki yüz ṭoḳsan altı) 74b/24

i.+ (iki yüz yigirmi) 89a/21
i.+ (iki yüz yigirmi) 73b/18
i.+ (iki yüz yigirmi ṭoḳuz) 89a/2
i.+ (iki yüz yitmiş ṭoḳuz) 89a/22
i.+ (miyānı iki ḳat ol-) 61b/11, 75a/3, 88a/23
i.+ (on iki) 66b/12, 73b/12
i.+ (on iki kerre yüz biñ) 73a/13
i.+ (otuz iki) 62a/19, 62b/6
i.+ (yitmiş iki) 73a/12, 74b/1, 76b/6, 83b/18
i.+ (yüz elli iki) 88a/2
i.+ sin (on iki) 73b/16
ikinci *sf.* İkinci
i. 62b/17, 63a/6, 71b/23, 76a/21, 79a/9, 89b/7
i.+ (on ikinci) 74b/13, 75a/4, 75b/1
ikişer *sf.* İkişer
i. 84a/17
i.+i 85b/14
iḳlīm *(Ar.) is.* Ülke, memleket
i.+-i ʻadem 81b/2
ikrām *(Ar.) is.* Hürmet, saygı
i.+eyle- 83a/24
iḳrār *(Ar.) is.* Dil ile söyleme
i.+eyle- 71b/9
iḳtiżā *(Ar.) is.* Lazım gelme, ihtiyaç
i.+eyle- 60b/5, 64a/20, 68a/22, 72a/3, 76b/13, 86b/14, 86b/21, 86b/25
il- Geçmek, ilişmek
i.-üp 82b/13
ʻilāc *(Ar.) is.* İlaç
i.+it- 60b/10
ile 1. *bağ.* İle, ve
i. 61b/25, 62a/3, 63b/18, 65a/10, 65b/13, 65b/18, 65b/9, 66a/25, 68a/5, 71b/21, 73a/12, 73a/17, 73b/24, 77b/18, 77b/21, 80b/24, 81b/10, 81b/16, 83a/16, 83a/6, 84a/12, 87a/12, 88a/14, 88a/14, 88b/10, 88b/6, 89a/14, 89a/16, 90a/3, 90a/6, 90a/8
2. *e.* İle
i. 60b/4, 60b/25, 61a/15, 61a/15, 61a/19, 61a/4, 62a/3, 62a/5, 62a/21, 62b/25, 63a/2, 63a/7, 63a/8, 63a/25, 63b/1, 63b/12, 63b/16, 63b/2, 63b/3, 64a/13, 64a/16, 64a/24, 64b/12, 64b/16, 64b/2, 64b/22, 65a/1, 65a/23, 65a/6, 65a/8, 65b/1, 65b/23, 65b/5, 65b/7, 66a/12, 66a/14, 66a/14, 66a/15, 66a/2, 66a/20, 66a/23, 66a/23, 66a/5, 66a/8, 66b/2, 67a/14, 67a/17, 67a/18, 67a/23, 67a/6, 68a/11, 68a/23, 68a/24, 68a/8, 68b/23, 69a/10, 69a/14, 69a/2, 69a/21, 69a/23, 69a/23, 69a/8, 69b/15, 69b/17, 69b/21, 69b/23, 69b/3, 69b/5, 69b/7, 70b/11, 70b/13, 70b/15, 70b/17, 70b/18, 70b/19, 70b/23, 70b/24, 71b/11, 71b/2, 71b/2, 71b/7, 72a/18, 72b/13, 73a/10, 73a/6, 74a/21, 74b/10, 74b/20, 74b/22, 74b/23, 74b/25, 74b/5, 75a/1, 75a/13, 75a/2, 75a/25, 75a/4, 75b/21, 75b/22, 76a/11, 76a/13, 76b/14, 76b/6, 76b/7, 77a/11, 77a/13, 77a/19, 77a/22, 77a/3, 77a/8, 77b/13, 77b/16, 77b/16, 77b/3, 78a/12, 78a/2, 78a/7, 78b/4, 78b/5, 78b/9, 79a/14, 79b/11, 79b/15, 79b/2,

79b/9, 80a/24, 80a/5, 80a/5, 80b/19, 81a/2, 81a/22, 81a/22, 81a/23, 81b/1, 81b/4, 82a/17, 82a/25, 82a/7, 83a/14, 83a/18, 83a/7, 83b/19, 83b/20, 83b/21, 83b/4, 84a/6, 84b/2, 85a/1, 85a/23, 85b/11, 85b/18, 85b/5, 85b/6, 86a/4, 86a/8, 86b/13, 86b/23, 87a/4, 87a/13, 87b/1, 87b/3, 87b/8, 88a/12, 88a/19, 88a/25, 88b/19, 88b/21, 88b/24, 88b/8, 89a/14, 89a/16, 89a/2, 89b/15, 89b/16, 89b/2, 89b/22, 90a/1, 90a/10, 90a/12, 90a/13, 90a/14, 90a/16, 90a/18, 90a/18, 90a/3, 90a/24

ileri *bk.* **ilerü**

i. 83a/17

ilerü *zf.* İleri

i. 62a/8, 62b/19, 78a/12, 85a/21

ilet- Götürmek, iletmek

i. 72a/8, 87b/18

i.-di 65a/25, 66a/8, 66b/3, 81a/6, 88a/20

i.-diler 65a/23, 66b/13, 66b/21, 72a/13

i.-eyüm 68b/20

i.-miş 65b/24

i.-sem 74b/3

i.-üp 77b/15

i.-ürem 74b/3

iliş- İlişmek

i.-di 67a/4

illā *(Ar.) e.* İlle, mutlaka

i. 80b/20

→ ve-illā

ʻillet *(Ar.) is.* Hastalık, sakatlık

i. 75b/13

ʻilm *(Ar.) is.* İlim

i. 73a/15

iltifāt *(Ar.) is.* İtibar etme

i.+eyle- 78b/4, 83a/24

ilzām *(Ar.) is.* zorlama, zorla kabul ettirme

i.+eyle- 67b/19

i.+ol- 87b/6

īmān *(Ar.) is.* İman, inanç

i. 72a/8

i.+a 74b/22, 87b/5

i.+a gel- 60b/20, 62b/21, 74b/22, 77b/14, 86b/25, 87b/5, 87b/9, 88b/4, 90a/8

i.+a getür- 74a/16, 87b/13

i.+da 76a/18

imdād *(Ar.) is.* Yardım

i.+it- 88b/23, 89b/23

i.+larına 85b/5

i.+-ı lisān eyle- 69a/8

imdi *zf.* Şimdi

i. 60b/5, 61a/20, 61b/16, 62b/22, 62b/9, 63b/8, 64b/23, 64b/6, 67b/20, 68b/23, 71a/7, 71b/14, 72a/20, 72a/3, 74b/4, 75a/20, 75a/4, 75b/15, 76a/6, 76b/13, 77a/14, 77a/18, 78a/24, 78b/14, 79b/21, 79b/4, 80b/14, 81a/24, 81b/15, 85b/9, 87a/25, 87b/18, 88a/11

imtiḥān *(Ar.) is.* Deneme, sınama

i.+olın- 65b/1

i.+ol- 61a/16, 64a/9, 69a/24, 72a/4

in- İnmek

i. 62b/6

i.-di 60b/8, 62b/9, 70b/9, 75a/5, 76a/3, 77a/3, 87a/20, 87a/9

i.-diler 72b/2, 77b/10, 85b/13, 87a/9, 87b/11, 88a/13

i.-di-se 74b/15, 75a/17

i.-dükde 75a/19, 77a/23

i.-erken 77b/2

i.-ice 61b/10

i.-ince 61b/11, 70b/7

i.-miş 77a/8

i.-señ 62b/8

i.-üp 62a/3, 62b/6, 62b/9, 68a/7, 75a/6, 75b/18, 76a/13, 76b/22, 76b/23, 76b/25, 76b/7, 77a/6, 78a/11, 78a/13, 86a/20

‘inād *(Ar.) is.* İnat

i.+it- 74a/8

i.+muḫālefet.eyle- 64b/24

‘inān *(Ar.) is.* Dizgin

i. 80b/8

incit- İncitmek

i.-meyüp 85a/19

indir- *bk.* **indür-**

i.-üp 75b/22, 87a/10

indür- İndirmek

i.-eler 72b/1

inhizām *(Ar.) is.* Hezimete uğrama,bozulma, yenilme

i.+ına 81b/23

inḳıyād *(Ar.) is.* Boyun eğme, teslim olma

i.+ (iṭā‘at inḳıyād eyle-) 63a/1

ins *(Ar.) is.* İnsan

i.+ ü cin 76a/24

inṣāf *(Ar.) is.* İnsaf, merhamet

i.+it- 88b/3

insān *(Ar.) is.* İnsan, adam

i. 79a/9

i.+uñ 65b/7

intiḫāb *(Ar.) is.* Seçmek

i.+it- 87a/7

intiḳām *(Ar.) is.* İntikam, öç alma

i.+al- 69b/15

i.+ın 80b/19

i.+ın al- 75a/13

i.+um 78a/17

ip *is.* İp, iplik

i.+lerine 85b/15

ir- Ulaşmak, ermek, erişmek

i.-di 64a/21, 72a/10

i.-üp 61b/3, 67a/18, 67a/19, 70b/18, 80b/10, 82b/15

i.-üp (hükmi ir-) 68b/11, 68b/24

irgür- Ulaştırmak, eriştirmek

i.-mek (żarar irgür-) 85b/5

iriş- Ulaşmak, erişmek

i.-di 61a/13, 61a/24, 61b/9, 67b/24, 67b/25, 70b/21, 74b/6

i.-dükde 63b/3

i.-düñ 83a/20

i.-mekdür 66a/17

i.-se 75b/13, 81b/21

i.-ti 89b/1, 89b/3

i.-üp 61b/6, 65b/8, 71b/1, 77b/21

i.-ür 70a/9, 83a/2

irişdür- Ulaştırmak, yetiştirmek

i.-di 68b/17

i.-diler 62a/14, 82b/14
i.-e-bildük 85b/9
irkenden *zf.* Erkenden
i. 67b/10
irsāl *(Ar.) is.* Gönderme, yollama
i.+eyle- 78a/11, 79b/15
i.+it- 64b/24
irte *is.* Erte, bir olayın arkasından gelen zaman
i. 63a/2, 67b/16
irtesi *sf.* Ertesi
i. 61a/13, 61a/13, 61b/25, 64a/8, 65a/7, 65a/10, 67b/17, 69b/9, 79b/15, 88a/12, 88a/17, 89a/15, 89b/6, 89b/7
irtikāb *(Ar.) is.* Bekleme, gözleme
i.+eyle- 61a/21
i.+ımuz 61a/23
ism *(Ar.) is.* İsim, ad
i. 83b/22
i.+i 83b/21
i.+in 83b/25, 84a/3
i.+lerin 67b/13, 83b/20
i.+üñ 83b/25
iste- İstemek
i.-di 63a/24, 68b/2, 73b/4, 78b/1
i.-r 64b/10, 66a/14, 66a/15, 70a/22, 74b/3
i.-rem 72a/4
i.-rler 85b/8
i.-rseñiz 78a/24
i.-rsiñ 70a/21
istiḳbāl *(Ar.) is.* Karşılama
i.+it- 63a/3
istirāḥat *(Ar.) is.* Dinlenme
i.+it- 70a/4
iş *is.* iş
i. 65b/15, 78b/25, 87a/3, 88a/22
i.+den (iş işden geç-) 82b/23
i.+dür 67b/18
i.+i 69a/2, 83b/1
i.+idür 66b/17, 66b/25, 67a/25
i.+imüz 69b/1
i.+ine 67b/19
i.+lerine 63a/14
i.+üñ 89b/8
işāret *(Ar.) is.* İşaret
i.+eyle- 67a/5, 78b/3, 79b/18, 83b/24, 83b/9
i.+it- 65b/4, 66a/24
i.+ol- 72b/13
işe- İşemek
i.-mege 84b/6
işit- İşitmek, duymak
i.-dügi 72a/19, 79a/18
i.-dügüm 88b/15
i.-düm 74a/16, 79b/20
i.-enler (işidenler) 78b/11
i.-esin (işidesin) 86a/17
i.-ince (işidince) 62a/10, 65a/1, 72a/16, 72a/25, 76b/12, 77b/9, 79a/18, 82b/24, 83a/23, 85b/2, 88b/17
i.-mezseñiz 76b/24
i.-üp (işidüp) 69b/24, 70a/16, 70b/10, 70b/15, 80a/10, 81b/17, 82b/7, 84a/24, 86a/12, 86a/4, 88b/6
i.-ürlerdi (işidürlerdi) 66b/6
işle- İşlemek,
i.-di 86a/17

i.-mez 90a/11
i.-mezdi 83b/9
i.-süñ 76a/12
‘işret *(Ar.) is.* Zevk ü safa, içki meclisi
‘i. 62a/14
‘i.+e 62a/4, 68b/1
‘i.+eyle- 63b/17
‘i.+it- 62a/15
‘i.+ (‘ayş ‘işret eyle-) 69a/25
‘i.+ (‘ayş ‘işret üzere ol-) 83a/5
işte *e.* İşte
i. 61a/14, 61b/16, 64a/3, 65b/2, 66a/12, 66a/4, 66b/24, 69a/6, 69b/10, 69b/15, 70a/11, 71a/7, 76a/10, 76a/9, 77b/24, 77b/5, 78a/5, 80a/18, 80a/18, 81b/22, 83a/20, 84a/25, 85b/12, 86b/11, 86b/21, 88a/8, 88a/9, 89b/17
iştihā *(Ar.) is.* İstek, iştah
i.+dan 84b/6
i.+sından 84b/10, 85a/3
it- Etmek, yapmak
i.-diler (ceng it-) 81a/3
i.-diler (ḫaber it-) 87a/13
i.-di (bend it-) 76b/22
i.-di (n’it-) 86a/17
i.-dügi 78b/24, 82b/4
i.-dügin 88a/22
i.-dügi (ḥükm it-) 63a/8
i.-düm (su’āl it-) 65b/25
i.-dürdi (nidā itdür-) 66a/20
i.-dür (nidā itdür-) 80a/4
i.-e-bilürse (ide-bilürse) (fetḥ it-) 60b/25
i.-e-bilürseñ (ide-bilürseñ) (fetḥ it-) 60b/22
i.-eceklerin (ideceklerin) (ber-dār it-) 84a/25
i.-ecek (idecek) (ceng it-) 75b/11
i.-ecek (idecek) (ḥamle it-) 81b/2
i.-ecek (idecek) (ẓuhūr it-) 89a/24
i.-eler (iderler) (ḫatā it-) 62a/10
i.-elüm (idelüm) 87b/25, 89a/11, 90a/22
i.-elüm (idelüm) (ber-dār it-) 84a/11
i.-elüm (idelüm) (ceng it-) 64a/13, 68a/13, 76a/12
i.-elüm (idelüm) (da‘vet-i islām eyle-) 87b/15
i.-elüm (idelüm) (ḫalāṣ it-) 74b/17
i.-elüm (idelüm) (ifāde it-) 90a/23
i.-elüm (idelüm) (imdād it-) 89b/23
i.-elüm (idelüm) (ṣayd it-) 69b/15
i.-elüm (idelüm) (żabṭ it-) 79a/23, 80a/5
i.-elüm (idelüm) (seyr it-) 65b/22
i.-elüm (idelüm) (te’ḫir it-) 83a/2
i.-emediler (idemediler) 76b/19
i.-emedi (idemedi) (fehm it-) 88b/18

i.-emedi (idemedi) 76b/19, 76b/19

i.-emedüm (idemedüm) (ḥamle it-) 81b/1

i.-emeyüp (idemeyüp) 89b/16

i.-emeyüp (idemeyüp) (ārām it-) 88b/7

i.-emeyüp (idemeyüp) (menʿ it-) 70b/24, 87b/4

i.-emeyüz (idemeyüz) (alış viriş it-) 68b/7

i.-emezdi (idemezdi) (teşḫīş it-) 85a/9

i.-emez (idemez) 88a/24

i.-emez (idemez) (ḥalāş it-) 63b/6

i.-en (iden) 69a/2, 74b/5

i.-en (iden) (esīr it-) 81a/18

i.-erdi (iderdi) (bāṭıl it-) 69b/5

i.-erdi (iderdi) (ḫavf it-) 68a/10

i.-erdi (iderdi) (iki pāre it-) 77a/23

i.-erdi (iderdi) (lüṭf it-) 86b/9

i.-erdi (iderdi) (sāḳīliḳ it-) 68b/1

i.-erdi (iderdi) (ümīd it-) 77a/2

i.-erek (iderek) (ceng it-) 67a/15

i.-erek (iderek) (fikr it-) 82a/7

i.-erek (iderek) (medḥ ṣenā it-) 81a/16

i.-erek (iderek) (niyāz it-) 75a/16

i.-erek (iderek) (ʿarż it-) 65a/23

i.-erek (iderek) (seyr temāşā it-) 71b/23

i.-erek (iderek) (seyr ü temāşā it-) 63a/16

i.-erek (iderek) (temāşā it-) 70a/5

i.-erem (iderem) (fetḥ it-) 60b/23

i.-erem (iderem) (ḳatl it-) 81b/18

i.-erken (iderken) 86a/21

i.-erken (iderken) (naḳl it-) 88a/6

i.-erken (iderken) (seyr it-) 63a/17

i.-erlerdi(iderlerdi) (taḥmīn it-) 61a/5

i.-erlerdi (iderlerdi) (temāşā it-) 81b/17

i.-erlerken (iderlerken) (cüstücū it-) 82b/7

i.-erler (ḫaber it-) 86b/21

i.-erler (iderler) 87a/18

i.-ersem (idersem) (ser-güştlük it-) 84b/24

i.-erseñiz (iderseniz) (murād it-) 60b/1

i.-erseñ (iderseñ) 70b/5

i.-erse (iderse) (ḥareket it-) 66b/5

i.-erse (iderse) (ḳabūl it-) 84a/5

i.-erse (iderse) (muḫālefet it-) 74a/14

i.-erse (iderse) (suʾāl it-) 63b/9

i.-er (ider) (iḳdām it-) 84a/23

i.-er (ider) (ḳatl it-) 82a/16

i.-er (ider) (muḳāvemet it-) 86b/12

i.-er (ider) (ʿitab it-) 62a/8

i.-er (ider) (seyr it-) 84b/15
i.-esin (idesin) (ḫayr duʻā it-) 85b/1
i.-esin (idesin) (irsāl it-) 64b/24
i.-esin (idesin) (teslīm it-) 64b/7
i.-esin (idesin) (yād it-) 64b/22
i.-esiz (idesiz) (imdād it-) 88b/23
i.-evüz (idevüz) (temāşā it-) 76b/13
i.-e-bilürsin (ide-bilürsin) (fetḥ ide-bil-) 72b/10
i.-e-gördi (ide-gördi) (zūr ide-gör-) 62b/17, 76a/15
i.-eydük (ideydük) (murād it-) 81b/12
i.-eyüm (ideyüm) 63b/24, 75b/11
i.-eyüm (ideyüm) (ḥaps it-) 81a/19, 81b/24
i.-eyüm (ideyüm) (helāk it-) 89b/9
i.-eyüm (ideyüm) (ḥīle it-) 82a/17
i.-eyüm (ideyüm) (istirāḥat it-) 70a/4
i.-eyüm (ideyüm) (müdārā it-) 84b/25
i.-eyüm (ideyüm) (pādişāh it-) 84b/23
i.-eyüm (ideyüm) (tecessüs it-) 64a/19
i.-me 69a/9
i.-medi (eṣer it-) 77a/24
i.-medi (fāʼide it-) 74b/14
i.-meyesin (ferāmuş it-) 85a/12
i.-meyüp (ḳatl it-) 76a/18
i.-meyüp (muḫālefet it-) 86b/25
i.-miş (tamām it-) 73a/18
i.-seler (ʻazm-ı īrān-zemīn it-) 64a/25
i.-üñ (idüñ) 79b/22
i.-üñ (idüñ) (ārām it-) 71b/15
i.-üñ (idüñ) (ʻarż it-) 64b/9
i.-üñ (idüñ) (ḫaber it-) 75b/16
i.-üñ (idüñ) (suʼāl it-) 70a/16
i.-üp (idüp) 63a/11, 85b/2
i.-üp (idüp) (āferīn it-) 75b/7
i.-üp (idüp) (āh it-) 82b/1, 82b/17
i.-üp (idüp) (ālūde it-) 67b/14
i.-üp (idüp) (ārām it-) 75b/17, 79b/15, 89b/1, 89b/6
i.-üp (idüp) (āsāyiş it-) 68a/12
i.-üp (idüp) (āzār it-) 65b/19
i.-üp (idüp) (ʻaşḳ it-) 67b/18
i.-üp (idüp) (ʻazm-ı ḫāḳān-zemīn it-) 64a/18
i.-üp (idüp) (ʻazm-ı kūh-ı Bercīs it-) 83a/10
i.-üp (idüp) (ʻazm-ı meydān it-) 74b/1, 80a/20
i.-üp (idüp) (ʻazm it-) 63b/14
i.-üp (idüp) (baş it-) 76a/1
i.-üp (idüp) (bend it-) 66b/23, 76b/20
i.-üp (idüp) (beyān it-) 79b/6
i.-üp (idüp) (binā it-) 73a/11, 85a/11

i.-üp (idüp) (bölük bölük it-) 90a/3
i.-üp (idüp) (bünyād it-) 83a/11
i.-üp (idüp) (cem‘ it-) 60b/18, 61b/12, 61b/20, 88a/5
i.-üp (idüp) (ceng it-) 61b/16, 62a/1, 62a/17, 62a/17, 68a/1, 68a/13, 68a/6, 69b/17, 71b/3, 76a/14
i.-üp (idüp) (cevelān it-) 80a/16
i.-üp (idüp) (cūş it-) 65a/3
i.-üp (idüp) (ḍarb it-) 69a/8
i.-üp (idüp) (dā’ire it-) 73b/12
i.-üp (idüp) (da’vet it-) 63a/7, 87a/1
i.-üp (idüp) (defn it-) 80a/25
i.-üp (idüp) (derāz it-) 61b/3
i.-üp (idüp) (devr it-) 72b/15
i.-üp (idüp) (dīvān it-) 64b/3, 65a/25, 65a/7, 69b/1, 81b/7, 87a/3
i.-üp (idüp) (du’ā it-) 78a/19, 80b/3
i.-üp (idüp) (dügün it-) 64a/11, 85a/2
i.-üp (idüp) (emr it-) 70b/24
i.-üp (idüp) (engüşt-ber-dehān it-) 77b/24
i.-üp (idüp) (ferāġāt it-) 64b/18
i.-üp (idüp) (fermān it-) 80a/12
i.-üp (idüp) (feryād it-) 84a/20
i.-üp (idüp) (fetḥ it-) 87a/1
i.-üp (idüp) (fikr it-) 72b/12, 77b/15
i.-üp (idüp) (firār it-) 66a/3, 87b/19
i.-üp (idüp) (ġalḳ it-) 69b/19
i.-üp (idüp) (ḥaml it-) 61a/7
i.-üp (idüp) (ḥaps-ı nefes it-) 69b/20
i.-üp (idüp) (ḥaps it-) 67a/21, 84a/6
i.-üp (idüp) (ḫaṭa it-) 62a/8
i.-üp (idüp) (ḥavāle it-) 62a/12, 67b/8
i.-üp (idüp) (ḥāžır it-) 63a/2, 71b/21
i.-üp (idüp) (ḥaẕẓ it-) 66a/5
i.-üp (idüp) (ḫavf it-) 72a/5
i.-üp (idüp) (helāk it-) 69b/15, 74a/14, 82b/11
i.-üp (idüp) (ḫiṭāb it-) 84b/17
i.-üp (idüp) (ḥıfẓ it-) 64a/16
i.-üp (idüp) (ḫurd ḫām it-) 70b/9
i.-üp (idüp) (iḫtiyār it-) 65a/2
i.-üp (idüp) (‘ilāc it-) 60b/10
i.-üp (idüp) (‘inād it-) 74a/8
i.-üp (idüp) (inṣāf it-) 88b/3
i.-üp (idüp) (intiḫāb it-) 87a/7
i.-üp (idüp) (istiḳbāl et-) 63a/3
i.-üp (idüp) (işāret it-) 65b/4, 66a/24
i.-üp (idüp) (‘işret it-) 62a/15
i.-üp (idüp) (i‘tiẕār it-) 68a/22
i.-üp (idüp) (iyü it-) 69b/10
i.-üp (idüp) (ḳabż it-) 64b/22
i.-üp (idüp) (ḳarār it-) 64a/12
i.-üp (idüp) (ḳatl it-) 60b/9
i.-üp (idüp) (ḳıyās it-) 87a/18

i.-üp (idüp) (kebāb it-) 62a/3, 68b/1

i.-üp (idüp) (latīfe it-) 79b/14

i.-üp (idüp) (lerze-nāk it-) 67b/24

i.-üp (idüp) (medḥ it-) 61b/21

i.-üp (idüp) (men‘ it-) 61b/2, 66b/2, 68a/1, 71a/11, 71b/2, 71b/2, 80a/21, 80a/22, 81a/1, 81a/2, 81a/4, 88a/19

i.-üp (idüp) (merḥabā it-) 61a/20, 62b/2

i.-üp (idüp) (muḫālefet it-) 89b/6

i.-üp (idüp) (mübāşeret it-) 81b/3

i.-üp (idüp) (münhezim it-) 63a/25

i.-üp (idüp) (mürūr it-) 62a/15, 62a/24, 63a/15, 70a/6, 81a/11, 90a/8

i.-üp (idüp) (müslimān it-) 89b/1

i.-üp (idüp) (müşāvere it-) 78b/16, 88a/15

i.-üp (idüp) (müṭālaʿa it-) 64b/15

i.-üp (idüp) (naḳl it-) 83a/25

i.-üp (idüp) (naṣīb it-) 64a/17

i.-üp (idüp) (nazar-ı ber-meydān it-) 80a/15

i.-üp (idüp) (niyāz it-) 86b/11

i.-üp (idüp) (niyaz it-) 69a/21

i.-üp (idüp) (pertāb it-) 62a/2, 62a/4

i.-üp (idüp) (pūs it-) 78a/19

i.-üp (idüp) (reml it-) 70a/8, 79a/15

i.-üp (idüp) (renc it-) 62a/6

i.-üp (idüp) (reng it-) 66a/17

i.-üp (idüp) (ṣayd it-) 65b/5

i.-üp (idüp) (ṣayd u şikār it-) 71b/19

i.-üp (idüp) (ṣoḥbet it-) 66b/14

i.-üp (idüp) (seyāḥat it-) 69b/10

i.-üp (idüp) (seyr it-) 85a/23

i.-üp (idüp) (siḥr it-) 83b/11, 84b/10

i.-üp (idüp) (sipāriş it-) 85b/10

i.-üp (idüp) (su’āl it-) 61b/23, 78a/8, 79a/4

i.-üp (idüp) (şaḳḳ it-) 65a/12

i.-üp (idüp) (şikayet it-) 78b/24

i.-üp (idüp) (ṭarīd-i cevelān it-) 61a/18

i.-üp (idüp) (taḥsīn it-) 71a/9

i.-üp (idüp) (taḳsim it-) 86a/14

i.-üp (idüp) (taʿaccüb it-) 60b/10, 63a/17, 66a/11, 69a/13, 69b/23

i.-üp (idüp) (taṣvīr it-) 72b/5

i.-üp (idüp) (taʿyīn it-) 63b/2

i.-üp (idüp) (taʿzīr it-) 66a/20

i.-üp (idüp) (tecāvüzlik it-) 70b/20

i.-üp (idüp) (telḳīn it-) 62b/21

i.-üp (idüp) (temāşā it-) 66a/21

i.-üp (idüp) (temennā it-) 63a/5, 71b/10, 83a/15

i.-üp (idüp) (tenbīh it-) 65a/8

i.-üp (idüp) (te’essüf it-) 78b/7

i.-üp (idüp) (te’ṣir it-) 62b/21

i.-üp (idüp) (teslīm it-) 64b/24, 90a/15

i.-üp (idüp) (tevekkeltü ’āl-allāh it-) 77a/5

i.-üp (idüp) (ṭur it-) 62b/5

i.-üp (idüp) (‘üryān it-) 74b/17, 75b/20, 77a/21, 77a/8, 82a/25

i.-üp (idüp) (vāveylā it-) 84b/1

i.-üp (idüp) (vaż‘ it-) 80b/13

i.-üp (idüp) (vedā‘ it-) 79b/8

i.-üp (idüp) (vefāt it-) 86b/3

i.-üp (idüp) (yād it-) 85a/23

i.-üp (idüp) (yürüyüş it-) 62a/23

i.-üp (idüp) (żabṭ it-) 61b/12, 61b/5, 67b/22, 70b/8, 71a/8, 75a/20, 77b/2

i.-üp (idüp) (zaḥm-dār it-) 69b/7, 80a/22

i.-üp (idüp) (żiyāfet it-) 71b/18, 89a/5

i.-üp (idüp) (ziyāret it-) 73a/16

i.-üp (idüp) (ẓuhūr it-) 61b/24, 76b/9

‘itāb *(Ar.) is.* Azarlama

i.+it- 62a/8

iṭā‘at *(Ar.) is.* Boyun eğme

i.+inḳıyād eyle- 63a/1

itdir- *bk.* **itdür-**

i.-üp (devr itdir-) 80b/14

itdür- Ettirmek, yaptırmak

i.-di (nidā itdür-) 64a/18, 66a/22, 80a/6

i.-emedi (te’s̱īr itdür-) 76b/5

i‘tibār *(Ar.) is.* Önem verme

i.+eyle- 60b/3

i‘timād *(Ar.) is.* Güven, güvenme

i.+eyle- 60b/4

i.+gel- 64a/4

i‘tiẕār *(Ar.) is.* Özür dileme

i.+it- 68a/22

ittibā‘ *(Ar.) is.* Ardı sıra gitme

i.+ına 78a/11

ittifāḳ *(Ar.) is.* Sözleşme, uyuşma

i. 76b/6

iy *ünl.* Ey, hey, ya

i. 62b/20, 63a/20, 67a/12, 68b/6, 69a/4, 69a/9, 69b/14, 70a/12, 70a/18, 70a/19, 70a/21, 70a/22, 70b/16, 70b/20, 71a/4, 71a/7, 71b/9, 72a/12, 73a/20, 73a/22, 73a/3, 73b/13, 74a/11, 74a/15, 74a/24, 74b/2, 74b/2, 74b/20, 74b/25, 75a/12, 75a/20, 75a/24, 75a/4, 75b/2, 76a/18, 76a/18, 76a/9, 78b/25, 78b/3, 79b/13, 79b/14, 79b/23, 80a/19, 80b/14, 80b/18, 80b/9, 81a/18, 81b/11, 81b/18, 81b/5, 83a/19, 84b/17, 84b/19, 85a/1, 85a/16, 85a/22, 85a/7, 86a/23, 87a/25, 87b/12, 88a/21, 88b/14, 89b/8

iyü *sf.* İyi

i. 63b/16, 68b/9, 83a/20

i.+eyle- 69b/8

i.+it- 69b/10

i.+ol- 83a/4

i.+si 74b/19

iz *is.* İz, belirti

i. 70a/1

iẕāḥate *(Ar.) is.* Bir şeyin etrafını dolaşma

i.+eyle- 62a/5

izāle *(Ar.) is.* Giderme, yok etme

i.+eyle- 85a/3

iẕn *(Ar.) is.* İzin

i.+üñ 79a/25

-J-

jīve *(Far.) is.* (?) Civa

j. 72b/20

j.+den 72b/20

-K-

ḳabar- Kabarmak

k.-duḳca 72a/2

ḳābil *(Ar.) is.* Mümkün, olabilir

k. 78b/20, 86b/18

ḳabr *(Ar.) is.* Mezar

k.+dür 84b/14

ḳabūl *Ar.) is.* razı olma, kabul

k.+eyle- 68a/14, 68b/9, 72a/8

k.+it- 84a/5

ḳabż *(Ar.) is.* Elle tutma, kavrama

k.+it- 64b/22

ḳabża *(Ar.) is.* Tutacak, sap, kabza

k.+sına 77a/14

k.+-yı taṣarruf 73a/5

ḳaç- Kaçmak

k.-anı 61a/23

k.-ar 84b/24

k.-a-bildük 67a/13

k.-dı 62a/5, 68b/21, 68b/22, 69b/6, 76b/7, 87b/8

k.-dılar 74b/19, 75b/7, 86a/3, 88b/7, 88b/7, 90a/20, 90a/21

k.-maḳ 75a/16

k.-maḳdan 74b/19

k.-up 78a/22, 88b/10

k.-urup 90a/22

ḳaçan *zf.* Ne zaman, ne zaman ki

k. 69b/19, 76b/23, 84b/6

k.+ (her ḳaçan kim) 75b/16

k. 73a/19, 86a/2

ḳaçur- Kaçırmak

k.-dı 61b/10, 63a/25, 74b/15, 90a/19

k.-up 61b/7, 75b/5, 87b/12, 89a/25

ḳadar *(Ar.) e.* Kadar

k. 61a/5, 61a/7, 62b/1, 62b/11, 63b/12, 64a/13, 64a/16, 66a/18, 67a/10, 68a/21, 69a/5, 69b/20, 71b/5, 72b/17, 72b/23, 72b/25, 73a/14, 74b/20, 75a/9, 75b/12, 76a/16, 76a/4, 76b/18, 77a/3, 77a/3, 78a/11, 78a/5, 78b/10, 78b/17, 79a/10, 79a/12, 83b/12, 83b/14, 83b/16, 83b/20, 84a/2, 85a/5, 85b/1, 86a/6, 88a/24, 88a/25

k.+ın 74b/18, 80a/23

k.+ (her ne ḳadar) 64b/23, 79b/21, 86b/19

ḳadd *(Ar.) is.* Boy

k. 70a/20, 72a/1, 76a/16

k.+çek- 70a/17, 73a/19, 75a/9, 78b/22, 88a/3, 88b/24, 89a/21, 89a/8

k.+ı 64a/23, 70a/15, 71a/2, 73b/18, 74a/19, 74b/25, 76b/3, 78b/19, 78b/23, 79a/13, 87a/15, 87a/16, 88a/2, 88a/2, 88b/25, 88b/25, 89a/22, 89a/22, 89a/23, 89a/3, 89a/4

k.+ı-la 65a/21, 70b/25, 81a/14, 85a/16, 88a/21

k.+ u kūh-cesed 63a/19

ḳadem *(Ar.) is.* Ayak

k.+baş- 78b/8

k.+dür 78b/8

k.+i 84b/10

k.+inde 73a/23

k.+inde baş ḳo- 76a/19

ḳafa *(Ar.) is.* Baş, kafa

k.+larınca 71b/22

k.+sına 68b/11, 68b/3, 77b/8, 84a/17

k.+sınca 87a/8

ḳafa-dār *(Ar. Far.) b. sf.* Kafa dengi arkadaş

k.+ol- 89b/25

ḳafes *(Far.) is.* Kafes, hapishane

k.+den 69b/6, 84a/22

kāfir *(Ar.) is. ve sf.* Allah'ın varlığına birliğine inanmayan, kafir

k.+ine 78b/24

k.+lerüñ 83a/1

ḳaġşa- Parçaları gevşeyip dağılacak hale gelmek

k.-raḳ 80b/16

ḳāhıra *(Ar.) sf.* Ezici, yok edici

k.+ (ḳuvvet-i ḳāhıra) 84a/8

ḳahpe *(Ar.) is.* Ahlaksız kadın, kahpe

k. 84b/6

ḳā'ide *(Ar.) is.* Usul, yöntem

k.+leri 64b/14

k.+-i ṣāḥib-ḳırānī 62b/4, 65a/24

k.+yi 64b/13

ḳā'im *(Ar.) sf.* Ayakta duran, yerine geçen

k.+- nefs 86b/23

ḳaḳ- Kakmak

k.-ı-virdi 85a/14

k.-up 82a/12

k.-up (kiş ḳaḳ-) 62a/1

ḳal- Kalmak

k.-a 64a/18

k.-dı 61a/21, 65a/17, 68b/18, 75b/15, 80b/22, 87b/9, 90a/7

k.-dılar 70a/10, 75b/21, 85b/21

k.-dılar (bī-hūd ḳal-) 62a/13

k.-dılar (piyāde ḳal-) 62a/11

k.-dı ('amelden ḳal-) 82b/17

k.-ınca (piyāde ḳal-) 67b/7

k.-ma 81b/6

k.-madı 68b/2, 73b/24, 73b/25, 75a/11, 75a/21, 75b/13, 83b/17, 87a/24

k.-masun 65a/5, 88a/9

k.-masunlar 86a/13

k.-mış 75a/23

k.-mışlar 70b/17

k.-sun (boynu altında ḳal-) 80b/3

k.-up 64b/22, 84a/24, 87b/10

k.-up (ḫāṭırı kal-) 84a/11

k.-ur 65a/5

k.-ursaḳ ('āciz ḳal-) 90a/24

k.- (uyıya-ḳaldı) 70a/11

k.- (yıḳıla-ḳalup) 71b/7

ḳal'a *(Ar.) is.* Kale, hisar

k. 60b/18, 63a/20, 63a/22, 70a/11, 70a/11, 70a/13, 70a/3, 75b/18, 75b/19, 76a/11, 83a/11, 83b/8, 89b/4, 90a/19, 90a/25

k.+da 60b/20, 70b/10, 71b/20, 75b/10, 84a/7

k.+dan 70a/18, 70b/17, 70b/3, 75b/17, 78a/10, 78a/7, 87a/19, 88b/9

k.+dur 70a/5

k.+ñı 76a/12

k.+nuñ 60b/21, 72a/11, 75b/9, 86b/16

k.+sı 75b/14, 76a/6

k.+sına 64a/10, 87b/19, 88b/10

k.+sında 74b/19, 76a/5, 83a/15

k.+sından 75b/8

k.+ya 60b/4, 70a/4, 70a/5, 71b/16, 71b/14, 75b/7, 86b/17, 87a/10, 87a/14, 88b/1, 89a/25, 89b/1, 90a/19

k.+yı 64a/17, 76a/7, 76a/9, 83a/12, 88b/5, 89b/3, 90a/2

→ ḳal‘a-i ābād, ḳal‘a-i cihān-efrūz, ḳal‘a-i elmās, ḳal‘a-i kehkeşān, ḳal‘a-i lāhūr, ḳal‘a-i la‘lūn, ḳal‘a-i lūlū, ḳal‘a-lūlūn, ḳal‘a-i metīn, ḳal‘a-i peyrūz, ḳal‘a-i sincāb, ḳal‘a-i sinḥāb, ḳal‘a-i sinḥāb nerre, ḳal‘a-i şeddād, ḳal‘a-i var-derāz, ḳal‘a-i var-dırāz, ḳal‘a-i zeberced, ḳal‘a-i zümrüd, ḳal‘a-i zümürrüd

ḳalb *(Ar.) sf.* Sahte

k. 68b/9

k.+dur 68b/9

ḳaldır- Kaldırmak

k.-alar 70a/7

k.-dı 62b/16

k.-madı 76a/15

k.-uñ 76b/18

k.-up 69a/25, 73a/18, 76a/16, 76b/21, 80a/17, 81a/17, 84a/18, 85b/15, 85b/2, 87a/4, 87a/8

k.-up (ṭabān ḳaldır-) 64b/9, 67a/21

k.-ur 85b/3

ḳaldur- *bk.* **ḳaldır-**

k.-amayalar 76b/11

k.-dı 62b/10, 62b/17, 69a/18, 71b/6, 90a/5

k.-up 72b/23

k.-up (ṭabān ḳaldur-) 79a/3

ḳalem *(Ar.) is.* Kalem

k. 83b/20

ḳalḳ- Kalkmak

k. 70a/19, 70a/22, 77a/11, 77a/17, 78b/1

k.-a-düşdi 73a/1

k.-ayum 90a/3

k.-dı 63a/5, 70a/1, 70b/23, 71b/1, 73a/23, 77a/7, 89b/4, 89b/5, 89b/12

k.-dılar 72a/20

k.-ınca 60b/17, 68b/22

k.-up 60b/14, 60b/17, 60b/21, 61a/2, 62a/15, 63a/12, 63a/2, 64a/17, 64a/18, 64a/7, 65a/8, 65b/14, 65b/16, 65b/22, 66a/2, 66a/21, 67a/10, 67a/16, 70a/20, 70a/4, 70a/9, 71b/10, 74a/16, 75b/17, 76a/19, 76a/2, 76b/15, 77a/16, 78a/18, 78a/25, 79a/19, 79a/21, 79b/10, 82a/11, 82a/18, 84a/13, 84b/13, 84b/24, 84b/7, 86a/14, 87a/2, 87b/13, 87b/14, 88a/13, 88a/5, 89a/6

k.-up (ayaġa ḳalḳ) 72b/24

ḳallāş *(Ar.) sf.* Kalleş

k. 78b/17

ḳaltaban *(Far.) sf.* Namussuz, hilekâr

k.+dur 63a/21

ḳamaş- Kamaşmak

k.-up 72a/21

ḳāmet *(Ar.) is.* Boy

k.+çek- 88a/2

k.+-ile

kāmil *(Ar.) sf.* Eksiksiz, olgun

k. 86b/8

ḳan *is.* Kan

k. 70b/24, 71b/24, 71b/24, 71b/4, 74b/15, 74b/8, 75a/20, 75a/23, 75b/10, 75b/24, 75b/6, 77b/3

k.+ı 75a/25, 83b/20

k.+ın 64a/13, 82b/14

k.+ın al- 80b/10

k.+-ıla 85a/6

ḳanat *is.* Kanat

k.+ı (ḳanadı) 72a/1, 74b/24

ḳanda *zf.* Nereye

k. 61a/21, 66a/2, 66b/10, 70a/16, 76a/22, 76a/25, 78a/14

k.+dur 76a/5

k.+sın 72a/9, 74b/21, 78a/6, 79b/8, 82a/2, 83b/23, 85b/11

k.+ (her ḳanda) 74a/13, 86a/16

ḳandan *zf.* Nereden

k. 70a/13, 72a/12, 74a/9, 77a/18

ḳanġı 1. *sf.* Hangi

k. 73b/13, 81b/21

2. *zm.* Hangi

k.+muz 81b/19

k.+muzı 81b/19

k.+sıdur 66a/18

ḳanı *zf.* Hani

k. 66a/17, 78a/10

ḳanṭār *(Ar.) is.* Kantar, tartı

k. 75a/11

ḳap- Kapmak

k.-an 64a/3

k.-dı 61b/6, 69b/5, 77a/6, 77b/19, 83a/14, 85a/4, 89b/19

k.-dılar 70b/25, 75b/7

k.-up 63a/15, 66b/1, 68a/9, 69a/20, 69b/13, 69b/25, 70a/18, 70b/14, 70b/20, 70b/3, 70b/6, 71b/12, 71b/6, 74b/6, 74b/9, 75a/11, 76a/16, 76b/7, 77a/19, 77a/25, 77b/1, 77b/20, 78a/4, 79b/20, 83a/13, 83a/21, 88a/21, 89b/14, 89b/16

k.-up (siper ḳap-) 80b/11

ḳapa- Kapamak

k.-dı 73b/25, 76b/10

k.-mışlar 76b/18

ḳapaḳ *is.* Kapak

k.+ların 65b/16

ḳapan- Kapanmak

k.-dı 67a/15, 75b/5

k.-up 70b/23, 71b/1, 71b/4, 89b/12

ḳapla- Kaplamak

k.-dı 83b/12

ḳaplan *is.* Kaplan

→ ser-ḳaplan

ḳapu *is.* Kapı

k. 72b/16, 72b/21
k.+dur 72b/17, 85a/15
k.+ların 60b/19
k.+nuñ 72b/18
k.+sı 72b/1, 72b/3, 85a/14, 86b/16
k.+sın 73b/25, 75b/19, 75b/9, 89b/2
k.+sına 64b/10, 64b/9, 75b/18, 79b/16, 90a/19
k.+ya 72b/16, 72b/17, 72b/22
ḳar *is.* Kar
k. 83b/7
k.+a çevir- 83b/7
k.+dan 83b/8
k.+ı 83b/10
kār *(Ar.) is.* Kâr, kazanç
k.+eyle- 88a/4, 90a/10, 90a/15
k.+ımuz 67b/19
→ tāze-kārlıḳ
ḳa'r *(Ar.) is.* Dip, derinlik
k.+ına 76b/25
ḳara (I) *(Ar.) is.* Toprak parçası, kara
k. 71b/23,
k.+ya 71b/17, 72a/6
ḳara (II) *is.* Siyah
80b/14, 81a/17, 89a/14
ḳaranlıḳ *is.* Karanlık
k. 69b/23, 70a/1
k.+da 67a/20
ḳarañu *is.* Karanlık
k. 77a/8
ḳarār *(Ar.) is.* Karar
k.+al- 75b/10
k.+eyle- 63a/11, 64a/8, 65a/11, 66b/24, 68a/15, 70a/10, 71b/18, 78a/19, 86a/9, 88b/2
k.+ı 75a/11
k.+it- 64a/12
ḳarar- Kararmak
k.-dı (gözleri ḳarar-) 74b/8
k.-up 84b/5
ḳarart- Karartmak
k.-up (ḳarardup) (gözin ḳarart-) 67a/3
ḳarıl- Karılmak, karıştırılmak
k.-up 82b/20
ḳarınca *is.* Karınca
k. 66b/5, 83b/16
ḳarındaş *is.* Kardeş
k. 62b/20
k.+ı 69b/10, 78a/3, 78b/21
k.+ına 78a/12
k.+um 81a/18, 81a/19, 81a/23
ḳarış *is.* Karış
k. 82b/16
ḳarış- Karışmak
k.-mazuz̲ 67b/19
ḳarışdur- Karıştırmak
k.-dı 77a/15
ḳarşu *is.* Karşı
k. 65a/12, 74a/22, 77b/19, 78a/12, 87b/23
k.+dur- 82b/3
k.+gel- 78a/12, 86a/1
k.+ḳo- 79a/23
k.+larında 69a/1, 69a/2
k.+ma 63b/25

k.+mda 61a/22
k.+mdaki 84b/14
k.+sına 72b/6, 88b/2
k.+sında 60b/11, 66a/10, 67a/3, 68b/1, 68b/13, 69a/12, 70a/13, 70a/20, 72b/21, 75a/12, 77a/17, 84b/12
k.+sından 63b/19
k.+var- 89a/4
ḳarşula- Karşılamak
k.-dı 89b/23, 89b/24
k.-dılar 74a/9, 86a/8
k.-yup 65a/23, 72a/11, 88a/6, 89a/16, 90a/2
ḳarşulat- Karşılatmak
k.-dı 89a/9
ḳasāvet *(Ar.) is.* Kasvet, keder
k. 80a/24
ḳaṣd *(Ar.) is.* Kasıt
k.+eyle- 69a/19, 69b/7, 82a/13, 87a/21
k.+ı 89b/16
k.+ına 77b/1
k.+ı-la 75a/13
kāse (*Far.) is.* Kâse, çanak
k. 69b/9, 78a/2
ḳaṣr *(Ar.) is.* Saray, köşk
k. 73a/25
kāşke *(Far.) e.* Keşke
k. 78b/8
ḳat 1. *is.* Kat
k. 73b/3, 79a/8
k.+ (miyānı iki ḳat ol-) 61b/11, 75a/3, 88a/23
2. *is.* Huzur, makam
k.+ında 79a/9, 79a/9, 79a/9
k.+umda 64b/16, 79b/19
ḳat- Katmak
k.-up 63b/17
ḳaṭ'ā *(Ar.) zf.* Asla
k. 83b/3
ḳatı *sf.* Çok
k. 80a/2
ḳatıl-
k.-dı 82b/20
ḳaṭır *is.* Katır
k.+ına 78a/25
ḳātil *(Ar.) sf.* Öldüren, katil
k.+ (zehr-i ḳātil) 81b/13
ḳatl
k.+eyle- 64a/14, 76b/8, 76b/9, 79a/19, 79a/24, 81b/15, 81b/19
k.+it- 60b/9, 76a/18, 81b/18, 82a/16
ḳaṭrān *(Ar.) is.* Katran
k. 64a/22, 70a/19, 70b/18, 87a/13
ḳaṭrāna *is.* Katran
k. 76b/17
ḳaṭre *(Ar.) is.* Damla
k. 75a/20, 75a/23, 76a/24
ḳavī *(Ar.) sf.* Kuvvetli, güçlü
k.+dür 75a/24
ḳavl *(Ar.) is.* Söz
k. 64a/14
k.+iñe ṭur- 64a/5
k.+ince 69b/17, 89a/25
ḳavm *(Ar.) is.* İnsan topluluğu, kavim
k.+i 76b/2

ḳavra- Kavramak
k.-yup 89b/17
ḳavuş- Kavuşmak
k.-duñ (aṣlıña ḳavuş-) 71a/7
ḳavuşdır- Kavuşturmak
k.-up (aṣlına ḳavuşdır-) 89b/9
k.-uram 72a/18
ḳavuşdur- *bk.* **ḳavuşdır-**
k.-ayum (aṣlına ḳavuşdur-) 89a/15
ḳay- Kaymak
k.-ar 77a/23
k.-dı 75a/18, 77a/23
ḳayd *(Ar.) is.* Endişe
k.+ın gör- 81b/6
ḳaz- Kazmak
k.-mışdur 76b/2
ḳażā *(Ar.) is.* Kader
k.+ya 70a/1
k.+-yı ḥācet 66a/2
ḳażāra *(Ar.) zf.* Yanlışlıkla
k. 68b/21
ḳazan- Kazanmak
k.-a 80a/15
kebāb *(Ar.) is.* Kebap
k.+ı 68a/2
k.+ın 61b/17
k.+it- 62a/3, 68b/1
-kede *(Far.) e.* Mahal, ev, yer
→ āteş-kede
keff *(Ar.) is.* Avuç
k.+-i dest 77b/2
kelām *(Ar.) is.* Söz
k.+ı 62b/21
k.+ (ḥāṣıl-ı kelām) 62a/17, 75b/19, 76a/14, 79b/8, 80a/22, 82a/1, 84a/1, 88a/25, 89b/10
k.+ (ḫalt-ı kelām eyle-) 81b/3
k.+ (netice-i kelām) 61b/14
k.+ (şīrīn-kelām) 63a/10, 69b/2, 78b/17
kelle *(Far.) is.* Kafa, baş
k.+si 80b/16, 85a/6
k.+sine 72b/19, 77a/23, 77a/24, 80b/15, 80b/15, 80b/20, 82b/12 g.+sine 77a/24
k.+-ber-kelle 62a/18
kemāl *(Ar.) is.* Olgunluk
k.+ine 83b/18
kemān *(Far.) is.* Yay
k. 72b/11, 72b/13, 72b/6
k.+a 72b/14
k.+ı 72b/10, 72b/12
k.+-ile 72b/9
kemend *(Far.) is.* Kement
k. 60b/8, 77a/3, 77a/3, 77a/4, 77a/5
k.+e 76b/25
k.+i 77a/6
k.+-i āsaf şāh 76b/22
kemer *(Far.) is.* Kuşak, kemer
k. 62b/6
k.+ine 62b/15
kemük *is.* Kemik
k.+leri 89b/18
kenār *(Far.) is.* Kenar
k.+ına 82b/8, 82b/13
k.+ında 65b/11, 68b/4, 68b/5

kendi *zm.* Kendi

k. 63a/11, 63a/15, 63b/15, 64a/1, 64a/20, 64b/15, 64b/2, 65b/20, 65b/20, 66a/19, 66a/21, 66b/16, 67b/17, 68b/25, 70a/25, 71b/17, 73a/21, 73b/11, 73b/9, 74a/13, 74a/7, 75a/21, 75b/1, 75b/11, 76a/1, 76a/5, 77b/3, 79b/25, 82a/13, 82b/1, 83a/12, 83a/17, 83b/3, 83b/4, 84a/13, 84a/4, 84a/9, 85a/17, 85b/11, 86a/21, 87a/10, 87a/21, 87a/23, 87b/1, 87b/19, 87b/8, 88b/10

k.+lerin 84a/15

k.+lerinüñ 84a/20

k.+me 63b/10

k.+n 60b/10, 60b/13, 61b/12, 63b/19, 68b/12, 69a/12, 71b/8, 74a/14, 74b/5, 77a/24, 79b/16, 86a/16

k.+ñiz 79b/22

k.+ñüz 78a/24

k.+ni 87b/15, 88a/7

k.+nüñ 72b/6, 74a/19, 80b/15

k.+n bil- 84b/8

k.+‘ālemlerinde ol- 83a/5

k.+yi 69a/13

kendü bk. **kendi**

k. 66a/9, 71a/9, 73b/8, 81b/22, 82a/10, 82a/17

k.+lere 69a/2

k.+leri 89a/5

k.+lerin 65b/14, 69a/1

k.+lerine gel- 85b/22

k.+lerin bil- 84a/18

k.+m 61a/10, 65b/25, 68a/22, 68b/23

k.+n 64b/4

k.+ñe 73a/16

k.+ñi 69a/6

k.+ni 75a/25

k.+nün 73b/14

k.+si 76b/12

k.+sin 63b/23, 66a/9, 74a/8, 75a/3, 81a/20, 82a/14, 84b/15

k.+sine 66a/4, 70b/8, 81b/22, 82a/17, 85a/7, 88b/12

k.+ye 64a/10, 71a/9, 72a/15, 74b/13, 76a/3, 80b/12, 81a/2, 83a/25, 86b/11, 88b/17, 89b/1

k.+ye gel- 77b/7

k.+yi 63b/21, 69b/22, 84b/12

kendüzi *zm.* Kendisi

k.+ne 82a/17

kerem *(Ar.) is.* Cömertlik

k.+ol- 75a/21

kerīm *(Ar.) sf.* Cömert

k.+dür 79b/13

kerre *(Ar.) is.* Defa, kere, kez

k. 60b/20, 61a/10, 61a/9, 63b/1, 64a/19, 64b/15, 64b/9, 67b/5, 68b/8, 69a/19, 69b/25, 70a/25, 70b/9, 72a/13, 72a/16, 72a/17, 72a/21, 72a/25, 72a/6, 72b/10, 72b/16, 72b/18, 72b/19, 72b/20, 72b/8, 73a/1, 73a/20, 73a/24, 73b/4, 73b/5, 73b/6, 73b/7, 73b/8, 74a/24, 74a/25, 74a/6, 74b/13, 74b/3, 74b/6, 74b/9, 74b/9, 75a/18, 75a/2, 75a/25, 75a/25, 75a/9, 75b/13, 75b/21, 75b/24, 75b/25, 75b/3, 75b/6, 75b/7, 76a/8, 76b/12, 76b/15, 76b/19, 76b/7, 76b/9,

77a/11, 77a/14, 77a/15, 77a/18, 77a/21, 77a/24, 77a/25, 77a/4, 77a/6, 77b/1, 77b/14, 77b/23, 77b/7, 77b/7, 78a/23, 78b/12, 78b/16, 78b/25, 78b/6, 78b/7, 79a/1, 79a/17, 79a/7, 79b/12, 79b/16, 79b/22, 79b/23, 79b/3, 80a/1, 80a/23, 80b/11, 80b/13, 80b/18, 80b/8, 81a/19, 81a/21, 81a/7, 81a/9, 81b/3, 81b/6, 82a/10, 82a/14, 82a/24, 82a/3, 82a/9, 82b/1, 82b/1, 82b/10, 82b/13, 82b/14, 82b/17, 82b/19, 82b/22, 83a/19, 83b/1, 83b/10, 83b/11, 83b/15, 83b/17, 83b/22, 83b/24, 84a/10, 84a/19, 84a/2, 84b/12, 84b/15, 84b/16, 84b/5, 84b/9, 85a/10, 85a/13, 85a/14, 85a/14, 85a/18, 85a/2, 85a/4, 85a/6, 85b/17, 85b/2, 85b/7, 86a/12, 86a/2, 86a/8, 86b/22, 86b/25, 86b/4, 87a/12, 87a/24, 87a/24, 87b/12, 87b/17, 87b/18, 87b/2, 87b/23, 87b/5, 87b/7, 87b/9, 88a/14, 88a/18, 88a/19, 88a/20, 88a/22, 88a/4, 88a/9, 88b/1, 88b/11, 88b/14, 88b/15, 88b/15, 88b/17, 88b/23, 89a/11, 89a/12, 89a/16, 89b/11, 89b/15, 89b/17, 89b/22, 89b/6, 90a/11, 90a/13, 90a/16, 90a/2, 90a/20, 90a/25, 90a/3, 90a/5

k.+dür 85b/21

k.+ (iki kerre yüz biñ) 79a/17, 79b/9, 82b/18

k.+ (ḳırḳ sekiz kerre yüz biñ) 73a/6

k.+ (on iki kerre yüz biñ) 73a/14

kes- Kesmek

k. 81b/12

k.-di 82b/16, 90a/13

k.-erem 63b/23

k.-medi 77b/1, 90a/16

k.-mek 76a/17

k.-üp 74b/10, 83b/20

kesb *(Ar.) is.* Çalışıp kazanma

k.+i sürūr eyle- 69b/17

kesdir- Kestirmek

k.-üp (öñin kesdir-) 80b/25

kesdür- *bk.* **kesdir-**

k.-di (öñin kesdür-) 81a/21

kesil- Kesilmek

k.-üp 65a/24, 71b/5

kestāne (*Yun.) is.* Kestane

k.+si 84b/5

keşān-ber-keşān *(Far.) zf.* Zorla, sürükleye sürükleye, çeke çeke

k. 84a/14

keşīde *(Far.) sf.* Çekilmiş, tartılmış

k.+ḳıl- 61b/15

ketf *(Ar.) is.* Omuz

k.+i 67a/14

keyf *(Ar.) is.* Keyif

k.+i yetiş- 82a/19

kez *is.* Kere, dafe, kez

k. 73b/18, 74a/5, 75b/5, 77b/10, 79b/9, 83a/23, 84a/20, 87a/14, 87a/18, 89b/16, 89b/19, 90a/24, 90a/25

keẕā *(Ar.) e.* Böyle, böylece

k. 79a/12

ḳıç *is.* Kıç, popo

k. 67b/7, 77a/6

ḳıçın ḳıçın *(hlk.) zf.* Geri geri

ḳıçınla- Geri gitmek, gerilemek

k.-dı 73b/7

ḳıçırdat- Gıcırdatmak

k.-maġa 77b/14, 77b/9

ḳıl- Kılmak

k.-dı (ḥavāle ḳıl-) 74b/6, 77a/22

k.-dı (taḳla ḳıl-) 68b/24

k.-up (güfte ḳıl-) 61b/14

k.-up (keşīde kıl-) 61b/15

ḳılıç *is.* Kılıç

k. 67b/8, 73a/13, 77a/21, 77a/23, 77b/1, 82b/15, 85a/24

k.+dur 77b/5

ḳılıçla- Kılıçtan geçirmek

k.-dı (taḥtın ḳılıçla-) 89b/3

k.-yup 87b/9

ḳımıldat- Kımıldatmak

k.-mayup 67a/15

ḳır- Kırmak

k.-dı (bendin ḳır-) 69a/19

k.-maġa 75b/21

k.-up 65b/16, 73b/15, 74b/21, 77b/18, 85b/24

ḳıra'at *(Ar.) is.* Okuma

k.+eyle- 79b/19

ḳırāṭ *(Ar.) is.* Ölçü birimi

k.+ından 74b/13

ḳırıl- Kırılmak

k.-anların 83a/1

k.-a-yazdı 75a/3

k.-up 81a/5, 89b/18

ḳırḳ *is.* Kırk

k. 65a/12, 69b/20, 71a/2, 71a/5, 71b/4, 72b/4, 74b/18, 74b/24, 78a/11, 89b/20, 89b/21, 89b/22

k.+ (ḳırḳ biñ) 60b/20, 61a/3, 65a/13, 70b/16, 70b/19, 71b/20, 71b/21, 71b/7, 74b/20, 74b/23, 87a/7, 88a/12

k.+ (ḳırḳ sekiz) 70a/14, 85a/24

k.+ (ḳırḳ sekiz kerre yüz biñ) 73a/5

k.+ (yüz ḳırḳ) 81a/13

k.+ (yüz ḳırḳ dört) 78b/19

k.+ (yüz ḳırḳ sekiz) 85a/25, 86a/15

ḳışa *sf.* Kısa

k. 81b/6

ḳısm *(Ar.) is.* Kısım. bölüm

k.+ı 79b/7, 84a/24, 84a/24

ḳısmet *(Ar.) is.* Kader, kısmet, nasip

k.+ol- 73a/8

ḳışla- Kışı geçirmek, kışlamak

k.-maz 61a/9

ḳıvraḳ *sf.* Kıvrak

k. 68b/11

ḳıy- Kıymak

k.-duñ 80b/9

k.-ma 60b/12, 71b/8, 73a/22, 76a/18

k.-mayuz 61a/23

k.-up 60b/24, 75a/18

ḳıyāfet *(Ar.) is.* Kıyafet,elbise

k.+ine 66a/19

ḳıyās *(Ar.) is.* Kıyas

k.+eyle- 70b/15, 75a/16

k.+it- 87a/18

ḳıymet *(Ar.) is.* Değer, kıymet

k.+in bil- 65a/1, 67b/1

→ zī-ḳıymet

ḳız *is.* Kız

k. 63b/8, 64a/16

k.+ı 63a/25, 63b/1, 63b/15, 63b/16, 63b/17, 63b/18, 63b/21, 63b/22, 63b/22, 63b/24, 63b/3, 63b/4, 63b/5, 63b/6, 63b/7, 63b/8, 63b/8, 64a/11, 64a/3, 64a/3, 64a/4, 64a/6, 64a/9, 83a/13, 84a/7, 84b/4, 85a/7

k.+ıyam 84b/22

k.+um 63b/13, 64a/9, 84a/7

k.+uñ 64a/10

ḳız- Kızmak

k.-mış 84b/6

ḳızıl *sf.* Kırmızı

k. 65b/7, 71b/24, 73a/12

ki *(Far.) bağ.* Ki

k. 60b/12, 60b/22, 60b/5, 61a/20, 62a/10, 62b/6, 63a/20, 63b/20, 64b/16, 64b/16, 64b/3, 65a/14, 68b/15, 68b/19, 68b/20, 69a/7, 69b/1, 69b/15, 69b/19, 69b/25, 70b/5, 71b/9, 72a/21, 72a/3, 72b/1, 72b/18, 72b/23, 72b/4, 72b/5, 72b/7, 72b/9, 73a/7, 73a/8, 73b/2, 73b/5, 74a/11, 74a/13, 74a/16, 74a/4, 74a/7, 74b/14, 74b/18, 75a/20, 75a/21, 75a/23, 75b/17, 75b/2, 75b/3, 76a/24, 76b/16, 77a/2, 77b/10, 77b/12, 77b/19, 77b/2, 77b/5, 78a/14, 78a/14, 78a/14, 78a/15, 78a/8, 78b/10, 78b/15, 79a/21, 79a/24, 79b/1, 79b/19, 79b/19, 79b/20, 79b/23, 80a/8, 81a/11, 81a/20, 81a/23, 81a/3, 81b/1, 81b/2, 81b/21, 82a/23, 82a/4, 82a/5, 82b/22, 82b/4, 83a/2, 83a/21, 83b/5, 83b/5, 83b/7, 84a/23, 84a/3, 84b/11, 84b/13, 84b/14, 84b/14, 84b/18, 84b/25, 84b/6, 84b/8, 84b/8, 85a/10, 85a/11, 85a/19, 85a/22, 85a/23, 85a/24, 85a/7, 85b/12, 86a/24, 86a/3, 86b/23, 86b/23, 86b/7, 87a/20, 87b/22, 87b/5, 88a/7, 88b/21, 88b/24, 88b/8, 89a/11, 89a/2, 89a/6, 90a/11, 90a/20, 90a/7

kilid *(Far. kilīd) is.* Kilit

k. 72b/17

k.+i 72b/17

k.+iñ 65b/16

kilidlü *(Far.+T.) sf.* Kilitli

k.+dür 65b/13

kilim *(Far.) is.* Kilim

k. 65b/20, 66b/7, 68b/12

k.+e 67a/22

kim 1. *zm.* Kim

k. 61a/17, 63a/17, 63a/19, 64b/19, 66a/10, 66a/11, 66a/12, 66a/24, 69b/24, 70b/12, 70b/20, 71b/14, 71b/25, 72a/12, 72a/15, 73a/20, 73a/8, 74b/10, 78b/12, 73b/14, 80a/15, 80a/15, 80a/15, 84b/3, 84b/19, 85b/3

k.+den 86a/23

k.+dür 72a/13, 85a/8

k.+em 60b/12, 66a/12, 69a/4

k.+e 73a/8

k.+i 79b/3

k.+in 80b/5, 80b/5

k.+ler 70a/5

k.+sen 84b/19, 86a/23

k.+sin 63b/20, 66a/15, 68b/14, 69b/24

k.+siñiz 71b/11

2. *bağ.* Ki

k. 60b/5, 61a/21, 61a/25, 61b/5, 62a/13, 62b/1, 62b/12, 62b/13, 62b/16, 63a/12, 63a/13, 63a/14, 64a/24, 64a/24, 60b/14, 64b/23, 65a/17, 65b/18, 66b/5, 66b/17, 67a/1, 67a/10, 67a/14, 67a/24, 67b/18, 67b/23, 68a/21, 68a/22, 68b/9, 68b/18, 69a/19, 69a/2, 69a/3, 69a/5, 69a/6, 69b/16, 70a/13, 70a/7, 70a/9, 70b/9, 70b/14, 70b/19, 70b/20, 71b/5, 71b/7, 71b/8, 72a/16, 72a/6, 72b/21, 72b/22, 72b/23, 72b/1, 72b/3, 72b/6, 72b/12, 72b/13, 72b/24, 73a/20, 73b/18, 74b/10, 74b/15, 74b/18, 74b/7, 75a/5, 75a/8, 75a/13, 75a/17, 75b/10, 75b/21, 75b/20, 75b/25, 75b/4, 76a/23, 76a/25, 76a/7, 76b/10, 76b/12, 76b/13, 76b/15, 76b/16, 76b/17, 76b/2, 76b/23, 76b/24, 77a/3, 77a/8, 77a/12, 77a/13, 77a/16, 77a/23, 77b/14, 77b/21, 77b/23, 77b/3, 77b/5, 78b/17, 78b/25, 79a/15, 79a/2, 79a/3, 79a/4, 79b/11, 79b/20, 80b/14, 80b/22, 81b/16, 82a/11, 82a/21, 82a/25, 82a/6, 82a/7, 82b/17, 83a/18, 83a/8, 83a/9, 83b/11, 83b/12, 83b/13, 83b/15, 83b/17, 83b/7, 83b/8, 84a/18, 84b/19, 84b/3, 85a/11, 85a/22, 85a/5, 85a/5, 85b/12, 85b/14, 85b/15, 85b/18, 85b/22, 86a/17, 86a/2, 86b/16, 86b/25, 87b/4, 87b/6, 87b/8, 87b/8, 88b/1, 89b/14, 89b/17, 89b/2, 89b/3, 90a/1

k.+ (her ḳaçan kim) 75b/16

kimesne *is.* Kimse

k. 63a/16, 67a/17

k.+ler 88a/16

kimse *is.* Kimse

k. 60b/17, 63a/19, 63b/10, 65b/11, 65b/13, 65b/25, 69b/1, 69b/20, 72a/24, 72a/3, 73a/13, 73a/2, 74a/1, 76b/11, 77a/3, 77a/8, 78a/12, 79a/3, 80b/1, 81b/23, 82b/3, 83b/3, 87a/21, 89b/2, 89b/2

k.+den 75b/8

k.+dür 84b/7

k.+nüñ 86b/23

k.+ye 60b/16, 79b/24, 83b/1

k.+yi 83b/23

kīn *(Far.) is.* Gizli düşmanlış, kin

k.+eyle- 69b/11, 84a/3

kir *is.* Kir

k.+i 65a/17

kirdār *(Far.) is.* Davranış, hareket

k.+ (ṣā‘iḳa-kirdār) 85b/18

kise *(Far.) is.* Kese

k. 66a/5, 79b/7

kīş *(Far.) is.* Okluk

k.+ḳaḳ- 62a/1

kitāb *(Ar.) is.* Kitap

k. 79a/12

ḳo- Koymak, bırakmak

k. 70a/6

k.-dı 63a/10, 64a/15, 65b/19, 65b/21, 73a/24, 77a/7, 77b/16, 85a/13

k.-dılar 66b/23, 74a/2, 76b/6, 79b/18, 86a/12

k.-dı (ḥāle ḳo-) 63a/19

k.-dı (ḳademinde baş ḳo-) 76a/20
k.-dı (vekil ko-) 60b/20
k.-dum 73a/11, 73a/11, 73a/12, 73a/13, 73a/14, 73a/14, 73a/15, 85a/11, 85a/24, 85a/24, 85a/24, 85a/25, 85b/1, 85b/1
k.-duñ 82a/9
k.-ma 87a/21
k.-maḳ (boş ḳo-) 88b/20
k.-mañ 82b/2
k.-mayuz 61a/23
k.-mış 69a/6
k.-mışlar 65a/22
k.-mış-ıdı 63a/3, 87a/7
k.-mış (ṣūretine ḳo-) 66a/19
k.-r 75a/13, 80b/19
k.-rsa (ḳarşu ḳo-) 79a/23
k.- (alı-ḳodı) 65b/9, 77b/21
k.- (ṣara-ḳodı) 73b/16

ḳoca *sf.* Koca, iri
k. 81a/16

ḳoḳla- Koklamak
k.-yam 68b/20
k.-yup 68b/8

ḳol *is.* Kol
k.+ı 80b/9
k.+ın 90a/12
k.+ları 61b/10, 61b/4, 62b/11, 62b/13, 75b/5, 82b/17
k.+ların 62b/17
k.+ṣal- 82b/18

ḳolla- Kollamak
k.-yup 67a/12

ḳoltuḳ *is.* Koltuk, kol altı
k.+ına (ḳoltuġına) 78b/3
k.+ altı 61b/5, 67b/22

ḳon- Konmak
k.-dı 60b/21, 64a/9, 65a/19, 66b/13, 81a/8, 89b/5
k.-dılar 61b/18, 62b/23, 63a/13, 66b/12, 66b/23, 66b/4, 67b/15, 68a/14, 68a/3, 72a/6, 74a/18, 79b/10, 80b/6, 81a/6, 81b/7, 82b/25, 88a/14
k.-duġı 74a/22
k.-duḳda 65a/24
k.-ınca 81b/7
k.-mış 83a/18
k.-sa 76b/16
k.-up 64a/18, 89b/4

ḳonaḳ *is.* Konak, köşk
k. 61a/11, 61a/11, 64a/18

ḳondur- Kondurmak
k.-dı 88a/6
k.-dılar 89a/17

ḳop- Kopmak
k.-acaḳ 80b/9
k.-dı 81a/21, 85a/13
k.-dı (feryād ḳop-) 66b/17, 66b/9, 70a/7
k.-up (ṭarrāḳa ḳop-) 72b/15
k.-up (toz ḳop-) 65a/18, 65a/19

ḳopar- Koparmak
k.-a-bilürseñ 72b/9
k.-dı 72b/17
k.-up 70b/1, 72b/11, 73b/8, 75a/15, 85a/12, 85a/13, 85b/25

ḳorḳ- Korkmak

k.-ar 81b/25

k.-aram 70b/10, 87b/20, 87b/25

k.-aruz 81b/20

k.-dı (gözi ḳorḳ-) 75b/14

k.-ma 60b/11, 87a/17

k.-mış (gözi ḳorḳ-) 84a/23

k.-up 77a/4

k.-up (gözi ḳorḳ-) 84a/3

ḳorḳu *is.* Koku

k.+ya 71a/11

ḳoy- Koymak, bırakmak

k.-alum 81a/9

k.-ayum 81a/9

k.-up 61a/6, 65b/20, 65b/20, 65b/7, 65b/9, 66a/2, 66b/7, 67a/22, 68b/12, 68b/25, 71b/20, 73a/7, 76a/3, 78b/2, 82a/23, 90a/17

köpek *is.* Köpek

k. 81a/16

kös *(Far.) is.* Büyük davul

k.+-i ḥarbī 67b/11

ḳubbe *(Ar.) is.* Kubbe

k. 65a/14, 72a/21, 72a/22, 72a/24, 72a/24, 72b/3, 73a/12, 74a/1, 77a/22, 85a/10, 86a/15

k.+de 72b/5

k.+den 72b/4

k.+dür 72b/3

k.+-i felek 62b/5, 67a/23

k.+li 85a/25

k.+nüñ 72b/14, 72b/4, 85a/14

k.+si 79a/8

k.+yi 72b/15

→ ḳubbe-i fīrāz, ḳubbe-i ḥażar, ḳubbe-i ḥażrā

ḳucaḳla- Kucaklamak

k.-mış 77a/10

k.-yup 85a/3

ḳucaḳlaş- Kucaklaşmak

k.-up 78a/13

ḳudret *(Ar.) is.* Güç, kuvvet, kudret

k. 61b/21

k.+de 69b/20

k.+ine 71a/3

kūh *(Far.) is.* Dağ

k.+a (dāmen-i kūh) 62a/2

k.+da 71b/25

k.+ (ḳadd u kūh-cesed) 63a/19

k.+-ı pūlād 77a/23

→ kūh-ı bercīs, kūh-ı cīs, kūh-ı elvān, kūh-ı heft-gān, kūh-ı ḳāf, kūh-ı ser-ḫad, kūh-ı sürḫ, kūh-ı sürḫeng, kūh-ı zemherī

kūhī *(Far.) sf.* Dağlı, dağ gibi

→ Süheyl-i Kūhī

kūh-ser *(Far.) b. sf.* Dağ başlı

→ Ḳahṭamūr-ı Kūh-ser

ḳul *is.* Kul, köle

k.+eyle- 86b/11, 88b/12

k.+ların 80a/9

k.+larını 81a/24

k.+ol- 62b/20, 71b/8, 73b/13, 76a/18

k.+unam 62b/20

ḳulaç *is.* Kulaç

k. 61b/3, 76b/2, 76b/22

ḳulaḳ *is.* Kulak

k.+dan 63a/23

k.+ına (ḳulaġına) 65b/2, 67a/5, 67a/7
k.+ın (ḳulaġın) 83a/25
k.+ların 73b/6
ḳullan- Kullanmak
k.-duḳça 85b/1
k.-uram 65b/3
k.-urdı 78b/20
ḳulle *(Ar.) is.* Kule
k. 83a/11, 86b/15, 86b/4, 86b/5, 86b/5, 86b/6, 86b/6, 88b/20, 88b/20, 88b/22
k.+de 76a/25
k.+dür 76a/25, 86b/1
k.+nüñ 86b/2, 86b/2
k.+si 86b/16
k.+sidür 71b/25
k.+sine 86b/1
k.+-i ṣānī 86b/4
→ ḳulle-i elmās, ḳulle-i la'lūn ṣāh, ḳulle-i lūlū, ḳulle-i peyrūz, ḳulle-i zeberced, ḳulle-i zümrüd
ḳumaş *(Ar.) is.* Kumaş
k.+dan 79a/8
ḳur- Kurmak
k.-dı 61a/3, 72b/12
k.-dılar 64a/8, 65a/18, 72a/7, 74a/1, 86a/15, 87b/11
k.-up 65a/14, 74a/2
k.-up (meclis ḳur-) 63b/16
ḳurdır- Kurdurmak
k.-up 66b/4
ḳurıl- Kurulmak
k.-dı 65a/10
k.-mış 85a/19
k.-u 73a/12
ḳurtar- Kurtarmak
k.-maḳ 62a/23, 67a/13
ḳurtıl- *bk.* **ḳurtul-**
k.-dıñız (ucuz ḳurtıl-) 86a/5
ḳurtul- Kurtulmak
k. 62b/25
k.-dum 62b/25
k.-duñ 62b/24
k.-maḳ 66a/15
k.-up 69a/21
ḳus- Kusmak
k.-up 75b/24
ḳusūr *(Ar.) is.* Kusur, eksik
→ bī-ḳusūr, bilā-ḳusūr
ḳuş *is.* Kuş
k. 80b/14
kūşe *(Far.)* **1.** *is.* Köşe
k.+de 66a/9, 67a/3, 80a/7, 82a/2
2. *zf.* Köşe bucak
k.+ kūşe 83a/5
ḳuvvet *(Ar.) is.* Kuvvet, güç
k. 61b/21, 80b/3, 81a/3, 89a/23
k.+e (mertebe-i ḳuvvet) 67b/25
k.+i 89b/16
k.+ine 61b/13, 76b/21, 77b/23
k.+i-le 73a/15, 80b/22, 83a/17, 83b/11
k.+-ile 88b/17
k.+-i esmā 83b/19
k.+-i ḳāhıra 84a/8
ḳuyruḳ *is.* Kuyruk
k.+ı (ḳuyruġı) 81a/15

kübrā *(Ar.) sf.* En büyük

→ iskender-i kübrā

küçük *sf.* Küçük

k. 71a/10

külḫān *bk.* **külḫān**

k. 77a/10

külḫān *(Far.) is.* Hamam ocağı

k.+a 72a/11

külliyet *(Ar.) is.* Bütün olma hali, çokluk

k. 61a/4

küngüreli *(Far.+T.) sf.* Süslü çıkıntısı olan

k. 79a/11, 79a/12

küp *(Ar.) is.* Toprak kap, küp

k. 73a/14

küstāḫlıḳ *(Far.+T.) is.* Saygısızlık, küstahlık

k.+eyle- 70b/5

k.+ı (küstāḫlıġı) 69a/17

küşād *(Far.) is.* Açılış, açma, fetih

k.+ol- 72b/17

k.+vir- 72b/14

küşte *(Far.) is.* Öldürülmüş, ölü

k.+leri 63a/17, 70b/12

kütür kütür *zf.* Kütür kütür

k. 89b/18

-L-

lā *(Ar.) e.* Olumsuzluk edatı

***lā-büdd** *(Ar.) sf. ve zf.* Lazım, gerekli

l. 68b/23, 89a/13, 90a/24

***lā-ya'ḳil** *(Ar.) is. ve sf.* Aklı başında olmayan

l.+ol- 70b/24, 77b/3

lāf *(Far.) is.* Söz, lakırdı, konuşma

l.+-ı güzāf eyle- 81b/16

l.+-ı güẕāf ur- 89a/15

l.+larına 88a/5

laḳāb *(Ar.) is.* Lakap, takma ad

l.+ı 73a/9

la'īn *(Ar.) sf.* Lanetlenmiş, istenilmeyen

l. 75a/4, 77b/14, 79b/25, 80b/1, 80b/9, 82a/16, 82b/22, 87a/16

l.+dür 80a/8

l.+üñ 80a/9, 80b/1

la'īne *(Ar.) sf.* Lanetlenmiş, istenilmeyen

l. 69b/13, 83a/3, 85a/3

lākin *(Ar.) bağ.* Ama, fakat

l. 60b/11, 60b/12, 60b/4, 69a/16, 69a/5, 72a/2, 77a/24, 79a/21, 80a/19, 83b/6, 85b/3, 87b/15, 88a/1, 89a/11, 89a/12

lāne *(Far.) is.* Yuva

l.+de 64b/17

larḳadaḳ *zf.* Ansızın

l. 87a/18

lāşe *(Far.) is.* Leş

l.+sin 60b/13

laṭīf *(Ar.) sf.* Hoş, güzel

l. 70a/3, 86a/20

laṭīfe *(Ar.) is.* Şaka

l. 67a/3

l.+eyle- 82b/8

l.+it- 79b/14

lāzım *(Ar.) is.* Lüzumlu olan, gerekli

l.+dur 78b/15

l.+gel- 87a/2

l.+ol- 64a/11

lenger *(Far.) is.* Gemi demiri, çapa

l.+vir- 62b/10, 62b/11, 62b/13, 62b/18, 73b/10, 81a/4

lerzān *(Far.) sf.* Titrek, titreyen

l.+ol- 75a/10

lerze-nāk *(Far.) b. sf.* Titreyen, titrek

l.+it- 67b/24

leşker *(Far.) is.* Asker, ordu

l. 61a/17, 61b/24, 62a/20, 62a/25, 63a/15, 66b/18, 67b/11, 67b/2, 78b/15, 80a/13, 80b/5, 81a/12, 81a/12, 82b/20, 82b/25, 90a/9

l.+den 61b/18, 68a/3

l.+e 63b/24, 85a/2

l.+i 61b/11

l.+in 64a/19

l.+ine 64b/3, 65a/6, 65b/20, 66a/21, 66b/16

l.+-i bī-şümār 79a/5

l.+-i ferāmurẕ 64b/9, 64a/20, 65a/14, 66b/6

l.+-i firār 63b/11

l.+-i islām 82b/6

l.+-i keymurād ḫān 85b/13

l.+-i ṣarṣar 67a/2

l.+ (‘azm-ı leşker-i ferāmurẕ) 63a/2

l.+ (‘azm-ı leşker-i ferāmurẕ eyle-) 65a/8

levḥ *(Ar.) is.* Levha

l. 72b/25, 73b/8, 85a/22

l.+den 85b/2

l.+e 72a/7, 73b/17

l.+i 72a/14, 72a/9, 73a/15, 73a/18, 73a/3, 73b/17, 73b/8

libās *(Ar.) is.* Elbise, giysi

l.+ı 69b/23

l.+ı-la 60b/10, 70b/14

l.+lar 78a/16

l.+ların 80a/24, 80a/25, 82a/24

licām *(Ar.) is.* Gem, yular

l.+ın 61b/15

lisān *(Ar.) is.* Dil

l.+ (faṣīḥü’l-lisān) 84b/3

l.+ (imdād -ı lisān eyle-) 69a/8

loḳma *(Ar.) is.* Lokma

l.+eyle- 87a/18

lu‘b *(Ar.) is.* Oyun, eğlence

l. 65a/23

l.+-ı hüner 80a/16

lüṭf *(Ar.) is.* İyilik, lütuf

l.+eyle- 60b/12, 73b/12, 88b/15

l.+it- 86b/9

-M-

mā‘adā *(Ar.) e.* -den başka

m. 61a/4

ma‘ān *(Ar.) zf.* Beraber, birlikte

m. 87a/12

ma‘būd *(Ar.) is.* Allah

m. 62b/15, 76b/20, 86b/23

m.+ımuz 86b/22, 86b/23

mādām *(Ar.) bağ.* Madem, çünkü

m. 83a/2

maġara *(Ar.) is.* Mağara

m.+sına 63b/16

maġlūb *(Ar.) sf.* Yenilgiye uğramış

m. 61b/15

m.+ol- 62b/3

maḥal *bk.* **maḥall**

m. 61a/13, 67a/11, 69a/8, 81a/10, 81a/4, 85b/14

m.+de 62a/18, 63b/2, 80b/17, 81a/6, 81a/8, 82a/22

maḥall *(Ar.) is.* Yer, konum, bölge

m.+e 61a/11, 62a/11, 70b/17, 78a/5, 78a/6, 78a/11, 79a/17, 86a/1, 87a/9

m.+inde 70a/9

m.+i (yataḳ maḥalli ol-) 68a/16

maḥbūbe *(Ar.) is.* Sevilmiş, sevilen

m. 83a/13

m.+-i devrān 84b/12

maḥbūs *(Ar.) is. ve sf.* Alıkonulmuş, hapsedilmiş, esir

m.+dur 76b/3

m.+ol- 84a/14

maḥfī *(Ar.) sf.* Gizli, saklı

m. 65a/6

maḥfīce *(Ar. T.) zf.* Gizlice

m. 83a/19

māhī-beden *(Far.) b. sf.* Balık vücutlu

→ Simāk-ı Māhī-beden maymun-ser

maḫlūḳāt *(Ar.) is. ve sf.* Yaratılmışlar, canlılar

m. 79a/9

m.+ (ecnās-ı maḫlūḳāt) 69b/20

mahmūz *(Ar.) is.* Mahmuz

m.+göster- 81a/20

maḫṣūṣ *(Ar.) is.* Özel , has

m. 64b/14

ma'hūd *(Ar.) sf.* Sözü geçen

m. 62a/6, 80b/13, 81b/4

maḥv *(Ar.) is.* Yok etme, ortadan kaldırma

m.+eyle- 83b/13

m.+ol- 65a/17, 83b/17

maḫż *(Ar.) is.* Halis, katıksız, sade, tam

m.+ (āteş-i maḫż ol-) 65a/3, 65b/18

ma'in *(Ar.) is.* Saf, akar su

m. 79a/8

maḳām *(Ar.) is.*Oturulan yer, mevki

m.+ında 64b/1

maḳbūle *(Ar.) sf.* Kabul gören, beğenilen

m.+geç- 63a/5, 68b/6

maḳdūr *(Ar.) is.* Güç

m.+-ı beşer 75a/14

maḳreme *(Ar.) is.* Havlu, el bezi

m. 65b/23, 65b/7

m.+si 78b/5

ma'ḳūl *(Ar.) is.* Akla uygun

m. 63a/1, 64a/4

m.+ol- 79a/2

māl (I) *(Ar.) is.* Mal, servet

m.+ın 73b/19, 78b/9

m.+ından 65a/4, 74a/15

māl (II) *(Far.) sf.* süren, sürülen anlamlarıyla terkipler yapar

→ pāy-māl

mālik *(Ar.) is.* Sahip

m. 67b/25

m.+dür 63b/4

m.+ol- 73a/8, 77b/6, 78b/11

ma‘lūm *(Ar.) sf.* Bilinen, belli

m.+ol- 66b/25, 69a/22

m.+uñuz ol- 81a/11

ma‘nā *(Ar.) is.* Mana, anlam

m.+lar vir- 66b/11

mānend *(Far.) is.* Benzer, eş

m.+i 61b/23

maraż *(Ar.) is.* Hastalık

m.+-ı mevt 73a/7

ma‘ṣūm *(Ar.) sf.* Suçsuz

m. 72b/16

maymun *(Ar.) is.* Maymun

m. 89a/8

maymun-ser *(Ar.+Far.) b. sf.* Maymun başlı

→ Simāk-ı Māhī-beden maymun-ser

maẓlūm *(Ar.) sf.* Zulme uğramış

m.+uñ 80b/10

mecāl *(Ar.) is.* Güç, kuvvet

m.+i 84b/9, 87a/24

m.+leri 71b/7

meclis *(Ar.) is.* Toplanılacak yer, görüşmek üzere toplanan gurup

m.+ḳur- 63b/16

mecmu‘ *(Ar.) is.* Hep, hepsi, tamamı

m.+ı 61a/3

meded *(Ar.) is.* Yardım, çare, imkan

m. 82a/15, 82b/23, 85b/8

medḥ *(Ar.) is.* Övme, övgü

m.+eyle- 61b/23, 63b/21, 68a/4, 68a/5, 84b/4

m.+it- 61b/21

m.+s̱enā it- 81a/16

mefhūm *(Ar.) sf.* Anlaşılmış

m. 88a/7

m.+-ı nāme 64b/20

meger *(Far.) bağ.* Meğer

m. 60b/18, 61a/1, 62a/4, 62a/5, 63a/2, 63b/1, 63b/11, 63b/4, 65b/22, 65b/24, 67a/16, 68b/19, 68b/3, 70a/11, 74a/2, 75a/15, 75a/16, 75b/14, 77a/9, 78b/17, 80b/20, 81b/16, 81b/2, 82a/13, 84a/3, 84b/25, 87a/11, 88b/5

mehābet *(Ar.) is.* Ululuk, azamet

m. 64a/23

mekān *(Ar.) is.* Yer, mahal, bölge

m.+ı 69b/5, 84a/7

m.+ına 63b/16, 63b/5, 69b/7, 83a/13

m.+uma 84a/4

mekrūh *(Ar.) sf.* İğrenç

m.+um (vālide-i mekrūh) 79a/19

m.+ (dāb-ı mekrūh) 84b/10

melek *(Ar.) is.* Melek

m.+ü’l-mevt 60b/12

meleke *(Ar.) is.* Alışkanlık, yeti

m. 83a/19

melūl *(Ar.) sf.* Bıkmış, bezmiş

m.+ol- 67b/11

mel‘ūn *(Ar.) sf.* Lanetlenmiş

m. 65a/2, 69a/14, 74b/4, 77a/14, 77a/17, 80b/14, 81b/19, 81b/19, 83b/25, 85a/5, 89b/17

m.+dan 69a/7

m.+uñ 81b/20

mel‘ūne *(Ar.) sf.* Lanetlenmiş

m.+ye 84b/24

memleket *(Ar.) is.* Ülke

m.+in 78a/21

m.+inde 61a/9

m.+ümdedür 74a/12

m.+ümüzi 78a/22

men‘ *(Ar.) is.* Men, yasaklama

m.+eyle- 61b/8, 67b/24, 67b/25, 70b/22, 71a/9, 74b/12, 74b/12, 74b/13, 75a/14, 75a/15, 75a/3, 75a/5, 75b/2, 77a/19, 77a/25, 80b/11, 80b/12, 87b/4, 88a/23, 89b/10, 89b/11

m.+i 78b/20

m.+it- 61b/2, 66b/2, 68a/1, 70b/24, 71a/11, 71b/2, 71b/2, 80a/21, 80a/22, 81a/1, 81a/2, 81a/4, 87b/4, 88a/19

menzil *(Ar.) is.* Konak yeri, bir günlük yol

m.+den 65a/8

m.+e 74a/9

m.+inde 63a/11

merd *(Far.) is.*Adam, erkek, yiğit

m.+em 80a/18

m.+-i revende 79b/1

merdüm-ḫor *(Far.) b. sf.* İnsan yiyen

m. 81a/14, 82a/23

merdüm-ser *(Far.) b. sf.* Yamyam başlı

→ Ḳırṭās-ı Merdüm-ser

merḥabā *(Ar.) ünl.* Merhaba

m.+it- 61a/20, 62b/2

merḳad *(Ar.) is.* Mezar

m.+ı 73b/1

m.+ını 74a/1

m.+um 73a/16

merkez *(Ar.) is.* Odak nokta, işlek yer

m.+ine 62a/25, 80a/14, 81a/13

mermer *(Ar.) is.* Mermer

m.+den 71b/17, 76b/18

mertebe *(Ar.) is.* Derece, miktar

m. 86a/24

m.+sine 82b/22

m.+-i ḳuvvet 67b/25

mescid *(Ar.) is.* Küçük cami, mescit

m.+ler 63a/8

mesḫūr *(Ar.) sf.* Sihirlenmiş, büyülenmiş

m. 84a/15, 84a/18, 85a/8

m.+dur 84b/8

meskūn *(Ar.) sf.* Yaşanılan, oturulan yer

→ rub-ı meskūn

mest *(Far.) is.* Sarhoş

m. 61b/6

m.+ol- 69b/12, 75a/23

meşġūl *(Ar.) sf.* Meşgul, bir işle uğraşan

m.+ol- 68a/10, 78b/15

metīn *(Ar.) sf.* Sağlam

m. 61b/21, 63b/6, 67a/18, 80a/2, 80b/1, 83a/11, 89a/7

m.+e (gergedan-ı metīn) 81a/20

mevlā *(Ar.) sf.* Allah

m. 79b/13

mevsim *(Ar.) is.* Mevsim

m.+i 68b/19, 68b/5

mevt *(Ar.) is.* Ölüm

m.+dür (maraż-ı mevt) 73a/7

m.+sin (melekü’l-mevt) 60b/12

meydān *(Ar.) is.* Meydan

m. 61a/17, 61a/22, 62a/25, 62a/25, 66a/24, 66b/18, 67b/12, 67b/13, 80a/14, 80a/18, 81a/12, 82b/8, 85a/15, 86b/18, 90a/9

m.+a 61a/17, 61a/18, 61a/19, 61b/25, 62a/16, 62a/25, 62b/1, 62b/2, 62b/3, 64a/14, 64a/2, 66a/24, 66a/24, 66b/1, 66b/11, 66b/18, 66b/19, 67b/10, 67b/11, 67b/12, 67b/13, 67b/16, 67b/2, 67b/3, 68a/6, 68a/9, 70b/20, 72b/21, 73a/19, 74a/22, 74a/23, 74a/25, 74b/10, 74b/25, 75a/1, 80a/15, 80a/16, 80a/20, 80b/5, 80b/6, 80b/7, 80b/9, 81a/11, 81a/15, 81a/21, 81a/9, 81b/18, 82b/10, 82b/9, 86a/11, 86b/18, 88a/18, 88a/21, 89b/14, 89b/7, 89b/8, 90a/9

m.+da 65b/1, 67b/19, 70b/12, 81a/20

m.+dan 66b/1, 70b/25, 80a/23, 80b/23, 82b/20, 82b/21

m.+dur 66b/11

m.+ına 66b/14, 73b/11, 80b/1, 85a/9

m.+ında 73b/10

m.+uma 80a/19, 81a/18, 81b/5

m.+uñ 72b/21

m.+-ı ʻaşḳ 80a/18

m.+ (ʻazm-ı meydān eyle-) 62a/16, 74a/24

m.+ (ʻazm-ı meydān it-) 74b/1, 80a/20

→ ber-meydān, ser-meydān

meyl *(Ar.) is.* Meyil

m.+üñ 68b/7

mı Soru eki

m. 62b/8, 63b/7, 66a/13, 77a/14, 79b/1, 88b/15

m.+dur 64b/12, 65a/19, 68b/13, 72b/1, 72b/2, 75b/3, 78b/16, 79b/2, 80a/18, 83a/21

m.+sın 62b/14, 64a/5, 68b/6, 69a/5

m.+yam 75a/13, 80b/19

mi Soru eki

m. 60b/12, 60b/2, 62b/14, 62b/4, 63b/6, 64b/15, 66a/13, 66a/13, 66a/19, 67a/7, 67a/9, 69a/4, 70a/21, 70b/4, 74a/3, 74a/4, 74a/5, 76a/9, 78a/23, 79a/2, 79a/2, 82a/9, 83a/7, 84b/14, 87a/25

m.+dür 70a/16, 87b/17

m.+sen 74b/5

m.+sin 68b/14, 69a/14, 70a/24, 70b/6, 75a/12, 87b/2

m.+ydi 87a/23

m.+yem 66a/13

micmer *(Ar.) is.* Tütsü kabı

m. 83b/21

miftāḥ *(Ar.) is.* Anahtar

m. 85a/14

m.+ı 85a/14

miġfer *(Ar.) is.* Miğfer

m.+i 82b/13

miḳdār *(Ar.) is.* Parça, değer

m. 66a/23, 85b/16

m.+ı 61b/3, 71b/3, 89a/19, 90a/13

m.+ın 61a/20

m.+ına 65b/2

m.+ını 81a/24

m.+ını bildür- 64b/2

m.+larına 86a/14

mīl *(Yun. amylion) is.* Çamur

m. 86b/18

minnet *(Ar.) is.* Minnet, teşekkür

m. 63b/13, 63b/7

minvāl *(Ar.) is.* Tarz, suret, biçim

m. 62a/18, 89a/10

mirrīḥ *(Ar.) is.* Mars gezegeni

m. 78b/18

mirrīḥ-ṣıfat Mars gezegeni gibi

m. 69a/13, 79a/13

miṣāl *(Ar.) is.* Örnek

m. 61b/14, 64a/23, 76a/16

m.+dür 78b/14

miṣl *(Ar.) is.* Benzer

m.+i 77b/5

miyān *(Far.) is.* **1.** Bel

m.+ı 81a/5

m.+ın 61b/12

m.+ına 76b/20, 77b/5

m.+ında 77a/20, 77a/8

m.+ından 76b/21, 77a/25

m.+ı iki ḳat ol- 61b/11, 75a/3, 88a/23

2. Orta

m.+-ı ṣaḥn-ı ġāye 81a/16

mu‘allaḳ *(Ar.) zf.* Baş aşağı asılmış gibi

m. 74b/8

mu‘āmele *(Ar.) is.* Davranış

m.+ (ṣūret-i mu‘āmele) 60b/23, 64b/7, 65a/8

mu‘ānaḳa *(Ar.) is.* Sarılma, kucaklaşma

m. 62b/19

muḥabbet *(Ar.) is.* Sevgi

m.+eyle- 86a/23

muḥāfaẓa *(Ar.) is.* Saklama, koruma

m.+eyle- 66b/5

muḥāl *(Ar.) sf.* Mümkün olmayan

m.+dür 87b/8

muḫālefet *(Ar.) is.* Aykırılık, düşmanlık

m.+eyle- 60b/2, 64a/5, 74b/3

m.+it- 74a/14, 86b/25, 89b/6

m.+ (‘inād muḫālefet.eyle-) 64b/24

muḥālif *(Ar.) sf.* Muhalefet eden

m. 81b/20

muḥarref *(Ar.) sf.* Tahrif edilmiş, değiştirilmiş

m. 77a/25

muhīb *(Ar.) sf.* Seven, dost

m. 73a/20

muḥīṭ *(Ar.) is.* Çevre

→ deryā-yı muḥīṭ

muḥkem *(Ar.) zf.* Tamamen, sıkıca

m. 68b/24, 81b/24

muḳābele *(Ar.) is.* Karşısına gelme

m.+sinde 65a/14

m.+sine 70b/25, 88a/14

muḳābil *(Ar.) is.* Karşılamak

m. 74a/22, 79b/10, 83a/18, 89b/5

m.+ol- 61a/15, 61b/24, 62a/16, 66a/23, 66b/11, 66b/18, 67b/11, 67b/16, 67b/2, 76a/13, 80b/5, 88a/17, 89b/7, 90a/9

muḳaddem *(Ar.) zf.* Önce, önceden

m. 63b/11, 64b/21, 64b/5, 80a/4, 84a/21

muḳaddemā *(Ar.) zf.* Önceden

m. 78a/1, 83a/13, 84a/3

muḳāvemet *(Ar.) is.* Karşı koyma, direnme

m. 77b/13, 87b/8

m.+it- 86b/12

muḳayyed *(Ar.) is.* Dikkat eden, ihtimam gösteren

m.+ol- 60b/3, 60b/6, 63a/14, 65b/17, 67a/8, 68b/9, 69b/8, 74b/6, 85b/21, 87a/19, 88a/17, 88b/13, 88b/2

muntaẓır *(Ar.) sf.* Bekleyen, gözleyen

m.+dur 75a/24

m.+lar 83a/8

m.+lardur 71b/13

m.+ol- 66a/22, 70a/10, 77a/2, 80a/13, 83a/6, 89a/24

mūr *(Far.) is.* Karınca

m.+-ı siyāh 66b/5

murād *(Ar.) is.* İstek, maksat

m.+eyle- 60b/4, 69a/19, 75a/7, 76b/8, 77a/16, 77b/14, 82b/17, 86b/17, 89b/25

m.+ı 67b/23, 69a/19, 69b/16, 78a/22, 78b/7, 88b/18

m.+ın 61a/22, 86b/14

m.+it- 60b/1, 81b/12

m.+ları 84a/12

m.+ların 65b/6

m.+um 61a/10, 69a/7

m.+uñ 62b/3, 69a/7

m.+uñuz 66a/17

→ ber-murād, nā-murād

murġ-ṣıfat Kuş şeklinde

m. 69b/7

muṣāḥabet *(Ar.) is.* Sohbet etme, konuşma

m.+leri 81b/17

musaḫḫar *(Ar.) sf.* Ele geçirilmiş

m. 73a/15

m.+eyle- 73a/16

musanna‘ *(Ar.) sf.* Sanat eseri olarak meydana getirilmiş, süslenmiş

m. 68b/4

muṭalsam *(Ar.) is.* Tılsımlı, büyülü

m. 85a/24

m.+dur 86b/16, 90a/25

mutavaṭṭın *(Ar.) sf.* Vatan edilmiş, yurt tutmuş

m.+dur 76b/11

mūy *(Far.) is.* Kıl

m.+ına 61b/13

mużāyaḳa *(Ar.) is.* Sıkıntı

m. 70a/9, 84b/25

m.+da 85b/6

mübārek *(Ar.) sf.* Bereketli

m.+ol- 73b/22

mübāşeret *(Ar.) is.* Bir işe başlama

m.+eyle- 88b/19

m.+it- 81b/3

müberrā *(Ar.) sf.* Temize çıkmış, aklanmış

m.+dur 86b/24

mücādele *(Ar.) is.* Mücadele

m.+de 84a/25

m.+den 81b/3

mücellā *(Ar.) sf.* Cilalı, parlak

m. 72a/22

m.+dur 72a/21

m.+ (āyine-i mücellā) 86b/19

mücevvef *(Ar.) sf.* İçi boş

m. 61a/5

müdārā *(Far.) is.* Yüze gülme, dost gibi davranma

m.+it- 84b/25

müddet *(Ar.) is.* Zaman

m. 64a/20

müferriḥ *(Ar.) sf.* Ferahlık veren

m. 63a/13, 68a/25

müheyyā *(Ar.) is.* Hazır

m.+eyle- 88a/12, 89a/6

mühr *(Far.) is.* Mühür

m.+in boz- 64b/20

m.+in gider- 64b/15

mükellef *(Ar.) sf.* Yapmakla yükümlü

m. 64a/8

mülāḥaẓa *(Ar.) is.* Düşünce

m. 61a/2, 65a/25

mülk *(Ar.) is.* Ülke

m.+ini 87a/23

münādī *(Ar.) is.* Tellal

m.+lerinde 63a/14

münāsib *(Ar.) sf.* Uygun, yerinde

m. 73b/10, 76b/10, 79b/4, 87b/17

m.+ol- 79a/21

müneccimān *(Ar.+Far.) sf.* Falcılar

m. 79a/12

münevver *(Ar.) sf.* Aydın, aydınlatılmış

m.+eyle- 61b/24, 67a/23

münezzeh *(Ar.) sf.* Temiz

m. 86b/24

münhezim *(Ar.) sf.* Bozguna uğrayan

m.+it- 63a/25

m.+ol- 63b/11, 90a/7

müntehā *(Ar.) sf.* Son uç

m. 63a/19, 75b/4, 75b/5

m.+dur 71a/1

m.+sınuñ (gürz-i müntehā) 61a/7

m.+ (dıraḫt-ı müntehā) 71a/2

m.+yı (gürz-i müntehā) 68a/9

mürāca'at *(Ar.) is.* Başvuru

m.+eyle- 70a/8

mürūr *(Ar.) is.* Geçme, geçip gitme

m.+eyle- 72b/7

m.+it- 62a/15, 62a/24, 63a/14, 70a/6, 81a/11, 90a/8

mürüvvet *(Ar.) is.* İyilik

m.+iñe 86b/13

müslimān *(Ar.) is.* Müslüman

m.+it- 89b/1

m.+ol- 64a/15, 71b/9, 76a/18, 76a/19, 84a/22, 88a/8

müstaġraḳ *(Ar.) sf.* Batmış

m.+ol- 81a/14

müstahkem *(Ar.)* Sağlamlaştırılmış

m. 83a/11

müstevlī *(Ar.) sf.* İstila eden, ele geçiren

m.+ol- 70b/1

müşāvere *(Ar.) is.* Danışma, konuşma

m.+eyle- 87b/20, 90a/22

m.+it- 78b/16, 88a/15

müşerref *(Ar.) sf.* Şereflendirilmiş

m.+eyle- 63a/8

müşkil *(Ar.) sf.* Güç, zor, çetin

m.+dür 79b/2

müşt *(Far.) is.* Yumruk

m. 62a/12, 72b/19, 73b/7, 82a/9, 85a/5

m.+-i pehlevānī 86a/2

m.+-i ṣāḥib-ḳırān 77b/21

müṭāla'a *(Ar.) is.* Okuma, tetkik, düşünce

m.+eyle- 64b/20

m.+it- 64b/15

müte'ellim *(Ar.) sf.* İçi sızlayan, acı duyan

m.+ol- 68a/19, 81b/4

müteraḳḳıb *(Ar.) sf.* Bekleyen, gözleyen

m.+ol- 83b/4

müvekkel *(Ar.) sf.* Vakâlet eden, vekil edilmiş

m.+iyem 85a/18

m.+ler 88b/10

m.+leri 88b/7

müzākere *(Ar.) is.* Konuşma, danışma

m.+si 84b/6

-N-

nā *(Far.) e.* Olumsuzluk ön eki

***nā-bāk** *(Far.) b. sf.* Korkusuz

n.+ine (rūḥ-ı nā-bāk) 85b/20

***nā-bekār** *(Far+Ar.) b. sf.* İşe yaramaz, hayırsız, yaramaz

n. 65b/19, 66a/10, 66a/12, 66a/13, 66a/13, 66a/15, 66a/19, 67a/12, 67a/13, 68a/21, 68b/18, 68b/21, 68b/22, 69b/25, 70a/24, 70b/12, 70b/6, 73a/20, 74b/5, 75b/2, 75b/3, 77a/11, 77a/18, 78b/20, 78b/23, 78b/9, 80b/18, 80b/25, 81a/18, 81a/22, 81a/25, 81b/6, 82a/15, 82a/8, 87a/25, 87b/2, 87b/20, 89b/20, 90a/1

n.+a 80b/1

n.+dur 81a/3, 84a/8

n.+ı 69b/14, 75a/12, 79a/19, 84a/6, 89b/9

n.+ı (ḫākī-i nā-bekār) 74a/23

n.+lar 64b/1, 66b/24, 86a/5, 90a/1

n.+ları 67a/17

n.+uñ 68a/10, 78b/24

***nā-bud** *(Far.) b. sf.* Yok olan, perişan olmuş

n. 84a/6

***nā-çār** *(Far.) b. sf.* Çaresiz, ister istemez

n. 70a/1, 72a/9

n.+ol- 76a/10, 76a/12

***nā-gāh** *(Far.) b. sf.* Zamansız, birdenbire

n. 62a/2, 62a/6, 63b/19, 65a/18, 66b/17, 66b/9, 67a/3, 67b/2, 70b/18, 71b/23, 73a/19, 73a/6, 73b/17, 74b/23, 83a/15, 83b/5, 84a/12, 85a/16, 86a/21, 88b/9, 89a/16, 89a/4, 89a/9

***nā-murād** *(Far.) b. sf.* Muradına eremeyen

n.+am 86a/22

***nā-peydā** *(Far.) b. sf.* Belirsiz, kayıp

n.+ol- 84a/6

***nā-ümīd** *(Far.) b. sf.* Ümitsiz

n.+ol- 62b/14

→ ḫāh-nā-ḫāh

nā'il *(Ar.) sf.* Ulaşan, ulaşmış

n.+ol- 65a/1

nāk *(Far.) e.* İsimlere takılarak sıfat yapan -lı, -li anlamı veren bir edat

→ lerze-nāk

naḳl *(Ar.) is.* Nakil, taşıma

n.+eyle- 60b/22, 65a/7, 71b/13, 78a/17, 82a/20, 82b/7, 83a/20, 85a/9, 85b/10

n.+it- 83a/25, 88a/6

n.+olın- 78a/5

n.+ ü beyān eyle- 83a/8, 84b/3, 89a/10

naḳş *(Ar.) is.* Resim

→ tīġ-i naḳş-ı şedādī

na'l *(Ar.) is.* Nal

n.+ın dök- 61a/25

nām *(Far.) is.* Ad, isim

n. 63a/21, 63a/23, 64b/5, 70b/2, 71b/12, 73a/13, 73a/13, 73a/14, 76b/9, 78b/9, 80b/7, 88a/3

n.+ı 64b/16, 68a/14

n.+ın 72a/25, 80a/15

n.+ında 61a/14, 64b/21, 66b/19

n.+um 64b/17

nām-dār *(Far.) b. sf.* Ünlü

n.+lar 88a/1

nāme *(Far.) is.* Mektup

n. 60b/24, 63a/24, 64b/14, 64b/20, 64b/3, 65a/25, 79b/15, 80a/5, 80a/6, 87b/15, 87b/18, 88a/7

n.+de 64b/14

n.+leri 64b/7, 64b/8

n.+m 64b/10, 64b/9, 79b/21

n.+nüñ 65a/8

n.+sin 88a/7

n.+ (mefhūm-ı nāme) 64b/20

n.+yi 64b/12, 64b/13, 64b/15, 64b/19, 64b/19, 64b/25, 79b/15, 79b/18, 79b/19, 87b/18

nāmus *(Ar.) is.* Namus, ahlak

n.+ı 79a/18

na'ra *(Ar.) is.* Yüksek sesle bağırma

n. 70b/16, 75b/22, 89b/22, 90a/3

n.+larına 77a/2

n.+lar ur- 82b/18

n.+mı 76b/23, 76b/24

n.+sıdur 70b/16

n.+sın 70b/15, 77b/9, 84a/24

n.+sından 70b/17, 77b/7, 84a/3, 85b/19

n.+ur 71b/7

n.+ur- 61a/18, 62a/13, 62b/1, 64b/9, 66b/18, 66b/2, 67b/12, 67b/6, 69b/22, 69b/6, 70b/14, 71a/8, 73b/16, 73b/5, 73b/5, 74a/24, 74b/17, 76a/11, 77a/12, 77b/20, 77b/7, 80a/17, 81a/18, 82b/9, 88a/18, 89b/22, 89b/7, 90a/4

n.+-i ra'd-vār 75b/20, 85b/18

n.+ya 84a/24

naṣb *(Ar.) is.* Atama

n.+eyle- 71b/20

naşıl *(T.+Ar.) zf.* Nasıl

n.+ 66b/25, 67b/18, 69b/15, 70a/5, 74a/5, 76a/9, 79a/8, 82a/16, 82a/21, 84b/7

naṣīb *(Ar.) is.* Pay, nasip

n.+eyle- 64a/11

n.+it- 64a/17

n.+ol- 73a/10

naẓar *(Ar.) is.* Bakma

n.+eyle- 71a/2, 71a/3, 72b/2, 72b/8, 73a/25, 73a/3, 75a/15, 76b/15

n.+-ı ber-meydān it- 80a/15

nāẓır *(Ar.) sf.* Bakan, gözeten

n. 71b/17, 86b/20

n.+-ı ber-meydān 61a/17

n.+-ı ber-meydān ol- 81a/13

nāẓırān *(Ar.+Far.) sf.* Bakanlar, gözetenler

n.+-ı āyine 88b/18

nāzil *(Ar.) sf.* İnen

n.+ol- 76a/24

ne 1. *zm.* Ne

n. 64a/11, 69b/2, 72a/12, . 72a/24, 72a/25, 76a/22, 79a/18, 86b/15, 88b/11,

n.+dür 662b/3, 62b/3, 63a/19, 64a/3, 65b/17, 65b/21, 66b/9, 69a/7, 71b/24, 72a/22, 74a/11, 74b/2, 78a/14, 79a/25, 84a/13, 88a/21, 89b/8

2. *sf.* Ne

n. 64a/16, 64a/19, 66a/16, 77a/1, 77b/15, 78b/16, 79a/17, 80a/2, 83a/6, 83a/7, 83b/20, 85a/8, 86a/23, 86a/6, 86b/20, 88a/23, 88a/24,

3. *zf.* Ne

n. 60b/1, 60b/1, 60b/1, 60b/12, 62b/19, 62b/21, 63a/18, 63b/19, 63b/24, 64a/21, 64a/5, 65b/3, 65b/13, 66a/12, 66a/15, 66a/17, 67b/25, 68a/22, 68b/17, 69b/14, 71b/11, 72a/6, 70a/19, 70a/21, 70a/21, 72a/19, 74a/13, 76a/12, 77a/17, 77a/20, 77b/7, 78a/15, 78a/23, 78a/25, 79a/4, 81b/4, 79b/6, 80b/11, 80b/24, 81b/8, 81b/25, 84b/16, 84b/16, 84b/17, 85a/16, 85a/7, 85a/8, 85b/6, 86a/17, 86a/24, 88b/18, 89a/17

4. *bağ.* …ne…ne

n. 81a/9, 87a/22

n.+eyledi (n'eyle-) 78b/13

n.+eyledüñ (n'eyle-) 82a/9

n.+eylersin (n'eyle-) 74b/2

n.+eylesem (n'eyle-) 74b/2

n.+eylesün (n'eyle-) 72a/9, 75a/16

n.+eyler (n'eyle-) 70a/16, 70a/16

n.+eyleyim (n'eyle-) 86a/10

n.+itdi (n'it-) 86a/17

n.+ola (n'ol-) 73b/20, 73b/23, 74a/8, 79a/3, 83a/16, 85a/1, 85b/5, 87b/19

n.+oldı (n'ol-) 84a/1, 84b/19

n.+olduñ (n'ol-) 83b/22

n.+olsa (n'ol-) 87a/17

n.+ola (n'ol-) 61a/1, 63b/24, 67a/6, 71b/15

n.+si 64b/7

n.+ (her ne) 78b/8, 86b/21

n.+ (her ne ḳadar) 64b/23, 79b/21, 86b/19

n.+ye uġraduġın bil- 77b/8

ne-ser *(Far.) b. is.* Başı olmayan, başsız

→ Evrenṭūs-ı Ne-ser

neden *zf.* Ne sebepten, niçin

n. 65a/16

nedīme *(Ar.) is.* Kadın sohbet arkadaşı

n.+leri 63b/16

nefer *(Ar.) is.* Asker

n. 66b/4, 67a/10, 67a/17, 67b/16, 70b/11, 70b/13, 74a/20, 84a/14

n.+-i bī-gāne 67a/4

n.+-i cinnī 74a/21, 74b/18

n.+-i dil-āver 67b/15

nefes *(Ar.) is.* Soluk

n.+al- 77a/10, 81b/22

n.+i (dem-i nefes) 74b/15, 75a/6

n.+lerinden 72a/11

n.+ (ḥaps-ı nefes it-) 69b/19

n.+ (telef-i nefes ol-) 77a/1

nefs *(Ar.) is.* Ruh, maya

n.+dür (ḳā'im-i nefs) 86b/23

nerden *zf.* Nereden

n. 72a/13

nere *zf.* Hangi yer, nere

n.+den 72a/17, 88b/11

n.+dür 65b/14, 65b/25, 69b/23, 84b/19

n.+ye 71a/8, 74a/8, 83b/22, 90a/1

nerede *zf.* Nerede

n.+dür 78a/10

nerre *(Far.) is.* Erkek

n. 69b/18, 69b/21, 70a/17, 73b/23, 74a/15, 74b/2, 75b/2, 75b/25, 76a/18, 83a/22, 88b/8, 89a/23, 89a/23, 89a/3

n.+den (sultān-ı cinnistān nerre) 74a/10

n.+dür 69b/19

n.+nüñ 71b/25, 72a/4, 74b/5

n.+-i şīrān 79a/10

n.+yi 70b/4, 87b/2, 89b/1

→ 'aḳrebe nerre, arḳalaş nerre, arṭaluş-ı 'anḳā-ser nerre, baṭṭāl nerre, cāmus-ser nerre, çihil-dest nerre, hümām nerre, kāpus nerre, kehkeşān nerre, keyṭfān nerre, ḳırṭās nerre, sinḥāb nerre, sinḥāb-ı çihil-dest nerre, süraḥ-zinde nerre, sürḫeng nerre, şemāṭur nerre, şementāl nerre, şimlāḳ nerre, ṭāl nerre, kāpūs nerre, keyṭfān nerre,

nesl *(Ar.) is.* Nesil, kuşak, soy

n.+den 81b/10

n.+inden 73a/4, 76b/8, 78a/3

n.+-i huşeng şāh 79b/19

n.+-i ḳahramān 73a/9

nesne *is.* Şey

n. 64b/14, 67a/7, 69a/10, 71b/24, 73b/25

netīce *(Ar.) zf.* Sonuç olarak, özetle

n.+-i kelām 61b/14

nevbet *(Ar.) is.* Sıra

n. 61b/2, 62b/5, 74b/13, 80b/12, 81a/1

n.+gel- 81b/2

n.+i 81b/2

nev-civān *(Far.) b. sf.* Genç delikanlı

n. 86a/23

n.+a 80b/9, 86a/23

n.+ı 80b/7, 80b/7

n.+uñ 87a/22

→ Hürmüz-i Nev-civān

nev-civānī *(Far.) b. is.* Gençlik, delikanlılık

n.+ (perī-i nev-civānī) 86a/21

n.+ (perrī-i nev-civānī) 86a/24

nice 1. *sf.* Çok, hayli

n. 63b/5, 69a/14, 86b/23, 87b/1, 88b/3

2. *zf.* Nasıl, ne kadar, çok

n. 61b/20, 62b/7, 62b/7, 62b/20, 63b/5, 64a/25, 65a/16, 66a/7, 67b/6, 69b/14, 71b/13, 71b/8, 72b/11, 73a/11, 73b/13, 73b/20, 74a/5, 74b/15, 74b/4, 75a/17, 75a/22, 75a/8, 75b/11, 75b/4, 76a/18, 76a/9, 76b/20, 77a/20, 78b/1, 79b/22, 80b/14, 80b/9, 82a/25, 82a/7, 82b/7, 83a/20, 84b/13, 85b/8, 87b/25, 87b/25, 87b/6, 89a/11, 89b/17, 90a/22

n.+ol- 62a/24, 64a/9, 66b/10

n.+sin 69b/24

niçün *zf.* Neden, niye

n. 62a/8, 64b/13, 64b/13, 64b/25, 65b/17, 68b/13, 68b/15, 68b/16, 70b/2, 70b/5, 87a/23

nidā *(Ar.) is.* Çağırma, seslenme

n. 80a/12

n.+itdür- 64a/18, 66a/20, 66a/22, 80a/4, 80a/6

n.+ol- 79a/24

n.+sın 80a/10

nigāh-endāz *(Far.) b. sf.* Bakıveren

n.+ol- 67a/4

nigeh-bān *(Far.) b. is.* Gözcü, bekçi

n. 63b/4, 77b/16, 87a/11

n.+lar 63a/2

nigerān *(Far.) sf.* Bakan, bakıcı, gözcü

n.+ol- 65a/16

nihāl *(Far.) is.* Fidan

n. 80b/9

nihān *(Far.) sf.* Gizli

n.+ol- 67a/20

nihāyet *(Ar.) is.* Son, uç

n.+bul- 76a/25

n.+i 76a/22, 76b/16

niḳāb *(Ar.) is.* Peçe

n. 85b/13

nikāḥ *(Ar.) is.* Nikâh

n. 85a/1

n.+ (ʻaḳd-ı nikāḥ eyle-) 64a/11

nikāḥsız *(Ar.+T.) is.* Nikâhsız

n. 61a/23

nire *zf.* Nereye

n. 84b/13

n.+ye 75b/2

nişān *(Far.) is.* İz, belirti

n.+ıdur 65a/13

nişāne *(Far.) is.* İz, belirti

n.+al- 72b/14, 72b/7

n.+sidür 65a/18

nitekim *zf.* Gerçekten, hakikaten

n. 64b/20

niyāz *(Far.) is.* Yalvarma, dua

n. 79b/6

n.+dur 68b/7

n.+eyle- 78a/18

n.+ıñuzı 68b/9

n.+it- 69a/21, 75a/16, 86b/11

n.+ (tażarru‘ ve niyāz eyle-) 86b/14

niye *zf.* Niçin

n. 63b/20, 71a/4

nizā‘ *(Ar.) is.* Kavga

n.+eyle- 61a/24

nīze *(Far.) is.* Mızrak, süngü

n. 61a/24, 61b/3, 61b/4, 62b/6, 67b/20, 67b/21, 67b/23, 67b/24, 80a/21, 80b/11

n.+sin 61b/2, 61b/5, 80b/11

n.+-i iskender 61b/2

n.+ye 61a/24, 67b/20, 80b/10

n.+yi 61b/2, 61b/4, 61b/5, 67b/20, 67b/22, 67b/22, 67b/23

n.+yi- 61a/25

n.+ (yalman-ı nīze) 61b/2, 67b/21

nīze-dār *(Far.) b. sf.* Mızraklı

→ Kivvas-ı Nīze-dār

nuḫūset *(Ar.) is.* Uğursuzluk

n. 83b/3

nūr *(Ar.) is.* Aydınlık, parlaklık

n.+ı-la 61b/24

n.+-ı yezdān 67a/23

→ Nār-ı nūr

nūş *(Far.) is.* İçki

n.+eyle- 68b/1

n.+ (‘ayş nūş eyle-) 68a/16

nuṭḳ *(Ar.) is.* Konuşma

n. 84b/16

n.+a 84b/9, 87a/24

n.+a gel- 86a/24

-nümā *(Far.) sf.* “Gösteren, bildiren” anlamlarıyla kelimelere katılır

→ ḥikmet-nümā

nümāyān *(Far.) is.* Meydanda, açık

n.+ol- 65a/12, 67b/21

-O-

o 1. *sf.* O

o. 70b/1, 79b/14, 81b/16, 83b/4, 89a/19, 90a/22

2. *zm.* O

o. 69a/5

oġlan *is.* Erkek çocuk, oğlan

o. 77a/4, 81b/24

o.+a 70b/2

oġul *is.* Erkek evlat, oğul

o.+ıdur (oġlıdur) 81b/11

o.+ını (oġlını) 75a/10

o.+ınuñ (oġlınuñ) 74b/9, 80b/17

o.+ı (oġlı) 63a/21, 63a/23, 64a/13, 64b/1, 65a/4, 65b/4, 67a/17, 67b/5, 70a/14, 70b/11, 70b/19, 71b/21, 71b/25, 74a/21, 74a/22, 74b/22, 74b/24, 75a/22, 78b/22, 81b/19, 82b/22

o.+ıyam (oġlıyam) 86b/3

o.+larıñ 70b/17

o.+larından 70b/2, 71b/19

o.+laruñ 70b/18

o.+umı (oġlumı) 74b/10

o.+umuñ (oġlumuñ) 80b/19

o.+um (oğlum) 64a/13, 70b/10, 75a/12

o.+una (oğluna) 70a/15

o.+u (oğlu) 72a/7

oḫ *ünl.* Oh

o. 65b/14, 82a/10

oḫşa- Çok yakınından geçmek, degmek

o.-yup 61b/5

oḳı- Okumak

o.-dı 83b/13, 83b/9, 85a/10, 85a/22, 85b/2

o.-dılar 88a/7

o.-yınca 72b/10

o.-yup 60b/25, 65a/25, 73b/1, 78a/10, 83b/14, 83b/16

oḳu- *bk.* **oḳı-**

o.-yaraḳ 81a/15

oḳyanus *(Ar. uḳyānūs < Yun. okeanos) is.* Okyanus

o.+ (deryā-yı oḳyanus) 79a/5

ol 1. *sf.* O

o. 60b/6, 61a/1, 61a/11, 61a/13, 61b/23, 61b/6, 62a/24, 62a/5, 62b/1, 62b/20, 62b/25, 63a/1, 63a/14, 63a/14, 63a/16, 63a/19, 63a/22, 63a/23, 63b/10, 63b/12, 63b/14, 63b/7, 64a/14, 64a/2, 64a/7, 64b/14, 64b/19, 65a/12, 65a/16, 65a/8, 65b/1, 65b/17, 65b/22, 65b/25, 66a/20, 66b/12, 66b/15, 66b/3, 66b/6, 66b/7, 66b/8, 67a/10, 67a/2, 67b/15, 67b/16, 67b/16, 67b/6, 67b/9, 68a/9, 68a/16, 68a/16, 68a/19, 68a/19, 68a/23, 68a/5, 68b/13, 69a/15, 69a/2, 69a/7, 69a/8, 69b/13, 69b/18, 69b/19, 70a/16, 70a/2, 70a/3, 70a/5, 70a/6, 70a/11, 70a/11, 70b/10, 70b/12, 70b/14, 70b/4, 71b/5, 71b/8, 71b/8, 71b/8, 71b/21, 71b/24, 71b/25, 72a/17, 72a/4, 72a/20, 72a/23, 72a/23, 72a/24, 72a/5, 72b/15, 72b/22, 72b/22, 72b/4, 72b/6, 73a/2, 73b/13, 73b/16, 73b/17, 73b/17, 74a/15, 74a/11, 74a/12, 74a/12, 74a/20, 74a/3, 74a/4, 74a/7, 74a/8, 74b/14, 75a/14, 75a/25, 75a/21, 75a/25, 75b/12, 75b/16, 75b/17, 75b/4, 75b/5, 76a/16, 76a/18, 76a/6, 76b/10, 76b/11, 76b/8, 76b/9, 76b/10, 76b/10, 76b/22, 76b/23, 76b/23, 76b/7, 77a/12, 77a/3, 78a/7, 78a/14, 78a/5, 78b/10, 78b/12, 78b/16, 78b/17, 78b/18, 78b/24, 78b/8, 79a/19, 79b/25, 79b/15, 80a/13, 80a/13, 80a/21, 80a/21, 80a/23, 80b/10, 80b/13, 80b/17, 80b/23, 80b/4, 80b/5, 80b/7, 81a/6, 81a/11, 81a/14, 81a/15, 81b/3, 82a/10, 82a/17, 82a/25, 82a/5, 82a/8, 82b/22, 82b/4, 83a/22, 83b/10, 83b/14, 83b/25, 83b/12, 83b/13, 83b/16, 83b/17, 83b/19, 83b/21, 83b/25, 84a/23, 84a/3, 84b/17, 84b/3, 84b/21, 84b/22, 85a/5, 85a/13, 85a/13, 85a/13, 85a/14, 85b/14, 85b/20, 86a/24, 86b/1, 86b/17, 86b/17, 86b/19, 86b/2, 86b/2, 86b/20, 86b/3, 87b/14, 87b/16, 88a/17, 88a/24, 88a/4, 88b/13, 88b/13, 88b/18, 88b/19, 88b/9,
86b/18, 86b/18, 86b/22, 88a/12, 88a/12, 88a/13, 88a/9, 89a/13, 89a/14, 89a/15, 89b/3, 89b/6 88b/6, 89b/1, 90a/8

2. *zm.* O

o. 61b/1, 61b/2, 65a/8, 65b/6, 66a/1, 67a/16, 67a/24, 67a/24, 68a/19, 69b/16, 84b/15

o.+da 62a/4

o.+dur 81a/23, 86b/22, 86b/23

o.+ı 64b/25

ol- Olmak, meydana gelmek, mevcut olmak, gerçekleşmek

o. 69b/25, 70a/13

o.-a 67a/7, 68b/20, 75a/15, 84b/13, 88b/11

o.-acaġına (maġlūb ol-) 62b/3

o.-acaḳ 82a/18

o.-acaḳ (lāzım ol-) 64a/11

o.-alım (ayırd ol-) 62b/4

o.-alım (imtiḥān ol-) 61a/16

o.-alum (ayırd ol-) 61b/17

o.-alum (ḳul ol-) 73b/13

o.-an 60b/22, 61a/2, 61b/10, 61b/11, 63a/1, 63a/7, 63b/17, 63b/23, 64b/4, 65b/2, 66a/1, 66a/11, 68b/7, 70a/13, 70a/24, 71a/5, 72b/12, 72b/13, 72b/14, 72b/14, 72b/5, 72b/6, 73a/15, 73a/17, 73a/17, 73a/21, 73a/3, 73b/18, 73b/22, 74a/11, 74a/12, 74a/6, 75a/2, 75b/20, 76a/11, 76a/13, 77a/19, 77b/25, 78b/6, 80b/18, 81a/20, 81a/5, 82b/12, 83a/12, 83b/22, 84a/10, 84a/7, 85a/12, 85b/10, 86a/16, 86a/21, 86b/22, 87a/25, 87b/21, 87b/3, 87b/9, 88b/24, 88b/6, 88b/9, 89a/12, 89b/8

o.-anlar 64a/12

o.-anları (sākin ol-) 87a/1

o.-anları (şehīd ol-) 80a/25

o.-anları (zaḥm-dār ol-) 80a/23

o.-anlaruñ 86a/3

o.-anlaruñ (zaḥm-dār ol-) 80a/25

o.-an (esīr ol-) 66b/12, 66b/23, 66b/8

o.-an (münāsib ol-) 79a/21

o.-an (münhezim ol-) 63b/11

o.-asın 69a/6, 70b/13, 70b/20, 73a/20, 74b/10, 85a/11

o.-asın (ḥāżır ol-) 64b/18, 64b/5

o.-asın (müslimān ol-) 71b/9, 88a/8

o.-asın (tābi‘ ol-) 64b/18, 64b/4

o.-asız (ḥāżır ol-) 79b/22

o.-a-yazdı (zehresi çāk ol-) 74b/5

o.-a-yazdı (bī-hoş ol-) 72a/17

o.-a (n’ola) 61a/1, 63b/24, 71b/15, 73b/20, 73b/23, 74a/8, 79a/3, 83a/16, 85a/1, 85b/5, 87b/19

o.-a (vāḳi‘ ol-) 78b/13

o.-aydı 73a/2

o.-ayduḳ (mālik ol-) 78b/11

o.-ayım (ḳul ol-) 71b/8, 76a/18

o.-dı 62a/15, 62a/24, 64a/6, 65b/20, 74a/5, 75a/22, 76a/9, 77a/14, 82a/18, 82b/7, 83a/20, 83a/20, 83b/8, 84b/21, 89a/17

o.-dıġı 69a/22

o.-dıġına 69a/13

o.-dıġına (ḫalāṣ ol-) 86a/9

o.-dılar 79b/12, 79b/4

o.-dılar (āgāh ol-) 83a/4

o.-dılar (‘ālemlerinde ol-) 83a/5

o.-dılar (ardınca ol-) 67a/13
o.-dılar (bende ol-) 73b/18
o.-dılar (cem‘ ol-) 61b/19, 66b/13, 87b/12
o.-dılar (düvāl düvāle ol-) 62a/12
o.-dılar (fāriġ ol-) 90a/7
o.-dılar (ḥacīl ol-) 65b/19
o.-dılar (ḫalāṣ ol-) 85b/22
o.-dılar (ḫançer ḫançere ol-) 62a/12
o.-dılar (ḫayrān ol-) 63a/4
o.-dılar (imtiḥān ol-) 64a/9
o.-dılar (kendi ‘ālemlerinde ol-) 83a/5
o.-dılar (meşġūl ol-) 68a/10
o.-dılar (muḳābil ol-) 61b/25, 62a/16, 66a/24, 66b/11, 66b/18, 67b/16, 67b/2, 80b/5, 88a/17
o.-dılar (muḳayyed ol-) 63a/14
o.-dılar (muntaẓır ol-) 66a/22, 77a/2, 80a/13, 83a/6
o.-dılar (müslimān ol-) 64a/15
o.-dılar (nigerān ol-) 65a/16
o.-dılar (revān ol-) 72a/6
o.-dılar (revāne ol-) 62a/2
o.-dılar (süvār ol-) 82b/5
o.-dılar (tābi‘ ol-) 74b/23, 75b/23, 76a/20, 88b/4
o.-dılar (ṭaşra ol-) 67a/9
o.-dılar (tedārükde ol-) 69b/1
o.-dı (‘āciz ol-) 76a/14, 83b/19
o.-dı (aḫşam ol-) 61b/15, 68a/19
o.-dı (‘ārıż ol-) 73a/6
o.-dı (ber-ā-ber ol-) 61b/12, 80b/23
o.-dı (bīrūn ol-) 77a/6
o.-dı (bī-hoş ol-) 74b/16, 75b/6
o.-dı (bī-hūd ol-) 82a/10
o.-dı (def‘ ol-) 86a/7
o.-dı (ġāib ol-) 66b/17
o.-dı (ġam-gīn ol-) 68a/20
o.-dı (ġayb ol-) 72b/15
o.-dı (göñli ol-) 79b/8
o.-dı (ḥāżır ol-) 76a/11
o.-dı (ḫaber-dār ol-) 61b/13, 61b/6
o.-dı (ḫayrān ol-) 71a/3, 75b/3, 82b/5, 85a/21
o.-dı (helāk ol-) 64b/21, 64b/23, 64b/5, 65a/4, 82b/1, 83a/23, 85b/20
o.-dı (ḫudā-perest ol-) 69b/7
o.-dı (ḫurd ḫām ol-) 75a/21
o.-dı (kerem ol-) 75a/21
o.-dı (küşād ol-) 72b/17
o.-dı (lāya‘ḳil ol-) 70b/24, 77b/4
o.-dı (mālik ol-) 77b/6
o.-dı (maḥv ol-) 65a/17, 83b/17
o.-dı (ma‘lūm ol-) 66b/25, 69a/22
o.-dı (meşġūl ol-) 78b/15
o.-dı (muḳayyed ol-) 69b/8
o.-dı (müslimān ol-) 76a/19
o.-dı (müte’ellim ol-) 68a/19, 81b/4
o.-dı (müteraḳḳıb ol-) 83b/4
o.-dı (nā-peydā ol-) 84a/6
o.-dı (nā-ümīd ol-) 62b/14

o.-dı (nice ol-) 66b/10, 73b/20
o.-dı (n'ol-) 84a/1, 84b/19
o.-dı (nümāyān ol-) 65a/12, 67b/21
o.-dı (peşīmān ol-) 77a/1
o.-dı (peydā ol-) 73b/5, 76a/13, 83b/17
o.-dı (rām ol-) 73b/9
o.-dı (rāżı ol-) 64a/6
o.-dı (ra'd ve berḳ ol-) 83b/6
o.-dı (revāne ol-) 87a/5, 88a/13
o.-dı (revān ol-) 79b/9, 87a/8
o.-dı (revā ol-) 78a/6
o.-dı (ṣabāḥ ol-) 60b/17, 68a/18, 61b/24, 63a/15, 64a/1, 66a/22, 66b/17, 66b/9, 67a/23, 68a/5, 68a/6, 70a/2, 70a/6, 75b/17, 80a/13, 81a/12, 82a/18, 90a/9
o.-dı (serāsime ol-) 73b/8
o.-dı (ser-ḳaplan ol-) 69a/24, 76a/21
o.-dı (süvār ol-) 62a/25
o.-dı (şād ol-) 69a/13, 83a/23, 86a/9
o.-dı (tābi' ol-) 60b/20, 68a/8
o.-dı (tamām ol-) 69b/1, 83b/1
o.-dı (ṭaşra ol-) 70a/18
o.-dı (tebdīl ol-) 65b/3, 66a/9
o.-dı (tedārük de ol-) 86a/20
o.-dı (teslīm ol-) 71b/5
o.-dı (ẓāhir ol-) 65a/12, 65a/18, 65a/21, 72b/16, 85a/14
o.-dı (zebūn ol-) 67a/19
o.-dı (zīr ü zeber ol-) 87b/4
o.-dı (ziyāde ol-) 83b/16, 84b/15
o.-duġı 60b/21, 61a/10, 63b/14, 65a/1, 65a/7, 71b/13, 73b/11, 74a/9, 79a/8, 84b/11, 87a/19, 89a/10
o.-duġın 71b/14, 73b/14, 83b/9, 88b/18
o.-duġın(ḫudā-perest ol-) 62b/25
o.-duġına (ġayb ol-) 68a/18
o.-duġından (yorġun ol-) 70a/23
o.-duġını 72a/15
o.-duġın (esīr ol-) 74b/9
o.-duġın (ġāib ol-) 67b/10
o.-duġın (ḥalāṣ ol-) 86a/7
o.-duġın (helāk ol-) 80b/17, 86a/6
o.-duġın (nice ol-) 64a/9
o.-duġı (ġālib ol-) 64b/1
o.-duġı (ḫālī ol-) 60b/7
o.-duġı (helāk ol-) 65a/1
o.-duġı (mahbūs ol-) 84a/14
o.-duġum 71b/13, 84b/13
o.-duḳça 89b/16
o.-duḳda 82a/1
o.-duḳda (gice ol-) 60b/21
o.-duḳda (ḫālī ol-) 66b/6
o.-duḳda (nigāh-endāz ol-) 67a/4
o.-duḳda (rāḥat ol-) 60b/6
o.-duḳda (rūşen ol-) 72b/8
o.-duḳda (ṣabāḥ ol-) 68a/20, 80b/4
o.-duḳların (tābi' ol-) 64a/25
o.-duḳ (nā'il ol-) 65a/1
o.-duḳ (sebeb ol-) 65a/2
o.-dum 86b/3

o.-dum (‘āşıḳ ol-) 84b/22
o.-dum (ḫalāṣ ol-) 66a/2
o.-dum (zaḫm-dār ol-) 63b/5
o.-duñ 66a/13, 72a/19
o.-duñ (n’ol-) 83b/22
o.-ınca 78b/14, 79a/20
o.-ınca (aḫşam ol-) 61b/14, 61b/25, 62a/17, 66b/12, 66b/3, 68a/1, 68a/6, 81a/3
o.-ınca (fetḥ ol-) 61a/4
o.-ınca (gice ol-) 67b/17
o.-ınca (ḥāl ol-) 64a/6
o.-ınca (helāk ol-) 69a/10, 85b/22, 86a/6
o.-ınca (iyü ol-) 83a/4
o.-ınca (sākin ol-) 72b/16
o.-ınca (yaḳın ol-) 67b/7
o.-ma 62a/23
o.-madı 62b/18, 67a/11, 68a/23, 68a/23, 69b/11, 70a/8, 71b/7, 76a/15, 83b/23
o.-madılar (muḳayyed ol-) 67a/8
o.-madıñız (muḳayyed ol-) 88b/13
o.-madın (müslimān ol-) 84a/22
o.-madı (belli ol-) 61b/15
o.-madı (ḫaber-dār ol-) 60b/17
o.-madı (ḳādir ol-) 67a/18, 71b/6
o.-madı (muḳayyed ol-) 60b/3, 60b/6, 65b/17, 87a/19
o.-maduḳdan 79a/22
o.-maduḳ (ayırd ol-) 61b/16, 68a/2
o.-madum (vāṣıl ol-) 68a/23
o.-maġa (ġāib ol-) 66b/24
o.-maġa (ḥāżır ol-) 66b/9
o.-maġa (münhezim ol-) 90a/7
o.-maḳ 68b/14, 76a/5
o.-maḳdan (rezīl ol-) 77a/5
o.-maḳ-ıla (olmaġ-ıla) 82b/21
o.-maḳ (ḫalāṣ ol-) 66a/14
o.-maḳ (imtiḥān ol-) 72a/4
o.-maḳ (ḳafa-dār ol-) 89b/25
o.-maḳ (ḳul ol-) 62b/20
o.-mamışdur 78b/24
o.-mamışdur (nāzil ol-) 76a/24
o.-masun 64b/2, 69a/6, 71a/11
o.-ma (ġāfil ol-) 78b/12, 79b/14
o.-mayacaġın (ceng ol-) 83a/4
o.-mayup (muḳayyed ol-) 68b/9, 74b/6, 85b/21, 88a/17, 88b/2
o.-mayuz 63b/7
o.-maz 60b/6, 62b/8, 64b/17, 69a/10, 69a/17, 70a/2, 70b/23, 72a/9, 74b/18, 75a/16, 75b/22, 77b/2, 83b/8, 85a/5, 86b/23, 87b/13, 88b/1, 88b/20, 90a/7
o.-maz (ilzām ol-) 87b/6
o.-mış 78b/25
o.-mışlar (tābi‘ ol-) 88b/3
o.-mışumdur (helāk ol-) 76b/24
o.-mış (‘abūsü’l-vech ol-) 78a/14
o.-mış (ġāib ol-) 79a/15
o.-mış (helāk ol-) 70b/4
o.-mış (perverde ol-) 78b/5
o.-mış (süvār ol-) 65a/13, 65a/21
o.-muş 84b/8

o.-sa 63b/5, 71a/10, 73a/9, 79b/24, 84b/6
o.-salar (zaḥm-dār ol-) 75b/12
o.-sam 69b/25
o.-sañ 66a/12
o.-sa (ḳısmet-ol-) 73a/8
o.-sa (naṣīb ol-) 73a/10
o.-sa (n'ol-) 87a/17
o.-sun 64b/1, 68a/12, 68b/16, 85a/1
o.-sun …olsun 63a/4, 77b/12, 78b/11, 78b/6,
o.-suñ 77b/11
o.-sunlar (ḥāżır ol-) 65b/12
o.-sun (āgāh ol-) 80a/18
o.-sun (ḥāżır ol-) 72a/15, 72a/9
o.-sun (ḥāżır ol-) 74a/16
o.-sun (ma'lūmuñuz ol-) 81a/11
o.-sun (mübārek ol-) 73b/22
o.-sun (nidā ol-) 79a/24
o.-sun (oturaḳ ol-) 63a/13
o.-sun (şükr ol-) 85b/3
o.-sun (tābi' ol-) 63b/8
o.-uñ 77b/17
o.-uñ (ḥāżır ol-) 70b/16, 74b/20, 76b/14, 88a/11
o.-uñ (tīz ol-) 86a/4
o.-up 61a/3, 61b/11, 64a/16, 66a/25, 67b/7, 72a/12, 75a/3, 87b/23
o.-up ('āciz ol-) 67a/11, 76b/4
o.-up (aḫşam ol-) 60b/6, 62a/18, 80a/24, 81b/5
o.-up ('āşıḳ ol-) 63a/24, 76b/13, 78b/11, 84b/9
o.-up (āteş-i maḥż ol-) 65a/3, 65b/18
o.-up ('ayş 'işret üzere ol-) 83a/5
o.-up (ber-ā-ber ol-) 80b/7
o.-up (bī-dār ol-) 82a/11
o.-up (birlik ol-) 69a/25
o.-up (cem' ol-) 80a/25
o.-up (dāḫil ol-) 86a/15, 87a/9, 88a/13
o.-up (dāl ḫançer-i āṣaf şāh ol-) 76a/17
o.-up (def' ol-) 65b/24
o.-up (fāriġ ol-) 70a/10
o.-up (ġarḳ ol-) 74b/1
o.-up (ġışş ol-) 70b/17, 85b/21
o.-up (göñli ol-) 79b/6
o.-up (ḫaber-dār ol-) 76b/7, 83a/4, 86b/21, 89a/6
o.-up (ḫalāṣ ol-) 61b/4
o.-up (ḥall-pezīr ol-) 81a/5
o.-up (ḫayrān ol-) 79a/6
o.-up (ḥāżır ol-) 71b/20
o.-up (ḫudā-perest ol-) 63a/6
o.-up (ḫurd ḫām ol-) 89b/18
o.-up (imtiḥān ol-) 69a/24
o.-up (lerzān ol-) 75a/10
o.-up (melūl ol-) 67b/11
o.-up (mest ol-) 69b/12, 75a/23
o.-up (miyānı iki ḳat ol-) 61b/11, 75a/3, 88a/23
o.-up (muḳābil ol-) 61a/15, 67b/11, 76a/13, 89b/7, 90a/9
o.-up (muntaẓır ol-) 70a/10, 89a/24

o.-up (müstaġraḳ ol-) 81a/14
o.-up (müstevlī ol-) 70b/1
o.-up (nā-çār ol-) 76a/11, 76a/12
o.-up (nāẓır-ı ber-meydān ol-) 81a/13
o.-up (nihān ol-) 67a/20
o.-up (peşīmān ol-) 69a/16
o.-up (piyāde ol-) 67b/8, 72b/2
o.-up (sabāḥ ol-) 60b/24
o.-up (ser-nigūn ol-) 80b/21
o.-up (süvār ol-) 61a/17, 61b/24, 62a/10, 62a/16, 63b/11, 65a/11, 66b/11, 66b/18, 67b/2, 68a/8, 73b/9, 74b/1, 75b/18, 76a/1, 76b/15, 80a/14, 81a/12, 82b/14, 82b/8, 85b/11, 86a/8, 87a/5, 87a/6
o.-up (şād ol-) 63a/7, 72b/10, 73b/21, 77b/10, 77b/5, 83a/19, 85a/13, 85b/2
o.-up (tābi‘ ol-) 61a/3, 64a/10
o.-up (tār-mār ol-) 85a/6
o.-up (ṭaşra ol-) 79a/14
o.-up (tebdīl-i ṣūret ol-) 79a/5
o.-up (tebdīl ol-) 63a/10
o.-up (vāḳıf ol-) 84b/24
o.-up (yataḳ maḥalli ol-) 68a/16
o.-up (yek-ā-yek ol-) 81a/2
o.-up (ẓāhir ol-) 69b/14, 885a/16, 6a/22
o.-up (zā’il ol-) 84b/11
o.-up (zebūn ol-) 75b/21
o.-up (zehresi çāk ol-) 84a/24, 85b/19
o.-ur 62a/19, 70a/5, 71b/25, 71b/8, 76a/18, 80b/25, 85b/8, 86b/12, 87b/25
o.-uram (bende ol-) 64a/4
o.-uram (tabi‘ ol-) 61a/1
o.-urdı 69b/18, 76b/4
o.-urdı (ma’ḳūl ol-) 79a/2
o.-urdı (zehresi çāk ol-) 73a/2
o.-urlar (giriftār ol-) 79b/8
o.-urlar (ḫalāṣ ol-) 84a/21, 84b/2
o.-ursa 75a/22, 75b/11, 79a/25, 84a/21
o.-ursam 72a/18, 81b/2
o.-ursam (helāk ol-) 64b/22, 64b/6
o.-ursam (nice ol-) 62a/24
o.-ursa (çāre ol-) 86b/11
o.-ursa (ḫaṭā ol-) 66b/1, 81b/23
o.-ursa (telef ol-) 69b/17
o.-ursa (vāḳi‘ ol-) 69a/10
o.-ursın 62a/24, 86a/23
o.-ursın (ḫalāṣ ol-) 63b/23
o.-ursın (tabi‘ ol-) 60b/15, 63b/23
o.-uruz 62b/20
o.-uruz (ayırd ol-) 62a/21
o.-uruz (tābi’ ol-) 60b/23
o.-ur (‘ā’id ol-) 64b/14
o.-ur (fā’idesi ol-) 88b/16
o.-ur (girān ol-) 75a/17
o.-ur (ḫarāb ol-) 78b/8
o.-ur (ḫaşm ol-) 88b/16
o.-ur (işāret ol-) 72b/13
o.-ur (mālik ol-) 73a/8

o.-ur (sebeb ol-) 81b/23

o.-ur (tābi‘ ol-) 63b/7, 79a/22

o.-ur (telef-i nefes ol-) 77a/2

o.-ur (żāyi‘ ol-) 68a/21

o.-ur (żararı ol-) 88b/15

o.-ur olmaz 80b/1

o-.(dal-ḫançer-i āṣaf şāh ol-) 76a/16

o.-(dal-tīġ ol-) 67b/7

o.- (ḥāżır ol-) 87b/16

o.- (müslimān ol-) 76a/18

o.- (n’ol-) 67a/6

o.- (sīne-i ṣāf ol-) 84b/23

o.- (tābi‘ ol-) 60b/14

o.+ (olur olmaz) 66b/14

olın- Olunmak

o.-dı 63a/14

o.-dı (āsāyiş olın-) 62a/1

o.-saḳ (ayırd olın-) 62a/22

o.-dı (naḳl olın-) 78a/5

o.-maz (imtiḥān olın-) 65b/1

o.-mış-ıdı (tenbīh olın-) 68a/9

o.-sun (āsāyiş olın-) 61a/16

o.-sun (ber-dār olın-) 84a/20

omuz *is.* Omuz

o.+ına 82b/16

o.+ında 82a/24

o.+unda 81a/14

on *is.* On

o. 66b/22, 67b/4, 68b/10, 69b/25, 70b/7, 70b/8, 74b/18, 75a/11, 78a/5

o.+ı 70b/9

o.+ (iki yüz on ṭoḳuz) 87a/16, 88a/21, 88a/3

o.+ (iki yüz on yidi) 89a/21

o.+ (on altı) 79a/14

o.+ (on biñ) 63b/3, 64a/7, 64a/8

o.+ (on biş) 80a/23

o.+ (on biş biñ) 63b/12

o.+ (on dört) 66b/4, 79a/12

o.+ (on iki) 66b/12, 73b/12, 73b/16

o.+ (on ikinci) 74b/13, 75a/4, 75b/1

o.+ (on iki kerre yüz biñ) 73a/13

o.+ (on sekiz) 68a/11, 68a/6, 78b/19, 79a/13, 81a/14

o.+ (on sekizinci) 68a/7

o.+ (on ṭoḳuz) 81b/21

oñar- Onarmak, tamir etmek

o.-a 85b/9

oñul- İyileştirilmek

o.-ınca 83a/2

o.-mış 85b/16

ora *zf.* O yer

o.+da 62b/21, 69b/17, 85a/2

o.+dan 61a/12, 61a/12, 64b/2, 65a/6, 65b/19, 66a/21, 66a/3, 67a/22, 68b/10, 68b/16, 79a/4, 81b/17, 82b/5, 87a/10, 88b/22, 89a/1, 89a/5

o.+larda 63b/10

o.+ya 87b/14

ordu *is.* Ordu, karargah

o. 65b/11, 68b/4, 68b/5

o.+dan 66a/3, 68b/2, 85b/4

o.+sın 65b/22, 69a/24

o.+sına 67a/21, 80a/7, 82a/2, 84b/13

o.+sında 85b/6

o.+sındandur 65b/12

o.+-yı islām 79a/5, 79b/15, 86a/8

o.+-yı keymurād ḫān 82a/2

o.+-yı şarşar 65b/8

o.+ya 69a/21, 86a/14

orta 1. *is.* Orta

o.+sına 67a/14, 86b/18

o.+sında 86b/18

2. *sf.* Orta

o. 73a/1, 73a/25

ortalıḳ *is.* Ortalık, çevre

o. 70a/2

otur- Oturmak

o.-a var- 82a/11

o.-ayum 65b/14

o.-dı 66a/22, 67a/7, 67a/8, 70a/2, 70a/20, 70a/5, 71b/16, 75b/15, 77a/7, 79b/18, 83a/15, 86a/2

o.-duġı 70a/24

o.-duñ 68b/16

o.-ırsın 68b/15

o.-maḳda 89a/24

o.-mayup 71b/18

o.-mış 67a/2, 70a/14, 73a/1, 79a/13

o.-mışlar 79a/10

o.-sun 79b/25

o.-up 68a/25, 68b/23, 70a/11, 70b/4, 71b/21, 73b/24, 75b/14, 75b/25, 77a/16, 79a/12, 86a/21, 87b/20

o.-ur 64a/22, 64a/23, 72b/25, 79a/11, 80a/10, 80a/8, 83a/19, 84b/12

o.-urdı 89a/20

oturaḳ *is.* Konaklama, mola

o. 63a/13, 63a/14, 64a/18

o.+ol- 63a/13

otuz *is.* Otuz

o. 61a/11, 65a/18

o.+dan 70a/14

o.+ (iki yüz otuz) 70a/15

o.+ (iki yüz otuz sekiz) 89a/4

o.+ (otuz altı) 73b/3

o.+ (otuz biñ) 64a/13, 64a/15, 65a/18, 65a/20

o.+ (otuz bir) 62a/18

o.+ (otuz birinci) 62a/18

o.+ (otuz iki) 62a/19, 62b/6

o.+ (üç yüz otuz üç) 79a/8

o.+ (yüz otuz dört) 65a/21

o.+ (yüz otuz sekiz) 78b/22

ovuşdur- Ovuşturmak

o.-dı 77a/16

oyna- Oynamak

o.-dı 79a/19

o.-maḳ 70b/23

o.-yaraḳ 62a/2

oynat- Oynatmak

o.-up (oynadup) 73b/10

-Ö-

öd *is.* Öd, safra

ö.+i aġzına gel- 87a/24

ö.+leri aġızlarına gel- 90a/1

ökçe *is.* Topuğun arka bölümü, ökçe

ö.+lerin 62b/10
öksür- Öksürmek
ö.-dükçe 75b/10
öküz *is.* Öküz
ö. 70b/10, 89a/20
öl- Ölmek
ö.-di 63b/5
ö.-din 84a/20
ö.-dügüm 76b/25
ö.-düklerin 84a/19
ö.-enleri 82b/25
ö.-e-yazdı 84a/24
ö.-medi 71b/6
ö.-mek 77a/5
ö.-mez 72b/23
ö.-miş 79b/24, 82a/21, 82a/22
ö.-ümi 76b/8
öldir- *bk.* **öldür-**
ö.-üp 62a/11, 88b/10
öldür- Öldürmek
ö. 80b/4
ö.-di 63b/4, 67b/7, 80b/5, 90a/11
ö.-düm 70b/4, 70b/5
ö.-düñ 70b/4, 70b/5
ö.-eyüm 74a/21
ö.-me 74a/20, 85a/18
ö.-mege 81b/25
ö.-mek 77b/14
ö.-meyem 71b/9
ö.-miş 70b/12
ö.-mişler 63a/16
ö.-üp 62a/11, 78b/11, 78b/9
ö.-ür 63b/24, 64a/13
ö.-ürem 64a/14, 70b/5, 74b/22
ölü *is.* Ölmüş insan, ölü
ö. 82b/2
ö.+ye 82a/18
ölüm *is.* Ölüm
ö.+i 76b/12
'ömr *(Ar.) is.* Ömür, yaşam
ö.+i 79a/7, 80b/4
ö.+sür- 73a/5
öñ *is.* Ön
ö.+i 70a/3
ö.+in 74b/10
ö.+ince 81a/15
ö.+inde 60b/19, 63a/4, 63a/4, 71b/10, 71b/9, 78a/19, 89a/25
ö.+indeki 70a/13
ö.+inden 62a/2, 62a/4, 75b/7, 79b/10
ö.+ine 60b/21, 61a/2, 62a/6, 62a/16, 62b/2, 64a/21, 64a/5, 64b/11, 65b/10, 66a/18, 68a/11, 70a/3, 70b/1, 72a/12, 76a/11, 79a/6, 79b/10, 82a/24, 83b/20, 83b/21, 83b/24, 84a/13, 87a/22, 89b/4, 89b/5
ö.+ine düş- 64b/11, 74a/10
ö.+in al- 61a/19, 66a/3, 66b/19, 66b/2, 67b/13, 67b/18, 67b/3, 67b/6, 68a/9, 70b/20, 74b/2, 75a/1, 75a/11, 80a/20, 80b/18, 80b/9, 82b/10, 88a/18, 89b/8
ö.+in kesdir- 80b/25
ö.+in kesdür- 81a/21
ö.+lerince 71b/21
ö.+lerine düş- 63a/3
öñince *zf.* Önü sıra

ö. 65a/21, 65a/23

öp- Öpmek

ö.-di 80a/3

ö.-diler (yir öp-) 63a/4

ö.-üp (yir öp-) 64b/11

öpüş- Öpüşmek

ö.-diler 78a/13

öt- Ötmek

ö.-üp 70b/15

öte 1. *is.* Öte

ö.+de 62a/21, 62b/24, 66a/9, 68a/4, 83b/18, 84b/25, 87b/19

ö.+den 61b/1, 61b/9, 67b/23, 80b/2, 80b/22

ö.+ye 84a/1

2. *sf.* Öte

ö. 60b/8, 76b/16, 83b/2

ötüri *zf.* Ötürü, dolayı, yüzünden

ö. 67a/7, 67a/8, 69a/7, 84a/23

öyke *is.* Öfke

ö. 66a/20, 80b/19

öykelen- Öfkelenmek

ö.-di 70b/6

öyle 1. *sf.* Öyle, onun gibi

ö. 60b/10, 62a/13, 62a/24, 62b/13, 63a/19, 64b/15, 65a/17, 66b/3, 66b/5, 67a/14, 68a/7, 69a/9, 69b/13, 69b/21, 70b/14, 70b/9, 71b/6, 72a/16, 72a/21, 74b/3, 75a/23, 75a/5, 75b/2, 75b/20, 76b/11, 76b/16, 76b/17, 78b/14, 79a/23, 80b/9, 82b/8, 83b/13, 83b/7, 83b/8, 84b/8, 85a/8, 85b/17, 85b/21

2. *zf.* Öyle, o şekilde

ö. 62b/12, 62b/16, 62b/16, 62b/7, 69a/1, 74a/14, 74b/14, 74b/7, 77a/22, 77b/21, 77b/3, 79a/20, 79b/22, 80a/1, 81a/23, 81b/25, 83a/8, 84b/8, 85a/5, 85b/12, 86a/2, 87b/4, 89b/17

‘ǒzür *(Ar.) is.* Özür, mazeret

ö. 87b/17

-P-

pā *(Far.) is.* Ayak

→ çār-pā, ser-ā-pā

pādişāh *(Far. pād-şāh) is.* Sultan, hükümdar

p. 72b/25, 86b/1, 86b/22, 86b/3, 89a/17

p.+a 64b/14

p.+a (bār-gāh-ı pādişāh) 67a/2

p.+dur 63a/22, 80a/8

p.+ı 63a/21, 64a/24, 76b/1

p.+ına 86b/2

p.+it- 84b/23

p.+lar 66b/13, 66b/24, 82b/6

p.+lara 64b/12, 64b/13

p.+um 61b/21, 62a/22, 62a/23, 62b/25, 63a/1, 73a/9, 78a/20, 78b/12, 78b/7, 79a/25, 80a/4, 81a/8, 81b/9, 82a/20, 82b/23, 83a/1, 84a/10, 84a/20, 86a/10, 87a/13, 87a/17, 88a/4, 88b/12, 88b/15, 88b/19

p.+uñ 73a/2

pādişāhī *(Far.) b. is.* Padişaha ait

p. 78a/24

pāk *(Far.) is.* Temiz, arı

p. 78a/16

pāre *(Far.) is.* Parça, adet
p. 73a/13, 73b/2, 73b/4, 74b/1, 85a/24, 87b/7, 90a/17
p.+ (iki pāre eyle-) 75a/9, 77b/1
p.+ (iki pāre it-) 77a/23
parmaḳ *is.* Parmak
p. 62b/10, 62b/11
par par *zf.* cayır cayır
p. 72a/21
pas *sf.* Pas, kir
p.+ı 65a/17
paṭlıcān *(Ar.) is.* Patlıcan
p. 87a/17
pāy *(Far.) is.* Ayak
p.+ın 81a/15
p.+ları 62b/13, 71a/6, 75a/19, 75a/23, 88a/23
p.+ların 62b/10, 62b/11, 62b/12
p.+-ı şandaliye 70a/9
→ bād-pāy, ḫāk-pāy
pāyān *(Far.) is.* Son, gaye
p.+ı (ḥadd-ı pāyān) 83b/15
→ bī-pāyān
pāye *(Far.) is.* Derece, rütbe
p. 70a/14
pāy-ı taḫt *(Far.) b. is.* Başkent
p. 64a/22, 68a/15, 78b/19, 79a/10, 80a/8, 88b/25
p.+ına 65a/7
pāy-māl *(Far.) b. sf.* Ezilmiş, çiğnenmiş
p.+eyle- 69a/8
paẕar *(Far.) is.* Pazar
p.+yap- 64a/4
peder *(Far.) is.* Baba
p.+i 71a/10, 87b/13
p.+üm 78b/25, 86b/3, 86b/9
pehlevān *(Far.) is.* Savaşçı, yiğit, kahraman
p. 62a/13, 64a/3, 64a/5, 65b/17, 65b/17, 66b/12, 66b/14, 66b/2, 66b/4, 67b/17, 68a/11, 68a/21, 68a/5, 79b/23, 80a/19, 80a/22, 81a/18, 84b/20, 84b/7
p.+dur 63a/22, 63b/21, 64a/24, 66b/14, 68a/4
p.+ı 70a/17, 71a/3, 83b/25, 87a/14, 89a/20
p.+ına 78b/19, 88b/25
p.+lar 63a/3, 65a/23, 65b/2, 69a/1, 69a/11, 69a/12, 69a/4, 69a/4, 69a/7, 72b/25, 80b/1, 82b/6, 85b/15, 86a/13, 86a/15, 86a/4, 86a/7, 86a/8, 86a/9, 88a/9, 89a/2
p.+lardan 68a/23
p.+ları 66a/23, 66b/13, 66b/23, 67a/25, 67b/18, 69a/4, 79b/11, 80a/2, 84a/2, 84a/22, 84a/22, 85b/15, 85b/7, 85b/8, 88b/24, 88b/9, 89a/20, 89a/25, 90a/18
p.+larımuz 66b/24
p.+larıñ 68b/25
p.+larıñuz 88b/22
p.+larından 67b/13, 89b/13
p.+larısıñız 79b/20
p.+larum 89a/12
p.+laruñ 66b/8, 67a/24, 67b/9, 69a/20, 84a/25, 86a/7, 87b/23
p.+umuzı 66b/10

p.+uñ 65b/16, 83b/21, 84a/17

p.+-ı ʿālem 84b/17

pehlevānān *(Far.) is.* Savaşçılar, yiğitler

p. 79a/10

pehlevānī *(Far.) is.* Yiğitlik

p.+ (müşt-i pehlevānī) 86a/2

pehlevānlıḳ *(Far.+ T.) is.* Yiğitlik

p. 79b/2

pek *zf.* Çok

p. 63b/8, 66a/7, 79a/2, 81b/20, 86b/9, 88b/16

peleng *(Far.) is.* Kaplan

p. 73a/12

pençeli *(Far.+T.) sf.* Pençesi olan, pençeli

p. 85a/25, 87a/16

per *(Far.) is.* Kanat

→ çihil-per, şeş-per

perçem *(Far.) is.* Kâkül

p.+in 73b/8

perde *(Far.) is.* Perde, örtü

p. 72b/22, 85a/16

p.+sine 66b/7, 68b/12

p.+ye 65b/20

p.+yi 72b/23

→ serā-perde

perende *(Far.) is.* Uçucu, uçan

p. 62a/2

perest *(Far.) sf.* Tapan

→ āteş-perest, ḫudā-perest, yezdān-perest

perī *(Far.) is.* Peri

p. 76b/1, 85b/4, 88a/12, 88a/5, 88a/5, 89a/19, 90a/2, 90a/23, 90a/25

p.+dür 86b/8

p.+ler 86b/20

p.+-i nev-civānī 86a/21

→ sehlān perī

perīşān *(Far.) sf.* Dağınık, karışık

p.+eyle- 89b/24

perrī *bk.* **perī**

p. 79b/2, 87b/11, 87b/12, 87b/21, 87b/23, 88a/1, 88a/1, 88b/24, 89a/1, 89a/9, 89a/15, 89a/2, 89b/5, 90a/23

p.+ler 79a/9, 86b/16, 87a/11, 87a/12, 87b/9, 88b/21

p.+lerden 87a/21, 88b/5

p.+lerdür 86b/2

p.+lerin 87b/8

p.+-i nev-civānī 86a/24

→ erḳāl perrī, şınġūn perrī, şehmād perrī, şehmār perrī

perriyān *(Far.) is.* Periler

p.+a (şehinşāh-ı perriyān) 86b/9

p.+ (şehinşāh-ı perriyān) 89a/12

pertāb *(Far.) is.* Atlamak, sıçramak

p.+it- 62a/2, 62a/4

pervā *(Far.) is.* Korku

→ bī-pervā

perverde *(Far.) is.* Yetiştirilmiş, büyütülmüş

p.+ol- 78b/4

pes *(Far.) zf.* Hemen, derhal

p. 85a/22

peşīmān *(Far.) is.* Pişman

p.+ol- 69a/16, 77a/1

peşkeş *(Far. pīş-keş) is.* Hediye, armağan

p.+ler 63a/2

p.+leri 63a/5

peydā *(Far.) is.* Meydanda, açıkta

p.+eyle- 89a/19

p.+ol- 73b/5, 76a/13, 83b/16

→ nā-peydā

peyker *(Far.) is.* Yüz, çehre

→ anḳā-peyker

peymā *(Far.) sf.* Ölçen manasında birleşik kelime yapar

→ cihān-peymā

pīr *(Far.) is.* Yaşlı, ihtiyar

p.+dür 63a/21

pīrāhen *(Far.) is.* Gömlek

p.+-i iskender 69b/4, 69b/11, 69b/12

p.+in 80a/15

piyāde *(Far.) is.* Yaya giden asker, piyade

p. 65a/22, 67a/19, 68a/7, 70a/4, 82a/9

p.+ḳal- 62a/11, 67b/7

p.+ol- 67b/8, 72b/2

post *(Far.) is.* Post, deri

p.+ı 83b/19

p.+ından 73a/12, 85a/25

p.+ındandur 65a/17

pul pul *sf.* Küçük parçalar halinde, pul pul

p.+ 89a/1

pūlād *(Far.) is.* Çelik

p. 75b/3, 77a/10, 77b/15

p.+a (kūh-ı pūlād) 77a/23

p.+dan 75a/11

pūlād-dest *(Far.) b. sf.* Çelik elli

→ Ṭumṭurāḳ-ı Pūlād-dest

pūlād-pūş *(Far.) b. sf.* Çelik zırhlı

→ Ṭumṭurāḳ-ı Pūlad-pūş

pūs *(Far.) is.* Öpme, öpüş

p.+eyle- 67b/21, 71b/10, 78b/2

p.+it- 78a/19

pūş *(Far.) is.* Örtü, perde

p.+eyle- 61b/4

→ pūlād-pūş

-R-

Rabb *(Ar.) is.* Allah, tanrı

r. 68a/10

ra'd *(Ar.) is.* Gök gürültüsü

r.+ve berḳ ol- 83b/6

r.+-ı felek 75a/12

ra'd-vār *(Far.) b. zf.* Gök gürültüsü gibi

r.+ (na'ra-i ra'd-vār) 75b/20, 85b/18

rāḥat *(Ar.) is.* Rahatlık, huzur

r.+ol- 60b/6

rāhib *(Ar.) is.* Rahip, papaz

r.+ (kübrān rāhib) 86a/3

raḥmet *(Ar.) is.* Acıma, esirgeme, koruma

r. 76a/24, 83b/13

raḥne *(Far.) is.* Zarar, ziyan

r.+geç- 65b/5

raḫş *(Ar.) is.* At

r. 62a/14, 73a/24, 73b/4, 73b/4, 73b/5, 80b/22, 80b/23, 85b/1

r.+dan 75a/4

r.+ı 73a/24, 85b/11

r.+ın 67b/7

r.+ına 80a/2

r.+ından 75b/18, 78a/13

r.+ını 67b/7

r.+ınuñ 61b/3

r.+ın sür- 80b/8

r.+ı-la 80b/21, 81a/5

r.+ların 69a/21, 78b/10, 86a/7

r.+larına 86a/8

r.+larından 68a/7

r.+uñ 73a/23, 80b/15, 80b/20

r.+-ı cihān-peymā 65a/13, 73b/5

→ raḫş-ı rehvā baḥrī

raḫt *(Ar.) is.* At takımı

r. 73b/9

rām *(Ar.) is.* İtaat eden, boyun eğen

r.+ol- 73b/9

raṣad *(Ar.) is.* Gözleme, ölçme

r.+ın bul- 61a/2

rāst *(Far.) is.* Doğru, uygunluk

r.+gel- 61b/21, 62a/9, 63b/13, 80b/21, 82b/12,90a/21

rāvī *(Ar.) is.* Rivayet eden, anlatan

r. 61a/14, 69b/17, 70a/10, 74a/2, 75b/16, 78a/1, 78a/5, 83b/2, 84a/14, 86a/18, 88b/7, 89a/25

r.+-i ‘acībü’l-beyān ve faṣīḥü’l-lisān 84b/3

r.+-i şīrīn 83a/8

r.+-i şīrīn-kelām 63a/10, 69b/2, 78b/17

rāżı *(Ar.) sf.* Kabul eden, boyun eğen

r.+ol- 64a/6

rehā *(Far.) is.* Kurtuluş

r.+bul- 81a/24

rei’s *(Ar.) sf.* Başkan

r.+idür 86a/3

reml *(Ar.) is.* Falcılık

r.+eyle- 73a/8, 88b/15, 88b/16

r.+it- 70a/8, 79a/15

renc *(Far.) is.* Ağrı, eziyet

r.+it- 62a/6

reng *(Far.)* **1.** *is.* Hile, oyun

r.+eyle- 84a/11

r.+i 78b/24

r.+it- 66a/17

r.+leri 83a/25

r.+vir- 69a/3

2. *is.* Renk

→ şeb-reng

resm *(Ar.) is.* Âdet, usul, tarz

r.+inde 61a/6, 65a/21

reşk *(Far.) is.* Kıskanma

r.+eyle- 79a/7, 86a/15

revān *(Far.) sf.* Akan, yürüyen, giden

r.+ol- 72a/6, 78a/6, 79b/9, 87a/8

→ taḫt-ı revān

revāne *(Far.) sf.* Akan, yürüyen, giden

r.+ol- 62a/2, 87a/5, 88a/13

revende *(Far.) sf.* Gidici, giden

r.+ (merd-i revende) 79b/1

re’y *(Ar.) is.* Görme, görüş

r.+i 86b/23

r.+i-le 84a/11

rezīl *(Ar.) sf.* Rezil, alçak, soysuz

r.+ol- 77a/5

rezm *(Far.) is.* Kavga, savaş

r. 61b/18, 80a/24

rıżā *(Ar.) is.* Hoşnutluk, memnunluk

r. 70a/1

r.+vir- 65a/10, 84a/13

ricāl *(Ar.) is. ç.* Erkekler

r.+-i ġayb 77a/7

rikāb *(Ar.) is.* Üzengi

r.+da 80b/21

r.+ına düş- 76a/6

r.+ında 62a/3

rind *(Far.) sf.* Kalender, aldırışsız

r. 78b/17

rivāyet *(Ar.) is.* Söylenti

r.+de 87a/5

rub'-ı meskūn Dünya'nın kara olan dörtte bir kısmı

r. 71b/22, 76b/1

r.+a 72a/4, 77b/17, 86a/19

r.+da 76b/24, 88b/16

r.+ ('azm-ı rub'-ı meskūn eyle-) 77b/25

rūḥ *(Ar.) is.* Ruh, can, nefes

r.+ımı 85a/12

r.+ına 73a/18, 73b/1, 73b/25, 85b/2

r.+um 73a/17

r.+uma 64b/22

r.+umı 85a/23

r.+-ı nā-bāk 85b/20

ruḫṣat *(Ar.) is.* İzin

r.+bul- 62a/12

r.+vir- 62b/15, 62b/16, 62b/18, 68a/7, 81b/9, 90a/14

rūşen *(Far.) sf.* Aydın, parlak

r.+ol- 72b/8

rūyin *(Far.) sf.* Tunçtan

→'Aḳrebe-i Rūyin

rūyin-ten *(Far.) b. sf.* Tunç vücutlu

→'Aḳrebe-i Rūyin-ten

rūzgār *(Far.) is.* Zaman, devir, dünya

r. 72b/8, 73a/4, 85a/22

rüsvāy *(Far.) sf.* Rezil

r.+eyle- 85a/4

rü'yā *(Ar.) is.* Rüya

r.+gör- 60b/18, 60b/19

r.+mda 60b/14

r.+ya 60b/3

rüzgār *(Far.) is.* Rüzgar, yel

r.+çıḳ- 83b/10, 83b/6

-S-

sa'ādet *(Ar.) is.* Mutluluk

s.+le 62b/22

sā'at *(Ar.) is.* Saat, vakit, zaman

s. 64a/7, 71b/3, 72b/15, 73b/17, 76a/3, 83b/10, 85a/13, 85b/20, 85b/9, 88a/25, 90a/13

ṣabā *(Ar.) is.* Gün dogusundan esen hafif rüzgâr

s.+ (bād-ı ṣabā) 65a/12

ṣabāḥ *(Ar.) is.* Sabah

s. 62a/17

s.+a 66a/22, 80a/13

s.+dur 62a/15, 62a/24

s.+ol- 60b/17, 60b/24, 61b/24, 63a/15, 64a/1, 66a/22, 66b/16, 66b/9, 67a/23, 68a/18, 68a/20, 68a/5, 68a/6, 70a/2, 70a/6, 75b/17, 80a/13, 80b/4, 81a/12, 82a/18, 90a/9

sābıḳā *(Ar.) is.* Gecmişte olan şey, gecmiş bulunan olay

s. 69b/2, 76b/4, 77a/9

ṣabr *(Ar.) is.* Sabır

s.+eyle- 64a/6, 82a/4, 84a/12

ṣaç- Saçmak

s.-dı 83b/16

ṣaçıl- Saçılmak

s.-dı 85a/6

s.-up 61b/4

ṣadā *(Ar.) is.* Ses, yankı

s. 70b/15, 77a/13, 77a/13, 85b/18

s.+dan 69b/22

s.+sı 75a/24

s.+sın 66b/5, 70b/10, 70b/9, 82b/24, 86a/4

s.+yı 69b/24

ṣaded *(Ar.) is.* **1.** Konu, bahis

s.+ine 70a/10

2. Fikir

s.+i 76b/12

s.+in 88a/6

ṣad-ser *(Far.) b. sf.* Yüz başlı

→ Ṣad-ser ü ʻAnḳā-yı Ser ü Heft-çeşm-i Āteş-efrūz

ṣaf *(Ar.) is.* Sıra, kat, saf

s.+baġla- 70b/19, 74a/23, 80a/14, 81a/13

s.+lar düz- 82b/8

s.+lar düzil- 62a/25

s.+ṭut- 74b/23

s.+ (sīne-i ṣaf ol-) 84b/23

ṣafālan- *(Ar.+T.)* Eğlenmek, keyifleni çıkarmak

s.-uñ 68b/3

ṣafā-ṣūret *zf.* Keyiflenerek

s. 66a/3

ṣāfī *(Ar.) sf.* Duru, temiz, katıksız

s. 71b/17, 73a/4

ṣaf-der *(Ar.+Far.) b. sf.* Düşman saflarını yaran

→ Ṣaf-der-ṣaf-şiken

ṣaf-şiken *(Ar.+Far.) b. sf.* Düşman saflarını yaran

→ Ṣaf-der-ṣaf-şiken

ṣaġ (I) 1. *sf.* Sol karşıtı, sağ

s. 82b/16

2. *is.* Sağ

s. 79a/14, 85a/21

s.+a 62b/18

s.+ına 85a/14

ṣaġ (II) *sf.* Sağlam, sağlıklı, hayatta

s. 70a/9, 71a/9, 75b/3, 75a/21,

s.+dur 79b/24

ṣaġlıḳ *is.* Sağlık

s.+a (ṣaġlıġa) 82b/8

ṣāḥib *(Ar.) is. ve sf.* Sahip, malik, koruyan

s.+çıḳ- 65b/11

s.+i 61b/21, 64a/24, 79a/7, 81a/3, 83b/22, 84a/1, 84a/8, 89a/23

s.+ini 85b/19

s.+-i daḥme 72b/22

ṣāḥib-ḳırān *(Ar.+Far.) b. is.* Her zaman üstünlük kazanan hükümdar

s. 62a/8, 62a/9, 62b/22, 63b/10, 63a/11, 64a/3, 64b/10, 64b/16, 64b/17, 64b/9, 65a/15, 65a/9, 65b/22, 66a/14, 66a/16, 68b/17, 68b/2, 71b/14, 72a/24, 73a/24, 73a/9, 73b/4, 76a/23, 76a/3, 78a/20, 86a/22, 86a/24, 86b/10, 86b/13, 86b/15, 88b/12

s.+a 68b/19

s.+am 71b/11

s.+dan 76b/11

s.+dur 63b/21, 79b/21

s.+ı 70a/7, 81b/9, 88a/16, 88b/13, 89a/24

s.+ı (müşt-i ṣāḥib-ḳırān) 77b/21

s.+laruñ 79b/20

s.+um 61a/23, 63b/21

s.+-ı hindistān 81b/11

s.+-ı ʿālem 64b/16, 66a/7, 70b/16, 87b/17

s.+ (sülāle-i ṣāḥib-ḳırān-ı keymurād ḫān) 79b/19

ṣāḥib-ḳırānī *(Ar.+Far.) b. sf.* Sahipkıranlara has

s.+ (ālāt-ı ṣāḥib-ḳırānī) 73b/2

s.+ (ḳāʿide-i ṣāḥib-ḳırānī) 62b/4, 65a/24

s.+ (sille-i ṣāḥib-ḳırānī) 74b/7

s.+yi (ālāt-ı ṣāḥib-ḳırānī) 64b/4

ṣāḥib-ḳırānlıḳ *(Ar.+Far.+T.) b. is.* Yiğitlik

s. 60b/14, 63b/9, 64b/18, 64b/3, 71b/12, 79a/6

sāḫir *(Ar.) sf.* Büyücü

s. 69b/14

sāḥirān *(Ar.+ Far.) is.* Büyücüler

s. 83a/20

sāḥire *(Ar.) sf.* Büyücü kadın

s. 71b/12

sāḫire *bk.* **sāḥire**

s. 84b/5

→ şimle sāḫīre

ṣaḥn *(Ar.) is.* Avlu, meydan

s.+ (miyān-ı ṣaḥn-ı ġāye) 81a/16

ṣaḥrā

s.+-yı bī-pāyān 76a/24, 76b/16

ṣāʿiḳa *(Ar.) is.* Yıldırım

s. 75b/20

s.+-kirdār 85b/18

sā'ir *(Ar.) sf.* Diğer, başka

s. 68b/25, 85b/24

s.+in 81a/9

s.+leri 90a/21

saḳāmet *(Ar.) is.* Sakatlık, bozukluk

s. 73a/6

ṣaḳın *ünl.* Aman ha, sakın

s. 62a/23, 66a/24, 71a/11, 74a/20, 87a/17

ṣaḳın- Sakınmak

s. 87a/21

s.-asın 73a/18

ṣaḳır ṣaḳır *zf.* Şiddetle (titremek)

s. 61b/8, 85a/4

sāḳī *(Ar.) sf.* Su veren, içki dağıtan

s. 63b/17

sāḳīliḳ *(Far.+T.) is.* Sakilik mesleği

s.+it- 68b/1

sākin *(Ar.) sf.* Hareketsiz olan, uslu

s.+ol- 72b/16, 87a/1

ṣaḳla- Saklamak

s. 68a/10

s.-dı 68b/22

s.-ñ 82a/12

ṣal- Salmak

s.-dı 74b/18

s.-ı-vir 69a/16, 73b/13

s.-ı-virdi 62b/14, 69a/20, 75a/18, 82b/1, 85a/4, 89b/16, 89b/19

s.-ı-virdiler 66a/20, 67b/9

s.-ı-virüp 73b/18

s.-up 65a/4, 86a/21

s.-up (götin başın ṣal-) 89b/19

s.-up (ḳol ṣal-) 82b/18

ṣalābet *(Ar.) is.* Sağlamlık,kuvvet, dayanma

s. 64a/23

s.+le 81a/15

ṣalaḳ *is.* Ucunda kısa zincirlere bağlı birkaç demir yuvarlağı bulunan sopadan ibaret eski savağ âleti, çomak, şeşper, gürz

s. 81b/4

s.+ı (ṣalaġı) 78b/20, 81b/20

s.+ın(ṣalaġın) 81a/14

s.+umdan (ṣalaġumdan) 81a/23

ṣalāteyn *(Ar.) is.* İki vakit namaz

s. (beynü'ṣ-ṣalāteyn) 67b/5

ṣalın- Salınmak

s.-ınca 65b/15

sālim *(Ar.) sf.* Sağ, sağlam, salim

s. 70a/9, 71a/9, 75b/3

ṣalla- Sallamak

s.-yu-virdi 77a/6

ṣan- Sanmak, zannetmek

s.-dı 63a/20

saña *zm.* Sana

s. 60b/1, 60b/1, 60b/11, 60b/15, 60b/23, 61a/1, 61a/21, 61a/21, 61a/22, 62b/24, 62b/4, 62b/7, 64b/14, 69a/16, 69a/17, 71b/8, 73b/13, 74a/14, 74a/25, 75a/24, 76a/18, 79a/1, 81a/24, 81b/1, 81b/2, 81b/2, 84a/1, 84b/18, 84b/18, 84b/22, 85a/24, 86b/11, 86b/13, 87a/23, 87a/25, 87b/22

ṣan'at *(Ar.) is.* Ustalık, hüner

s. 69a/5

ṣandalī *(Ar.) is.* İskemle, hükümet kürsüsü, mevki

s. 63a/6, 65b/2, 71b/18, 79b/18

ṣandaliye *(Ar.) is.* İskemle, hükümet kürsüsü, mevki

s.+lerde 79a/10

s.+lere 72b/25

s.+sinde 64a/22, 68a/15, 68b/15, 79a/10, 79a/13, 80a/8

s.+sine 68a/15, 69a/23

s.+sine (pāy-ı ṣandaliye) 70a/9

ṣanduḳ *(Ar. ṣandūḳ) is.* Sandık

s. 65b/11, 66a/5, 73a/12, 73a/17, 73b/2, 76b/7, 77b/8

s.+a 65b/14, 65b/9, 66a/1

s.+ı 77b/4, 77a/10

s.+lar 65b/15, 65b/15

s.+larda 65b/13

s.+ları 65b/12, 65b/18, 73b/4

s.+ların 65b/15

ṣānī *(Ar.) sf.* İkinci

s.+ (ḳulle-i ṣānī) 86b/4

ṣanki *(T.+Far.) zf.* Farz edelim ki, güya, sanki

s. 65a/8

-sār *(Far.) sf.* Yer bildirerek birleşik kelimeler yapar

→ çeşme-sār

ṣar- Sarmak

s.-a-ḳodı 73b/16

s.-dılar 82b/21

s.-dılar (zaḥmın ṣar-) 63a/18, 80a/25, 82b/20

s.-up 68b/12

s.-up (zaḥmlaruñ ṣar-) 67b/9

sarāy *(Far. serāy) is.* Saray

s. 71b/17, 77a/9, 85a/9

s.+a 78a/16, 87a/19

s.+da 78a/9

s.+ı 71b/17

s.+ın 60b/8, 78a/9

s.+ına 71b/16, 72a/10, 75b/10, 78a/25, 84a/7

s.+ındadur 78a/9

s.+-ı kehkeşān 75b/23

s.+-ı keymurād ḫān 78a/8

s.+-ı zeberced şāh 89b/2

ṣarı *sf.* Sarı renk

s. 72b/18

ṣarıl- Sarılmak

s.-dı 71b/4, 76a/15, 77b/2, 89b/15

s.-up 62b/15, 62b/9, 72b/11

ṣat- Satmak

s.-ar 68b/6

ṣataş- Sataşmak

s.-ur 75a/22

saṭır *(Ar. saṭr) is.* Yazı sırası, satır

s. 72b/7, 85a/10

ṣav- Başından kovmak, savmak

s.-up 88a/24

ṣavuşdur- Atlatmak, geçiştirmek, savuşturmak

s.-uñ 64a/20

sa'y *(Ar.) is.* Çalışma, gayret etme

s.+ (cidd ü sa'y eyle-) 68a/23

ṣayd *(Ar.) is.* Av, avlanma

s.+it- 65b/5, 69b/15

s.+u şikār it- 71b/19

sāye *(Far.) is.* Gölge, himaye

s.+sinde 65a/13, 65a/18, 80b/17

s.+sine 66b/3, 80b/24, 81a/6, 88a/19, 90a/15

sāye-bān *(Far.) b. is.* Gölgelik

s. 65a/10, 65a/11, 72a/7

sebeb *(Ar.) is.* Bahane, münasebet

s. 89a/17

s.+i 73a/10

s.+ol- 65a/2, 81b/23

sebük-bār *(Far.) b. sf.* Yükü hafif, eşyası az olan

→ Ṣarṣar-ı Sebük-bār

sedd *(Ar.) is.* Bent, set, engel

s.+-i iskender 61b/1

segirt- Sıçrayarak yakın bir yere yürümek

s.-üp (segirdüp) 62a/9, 70a/12, 77b/20, 83b/23

sekiz *is.* Sekiz

s. 62b/11

s.+ (biñ sekiz yüz) 76b/2

s.+ (iki yüz otuz sekiz) 89a/4

s.+ (ḳırḳ sekiz) 70a/14, 85a/24

s.+ (ḳırḳ sekiz kerre yüz biñ) 73a/6

s.+ (on sekiz) 68a/11, 68a/6, 78b/19, 79a/13, 81a/14

s.+ (yigirmi sekiz) 73b/3

s.+ (yüz ḳırḳ sekiz) 85a/25, 86a/15

s.+ (yüz otuz sekiz) 78b/22

s.+ (yüz ṭoḳsan sekiz) 89a/8

sekizinci *sf.* Sekizinci

s. 62a/1, 62a/17, 76a/2

s.+ (on sekizinci) 68a/7

seksen *is.* Seksen

s. 61b/15

s.+ (iki yüz seksen) 74a/1, 89a/23

s.+ (iki yüz seksen iki) 73a/12

s.+ (seksen biñ) 60b/19, 65a/19, 88a/5

s.+ (yüz seksen) 85a/16

s.+ (yüz seksen biñ) 63a/12

s.+ (yüz seksen ṭoḳuz) 70a/17, 70a/20, 88b/24

sel *(Ar.) is.* Sel

s.+ler 83b/6

selām *(Ar.) is.* Selâm

s. 87a/22

s.+a ṭur- 72b/24

s.+eyle- 65b/11

s.+ın 83a/16

selāmet *(Ar.) is.* Kurtulma, salimlik

s.+bul- 77a/2

selāmla- Selamlamak

s.-yup 81a/16

selāṭīn *(Ar.) is.* Sultanlar

s.+ (server-i selāṭīn) 85a/20

semender *(Far.) is.* Ateşte yaşar bir masal hayvanı

s. 65a/17

semt *(Ar.) is.* Taraf, yön

s.+de 67a/5

s.+ine 63a/9, 76b/1

sen *zm.* Sen

s. 60b/15, 60b/22, 62a/24, 62b/25, 62b/8, 63b/14, 63b/8, 64b/16, 66a/15, 68a/10, 68b/14, 69a/16, 69b/24, 70a/21, 70a/23, 70a/24, 70b/12, 70b/20, 70b/4, 70b/5, 70b/6, 71a/4, 73a/20, 73b/22, 73b/5, 74b/10, 74b/4, 74b/5, 75a/12, 75a/4, 75b/2, 77a/18, 77a/4, 79a/1, 79b/4, 80b/14, 81a/23, 81a/25, 81b/5, 83a/17, 83a/17, 84b/16, 84b/18, 84b/19, 85a/11, 85a/16, 85a/8, 85b/11, 87a/17, 87b/2

s.+de 64b/3, 80b/19

s.+den 70a/22, 75a/13, 80b/10

s.+i 60b/12, 61a/10, 63b/20, 63b/22, 64a/14, 67a/6, 68b/15, 69a/15, 69b/25, 70a/22, 70b/5, 71a/4, 71b/9,

73a/4, 74b/2, 74b/25, 75a/13, 76a/10, 76a/18, 77a/18, 78a/25, 78b/1, 78b/13, 80b/19, 80b/3, 83a/16, 84a/8, 84b/20, 84b/21, 84b/22, 84b/23, 85a/1, 85a/2, 85a/22, 86b/13, 87a/1, 87a/25, 89b/9, 89b/9

s.+sin 81a/25

s.+üñ 61a/20, 61a/22, 63b/25, 64b/12, 64b/23, 68a/21, 68b/7, 69a/17, 73a/10, 73a/11, 74b/11, 75b/3, 76b/8, 76b/8, 78b/1, 79b/14, 81b/5, 84b/22, 87a/23, 87b/23, 88a/21, 89b/8

s.+üñ içün (senüñ'çün) 73a/10, 85a/23

s.+üñdür 62b/8, 81a/25

s.+üñle 61a/16, 61b/16, 61b/17, 62a/19, 62b/6, 62b/6, 68a/12, 68a/13, 68a/2, 68b/13, 69a/14, 76a/12, 88b/16

ṣenā *(Ar.) is.* Övme

s.+ (medḥ ṣenā it-) 81a/16

sendele- Sendelemek, yürürken dengesi bozulmak

s.-yüp 77a/24

sene *(Ar.) is.* Yıl

s. 73a/5

sengīn *(Far.) sf.* Taştan yapılmış, sert

s. 85b/13

sepīd *(Far.) sf.* Beyaz

→ Tīġ-i Sepīd

sepīd-endām *(Far.) b. sf.* Beyaz vücutlu

→ Sa'd-ı Sepīd-endām

ser *(Far.) is.* Baş

→ anḳā-ser, būm-ser, cāmus-ser, kūh-ser, maymun-ser, merdüm-ser, ne-ser, üştür-ser

***ser-āmed** *(Far.) b. sf.* Başta bulunan, ileri gelen

s.+-i Kūh-ı Ser-ḫad

***ser-ā-pā** *(Far.) zf.* Baştan sona, bütün, hep

s. 61b/6, 81a/12

***ser-'asker** *(Far.+Ar.) b. is.* Ordu kumandanı

s. 64a/8, 87b/11

s.+eyle- 64a/7

***ser-bāz** *(Far.) b. sf.* Cesur, yiğit

→ Cüneyd-i Ser-bāz, Çeldek Ser-bāz

***ser-efrāz/ser-firāz** *(Far.) b. sf.* Başı dik

→ Süheyl-i Ser-efrāz, Süheyl-i Ser-firāz

***ser-encām** *(Far.) b. is.* Başına gelen

s.+ı 78a/15

s.+ın 82b/7

***ser-güẕeşt** *(Far.) b. is.* Serüven, macera

s.+i 78a/5

s.+in 78b/5

s.+inden 78a/16

***ser-ḫad** *(Far. Ar.) b. is.* Sınır, hudut

→ Kūh-ı Ser-ḫad,

***ser-ḫalīfe** *(Far. Ar.) b. is.* Baş halife

s.+eyle- 69a/24

s.+lerden 67b/16

***ser-hengān** *(Far.) is.* Çavuşlar

s. 85a/20

***ser-ḳaplan** *(Far.+T.) is. mec.* Baş savaşçı

s. 63a/11, 63a/6, 64a/22, 68a/15

s.+eyle- 61a/3, 76a/20

s.+ı 74a/19, 89b/7

s.+ları 84a/2

s.+larına 61a/15

s.+ol- 69a/24, 76a/21

s.+um 61a/21

***ser-keşlik** *(Far.+T.) b. is.* İtaatsizlik, dikbaşlılık

s.+it- 84b/24

***ser-meydān** *(Far.+Ar.) b. is.* Meydanın başı

s.+a 61a/25, 61b/12, 67b/22

***ser-nigūn** *(Far.) b. sf.* Ters dönmüş, talihsiz

s.+ol- 80b/21

***ser-vaḳt** *(Far.) is.* Boş oda

s.+ine 60b/9, 81b/24

serā-perde *(Far.) b. is.* Padişah çadırı, saray perdesi

s. 64b/10, 64b/9

s.+den 65a/6, 65b/3, 67a/9, 79a/7, 80a/2

s.+dür 79a/8

s.+sine 64a/21

s.+-i iskender 65b/10, 65b/20, 69a/23, 78b/10, 81b/17

s.+-i iskender-i kübrā 63a/3, 79a/5, 79b/16

s.+ye 62a/15, 66b/24, 68a/15, 80a/11, 81a/10

s.+yi 63a/4, 79a/6

serāsime *(Far.) sf.* Sersem

s.+ol- 73b/7

serd *(Far.) sf.* Soğuk

s. 75a/15

sergīn *(Far.) is.* Gübre, fışkı

s.+de 77a/22

serpil- Serpilmek

s.-di (yüregine şu serpil-) 88b/18

server *(Far.) is.* Başkan, reis, ulu

s. 70a/4, 71b/8, 75b/24, 75b/8, 76a/5

s.+i 80a/18

s.+-i ʿālem 75a/24

s.+-i selāṭīn 85a/20

sev- Sevmek

s.-er 63b/8

ṣevāb *(Ar.) is.* Sevap

s.+ın 73b/1

sevdā *(Far.) is.* Heves, istek

s.+sına 73a/5

s.+sında 62a/23

sevin- Sevinmek

s.-di 83a/23

seyāḥat *(Ar.) is.* Yolculuk

s.+den 78a/4

s.+e 69b/9, 78a/3

s.+it- 69b/10

seyr *(Ar.) is.* Yürüme, hareket, seyir

s.+e ṭur- 66a/9

s.+eyle- 80a/7, 85a/19

s.+i 82b/20

s.+it- 63a/17, 65b/22, 84b/15, 85a/23

s.+ü temāşā it- 63a/16

s.+ temāşā it- 71b/23

ṣıçra- Sıçramak

s.-dı (cān başına ṣıçra-) 76a/10

s.-yınca 85a/6

s.-yup (cān başına ṣıçra-) 87b/24

ṣıfat *(Ar.) is.* Sıfat, suret, şekil

→ mirrih-ṣıfat, murġ-ṣıfat

ṣıġın- Sığınmak

s.-up 75a/16, 77b/2

ṣıḳ- Sıkmak

s. 89b/17

s.-dı 73b/6, 89b/16, 89b/18

s.-mazlar 89b/17

ṣıḳlet *(Ar.) is.* Ağırlık, yük

s. 83b/3

s.+çek- 85b/12

ṣın- Kırmak

s.-up 70a/25, 73a/21, 77b/19

s.-up (el ṣın-) 87b/1

ṣınġun *sf.* Yenik, yenilmiş, yenilip kaçan

s. 89a/9

sınur *(Yun. synoron) is.* Sınır

s.+ından 88b/8

ṣıra *is.* Sıra

s.+var- 84a/17

ṣırf *(Ar.) zf.* Sırf

s.+ (ġālib-i ṣırf) 86b/12

sırr *(Ar.) is.* Gizli tutulan, sır

s. 65a/16

s.+ı 60b/16, 60b/5

ṣırt *is.* Sırt

s.+ın 62b/19

s.+ına 82a/23

sıtma *is.* Sıtma

s.+sı ṭut- 85a/3

s.+ ṭut- 79a/14

sicim *is.* İnce ip, sicim

s. 85b/23

siḥr *(Ar.) is.* Sihir, büyü

s. 83a/17, 83b/9, 84b/8

s.+den 69b/13, 85b/22

s.+den geçür- 69b/4

s.+eyle- 69b/5, 83b/18, 83b/5, 84a/6

s.+i 84b/11

s.+in 85a/1

s.+iñi 84b/22

s.+ini 83b/11

s.+ini al- 69b/22

s.+it- 83b/11, 84b/10

sil- Silmek

s.-üp 72b/8, 82b/14

silaḥşorlıḳ *(Ar.+Far.+T.) is.* Savaşçılık

s. 62b/1

silk- Sikmek, sarsmak

s.-üp 67a/14

silkin- Silkinmek, üstünü silkmek

s.-üp 69a/19, 75a/25, 85a/6

sille *(Far.) is.* Sille, tokat

s. 69b/8, 74b/10, 74b/3, 78a/2

s.+-i ṣāḥib-ḳırānī 74b/7

s.+yi vir- 79b/13

sīmā *(Far.) is.* Yüz

s.+dadur 86b/11

simīn

s. 79a/10

Sīmurg *(Far.) is.* Bir masal kuşu, anka

s.+-ı ‘anḳā 72a/1

siñ- Sinmek, saklanmak, pusmak

s.-üp 82a/2

sīne *(Far.) is.* Göğüs, bağır

s.+sinde 76a/17

s.+sine 77b/21, 82a/9, 86a/2

s.+-i ṣaf ol- 84b/23

sipāriş *(Far.) is.* Ismarlama

s.+eyle- 64b/6, 84a/7, 84b/4

s.+it- 85b/10

siper *(Far.) is.* Siper

s. 61b/7, 81b/21, 82b/15

s.+ (dāmen-i siper) 61b/4

s.+den (dāmen-i siper) 61a/25

s.+e 61b/10, 67b/24, 80b/15

s.+e al- 61a/24

s.+eyle- 73b/24

s.+i 82b/12

s.+in 65b/19, 82b/16

s.+i (āyine-i siper) 61b/4, 67b/21

s.+ḳap- 80b/11

s.+-i iskender 67b/21

siyāh *(Far.) is. ve sf.* Siyah

s. 71a/3, 87a/13, 88b/9

s.+dur 76b/17

s.+dur (şīr-i siyāh) 86b/11

s.+ (mūr-ı siyāh) 66b/5

s.+ (şīr-i siyāh) 71b/9

siyeh *bk.* **siyāh**

s. 70a/19, 70b/19

siz *zm.* Siz

s. 60b/1, 60b/1, 62b/22, 63a/18, 71b/11, 76b/24, 79b/20, 84b/1, 86b/15, 87a/4, 87b/17, 88b/13, 88b/22

s.+e 64a/4, 64b/10, 64b/2, 65b/12, 88b/13

s.+i 60b/22, 63a/19, 66a/1, 69a/8

s.+ler 66b/25, 79b/22

s.+üñ 65b/11, 68b/9

s.+üñle 60b/23

ṣoġan *is.* Soğan

s. 78b/4

ṣoḥbet *(Ar.) is.* Sohbet

s.+it- 66b/14

ṣoḳ- Sokmak

s.-dı 77a/15, 82a/25

ṣoḳıl- Sokulmak

s.-mış 85a/14

ṣol 1. *sf.* Sol

s. 90a/12

2. *is.* Sol

s. 79a/14, 85a/21

s.+a 62b/19

ṣoluḳ *is.* Soluk, nefes

s.+ı (ṣoluġı) 74b/19

ṣoñ *is.* Son

s.+ı 63b/5

ṣoñra *zf.* Sonra

s. 61a/24, 62a/8, 62b/15, 62b/19, 64b/25, 65a/17, 65a/20, 65a/9, 65b/10, 66b/21, 66b/22, 66b/6, 67b/12, 67b/5, 69a/16, 73a/8, 73a/18, 73a/25, 73b/10, 73b/24, 74a/14, 74a/21, 74a/23, 74a/8, 75b/23, 76a/21, 76b/21, 67a/16, 77b/17, 77b/6, 78a/21, 79a/22, 79b/9, 80a/1, 80a/16, 81a/17, 81b/14, 81b/3, 82a/19, 83a/23, 84a/11, 84a/17, 84a/20, 84b/24,

86a/10, 87a/7, 87b/16, 87b/22, 88b/18, 89b/14, 89b/9, 90a/13

şor- Sormak

s.-alum 72a/23

s.-dı 68a/5, 71b/11, 73a/24, 75b/24, 78a/8, 78b/4, 81b/8

s.-sa 70a/22

şovuḳ *is.* Soğuk

s. 83b/8, 83b/8

s.+dan 69b/20

s.+ (başına şovuḳ geç-) 79b/24

şoy- Soymak

s.-up 82a/24

sög- Sövmek, küfretmek

s.-mege 75a/7, 87b/5, 89b/16

s.-üp 77b/14

söndür- Söndürmak

s.-üp 83b/13

söyle- Söylemek

s. 60b/25, 62b/25, 63b/8, 64a/1, 65a/3, 67b/19, 72a/17, 73b/19, 74a/12, 74a/15, 74a/7, 79a/25, 79b/23

s.-di 63b/13, 67a/7, 90a/23

s.-düginden 87a/24

s.-dükde 72a/2

s.-düm 78b/1

s.-mege 78b/6

s.-mezsin 60b/16

s.-miş (yabana söyle-) 64b/19, 81b/19

s.-r 60b/2, 66a/15, 78a/25

s.-rsin 78a/23, 84b/17

s.-rsin (yabana söyle-) 66a/12

s.-sek 86b/9

s.-ş 84b/18

s.-ye 84b/18

s.-yen 70a/24, 70b/7

s.-yeyüm 79a/25

s.-yiñiz 78a/24

s.-yüp 82a/15

söylen- Söylenmek

s.-ürek 80a/2

söyleş- Söyleşmek, sohbet etmek

s.-diler 89a/5

s.-ürek 66b/20, 80a/20

s.-ürler 65b/3, 67a/2, 82b/4

söylet- Söyletmek, konuşturmak

s.-üñ (söyledüñ) 66a/15

s.-üp (söyledüp) 66a/7, 74a/21

söz *is.* Söz

s. 61a/21, 62b/25, 65b/1, 80a/5, 84b/18

s.+dür 66a/16

s.+i 60b/18, 60b/24, 60b/4, 62b/25, 83a/14, 86a/4, 86b/13

s.+ine 66a/17, 70b/6

s.+i-le 80a/5

s.+leri 81b/22

s.+lerin 86a/11

s.+lerine 88a/5

s.+üm 74a/25

s.+üñ 61a/1, 78b/14

şu *is.* Su

s. 66a/3, 72b/15

s.+ (yüregine şu serpil-) 88b/18

s.+yı 66a/4, 70a/3

s.+yı-la 72b/3

s. +yu 78b/4

su'āl *(Ar.) is.* Soru, sual

s.+eyle- 61b/20, 63a/18, 68a/4, 71b/11, 71b/24, 72a/23, 73a/8, 78a/17, 88b/12

s.+it- 61b/22, 63b/9, 65b/25, 70a/16, 78a/8, 79a/4

s.+ (ḥāl ḫāṭırların su'āl-eyle-) 89a/10

ṣuç *is.* Suç

s.+ı 69a/8

ṣuffe *(Ar.) is.* Sofa, avlu

s.+de 70a/11, 70a/13

s.+ye 70a/5

→ çemen-ṣuffe

ṣulan- Sulanmak

s.-up 84b/10

sulṭān *(Ar.) is* Sultan, padişah

s.+um 68a/22, 72a/22, 78a/10

s.+-ı 'ayyārān 66a/1, 66a/11, 69a/9, 79b/14, 82b/6

s.+-ı cinnistān 74a/11, 74b/2, 76a/9

s.+-ı cinnistān nerre 74a/10

s.+-ı güher-ābān 70a/12, 70a/18, 70a/22

summāḳī *(Ar.) is.* Parlak ve değerli bir taş

s. 71b/17, 76b/18

s.+den 76b/9

ṣun- Sunmak

s.-dı 64b/12, 73a/3, 79b/18

ṣun' *(Ar.) is.* Yapma, yapış

s. 71a/3

ṣūret *(Ar.) is.* Biçim, görünüş, şekil

s. 60b/7, 61a/1, 61a/4, 64a/2, 65a/24, 65b/8, 66b/8, 68a/4, 68a/8

s.+den 86b/24

s.+e gir- 67a/20, 69a/3, 82b/3

s.+inde 60b/15, 60b/19, 63b/25, 65a/25, 65b/10, 65b/4, 66a/19, 68b/18, 68b/25, 79a/9

s.+ine 60b/16, 65b/20, 66a/21, 68b/25, 69a/6, 74b/7

s.+inede 69a/2

s.+ine gir- 63b/18, 64a/1, 64b/8, 68b/3

s.+ine ḳo- 66a/19

s.+-i mu'āmele 60b/23, 64b/7, 65a/7

s.+ (tebdīl-i ṣūret) 60b/8, 60b/21, 64a/20, 66b/15, 66b/6, 67a/16, 68a/16, 80a/7, 81b/16, 82a/2

s.+ (tebdīl-i ṣūret ol-) 79a/5

→ ṣafā-ṣūret

ṣūretā *(Ar.) zf.* Görünüşte

s. 69a/5

sülāle *(Ar.) is.* Sülale, soy

s.+-i ṣāḥib-ḳırān-ı keymurād ḫān 79b/19

süleymānī *(Ar.) is.* Süleyman'a ait

s. 77a/21, 77b/5

s.+ye 76b/13

→ 'Aḳrebe-i Süleymānī

süleymān-vārī *(Far.) sf.* Süleyman'a benzer

s. 71b/22

ṣümme *(Ar.) zf.* Tekrar ve tekrar

s.+ (ḫāṣā ṣümme ḫāṣā) 86b/22

sür- Sürmek

s.-di 67b/8

s.-diler 82b/22

s.-üp 61a/19, 78b/5, 81a/21, 81b/17, 82b/6, 88a/18

s.-üp (at sür-) 66b/1, 66b/19, 80a/16, 80b/7

s.-üp (fil sür-) 82b/9

s.-üp (gergedanın sür-) 80b/18, 82b/10

s.-üp (gergedan sür-) 61a/18, 62b/2, 67b/12, 80b/23

s.-üp (‘ömr sür-) 73a/5

s.-üp (raḫşın sür-) 80b/8

s.-üp (yüz sür-) 64b/18, 72a/8, 86b/14, 88a/8

sürāhī *(Ar.) is.* Sürahi

s. 68b/4

sürḫ *(Far.) sf.* Kırmızı, kızıl

→ Kūh-ı Sürḫ, Tīġ-i Sürḫ

sürme *is.* Sürme, kirpik boyası

s.+sin 78b/18

sürūr *(Ar.) is.* Sevinç

s.+ (kesb-i sürūr eyle-) 69b/17

s.+ından 79a/18

sütūn *(Far.) is.* Direk

s. 72b/12, 72b/4, 85a/10

s.+a 72b/11, 72b/5

s.+ı 72b/9, 72b/11, 85a/12, 85a/13

süvār *(Far.) is.* Ata binmiş, binici

s.+olun- 73b/9

s.+ol- 61a/17, 61b/24, 62a/10, 62a/16, 62a/25, 63b/11, 65a/11, 65a/13, 65a/21, 66b/11, 66b/18, 67b/2, 68a/8, 74b/1, 75b/18, 76a/1, 76b/14, 80a/14, 81a/12, 82b/14, 82b/5, 82b/8, 85b/11, 86a/8, 87a/5, 87a/6

süvārī *(Far.) is.* Atlı asker

s. 70b/15

-Ş-

şād *(Far.) is.* Sevinçli, neşeli

ş.+ol- 63a/7, 69a/13, 72b/10, 73b/21, 77b/10, 77b/5, 83a/19, 83a/23, 85a/13, 85b/2, 86a/9

şāfī *(Ar.) sf.* İkna eden, yeterli

ş. 87b/18

şāh *(Far.) is.* Hükümdar, padişah

ş. 79a/25, 79b/3, 90a/22

ş.+ı 88b/20, 88b/20, 88b/22

ş.+ına 63a/22, 86b/4, 86b/4, 86b/5, 86b/5, 86b/6, 86b/6

ş.+lar 65a/23, 68a/3, 70a/7, 79a/12, 83b/18, 85b/8, 89a/24, 89b/20, 89b/24, 90a/17, 90a/18, 90a/20, 90a/6

ş.+ları 88b/5

ş.+laruñ 90a/23

ş.+um 73a/7, 79b/1, 79b/3

→ āṣaf şāh, ‘aden şāh, elmās şāh, cemşīd şāh, cevāhir şāh, hūşeng şāh, hürmüz şāh, lāhūr şāh, la‘lūn şāh, muṭṭahir şāh, mużaffer şāh, muẓaffer şāh, peyrūz şāh, şedād şāh, şeddād şāh, şerīf şāh, yāḳub şāh, yāḳut şāh, zeberced şāh, zümrüd şāh, zümürrüd şāh

şāhin *(Far.) is.* Şahin

ş. 76a/16

şaḫṣ *(Ar.) is.* Kişi, kimse

ş. 63b/12, 63b/14

ş.+ın 63b/7

şaḳa *is.* Şaka

ş.+eyle- 67a/3

şākird *(Far.) is.* Talebe, çömez, çırak

ş.+lerin 83b/3

şaḳḳ *(Ar.) is.* Yarık, çatlak, parça

ş.+eyle- 82b/13

ş.+it- 65a/12

şār *(Far.) is.* Şehir

ş.+a (çeşme-i şār) 70b/3

şarıl şarıl *zf.* Bol ve sesli bir biçimde, sarıl şarıl

ş. 84b/6

şarṭ *(Ar.) is.* Şart, koşul

ş. 62b/19

ş.+-ile 63b/24

şaş- Şaşmak

ş.-up 66a/16, 69a/2, 75b/21

şaşur- Şaşırmak

ş.-up 77b/19

şāyed *(Far.) bağ.* Eğer, şayet

ş. 68b/20, 69a/5, 88b/21, 89a/6

şeb *(Far.) is.* Gece

***şeb-dār** *(Far.) b. sf.* Geceye sahip olan

ş.+-i gice 66b/5

***şeb-reng** *(Far.) b. sf.* Gece renginde, siyah

→ şeb-reng-i şīr-pāy-ı şeddād

şeci' *(Ar.) sf.* Cesur, yiğit

ş. 80a/8

Şedādī *sf.* Şedad'a ait olan

→ tīġ-i naḳş-ı şedādī

şedīd *(Ar.) sf.* Şiddetli, sert olarak

ş. 77b/7, 81a/4, 83b/6

ş.+ (ḍarb-ı şedīd) 71b/3, 88a/25, 89b/12

ş.+ (ʻaẕāb-ı şedīd) 69b/15

ş.+ (zaḥm-ı şedīd aç-) 82b/16

şehīd *(Ar.) is.* Allah yolunda canını feda eden Müslüman, şehit

ş. 84b/14

ş.+eyle- 80a/22, 80a/22, 80a/23, 80b/8

ş.+leri 82b/25

ş.+ol- 80a/25

şehinşāh *(Far.) b. is.* Şahlar şahı

ş.+dur 86b/6

ş.+-ı perrīyān 86b/9

ş.+-ı perriyān 89a/12

şehr *(Ar.) is.* Şehir, kent

ş.+de 63a/7

ş.+üñ 61a/9, 86b/18

ş.+-i elmās 88b/7

şehriyār *(Far.) b. is.* Hükümdar

ş. 73a/3, 85a/22

şeh-zāde *(Far.) b. is.* Hükümdarın oğlu

ş.+nüñ 80b/12

ş.+ bedeḫşānī 80b/6

şekl *(Ar.) is.* Şekil, biçim, şekil

ş.+den 86b/24

ş.+i 72b/3

ş.+inde 72b/14

ş.+ine gir- 63b/15, 63b/17

ş.+ini 72a/7

şekvā *(Ar.) is.* Şikayet

ş.+eyle- 83a/25

şems *(Ar.) is.* Güneş

ş.+-i enver 61b/24

şerāb *(Ar.) is.* Şarap

ş.+a 63b/17

ş.+ın 61b/17, 68a/2

şerbet *(Ar.) is.* Şerber

ş. 69b/8, 78a/2, 79b/18

şerr *(Ar.) is.* Kötülük

ş.+inden 68a/10, 80a/9

ş.+ine 70a/8, 79a/15

şeş-per *(Far.) b. is.* Altı dilimli topuz

ş. 86a/1

şevḳ *(Ar.) is.* Şiddetli arzu

ş.+e 69a/25, 69b/12

ş.+e gel- 81a/4

şey *(Ar.) is.* Şey, nesne

ş. 61a/6, 61a/8, 73b/24, 76b/3, 79a/25, 80a/5, 88a/3, 89b/16, 90a/15

ş.+e 61a/23

ş.+leri 88b/6

şeyṭān *(Ar.) is.* Şeytan

ş.+- ‘aleyhi’l-la‘ne 83a/14

şiddet *(Ar.) is.* Şiddet

ş.+inden 89b/12

ş.+-i ḍarb-ı ‘amūd 71a/6

şikār *(Far.) is.* Av

ş. 62a/9, 65a/10, 76b/1

ş.+al- 63b/16, 68a/25

ş.+da 62a/5, 62a/9, 69b/7

ş.+e 62a/1, 62a/4, 68a/25, 68a/25, 86a/20

ş.+e çıḳ- 63a/15

ş.+eyle- 68b/1

ş.+ (ṣayd u şikār it-) 71b/19

şikāyet *(Ar.) is.* Şikayet

ş.+eyle- 69b/4, 76b/4, 86b/7, 88b/13

ş.+it- 78b/23

-şiken *(Far.) sf.* “Kıran, kırıcı” anlamlarına gelerek birleşik kelimeler yapar

→ ṣaf-şiken

şikeste *(Far.) sf.* Kırık

ş. 77b/8

ş.+eyle- 69a/15

şimden giri *bk.* **şimden girü**

ş. 87b/13

şimden girü *zf.* Bundan sonra, bundan böyle

ş. 63a/9, 69b/1, 86b/25

şimdi *zf.* Şu anda, şimdi

ş. 61a/10, 61a/8, 63b/6, 63b/7, 63b/9, 66a/7, 68a/13, 69a/14, 69a/4, 69a/8, 71b/13, 72a/23, 73b/13, 75b/15, 76a/4, 77a/4, 77b/23, 77b/5, 78a/10, 78b/1, 78b/9, 79b/3, 82b/23, 83a/14, 84a/15, 84a/19, 84a/21, 84a/23, 84b/1, 84b/24, 85a/2, 85b/3, 86b/10, 87b/14, 90a/22

ş.+ye 79a/19, 83a/22

şimdiki *zf.* Bu anki, bu zamandaki

ş. 76b/11, 77a/21, 86b/10

-şināş *(Far.) sf.* “Anlayan, tanıyan, bilen” anlamlarına gelerek birleşik kelimeler yapar

→ ḥikmet-şināş

şīr *(Far.) is.* Aslan

ş.+-i siyāh 71b/9, 86b/11

***şīr-dest** *(Far.) b. sf.* Aslan elli

→ Şemāṭur-ı Şīr-dest

***şīr-dil** *(Far.) b. sf.* Aslan yürekli, cesur

ş. 78a/1

***şīr-pāy** *(Far.) b. sf.* Aslan ayaklı

→ şeb-reng-i şīr-pāy-ı şeddād

***şīr-veş** *(Far.) b. zf.* Aslan gibi

ş. 81a/15

şīrān *(Far.) is.* Aslanlar

ş.+ (nerre-i şīrān) 79a/10

şīrīn *(Far.) sf.* Tatlı, lezzetli

ş.+ (rāvī-i şīrīn) 83a/8

ş.+ (şīrīn-kelām) 63a/10, 69b/2, 78b/17

şīrīn-kelām *(Far.+Ar.) b. sf.* Sözü tatlı, hoş sohbet

ş.+ (rāvī-i şīrīn-kelām) 63a/10, 69b/2, 78b/17

şiş- Şimek

ş.- 69b/20

ş.-üp 72a/2

şol *sf.* Şu

ş. 65b/15, 65b/5, 67a/17, 68a/10, 72a/22, 74a/23, 76b/18, 77a/1, 78b/11, 80b/1, 82a/12, 84b/7, 85a/1, 86b/11

şöhret *(Ar.) is.* Ün, nam

ş. 64b/16

şöyle 1. *sf.* Şöyle

ş. 60b/18, 60b/19, 63b/21, 65a/1, 67b/1, 79a/7, 82a/13, 82a/20, 87a/13, 88b/21

2. *zf.* Şöyle

ş. 62a/22, 63b/25, 63b/25, 64a/9, 68b/25, 85b/17, 87a/3

şu 1. *zm.* Şu

ş.+nı 68b/6

ş.+nuñ 63a/18

2. *sf.* Şu

ş. 63b/24, 68b/19, 83a/20

şu arada *zf.* Şu sırada

ş.+ 83a/2

şu'le *(Ar.) is.* Alev

ş.+si 77a/8

şūm *(Far.) sf.* Uğursuz

ş. 78b/8

şunda *zf.* Şurada

ş. 60b/22, 60b/25, 70a/4, 81b/23

şundan *zf.* Şuradan

ş. 70b/11, 74a/20

şunlar *zm.* Şunlar

ş.+ı 67a/6

şura *is.* şu yer, şura

ş.+dan 79b/1

şübhe *(Ar.) is.* Şüphe, kuşku

ş.+ñüz 69a/6

ş.+ye düş- 60b/2

ş.+ye var- 77b/12

şükr *(Ar.) is.* Şükür

ş. 82b/8

ş.+ol- 85b/3

şümār *(Far.) is.* Sayı

→ bī-şümār

şütūm *(Ar.) is.* Küfürler

ş.+-ı ġalīẓa eyle- 74b/25

-T-

tā *(Far.) zf.* Ta ki, kadar, değin, dek

t. 61b/25, 62b/18, 66b/3, 68a/6, 72a/6, 74b/19, 75a/9, 76b/15, 78b/4, 81a/15, 81a/3, 85a/23, 86a/24, 86b/18, 87a/22, 87b/7

ta‘accüb *(Ar.) is.* Şaşkınlık, şaşırma

t.+eyle- 63b/19

t.+i 84b/15

t.+it- 60b/10, 63a/17, 66a/11, 69a/13, 69b/23

ṭa‘ām *(Ar.) is.* Yemek, yiyecek

t.+ı 62b/23, 63a/6

ṭabaḳ *(Ar.) is.* Tabak

t. 80b/16

ṭabān *is.* Taban

t.+al- 61a/11, 65a/6, 65b/6, 67a/19, 79a/16

t.+ḳaldır- 64b/9, 67a/21

t.+ḳaldur- 79a/3

ṭabancala- *(Far.+T.)* Tokatlamak

t.-yup 67b/22

tābi‘ *(Ar.) sf.* İtaat eten, bağlanan

t. 87b/8

t.+eyle- 63b/10, 64a/24, 89b/1

t.+ol- 60b/14, 60b/15, 60b/20, 60b/23, 61a/1, 61a/3, 63b/23, 63b/7, 63b/8, 64a/10, 64a/25, 64b/18, 64b/4, 68a/8, 74b/23, 75b/23, 76a/20, 79a/22, 88b/3, 88b/4

t.+yüz 60b/1

ṭabl *(Ar.) is.* Davul

t. 62a/1, 86a/4

t.+çaldır- 82b/24

t.+çalın- 68a/3, 81a/12

t.+çal- 62a/21

t.+ları çalın- 82b/5

t.+lar çaldır- 67b/10

t.+-ı ārām 82b/24

t.+-ı ārām çaldır- 82b/23, 86a/4

t.+-ı ārām çalın- 61b/18, 62a/20, 62b/23, 66b/12, 66b/23, 67b/9, 81a/6, 81b/7, 90a/7

t.+-ı ‘alem 68a/15

ṭabl-bāz *(Ar.+Far.) b. is.* Davulcu

t.+dög- 62a/2

tāc *(Ar.) is.* Taç

t.+-ile 79a/11

ṭaġ *is.* Dağ

t. 83a/11, 86b/1

t.+a 65a/22, 68b/12, 80a/8, 80b/19

t.+dur 76a/25

t.+ı 75a/15

t.+uñ 86b/1

ṭaġıl- Dağılmak

t.-dı 70b/1

t.-up 79a/21, 80b/16, 82a/3

ṭāhī *(Far.) sf.* Sıcak

t. 75a/15

taḥḳīḳ *(Ar.) zf.* Gerçekten

t. 60b/4, 69a/3, 69a/5, 82a/15

taḥmīn *(Ar.) is.* Tahmin

t.+eyle- 82a/4

t.+it- 61a/5

taḥmīnen *(Ar.) zf.* Aşağı yukarı

t. 89a/11

taḥsīn *(Ar.) is.* Güzel bulma, beğenme

t.+eyle- 64a/24, 76b/21, 77b/24, 83b/18

t.+it- 71a/9

t.+ āferīn eyle- 61b/1, 62b/1

t.+ ü āferīn eyle- 61b/14

taḥt *(Far.) is.* Hükümdar koltuğu

t. 64b/11, 65a/21, 69b/20, 69b/21, 71b/16, 71b/21, 79a/11, 85a/20

t.+a 65a/22, 73a/1, 73a/2, 78b/3, 87a/2

t.+a geçür- 88b/10

t.+ı 71b/16, 72b/1, 87b/9

t.+ın 75b/23, 86b/9, 88b/14

t.+ıñı 76a/10

t.+ına 87b/20, 87b/9

t.+ında 63a/11, 67a/2

t.+ını 87b/13

t.+ın ḳılıçla- 89b/3

t.+umı 86b/4

t.+uñ 70a/14, 71b/21

t.+-ı ʻālī 72b/24

→ pāy-ı taḥt

taḥt-ı revān *(Far.) b. is.* Dört kişi ve ekseriya iki katır tarafından taşınan nakil vasıtası

t. 61a/6

ṭā'ife *(Ar.) is.* Kavim, kafile

t.+si 63a/17

t.+siz 63a/18

ṭāḳat *(Ar.) is.* Kuvvet, direnç, güç, takat

t.+getür- 84a/25

t.+i 71b/5

taḳayyüd *(Ar.) is.* Çalışma

t.+eyle- 88a/24

taḳıl- Takılmak

t.-dum 68b/22

ṭaḳın- Takınmak

t.-mış 79a/14

taḳla *is.* Takla

t.+ḳıl- 68b/24

ṭakrīb *(Ar.) is.* Vesile, bahane

t. 71b/11

taḳrīr *(Ar.) is.* Sözle ifade, anlatma

t.+eyle- 79a/18

taḳsīm *(Ar.) is.* Parçalara bölme, bölüştürme

t.+it- 86a/14

taḳviyet *(Ar.) is.* Kuvvetlendirme, sağlamlaştırma

t.+-i beden 61b/17, 68a/12, 68a/2

ṭaleb *(Ar.) is.* İstek, arzu

t.+eyle- 64a/13, 66b/11, 66b/19, 66b/2, 67b/12, 67b/17, 67b/3, 68a/8, 88a/18, 89b/7

ṭāli' *(Ar.) is.* Kader, baht

t.+m ṭut- 73a/6

t.+in ṭutdır- 71a/10

ta'līm *(Ar.) is.* Yetiştirme, öğretme, bir işi öğrenmek için çalışma

t.+i 68a/8

ṭālīn *(...)* , (?)

t. 81a/17

ṭama' *(Ar.) is.* Açgözlülük

t.+a düş- 74a/6, 79b/7

t.+a düşür- 79a/22

t.+la 79b/7

tamām *(A.) i.* Noksansız, eksiksiz

t. 62b/15, 65a/16, 70a/3, 73b/24, 73b/7, 80a/10, 82a/3, 82a/4, 84b/5, 85b/14

t.+eyle- 64b/25, 79b/22

t.+it- 73a/18, 73a/18

t.+ol- 69b/1, 83b/1

ṭamar-be-ṭamar *(T.+Far.) sf.* Damar damar, katmanlı

t. 61b/13

ṭap- Tapmak

t.-ar 74a/16

t.-arlar 86b/22

t.-arsıñız 86b/15

ṭaraf *(Ar.) is.* Taraf, yan

t.+a 65a/16, 67a/20, 76a/6, 76b/21, 79b/25, 85a/13, 89a/6

t.+da 70a/2, 72b/23, 82b/21, 83b/2, 84a/25

t.+dan 62b/23, 63b/14, 65a/11, 66a/22, 66b/23, 67a/9, 71b/23, 74b/21, 75b/10, 77a/2, 80a/14, 80a/6, 80b/22, 80b/24, 80b/4, 82b/25, 82b/5

t.+ı 71b/17, 76a/23, 76a/24, 76a/24, 85a/13

t.+ına 89a/25, 90a/23

t.+ında 72b/5, 86b/1, 89a/24

t.+ından 61a/18, 62a/24, 66b/11, 66b/17, 66b/19, 67a/11, 67b/12, 67b/2, 67b/3, 80a/16, 80a/19, 81a/10, 82b/9, 86a/12

ṭarfetü'l-'ayn *(Ar.) b. zf.* Göz açıp kapayana kadar geçen zaman, bir an.

t. 74b/18, 78b/18,

ṭarīd *(Ar.) is.* Çıkarılmış, kovulmuş

t.+-i cevelān 67b/12

t.+-i cevelān eyle- 81a/17

t.+-i cevelān it- 61a/18

ta'rīf *(Ar.) is.* Bildirme, anlatma, tarif

t.+eyle- 83a/24, 87b/25, 64b/19, 72a/3

ṭarīḳ *(Ar.) is.* Yol, usül, âdet

t. 64a/24, 66a/14, 66a/2, 68b/23, 79a/14, 82a/17

t.+i 65a/11

t.+-ile 63b/17

→ ber-ṭarīḳ

tār-mār *(Far.) sf.* Karmakarışık, dağınık, perişan

t.+eyle- 83b/10

t.+ol- 85a/6

ṭarrāḳa *(Ar.) is.* Gümbürtü

t.+ḳop- 72b/15

ṭas (Ar.) is. Kâse, çanak

t. 66a/3, 70b/14

taṣarruf *(Ar.) is.* Sahip olma

t.+umda (ḳabża-yı taṣarruf) 73a/5

taṣvīr *(Ar.) is.* Resim, figür

t.+in eyle- 72b/6

t.+it- 72b/5

t.+ler 72b/12

ṭaş *is.* Taş

t. 65a/4, 74a/15, 76b/18, 76b/9

t.+a 68b/21, 76b/20, 76b/22

t.+ı 76b/10, 76b/11, 76b/18, 76b/20, 80b/13

t.+lar 80b/14

ṭaşı- Taşımak

t.-mağa 73b/23

t.-yup 73b/24

ṭaşıt- Taşıtmak

t.-up (ṭaşıdup) 61a/2

ṭaşra *is. ve e.* Dışarı

t. 64b/2, 65b/4, 66a/8, 67a/10, 67a/16, 69a/20, 70b/17, 73a/19, 73b/19, 73b/19, 73b/20, 75b/1, 76a/13, 77b/11, 78a/11, 80a/2, 82b/2, 83b/12, 83b/23, 83b/3, 83b/7, 85a/9, 85b/3, 86a/19

t.+da 78a/6

t.+ol- 67a/9, 70a/18, 79a/14

ṭaşu- Taşımak

t.-sınlar 73b/23

ṭayan- Dayanmak

t.-up 70a/21

ta‘yīn *(Ar.) is.* Gösterme, belirtme, bir işe yerleştirme

t.+eyle- 75b/16

t.+it- 63b/2

tażarru‘ *(Ar.) is.* Yalvarma, niyaz

t. 78a/18

t.+ve niyāz eyle- 86b/14

tāze *(Far.) sf.* Yeni yetişmiş, taze

t. 80b/9

tāze-kārlıḳ *(Far.+ T.) b. is.* Yenilenme, tazelenme, temizlenme

t.+eyle- 70a/4

ta‘ẓīm *(Ar.) is.* Büyük görme, saygı gösterme

t.+eyle- 83a/24

ta‘zīr *(Ar.) is.* Azarlama

t.+eyle- 66b/25, 68b/15

t.+it- 66a/20

tāziyāne *(Far.) is.* Kırbaç, kamçı

t. 69a/12, 69a/14, 69a/18, 69a/7, 69a/9, 69b/9, 78a/2

t.+yi 69a/18

te‘ālā *(Ar.)* “Yüksek olsun.” anlamına gelen bir söz olup Allah adıyla birlikte kullanılır

t. 69b/19, 71b/9, 80a/9

tebdīl *(Ar.) is.* Değiştirme

t. 64b/8, 65b/19, 67a/5

t.+ol- 63a/10, 65b/3, 66a/8

t.+-i ṣūret 60b/21, 60b/8, 64a/20, 66b/15, 66b/6, 67a/16, 68a/16, 80a/7, 81b/16, 82a/2

t.+-i ṣūret ol- 79a/5

teber *(Far.) is.* Balta

t. 67a/14

tecāvüzlik *(Ar.+T.) is.* Saldırganlık

t.+eyle- 87a/17

t.+it- 70b/20

tecessüs *(Ar.) is.* İç yüzünü araştırma

t.+eyle- 75b/16, 79a/2

t.+it- 64a/19

tecribe *(Ar.) is.* Deneme

t. 69a/19

t.+eyle- 60b/2

tedārük *(Ar.) is.* Tedarik, tedbir

t. 77b/17, 78b/12, 78b/15, 79a/24

t.+de 63a/9

t.+de ol- 69b/1, 86a/19

t.+eyle- 79a/2

t.+göril- 63a/9, 86a/19

t.+gör- 61a/8, 62a/19, 71b/15, 71b/20, 77b/24, 87b/16

t.+in gör- 71b/19, 88a/12

t.+i göril- 69b/1

t.+lerin gör- 79b/9, 80a/13, 81a/12

t.+üzere bulın- 87b/20

te'essüf *(Ar.) is.* Eseflenme, tasalanma, acıma

t.+çek- 69a/16

t.+eyle- 65a/2, 67b/1

t.+it- 78b/7

teftīşci *(Ar.+T.) is.* Denetmen, müfettiş

t. 87a/25

teġayyür *(Ar.) is.* Değişme, başkalaşma

t. 70a/5

te'ẖir *(Ar.) is.* Geciktirme

t.+it- 83a/2

tek *sf.* Tek, biricik

t. 63b/13

teklīf *(Ar.) is.* Sunma, teklif

t.+eyle- 71b/17, 86b/24

tekmīl *(Ar.) is.* Tamamlama, bitirme

t. 69b/10

tekrār *(Ar.) is.* Tekrar

t. 65a/25, 73b/16, 73b/25, 74b/12, 77b/1, 78a/16, 79a/22, 82a/21, 82a/23, 86b/13, 89b/12, 90a/18

telef *(Ar.) is.* Yok etme,öldürme

t.+ol- 69b/17

t.+-i nefes ol- 77a/1

telḳīn *(Ar.) is.* Aşılama, telkin

t.+it- 62b/21

temāşā *(Far.) is.* Bakma, gezme

t.+dur 77b/15

t.+eyle- 65a/9, 67a/4, 70b/4, 77a/11, 79a/6, 80a/10, 84b/12

t.+it- 66a/21, 70a/5, 76b/13, 81b/17, 86a/21

t.+ (seyr temāşā it-) 71b/23

t.+ (seyr ü temāşā it-) 63a/16

t.+ya 67a/3

t.+ya dur- 77b/18

t.+ya ṭur- 80b/25, 88b/8

t.+yı 88b/10

temennā *(Ar.) is.* Elini başına götürerek selam verme

t. 87a/22

t.+dan 65b/10

t.+eyle- 60b/19, 64a/7, 85a/7

t.+it- 63a/5, 71b/10, 83a/15

ten *(Far.) is.* Vücut, beden

→ billūr-ten, evren-ten

tenbīh *(Ar.) is.* Tenbih, nasihat, uyarı

t.+eyle- 62a/21, 62a/23, 64a/1, 65a/14, 66a/25, 77b/17, 84a/8, 87a/12, 87a/20, 87b/16

t.+it- 65a/8

t.+olın- 68a/9

tenhā *(Far.) sf.* Tenha, boş, ıssız

t. 63a/15, 63b/18, 82b/3, 83b/5, 88a/15

tenhāca *(Far.+T.) zf.* Yalnız, tek başına

t. 63b/16, 86b/8, 83a/24

tenli *(Far.+T.) sf.* Tenli, vücutlu

t. 89a/8

tertīb *(Ar.) is.* Düzen, tertib

t. 85a/19

tesellī *(Ar.) is.* Avutma, teselli

t.+vir- 61b/22, 84b/2, 89a/11

te'ṯīr *(Ar.) is.* Tesir, etki, iz bırakma

t.+eyle- 76b/4

t.+itdür- 76b/5

t.+it- 62b/21

teslīm *(Ar.) is.* Emaneti yerine verme, teslim

t.+eyle- 62b/9, 64a/17, 77b/16, 77b/22

t.+it- 64b/24, 64b/7, 90a/15

t.+ol- 71b/5

teşḫīṣ *(Ar.) is.* Teşhis, seçme, fark etme

t.+it- 85a/9

teşnelik *(Far.+T.) is.* Susuzluk

t.+gel- 66a/4

tevbe *(Ar.) is.* Tövbe

t.+ (estaġfur ve tevbe) 68b/16

teveccüh *(Ar.) is.* Yönelme

t.+eyle- 70a/3

tevekkeltü 'āl-allah İşimi Allah'a bıraktım

t.+it- 77a/5

tevhīd *(Ar.) is.* Birleştirme

t.+i 76b/6

Tevrāt *(Ar.) is.* Tevrat

t. 73b/1

teẕkere *(Ar.) is.* Tezkere, pusula, izin kağıdı

t. 78a/7

t.+yi 78a/10, 78a/11, 78a/9

tezkīre *(Ar.) is.* Tezkere, pusula, izin kağıdı

t.+yi 78a/7

tezyīn *(Ar.) is.* Süsleme

t.+eyle- 60b/7

tīġ *(Far.) is.* Kılıç

t. 67b/7, 75b/21, 76b/6, 77a/22, 77a/25, 77b/8

t.+a 77b/6

t.+(dal-tīġ ol-) 67b/7

t.+den (ḍarb-ı tīġ) 77a/24

t.+i 76b/7, 76b/8, 90a/3

t.+-i ḫun-feşān 82b/14

t.+-i hüvām-ı āṣaf şāh 75b/19

→ tīġ-i āṣaf, tīġ-i naḳş-ı şedādī, tīġ-i 'aḳrebe-i süleymānī, tīġ-i āteşīn, tīġ-i hüzzām, tīġ-i sepīd, tīġ-i sürḫ

tīġ-zen *(Far.) b. sf.* İyi kılıç kullanan

t. 66b/22

tīr *(Far.) is*. Ok

t. 69b/7, 72b/11, 72b/13, 72b/13, 72b/6

tīz *(Far.) zf.* Tez, çabuk

t. 60b/3, 67a/14, 73b/21, 74a/7, 75a/22, 75b/6, 76a/17, 78a/11, 78b/15, 80b/10, 83b/9, 87a/4, 87b/21, 88b/20

t.+ol- 86a/4

tiziyye *zf.* Çabucak, derhal

t. 63b/12, 63b/2, 64a/13, 66a/3, 67a/20, 77b/20, 79a/14, 82b/11, 82b/15, 83b/11

ṭoġra- Doğramak

t.-dı 61b/12

ṭoġrı *bk.* **doġrı**

1. *zf.* Doğruca

t. 60b/8, 65b/20, 66b/7, 67a/22, 68b/24, 72b/22, 74a/9, 78a/8, 79b/16, 81a/21, 87a/9,

2. *e.* -e doğru

t. 62a/2, 68b/10, 70a/5, 71b/16, 72a/6, 75b/1, 76b/15, 76b/15, 76b/25, 78a/22, 82a/6, 83b/10, 83b/14, 83b/24, 87a/10, 87a/14, 88b/8, 88b/22

ṭoḳsan *is.* Doksan

t. 84a/13, 84a/14, 84a/2

t.+ (iki yüz ṭoḳsan) 70b/25, 71a/2, 75a/8

t.+ (iki yüz ṭoḳsan altı) 74b/25

t.+ (ṭoḳsan ṭoḳuz) 65a/14

t.+ (yüz ṭoḳsan) 88b/24

t.+ (yüz ṭoḳsan sekiz) 89a/8

ṭoḳun- Dokunmak

t.-dı 85b/18

t.-dı-sa 75b/4

ṭoḳuz *is.* Dokuz

t. 62b/11, 66b/21, 89a/23

t.+ (iki yüz altmış ṭoḳuz) 87a/15

t.+ (iki yüz elli ṭoḳuz) 88b/25

t.+ (iki yüz on ṭoḳuz) 87a/16, 88a/21, 88a/3

t.+ (iki yüz yigirmi ṭoḳuz) 89a/2

t.+ (iki yüz yitmiş ṭoḳuz) 89a/22

t.+ (on ṭoḳuz) 81b/21

t.+ (ṭoḳsan ṭoḳuz) 65a/14

t.+ (ṭoḳuz biñ) 85a/24

t.+ (yüz seksen ṭoḳuz) 70a/17, 70a/20, 88b/24

ṭoḳuzar *sf.* Dokuzar

t. 80b/13

ṭol- *bk.* **dol-**

t.-dı 70b/15

t.-up 65a/1, 77a/13

ṭoldır- Doldurmak

t.-up 72b/8

ṭolma *is.* Dolma

t.+sı 87a/18

ṭolu *is.* Dolu

t.-dur 72b/3

ṭon *is.* Giysi

t.+ların 61b/18, 61b/19

ṭop *is.* Top

t.+uñ 82b/12

t.+unuñ 72a/14

t.+ (gülle-i ṭop) 77a/22

topak *is.* Topak

t. 81b/21

ṭoplı *sf.* Topu olan, toplu

t. 78b/20, 81a/14

ṭopraḳ *is.* Toprak

t. 83b/14

ṭopuḳ *is.* Topuk

t.+larına 62b/13, 71a/6, 75a/19, 75a/24, 88a/23

toz *is.* Toz

t. 71a/7

t.+dan 71a/8

t.+lar 65a/11

t.+lar ḳop- 65a/18, 65a/19

tuḥfe *(Ar.) is.* Hediye, armağan

t. 73a/11

ṭulum *is.* Tulum

t.+ı 64a/22

t.+una 70b/18, 70a/19, 87a/13

ṭur- *bk.* **dur-**
t. 83b/22, 85a/5
t.-an 69a/2
t.-a var- 83b/24
t.-dı 67b/23, 68b/4, 76a/17
t.-dılar (cenge ṭur-) 62a/10, 66b/2
t.-dılar (selāma ṭur-) 72b/24
t.-dılar (temāşā ya ṭur-) 88b/8
t.-dılar (temāşāya ṭur-) 80b/25
t.-dı (cenge ṭur-) 67a/18
t.-dı (seyre ṭur-) 66a/9
t.-eyle- 61b/16
t.-it- 62b/5
t.-ma 80b/25
t.-mayup 79a/16
t.-mışlar 85a/20
t.-sañ 61a/22
t.-sun 88b/4
t.-suñ 81b/25
t.-up 63a/15, 67a/3, 67a/4, 67a/8, 68b/18, 68b/22, 74a/22, 74a/24, 77a/11, 80a/7, 84b/12
t.-up (ayaġa ṭur-) 82b/2
t.-up (cenge ṭur-) 82a/7
t.-up (yirinden ṭur-) 64a/2, 66b/9
t.-up (yirlerinden ṭur-) 80a/13
t.-ur 61b/1, 66a/10, 68b/13, 69a/13, 70a/21, 73b/2, 85b/15
t.-urken 83b/22, 84b/13, 85b/17
t.-urlar 67a/5
t.-ur (ḳavliñe ṭur-) 64a/5
ṭurra *(Ar.) is.* Tokmak
t.+lar 67b/11
ṭuruḳlıḳ *(Ar.+ T.) is.* (?) Yolculuk
t.+a (ṭuruḳlıġa) 62b/12
ṭuruş- Duruşmak
t.-urken 67a/14
ṭut- Tutmak
t.-a 70b/8
t.-an 73b/14
t.-ar 68b/5
t.-ardı (ber-ā-ber ṭut-) 90a/16
t.-ayım 68b/21
t.-dı 67a/13, 73a/6, 90a/21
t.-dı (atup ṭut-) 89a/14
t.-dı (ṣaf ṭut-) 74b/23
t.-dı (sıtma ṭut-) 79a/14
t.-dı (ṭāli‘m ṭut-) 73a/6
t.-dum 82a/20
t.-maz 73b/15
t.-maz ağrımak 75b/11
t.-mış (sıtması ṭut-) 85a/4
t.-uñ 67a/17
t.-up 62b/16, 69a/7, 70b/1, 70b/7, 71a/5, 71b/22, 71b/6, 74a/20, 74b/13, 75a/4, 75a/8, 75b/1, 77a/7, 78a/20, 81a/19, 81a/23, 82a/11, 87b/6, 90a/5
t.-u-virdi 66a/19
ṭutdır- Tutturmak
t.-up (ṭāli‘in ṭutdır-) 71a/10
ṭutıl- Tutulmak
t.-a-yazdum 68b/18
ṭutuş- Tutuşmak
t.-alum (düvāl ṭutuş-) 62b/7
t.-dı 65a/16
t.-dılar (düvāl ṭutuş-) 68a/7

tüh *ünl.* Tüh, vav vah

t. 65b/19

türāb *(Ar.) is.* Toprak

t. 83b/16

tüzden *zf.* Kestirmeden

t. 75b/1

-U-

u *bk.* **ve**

u. 72a/8, 78a/20, 78b/17

ucuz *sf.* Ucuz

u.+ ḳurtıl- 86a/5

uç *is.* Uç

u.+ına (ucında) 82a/5

u.+ında (ucında) 73a/16

u.+ın (ucın) 76b/22, 85b/23

uġra- Uğramak

u.-dı 61b/5, 62a/6

u.-dıġına 67a/24

u.-duġın (neye uġraduġın bil-) 77b/8

u.-duñ 66a/13

u.-madı 83b/7

u.-mış 70a/8, 79a/15

u.-mışdur 67a/24

u.-yup 61a/25

uġrı *is.* Hırsız

u. 82a/21

u.+yı 82a/12

uġur *is.* Yol

u.+dan 70b/13, 73a/1, 82b/19, 89b/21

‘uhde *(Ar.) is.* Söz verme

u.+eyle- 81b/18

ulu *is.* Ulu, yüce

u. 72a/7

u.+ları 87b/11, 87b/12

‘unf *(Ar.) is.* Şiddet, kabalık

u. 81a/22

ur- Vurmak

u.-a 69a/20, 82b/17

u.-acaḳ 72a/18

u.-amayup 80b/20

u.-dı 60b/9, 61a/24, 61b/3, 66b/16, 67a/14, 67b/24, 67b/25, 68a/1, 68b/15, 68a/17, 68b/24, 70a/19, 70a/20, 70b/21, 70b/24, 71a/11, 71b/2, 72b/14, 73b/9, 74b/12, 74b/13, 74b/14, 74b/7, 75a/13, 75b/19, 75b/19, 77a/19, 77a/23, 77a/25, 77b/21, 80b/10, 81a/1, 81a/2, 81a/4, 82a/9, 82a/23, 82b/14, 85a/5, 86a/2, 87b/1, 87b/4, 89b/11

u.-dılar 65b/14, 67b/8, 67b/11

u.-dı (bende ur-) 66b/8

u.-dı (lāf güẕāf ur-) 89a/15

u.-dı (na‘ra ur-) 62a/13, 64b/10, 70b/14, 71b/7, 77a/12, 77b/7, 88a/18

u.-dı (‘amūd ur-) 71b/2

u.-dı (yire ur-) 85b/19

u.-dum 70a/21, 82a/13

u.-duñ 70a/21, 70a/21

u.-ınca (na‘ra ur-) 69b/6, 71a/8, 73b/5

u.-maġa 69a/19, 72b/7

u.-maḳdur 72b/13

u.-mış (yan ur-) 72a/5

u.-muşam 82a/13

u.-sa 69a/18, 77a/23

u.-up 61a/24, 61b/2, 61b/9, 62a/3, 62a/6, 66b/7, 66b/20, 67a/15, 67a/22, 67b/20, 67b/24, 67b/25, 67b/4, 67b/6, 69a/18, 69b/9, 69b/9, 70b/22, 71b/3, 71b/6, 72b/17, 72b/19, 73a/22, 73b/7, 74b/3, 76a/16, 77a/11, 77b/1, 78a/2, 78a/2, 80a/21, 80b/13, 80b/15, 80b/8, 81a/1, 82a/8, 85a/17, 88a/19, 88a/25, 89b/11, 89b/12, 90a/17, 90a/5

u.-up (na‘ralar ur-) 82b/18

u.-up (na‘ra ur-) 61a/18, 62b/1, 66b/18, 66b/2, 67b/12, 67b/6, 69b/22, 73b/16, 74a/24, 74b/17, 76a/11, 77b/21, 80a/17, 81a/18, 82b/9, 89b/22, 89b/7, 90a/4

u.-ursın 74b/4

u.-uşın 67b/23

u.- (na‘ra ur-) 73b/5

urış- Vuruşmak, dövüşmek

u.-dılar 61b/15

u.-up 70b/23

‘urūc *(Ar.) is.* Yükselme

u.+eyle- 71b/22

urul- Vurulmak

u.-mağla 80b/20

uruş Vuruş

u.+ına 61b/13

uṣan- Usanmak

u.-up 90a/25

uṣūl *(Ar.) is.* Yol, tarz

u. 64b/2, 65b/5, 67a/6, 78b/5, 82a/24

‘Uṭārit *(Ar.) is.* Merkür

u.+de (devr-i ‘uṭārit) 73a/9

u.+dür (devr-i ‘uṭārit) 73b/13

uy- Uymak

u.-arız 60b/1

uyan- Uyanmak

u.-dı 61b/6, 70a/20

u.-madı 77a/12, 77a/14

u.-up 77a/16

uyḳu *is.* Uyku

u.+m 82a/3

u.+sı 70b/1

u.+sın al- 70a/23

uyluḳ *is.* Bacağın dizden kalçaya kadar olan kısmı

u.+ına (uyluġına) 73b/10

u.+larından 71b/6, 76a/15

uyu- Uyumak

u.-dı 66b/15, 82a/4

u.-mış 70a/12, 82a/5, 82a/7

u.-r 70a/13, 70a/19, 77a/10

u.-rdı 61b/6

u.-rken 77b/12, 81b/24

u.-sun 70a/6

u.-ya-ḳaldı 70a/11

uyuş- Uyuşmak

u.-up 75a/17, 75b/5

uzaḳ *is.* Uzak

u.+dan 84a/24

uzat- Uzatmak

u.-asın (uzadasın) (el uzat-) 70b/21

u.-dı 82a/6

u.-up (uzadup) 63b/1

uzun *sf.* Uzun

u. 81b/6

-Ü-

ü *bk.* **ve**

ü. 61b/14, 63b/19, 68a/15, 68a/15, 72b/11, 72b/6, 75a/15, 83a/8, 85a/20, 89a/10

üç *is.* Üç

ü. 61a/15, 61a/16, 61a/23, 61a/8, 64a/18, 65a/24, 67a/17, 67a/20, 68a/11, 69a/17, 71b/17, 71b/3, 72a/2, 72b/16, 72b/18, 73b/2, 76a/14, 76a/14, 77b/16, 77b/24, 79a/24, 79a/8, 79b/9, 80a/21, 80b/13, 80b/13, 81b/13, 81b/23, 82a/18, 85a/14, 87a/7, 88a/25, 89b/11, 90a/13

ü.+i 67a/15, 88b/4

ü.+imüz 65b/22, 65b/24

ü.+in 65b/9

ü.+ (biñ üç yüz yigirmi) 73a/5

ü.+ (üç biñ) 65a/22, 85b/1

ü.+ (üç yüz otuz üç) 79a/8, 79a/8

ü.+ (üç yüz yigirmi) 76b/3

üçinci *sf.* Üçüncü

ü. 61a/21, 62b/12, 62b/18, 71b/25, 76b/23, 76b/24, 77b/9, 79a/9, 80b/6, 82b/11, 86b/4, 87b/10

üfür- Üfürmek, üflemek

ü.-ince 84b/11

ümerā *(Ar.) is.* Beyler, emirler

ü. 85a/20

ümīd *(Far.) is.* Ümit

ü.+it- 77a/2

→ nā-ümīd

ürk- Ürkmek

ü.-üp 85b/19

‘üryān *(Ar.) is.* Çıplak

ü.+it- 74b/17, 75b/20, 77a/21, 77a/8, 82a/25

üslūb *(Ar.) is.* Tarz, yol

ü. 84a/2

üst *is.* Üst

ü. 68b/12

üstād *(Far.) is.* Üstad, usta

ü. 62a/4, 81a/8

ü.+-ı āhen-ger 61a/4

üş- Üşüşmek, toplaşmak

ü.-diler 83b/15

ü.-üp 77b/17, 83b/17

üştür-ser *(Far.) b. sf.* Deve başlı

→ Şemenṭāl-ı Üştür-ser

üzere *zf.* Üzere, amacıyla; gibi

ü. 61a/13, 61a/6, 62a/1, 62a/18, 63a/12, 63b/9, 64a/14, 64a/17, 65a/10, 65a/11, 65a/21, 65a/24, 65b/23, 68b/18, 71b/3, 75b/9, 77b/17, 77b/25, 78b/12, 79b/12, 82b/22, 84a/18, 84a/2, 84a/25, 84a/9, 84b/10, 85a/19, 85a/20, 85b/15, 85b/5, 86a/2, 86a/3, 89a/10

ü.+ (‘ayş ‘işret üzere ol-) 83a/5

ü.+ (tedārük üzere bulın-) 87b/21

ü.+yem 74a/17

ü.+yim 87b/16

üzeri *is.* Üzeri

ü.+me 87b/14, 87b/22

ü.+n 85a/4

üzerinde *zf.* Üstünde

ü. 65a/22, 69b/2, 70a/14, 70b/14, 71a/4, 71b/13, 72b/16, 72b/25, 72b/25,

73a/22, 76b/25, 78a/1, 79a/11, 82a/24, 85a/10, 85a/14, 86b/20

üzerinden *zf.* Üstünden

ü. 61a/12, 69b/12, 69b/22, 80b/14, 84b/11, 86b/16, 86b/18

üzeriñden *bk.* **üzerinden**

ü. 84b/22

üzerine *zf.* Üstüne

ü. 60b/23, 60b/24, 61a/6, 61a/7, 63a/24, 65a/14, 65a/22, 65b/6, 65b/8, 67a/12, 67a/15, 67a/6, 68b/11, 68b/24, 70b/23, 71b/1, 71b/15, 71b/16, 71b/21, 72a/4, 72a/7, 72b/20, 73a/12, 73a/22, 73b/15, 73b/3, 73b/7, 73b/8, 73b/9, 74a/1, 74b/16, 74b/16, 74b/17, 74b/8, 75a/15, 75a/6, 75a/7, 75b/18, 75b/5, 76b/18, 77a/16, 77b/16, 77b/22, 77b/22, 79a/24, 79a/4, 79a/4, 79b/5, 81a/5, 82b/19, 83a/18, 83a/9, 83b/16, 84b/11, 85a/3, 85a/6, 85b/13, 85b/22, 85b/25, 85b/6, 86a/11, 86a/15, 86b/6, 87b/14, 87b/16, 88a/11, 89b/12, 89b/13, 89b/21, 90a/14

ü.+güldür- 81a/24

üzeriñe *bk.* **üzerine**

ü. 88a/8

üzüm *is.* Üzüm

ü. 65b/23, 65b/7, 65b/7

-V-

va‘de *(Ar.) is.* Söz verme, vaat

v.+eyle- 78a/18

vādī *(Ar.) is.* Vadi

v.+ler 70b/14

v.+leri 63a/16

v.+sine 76a/2

vāfir *(Ar.) sf.* Bol, çok

v. 61a/24, 63b/21, 69a/16, 69b/17, 74a/25, 80a/10, 82b/8, 84b/21, 88a/1

vāḳı‘a *(Ar.) is.* **1.** Vuku bulmuş, olmuş, gerçek

v. 82a/20

v.+mda 63b/9

2. Rüya

v.+sında 82a/7

vāḳı‘ā *(Ar.) zf.* Gerçi, her ne kadar

v. 76b/17, 81b/10

vāḳıf *(Ar.) sf.* Bir şeyden haberi, bilgisi olan

v.+ol- 84b/24

vāḳi‘ *(Ar.) sf.* Vuku bulan, olan

v.+ol- 69a/10, 78b/13

→ fi’l-vāḳi‘

vaḳt *(Ar.) is.* Vakit, zaman

v. 82a/5, 82b/4

v.+de 65b/24, 67b/1

v.+i 82a/1

v.+iñe 64b/4

v.+iñize 79b/22

v.+inde 68a/7, 83a/20

v.+ine 64b/18, 72a/15, 72a/9, 74a/16, 87b/16

v.+-ı ḫāb 66b/14

→ ser-vaḳt

vālide *(Ar.) is.* Anne

v.+si 84b/6

v.+-i mekrūh 79a/19

var *is.* Var, mevcut

v. 61a/7, 63a/17, 63a/18, 63b/4, 64a/11, 64a/16, 64a/23, 64b/12, 64b/22, 64b/24, 64b/7, 64b/9, 65a/16, 65a/5, 66a/4, 67b/19, 68a/13, 68b/13, 68b/8, 69b/18, 70a/15, 70a/15, 70a/17, 70a/20, 71a/2, 71a/2, 71a/7, 72a/23, 72a/24, 72b/1, 72b/20, 72b/21, 73b/19, 73b/19, 73b/2, 73b/4, 74a/1, 74a/12, 74a/19, 74a/19, 74b/24, 74b/24, 74b/25, 75a/11, 75b/14, 76b/3, 77a/18, 77a/21, 78b/17, 78b/19, 78b/20, 78b/21, 78b/22, 78b/23, 78b/5, 79a/13, 79a/17, 79a/8, 79a/9, 79a/9, 79b/21, 79b/21, 80a/10, 80a/18, 80a/2, 80b/7, 81a/10, 81b/13, 83a/13, 83a/21, 83b/20, 85a/22, 85b/7, 86a/12, 86a/7, 87a/14, 87a/15, 87a/15, 87a/16, 88a/1, 88a/2, 88a/3, 88b/25, 88b/5, 89a/1, 89a/20, 89a/22, 89a/22, 89a/23, 89a/3, 89a/4, 89a/7

v.+dur 61a/5, 63a/20, 63a/21, 63a/21, 63a/22, 63a/23, 63b/10, 63b/21, 63b/3, 64a/20, 64b/10, 64b/6, 65b/13, 65b/15, 72a/2, 72a/25, 72b/9, 73a/15, 74a/25, 76a/22, 76a/6, 76b/2, 76b/2, 76b/2, 81b/23, 82a/3, 83b/3, 86b/1, 86b/18, 86b/20, 86b/7

v.+mış 74a/5

v.+ur 76a/22, 76a/24

var- Varmak, gitmek, ulaşmak

v. 60b/14, 60b/25, 61b/16, 63b/14, 63b/22, 63b/8, 65a/3, 66a/24, 68a/11, 68a/2, 69b/15, 70b/2, 72a/17, 72a/8, 74a/15, 74a/20, 74a/20, 74a/23, 74a/3, 74a/7, 75a/22, 78a/24, 79b/23, 79b/4, 86b/10

v.-alum 65b/5, 67a/9, 85a/2

v.-amaz 72a/3

v.-an 64b/24

v.-ayum 84a/6, 84b/7

v.-dı 61b/12, 63b/16, 64b/3, 67b/22, 72b/22, 73a/2, 75a/19, 78a/8, 78a/9, 80a/3, 80b/24, 82a/17, 82a/19, 82b/23, 82b/4, 83a/14, 86a/2, 87b/20, 89b/4

v.-dılar 64a/17, 65a/11, 70a/12, 77b/19, 88b/5, 90a/2

v.-dılar (fısılduya var-) 81b/20

v.-dılar (fikre var-) 69a/4

v.-dılar (şübheye var-) 77b/12

v.-dı (fikre var-) 69b/23, 77a/4

v.-dı (ḫāba var-) 70a/6

v.-dı (ḳarşu var-) 89a/4

v.-dı (otura vardı) 82a/11

v.-dı (ṣıra var-) 84a/17

v.-dı (ṭura vardı) 83b/24

v.-duġın 64b/12

v.-duḳ 65b/22

v.-duḳda 62b/24, 64a/5, 72a/4, 82a/2

v.-dum 88a/8

v.-dur 60b/22, 60b/25, 72a/1

v.-ınca 62b/13, 70b/9, 71a/6, 73a/1, 75a/19, 75a/24, 75a/9, 77a/15, 83b/8, 87b/7, 88a/23

v.-ıruz 62b/22

v.-ma 67a/6

v.-maġa 72a/5

v.-maḳ 74a/17, 87b/16

v.-mayuz 61a/23

v.-mazdı 69b/20

v.-mış 80a/7

v.-saḳ 87b/14

v.-sañ 85b/4

v.-sun 60b/4, 72a/17

v.-uñ 62b/22, 70a/16, 82a/20, 82a/22

v.-unca 65a/12

v.-up 60b/21, 60b/23, 60b/25, 61a/12, 61a/9, 62a/22, 62a/9, 63a/1, 63b/11, 63b/15, 63b/7, 64a/12, 64a/19, 64a/5, 64b/10, 65a/12, 65a/13, 65a/19, 67a/1, 67a/11, 68a/22, 68b/2, 68b/20, 68b/4, 68b/6, 70a/14, 70a/18, 70b/11, 72a/23, 72a/3, 72b/1, 72b/5, 73b/17, 74a/18, 74a/25, 74a/7, 74b/19, 74b/19, 75b/13, 75b/13, 75b/16, 75b/23, 76a/21, 76b/1, 76b/13, 77b/20, 78a/12, 78a/6, 79a/1, 79a/23, 79b/11, 79b/25, 80a/20, 80a/3, 82a/21, 82a/23, 82a/3, 82a/4, 82b/23, 83a/21, 83b/5, 84a/1, 84a/14, 85a/21, 85a/22, 86a/16, 86b/11, 86b/20, 86b/25, 86b/7, 86b/8, 87a/1, 87a/12, 87b/14, 87b/24, 88b/11, 88b/13, 88b/22, 88b/23, 88b/9, 89a/2, 89b/3, 90a/19, 90a/23

v.-up (fikre var-) 84b/12

v.-up (yaḳın var-) 72b/2, 72b/5, 85a/10, 85b/17

v.-ur 60b/5, 87b/22

-vār *(Far.) e.* Benzetme edatı, gibi

→ raʿd-vār

-vārī *(Far.) sf.* Benzer, gibi

→ süleymān-vārī

vāriṣ *(Ar.) is.* Mirasçı

v.+i 79b/21

vaṣf *(Ar.) is.* Vasıf, nitelik

v.+eyle- 78b/10, 80a/11

vāṣıl *(Ar.) sf.* Erişen, ulaşan

v.+ol- 68a/23

vāsiʿ *(Ar.) sf.* Geniş, açık, bol

v. 85a/15

vaṣiyyet *(Ar.) is.* Vasiyet

v.+eyle- 64b/21, 64b/6

vāveylā *(Ar.) is.* Çığlık, yaygara, feryad

v.+it- 84b/1

vaż' *(Ar.) is.* Koyma, konulma

v.+eyle- 83a/12, 86b/19

v.+it- 80b/13

vazgeç- *(Far.+T.)* vazgeçmek, sözünden dönmek, anlaşamamak

v.-dimiz 68b/13

ve *(Far.) bağ.* Ve

v. 60b/13, 60b/13, 60b/16, 60b/18, 60b/19, 60b/22, 60b/22, 61a/10, 61a/18, 61a/25, 61a/25, 61a/5, 61b/1, 61b/13, 61b/19, 61b/19, 61b/25, 62a/14, 62a/19, 62a/2, 62a/20, 62a/22, 62a/25, 62b/16, 62b/18, 62b/18, 62b/18, 62b/19, 62b/2, 63a/11, 63a/11, 63a/19, 63a/22, 63a/7, 63a/8, 63b/13, 63b/17, 63b/21, 63b/21, 63b/22, 63b/4, 64a/11, 64a/19, 64a/23, 64a/24, 64a/25, 64a/25, 64a/4, 64a/9, 64b/1, 64b/16, 64b/17, 64b/23, 65a/6, 65b/10, 65b/16, 65b/22, 65b/9, 66a/2, 66a/22, 66a/25, 66a/8, 66a/9,

66b/1, 66b/13, 66b/16, 66b/2, 66b/4, 66b/5, 66b/7, 66b/8, 67a/1, 67a/1, 67a/1, 67a/20, 67a/3, 67a/3, 68a/17, 68a/17, 68a/17, 68a/17, 68a/24, 68a/3, 68a/4, 68a/9, 68b/12, 68b/15, 69a/1, 69a/12, 69a/16, 69a/22, 69a/22, 69a/23, 69a/25, 69b/13, 69b/22, 69b/8, 70a/10, 70a/16, 70a/25, 70a/25, 70a/5, 70a/7, 70a/7, 70b/1, 70b/10, 70b/13, 70b/3, 71a/1, 71a/4, 71a/9, 71b/13, 72a/1, 72a/11, 72a/11, 72a/11, 72a/12, 72a/15, 72a/15, 72a/15, 72a/16, 72a/2, 72a/5, 72a/8, 72b/1, 72b/12, 72b/14, 72b/15, 72b/15, 72b/17, 72b/25, 72b/3, 72b/6, 72b/7, 73a/11, 73a/11, 73a/12, 73a/13, 73a/13, 73a/13, 73a/14, 73a/14, 73a/14, 73a/14, 73a/15, 73a/17, 73a/21, 73a/25, 73a/8, 73a/9, 73b/1, 73b/1, 73b/11, 73b/2, 73b/25, 73b/6, 73b/7, 73b/9, 74a/12, 74a/13, 74a/14, 74a/15, 74a/17, 74a/2, 74a/22, 74a/23, 74a/6, 74a/7, 74b/15, 74b/24, 74b/25, 74b/8, 75a/23, 75a/23, 75a/24, 75a/25, 75a/6, 75a/8, 75b/1, 75b/15, 75b/23, 75b/3, 75b/9, 76a/10, 76a/20, 76a/22, 76a/22, 76a/24, 76a/6, 76b/12, 76b/14, 76b/14, 76b/16, 76b/17, 76b/19, 76b/25, 76b/3, 76b/3, 76b/5, 76b/5, 77a/13, 77a/15, 77a/15, 77a/16, 77a/24, 77b/11, 77b/11, 77b/16, 77b/16, 77b/20, 77b/21, 77b/24, 77b/25, 77b/3, 77b/4, 77b/6, 77b/6, 77b/6, 77b/6, 77b/8, 77b/9, 78a/16, 78a/17, 78a/17, 78a/18, 78a/18, 78a/25, 78a/7, 78b/1, 78b/10, 78b/16, 78b/18, 78b/18, 78b/19, 78b/19, 78b/2, 78b/21, 78b/21, 78b/22, 78b/24, 78b/4, 78b/6, 78b/8, 78b/9, 79a/10, 79a/12, 79a/12, 79a/12, 79a/12, 79a/13, 79a/14, 79a/20, 79a/20, 79a/21, 79a/7, 79a/8, 79a/9, 79b/12, 79b/12, 79b/17, 79b/19, 79b/2, 79b/2, 79b/2, 79b/20, 79b/21, 79b/22, 79b/24, 79b/5, 80a/11, 80a/11, 80a/15, 80a/15, 80a/16, 80a/19, 80a/20, 80a/23, 80a/25, 80a/3, 80a/8, 80a/9, 80b/15, 80b/4, 80b/5, 81a/13, 81a/13, 81a/14, 81a/14, 81a/16, 81a/22, 81a/24, 81a/6, 81a/6, 81a/9, 81a/9, 81a/9, 81b/11, 81b/12, 81b/13, 81b/14, 81b/25, 81b/25, 81b/7, 81b/8, 82a/1, 82a/1, 82a/10, 82a/11, 82a/12, 82a/23, 82a/4, 82b/1, 82b/16, 82b/2, 82b/6, 82b/9, 82b/9, 83a/11, 83a/13, 83a/16, 83a/2, 83a/20, 83a/23, 83a/24, 83a/24, 83a/25, 83a/5, 83a/7, 83a/7, 83b/1, 83b/15, 83b/16, 83b/18, 83b/2, 83b/20, 83b/23, 83b/24, 83b/3, 83b/3, 83b/3, 83b/4, 83b/6, 84a/16, 84a/16, 84a/16, 84a/16, 84a/16, 84a/16, 84a/16, 84a/19, 84a/2, 84a/2, 84a/24, 84a/7, 84a/9, 84b/12, 84b/14, 84b/18, 84b/19, 84b/19, 84b/19, 84b/20, 84b/21, 84b/22, 84b/25, 84b/4, 84b/4, 84b/4, 84b/5, 84b/5, 85a/10, 85a/12, 85a/13, 85a/15, 85a/15, 85a/17, 85a/21, 85a/21, 85a/21, 85a/23, 85a/24, 85a/25, 85a/3, 85a/3, 85a/6, 85a/7, 85a/8, 85a/8, 85b/1, 85b/1, 85b/10, 85b/10, 85b/13, 85b/16, 85b/16, 85b/16, 85b/16, 85b/19, 85b/19, 85b/20, 85b/20, 85b/21, 85b/24, 85b/24,

85b/24, 85b/3, 85b/3, 85b/3, 85b/4, 85b/4, 85b/6, 85b/7, 85b/8, 86a/17, 86a/17, 86a/22, 86a/23, 86a/23, 86a/23, 86a/23, 86a/24, 86a/3, 86a/3, 86a/4, 86a/4, 86a/6, 86a/6, 86a/7, 86a/9, 86b/13, 86b/14, 86b/16, 86b/18, 86b/2, 86b/23, 86b/24, 86b/24, 86b/24, 86b/24, 86b/8, 87a/1, 87a/11, 87a/15, 87a/21, 87a/21, 87a/22, 87a/3, 87a/3, 87a/5, 87a/7, 87b/1, 87b/10, 87b/11, 87b/12, 87b/15, 87b/18, 87b/18, 87b/19, 87b/20, 87b/21, 87b/22, 87b/24, 87b/25, 87b/4, 88a/1, 88a/10, 88a/12, 88a/12, 88a/14, 88a/15, 88a/18, 88a/2, 88a/20, 88a/21, 88a/5, 88a/6, 88b/10, 88b/11, 88b/16, 88b/16, 88b/16, 88b/17, 88b/2, 88b/2, 88b/20, 88b/22, 88b/24, 88b/25, 88b/4, 88b/8, 89a/10, 89a/10, 89a/13, 89a/14, 89a/18, 89a/2, 89a/21, 89a/22, 89a/22, 89a/3, 89a/4, 89a/5, 89a/6, 89a/7, 89a/8, 89a/8, 89b/1, 89b/1, 89b/1, 89b/13, 89b/16, 89b/18, 89b/23, 89b/25, 89b/3, 89b/3, 89b/5, 89b/7, 89b/8, 89b/9, 90a/1, 90a/10, 90a/14, 90a/14, 90a/17, 90a/2, 90a/22, 90a/5

→ ve-illā

vebāl *(Ar.) is.* Günah

v.+i boynına 72a/20, 88a/11

vech *(Ar.) is.* Yüz, surat, çehre

v.+le 64a/10, 86b/17

→ ‘abūsü’l-vech

vedā‘ *(Ar.) is.* Veda, ayrılma

v.+eyle- 86a/17

v.+it- 79b/8

vefāt *(Ar.) is.* Ölüm

v.+it- 86b/3

vehm *(Ar.) is.* Kuruntu, şüphe, tereddüt

v.+al- 80b/10

ve-illā *(Ar.) e.* Olmazsa, yoksa

v. 63b/23

vekīl *(Ar.) is.* Vekalet eden, vekil

v. 64a/11, 64a/17, 87a/7

v.+ḳo- 60b/20

verā *(Ar.) is.* Başka, gayrı

v.+-yı ḥikmet 69b/2

vesā’ir *(Ar.) sf.* Diğer, başka

v. 77b/12, 78b/10, 84a/16, 86a/15, 87a/8

-veş *(Far.) e.* Gibi

→ şīr-veş

veyā *(Ar.+Far.) bağ.* Veya ya da

v. 81b/18, 81b/19

veyāḫūd *(Ar.+Far.) bağ.* Yahut, veya

v. 64a/13, 75b/12, 86a/16

vezīr *(Ar.) is.* Vezir

v.+e 78a/19

v.+e (sehlān vezīr) 88b/12

v.+i (leyṭān vezīr) 78a/14

v.+ler 85a/21

v.+üm 73a/15

v.+üñ 78a/1

v.+vüzerā 85a/20

v.+-i ḫāṣ 78b/25, 78b/3

→ baḫtun vezīr, leyṭān vezīr, sehlān vezīr

vezīrāne *(Ar.+Far.) zf.* Vezire yakışacak biçimde

v. 78a/16

vilāyet *(Ar.) is.* Vilayet, şehir

v.+ine 79b/25

v.+üme 64b/21, 64b/5

vir- Vermek

v. 62a/7

v.-di 62a/6, 63a/6, 64a/16, 64b/16, 64b/19, 64b/20, 68a/16, 68b/8, 68b/9, 72a/14, 72a/8, 78a/9, 79b/19, 79b/7, 82a/12, 87b/18, 87b/24

v.-digi 63b/13, 80a/3

v.-diler 67b/11, 79b/18

v.-diler (cevāb vir-) 88a/9

v.-diler (ḫaber vir-) 64a/12, 67a/25, 68a/18, 79b/16, 86a/12

v.-diler (ma‘nā vir-) 66b/11

v.-diler (yir vir-) 63a/5

v.-diler (ṣalı-vir-) 66a/20, 67b/9

v.-di (ber-ā-ber vir-) 67b/21, 74b/14, 75a/16, 75a/18, 75a/5, 75b/4, 77a/19, 80b/11, 82b/15

v.-di (cān vir-) 70b/10

v.-di (ḫaber vir-) 78a/12, 80a/11, 86a/7, 88a/10

v.-di (küşād vir-) 72b/14

v.-di (lenger vir-) 62b/13, 62b/18, 73b/10

v.-di (rıżā vir-) 65a/10

v.-di (ruḫṣat vir-) 62b/16, 62b/18

v.-di (tesellī vir-) 61b/22

v.-di (alı-vir-) 85b/25

v.-di (atı-vir-) 70b/1

v.-di (çeki-vir-) 74b/1

v.-di (ḳaḳı-vir-) 85a/15

v.-di (ṣalı-vir-) 62b/14, 69a/20, 75a/18, 82b/1, 85a/4, 89b/16, 89b/19

v.-di (ṣallayu-vir-) 77a/6

v.-di (ṭutu-vir-) 66a/19

v.-di (yüriyü-vir-) 68b/10, 69b/16, 70a/1, 71a/8, 83b/22, 84a/1

v.-dügi 74a/18

v.-dügine (ḫaber vir-) 77a/1

v.-dükde 61b/11

v.-dükde (ḫaber vir-) 68a/20

v.-dükleri 88a/10

v.-dük (cevāb vir-) 65b/1

v.-dük (alı-vir-) 87b/13

v.-düm 66a/4

v.-düm (ruḫṣat vir-) 81b/9

v.-düñ 64b/13

v.-ecek 64a/6

v.-emeyüz (cevāb vir-) 87b/25

v.-emezler (cevāb vir-) 88a/16

v.-em (ele vir-) 79a/16

v.-en 64b/16

v.-e-bileler (cevāb vir-) 87b/23

v.-e-bilürse (cevāb vir-) 88a/15

v.-e-bilürüz (cevāb vir-) 88a/4

v.-e-bilür (cevāb vir-) 88a/16

v.-e (cevāb vir-) 84b/18

v.-eyim (amān vir-) 76a/19

v.-eyin (gelü-vire-) 79a/1

v.-eyüm (alı-vir-) 63b/9

v.-ince (lenger vir-) 62b/11, 81a/4

v.-meden (ele vir-) 67a/13

v.-medi 63a/24

v.-mediñüz (ḫaber ver-) 62a/8

v.-medi (cevāb vir-) 84b/16, 86b/7

v.-mekde 64b/24

v.-mekde (tesellī vir-) 84b/2

v.-mek (cevāb vir-) 79b/2, 89b/20

v.-mem 65a/4

v.-me (amān ve zamān vir-) 80b/4, 81b/12

v.-meyüp (amān vir-) 64a/14, 82a/16

v.-mezler 80a/5

v.-mişem (ele vir-) 82a/15

v.-mişler 72b/4

v.-mişler (ḫaber vir-) 63b/12

v.-sem 63b/7

v.-señ (ḫaber vir-) 85b/5

v.-se (renk vir-) 69a/3

v.-se (alı-vir-) 86b/9

v.-sün 80b/3

v.-üñ 82a/23

v.-üñ (ḫaber vir-) 76b/25

v.-üp 64a/8, 64b/7, 65a/5, 65b/2, 69b/8, 70b/8, 72b/6, 73b/11, 77a/25, 78a/2

v.-üp (ber-ā-ber vir-) 61b/3, 61b/7, 61b/9, 70b/22, 70b/22, 71a/6, 71b/1, 74b/11, 87b/3, 88a/22, 89b/10, 89b/11

v.-üp (furṣat vir-) 65b/1

v.-üp (lenger vir)- 62b/10

v.-üp (rıżā vir-) 84a/13

v.-üp (ruḫṣat vir-) 62b/15, 68a/7, 90a/14

v.-üp (silleyi vir-) 79b/13

v.-üp (tesellī vir-) 89a/11

v.-üp (şalı-vir-) 73b/18

v.-ürem 64a/9

v.-ürse 63b/24

v.-ürseñüz 64a/4

v.-ürsin (cevāb vir-) 78b/1

v.-ürüz (cevāb vir-) 90a/24

v.-ür (cevāb vir-) 89a/12

v.-ür (ḫalel vir-) 81b/20

v.- (şalı-vir-) 69a/16, 73b/13

v.- (vire-bileler) 87b/23

v.- (vire-bilür) 88a/16

v.- (vire-bilürse) 88a/15

viril- Verilmek

v.-di 60b/15, 63b/9, 64b/3

v.-mez 79b/25

v.-mez (cevāb viril-) 89b/15

v.-ür 64b/13

viriş *is.* Verme işi

v.+ (alış viriş it-) 68b/7

vuṣūl *(Ar.) is.* Ulaşma, gelme, varma, erişme, yetişme

v.+bul- 64b/17, 79b/21

vücūd *(Ar.) is.* Vücut, beden

v.+ı 61b/13, 61b/6, 67b/24, 81a/14, 89a/1

v.+ın 61b/13, 75b/3

v.+ına 76b/3, 76b/5, 88a/3, 90a/10, 90a/11, 90a/15

v.+ında 75b/13

v.+ların 61b/14

v.+larına 75b/12

v.+uma 73a/6

v.+uñ 90a/16

vüzerā *(Ar.) is.* Vezirler

v. 79a/12

v.+ (vezīr vüzerā) 85a/20

vüzerāt *is.* (?) Vezirlik makamı

v.+da 79a/12

-Y-

yā *(Ar.) ünl.* Ey, hey

y. 60b/1, 60b/11, 60b/13, 60b/14, 61a/19, 61a/20, 61a/21, 61a/8, 61b/16, 61b/20, 62a/19, 62b/12, 62b/14, 62b/15, 62b/19, 62b/20, 62b/24, 62b/3, 62b/4, 62b/5, 62b/8, 62b/8, 63b/14, 63b/20, 64a/3, 64b/14, 64b/15, 65b/1, 65b/21, 66a/10, 66a/12, 66a/13, 66a/24, 66a/6, 67b/18, 67b/18, 68a/10, 68a/11, 68a/12, 68a/13, 68a/2, 68b/13, 68b/14, 68b/14, 69a/14, 69a/15, 69a/16, 69b/15, 69b/24, 70a/21, 70b/2, 71a/8, 72a/22, 72a/5, 72b/11, 72b/9, 73a/10, 73b/12, 73b/22, 74a/20, 74a/22, 74a/23, 75a/13, 76a/11, 76a/21, 76a/4, 76b/13, 76b/20, 76b/8, 78a/19, 78a/23, 78b/14, 79b/4, 81a/25, 81b/22, 81b/8, 84b/16, 85a/18, 85b/11, 85b/3, 85b/8, 86b/10, 86b/15, 86b/22, 86b/25, 87a/17, 87a/22, 87b/25, 88b/12

ya *bağ.* Ya

y. 64a/13, 64b/13, 66a/12, 69a/7, 73b/14, 73b/19, 79b/3, 80b/19, 81b/15, 84b/14, 84b/19, 86a/16, 90a/22

yabana *(Far.+T.) zf.* Temelsiz, boş (konuşmak)

y.+söyle- 64b/19, 66a/12, 81b/19

yād *(Far.) is.* Anma, hatırlama

y.+a götür- 61b/1

y.+it- 64b/22, 85a/23

yādigār *(Far.* yād-gār*) b. is.* Yadigar, andaç

y.+ı 80b/14

y.+lar 73a/11

yaġ- Yağmak

y.-dı 83b/12, 83b/7

y.-maġa 83b/12

y.-up 83b/6

yaġmalaş- Yağmalaşmaş

y.-up 79a/20

yaġmur *is.* Yağmur

y.+dur 83b/7

y.+lar 83b/6

yāḫūd *(Far.) bağ.* Yahut, ya da

y. 66a/13, 72a/5, 81b/15

yaḳ- Yakmak

y.-dı 83a/1

y.-up 84a/3

yaḳa *is.* Yaka

y.+sından 70a/25

yaḳıl- Yakılmak

y.-dı 78b/24

y.-ursın (yanup yaḳıl-) 86a/24

yaḳın 1. *is.* Yakın

y. 66b/22, 88b/16

2. *sf.* Yakın

y. 63a/20, 79b/24,

y.+eyle- 87a/11

y.+gel- 72a/20, 73b/7, 74b/6, 78a/12, 78a/13,

y.+ol- 67b/7

y.+var- 72b/2, 72b/5, 85a/10, 85b/17

yalandan *zf.* Yalandan, gerçek olmayarak

y. 69b/6

yalıñla- Şaşırmak

y.-yup 77a/17

yalıñızca *zf.* Yalnızca, sadece, tek başına

y. 61a/2

yalman *is.* Kılıç, kama, bıçak, mızrak gibi kesici veya delici aletlerin ağzı ya da ucu

y.+-ı nīze 61b/2, 67b/21

yalñız *zf.* Yalnız, tek başına

y. 72b/1, 86a/20,

Yalnızca, sadece

y. 79b/2, 88b/17, 90a/2

yalvar- Yalvarmak

y.-up 79b/7

yan *is.* Yan, taraf, cihet

y.+ı 72b/19

y.+ına 61a/23, 63b/17, 67a/10, 67a/5, 68b/12, 68b/20, 68b/6, 69b/20, 70a/18, 72a/13, 72b/1, 72b/7, 74a/2, 74b/22, 75a/23, 77b/10, 77b/17, 78a/3, 78b/4, 80a/3, 84a/15, 84a/9, 84b/7, 87a/2

y.+ında 63a/5, 64a/12, 64b/22, 66a/8, 66b/16, 66b/8, 67a/22, 68a/19, 69a/12, 69b/10, 69b/22, 77a/18, 77a/20, 79a/11, 79a/7, 80a/10, 84a/9, 84b/15, 85a/10, 85a/20, 86b/7

y.+ındaki 84b/17

y.+ından 66a/25

y.+larında 77a/5, 85b/17, 87a/13

y.+umda 65b/25

y.+uñda 64b/23

y.+ur- 72a/5

y.+yana 61a/25

yañ *bk.* **yan**

y.+a 90a/22

yan- Yanmak

y.-ar 61a/18, 65a/16, 80b/9, 81a/21, 82b/10

y.-dı 65a/16, 78b/24

y.-maġa 65a/15

y.-up 65a/17, 72a/21

y.-up yaḳıl- 86a/24

yañа *is.* Yan, taraf, cihet

y.+dan 65a/19, 70b/1, 79b/14, 83b/4, 89a/19

ya‘ni *(Ar.) bağ.* Yani

y. 63a/25, 66b/5, 68b/25, 73b/14, 81a/5, 83b/2

yap- Yapmak

y.-dı (paẕar yap-) 64a/4

y.-mışlar 73a/25, 86b/23

y.-up 72b/3

yapdır- *bk.* **yapdur-**

y.-up 61a/6

yapdur- Yaptırmak

y.+dı 61a/5, 61a/6

yapın- Hazırlanmak, davranmak

y.-mış 72b/7

yapış- Yapışmak

y.-up 76b/20, 76b/25, 85b/15

yapraḳ *is.* Yaprak
y.+ı (yaprağı) 75a/10
yap yap *zf.* Yavaş yavaş
y. 82a/5, 83a/17
yar- Yarmak
y.-dı 77a/15
y.-up 82a/4
yaradıl- Yaratılmak
y.-alıdan 76a/23
yaraş- Yaraşmak, yakışmak
y.-ur 78b/14
yarın *zf.* Yarın
y. 61b/17, 62a/19, 62a/21, 62a/22, 62a/23, 62b/22, 62b/4, 63a/13, 63a/13, 63a/14, 63b/25, 65b/12, 66a/20, 66a/22, 68a/2, 75b/11, 75b/9, 80a/11, 80a/4, 81a/11, 81a/9, 81b/12, 81b/15, 81b/18, 81b/5, 81b/5, 81b/9, 82a/6, 88b/5
y.+a 61a/10
yaş (I) *is.* Ömür miktarı
y.+ında 72b/16
yaş (II) *is.* Nem, ıslaklık, gözyaşı
y. 65a/1
yat- Yatmak
y. 71a/7
y.-a 77a/16
y.-araḳ 66a/9, 77a/7
y.-arsın 77a/17
y.-dı 60b/17, 60b/24, 60b/7, 64a/1, 66b/8, 67a/23, 68a/18, 69b/13, 76a/3, 82a/14, 82a/3, 84a/7
y.-dılar 68a/16
y.-duḳları 65b/17
y.-maḳ 70a/23
y.-mış 70a/19, 77a/10
y.-up 66b/15, 66b/16, 87a/10
y.-up (‘aḳlına yat-) 84b/23
y.-ur 64a/21, 69a/2, 70b/12, 79a/5, 82a/11
y.-urken 66b/15
y.-ursın 70a/19
yataḳ *is.* Yatak
y.+ına (yatağına) 60b/24
y.+maḥalli ol- 68a/16
yatsu *is.* Yatsı namazı
y. 82a/1
yatur- Yatırmak
y.-urken 66b/7
yavrı *is.* Yavru
y.+çıḳar- 64b/17
yavuz *sf.* Fena
y. 72a/3
yayal- Yürüyüp gitmek
y.-dı 87a/10
yaylaḳ *is.* *Yayla*
y.+a 63b/1
y.+ı 63b/1
yaz- Yazmak
y.-dı 64b/3, 83b/21
y.-dı (gele-yaz-) 87a/24, 90a/2
y.-dı (ḳırıla-yaz-) 75a/3
y.-dı (ola-yaz-) 72a/17, 74b/5
y.-dı (öle-yaz-) 84a/24
y.-du (ṭutıla-yaz-) 68b/18
y.-mış 72b/9, 73a/3
y.-mışlar 72b/7, 85a/10

y.-up 60b/24, 65a/25, 72a/7, 78a/7, 79b/15, 87b/15, 87b/18

yazıl- Yazılmak

y.-an 83b/21

y.-mışdur 64b/14

yazu *is. Yazı*

y. 72b/7, 85a/10

y.+nuñ 72b/8

y.+ya 72b/8

y.+yı 72b/10

yazuḳ *ünl.* Yazık

y. 77a/1

yef'alle- *(argo)* (?) Hakkından gelmek, becermek

y.-yüp 85a/3

yeg *sf.* Yeğ, tercih edilen

y.+dür 77a/5

yek *(Far.) sf.* Bir, tek

***yek-ā-yek** *(Far.) b. sf. Tek tek, birer birer*

y. 71b/3

y.+dür 67b/23

y.+ol- 81a/2

***yek-pāre** *(Far.) b. sf.* Tek parça, bütün

y. 72b/2, 72b/3

yemīn *(Ar.) is.* Ant, yemin

y.+eyle- 68b/16, 69a/11, 69a/11

yeñi *zf.* Yeni, ço zaman geçmeden

y. 64a/24

yen- Yenmek

y.-din 80b/14

yeşil *sf.* Yeşil

y. 72a/21, 72b/3, 85a/25

yeşim *(Far.) is.* Yeşim taşı

y.+-i ḫaṭāyī 72b/2

yet- Yetmek

y.-ecek 73a/14, 85b/1

y.-mez 87a/23

yetiş- Yetişmek

y.-di 85b/14

y.-esin 79b/5

y.-medi 77a/4

y.-üp 65b/24

y.-üp (keyfi yetiş-) 82a/19

yetişdir- Yetiştirmek

y.-emeyüp 82b/12

yetişdür- *bk.* **yetişdir-**

y.-diler 80b/24

Yezdān *(Far.) is.* Allah

y.+ (nūr-ı yezdān) 67a/23

yezdān-perest *(Far.) b. sf.* Allah'a tapan

y.+eyle- 78b/7

y.+lerüñ 80a/4

yığ- Yığmak

y.-dı 83b/20

yıḳ- Yıkmak

y.-aram 76a/12

y.-dı 62a/3, 62a/6, 66b/20, 67a/19, 67b/4, 70a/25, 73a/22, 85a/18, 88a/19, 88b/1, 89b/13, 90a/14, 90a/19

y.-duġın 66b/1

y.-madı 62a/5

y.-up 62a/7, 63a/8, 63b/17, 66b/21, 67a/17, 70b/18, 73b/16, 74b/10, 75b/19, 75b/9, 76a/7, 76a/9, 88a/20, 89b/2, 90a/13

yıḳıl- Yıkılmak

y.-a-ḳalup 71b/7
y.-dı 66a/4, 68b/11, 72b/20, 72b/21, 74b/8, 75a/6, 75b/20, 77b/3, 80b/16, 82b/13
y.-dılar 65b/8
y.-duḳ 65b/24
y.-ınca 81a/5
y.-mış 82a/11
y.-up 74b/16, 82a/10
yıl *is.* yıl, sene
y. 61a/22
yılan *is.* Yılan
y.+lar 83b/15
yırt- Yırtmak
y.-arsın 75a/12
y.-ayum 75a/1
y.-up 75a/9
yi- Yemek
y. 61b/17, 68a/2
y.-di 76a/2
y.-diler 83b/17
y.-di (nīze yi-) 61a/25, 61b/5
y.-dük 65b/24
y.-düñ 66a/13
y.-miş (herẕesin yi-) 74b/4
y.-sün 82a/23
y.-ye 79b/10
y.-yerek 65b/8
y.-yüp 69b/12, 71b/19
yidek *sf.* Yedek
y. 80b/23
yidi is. Yedi
y. 62a/1, 62a/17, 62b/18, 62b/18, 67b/15, 72a/2, 76a/25, 76b/5, 79a/11, 80a/23, 81b/4, 86b/2, 86b/22, 89a/3
y.+ (iki yüz on yidi) 89a/22
y.+ (yidi biñ) 75a/11
yidinci *sf.* Yedinci
y. 86b/15, 86b/6, 88a/20
yidişer *sf.* Yedişer
y. 66b/20, 70b/23
yigirmi *is.* Yirmi
y. 72a/1, 89a/7
y.+ (biñ üç yüz yigirmi) 73a/5
y.+ (iki yüz yigirmi) 73b/18, 89a/21
y.+ (iki yüz yigirmi ṭoḳuz) 89a/2
y.+ (üç yüz yigirmi) 76b/3
y.+ (yigirmi sekiz) 73b/3
y.+ (yüz yigirmi) 73a/14, 78b/23
y.+ (yüz yigirmi altı) 64a/23
y.+ (yüz yigirmi biñ) 60b/21
yin- Yenmek
y.-di 63a/6
yine *zf.* Yine, tekrar
y. 60b/24, 61a/17, 61b/16, 61b/17, 61b/25, 61b/9, 62a/17, 62a/19, 62b/10, 62b/11, 62b/18, 64a/1, 64b/2, 64b/2, 64b/8, 65a/18, 65a/19, 65a/25, 65b/3, 66a/7, 66a/9, 66a/9, 66b/12, 66b/16, 66b/18, 67a/6, 67a/8, 67b/16, 67b/16, 67b/16, 67b/3, 68a/2, 68a/5, 68a/6, 68b/16, 69a/1, 69a/23, 69b/17, 69b/7, 70a/23, 70b/23, 70b/8, 71b/1, 72a/17, 72a/18, 72b/5, 73a/16, 73a/19, 73a/2, 73a/7, 73a/8, 73b/10, 73b/16,

73b/18, 74a/4, 75a/24, 76a/13, 76b/8, 77a/14, 77a/16, 77a/2, 77a/22, 77a/24, 77a/25, 77b/1, 77b/15, 77b/19, 78a/16, 79a/16, 79b/21, 80b/4, 80b/5, 80b/6, 81a/12, 81b/10, 81b/5, 82a/13, 82a/17, 82a/23, 82b/11, 82b/19, 82b/4, 83a/14, 83b/16, 84a/11, 84a/6, 84a/9, 84b/4, 85b/5, 86a/13, 86b/9, 87a/2, 87b/13, 87b/18, 87b/9, 88a/13, 88b/14, 88b/19, 88b/19, 89b/12, 89b/24, 90a/19, 90a/2, 90a/9

yir *is.* Yer

y. 61a/12, 68b/10, 72a/2, 80a/3

y.+de 60b/10, 62b/20, 65b/14, 68a/25, 68b/22, 68b/3, 68b/4, 69b/23, 70a/2, 77a/9, 81b/24, 82a/24, 84a/15, 84b/12, 85b/12

y.+den 65a/9, 65b/17, 70a/25, 83b/16

y.+dür 86a/20, 86b/19

y.+e 60b/4, 60b/9, 62a/10, 62a/3, 62b/13, 62b/14, 63a/13, 63a/16, 63b/14, 63b/18, 65b/21, 65b/5, 68a/7, 69a/20, 71b/5, 72a/6, 73a/1, 74a/22, 75b/5, 77a/1, 77a/7, 77a/9, 78b/2, 80a/25, 82b/3, 83b/5, 84b/24, 87a/10, 89a/17, 90a/5

y.+e ur- 85b/19

y.+götürmez 71b/13

y.+i 61a/10, 61a/11, 75a/21, 75b/11

y.+imden 68b/22

y.+iñize 90a/1

y.+inde 60b/18, 64a/1, 64a/22, 64a/25, 64a/8, 65a/17, 66a/22, 66b/8, 66b/16, 67a/6, 68a/17, 73a/25, 78a/19, 88b/2

y.+indedür 78b/14, 81b/23

y.+inden 60b/7, 60b/8, 63a/15, 71b/6, 72b/11, 72b/9, 75a/15, 75b/17, 76a/15, 82a/18, 83b/22, 85a/13, 87a/24

y.+inden ṭur- 64a/2

y.+ine 60b/16, 62a/14, 63a/6, 64a/11, 64a/13, 64a/17, 67a/8, 68b/16, 71b/17, 81a/19, 86b/3, 87a/2, 87a/7

y.+leri 63a/8

y.+lerinde 66b/24

y.+lerinden 60b/17

y.+lerinden ṭur- 66b/9, 80a/13

y.+öp- 63a/4, 64b/11

y.+vir- 63a/5

y.+ yir 80a/12

yirleşdür- Yerleştirmek

y.-di 66a/6

yirlü yirinde *zf.* Yerli yerinde, eskiden olduğu gibi,

y. 85a/20, 86a/9

yitmiş *is.* Yetmiş

y. 61a/11, 61b/14

y.+ (iki yüz yitmiş ṭoḳuz) 89a/22

y.+ (yitmiş iki) 73a/12, 73b/2, 74b/1, 76b/6, 83b/18

yoḫ *bk.* **yoḳ**

y. 70a/23

yoḫsa *bağ.* Yoksa, aksi halde

y. 61a/22, 66a/13, 72a/18, 72b/1, 73b/15, 74a/3, 77b/12, 79a/2, 79b/1, 80a/5, 81b/1, 84a/21, 88a/16

yoḳ *is.* Yok

y. 62b/8, 64b/18, 64b/24, 64b/4, 65b/25, 68b/14, 70b/14, 72a/9, 72a/9, 72b/2, 72b/3, 74a/13, 74a/8, 76a/12, 77a/20, 77a/21, 78a/14, 79b/2, 79b/22, 82a/22, 82a/22, 83b/15, 83b/17, 84b/16, 84b/24, 84b/9, 85a/2, 88a/8, 89b/2

y.+a (yoġa) 75b/15

y.+dur 60b/11, 60b/12, 60b/2, 60b/5, 61a/23, 64b/15, 65a/5, 67a/24, 68a/13, 68a/18, 68a/20, 69a/8, 70a/7, 71a/4, 74a/15, 74b/19, 79a/3, 79b/4, 83a/3, 84b/1, 84b/18, 86a/16, 86b/12, 86b/16, 89b/4, 90a/20

y.+-iken (yoġ-iken) 83b/5

yoḳla- Yoklamak

y.-dı 61b/13, 73b/8

y.-dum 88b/16

yoḳlan- Yoklanmak

y.-sa 61a/9

yol *is.* Yol

y. 62b/8, 65a/10, 65b/23, 65b/6, 67b/22, 68b/18, 70a/1, 73a/20, 81a/25, 85a/12

y.+bul- 61a/25

y.+da 63b/12, 77a/5, 80a/1

y.+dan 65a/7

y.+ına 72a/18

y.+ından 67b/22, 80b/20

yolla- Yollamak

y.-dı 65a/6, 74a/17, 80a/1

yondır- Yontturmak

y.-up 76b/10

yorġun *sf.* Yorgun

y. 68a/14

y.+ol- 70a/23

yorġunluḳ

y. 68a/13

yorıl- Yorulmak

y.-dı 70a/4

yufḳald- Hafifletmek

y.-up 82b/16

yuḳarı 1. *zf.* Yukarı

y. 60b/8, 69a/18, 85b/14

2. *is.* Yukarı

y.+dan 84a/18

yuḳaru *bk.* **yuḳarı**

y. 73a/2, 77a/4

yum- Yummak

y.-ınca 85b/12

yun- Yıkanmak

y.-dı 75b/13

y.-maġa 75b/24

y.-urlardı 75b/13

yut- Yutmak

y.-up (yudup) 87a/18

yuvarlan- Yuvarlanmak

y.-up 65b/18, 82b/1

yük *is.* Yük

y. 65b/11

yüklen- Yüklenmek

y.-üp 74a/17

yüklet- Yükletmek

y.-di 86a/14

y.-señ 85b/4

y.-üp 61a/8

yürek *is.* Yürek, kalp

y.+ine (yüregine) (yüregine şu serpil-) 88b/18

yüri- Yürümek

y. 69b/25, 81b/6

y.-di 67b/10, 68b/10, 70b/17, 72b/18, 73a/1, 74b/10, 75b/18, 82b/19, 83a/18, 85b/22, 85b/25, 87a/22, 88a/21, 89b/1, 89b/22

y.-diler 67b/11, 74b/17, 82b/18, 87a/10, 89b/25, 90a/18

y.-meden 70a/4

y.-ñ 76a/6, 86a/5

y.-yüp 90a/18

y.-yü-virdi 68b/10, 69b/16, 70a/1, 71a/8, 83b/22, 84a/1

yürit- Yürütmek

y.-di 82b/18

yürüyüş *is.* Yürüyüş

y.+it- 62a/23

yüz (I) *is.* Yüz

y.+ 61a/5, 89b/22, 89b/24

y.+(yüz seksen biñ) 63a/12

y.+den (iki yüz) 63a/16

y.+ (biñ iki yüz) 76b/21

y.+ (biñ sekiz yüz) 76b/2

y.+ (biñ üç yüz yigirmi) 73a/5

y.+ (dört yüz biñ) 90a/2

y.+ (iki kerre yüz biñ) 79a/17, 79b/9, 82b/18

y.+ (iki yüz) 68b/15, 72a/1

y.+ (iki yüz altmış iki) 74a/19

y.+ (iki yüz altmış ṭoḳuz) 87a/15

y.+ (iki yüz elli biñ) 64a/16, 66a/23

y.+ (iki yüz elli ṭoḳuz) 88b/25

y.+ (iki yüz on ṭoḳuz) 87a/16, 88a/21, 88a/3

y.+ (iki yüz on yidi) 89a/21

y.+ (iki yüz otuz) 70a/15

y.+ (iki yüz otuz sekiz) 89a/4

y.+ (iki yüz seksen) 74a/1, 89a/23

y.+ (iki yüz seksen iki) 73a/12

y.+ (iki yüz ṭoḳsan) 70b/25, 71a/2, 75a/8

y.+ (iki yüz ṭoḳsan altı) 74b/24

y.+ (iki yüz yigirmi) 73b/18, 9a/21

y.+ (iki yüz yigirmi ṭoḳuz) 89a/2

y.+ (iki yüz yitmiş ṭoḳuz) 89a/22

y.+ (ḳırḳ sekiz kerre yüz biñ) 73a/6

y.+ (on iki kerre yüz biñ) 73a/14

y.+ (üç yüz otuz üç) 79a/8

y.+ (üç yüz yigirmi) 76b/3

y.+ (yüz altmış biñ) 61a/13

y.+ (yüz altmış dört) 88a/2

y.+ (yüz biñ) 89a/19

y.+ (yüz bir) 69a/14

y.+ (yüz elli) 73a/19

y.+ (yüz elli biñ) 61a/3

y.+ (yüz elli iki) 88a/2

y.+ (yüz ḳırḳ) 81a/13

y.+ (yüz ḳırḳ dört) 78b/19

y.+ (yüz ḳırḳ sekiz) 85a/25, 86a/15

y.+ (yüz otuz dört) 65a/21

y.+ (yüz otuz sekiz) 78b/22

y.+ (yüz seksen) 85a/16

y.+ (yüz seksen ṭoḳuz) 70a/17, 70a/20, 88b/24

y.+ (yüz ṭoḳsan) 88b/24

y.+ (yüz ṭoḳsan sekiz) 89a/7

y.+ (yüz yigirmi) 73a/14, 78b/23

y.+ (yüz yigirmi altı) 64a/23

y.+ (yüz yigirmi biñ) 60b/21

yüz (II) *is.* Yüz, surat, çehre

y.+ 78b/2

y.+döndür- 78a/21

y.+i 71b/1, 71b/3, 75b/5, 79a/16, 89b/12

y.+inde 72b/18, 83b/5

y.+inden 82b/14, 83b/14

y.+ine 64b/12, 68b/20, 71a/3, 79a/14, 79b/23, 81a/19, 85b/13

y.+inüñ 67a/15, 70b/22, 75a/6

y.+sür- 64b/18, 72a/8, 86b/14, 88a/8

yüzden *zf.* Sebepten

y.+ (sebep anl.) 80b/24, 83a/20

yüzlü *sf.* Yüzü herhangi bir nitelikte olan, suratlı

y. 89a/14

-Z-

żabṭ *(Ar.) is.* İdaresi altına alma, kendine mal etme

z.+eyle- 61b/2, 75b/23, 76a/10, 76a/7, 79a/22, 83a/12, 86b/4, 87a/20, 87a/23, 89b/3, 89b/5, 90a/21

z.+it- 61b/5, 61b/12, 67b/22, 70b/8, 71a/8, 75a/20, 77b/2, 79a/23, 80a/5

zād *(Far.) sf.* "doğma, doğuş" manasına gelerek, birleşik kelimeler yapar

→ dīv-zād, Feraḫ-zād

zāde *(Far.) is.* Evlat, oğul

→ ḥaram-zāde, şeh-zāde

ẓafer *(Ar.) is.* Başarma, başarı

z.+bul- 90a/25

ẓāhir *(Ar.) sf.*Görünen, meydanda olan, belli açık

z. 65b/23, 66a/16, 81b/9, 88b/13

z.+de 86b/16

z.+ol- 65a/12, 65a/18, 65a/20, 69b/14, 72b/16, 85a/14, 85a/16, 86a/22

zaḫm *(Far.) is.* Yara

z. 67b/8

z.+ı 83a/2, 83a/3, 85b/16

z.+ın 69b/10, 69b/8

z.+ına 82b/14

z.+ından 77a/16

z.+ın ṣar- 63a/18, 80a/25, 82b/20

z.+laruñ ṣar- 67b/9

z.+-ı şedīd aç- 82b/16

→ bilā-zaḫm

zaḫm-dār *(Far.) b. sf.* Yaralı

z. 85b/16

z.+eyle- 80a/23, 80b/5

z.+it- 69b/7, 80a/22

z.+ol- 63b/5, 75b/12, 80a/23, 80a/25

zaḫmet *(Ar.) is.* Sıkıntı, eziyet

z. 77a/20

z.+çek- 76a/4

z.+-ile 71b/2

zā'il *(Ar.) sf.* Sona eren, geçen

z.+eyle- 85a/1

z.+ol- 84b/11

zamān *(Ar.) is.* Zaman, vakit, süre

z. 61a/1, 63b/3, 65b/1, 69a/15, 69a/2, 69a/7, 70a/9, 70b/2, 71b/8, 72b/7, 76b/23, 78a/14, 78a/5, 78b/16, 79a/3, 83a/18, 83a/6, 84a/23, 84b/21, 84b/3

z.+da 72a/10, 74a/22, 79b/24, 84a/6, 85b/6, 87a/9

z.+ında 70b/16

z.+umda 73a/4

z.+-ıla 85a/22

z.+-ile 73a/3

z.+ (amān ve zamān vir-) 80b/4, 81b/12

żamīr *(Ar.) is.* Gönülde gizlenen sır

z.+in 82b/18

ẓann *(Ar.) is.* Şüphe

z.+um 60b/12

zānū *(Far.) is.* Diz

z.+sına 75a/18

z.+ya 62b/16

zār u zūr *zf.* Güçlükle, zar zor

z. 78a/20

żarar *(Ar.) is.* Zarar, ziyan, kayıp

z.+ı ol- 88b/15

z.+irgür- 85b/5

z.+um 60b/11

żarūrī *(Ar.) zf.* Mecburi, zorunlu

z. 71a/9

→ bi'l-żarūrī

ẕāt *(Ar.) is.* Kendi

→ bi'ẕ-ẕāt

żāyi' *(Ar.) is.* Zarar, ziyan, kayıp

z.+ol- 68a/21

zeber *(Far.) is.* Üst

z.+ (zīr ü zeber ol-) 87b/4

zebūn *(Far.) is.* Zayıf, takatsiz; yenilmiş, yenik

z.+ol- 67a/19, 75b/21

Zebūr *(Ar.) is.* Hz. Davut'a gönderilen kutsal kitap

z.+dan 73b/1

zehr *(Far.) is.* Zehir

z.+-i ḳātil 81b/13

zehre *(Far.) is.* Öd, safra

z.+si çāk ol- 73a/2, 74b/5, 84a/24, 85b/19

zehrli *bk.* **zehrlü**

z. 69b/8

zehrlü *(Far.+T.) sf.* Zehirli

z. 78a/2

zemherī *(Ar.) is.* 22Aralık - 21 Ocak arası yaşanan şiddetli soğuklar, karakış

z.+de 83b/8

zemīn *(Far.) is.* Yer

z. 78a/19, 78b/2, 85b/18

z.+e 87b/11

z.+de 72a/21, 72a/22

z.+den 62b/11

z.+e 62b/10, 62b/12, 62b/19, 64a/18, 71a/6, 71b/6, 72b/1, 72b/2, 75a/19, 75a/4, 75b/22, 76a/16, 76a/3,

80b/16, 82b/13, 85b/13, 88a/13, 88a/23, 90a/5

z.+i 61b/24

→ ḥāḳāñ-zemīn, īrān-zemīn

-zen *(Far.) sf.* "vuran, atan" anlamlarına gelerek birleşik kelimeler yapar

→ tīġ-zen

zenberek *(Far.) is.* Hayvan üzerinde taşınan küçük top

z.+i (zenberegi) 74a/1

zencīr *(Far.) is.* Zincir

z. 77b/18

z.+dür 62b/6

z.+ler 77b/16

zengī *(Far.) is.* Kara yüzlü, zenci

z. 61a/9, 61b/21, 75a/22

z.+dür 70b/19

z.+yi 65a/19

→ erdivān zengī, gülgūn zengī, ḳanāṭūr zengī, ḳanṭūr zengī, ḳattāl zengī, meşhūn zengī, ṭumṭurāḳ zengī

ẕerrīn *(Far.) sf.* Altından yapılmış, parlak

z. 71b/16, 71b/18, 79a/10

zevāl *(Ar.) is.* Sona erme

z. 84b/1

ẕırḥ *(Ar.) is.* Zırh

z.+a 61a/25, 61b/7

zihī *(Far.) ünl.* Aferin, ne güzel, ne hoş

z. 79a/6, 79a/6

zī- *(Ar.) sf.* "Sahip" manasında kelimelerin başlarına getirilerek birleşikler yapar

***zī-ḳıymet** *(Ar.) b. sf.* Kıymetli

z. 88b/6

zindān *(Far.) is.* Zindan

z. 84b/12

z.+dan 85a/9

z.+ıdur 84b/20

zinde *(Far.) sf.* Zinde, dinç, canlı

z. 61a/5, 65a/13

zīr *(Far.) is.* Alt

z.+ü zeber ol- 87b/4

z.+-i baġal 61b/2

zīr-dest *(Far.) b. sf.* Halktan olan

→ Ḳahḳaşān-ı Zīr-dest, Kehkeşān-ı Zīr-dest

zīrā *(Far.) bağ.* Çünkü

z. 61a/23, 63b/6, 63b/8, 69a/5, 70b/15, 71a/10, 72a/4, 73a/13, 74a/16, 75a/14, 75b/12, 75b/8, 76a/5, 78b/1, 78b/20, 79b/14, 79b/2, 79b/7, 80a/1, 80b/1, 81a/25, 81b/10, 81b/13, 81b/20, 81b/25, 82a/12, 83a/17, 84a/21, 84a/24, 84b/17, 85a/8, 86b/12, 86b/16

ziyāde *(Ar.)* **1.** *is.* Çok, fazla

z.+dür 66a/7

z.+ol- 83b/15, 84b/15

2. *sf.* Çok, fazla

z. 63a/16, 63a/23, 70a/14, 72a/3, 77a/8, 78b/20, 78b/23, 83a/13, 84a/8, 84b/25, 86b/8, 88a/1, 89a/23

3. *zf.* Çok, fazla

z. 68b/2, 69b/12, 78a/18, 80b/12, 81b/4, 83a/24, 84a/21, 84b/4, 86a/10, 86b/14, 88a/24,

żiyāfet *(Ar.) is.* Yeme içme, şölen, ziyafet

z. 62b/23, 63a/6, 69a/25 z. 72b/22, 72b/23, 85a/15

z.+eyle- 78a/16

z.+it- 71b/18, 89a/5

z.+ler eyle- 63a/7

ziyān *(Far.) is.* Zarar, ziyan, kayıp

z.+gör- 80a/1

z.+ın 62a/24

ziyāret *(Ar.) is.* Görüşmeye gitme, ziyaret

z.+e 69b/3

z.+eyle- 73b/1

z.+it- 73a/16

ẓuhūr *(Ar.) is.* Görünme, meydana çıkma

z.+eyle- 69b/2, 75b/25, 78a/20, 81b/25, 83a/6, 86b/20, 87a/3

z.+it- 61b/24, 76b/9, 89a/24

ẓuhūrāt *(Ar.) is.* Hesapta olmayan, umulmadık olaylar

z.+a 83b/4

ẓulmāt *(Ar.) is.* Karanlıklar

z. 86a/6

zūr *(Far.) is.* Kuvvet, güç, zor

z.+da 62b/10, 62b/17, 62b/18

z.+eyle- 62b/11, 62b/16, 71b/5, 73b/15, 75a/8, 76b/20, 77b/18, 85a/13, 87b/6

z.+ı 62b/12

z.+ide-gör- 62b/17, 76a/15

z.+-ı evvel 62b/16

z.+ (zār u zūr) 78a/20

→ be-zūr

zünbūrī *(Ar.+Far.) b. sf.* Eşek arısına benzer

KİŞİ VE YER ADLARI DİZİNİ

-A-

‘Aden Şāh *öz. is.* Kişi adı

a. 86b/2, 86b/3

a.+uñ 86b/3

Aḳrāṭūs-ı Heft-dest *öz. is.* Kişi adı

a. 89a/3, 90a/13

‘Aḳrebe *bk.* **‘Aḳrebe Cāẕū**

a. 69b/13, 69b/15, 77a/12, 77a/14, 77a/17, 77a/24, 77b/1, 77b/14, 77b/18, 77b/7, 77b/8, 83a/12

a.+nüñ 77a/23, 77a/24, 77b/17

a.+ye 77a/17, 84a/12

a.+yi 77b/11, 77b/12, 77b/21

‘Aḳrebe Cāẕū *öz. is.* Kişi adı

a. 69b/10, 69b/14, 69b/21, 69b/23, 69b/24, 69b/3, 69b/3, 69b/4, 71b/12, 78a/4, 79a/19, 83a/16, 83a/2, 83a/21, 83b/1, 83b/10, 83b/11, 83b/13, 83b/18, 83b/19, 83b/24, 83b/4, 84a/11, 84a/12, 84a/13, 84a/23, 84a/3, 84a/5, 84a/9, 84b/20, 84b/3, 84b/6, 85b/16, 85b/19, 85b/4

a.+nuñ 84b/22

a.+ya 83a/15

a.+yam 69b/25

a.+yı 79b/4, 83a/23, 83a/9

‘Aḳrebe-i Evren-ten *öz. is.* Kişi adı

a. 87a/8

‘Aḳrebe-i Ḳubbe-i Serердīn *öz. is.* Kişi adı

a. 76b/3

‘Aḳrebe-i Rūyin *bk.* **‘Aḳrebe-i Rūyin-ten**

a. 77a/22

‘Aḳrebe-i Rūyin-ten *öz. is.* Kişi adı

a. 76b/7, 77a/10, 77b/10

a.+i 77b/4, 86a/18

a.+üñ 76b/12

‘Aḳrebe-i Süleymānī *öz. is.* Kişi adı

a. 77b/4

‘Aḳrebe Nerre *öz. is.* Kişi adı

a. 77a/15, 77b/19, 77b/21

a.+nüñ 77b/3

Āmu’l-ḥayāt *öz. is.* Yer adı

a. 76a/2

a.+a 75b/12, 75b/13, 75b/14, 75b/24, 76a/21

a.+da 75b/13, 76a/8

a.+ (‘azm-ı āmu’l-ḥayāt eyle-) 76a/2

Arḳalāş *bk.* **Arḳalāş-ı Evren-ten**

a. 90a/10, 90a/11

Arḳalāş-ı Evren-ten *öz. is.* Kişi adı

a. 88b/25, 90a/9

Arḳalaş Nerre *bk.* **Arḳalāş**

a. 90a/12

Arṭaluş-ı ‘Anḳā-ser Nerre *öz. is.* Kişi adı

a. 89a/21

Āṣaf *bk.* **Āṣaf Şāh**

a. 76b/5

a.+a (ālāt-ı āṣaf) 74b/1

a.+a (bār-gāh-ı āṣaf) 87a/3, 88b/2

a.+a (gürz-i āṣaf) 75a/17

a.+ı (gürz-i āṣaf) 88a/22

a.+ı (tīġ-i āṣaf) 77a/21, 77a/22

a.+uñ (gürz-i āṣaf) 75a/4

a.+ (gürz-i āṣaf) 74b/15, 75a/18, 75a/5, 75b/4, 88a/19

a.+ (tīġ-i āṣaf) 74b/17, 90a/16, 90a/16

Āṣaf Şāh *öz. is.* Kişi adı

a. 73a/18, 73a/4, 73b/12, 73b/13, 73b/14, 73b/25

a.+a (bār-gāh-ı āṣaf şāh) 90a/8

a.+a (daḫme-i āṣaf şāh) 73a/20

a.+da (daḫme-i āṣaf şāh) 87a/6

a.+dan (dīvān-ı āṣaf şāh) 73a/19

a.+ı (bār-gāh-ı āṣaf şāh) 87a/7, 87b/11, 88a/14

a.+ı (gürz-i āṣaf şāh) 74b/11, 89b/10

a.+ı (kemend-i āsaf şāh) 76b/22

a.+uñ 73b/1

a.+uñ (gürz-i āṣaf şāh) 75b/1

a.+ (gürz-i āṣaf şāh) 75a/2, 90a/12

a.+ (ḫançer-i āṣaf şāh) 76a/16, 77a/8, 90a/13

a.+ (tīġ-i hüvām-ı āṣaf şāh) 75b/19

Āyine-i Ġayret ve Hikmet-nümā *öz. is.* Sihirli bir ayna

a.+da 89a/13

Āyine-i Hikmet-nümā *bk.* **Āyine-i Ġayret ve Hikmet-nümā**

a. 86b/19, 88b/7

-B-

Baḥrī *bk.* **Rehvār-ı Baḥrī**

b.+den 76a/13

Baḫtun *bk.* **Baḫtun Vezīr**

b. 78a/10, 78a/13, 78a/19, 78a/23, 78a/23

b.+a 78a/9

Baḫtun Vezīr *öz. is.* Kişi adı

b. 78a/11, 78a/13, 78a/15, 78a/16, 80a/9, 85b/16, 86a/3

b.+e 69b/10, 78a/3, 78a/7

b.+i 78a/8

b.+üñ 78a/18, 78a/9

Baṭṭāl *bk.* **Baṭṭāl Nerre**

b. 78b/20

Baṭṭāl Nerre *öz. is.* Kişi adı

b. 88b/24, 90a/3, 90a/8

Bedevī *bk.* **‘İfrit-i Bedevī**

b. 73a/24

Bihzād *bk.* **Bihzād-ı Bedaḫşānī**

b.+ı 67b/4

Bihzād-ı Bedaḫşānī *öz. is.* Kişi adı

b. 67b/3

Billūr-ı Ā‘ẓam *öz. is.* Yer adı

b.+ı 75b/15, 76a/2, 76a/4

-C-

Cāh-ı Cān-bin-cān *öz. is.* Yer adı

c.+dan 86a/18

Cāmus-ser Nerre *öz. is.* Kişi adı

c. 89a/20

Cān-bin-cān *öz. is.* Bir kavim adı
c. 76b/2
Cemşīd *bk.* **Cemşīd Şāh**
c. 60b/17
c.+i 60b/16
Cemşīd Şāh *öz. is.* Kişi adı
c. 60b/10, 60b/11, 60b/11, 60b/12, 60b/13, 60b/14, 60b/20, 60b/3, 63a/11, 65a/20
c.+a 60b/3
c.+ı 69a/22
c.+uñ 60b/8
Cevāhir-ābād *öz. is.* Yer adı
c.+a 79a/3
c.+da 79a/3
c.+dan 78a/20
Cevāhir Şāh *öz. is.* Kişi adı
c. 61a/9, 79a/11, 79a/22, 84a/21
c.+ı 69b/6, 78a/20
Cevher-ābād *öz. is.* Yer adı
c. 61a/11, 69b/2, 78a/1
Cezīre-i ‘Aynü’l-baḳar *öz. is.* Yer adı
c. 69b/18, 69b/21, 69b/25, 83a/22
c.+a 69b/16, 78a/4, 83a/14
Cihān-baḫş *öz. is.* Kişi adı
c. 68a/20, 79b/12, 81b/14, 82a/1, 85b/24
c.+ı 68a/19, 84a/15
Cihān-efrūz *öz. is.* Kişi adı
c.+ (kal‘a-i cihān-efrūz) 61a/12
Cinnistān *öz. is.* Yer adı
c.+a 79b/20
c.+da 88b/17
c.+ (dānā-yı cinnistān) 86b/8, 88b/15
c.+ (sulṭān-ı cinnistān) 74a/11, 74b/2, 76a/9
c.+ (sulṭān-ı cinnistān nerre) 74a/10
Cüneyd *bk.* **Cüneyd-i Ser-bāz**
c.+i 67b/5
Cüneyd-i Ser-bāz *öz. is.* Kişi adı
c. 67b/4

-Ç-

Çalpur-ı Çehār-dest *bk.* **Çelāpur-ı Çehār-dest**
ç. 89a/2
Çehār-dest *bk.* **Çelāpur-ı Çehār-dest**
ç. 71b/21
ç.+i 75a/22
Çelāpur *bk.* **Çelāpur-ı Çehār-dest**
ç. 89b/14, 89b/19
ç.+ı 89b/17, 89b/19
ç.+uñ 89b/18
Çelāpur-ı Çehār-dest *öz. is.* Kişi adı
ç. 89b/14
Çeldek *bk.* **Çeldek ‘Ayyār**
ç. 65b/13, 65b/16, 65b/18, 65b/22, 65b/9, 81b/16
ç.+i 64b/1, 67a/1, 67a/17
Çeldek ‘Ayyār *öz. is.* Kişi adı
ç. 62a/3
Çeldek Ser-bāz *bk.* **Çeldek ‘Ayyār**
ç.+a 65b/4
Çemen-ṣaffa *öz. is.* Yer adı
ç. 70a/3

ç.+da 70a/12, 86a/21

Çihil-dest Nerre *bk.* **Sinḥāb Nerre**

ç. 69b/19

-D-

Dārāy *bk.* **Dārāy Hindī**

d.+uñ 80b/11

d.+a 80a/1

Dārāy Hindī *öz. is.* Kişi adı

d. 78b/22, 79b/15, 79b/15, 79b/17, 80a/16, 80a/18, 80a/2, 80a/21, 80a/23, 80a/6, 80b/7, 80b/11, 80b/15, 80b/16, 80b/5, 80b/6

d.+nüñ 79b/18, 80b/17, 80b/9

d.+ye 79b/23, 80a/20, 80b/2, 80b/2, 80b/7

d.+yi 80b/10

Dārāy Hindū *bk.* **Dārāy Hindī**

d.+yı 79b/17

Demürāzād Hindī *öz. is.* Kişi adı

d.+nüñ 63a/23

Deryā-yı Muḥīṭ *öz. is.* Yer adı

d. 69b/17, 71b/22, 83a/21

d.+i 71b/23

d.+dür 76a/23

Deşt-i Muḥtaraḳān *öz. is.* Yer adı

d.+a 76b/15

d.+dur 76a/23

d.+uñ 76b/1

-E-

Eldüvān *bk.* **Erdivān Hindī**

e.+uñ 78b/21

Elmās *bk.* **Elmās Şāh**

e.+da (şehr-i elmās) 88b/7

Elmās Şāh *öz. is.* Kişi adı

e. 86b/21, 86b/6, 86b/7, 88b/11, 88b/14, 88b/17, 88b/20, 89a/13, 89a/18, 89a/19, 90a/22, 90a/23, 90a/24

e.+a 86b/21, 88b/11, 89a/12, 89a/15, 90a/23

e.+uñ 86b/7, 89a/19

Erdāl *bk.* **Erdāl Hindī**

e. 81a/2

e.+a 81a/2

e.+ı 81a/7

e.+uñ 80b/25

Erdāl Hindī *öz. is.* Kişi adı

e. 78b/22, 80a/10, 80b/17, 80b/22, 81a/1, 81a/3, 81a/4, 81a/5, 81a/8

e.+nüñ 78b/22, 80b/24

e.+ye 80b/23, 81a/4

Erdivān *bk.* **Erdivān Hindī**

e. 80a/11, 81a/25, 81a/8, 81b/5, 81b/8, 81b/8, 82a/10, 82a/12, 82a/4, 82a/8, 82b/11, 82b/15, 87a/2

e.+a 81a/10, 81b/8, 82b/15

e.+ı 82a/6, 82b/20

e.+uñ 81a/21, 82a/5, 82a/5, 82b/10, 82b/15, 86a/1

Erdivān-ı Ahen-derīd *öz. is.* Kişi adı

e. 84a/16

Erdivān Hindī *öz. is.* Kişi adı

e. 78b/19, 79b/11, 80a/3, 80a/5, 81a/11, 81a/13, 81a/17, 81a/22, 81a/25, 81b/15, 81b/18, 81b/20, 81b/24, 81b/3, 82a/18, 82a/22, 82a/3, 82a/6, 82b/16,

82b/9, 85b/16, 85b/21, 86a/1, 86a/10, 86a/2

e.+den 79b/12

e.+nüñ 81b/24, 82a/8, 83a/2, 83a/3

e.+yi 80a/8, 81a/20, 81b/14

Erdivān Hindū *bk.* **Erdivān Hindī**

e.+ya 78a/17

Erdivān Zengī *bk.* **Erdivān Hindī**

e. 78b/10

Erḳāl *bk.* **Erḳāl Perrī**

e. 88b/2, 89b/1

e.+ı 88a/20

Erḳāl Perrī *öz. is.* Kişi adı

e. 88a/1, 88a/20

Eşkbūd *bk.* **Eşkbūd Hindī**

e. 60b/1, 60b/15, 60b/15, 60b/16, 60b/19, 60b/7, 61a/1, 61a/4, 61a/4, 64a/1, 64a/2, 64a/5, 64b/19, 65a/24, 65b/22, 68a/12, 68a/13, 68a/4, 68a/8

e.+a 60b/14, 63b/23, 65a/25

e.+ı 65a/23

e.+uñ 60b/13, 60b/18, 60b/20, 61a/5, 61a/7, 64a/19

Eşkbūd Hindī *öz. is.* Kişi adı

e. 60b/9, 61a/14, 63a/10, 63b/21, 63b/22, 63b/9, 64b/16, 64b/3, 65a/19, 65a/21, 65b/10, 66a/12, 66a/21, 67a/2, 67a/7, 69a/22

e.+nüñ 65a/15, 65a/9, 67b/2

e.+ye 65b/11

Evrān *bk.* **Evrān-ı Āhen-derīde**

e. 89b/11

e.+ı 89b/13

e.+uñ 66b/17

Evrān-ı Āhen-derīde *öz. is.* Kişi adı

e. 66b/15

Evrān-ı Būm-ser *bk.* **Evrān-ı Būm-ser-best-dest**

e. 89a/14, 89b/10, 89b/8

Evrān-ı Būm-ser-best-dest *öz. is.* Kişi adı

e. 89a/7

Evrenṭūs-ı Ne-ser *öz. is.* Kişi adı

e. 88a/16, 89a/23

-F-

Farġul *bk.* **Farġul-ı Çehār-dest**

f. 70b/22, 70b/24, 70b/24, 72a/12, 72a/14, 72a/16, 72a/18, 72a/19, 72a/9, 75a/23, 76b/14, 77b/16, 77b/18, 77b/22, 87b/19, 88a/9

f.+a 70b/22, 70b/23, 72a/17

f.+dan 72a/16

f.+ı 72a/11, 77b/19, 88a/7

f.+uñ 71a/1, 71a/1, 71a/5, 74a/4, 75a/24

Farġul-ı Çehār-dest *öz. is.* Kişi adı

f. 70a/15, 70b/19, 72a/19, 74a/3, 88a/7

f.+e 72a/8, 87b/18

f.+i 75b/25

Feraḫ-zād *bk.* **Feraḫ-zād Ḫāḳānī**

f. 61a/20, 61a/21, 61a/24, 61b/1, 61b/11, 61b/12, 61b/16, 61b/16, 61b/20, 61b/20, 61b/25, 61b/5, 61b/9, 61b/9, 62a/11, 62a/19, 62a/19, 62a/21, 62a/6,

62b/10, 62b/12, 62b/14, 62b/15, 62b/16, 62b/19, 62b/19, 62b/2, 62b/2, 62b/20, 62b/21, 62b/23, 62b/24, 62b/24, 62b/25, 62b/4, 62b/5, 62b/8, 62b/8, 62b/8, 62b/9, 63a/1, 63a/2, 63a/4, 80b/24, 81a/2, 81a/4, 81b/10, 81b/19, 81b/4, 82a/7, 82b/10, 82b/11, 82b/13

f.+a 61b/15, 61b/20, 62a/14, 62a/19, 62a/9, 62b/21, 62b/5, 81a/1, 81a/7, 81b/5, 82a/9, 82b/13

f.+dan 61a/25, 81b/13, 81b/13, 81b/25

f.+ı 61b/8, 62b/1, 62b/16, 62b/17, 63a/5, 67b/17, 81a/9, 81b/15, 81b/18, 81b/8, 81b/8, 82a/13, 82a/6, 82b/21

f.+uñ 61a/19, 61b/10, 61b/11, 61b/8, 62a/11, 62b/11, 62b/13, 62b/15, 81a/19, 81a/22, 81b/12, 82b/11, 82b/13, 82b/17, 82b/18

Feraḫ-zād Ḫāḳānī *öz. is.* Kişi adı

f. 61a/18, 61b/17, 61b/18, 62a/16, 62a/22, 62a/4, 64a/22, 79b/12, 80b/23, 80b/25, 81a/1, 81a/20, 81a/25, 81a/3, 81b/6, 81b/9, 82a/7, 82b/15, 82b/17, 84a/16, 85b/24

f.+nüñ 81b/4

f.+yi 82b/10

Ferāmurẕ *öz. is.* Kişi adı

f. 61a/14, 61a/15, 61a/19, 61a/20, 61a/24, 61a/25, 61b/12, 61b/15, 61b/16, 61b/19, 61b/22, 61b/23, 61b/25, 61b/7, 61b/8, 61b/8, 61b/9, 62a/10, 62a/12, 62a/13, 62a/14, 62a/18, 62a/19, 62a/20, 62a/21, 62a/24, 62a/25, 62a/3, 62b/10, 62b/11, 62b/12, 62b/13, 62b/14, 62b/15, 62b/17, 62b/18, 62b/20, 62b/21, 62b/22, 62b/23, 62b/4, 62b/8, 62b/9, 63a/2, 63a/3, 63a/4, 63a/9, 64a/24, 64b/11, 64b/12, 64b/13, 64b/15, 64b/19, 64b/20, 64b/25, 65a/16, 65a/17, 65a/25, 65b/12, 65b/13, 65b/17, 65b/18, 65b/21, 66a/15, 66a/17, 66a/20, 66a/23, 66b/11, 66b/13, 66b/13, 66b/19, 66b/23, 66b/24, 67a/12, 67a/21, 67a/25, 67b/11, 67b/13, 67b/17, 67b/20, 67b/20, 67b/21, 67b/22, 67b/23, 67b/25, 67b/3, 67b/8, 68a/1, 68a/12, 68a/14, 68a/14, 68a/18, 68a/2, 68a/20, 68a/25, 68a/25, 68a/4, 68a/5, 68a/6, 68a/7, 68a/8, 68b/17, 68b/23, 69a/12, 69a/15, 69a/19, 69a/19, 69a/21, 69a/25, 69b/12, 69b/16, 69b/2, 69b/22, 69b/24, 69b/6, 69b/7, 69b/9, 70a/1, 70a/10, 70a/10, 70a/2, 70a/20, 70a/21, 70a/21, 70a/23, 70a/24, 70a/3, 70a/6, 70b/13, 70b/18, 70b/21, 70b/22, 70b/23, 70b/4, 70b/5, 70b/7, 70b/8, 71a/1, 71a/11, 71a/11, 71a/5, 71a/8, 71b/10, 71b/10, 71b/11, 71b/15, 71b/16, 71b/16, 71b/18, 71b/2, 71b/21, 71b/24, 71b/25, 71b/3, 71b/4, 71b/6, 71b/7, 71b/8, 72a/19, 72a/20, 72a/20, 72a/21, 72a/25, 72a/3, 72a/7, 72b/1, 72b/10, 72b/12, 72b/16, 72b/17, 72b/19, 72b/2, 72b/20, 72b/21, 72b/22, 72b/24, 72b/4, 72b/8, 72b/9, 73a/1, 73a/10, 73a/18, 73a/2, 73a/21, 73a/23, 73a/24, 73a/25, 73a/9, 73b/1, 73b/13, 73b/16, 73b/18, 73b/2,

73b/22, 73b/24, 73b/24, 73b/4, 73b/5, 73b/7, 73b/8, 73b/9, 74a/11, 74a/14, 74a/25, 74a/4, 74a/9, 74b/1, 74b/11, 74b/12, 74b/13, 74b/17, 74b/21, 74b/21, 74b/4, 74b/6, 75a/1, 75a/18, 75a/2, 75a/7, 75a/7, 75b/17, 75b/21, 75b/22, 75b/23, 75b/24, 75b/25, 75b/7, 75b/8, 76a/11, 76a/13, 76a/15, 76a/18, 76a/19, 76a/20, 76a/21, 76a/21, 76a/4, 76a/6, 76a/7, 76b/12, 76b/14, 76b/15, 76b/20, 76b/21, 77a/11, 77a/12, 77a/13, 77a/14, 77a/17, 77a/19, 77a/20, 77a/22, 77a/25, 77a/3, 77a/4, 77a/9, 77b/10, 77b/13, 77b/14, 77b/20, 77b/22, 77b/24, 77b/4, 77b/5, 77b/6, 78a/1, 78a/2, 78b/9, 86a/18, 86a/20, 86a/23, 86b/14, 86b/22, 86b/25, 87a/10, 87a/12, 87a/19, 87a/5, 87a/9, 87b/1, 87b/11, 87b/12, 87b/18, 87b/3, 87b/4, 87b/5, 87b/9, 88a/11, 88a/16, 88a/18, 88a/19, 88a/22, 88a/25, 88a/25, 88a/6, 88b/1, 88b/4, 89a/25, 89a/25, 89b/10, 89b/11, 89b/11, 89b/12, 89b/17, 89b/19, 89b/2, 89b/21, 89b/23, 89b/24, 89b/25, 89b/4, 89b/6, 90a/11, 90a/12, 90a/14, 90a/16, 90a/19, 90a/19, 90a/2, 90a/21, 90a/4, 90a/8

f.+a 61a/24, 61b/2, 61b/3, 61b/6, 62a/9, 62b/5, 64b/10, 64b/12, 65a/25, 65a/9, 67a/25, 67b/10, 67b/20, 67b/25, 68a/18, 68a/20, 68a/3, 68a/8, 68b/10, 68b/17, 68b/5, 69a/14, 69a/21, 69b/11, 69b/4, 69b/7, 69b/8, 70a/19, 70a/24, 70b/21, 70b/4, 70b/7, 71a/3, 71a/5, 71a/9, 71b/1, 71b/14, 71b/18, 71b/4, 71b/5, 72a/18, 72a/24, 73a/21, 73a/3, 73b/22, 73b/9, 74a/10, 74b/11, 74b/22, 74b/6, 75a/2, 75a/7, 75b/22, 75b/7, 76a/13, 76a/15, 76a/22, 77a/19, 77a/25, 77b/1, 77b/20, 78a/1, 83a/14, 86a/18, 87a/11, 87a/25, 87a/9, 87b/10, 87b/3, 87b/5, 88a/10, 88a/22, 88b/4, 89b/14, 89b/15, 89b/21, 89b/25, 89b/9, 90a/4

f.+a (dīvān-ı ferāmurẕ) 66a/14

f.+a (leşker-i ferāmurẕ) 64a/20, 64b/9

f.+dan 61b/5, 71b/11, 73a/1, 81b/25

f.+dur 65a/10, 65a/10, 72b/23, 75a/19

f.+ı 61a/19, 61b/1, 62b/12, 63a/7, 64a/22, 67b/19, 68a/14, 68b/24, 68b/25, 69b/13, 69b/21, 70a/12, 71a/7, 71a/9, 71b/17, 72b/18, 73a/22, 73b/6, 73b/12, 74b/23, 75a/1, 75a/13, 75b/3, 76a/15, 76a/17, 76a/3, 77a/17, 77b/11, 78a/4, 86a/17, 87a/9, 89b/15

f.+ın 62a/16, 73b/21

f.+uñ 61b/1, 61b/10, 61b/13, 61b/4, 62a/2, 62b/10, 62b/11, 62b/13, 62b/14, 62b/17, 62b/2, 62b/21, 62b/9, 65a/2, 65b/10, 66a/5, 67b/24, 68a/10, 68a/9, 68b/1, 69a/11, 69b/23, 70a/18, 70b/1, 70b/15, 70b/17, 70b/20, 70b/25, 70b/6, 71a/6, 71b/14, 72a/15, 72a/7, 73a/23, 73b/15, 73b/6, 74a/18, 74a/22, 74b/10, 74b/17, 75a/10, 75a/11, 75a/17, 75a/19, 75a/23, 75a/25, 75a/3, 75b/14, 75b/4, 75b/6, 76a/14, 76a/19, 76b/21,

77a/2, 77a/20, 77a/7, 77b/10, 77b/23, 77b/7, 77b/8, 77b/9, 78a/5, 83a/6, 86a/22, 86b/13, 87a/8, 87a/23, 88a/18, 89a/18, 89b/21, 89b/8, 90a/16

f.+uñ (leşker-i ferāmurẕ) 65a/14

f.+-ı dilīr 75a/15

f.+ (leşker-i ferāmurẕ) 66b/6

f.+ (‘azm-ı leşker-i ferāmurẕ) 63a/2

f.+ (‘azm-ı leşker-i ferāmurẕ eyle-) 65a/9

Feylesūf *bk.* **Feylesūf-ı Dānā**

f. 83b/16

Feylesūf-ı Dānā *öz. is.* Kişi adı

f. 69b/5, 70a/8, 83b/18, 83b/2, 83b/9, 84b/1

f.+nuñ 64b/15, 83b/6

f.+ya 70a/8

Feylesūf-ı Ekber *bk.* **Feylesūf-ı Dānā**

f. 79a/13, 83b/12

f.+üñ 83b/18

-G-

Ġarġanūş *bk.* **Ġarġanūş-ı Çihil-per Çār-çeşm**

g. 75a/1, 75a/5, 75a/7

g.+a 75a/4

g.+uñ 75a/1, 75a/2, 75a/6, 75a/6

Ġarġanūş-ı Çihil-per Çār-çeşm *öz. is.* Kişi adı

g. 74b/24

Ġayger *öz. is.* Kişi adı

g. 85b/20

Gülgūn Zengī *öz. is.* Kişi adı

g. 84a/16

g.+yi 67b/16

-H-

Ḫāḳān *öz. is.*

h. 61a/15, 81b/5

Ḫāḳānī *öz. is.*

h. 81a/22

Ḫāḳānīler *öz. is.* Kavim adı

h.+üñ 61a/18

Ḫāḳāniyye *öz. is.* Yer adı

h. 71b/13, 71b/15, 76b/24, 79a/24, 79a/4, 79a/4, 79b/10, 79b/5, 83a/18, 83a/9, 84a/9, 85b/11, 85b/13, 85b/6

h.+de 63a/7, 71b/12, 77b/25, 79a/21, 79a/23

h.+ (‘azm-ı ḫāḳāniyye) 79b/10

h.+ye 86a/14

Ḫāḳān-zemīn *öz. is.* Yer adı

h. 61a/13, 63a/12, 63b/9, 64a/21

h.+de 61a/14

h.+e 61a/12, 64a/18

h.+ (‘azm-ı ḫāḳān-zemīn) 61a/14

h.+ (‘azm-ı ḫāḳān-zemīn eyle-) 63a/12

h.+ (‘azm-ı ḫāḳān-zemīn it-) 64a/18

Ḫażret-i Süleymān *öz. is.* Kişi adı

h. 69b/20, 76b/9

h.+a 76b/4

Hezīre Bānū *öz. is.* Kişi adı

h. 63a/23, 63b/1

h.+ya 63a/23

Hindistān *öz. is.* Yer adı

h.+ (ṣāḥib-ḳırān-ı hindistān) 81b/11

Hūşeng-ābād *öz. is.* Yer adı

h. 78a/6, 79b/9

h.+a 69b/9, 78a/6, 79a/16

h.+dan 83a/9

Hūşeng Şāh *öz. is.* Kişi adı

h. 78a/3

h.+uñ 81b/10

h.+ (nesl-i huşeng şāh) 79b/19

Hümām *bk.* **Hümām Nerre**

h. 74a/22, 74a/23, 74b/2

h.+uñ 74b/6

Hümām Nerre *öz. is.* Kişi adı

h. 74a/21, 74a/24, 74b/7

h.+nün 74b/22

h.+nüñ 74b/2

h.+ye 74a/22, 74a/23, 74b/4

Hürmüz *bk.* **Hürmüz Şāh**

h. 86b/15

Hürmüz-i Nev-civān *bk.* **Hürmüz Şāh**

h. 86b/3

Hürmüz Şāh *öz. is.* Kişi adı

h. 86b/10, 86b/15, 86b/22, 86b/24, 86b/25, 87a/11, 87a/12, 87a/13, 87a/4, 87b/10, 87b/12, 88a/12, 88b/13, 88b/8

h.+a 86b/15, 86b/25, 87b/8

h.+ı 87a/2, 87a/20, 87b/9, 88b/10

h.+uñ 87a/11

Ḫüsrevī *öz. is.* Kavim adı

h.+ler 81b/10

-İ-

İbn-i ʻĀd *öz. is.* Kavim adı

i. 83a/11

İbn-i Ādem *öz. is.* Kavim adı

i. 73a/4

İbn-i Sāʻuc *öz. is.* Kavim adı

i. 73a/4

ʻİfrit *bk.* **ʻİfrit-i Bedevī**

i. 63a/20

ʻİfrit-i Bedevī *öz. is.* Kişi adı

i. 73a/23, 73a/23, 73b/4, 74a/25, 87a/20, 87a/6

i.+nden 73a/18

i.+ye 73b/11

i.+yi 87a/5

Īrān *öz. is.* Yer adı

i. 63a/9, 69b/1, 77b/15

i.+a 77b/15

i.+da 71b/12

Īrān-zemīn *öz. is.* Yer adı

i.+ (ʻazm-ı īrān-zemīn it-) 64a/25

İskender *bk.* **İskender-i Kübrā**

i.+den (pīrāhen-i iskender) 69b/11, 69b/4

i.+e 67b/23

i.+e (gürz-i iskender) 61b/9

i.+e (nīze-i iskender) 61b/2

i.+e (serā-perde-i iskender) 65b/21, 69a/23, 81b/17

i.+i (pīrāhen-i iskender) 69b/12

i.+i (serā-perde-i iskender) 78b/10

i.+i (siper-i iskender) 67b/21

i.+ (efser-i iskender) 79a/12

i.+ (sedd-i iskender) 61b/1

i.+ (serā-perde-i iskender) 65b/10

İskender-i Kübrā *öz. is.* Kişi adı

i. 64a/21

i.+ (serā-perde-i iskender-i kübrā) 79a/6

i.+nuñ (serā-perde-i iskender-i kübrā) 79b/16

i.+ya (serā-perde-i iskender-i kübrā) 63a/3

İslām *öz. is.* Din adı

i. 79b/10, 80a/24, 81a/10, 81a/19, 81b/22, 82b/19, 82b/21, 82b/21, 82b/25, 83a/5, 83b/2, 83b/20, 83b/3, 83b/4, 84a/25, 84b/25, 86a/10, 86a/12, 86a/12

i.+a 63a/8

i.+a (leşker-i islām) 82b/6

i.+a (ordu-yı islām) 79a/5, 79b/16, 86a/8

i.+a (‘asker-i islām) 70a/6, 79b/10, 83b/14, 86a/6

i.+a gel- 62b/21, 63a/7, 87b/16

i.+a getür- 64a/17, 69b/6, 87b/14

i.+dan (‘asker-i islām) 86a/7

i.+ı 72a/8

i.+uñ (‘asker-i islām) 81b/23

i.+ (da‘vet-i islām it-) 87b/15

i.+ (dil-āverān-ı islām) 84a/17

i.+ (‘asker-i islām) 64a/21, 80a/12, 80a/19, 82b/24, 83a/18, 83b/12, 85b/6

-J-

Jīvek *bk.* **Jīvek ‘Ayyār**

j. 62a/3, 65b/20, 65b/21, 66a/10, 66a/12, 66a/13, 66a/16, 66a/16, 66a/17, 66a/18, 66a/19, 66a/20, 66a/5, 66a/6, 66a/9, 66b/25, 67a/19, 68a/23, 68b/10, 68b/12, 68b/14, 68b/14, 68b/16, 68b/4, 68b/7, 68b/8, 81b/16

j.+i 65b/21, 65b/9, 66a/14, 66a/18, 66a/18, 66a/20, 66a/8, 67a/20, 68b/11, 68b/16, 68b/22

j.+üñ 66a/18

Jīvek ‘Ayyār *öz. is.* Kişi adı

j. 64a/25, 65b/4, 66a/11, 66a/11, 68a/22, 68b/1, 68b/2, 68b/5, 84a/22

j.+a 68a/21

j.+am 66a/15, 66a/16

j.+ı 65b/20, 68a/25

j.+uñ 68b/3, 68b/8

-K-

Ḳāf *bk.* **Kūh-ı Ḳāf**

k.+a 73a/5

k.+dan 73a/4

k.+ (kūh-ı ḳāf) 71b/24, 76a/4, 76b/4

Ḳahhār *bk.* **Ḳahhār-ı Ā‘ẓam**

k. 70a/9, 84a/6, 84b/18, 84b/7, 85a/10, 85a/10, 85a/13, 85a/14, 85a/17, 85a/18, 85a/21, 85a/4, 85a/9, 85b/10,

85b/13, 85b/13, 85b/25, 85b/8, 86a/1, 86a/4, 86a/5

k.+a 84b/17, 85a/17, 85b/10, 86a/1, 86a/15

k.+ı 61a/25, 68a/17, 81a/9, 84a/5, 84a/7, 84b/9

k.+uñ 61a/7, 68a/18, 79b/23, 80a/3, 84a/24, 84b/10, 84b/11, 84b/15, 84b/23, 84b/7, 85a/3, 85a/4, 85b/19, 85b/7, 86a/15, 86a/6

Ḳahhār-ı Ā'ẓam *öz. is.* Kişi adı

k. 61a/15, 68a/18, 69b/6, 79a/10, 79b/12, 79b/16, 79b/23, 80a/25, 81b/14, 84a/22, 84b/2, 85a/11, 85a/18, 85a/7, 85b/15, 85b/17, 85b/2, 85b/21

k.+a 84b/16

k.+dan 80a/20, 82a/1

k.+ı 84b/4

k.+uñ 68a/16, 84a/3, 84a/3, 84b/11

Ḳahḳaşān *bk.* **Ḳahḳaşān-ı Zīr-dest**

k. 61a/25, 62a/11, 62a/5, 62a/7, 62a/7, 62a/9, 67a/22, 80a/12, 81b/14, 82a/1

k.+a 62a/13, 62a/14

k.+ı 62a/14, 66b/8, 81a/9

k.+uñ 62a/11, 62a/6, 66b/16, 66b/9

Ḳahḳaşān-ı Zīr-dest *öz. is.* Kişi adı

k. 61a/15, 61b/23, 84a/15, 85b/24

k.+e 80a/12

k.+üñ 66b/6

Ḳahramān *öz. is.* Kişi adı

k.+dan (āl-i ḳahramān) 85a/11

k.+dur (nesl-i ḳahramān) 73a/9

Ḳahṭamūr-ı Kūh-ser *öz. is.* Kişi adı

k. 89a/22

Ḳal'a-i Ābād *öz. is.* Yer adı

k. 85a/23

Ḳal'a-i Cihān-efrūz *öz. is.* Yer adı

k. 61a/12

Ḳal'a-i Elmās *öz. is.* Yer adı

k. 90a/24, 90a/25

Ḳal'a-i Kehkeşān *öz. is.* Yer adı

k. 72a/10, 74b/20, 75b/20, 75b/25, 76a/1, 77b/13, 76a/21

k.+a 72a/10

k.+da 86a/19

Ḳal'a-i Lāhūr *öz. is.* Yer adı

k.+ 63a/22

Ḳal'a-i La'lūn *öz. is.* Yer adı

k. 89b/5

k.+a 89b/4

k.+ı 90a/21

Ḳal'a-i Lūlū *öz. is.* Yer adı

k.+ ('azm.-ı kūh-ı heft-gān ve ḳal'a-i lūlū) 87a/5

k.+ya 87a/4, 87a/9

Ḳal'a-i Lūlūn *öz. is.* Yer adı

k.+a 88b/7

Ḳal'a-i Metīn *öz. is.* Yer adı

k. 70a/2

Ḳal'a-i Peyrūz *öz. is.* Yer adı

k.+a 88b/7

k.+da 87b/21

k.+ı 89b/5

Ḳal'a-i Sincāb *öz. is.* Yer adı

k. 69b/21

Ḳal‘a-i Sinḥāb *öz. is.* Yer adı

k. 70b/15

Ḳalā-i Sinḥāb Nerre *öz. is.* Yer adı

k. 70a/11

Ḳal‘a-i Şeddād *öz. is.* Yer adı

k. 84b/20

Ḳal‘a-i Var-derāz *öz. is.* Yer adı

k. 64a/16, 64a/17

Ḳal‘a-i Var-dırāz *öz. is.* Yer adı

k. 63a/20

Ḳal‘a-i Zeberced *öz. is.* Yer adı

k. 89a/25

k.+e 88a/5

Ḳal‘a-i Zümrüd *öz. is.* Yer adı

k.+e 90a/21

Ḳal‘a-i Zümürrüd *öz. is.* Yer adı

k.+e 90a/22

Ḳamhor-ı Aḥżerī *öz. is.* Yer adı

k. 66b/21

Ḳanāṭūr *bk.* **Ḳanāṭūr Zengī**

k.+uñ 67b/10

Ḳanāṭūr Zengī *öz. is.* Kişi adı

k. 68a/4, 84a/16

k.+nüñ 67b/5

k.+yi 67b/10

Ḳanṭūr Zengī *öz. is.* Kişi adı

k. 67b/5

Kāpūs *bk.* **Kāpus Nerre**

k. 85b/11

Kāpus Nerre *öz. is.* Kişi adı

k. 85a/18, 85b/10

Ḳattāl *bk.* **Ḳattāl Zengī**

k. 62b/14, 64a/19, 64b/14, 66a/24, 67b/18, 68a/11, 68a/13, 75a/21, 79a/22, 79a/4

k.+a 68a/14

k.+dan 69b/3, 78a/18

k.+ı 68a/10, 78b/11

k.+uñ 79a/20, 79a/21, 79a/23

Ḳattāl Zengī *öz. is.* Feramurz’un lakabı

k. 60b/23, 61a/12, 61a/19, 61a/20, 61a/8, 62a/22, 62a/23, 62b/3, 62b/8, 63b/10, 64b/16, 64b/22, 65b/12, 69a/1, 69a/10, 69a/14, 69a/4, 69a/7, 69b/24, 70a/9, 71b/11, 72a/4, 73b/14, 73b/20, 75a/22, 75b/11, 75b/15, 77a/4, 77b/12, 78b/9, 79a/15, 79a/2, 79b/1, 79b/20, 79b/24, 79b/24, 83a/20, 83a/6, 86a/16, 89a/18

k.+dedür 78b/10

k.+sin 64b/17

k.+nüñ 61a/10, 64b/6, 67a/5, 78b/7, 79b/21, 80a/1, 80a/4

k.+nüñ (bār-gāh-ı ḳattāl zengī) 66a/11

k.+ye 64b/7, 68b/6

k.+yi 61b/20, 68a/5, 69b/15, 79b/20

Kehkeşān *bk.* **Kehkeşān-ı Zīr-dest**

k. 71b/25, 74a/18, 74b/19, 75a/18, 75a/22, 75b/1, 75b/13, 75b/24, 75b/5, 75b/8, 76a/11, 76a/19, 76a/21, 76a/5, 76a/5, 76a/8, 76a/8, 76b/13, 76b/14, 77a/13, 77b/11, 77b/11, 77b/9, 86a/19, 87a/3, 87a/7, 87b/10, 88a/14, 89b/23, 89b/25, 90a/10

k.+a 72a/8, 74b/19, 75b/2, 75b/24, 76a/21, 76a/8, 76b/13

k.+a (ḳal‘a-i kehkeşān) 75b/25, 76a/21, 77b/13

k.+a (sarāy-ı kehkeşān) 75b/23

k.+dan (ḳal‘a-i kehkeşān) 74b/21

k.+da (ḳal‘a-i kehkeşān) 76a/1

k.+ı 72a/4, 75b/6, 76a/20, 88b/3

k.+uñ 72a/14, 72a/16, 75a/14, 75b/14, 75b/4, 75b/6, 76a/15, 76a/7, 90a/1

k.+ (ḳal‘a-i kehkeşān) 75b/20

Kehkeşān-ı Zīr-dest *öz. is.* Kişi adı

k. 79b/12

Kehkeşān Nerre *bk.* **Kehkeşān-ı Zīr-dest**

k. 72a/13, 72a/16, 74a/11, 74a/3, 74a/6, 74b/20, 74b/23, 74b/23, 74b/3, 75a/10, 75a/15, 75a/20, 75b/10, 75b/17, 75b/3, 75b/8, 76a/12, 76a/14, 76a/17, 76a/19, 76a/22, 76b/19, 77a/1, 88b/12

k.+nüñ 72a/10, 72a/13, 76a/10

k.+ye 74a/18, 74a/4

k.+yi 86b/10

Keymurād *bk.* **Keymurād Ḫān**

k.+a 78b/12

k.+ı 78a/23

Keymurād Ḫān *öz. is.* Kişi adı

k. 69b/10, 78a/19, 78a/23, 78a/24, 78a/3, 78b/11, 78b/2, 78b/3, 78b/6, 79a/1, 79a/17, 79a/17, 79a/22, 79b/14, 80a/16, 80a/2, 80a/3, 80a/5, 80a/6, 80a/7, 80b/2, 81a/7, 81a/9, 81b/10, 81b/7, 82a/15, 82a/19, 82a/2, 82a/20, 82a/22, 82b/17, 82b/24, 82b/4, 82b/4, 82b/9, 83a/18, 83a/24, 83a/3, 83a/6, 83a/8, 83b/24, 84a/9, 84a/11, 84a/12, 84a/19, 84b/13, 85b/16, 85b/20, 85b/25, 86a/3

k.+a 78a/17, 78a/25, 78b/7, 79a/16, 79b/23, 82a/15, 82a/19, 82a/21, 82b/23, 83a/1, 83a/24, 84a/10, 85b/14, 86a/10

k.+a (dīvān-ı keymurād ḫān) 78b/2, 80a/7

k.+dan 81a/11

k.+da (bār-gāh-ı keymurād ḫān) 81b/17

k.+ı 78b/13, 79a/22, 80a/11

k.+ı (sarāy-ı keymurād ḫān) 78a/8

k.+um 79b/20

k.+uñ 78a/19, 78b/17, 79b/3, 82b/22, 82b/4, 83a/16, 85b/6

k.+ (‘asker-i keymurād ḫān) 85b/18

k.+ (bār-gāh-ı keymurād ḫān) 83b/24

k.+ (leşker-i keymurād ḫān) 85b/13

k.+ (ordu-yı keymurād ḫān) 82a/2

k.+ (sülāle-i ṣāḥib-ḳırān-ı keymurād ḫān) 79b/19

Keyṭfān *bk.* **Keyṭfān Nerre**

k. 74a/20, 74b/12, 74b/12, 74b/4, 76a/6, 76b/14, 76b/19, 77b/16, 77b/21

k.+ı 77b/20

Keyṭfān Nerre *öz. is.* Kişi adı

k. 74a/19, 74a/21, 74b/12, 74b/13, 74b/14, 74b/16, 74b/16, 74b/21, 74b/9, 76a/1, 76a/5, 77b/18, 87b/10, 90a/6

k.+nüñ 74b/15

Keyümerş *öz. is.* Kişi adı

k. 73a/4, 81b/10

k.+ (āl -i keyümerş) 73a/9

Ḳırmadīc *öz. is.* Kişi adı

k. 72a/12, 72a/17

Ḳırmadīcī *öz. is.* Kavim adı

k. 75a/20

k.+ler 74b/20

Ḳırṭās *bk.* **Ḳırṭās-ı Merdüm-ser**

k. 83a/13, 84b/16, 85a/6, 85a/8, 85b/12, 85b/12, 85b/24, 85b/3, 85b/5, 85b/8, 85b/9, 86a/13, 86a/14, 86a/16, 86a/6

k.+a 84b/15, 85b/11, 85b/3, 85b/8

k.+da 84b/16

k.+uñ 84b/8, 85a/6, 86a/9

Ḳırṭās-ı Merdüm-ser *öz. is.* Kişi adı

k. 84b/15, 84b/2

k.+i 69b/4

k.+üñ 84a/9

Ḳırṭās Nerre *bk.* **Ḳırṭās-ı Merdüm-ser**

k. 85b/7

Ḳışāġurş *öz. is.* Kişi adı

k. 76b/5

Kivvas-ı Nīze-dār *öz. is.* Kişi adı

k. 84a/16

Ḳubbe-i Firāz *öz. is.* Yer adı

k.+dan 72b/13

Ḳubbe-i Ḥażar *öz. is.* Yer adı

k. 72a/25, 72a/24

Ḳubbe-i Ḥażrā *öz. is.* Yer adı

k. 72b/1

k.+ya 72b/2

k.+yı 74a/5

Kūh-ı Bercīs *öz. is.* Yer adı

k. 79b/8, 83a/11

k.+de 69b/3, 83a/15, 83a/9, 84b/2, 84b/20

k.+dür 85b/10

k.+e 79b/1, 83a/10, 84a/7, 86a/13

k.+ (‘azm-ı kūh-ı Bercīs it-) 83a/10

Kūh-ı Cīs *bk.* **Kūh-ı Bercīs**

k.+de 69b/5

Kūh-ı Elvān *öz. is.* Yer adı

k.+da 76b/4

Kūh-ı Heft-gān *öz. is.* Yer adı

k. 76a/25, 86b/1, 87a/8, 88a/16, 88b/8, 89a/24

k.+a 87a/4, 87a/9

k.+da 86b/12, 86b/19, 86b/21, 89b/8

k.+ı 87a/1

k.+ (‘azm.-ı kūh-ı heft-gān ve ḳal‘a-i lūlū) 87a/5

Kūh-ı Ḳāf *öz. is.* Yer adı

k. 76b/4

k.+ı 76a/4

k.+uñ 71b/24

Kūh-ı Ser-ḫad *öz. is.* Yer adı

k.+ de (ser-āmed-i kūh-ı ser-ḫad) 86a/18

Kūh-ı Sürḫ *öz. is.* Yer adı

k. 71b/24, 72a/20

k.+de 76a/22

k.+e 72a/6, 86b/10, 88b/12

k.+üñ 74a/17, 76a/22, 76a/23, 76a/25

Kūh-ı Sürḫeng *öz. is.* Yer adı

k. 86b/1

Kūh-ı Zemherī *öz. is.* Yer adı

k.+den 69b/19

Kūhī *öz. is.* Kavim adı

k.+lerüñ 63b/15

Ḳulle-i Elmās *öz. is.* Yer adı

k.+dur 86b/16

Ḳulle-i La‘lūn Şāh *öz. is.* Yer adı

k. 89a/6

Ḳulle-i Lūlū *öz. is.* Yer adı

k. 86b/2

k.+da 87b/9

k.+ya 88a/10, 88b/8

Ḳulle-i Peyrūz *öz. is.* Yer adı

k.+a 87b/24, 89b/3, 89b/4

Ḳulle-i Zeberced *öz. is.* Yer adı

k. 87b/14, 88a/11, 89a/5

k.+de 87b/10, 89a/25

k.+e 87b/8, 88a/13, 88b/21

k.+ (‘azm-ı ḳulle-i zeberced) 88a/13

Ḳulle-i Zümrüd *öz. is.* Yer adı

k.+ (‘azm-ı ḳulle-i zümrüd eyle-) 89a/1

Ḳuṭb *bk.* **Ḳuṭb-ı Āteş-dem**

k.+a 62b/22, 68a/8

k.+ı 67b/8

k.+uñ 61b/15

Ḳuṭb-ı Āteş-dem *öz. is.* Feramurz’ın atının adı

k. 61b/8

k.+i 61a/19

Kübrān Rāhib *öz. is.* Kişi adı

k. 86a/3

-L-

Lāhūr *bk.* **Lāhūr Hindī**

l. 63a/24, 63b/13, 64a/10

l.+uñ 63a/24

l.+ (ḳal‘a-i lāhūr) 63a/22

l.+ (‘azm-ı lāhūr eyle-) 63b/11

Lāhūr Hindī *öz. is.* Kişi adı

l. 63a/22, 63a/25, 63b/12, 64a/9, 65a/20, 69a/22

l.+nüñ 63a/22

l.+ye 63b/11, 63b/2

Lāhūr Hindū *bk.* **Lāhūr Hindī**

l.+ya 63a/24

Lāhūr Şāh *öz. is.* Kişi adı

l.+a 63b/6, 63b/8

La‘lūn *bk.* **La‘lūn Şāh**

l. 89a/11

La‘lūn Şāh *öz. is.* Kişi adı

l. 86b/5, 89a/16, 89a/17, 89a/9

l.+a 88b/22

l.+uñ 89b/7

Leyṭān *bk.* **Leyṭān Vezīr**

l. 69b/9, 78b/14, 78b/2, 78b/7, 79b/1, 79b/25, 81b/11, 82a/16, 83a/19, 83a/23, 83a/25, 84a/10, 84a/11, 84a/13, 84a/20, 86a/4

l.+a 69b/8, 78a/16, 78a/25

l.+dur 79b/14

l.+ı 69b/3, 78b/4

l.+uñ 78b/3, 78b/4

Leyṭān Vezīr *öz. is.* Kişi adı

l. 69b/2, 69b/3, 69b/6, 69b/8, 78a/1, 78a/12, 78a/13, 78a/15, 78a/17, 78a/25, 78a/3, 78a/5, 78b/13, 78b/2, 78b/23, 79a/18, 79a/25, 79b/11, 79b/3, 79b/6, 80b/2, 82b/22, 83a/1, 83a/16, 83a/6, 84a/12, 85b/16, 85b/20, 86a/3

l.+e 83a/19

l.+i 78a/24, 80a/9

l.+üñ 77b/25, 78b/6, 79b/5, 84a/23

Loḳmān *öz. is.* Kişi adı

l. 76b/5

-M-

Mehter Paşa *öz. is.* Kişi adı

m.+ya 62a/21

Melik Seyf *öz. is.* Kişi adı

m. 67a/24, 80b/10, 80b/11, 80b/12, 80b/21, 80b/24, 80b/8, 84a/16

m.+e 80b/11, 80b/19

m.+i 80b/22, 80b/23

m.+üñ 67a/21, 67a/24, 80b/18, 80b/20, 80b/6

Merd-rāz *bk.* **Merd-rāz Hindī**

m. 63b/1, 63b/3

m.+a 63b/2

m.+ı 63b/4

m.+uñ 63b/3

Merd-rāz-ı Ḥaram-zāde *bk.* **Merd-rāz Hindī**

m. 63a/25

Merd-rāz Hindī *öz. is.* Kişi adı

m. 63a/23, 63a/24

m.+yi 63a/25

Merv-rāz Hindī *öz. is.* Kişi adı

m. 63a/21

m.+nüñ 64a/12

Meşhūn Zengī *öz. is.* Kişi adı

m. 66b/22

Muṭṭahir Şāh *öz. is.* Kişi adı

m. 61b/22, 62a/22, 63a/4, 79a/11, 79b/17, 79b/19, 79b/22, 80a/11, 81a/7, 86a/8

m.+a 83b/2, 85b/7

m.+a (dīvān-ı muṭṭahir şāh) 62a/20

m.+uñ 61b/19, 79a/11

Mużaffer Şāh *bk.* **Muẓaffer Şāh**

m. 61b/19, 61b/20, 62a/22

m.+a 61b/22

Muẓaffer Şāh *öz. is.* Kişi adı

m. 61a/15, 62b/24, 62b/25, 63a/3, 63a/5, 63a/6, 63a/7, 63a/8, 63a/9

m.+a (dīvān-ı muẓaffer şāh) 62b/24

m.+ı 62b/22, 63a/2, 64a/24

m.+uñ 63a/1

-N-

Nār-ı Nūr *öz. is.* Yer adı

n. 61b/22, 62b/12, 79b/19, 80b/3, 81a/24, 81b/15

n.+a 79a/22, 82a/22

n.+dan 78a/21

Neyrem *öz. is.* Kişi adı

n. 73a/9, 76b/9

Nīreng *bk.* **Nīreng ʻAyyār**

n. 66a/10, 66a/12, 66a/13, 66a/7

Nīreng ʻAyyār *öz. is.* Kişi adı

n. 66a/10, 67a/15

n.+ı 67a/1

n.+uñ 67a/14

-P-

Peyrūz Şāh *öz. is.* Kişi adı

p. 86b/5, 88a/14, 88a/17, 88a/4, 88b/1, 89a/10, 89a/16, 89a/9

p.+a 87b/21, 87b/24, 88a/4, 88b/6, 90a/21

p.+ı 89a/25

p.+uñ 87b/24, 87b/25, 88a/10, 88a/14

Pūlād-dest *bk.* **Ṭumṭurāḳ Zengī**

p. 69a/24

-R-

Raḫş-ı Rehvā Baḥrī *bk.* **Rehvār-ı Baḥrī**

r.+nüñ 73a/17

Recīm *öz. is.* Kişi adı

r. 69b/15

r.+i ʻalīyü'l-laʻin 69b/14

r.+üñ 69b/16

Rehvā *bk.* **Rehvār-ı Baḥrī**

r.+nuñ 73b/7

r.+yı 73b/11

Rehvār *bk.* **Rehvār-ı Baḥrī**

r. 70b/14, 70b/2, 70b/3, 70b/4, 70b/5, 70b/6, 70b/8, 70b/9, 75a/1

r.+a 74b/1, 76a/6, 87a/10, 87a/2, 87a/5

r.+ı 70b/12, 70b/13, 76a/1, 86a/21, 87a/20

r.+ıñ 70b/21

r.+uñ 70b/10, 70b/7, 70b/8, 71a/1, 73b/9

Rehvār-dest *bk.* **Rehvār-ı Baḥrī**

r. 70b/2

Rehvār-ı Baḥrī *öz. is.* Atın adı

r. 73a/13, 73b/8, 73b/9

r.+den 86a/20, 87a/20

r.+nüñ 75a/3, 88a/23

r.+ye 76b/14

r.+yi 74b/1, 75b/18, 87a/6, 88a/18

Rüstem *öz. is.* Kişi adı

r.+den 71b/12

-S-

Saʻd *öz. is.* Kişi adı

s. 67b/7

Saʻd-ı Sepīd-endām *bk.* **Saʻd**

s. 67b/6

Saʻd-ı Sepīd-endāz *bk.* **Saʻd**

s.+uñ 67b/7

Ṣad-ser ü ʻAnḳā-yı Ser ü Heft-çeşm-i Āteş-efrūz *öz. is.* Kişi adı

s. 72a/1

Ṣaf-der-ṣaf-şiken *öz. is.* Kişi adı

s. 67b/13

Ṣaf-şiken *bk.* **Ṣaf-der-ṣaf-şiken**

s.+i 67b/14

Sām *öz. is.* Kişi adı

s. 70b/19, 76b/10, 76b/10, 76b/5, 76b/7, 76b/8

s.+a 70b/15

s.+ı 70b/16

s.+uñ 70b/16

Ṣarṣar *bk.* **Ṣarṣar-ı Sebük-bār**

s. 60b/11, 60b/13, 60b/2, 60b/24, 60b/3, 60b/5, 60b/6, 60b/7, 61a/1, 61a/14, 61a/3, 61a/4, 63a/13, 63a/15, 63a/17, 63a/18, 63b/14, 63b/17, 63b/20, 63b/24, 63b/5, 63b/7, 64a/15, 64a/15, 64a/18, 64a/2, 64a/2, 64a/24, 64a/6, 64a/7, 64a/8, 64b/11, 64b/13, 64b/14, 64b/19, 64b/19, 64b/2, 64b/5, 64b/8, 65a/14, 65a/24, 65a/25, 65a/3, 65a/4, 65a/6, 65a/8, 65a/9, 65b/19, 65b/21, 65b/3, 65b/3, 65b/5, 65b/6, 65b/8, 66a/20, 66a/23, 66a/24, 66a/8, 66b/15, 66b/17, 66b/4, 67a/1, 67a/16, 67a/17, 67a/20, 67a/21, 67a/3, 67a/5, 67b/1, 67b/12, 67b/16, 67b/17, 67b/9, 68a/10, 68a/13, 68a/19, 68a/4, 68a/5, 68a/8, 68a/8, 68b/11, 68b/14, 68b/14, 68b/15, 68b/16, 68b/17, 68b/24, 68b/25, 68b/3, 68b/7, 68b/8, 68b/9, 69a/10, 69a/11, 69a/14, 69a/15, 69a/16, 69a/17, 69a/18, 69a/2, 69a/20, 69a/21, 69a/22, 69a/22, 69a/24, 69a/4, 69a/6, 69a/6, 69a/7, 69b/10, 69b/8, 70a/7, 78a/4, 80a/23, 80b/23, 81a/5, 81a/6, 81b/21, 81b/22, 82a/1, 82a/14, 82a/9, 82b/1, 82b/5, 82b/6, 82b/7

s.+a 60b/19, 65a/5, 66a/5, 69b/9, 78a/2, 79b/13

s.+a (leşker-i ṣarṣar) 67a/2

s.+a (ordu-yı ṣarṣar) 65b/8

s.+dur 65b/21, 66a/6

s.+ı 60b/11, 63a/19, 63b/19, 67a/18, 68a/9, 68b/5, 69a/1, 69a/20, 82a/11, 82a/12, 82a/23

s.+uñ 61a/8, 63b/13, 63b/13, 64b/11, 64b/12, 64b/23, 64b/25, 65a/11, 65a/4, 65b/4, 67a/5, 68b/16, 68b/6, 69a/8, 69b/12, 82a/14, 82a/9, 82b/4, 83a/25

Ṣarṣar ʻAyyār *bk.* **Ṣarṣar-ı Sebük-bār**

s. 69a/12, 69a/3

s.+ı 69a/13

s.+uñ 64b/7

Ṣarṣar-ı Sebük-bār *öz. is.* Kişi adı

s. 60b/13, 63a/10, 63a/10, 64b/21, 68a/16, 78a/2, 78a/3, 80a/6

s.+a 82b/3

s.+am 69a/6

s.+dur 82a/4

s.+ı 79a/13

s.+sın 69a/5

Sebük-bār *bk.* **Ṣarṣar-ı Sebük-bār**

s.+dan 78b/23

Sehlān *bk.* **Sehlān-ı Hikmet-şināṣ**

s. 88b/15

s.+uñ 88b/18

Sehlān-ı Hikmet-şinās *öz. is.* Kişi adı
s. 86b/8
Sehlān Perī *bk.* **Sehlān-ı Hikmet-şinās**
s. 86b/9
Sehlān Vezīr *bk.* **Sehlān-ı Hikmet-şinās**
s. 88b/11, 88b/12
s.+den 88b/17
s.+üñ 86b/12
Ser-bāz *öz. is.* Kişi adı
s. 65b/17, 65b/22, 67a/18, 67a/18
s.+dur 65b/18
s.+ı 65b/9, 67a/1, 67a/19
s.+uñ 65b/13
s.+ (çeldek ser-bāz) 65b/4
Seylān-ı Siyeh-pūş *öz. is.* Kişi adı
s. 66b/19
Şıpā *bk.* **Şıpārū ʻAyyār**
s. 79a/6
Şıpār *bk.* **Şıpārū ʻAyyār**
s. 79a/3
s.+a 79a/1
Şıpārū *bk.* **Şıpārū ʻAyyār**
s. 79a/15, 79a/18, 79b/4, 79b/6, 79b/8, 83a/7, 83a/7, 83a/8, 83a/9
s.+dan 79b/3
s.+ya 79a/17, 79b/4
s.+yı 79a/14, 79b/4
Şıpārū ʻAyyār *öz. is.* Kişi adı
s. 78b/18, 83a/10, 83a/15
s.+a 83a/17
Şıpār ʻAyyār *bk.* **Şıpārū ʻAyyār**
s. 78b/25
Simāk *bk.* **Simāk-ı Māhī-beden Maymun-ser**
s.+ı 90a/17
Simāk-ı Māhī-beden *bk.* **Simāk-ı Māhī-beden Maymun-ser** *öz. is.* Kişi adı
s. 89a/13, 90a/15
Simāk-ı Māhī-beden Maymun-ser *öz. is.* Kişi adı
s. 89a/8
Sincāb *öz. is.* Kişi adı
s.+ (ḳalʻa-i sincāb) 69b/22
Sinḥāb *bk.* **Sinḥāb Nerre**
s. 69b/17, 70a/14, 70b/11, 70b/18, 70b/18, 70b/19, 70b/24, 71a/11, 71a/8, 71a/8, 71b/1, 71b/1, 71b/14, 71b/16, 71b/17, 71b/18, 71b/2, 71b/21, 71b/4, 71b/5, 71b/7, 72a/22, 72a/22, 72a/24, 72a/3, 72a/6, 73b/21, 74b/8, 76a/4, 76a/6, 76b/14, 77a/13, 77b/11, 77b/9, 87b/10, 88a/15, 89b/23, 89b/25, 90a/1, 90a/10
s.+a 71b/2, 71b/3, 71b/5, 73b/21, 87a/3
s.+ı 71b/6
s.+uñ 71a/10, 71a/11, 71b/17, 71b/7
s.+ (ḳalʻa-i sinḥāb) 70b/15
Sinḥābü'l-ḥamdu'l-lah *bk.* **Sinḥāb Nerre**
s. 73b/22
Sinḥāb-ı Çihil-dest *bk.* **Sinḥāb Nerre**
s. 83a/22

Sinḥāb-ı Çihil-dest Nerre *bk.* **Sinḥāb Nerre**

s. 70a/22

Sinḥāb Nerre *öz. is.* Kişi adı

s. 69b/16, 69b/21, 70a/15, 70a/23, 70b/10, 70b/15, 70b/2, 70b/25, 71a/1, 71a/3, 71a/7, 71a/9, 71b/10, 71b/15, 71b/19, 71b/20, 71b/24, 71b/9, 72a/22, 73b/20, 73b/24, 75a/14, 75b/7, 76a/20, 76a/3, 76b/19, 77b/11

s.+nün 72a/7

s.+nüñ 75a/21, 90a/20

s.+ (ḳal'a-i sinḥāb nerre) 70a/11

s.+ye 70a/12, 73b/19, 76a/1

s.+yi 75b/23, 88b/3

Sūy-ı Ḫāver *öz. is.* Bir nehir adı

s.+den 61b/24

Süheyl *öz. is.* Kişi adı

s. 63b/13, 63b/18, 63b/20, 63b/23, 63b/25, 63b/4, 63b/5, 64a/15, 64a/16, 64a/17, 64a/21, 64a/4, 64a/5, 64a/6, 64a/7, 64a/7, 64a/8, 64a/8, 66a/24, 66b/1, 66b/11, 66b/14, 66b/18, 66b/2, 66b/20, 66b/21, 66b/22, 66b/22, 67b/4, 67b/5, 67b/7, 67b/8, 69a/24, 73b/5

s.+den 63b/6, 63b/7, 63b/8, 64a/13

s.+e 63b/25, 64a/11, 64a/16, 64a/17, 64a/4, 64a/9, 66a/24, 66b/1

s.+i 64a/7

s.+üñ 63b/16, 63b/18, 66a/25, 66b/19, 67b/3, 67b/6, 67b/7

Süheyl-i Ḫarāmī *bk.* **Süheyl**

s. 63b/16

Süheyl-i Kūhī *bk.* **Süheyl**

s. 63b/19, 63b/3, 63b/6, 64a/14, 64a/2, 64a/3

s.+den 63b/15

s.+ler 64a/10

Süheyl-i Ser-efrāz *bk.* **Süheyl**

s. 64a/15, 65a/13, 66b/3

Süheyl-i Ser-firāz *bk.* **Süheyl**

s. 67b/3

Süleymān *öz. is.* Kişi adı

s. 71b/9

s.+a 71b/9

Süleymān İbn-i Cān *öz. is.* Kişi adı

s.+uñ 77a/9

Süraḥ-zinde Nerre *öz. is.* Kişi adı

s. 73a/16

Sürḫeng *bk.* **Sürḫeng Nerre**

s. 73b/19

Sürḫeng Nerre *öz. is.* Kişi adı

s. 73b/18, 73b/20, 73b/21, 87a/9, 88a/19, 90a/6

s.+ye 87a/20, 87a/6, 90a/14

Sürḫ-bād *öz. is.* Yer adı

s. 71b/25

-Ş-

Şeb-reng-i Şīr-pāy-ı Şeddād *öz. is.* Yer adı

ş. 85a/25

Şedād Şāh *bk.* **Şeddād Şāh**

ş. 83a/11, 85a/20, 85a/23

ş.+ı (dīvān-ı şedād şāh) 85a/19

ş.+uñ 85a/21

Şeddād *bk.* **Şeddād Şāh**

ş.+ (ḳal'a-i şeddād) 84b/20

ş.+ (şeb-reng-i şīr-pāy-ı şeddād) 85a/25

Şeddādī *öz. is.* Kavim adı

ş. 62b/14

ş.+lerden 78b/21

Şeddād Şāh *öz. is.* Kişi adı

ş. 85a/11

ş.+uñ 85b/2

Şehmād Perrī *öz. is.* Kişi adı

ş. 88a/2

Şehmār *bk.* **Şehmār Perrī**

ş. 88b/2

ş.+uñ 88a/19

Şehmār Perrī *öz. is.* Kişi adı

ş. 88a/18

Şemāṭur *bk.* **Şemāṭur Nerre**

ş. 87b/2, 88b/9

ş.+a 87b/1

ş.+ı 87b/2

ş.+uñ 87b/3

Şemāṭur-ı Şīr-dest *bk.* **Şemāṭur Nerre**

ş. 87a/16

Şemāṭur Nerre *öz. is.* Kişi adı

ş. 87a/24

ş.+nüñ 87b/1

Şemenṭāl *bk.* **Şemenṭāl Nerre**

ş.+ı 88b/10

ş.+üñ 87b/4

Şemenṭāl-ı Üştür-ser *bk.* **Şemenṭāl Nerre**

ş. 87a/15

Şemenṭāl Nerre *öz. is.* Kişi adı

ş. 87b/2, 87b/4, 87b/5, 87b/7

ş.+yi 87b/7

Şerīf Şāh *öz. is.* Kişi adı

ş. 81b/11

Şimlāḳ *bk.* **Şimlāḳ Nerre**

ş. 70b/12, 70b/2, 70b/3

ş.+a 70a/21

ş.+ı 70a/25, 70b/13

ş.+uñ 70a/25

Şimlāḳ Nerre *öz. is.* Kişi adı

ş. 70a/17, 70a/24, 70a/19, 70a/22

Şimle *bk.* **Şimle Bānū**

ş.+yi 85a/8

Şimle Bānū *öz. is.* Kişi adı

ş. 83a/13, 84b/10, 84b/17, 84b/20, 84b/22, 84b/5, 84b/9, 85a/2

ş.+nuñ 85a/5

ş.+ya 84a/7, 84b/18

ş.+yı 83a/16

Şimle Sāhire *bk.* **Şimle Bānū**

ş.+ye 84b/4

Şumār *öz. is.* Kişi adı

ş. 89b/1

-T-

Tatar *öz. is.* Kavim adı

t. 77a/15

Ṭāl Nerre *öz. is.* Kişi adı

t. 88b/24, 90a/3, 90a/8

Tīġ-i Āṣaf *öz. is.* Kılıç adı

t. 73a/13, 74b/17, 77a/21, 77a/22, 90a/16

t.+dan 77a/21

t.+ı 90a/16

Tīġ-i Āteşīn *öz. is.* Kılıç adı
t. 77b/6
Tīġ-i Hüzzām *öz. is.* Kılıç adı
t. 77b/6
Tīġ-i Naḳş-ı Şedādī *öz. is.* Kılıç adı
t. 85a/24
Tīġ-i ʻAḳrebe-i Süleymānī *öz. is.* Kılıç adı
t. 76b/6, 76b/12, 77b/6
t.+yi 89b/23, 90a/17
Tīġ-i Sepīd *öz. is.* Kılıç adı
t. 77b/6
Tīġ-i Sürḫ *öz. is.* Kılıç adı
t. 77b/6
Ṭīṭfūş *bk.* **Ṭīṭfūş-ı Billūr-ten**
t. 88a/25, 88b/2, 89b/1
t.+ı 88b/1
Ṭīṭfūş-ı Billūr-ten *öz. is.* Kişi adı
t. 88a/21, 88a/3
Ṭumṭurāḳ *bk.* **Ṭumṭurāḳ Zengī**
t. 61a/3, 65a/19, 67b/15, 67b/15, 67b/16, 67b/17, 67b/18, 67b/20, 67b/22, 67b/23, 67b/24, 68a/1, 68a/1, 68a/11, 68a/2, 68a/3, 68a/5, 68a/5, 68a/8
t.+a 60b/22, 60b/25, 61a/9, 63b/14, 65a/6, 68a/1, 68a/6
t.+dan 68a/4
t.+ı 63a/15, 68a/15
t.+uñ 60b/21, 67b/20, 67b/18, 67b/23
Ṭumṭurāḳ-ı Pūlād-dest *bk.* **Ṭumṭurāḳ Zengī**
t. 84a/16
t.+i 63a/11
Ṭumṭurāḳ-ı Pūlad-pūş *bk.* **Ṭumṭurāḳ Zengī**
t. 67b/12
Ṭumṭurāḳ Zengī *öz. is.* Kişi adı
t. 60b/25, 64a/19, 65a/18, 67b/14, 67b/24
t.+nüñ 67b/13
Türkī *öz. is.* Kavim adı
t.+de 78b/14

-U-

ʻUmrān-ı Bedaḫşānī *öz. is.* Kişi adı
u. 67b/14

-V-

Var-derāz *bk.* **Var-derāz Hindī**
v.+ı 64a/14
v.+ı (ḳalʻa-i var-derāzı) 64a/16
v.+uñ 64a/15
v.+ (ḳalʻa-i var-derāz) 64a/17
Var-derāz Hindī *öz. is.* Kişi adı
v. 64a/12
v.+ye 64a/12
Var-dırāz *bk.* **Var-dırāz Hindī**
v.+ (ḳalʻa-i var-dırāz) 63a/20
Var-dırāz Hindī *öz. is.* Kişi adı
v. 63a/20

-Y-

Yāḳub Şāh *öz. is.* Kişi adı
y. 88b/20
Yāḳut Şāh *öz. is.* Kişi adı
y. 86b/6, 88b/23, 88b/23, 89a/16, 89a/4
y.+-ıla 89a/17
Yemen *öz. is.* Yer adı

y.+e (ʻaḳīḳ-i Yemen) 80b/18

-Z-

Zeberced *bk.* **Zeberced Şāh**

z. 89a/6

z.+e 88b/19

Zeberced Şāh *öz. is.* Kişi adı

z. 86b/4, 87a/11, 87a/12, 87a/14, 87a/16, 87a/17, 87a/18, 87a/22, 87a/23, 87b/19, 87b/7, 88a/13, 88a/14, 88a/6, 88b/10, 88b/19, 88b/6, 89a/16

z.+a 87b/18, 88b/21, 88b/23, 89a/9

z.+dan 86b/7, 86b/9, 88b/13, 88b/14

z.+dan (dīvān-ı zeberced şāh) 88b/9

z.+ı 87b/12, 87b/14, 88b/21

z.+uñ 86b/5, 87a/14, 87a/19, 87a/22, 88b/9

z.+-ıla 88a/17, 89a/10, 89a/25

z.+-ile 88b/1

z.+ (sarāy -ı zeberced şāh) 89b/2

Zenān *öz. is.* Kavim adı

z. 63a/16

Zengireng *bk.* **Zengireng ʻAyyār**

z. 63b/14, 64a/19, 64a/3, 64a/3, 64a/5, 64b/5, 64b/8, 64b/8, 64b/8, 65a/25, 65a/3, 65a/5, 65a/6, 65a/7, 65b/21, 65b/4, 65b/8, 66a/10, 66a/19, 66a/7, 66b/8, 67a/11, 67a/13, 67a/15, 67a/17, 67a/18, 67a/20, 67a/5, 67a/6, 67a/8, 67a/9

z.+den 67a/16

z.+dür 69a/3

z.+e 60b/22, 61a/10, 63b/14, 63b/25, 66a/25, 67a/4

z.+i 63a/15, 66a/6, 67a/11, 67a/7, 69a/24

z.+üñ 67a/5

Zengirengi *bk.* **Zengireng ʻAyyār**

z.+yi 63a/11, 67a/1

Zengireng ʻAyyār *öz. is.* Kişi adı

z. 63b/20, 64a/2, 64b/20, 65a/22, 65b/10, 65b/20, 65b/22, 66a/19, 67a/3, 68b/14, 68b/21

z.+a 64b/7, 66a/6

z.+ı 65b/5, 69a/22

z.+sın 66a/12

z.+uñ 63b/18, 66a/1, 68a/24, 68b/18

Zīr-dest *bk.* **Ḳahḳaşān-ı Zīr-dest**

z. 70a/17

z.+i (güher-āb-ı zīr-dest) 88a/3

z.+in (dīv-i zīr-dest) 89b/20

Zümrüd Şāh *bk.* **Zümürrüd Şāh**

z.+a 88b/20, 88b/23

Zümürrüd Şāh *öz. is.* Kişi adı

z. 86b/5, 89a/1, 89a/16, 89a/2, 89a/4, 89b/13

z.+a 89a/1

KAYNAKÇA

ATALAY, Besim, *Divanü Lûgat-it-Türk*, Dizin, c. IV, 5.b., Ankara, 2006.

AYVERDİ, İlhan, *Misalli Büyük Türkçe Sözlük*, III c., Kubbealtı Neşriyat, İstanbul, 2005.

_____, TOPALOĞLU, Ahmet, *Türkçe Sözlük,* Kubbealtı Neşriyat, İstanbul, 2007.

DEVELLİOĞLU, Ferit, *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lûgat*, Ankara, 1986.

DİLÇİN, Cem, *Yeni Tarama Sözlüğü*, Türk Dil Kurumu, Ankara, 1983.

GÖKYAY, Orhan Şaik, "Şehnâme ve Türkçe Tercümeleri", *Destursuz Bağa Girenler*, Kabalcı Yayınevi, İstanbul, 2007.

KANAR, Mehmet, "Firdevsî", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, c. XIII, İstanbul.

_____, "Şâhnâme", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, c. XXXVIII, İstanbul.

_____, *Etimolojik Osmanlı Türkçesi Sözlüğü*, Derin Yayınları, İstanbul, 2005.

KEÇE, Seda, *17. Yüzyılda Yapılmış Mensur Şehnâme Çevirisi 2. Cilt 04a - 27b Varaklar Arası*, Marmara Üniversitesi, İstanbul, 2010.

KÖPRÜLÜ, M. Fuad, "Türkler (Türk Edebiyatı)", *İslâm Ansiklopedisi*, c. XII/II, İstanbul.

KÜLTÜRAL, Zuhal – BEYRELİ, Latif, *Şerifî Şehnâme Çevirisi*, c. I-IV, Türk Dil Kurumu, Ankara, 1999.

KÜLTÜRAL, Zuhal, "Şâhnâme, Türkçe Tercümeleri", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, c. XXXVIII, İstanbul.

LUGAL, Mehmet Necati, Ş*ahnâme*, Kabalcı Yayınevi, İstanbul, 2009.

M.[UALLİM] CEVDET, *Şarkın İlyadası: Şehnâme,* Necm-i İstanbul Matbaası, İstanbul, 1928, (Eski Harfli Türkçe).

ÖZ, Yusuf , Şehnâme Tercümeleri ve Sözlükleri, *Name-i Aşina (Ortak Kültür Mirasının Arayışında),* 2002.

ÖZÖN, Mustafa Nihat, *Büyük Osmanlıca-Türkçe Sözlük*, İnkılap ve Aka Kitabevleri, İstanbul, 1979.

RITTER, H[ellmut]: "Firdevsî", *İslâm Ansiklopedisi* c. IV, İstanbul.

RIZA NUR, "Şeh-nâme, Tûran-İran Cenkleri", *Türk Bilik Revüsü / Revue de Turcologie*, Février [Şubat] 1934, c. IV, Mısır, 1934.

ŞEMSEDDİN SÂMİ, *Kâmus-ı Türkî*, Enderun Kitabevi, İstanbul, 1989.

TİMURTAŞ, Faruk Kadri, *Eski Türkiye Türkçesi*, 3. b., Akçağ Yayınları, Ankara, 2005.

TÜRK DİL KURUMU, *XIII. Yüzyıldan Beri Türkiye Türkçesiyle Yazılmış Kitaplardan Toplanan Tanıklarıyla Tarama Sözlüğü*, VII c. , Ankara, 1963-1974.

_____, *Türkçe Sözlük*, 10. b. , Ankara, 2005.

_____, *Türkiye'de Halk Ağzından Derleme Sözlüğü*, XII c., Ankara, 1963-1975.

_____, *İmla Kılavuzu*, 26.b. , Ankara 2009.

ÖZ GEÇMİŞ

1979 Fatsa doğumluyum. Ev hanımı bir anne ve esnaf bir babanın iki çocuğundan biriyim. İlk, orta ve lise öğrenimimi Fatsa'da tamamladıktan sonra, 1997 yılında Gazi Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı bölümüne girdim. 2001 yılında mezun olduktan sonra, İstanbul'da çeşitli liselerde öğretmenlik yaptım. Hâlen K.Çekmece Gazi Anadolu Lisesi'nde edebiyat öğretmeni olarak görev yapmaktayım. 2008 yılında Marmara Üniversitesi, Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, Türk Dili bölümüne Yüksek Lisans öğrencisi olarak başladım.

TIPKIBASIM

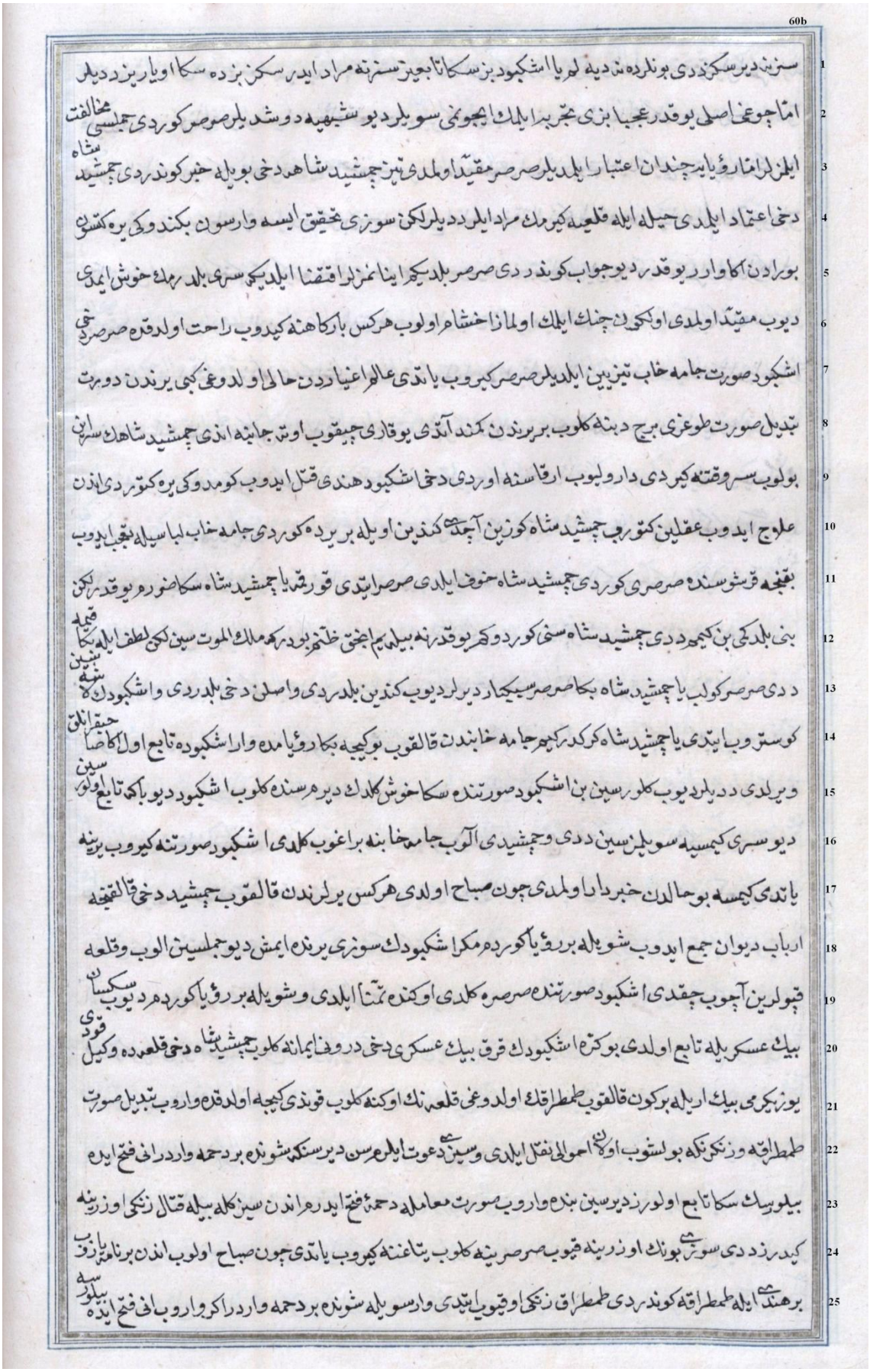

سه اولزمان بیلورمکه سوزك کرچکدر بنده سکا تابع اولورم جنك ایلکه حاجت دکل اشکبود صورت صرصر نولدیوب
یا لیکرنجه قالقوب دخمه اوکنده آلت ملوحظه رصدین بولوب حاصل فتح ایلدی ایمدی اولان اشیایی طاشیدوب باركاهی
جقاروب قوردی طمطراق دخی کلوب قرق بیك اریله تابع اولوب صرصر سرقیلان ایلدی مجموعی یوز الی بیك عسکر اولوب
اشکبود عسکرندن ماعدا کلیت ایله دخمه فتح اولنجه اینانمدیلر بوارا ده اشکبود صورت صرصر اوستاد آهنکیر لرکتوروب
برکوزی یا پدردی آهندن اشکبودك اوکی کوزینك ایکسی قدر مجوف و زنده یوز بطمان وارد یو تحمین ایدردی
دخی برغلوق یا پدردی اندن تخت روان رسمنده برشی یا پدیروب کوزی انك اوزرینه قیوب ایکی فیل اوزره
حمل ایدوب جرمده دخی قهارك کوزی منتها سنك ایکی جرمی قدر وار ایدی اشکبودك اصل کوزدن برفیل اوزرینه
یوکلدوب اوچکون تدارك کوردیلر دردنجی کون کتسلرکرك صرصرك عقلنه برشی علدی یا شمدی قتال
زنکی جواهرشاه مملکتنده قشلاو مزشهرك برجانبنه دخی کمشدر برکره واروب بوقلانسه دی دونوب طمطراقله
وزنکرنکه بنم مرادم برکره قتال زنکینك اولدوغنی بری خبر آلمقدر انجق شمدیسنی کوندرسم کچ کلورسین بن کندم یارینه
کلورم دردیه طیان آلدی هیکل هدایت خامتله سیله یمتمش قوناق یری برکوندره آلوردی جوهرا باد اول محله اوتوروقوناق
یرایدی واروب خبر آلدی قتال زنکی اوردن قلعهٔ جهان افروزه اوزندن خاقان زمینه کمتمش اوردن دونوب
ایرتسی کون اول محل عسکر ایرشدی خاقان زمین اوزره کمتمش دیو بلدردی ایرتسی کون یوز الممتمش بیك عسکر یله
کوچوب عزم خاقان زمین دیوب اشته صرصر اشکبود هندی نامزد کلمکده اما راوی ایدر خاقان زمینده فرامرز
مظفر شاه ایله مقابل اولوب خاقان فرامرز قهار اعظم ایله قهقشان زیردستدن غیری جمله سرقیلان زرینه غالب کلوب اوچکون
اسایش اولنوبده دردنجی کون سنکله امتحان اولمایوب دیو بلدیلر اوچکون کچوب دردنجی کون ایکی جانبدن جنك
حربیله چالنوب ایکی لشکرآت فیل کرکدانلرینه سوار اولوب میدان آجلدی میدانه کیرکیره دیوهرکس ناظر میدان ایکن
خاقانیلرك طرفندن فرخزاد خاقانی کرکدان سورب بنارانشه کبی میدانه کیردی طرید جولان ایدوب ونعره اوروب محله
یا قتال زنکی دیوب فرامرزدی دعوت ایلدی فرامرزده قطب آتش دمی میدانه سوروب فرخزادك اوکینه آلدی اداب ایله
عشق ایلدی فرخزاده مرحبا ایدوب دی ایمدی یا قتال زنکی حمله ایله کرسنکده مقدارین بلدیره یم دردی فرامرز کولوب
یا فرخزاد بوسوزسکا عیب دراولا بنم اوجنجی سرقیلانم سکا ابتدا حمله یی بیله ارتسه آ ایلدی قنده قالدیکیم بن حمله ایلیم
حمله سنك میدان ارنلرکدر اکرمرادین جنك ایسه حمله ایله یوخسه بیك بیل بویله قرشومده طورسك بن سکا اول حمله
ایلمم زیرا بن صاحبقرانم اوچ شیئه دخی ارتکابیمز یوقدر بقایی قومایزامان دینه قیمایز نکاحسز عورت یاننه وارمایز
دیوب وافرنزاع ایلدکده نصکره عاقبت فرخزاد الینزه یداورب ایرشدکده فرامرزه برنیزه اوردی فرامرز سپره آلوب دامن
سپردن یولدی و زرخه اوغرایوب یان یانه دغلین دوکرك سرمیدانه چقدکده فرامرز فرخزاد دن برنیزه یدیکم قهقشاوقهقشان

یاده کوردی و تحسین افرین ایلدی اوتردن فرخزاد دونوب فرامرزی کوردی سدا سکندر کبی طوردی اولدخی فرامرز
نیزه سین منع ایدوب نوبت فرامرزه کلدی اولدخی نیزهٔ اسکندره الاوردوب دمن بغلدی ضبط ایلدی یلان نیزهٔ
رخشنك بناکوشندن دراز ایدوب درت قولاچ مقداری آشوردی ایروب فرامرزه برنیزه اوردی سپر برابر ویروب
همان نیزهٔ آیینهٔ سپری بوس ایلدکده آتشلر صاچلوب فرامرزك قولتری بوکولدی همان نیزه دامن سپردن خلاص اولوب
قولتق آلتنه اوغرادی جبه خلقه لرین اوخشایوب دخی نیزه سین ضبط ایدوب کچوب کندی فرخزاد فرامرزدن برنیزه یدیکم
اویوردی اویاندی مست ایدی ایلدی وجودی سراپا آخبردار اولدی اول خیر بتلهٔ قایدی کورزکران ایرشوب فرامرزه بر
کورز حواله ایلدی فرامرز کورزبرابر ویروب بعده باشین قاچورب ارقیه آلدقده سپر آیینه لری صوخنه کیروب
قطب آتش دم صقر صقر دیم دی فرامرز کرچه بی باك فرخزادك کورزین منع ایلدی اما بکندی فرامرز فرخزادی
بکندی فرخزادینه اوتردن دونیجه فرامرزده الکورزاسکندره اورب ایرشدی فرخزاد کورزین برابر ویروب
کورز کورزه اینجه فرامرزك ضرب کورزندن فرخزادك قولتری بوکلوب باش چورددی ارقاسنده اولان سپره
اینجه آیینه لری چرخنه کیروب فرخزاد لنکر ویردکده آتشلر اولان کرکدانك میانی ایکی قات اولوب فرخزادك باشی
کرکدان باشنه برابر اولدی فرامرز کورزی ضبط ایدوب سرمیدانه واردی فرخزاد کندین جمع ایدوب میانن طوغرلدی
وجودین یوقلدی کرچه برموینه خطا کلمش اما وجودی طمر بر طمر خبردار اولدی فرامرزك قوتنه وکورزاورشنه
تحسین وافرین ایلدی نتیجهٔ کلام بونلر اخشام اولنجه بربرلرینك وجودلرین آهنکران مثال کوفته قیلوب بتمش
سکسان کورزاوردیلر اخشام اولدی غالب مغلوب بللی اولمدی فرامرز قطبك لجامین کشیده قلوب فرخزاده
طوراییلدی فرخزاده دوردی فرامرد یافرخزاد اشته بوکون سنکله جنك ایدوب بنه آیرد اولمادق ایمدی وار
بوکیجه یه کیایك ایچ شرابن تقویت بدن حاصل ایله ده یارین بنه سنکله ایرد اولالم دیوب دوندی فرخزاد
خاقانی دخی دونوب ایکی لشکردن طبل ارام جالنوب دونوب قوندیلر هرکس بارکاهلرینه کیدوب رزم طونلرین
چقاروب بزم طونلرین کیدیلر فرامرز وبکلر مظفرشاهك دیوانه جمع اولدیلر ومظفرشاه بکلرین دیوانینه
جمع ایدوب مظفرشاه فرخزاده خلعت کیوردی یافرخزاد قتال زنکی بیجه کوردك دیوب سؤال ایلدی فرخزاد دخی
مدح ایدوب پادشاهم بوآدم کلیجه بویله برقوت وقدرت صاحبی دلاوره راست کلدم ایدی چوق متین زنکی ایمش
امانارنوردولتنده حقتدن کلورمدیو مظفرشاهه تسلی ویردی امابروده فرامرز دخی دیوانه کلدکده مظفرشاه سؤال
ایدوب فرامرز فتهقشان زیردست مانندی بردلاوردیو عظیم مدح ایلدی اول کیجهٔ باشه جقاروب جبوك
صباح اولدقده شمس انورسوی خاوردن ظهور ایدوب زمینی نوریله منور ایلدکده ایکی لشکر سوار اولوب دخی بربرلرینه مقابل
اولدیلر فرامرز ایله فرخزاد میدانه کیروب تا اخشام اولنجه کورزچنکی ایلدیلر ودوندیلر ایرتسی کون بنه بندیلر یوحال اوزره

62a

اوزره یدی کون چنك ایدوب بعده سكز بخی كون اسایش اولندی ایكی جاینده شكاره بندیلر كیش قاتوب طیل
باز دوكوب چرنده وبرنده اوبنیاراق دامن كوهه طوغری روانه اولدیلر ناكاه فرامرزك اوكندن براهو برتاب ایدوب
فرامرز حدنك ایله آهوی اوره یقدی دكاینده زیوك ایله جلدك عیار بیله ایدی بریره اینوب آهوی كباب ایدوب
عشرینه یاشادی امّا اوستاد ایدی سكز فرخزاد خاقانی اولده شكاره بنمشیدی اوكندن براهو برتاب ایدوب برحدنك
اتداخته ایلدی حدنك ایراقدن كلمك ایله آهوی یقادی جان حولیله قاچدی سكز قهقشان دخی شكاره ایدی اول
معهود آهوی قهقشانك اوكینه اوغرادی اوره آهوی یقدی اندن زیج ایدوب حذامك برینه ویردی ناكاه فرخزاد
كلوب كوردی قهقشان آهوی یقوب آلمش آهو بندهر ویرد بواز غشوب بونلردن چنكه باشلدیلر اما قهقشان علو ملدن
بری بلكه بونلر بربرلرینه خطا ایدوب سكز صاحبقران بكا بخون خبر ویرمدیكز دیوب بزه عتاب ایدر دیوب ایلرو
سكردوب فرامرزه واروب دولتلو صاحبقران افندیمز قهقشان شكاره فرخزاده راست كلوب شكار ایچون چنكه
طوهردیلر احتمالدركه بربرینه برخطا ایده لوددی فرامرز بونی اشیدنجه هان سوار اولوب بونلر چنك ایلدكلری یره
كلدی بو محلّه‌ده قهقشان كركدانن اولدیروب فرخزاده قهقشانك كركدانن اولدوره ایكسی دخی پیاده قالدیلر بربرینه
موشت حواله ایدوب آخر دوالدوالدا اولدیلر اندن بربرلرینه رحمت بولمیوب خنجر خنجره اولدیلر فرامرز بوحالی
كورنجه اویله برنعره اوردیكیم ایكیسیده بیهوده قالدیلر فرامرز ارالرینه كیروب قهقشانه چك الك اندن پهلوانی
عیبده‌ر دیوب بونلری آیردی اندن فرخزاده وقهقشانه رخش ایرشدیردیلر فرامرز قهقشانی الوب عشرتینه
كلدیلر براز عشرت ایدوب قالقوب سراپرده یه كلدیلر كیجه مرور ایدوب صباحدن اولدكده ایكی جاینده چنك حربیلر جالندقده
هركس سوار اولوب عزم میدان ایلدی بربرلرینه مقابل اولدیلر فرخزاد خاقانی میدانه كیروب فرامرزدن اوكسی آلدی
اخشام اولنجه چنك ایدوب دوندیلر صباح ینه بندیلر حاصلی علوم بدی كون چنك ایدوب سكز بخی كون اسایش
بومنوال اوزره اوتوز بركون كلدی بركلمه چنك ایلدیلر اوتوز بر بخی كون اخشام اولوب دوغدیكده محلده فرامرز
فرخزاده ایتدی یا فرخزاد یارین ستكله جنكیمز اوتوز ایكی كون اولورا كاكوره تدارك كوردی فرامرز وفرخزاد ینه
دونوب ایكی جاینده طبل ارام جالنوب ایكی لشكر دونوب عزم پاركاه ایلدیلر فرامرز دیوان مظهر شاهه علوب وكلوب
جمله كلدیلر فرامرز یارین فرخزاد ایله ایردا اولورز دیو مهتر یاشیه فرمان ایلدی اول طبل چال دیو تنبیه ایلدی اوتوده
فرخزاد خاقانی مضفر شاه دیوانده واروب پادشاهم یارین قتال زنكی شویله دردی آیردا اولنسق كردردی ومضفر
شاهه تنبیه ایلدی صفین پادشاهم قتال زنكی بكا غلبه ایلرسه یوروریش ایدوب بنی قورتره‌مق سودا سنده اولمه یارین
چكرسین زیانی بن بخه اولورسم سندخی اویله اولورسین دردی اول كیجه مرور ایدوب صباحدن اولدی ابتدا فرامرز طرفندن
چنك حربیلر جالینوب ایكی لشكر سوار اولدقده میدان مركزینه كلوب صافلردوزلدی ومیدان آچلدی میدانه ابتدا فرامرز

فرخزادك ٣

کیروب اولقدر سلحشور لیق عرض ایلدیکیمرد وست دوشمن تحسین افرین ایلدی اندن نعره اوروب فرخزادی میدانه
دعوت ایلدی فرخزاد ده کرکدان سورروب میدانه کیردی فرامرزك اوکینه آلدی وعشق ایلدی مرحبا ایدوب فرخزاد
ایدر یاقتال زنکی بندر اصلی بوکون ابتدا میدانه کیروب چنکی حربی چالدردك عجله دن مرادك بندر غالبا مغلوب اولنه جغنه
دکلدر دی فرامرز کولوب یا فرخزاد بن سکا دون دیمدمی یارین یاری آیرد اولنه لیم قاعده صاحبقرانی بویله دردی
اندن باشلدیلر چنکه کون قبته فلکی دیکلیجه چنك ایلدیلر نوبت فرامرزه کلدکده فرخزاده طور ایدوب یا فرخزاد
سنوکله بوکون اوتوزایکی کوندرکه چنك ایلدرز چنك اوتی نیزه احتری دوال کمرزغیر دراین آتندن بنده اینوب سنکله
دوال طوق ستالم اکر بکا غالب اولورسك بنجه بیلورسك ایله اکرین سکا غالب اولورسم بنده بنجه دیلرسم اویله
ایلرهر دی فرخزاد یاقتال زنکی سن اول اینسك اولمزمی دی فرامرز یوق یا فرخزاد یول سنکدر دی فرخزاد
خوش ایمدی دیوب کرکداندن اشاغه اندی فرامرزده اینوب دوالین تسلیم ایلدی فرخزاد فرامرزك دوالنه صاریلتوب
ابتدا زورده فرامرزك التی پرمق اوکچه لرین قالدردی فرامرز لنکر ویروب پایلرین زمینه باصدی فرخزادینه
برزوردخی ایلدی فرامرزك پایلرین سکن طقوز پرمق قدر زمیندن آیردی فرامرزینه لنکر ویرنجه فرخزادك قولکن
بوکلوب فرامرز پایلرین زمینه باصدی فرخزاد یانار نوردیوب اوچنجی زوری اویله ایلدیکمخواه ناخواه فرامرزی طرفلغه
دکدی فرامرزده اویله لنکر ویردیکم فرخزادك قولکری بوکلدی فرامرزك پایلری طپوقلرینه وارنجه یره کوملدی
فرخزاد عنری نا امید اولدی فرامرز کده دوالین صالی ویردی یاقتال شدادی بنا می سین یره می کچرسین دردی فرامرز
در برازرخصت ویروب تمام فرخزاد دکلندکدن صکره فرامرز دخی فرخزادك دوال کمرینه صاریلوب یا معبود
دیوب اویله زور ایلدیکم زوراولده فرخزادی ذانویه برابر قالدیردی واویله طقوب رخصت ویردی فرخزاد
زورایدکوردی فرامرزك قولکن بوکه مدی فرامرز برزوردخی ایلدی ایکنجی زورده فرخزادی کوکسنه برابر قالدردی
وینه رخصت ویردی ولنکر ویردی اولمدی فرامرز اوچنجی زورده تاباشنه برابر الوب یدی اده صاغه ویدی آدم
صولنه ایلروکیروشرط معانقه اجرا دیکم صرتن زمینه کتوروب نه دیرسین یا فرخزاد دیمجه فرخزاده ال
ارقه سی یرده ای دلاور اولمجه قولکم ددی فرامرز ابتدی یا فرخزاد بکا قول اولمق دیلرسك قرنداشی اولورز دیمجه
فرامرزك کلامی فرخزاده تاثیر ایدوب نه دیمکله ایمانه کلورمردی فرامرز تلقین ایدوب فرخزاد اوراده اسلامه
صکلوب دولتلو صاحبقران سیزوارك ایمدی سعادتله بن مظفرشاهی آلوب یارین خانکیایه وارینرز دی فرامرزده قطبه
بنوب دوندی فرخزاده دونوب ایکی طرفدن طبل ارام چالندی دونوب قوندیلر فرامرز کلوب ضیافت طعامی اصرلدکده
اوتده فرخزاد دخی دیوان مظفرشاهه وارد قده مظفرشاه ایتدی یا فرخزاد سکا غالب کلمش ایکن اندن قورتلدك دی
فرخزاد پادشاهم برسوز ایله قورتلدم دی سنده اول سوزی سویله ده قورتل دیوب خدابرست اولدوغین بلدردکده مظفرشاه بوزنه

بوزلدی فرخزاد پادشاهم معقول اولدون واروب اطاعت انقیاد ایلک دیوب مظفرشاهك دخی کوکلین ایلدی اولکیجه
پیشکشلر حاضرایدوب ایرته فرخزاد مظفرشاهی آلدی ارباب دیوان ایله قالقوب عزم لشکر فرامرزا ایلدی مکرفرامرز نکهیلر
قومشیدن کلوب خبر ایلدیلر فرامرز امرایلدی پهلوانلر استقبال ایدوب اوکلرینه دوشوب سراپرده اسکندر کبیر ایکلدیلر مظفر
شاه اولسون فرخزاد اولسون سراپرده کوریجه حیران اولدیلر اجری کیروب مظفرشاه اوکنده یره دیدیلر فرامرز اوکنده
تمنا ایدوب کتوردکلری پیشکشلری عرض ایلدیلر مقبول اولدی خزینه قالقدی برادری مظفرشاه یانده یره دیلر فرخزاد
ایکیسی دستمال قیلون یرینه کچوروب صندلی ویردی ضیافت طعامی کلوب یندی اندن مظفرشاه خدا پرست اولوب جمله بیله کلنلر
اسلامه کلدیلر مظفرشاه شاد اولوب دخی فرامرزی بکلری ایله دعوت ایدوب خاقانیه ده ضیافتلر ایلدی وشهره اولان آتش
کوه لری دخی یعقوب مسیحدکرینا ایلدیلر وجمله حکم اندوک یرلری مظفرشاه آدملرکوندروب اسلامه دعوت ایله مشرف
ایلدیلر فرامرز بونلره شمدنکیرو تدارك کورلسون عنری ایران سمتنه کیده لم دردی مظفرشاه دخی تدارکده بونلر بولده
بونکله لم صرصر سبکبار احوالنه امارا وئ شیرین کلوم ایدر صرصر سبکبار تبدیل اولوب آدینی اشکبود هندی قودی
وطمطراق بولکه دستی سرقیلون وزنکر یکی عیار یاشی ایدوب جمشید شاه تخت نه کندی صاحبقران منزلنده قرار ایلدی
خبر آلدیکیم خاقان زمین اوزره کتمش یوز سکسان بیك ایله قالقوب عزم خاقان زمین ایلدی برقاج کون کیدوب برکون
ایریره قوندیلر صرصر کوردیکیم بوبر مفرح هوادار جاده فرح فزا دریارین اوتوراق اولسون دردی عسکرده یارین اوتوراق
دیوب منادیلر ندا اولندی هرکس بلدیکیم یارین اوتوراق استلرینه مقید اولدیلر امّا اوکون اولکیجه مرور
ایدوب صباح اولدی صرصر یرندن طورب طمطراقی قیوب لشکرده کندی زنکر نکی آلوب ایکسی تنها شکارکاه جمعدیلر
اول وادیلری کزوب سیر وتماشا ایدرك بریره کلدیلر کوردیلر ایکیوزدن زیاده کمسنه اولدر مشلر ایچلرنده زنان
طائفه سیده وار صرصر تعجب ایدوب عجبا بونلری بو یاله کیم کیرایلدی دیوب کشته لری سیر ایدرکن ایچلرنده برحرکت
ایلدی هاشونك جانی وار انجق دیوب زمین صاریلر عقلی باشنه کلدی صرصر سئوال ایلدی سزنه طائفه سز
وهم سیزی کیم بوحاله قودی چنکه باعث بادی نه دردی اول کمسه صرصره ایله منتها قدوکوه جسکوروب
عفریت صاندی دیونوب ای دلاور اصلی بودرکه بوراید یقین برقلعه وار دراندینه قلعهٔ وار دیراز دیرلر وار دیراز
هندی ناهربر پادشاهی وار درغایت بیردراوغلی وار در مروراز هندی دیرلر برحرمزاده قلبانلدر وآتش پرستلر در
برقلعه دخی وار در آدینه قلعهٔ لاهور دیرلر شاهنه لاهور هندی دیرلرهم پادشاهندر وهم پهلوانلر اولکه لاهور هندینك
هریرنه بانونام بردختری وار در زیاده حسنالردندر اول دمراز هندینك اوغلی مردراز هندی قولقدن هرزمان بانو نیه
عاشق اولوب بابا سی لاهور هندویرنامه کوندروب استدعه لاهور ویرمدی مردراز هندی عسکر جکوب لاهورك اوزرینه
کلدی یعنی قیزی ضرب دست ایله الرکلاهور هندی چقوب مردراز هندی منهزم ایدوب قاچوردی مردراز حرمزاده

اراسین اوزادوب بوکره هنزیره یانوجاریه لری ایله بیلا قه کتدی مکر مروراز کوزه درایمش بیلا قی باصوب قیزی
جاریه کرک ایله الوب صعید راما تزیه لاهور هندی یه خبر کلدی ایکی بیک آدم تعیین ایدوب بزدخی بیله کلدی مردرازه بو محاره
ایرشدکده مردرازایله چنکی باشلدق قیزی مردرازك الذن آلاجق زمان سهیل کوهی دیرلر برحرامی واردراون بیك جرد
آتلو حرامیه مالکدر مکر نکهبان آدملری وارایمش کوریب خبرایلیشلر سهیل کلوب مردرازی اولدردی وقیزی الذن آلدی اراده
ایتدی جاریه لرلراولدی بنده زحمدار اولدم سهیل قیزی الوب مکانته کتدی صوکی بخته اولسه کرکدر بلمردی صرصرحریفه اجیوب
ایتدی شمدی قیزی باباسی لاهور شاهه سهیلدن خلاص ایده مزمی کلوب ددی حریف دکدره زیرا سهیل کوهی متین حرامیدر
اکا حریفا ولیمزدی صرصرشیدی قیزی واروب سهیلدن الوب باباسنه ویرسه بکاتابع اولورمی ددی اول شخص جانته منت
زیرا قیزی پك سورددکده وارایمدی سن لاهور شاهه سویله اکر قیزحاجتی ایسه کلوب بکاتابع اولسون قیزی سهیلدن
الیوبره یم اکر سؤال ایدرسه بکا اشکبود هندی دیرلرواقعده بکاصاحبقرانلق ویرلدی شمدی خاقان زمین اوزره
کیدرم اندن قتال زنکی دیرلر برصاحبقران واردرانی باصوب کندیمه تابع ایلکم کیدرمردی اول کمسه اورالرده آت
چوق برینه برینه سوارا ولوب عزم لاهور ایلدی مکر مقدم منهزم اولن لشکر فرارلاهور هندی یه واروب خبر
ویرمشلرایدی لاهور هندی تزیه اون بش بیك قدر عسکرایله بنویآت بوینه دوشوب کلوردی اول شخص یولده
راست کلوب صرصرك ویردیکی جواب سویلدی لاهور جانته منت همان تك قیزم سهیل الذن خلاص ایلسون ددی صرصرك
اولدوغی یره عزم ایدوب کلمکده اما بوطرفدن اول شخص کیدیخته صرصرزنکی نکربازنکرنك وارسی عسکرم طمطراقله احوالی
بلدیرین واروب قیزی سهیل کوهیدن چالوب کتوره یم دیوب عسکرم کوندردی کندی کوهیلرك برینك سکلنه کیروب
سهیلك مکانته واردی سهیل حرامی دخی ایوشکارالدم دیوقیزی مغاره سنه کتوریب تنهاجه نذیلری ایله مجلس قوریب
قیزی یانته المش عشرت ایلردی صرصرساقی اولان حریفی برطرفه یقیله یقوب شکنه کیروی وشرابدار وقتوب جملهسین
داروردن کچوردی اندن سهیل ایله قیزی چالوب برتنهایره چقاردی زنکرنك عیارك صورتنه کیروب سهیلك عقلینی
کتوردی سهیل کوهی کوزین آچدی کندین برتوبیایاندم الی بغلو بولدی تعجب ایلدی بونه حالدر دیوناکاه قرشوسنده صرصرك
کوردی کیمسین بنی بوندم نیه کتوردك ددی صرصریاسهیل سنی بن بغلیوب بوندم کتوردمکر بکازنکرنك عیاردیرلرایدم
برصاحبقرانم واردراشکبود هندی دیرلرصاحبقراندروشویله برپهلوانددیوکندویی وافرمدح ایلادی وبوقیزی
المش سین افندم اشکبود هندی دخی بنی کوندردی وارقیزی الوب کتوردیوبندم کلوب هم قیزی وهم سنی الوب افندم
اولن اشکبوده تابع اولورسون بوبندن خلاص اولورسین والاباشیکی کسرمردی سهیل کوردی عیارکمندوسین کرجکدن
اولدرامان عیاربندیرسك ایدیم بخت شوش طیله قیزی افندك یکاویرسه ددی صرصرنوله دیوب بونلری آلدی لشکره
کتوردی زنکرنکاحوالی بلدردی سنك صورتنده سهیله شویله دیدم سهیل دخی شویله ددی یارین دیوامدم قرشومه کتوروب

كتوروب بكاديد وكيم كبي سويله ديو تنبيه ايلدي وكندي بنه اشكبود صورتنه كيروب يرنده باندي صباح اولدي
اشكبود صورت صرصر يرندن طوروب ديوان ايلدي زنكرنك عيار اولدم سهيل كوهي ميدانه كتوردي صرصر ايتدي
باز نكرنك بوندن دردي زنكرك ايتدي دولتلو صاحبقران امر ايلدوكين قيزي كتوردم اشته بو قيزي قبان پهلوان سهيل كوهي
ديرلر برمعقول دلاور در اكر قيزي ويرر سكن نسيزه بنده اولورم ددي پازار يابدي وسهيله دخي اعتماد كلوب اندن سهيل
واروب اشكبود اوكنه وارد قدن مخالفت ايلمه ديوز نكرنك بويله ديوب نه ديرسين پهلوان قوليكي طوررسين ددكده سهيله
دوررم ددي صرصره قيزي ويره جك اولدي انجق باباسي دخي برحال اولنجه صبر ايلسون ددي سهيل راضي اولدي
اول ساعت بندين آلديلر سهيل قالقوب تمنا ايلدي صرصر سهيلي سرعسكر ايلدي سهيل خبر كوندوروب اون بيك عسكري كلدي
صرصر بونلره باركاهلو ويروب سرعسكر يرنده سهيل ايجون برمكلف باركاه قورديلر سهيل كجوب قرار ايلدي ايرتسي كون اون
بيك ايله لاهور هندي كلوب سويله قوندي وقيزي بخنه اولدوغي خبر آلوب بكا غالب كلوب سه قيزم سهيله ويرمددي امتحان اولديلر
سهيل كوهي لاهور هندينه هروجهله غالب كلدي لاهور دخي تابع اولوب قلعه سنه آدم كوندردي قيزك جهاز اشياسين كندوسنه
لازم اولنجق نه وار ايسه كتوروب يرينه وكيل نصب ايلدي ودوكون ايدوب قيزي سهيله عقد نكاح ايلديلر بو اراده
هرورازهند بنك يانده اولنلر دخي برقاچي واروب قرار ايدوب باباسي وارد رازهند ينه خبر ويرديلر وارد رازهندي
تزيد اوتوز بيك قدر عسكر ايله بنوب كلدي سهيلدن اوغلي قانن طلب ايلدي جنك ايده لم يابنى ده اولدر وباخود اوغلوم يرنده
بنده سني اولدورم ددي اول قول اوزره ميدانه كيروب جنك ايلديلر سهيل كوهي امان ويرميوب وارد رازي قتل
ايلدي صرصر سهيل آديني سهيل سرافراز قودي اندن اوتوز بيك عسكري امان ديوب مسلمان اولديلر صرصر وارد رازك
نقد راشياسي وار ايسه حفظ ايدوب قلعهٔ وارد رازي سهيله ويردي جمله ايكيوز التي بيك عسكر اولوب سهيل قيزي ايله
قالقوب قلعهٔ وارد رارا وزده واردلر خلقني اسلومه كتوروب قلعهٔ سهيله تسليم ايلدي سهيل يرينه وكيل نصب ايدوب
اندن قالقوب عزم خاقان زمين ايدوب زمينه خاقان زمينه ايكي قوناق قالمقنوب صرصر اوجكون اوتوراق ندا
اندن طمطراق زنكي وزنكرنكي واروب بركره بن قتال لشكرين تجسس ايدم يمركوره يمرنه حالده درسن اشكبودك برادر
فكري واردر ديوب صوشدورك اكر اقتضا ايلر ايسه ددي بعده كندي تبديل صورت لشكر فرامرزه كتدي مدت
سهيل ايچره خاقان زمينه اوكنه ايردي نه كوردي عسكر اسلوم بحر بيكران كبي جا لقنوب يا تورهلا اسكندر كبر اسرابرده
ايروب ايچري كيروب فرامرزي كوردي باي تخت صنده ليسنده قطران طلومي كبي اوتوررباش سر قبلون يرنده فرخزاد
خاقاني اوتوررد كوردي يوزيكرمي آلتي ارديش قدي وار بيقلدم اورن مثال بناكوشدن اشوري برصلوبت وبرمنهات
صاحبي پهلوانلر كيم صرصر تحسين ايلدي ومظفرشاهي كوردي بلديكيم فرامرز بوبادشاهي يكي تابع ايلش برطريق ايله خبر
آلدي ادلرين وبخنه تابع اولدقلرين برقاچ كوندن عزم ايران زمين اتسلركدردديلر وعيار باشي يرنده زنوك

عیاری کوردی واوغلی چلدره کی کوردی باش خلیفه مقامنده اصلو یاپاسی غایب اولدوغی حاجتی بیانه دکلدر اولسون نابکار لر
بنده سزه مقدار یکزی بلدرمز ایسم بنده آدم صرصر اولسون دیوب بنه اوصول ایله طشره چقدی اوراده دن بنه کندی
لشکر بنه واردی اندن دیوان ایدوب ایکی نامه یازدی بری اشکبود هندی اغزندن کم صاحبقران لق بکا ویرلدی سنده
اولان لاقی صاحبقرانی کوندروب کندن دخی سلوب بن دعواسندن کچدم دیوب بکا تابع اولمسین یوق دیرسك وقتکه
حاضر اولمسین برده زنکرنك اغزندن صرصر نامه برعیارك ویلوبته کلوب دخمه ده هلوك اولدی ایغق دخمه کیرمزدن مقدم
وصیت ایلدی اکربن دخمه ده هلوك اولورسم قتال زنکیسك حضورنده بنم اشیام وارداکلمسین دیو سپارش ایلدی ایمدی
صرصر عیارك نسی وار ایسه بکا تسلیم ایده سین دیوب نامه لری زنکرنك عیاره ویروب صورت معامله قتال زنکیه
کوندردی زنکر بکك اردندن چقوب بتدیل بنه زنکرنك صورتنه کیروب زنکرنك دوندی صرصر درنامه لری الوب
طبان قالدیروب لشکر فرامرزه طوغری سراپرده قپوسنه کلدی الچیم نامه وارعرض ایدك صاحبقرانکره دیو نعره
اوردی واروب فرامرزه دولتلو صاحبقران سراپرده قپوسنه برعیار کلدی الچیم نامه وار درسینه بولشمق استردیلر
فرامرز کلسون کوره لم ددی عیار لر چقوب صرصرك اوکنده دوشوب ایچری کتوردیلر صرصر تخت اوکنه کلیجه براوپوب
نامهٔ چقاروب فرامرزه صوندی فرامرز صرصرك یوزینه بقوب عیار سنك الچیلك ایله پادشاهلره وارد وغین وارمیدر
ددی صرصر ده چوق ددی فرامرز یا اینجون قاعدهٔ بلمزسین نامهٔ پادشاهلره ویریلور بکا اینجون ویردك ددی
صرصر یا قتال بن اول قاعده لری بیلورم ایغق بو نامه مخصوص سکا یازلمشدر پادشاهلر عائد اولور بو نامه ده برنسنه
یوقدر ددی فرامرز یا اویلی دیوب نامهٔ آلوب مهرین کیدروب برکنه کندی مطالعه ایدوب کولدی اندن فیلسوف دانانك
الینه ویردی دیمشکه بنم قائمدن اشکبود هندی وصاحبقران عالم سنکه صاحبقران نامی ایله شهرت ویرن قتال
زنکی سین ایکی صاحبقران برعصرده اولماز وایکی عنقا برلانه ده یاورمز چقار مز نامم وصول بولدقده کلوب خاکپایمه
یوزسوریب صاحبقرانلق دعواسندن فراغت ایدوب بکا تابع اولمسین یوق دیرسك وقتنه حاضر اولمسین دیمش
فرامرز نامهٔ الوب صرصر ویردی پیانه سویلمش بو اشکبود کیم ایمش بلنلر تعریف ایلدیلر بو اراده صرصر اول نامهٔ آلوب
برغنوی نامردخی چقاروب ویردی فرامرز آینده آلوب مهرین بوزوب آچوب مطالعه ایلدی مفهوم نامه بنکیم زنکرنك
عیارم صرصر سیکا رنامزده برعیارك ویلوبته کلوب دخمه ده هلوك اولدی ایغق دخمه کیرمزدن مقدم بکا وصیت ایلدیکه
اکربن دخمه ده قالوب هلوك اولورسم قتال زنکی یانمزده بنم اشیام وارانلری قبض ایدوب روحمه خیر دعا ایله یاد ایده سین
دیو یا امانت ایلدی و دخمه کیروب غنوی چقادی بیلدك کیم هلوك اولدی ایمدی صرصرك سنك یانکده هرنقدر اشیاسی
وار ایسه بلاقصور واران عیاریه تسلیم ایدوب بوجانبه ارسال ایده سین اکر یوق دیوب ویرمکده عنادمخالفت ایلرسك
بن انی جبرائیل دخی المغنه قادرم صکره اولی بنجون بلدرمدك دیمه سین دیوب نامهٔ تمام ایلمش فرامرز صرصرك هلوك اولدوغی

اولدغی جبرین اشید بجه کوزلرینه یاش ایله طلوب دریغ شویله یرعیاره نائل اولدق ایدی انکده قیمتین بلیوب الدن چقاردق
برملعون خاطری ایچون غربت اختیار ایدوب هلوکنه سبب اولدق دیوب تاسف ایلدی جمله بکلردخی آچیدیلر اما فرامرز
غضب دریاسی جوش ایدوب جیرا الورمدیدوکنه آتش محض اولوب صرصردوندی وارعیارن نکرنك دکلری عیاره سویله
صوصرك مالندن انك دیشنه طاش بیله ویرمو اکردخی فی الواقع صرصرهلوك اولدی ایسه انك بوینه صلب اوغلی
وارایدی اشیاسی اکا قالورز نکرنك اندن علاوه قرسی یوقدر بلدوکندن قالمسون ددی صرصره جائزه سین ویروب
یولادی صرصردونوب سراپرده دن چقوب اوراد ن طپان الوب لشکرینه کلدی محفی طمطراقدوز نکرنك ایله
کورشوب اولدوغی کبی نقل ایلدی ایرتسی دیوان ایدوب پای تخته کچدی زنکرنك یولدن کلوركی کلوب صورت
معامله نامه نك جوابن صانکی اول کتوردی صرصردخی عسکرینه تنبیه ایدوب الای ایله اول منزلدن قالقوب عزم لشکر
فرامرز ایلدیلر بروده صوصرکتدکدن صکره بکلر فرامرزه دولتلو صاحبقران بریردن اشکبود هندینك عسکرین تماشا
ایلسك ددیلر فرامرزدر رضا ویردی کله جکلری یول اوزره برسایبان قورلدی ایرتسی کون بکلر ایله فرامرز در شکار
طریقی اوزره سوار اولوب واردیلر سایبانلنده قرار ایلدیلر برازدن کوردیلر صرصرك کلکی طرفدن توزلر
نمایان اولدی بادصبا قرشوار وب اول غباری دامنندن کربیانته وارنجه ایکی شق ایدوب فرق علم ظاهر اولدی
فرق بیك ارك نشانیدر علم سایه سنده سهیل سرافراز برزنده رخشی جهان بیمایه سوار اولمش کلوب کچدی وارو ب
لشکر فرامرزك مقابله سنده بارکاه بادپای طعسان طغوز قبه اوزرینه قورولوب صرصر تنبیه ایلمش ایدیکه بارکاهه درت جانبدن
آتش ایلدیلر خارل خارل بارکاه یانمغه باشلدی بصلر کوروب بره بره دولتلو صاحبقران هله باقك اشکبود هندینك بارکاهی
طلوع شدی بچه بنارد دیلر فرامرزدخی عجبا ندن یاندی بوینه برسر وارانچق دیوب اول طرفه نکران اولدیلر تمام بارکاهك
کیری پاسی یانوب آتش محو اولدی بارکاه بیاض اویله یرنده قالدی فرامرز بلدیکم سمندر پوستندن دراندنصکره اطرافته
بارصاه قوردیلر ناکاه بنه توزلر قپوب اوتوز علم ظاهر اولدی اوتوز بیك ارك نشانه سیدر علم سایه سنده طمطراق زنکی
کلوب کوردی عجبا اشکبود هندی بومیدر دیلر امتازنکی طمطراق دخی وارو ب قوندی بریکادن بنه توزلر قپوب سکسان
بیك ایله جمشید شاه کلوب کچدی انك اردنجه لاهور هندی کلدی اوتوز بیك ایله اندن صکره برعظیم غبار دخی ظاهر
اولدی کوردیلر اشکبود هندی یوزاوتوز درت اریشی قدیله برکرکدان سوار اولمش اوکنجه ایکی فیل اوزره برتخت رسمنده
محتشم بندجانوب اوزرینه طاعنه بکمز بر کورز قومشلرانك اردنجه برفیل اوزرنده زنکرنك عیار دخی خاوج بیك بیاده
ایله اوکنجه عیارانه لعب هنر عرض ایدرك کلوب کچدی شاهلر پهلوانلر قرشولیوب اشکبودی بارکاهنه ایلتدیلر عشرك
اردی کسیلوب اشکبود صورت صرصر کلوب قوندقده قاعده صاحبقرانی اوزده اوچکون اسایش دردخی کون دیوانده
ایدوب صرصرالتن ملوحظه نکرارنامه یازوب بنه زنکرنك صورتنده فرامرزه ایلتدی فرامرزاوقیوب عیارین اشکبوده جواب

ویردك یاسوز ایله امتحان اولنمان اکر میدانده بکاغالب کلهٔ بیلورسه اولزمان دخی بلدوکی الندن اکر خدا فرصت ویروب
بن اکاغالب کلورسم اشته دائرهٔ دیواندن اولان پهلوانلرکبی انکره قولاغنه خلقه کچورب مقدارینه کوره برصندوقی ویروب
خذ ممتزه قوالتوره ددی صرصر سرایردهٔ دن چقوب فی الحال تبدیل اولدی کوره یمرنه سویلشورلر دیوانه کبردی امامصر
زنکرنك صورتنده دیواندن چقوب کندی زیوك عیار صرصرك اوغلی چلدك سرپازه اشارت ایدوب دیواندن طشره چقدیلر
صرصر بونلری کوروب اوصول ایله اردلرینه دوشدی بونلر بریره کلوب واره لم شول زنکرنك عیاری صید ایدوب برخنه
کچه لم اولدخی بلسون بزم عیارلرغیمزی ددیلر صرصر بونلرك بو مرادلرین بلوب انلردن اول طبان الدی کلکماری یولاوزرینه
برمقرمه ایله دارولوقیوزل اوزم قیوب امّا انسانك چهره سی کورینوردی بونلر کورنجه بری دوشورمش انجق اوزم ایمش
دیوب برآوچ پیه رك اوردوی صرصره کیردیلر دارودرایر یشوب بربرینك اوزرینه یقلدیلر صرصر زنکرنك صورت
کلوب اوچنده بزم چکوب چاره کلوب زیوکی الی قودی وچلدك ایله سرپازی برمرصندوقه قیوب برچارپایه حمل ایلدی
وزنکرنك عیار صورتنده الوب دوغری سرایردهٔ اسکندراوکنه کتوروب فرامرزك حضورینه کیردی ممتاز دشکرهٔ اشکبود هندی
سلام ایلدی سپزك اوردوکنارنده بریوك بولنلرایکی صندوق اشکبود هندی یرکتوردیلر دلالاجاغزیدی کمسه صاتیجی مقادی
قتال زنکی اوردوسندن دردیوب سینه کوندردی یارین چنك درحاضراولسونلر ددی دیوب چقوب کندی فرامرز صدر قلعه
کتورب کلیدلودرد للآل اچاغزیدی کمسه بندر دیمدی فرامرز عجبا بوصندوقلرده نه وار دردیرکن چلدك ایله سرپازك عقللری
کلوب کندولرین بردار یرده کورهدیلر نه دردیوب قالقوب اوتورایمر دیمجه باسنلرین صندوقه اوردیلر اوخ زیوب
صاینجه صندوقلر حرکتکه کلدی کورب یره کورك صندوقلر حرکت ایلر بوندن برایشن واردر آچوك سئول صندوقلرین
کلیدك دیوب اندن پهلوانك بری قالقوب کلیدی قیروب قپاقلرین آچدی ایچری بقدی یرنده چلدك وبرنده
سرپاز یاندقلری یردن بقرلر کولب مقیدا اولدی فرامرز ندراصلی پهلوان بخون کولرسین ددکده اول پهلوان دخی
صندوقلری دوردی عیارلر یوارلنوب چقدیلر جمله کوردیلر کمرچلدك ایله سرپازدر فرامرز بونلری بویله کورنجه آتشی محض
اولوب توه یره نابعهار عیارلردیوبونلری ازایدوب قودی بونلر جبیل اولدیلر صرصر بونلرك تبدیل سیرین چالوب اورادن
کندی لشکرینه کلدی زیوك عیاری دخی زنکرنك عیار صورتنه قیوب کندی زیوك اولدی کلیم پرده پرقیوب طوغری سرایردهٔ
اسکندره کلوب ایچری کیروب صرصر زنکرنك دیوزیوه کی یره قودی فرامرز بقوب ندر یاز زیوك دیوصرصر دردولتلو
صاحبقران بوکون اشکبود اوردوسین سیرایده لم دیوچلدك وسرپازاوجیمز قالقوب اول جانبه واردق مکر بوزنکرنك
عیار بزلری کوزلرایمش حرمزاده یول اوزره برمقرمه ایله اوزم براقمش بزده بولوب ظاهر بری دوشورمشدر دیوبرآوچ
آلوب یدك مکر دارپلوایمش اوچیمز دخی دارویشوب یقلدق بزی الوب چادرینه ایلتمش بووقتده دارم دفع اولوب کوزم
آچدم کندم غیری چادرده بنداچره کوردم یانمزده بربکجی وارغیری کیمسه یوق اول بکجیدن سؤال ایتدم بوارانره دریو

دیو اولدخی ابتدی بو اراسلطان عیاران اولان زنکرنك عیارك بارکاهیه رسیدی بو ارایه کتوروب ایکیکرتی بوصندوقه
قیوب آلوب کتدی بلمم قزه کتوردی ددی وقالقوب قضاء حاجته کتدی بنده برطریق ایله بندهم چوزوب خلاص اولدم
اوراده فرارایدوب کلوركن کوردم بزم اوردودن بری کلور تزیر صقاصورت اوکین آلوب الیمده برطاس دارولوصو
وارایدی بوکاویردم غایت کندوسنه تشنلك کلمش صوی آلوب ایچدی براز کیدیجه یقلدی بنده چکوب اشته بونده
کتوردم ددی فرامرز ك عیارلری صندوق ایله کتوردیکی کوچنه کلمشیدی حفظ ایدوب صرصره زیوك دیوینك کیسه
التون باغشلدی صرصر درآلتونلری آلوب اینانمیرلشدردی اندن زنکرنك عیاره یازیوك کل بوزنکر تکی بنم چادره کتور
دار وسین بك زیاده درشمدی بلمز آیلدقده بنه کتورصاحبقران عالم سویلدوب بیجه دیلرسه ایلسون بیرنك زنکرنك دیو
زیوکی آلوب کندی چادرینه ایلتدی ویانده عقلی کلیجه بکلدی بروده صرصر بربهانه ایله طشره چیقوب فی الحال تبدیل
اولدی وینه ایچری کیروب برکوشه ده سیره طوردی اوتده زیوك یانداق عقلی کلدی کوزآچدی کندوسین بنه کندو
چادرنده بولدی بغلوقرشوسنده نیرنك عیارطورر زیوك دونوب یانیرنك بنی بویله کیمسه بغلدی ددی نابکار زنکرنك
کیمسه بغلسه کرك بارکاه قتال زنکیمنك عیار باشیسی اوکان سلطان عیاران زیوك عیار کتوردی ددی زیوك عیار تعجب ایدوب
یانابکار بن کیمسه ددی نیرنك کیمسه اولسه کرك بللو پراشته اشکبود هندی ایله کلن زنکرنك عیار سین ددی زیوك نه یاتارسین سویلر
نابکار دلومی اولدك یوخسه اسرارمی بیدك یاخود عورت بوکوسنه می اوغزارك بن زیوك دکلیمسه ددی نیرنك کولوب یانابکار
حیله ایله بنی الدایوب برطریق ایله خلاص اولمق استر دیوب زیوکی آلدی دیوان فرامرزه کتوردی دولتلو صاحبقران هلله
نابکار عیاری سویلدك کورك نه سویلربن زیوك عیارم دیوحیله ایله قورتلمق استر ددی فرامرز دونوب عیار سین کیمسین ددی
زیوك شاشوب بهی دولتلو صاحبقران بونیز اصل سوزدرینی بلمز سکز ظاهر زیوك عیارم ددی ارباب دیوان زیوك
سوزینه کولشدیلر زیوکده بوزیلوب بکلرینه کولرسز بسبللو مراد یکز بکارنك ایدوب ارشمکدرد دکده فرامرز بره قفی
زیوه کی چاعزك کلسون کوره لم زیوك بونلرك قنغیسیدردی زیوکی اردیلر بوقدر عیارك بری زیوه کك اوکنه برآینه
طتوویردی زیوك قیافته بقدی زنکرنك عیار صورتنده های نابکار زنکرنك کوردکی بنی کندی صورتنه قویمش دیوب حاصلی
زیوك بلینوب صالیویردیلر فرامرز زیوه کی براز تعزیر ایدوب اول اویکی ایله چنك ندا اتدردی یارین چنکدردیو صرصر
هب بونلری تماشا ایدوب چنك خبرین آلوب اوراده قالقوب کندی لشکرینه کلدی اشکبود هندی صورتنه کیروب
برنده اوبوردی ویارین چنکدردیو ندا اتدردی ایکی جانبدن صباحه منتظر اولدیلر چون صباح اولدی ایکی طرفدن
چنك حربیلر چالنوب ایکیوز آلتی بیك ارایله صرصر بندی بهلوانلرینه مقدار عسکر ایله برودن فرامرز بنوب بربرلرینه مقابل
اولدیلر میدان آچیلوب کیم کیمه میدانده یرکن صرصر سهیله اشارت ایدوب کلدی واریاسهیل میدانه کیرامامصقین قتال
فیلونی فلونی دعوت ایله ارکبی اولوب کیره فی بلوزخم بنده جك ددی وزنکرنکدخی تنبیه ایلدی عیار ایله سهیلك یانندن

ایلمه یقد وعتین بنده چمك وسهیله اکر برخطا اولورسه بعلمیتوب میداندن قیوب چقاردی سهیل آت سورروب میدانه
کیردی ونعره اورب ارطلب ایلدی بر پهلوان اوکین آلوب چنکم طوردیلر سهیل بونك حملهلرین منع ایدوب برضرب ایله
آلوده ایلدی عیارلر بغلیوب علم سایرسنه ایلتدی بردخی کیردی اینده اویله ایلدی اولکون ناا خشام اولیجه سهیل
سرافرازاون درت نفر پهلوان بنده چکدی اخشام دوندیلر وقوندیلر اما صرصر بر عظیم جیس خانه بارکاهی قوردیروب اطرافین
اویله محافظه ایلدیکیم برمور سیاه یعنی قرنجه شب دار کیجه ایچره ایاغین حرکت ایدرسه کورلردی وصداسین دخی بلکی
اشیدرلردی اندن صکره عالم اغیاردن صالی اولدقدن اول تبدیل صورت لشکری فرامرزه کلوب قهقشانك زیردستك
بارکاهنه کیردی یاتورکن دارولیوب کلیمر بردسته قیوب وارمدسته اوروب طوغری اول جیس خانه بارکاهنه کتوردی
زنکونك صورت بکجیده بولشوب قهقشانی اولکون اسیر اولن پهلوانلرك یانده بنده اوردی وکلوب یرنده یاتدی چونکم
صباح اولدی ایکی عسکر برلرندن طورب جنکه حاضر اولمغه باشلدیلر ناکاه قهقشانك بارکاهنده برفریاد قوپدی بوه ندر
اصلی دیمکه غلامیلر کلوب بوکیجه پهلوانمزی غایب ایلدك ارادق بولنمدی قندوکی بلمز عجبا بنجه اولدی دیو درلو
درلو معنالر ویردیلر هپسی سوار اولوب مقابل اولدیلر میداندر اچلدی سهیل میدانه کیروب ارطلب ایلدی فرامرز طرفندن
کیره نی آلوده ایلدی اخشام اولیجه بنه اون ایکی پهلوان بنده چکدی طبل ارام چالنوب دونوب قوندیلر اولاسیر اولان
پهلوانلری جیس خانه چادرینه ایلتدیلر فرامرز دخی دونوب قوندی دیوانه بکلرکلوب وپادشاهلر جمع اولدیلر فرامرز
بکلر سهیل چوق پهلوانلرا اولورا ولمازپهلوان میدانکه کیرمسون دردی وقت خاب کلیجه صحبت ایدوب هرکسی بارکاهنه
کتدی یاتوب اویودی صرصر اول کیجه تبدیل صورت کلوب اوران آهو زین جامه خابنده یاتورکن دارولیوب ارقه سنه
اوردی کندی لشکرینه کتوروب جیس خانده قهقشانك یانده بنده ایلدی وکلوب یرنده یاتوب چونکه صباح
اولدی اورانك بارکاهندن برفریاد قوپدی بوکیجه غایب اولدی دیدیلر بلدیلر کیم عیاا اشیدرناکاه صرصر طرفندن جنك
حربیلر چالنوب ایکی لشکر سوار اولوب بربرلرینه مقابل اولدیلر میدان آچیلوب سهیل بنه میدانه کیردی نعره اوروب
ارطلب ایلدکده فرامرز طرفندن سیلون سیه پوش نامنده بردکاور آت سورب میدانه کیردی سهیلك اوکین الدی
سویلشورلرکن اغشوب چنکه باشلدیلر الرلرندن یدیشر حمله خطا کچدی عاقبت سهیل اینده برضرب اوروب یقدی عیارلرینده
چکوب علم دینه ایلتدیلر انك اردنجه تهمورا حضوری کیردی طقوز حمله دنصکره سهیل آینده یقوب بنده چکدی غضبان
تیغ زن کیردی اون درت حمله دن صکره سهیل اینده بنده ایلدی مشغول زنکی کیردی اخشام یقین ایدی سهیل آینده
بنده ایدوب ایکی جابندن طبل ارام چالنوب دونوب قوندیلر اسیر اولن پهلوانلری جیس خانه بارکاهنه قودیلر بوطرفدن فرامرز
دونوب سراپرده یه کلدی بکلر پادشاهلر کلوب برلرنده قرار ایلدکده فرامرز عیارلره نابکار اشته پهلوانلرمز غایب اولنجه باشلدیلر
معلوم اولدی عیارا شیدرسزلرنا صل عیارسزبوحرامزاده الکتورمزسکز دیوب بونلره براز تعزیر ایلدی زنیوك غیرتنه کلوب جلدکی

جلدکی وسرپازی ونیزنك عیاری الوب صرصر عسکر بینه کتدیلر کیمرواروب همرزنکر نکی الهکتوره لرو همراسیرلری خلاص ایلیه لر
یونلر لشکر صرصره کلوب بارکاه بادپایه کیردیلر کوردیلرا شکبود هندی عفتنده اوتورمش اولکونك جنکین سویلشورلر
وزنکرنك عیارقرشوسنده لطیفه وشقالرایلر یونلر برکوشه ده طورب تماشایه باشلدیلر بارکاه صرصر کوزین قرارروب
اطرافه نکاه انداز اولدقده کوزی عیارلره ایلشدی کوردی درت نفر یکانه لرطورب دیوانی تماشا ایلرلرزنکرنکه کلدیو
اشارت ایلدی زنکرنك ده صرصوك یانینه کلدی صرصر زنکرنکك قولاغنه قتال زنکمنك عیارلری تبدیل قیافه ن سحتده طورلر
کوره یم سنی سئونلری اوصول ایله الهکتورامتابردن اوزرینه وارمه ددی زنکرنك نولدیوب دوندی کلوب بینه برنده
اوتوردی عیارلرکوردیلرا شکبود هندی زنکرنکی چاغروب قولاغنه برنسنه ددی عجیابزدن اوتوریمی سویلدی اولدیوب
خوفه دوشدیلرامتاکوردیلربینه زنکرنك یرینه کلوب اوتوردی بزدن اوتوری دکلایمش دیوب مقیدا ولدیلربرازطورب
واره لم حبس خانه چادرین کوره لم برطرفندن کیریلورمی دیوب سراپرده دن طشره اولدیلرزنکرنك بونلرك ارقدن
قالقوب اردلرنجه طشره چقوب بونلردخی حبس خانه چادری یانینه کلوب درت نفرعیارلراولقدر دولاندیلرکیمر
اولمدنی طرفندن کیرجك محل بولمدیلرعاجزاولوب باری واروب زنکرنکی الهکتوره لم دیودوندیلرزنکرنك بونلری
عیارکش
قوللیوب عیارلره خبرایلدی عیارلر بونلرك اطرافن آلوب ای نابکارجاسوسلر دیوب اوزرینه هجوم ایلدیلر فرامرز
بوحالی کورب نابکارزنکرنك بزی طوتدی بوغازی الدویرمدن قچابلیدك دیوب بونلرجان قورتارمق اردنجه اولدیلر
اوردیکم
تیزسلکوب بونلرك اردندن بونلرعیارلرایله طورشورکن نیرنك عیارك ایکی کتفی اوریتسنه برتبرد وکدوسی اویله
یورلر
فی الحال نیرنك عیارپوزینك اوزرینه قپاندی زنکرنك قملداتیوب بنده چکدی اوچی ال خنجراوروب چنك ایدرك کیده
مکرصرصرزنکرنکدن صکره قالقوب خلوت بارکاهنه کیردی فی الحال تبدیل صورت اول طشره چقدی کوردی عیارلر
ایله اوج نفرکیمسنه اردندن طتوك سول نابکارلری دیوب چاغروب صرصراوغلی جلدکی یقوب بنده چکدی زنکرنك
صرصری کوردی غیرتکدی ایروب سرپازایله چنکی طوردی سرپازایسه متین عیارایدی زنکرنك جوابه قادرولمدی
زبون اولدی همان ایروب آنیده یقدی سرپازیده بنده چکدیلر بوارادهزبوك غایت چابك پیاده ایدی طبان آلوب
قرانلقده کوزدن نهان اولوب تزیرعیری صورتکیروب برطرفنه کتدی صرصروزنکرنك زیوکی غایب ایلدیلرافوج عیاری
کتوروب حبس ایدوب بنده چکدیلراندن صرصر طبان قالدیروب فرامرزاوردوسنه کلدی ملك سیفك چادرینه کیروب
داروغه کچوروب کلیمه قیوب ارقه سنه اوروب طوعری حبس خانه بارکاهنه کتوردی قپهشان یانندهبنده چکدی اومراد
بارکاه بادپایه کلوب یاندی کیجه کچوب صباح اولدی کون قبهٔ فلکدن باش کوسترووب عالمی نورریزدان ایله منور ایلدکده
اوغرامشدکده
ملك سیفك علوملکی کلوب بقدیلرملك سیف یوقدرارادیلر بولمادی بلدیلرکیمر اولدیغی اول برپهلوانلرك اوغرادیغنه
کلوب فرامرزه خبرویردیلر فرامرزالم چیکوب برجانور پوپهلوانلری بررپرصلوب کتورن عیارا شیدرعیری بنده عیارلرینی

عیار حسابندہ بیلہ دکلدرآہ بو وقتدہ ھای صرصرکرک ایدی شویلہ برعیارك قیمتین بلیوب الدن چقردق دیو چوق تأسف
ایلدی ناگاہ اشکبود ھندینك طرفندن چنك حربیلر چالندی ایکی لشکر سوار اولوب میدانہ کلوب بربرلرینہ مقابل اولدیلر
سھیل سرفرازینہ میدانہ کیروب ارطلب ایلدکدہ فرامرز طرفندن بھزاد بدخشانی کیردی سھیلك اوکین آلوب جنکہ
باشلدیلر اراللرندن اودن بشر جملہ خطا کچدی عاقبت سھیل برضرب اوریب بھزادی یقدی بندہ چکدی انك اردنجہ جنید
سرباز کیردی براز جنکدن نصکرہ سھیل جنید یرہ الوده ایلدی بوکرہ قناطورز نکینك اوغلی قطورز نکی کیروب بین الصلاتین
اولنجہ جنك ایلدیلر عاقبت برضرب اوروب آیندہ آلوده ایلدی اندن سعد سپید اندام نعره اوروب سھیلك اوکین آلدیلر یاشلدیلر
چنکما خشایقین اولنجہ سھیل سعد سپید اندامك رخشین اولدردی سعد پیاده قالنجہ دال تیغ اولوب سھیلك رخشنی قبچ
آیقلرین چالوب اندن سھیل دخی پیاده اولوب بربرلرینہ قلچ حوالہ ایدوب بوزرنجم اوردیلر فرامرز بوفکوروب قطبی سوردی
اراللرینہ کیروب بونلری آیردی طبل ارام چالنوب دوندیلر پھلوانلرك زنکمدن صاروب نشانی ویردیلر صرصراول کیجہ
سعلوب قناطورز نکی چالدی ایرکندن طبل لرچالدیروب میدانہ یوریدی بربرم قناطورك غایب اولدوغنی دخی فرامرزہ
خبرویردیلر فرامرز ماول اولوب کوس حربیلرم طرہ لراوردیلر اندن میدانہ یوریدیلر ایکی لشکر بربرلرینہ مقابل اولوب
میدان اچلدی صرصر طرفندن طمطراق بولاد پوش کوکدان سوریب میدانہ کیردی طرید جولاندہ نصکرہ نعره اوروب ارطلب ایلدی
فرامرز پھلوانلرندن صفدر صف شکن اذین آلوب میدانہ کیردی طمطراق زنکینك اوکین آلوب بربرلرینہ اسملریت
بلدردیلر اندن باشلدیلر چنکہ طمطراق زنکی عاقبت صف شکنی آلوده ایدوب عیارلربندہ چکدی اندن عمران بدخشانی
کیردی طمطراق آیندہ آلوده ایلدی حاصلی طمطراق اولکون خلیفہ لردن یدی نفر دکاورآلوده ایلدی اخشام دونوب قوندیلر
صرصراولکیجہ کلکون زنکی چالدی ایرتہ ینہ مقابل اولدیلر طمطراق ینہ میدانہ کیردی سرخلیفہ لردن اولکون ینہ بش نفر
پھلوانلرکمتوردی کیجہ اولنجہ صرصر کلوب فرخزادی چالوب ایرتہ سی طمطراق کیروب ارطلب ایلدکدہ فرامرز کندی کیروب
طمطراقك اوکین آلدی عشق ایدوب یا طمطراق بوناصل اشدر کیم کیجہ عیار کوندروب پھلوانلری چالدیر رسکز دی یا قتال
بزعیارایشنہ قارشمز دیو بزم کاریمز میدانہ چنك ایلکدراکن چنکدہ حیلہ کارلق وارایسہ سویلہ دیوب فرامرزی الزام
ایلدی فرامرزدہ ایمدی حملہ ایلہ دیدکدہ طمطراق الینزہ یراوروب فرامرزہ برنیزہ حوالہ ایلدی فرامرز نیزہ طمطراقك
کلیشین کوروب سپرسکندری برابر ویردی یلمان نیزہ آیینہ سپری پوس ایلدکدہ علوعلو آتشلر نمایان اولدی فرامرز
نیزہ طبا بخلبوب بولندن آیردی قولتوق التندن یول کوسترووب طمطراق نیزہ ضبط ایدوب کچوب سرمیدانہ واردی فرامرز
طمطراقك نیزہ اوروشن کوروب آفرین ایلدی طمطراق اوتردن دونوب طوردی فرامرز بلدیکم مرادی بکایك دراللہ اسکندرہ
اوروب ایوشدی طمطراق برنیزہ اوردی طمطراق زنکی سپوم آلوب کرچہ منع ایلدی اماوجودی لرزہ ناك ایدوب فرامرزك
نہ مرتبہ قوتی مالك ایدوکین بلدی اندن الکورزکراتہ اوروب ایوشدی فرامرزہ برکورز اوردی فرامرز ارقدہ منع ایلدی فرامرز

فرامرز اوردی طمطراق منع ایدوب بونلردن اخشام اولنجه جنك ایدوب آت باشین چکوب طمطراقه دور ایلدی طمطراق
دخی دوردی فرامرز یا طمطراق بوکون سنکله آیرد اولمادق وار بوکیجه یی کبابی ایچ شراین تقویت بدن حاصل ایلمده یاتین بنه
جنکیمز باقیدر دیوب دوندی طمطراقده دونوب ایکی لشکردن طبل چالنوب دونوب قوندیلر فرامرزده بریرده بکلر و شاهلر
سؤال ایلدیلر فرامرز قناطورزنکی اقرانی پهلوانلردن دیوب مدح ایلدی اوتده دخی اشکبود صورت صرصر طمطراقدن
قتّال زنکی صوردی طمطراقده مدح ایلیوب اول کیجه کچدی صرصر پهلوان چالمدی صباح اولدی بنه طمطراق ایله فرامرز
میدانه کیروب تا اخشام اولنجه جنك ایدوب دوندیلر صباح اولدی بنه بندیلر حاصلی فرامرز طمطراقدن اون سکز
کون رخصت ویروب اون سکز کون اوبله وقتنده رخشلر بندن یره اینوب پیاده دوالطوشدیلر فرامرز دوالدن
باصوب طمطراقه صرصر تعلیمی ایله فرامرزه تابع اولدی همان فرامرز قطیه سوار اولوب ارطلب ایلدکده صرصر اشکبود صورت
اوّلدن تنبیه اولنمشدی آنلرده کرکدان وکورز منتهای قوّت همان میدانه کیروب فرامرزك اوکنه آلدی صرصری اول هیئتده
کورن خوف ایدردی یارب قتّالی شول ناهکارك شرّندن سن صقلهدیو دعایه مشغول اولدیلر امّا صرصر فرامرزك علمی
اوکنده کلدی عشق ایلدی اندن دونوب یا قتّال اون سکز کوندر طمطراق کبی پهلوان ایله جنك ایلدك وار اوچکون اسایشی
ایدوب تقویت بدن حاصل ایله ده دردبخی کون غیری چنکیمز سنکله اولسون دردی فرامرز کولوب ایتدی یا اشکبود بنده
پورغونلق بوقدر همان چنك ایده لم دردی صرصر خیر یا قتّال بنم عرضم وار شمدی سنکله جنك ایدوب غالب کلسم یاقی اشکبود
فرامرزدی پورغون اولیوب قتّال غلبه ایلدی دیرلر بن بونامی قبول ایلم دردی دوندی فرامرزده دونوب قوندیلر فرامرز
سراپرده یه دعلوب پای تخت صنده ایسنده قرار ایلدی اندن طمطراق سرتپلون صنده ایسنه کیروب خدم وحشم وطبل علم
وبردی اولکون عیش ونوش ایلدیلر یاتاق محلی اولوب یاتدیلر صرصر سیکار اولیکیجه تبدیل صورت کلوب قهّار اعظملك
بارکاهنه کیردی وقهّاری دارودن کچوروب ارقه سنه اوردی وو کتوروب حبس خانه بارکاهنده بندی چکدی وکلوب یرنده
یاتدی صباح اولدی کوردیلر قهّار اعظم جام خوابنده یوقدر کلوب فرامرزده خبر ویردیلر فرامرز قهّارك غیب اولدوغنه
متألم اولدی اولکون کچوب اخشام اولدی صرصر کلوب اول کیجه ده جهان بخشی چالدی اول برلرینك یاتنده حبس ایلدی
صباح اولدقده کوردیلر جهان بخش جام خوابنده یوقدر غلوغلر کلوب فرامرزده خبر ویردکده فرامرز زیاده غمکین اولدی
زیوك عیاره بره ی نابکار عیار یوقدر کیجه درکیم هر کیجه بر پهلوان ضایع اولورسنك ایسه بر خبر المغنه بیله قادر
دکلسین اقتضا ایلدیکیم بوکیجه کندم وار وب بکلیم دردی زیوك عیاره اعتزار ایدوب بی سلطانم زنده بیلیم هر کیجه
کوزدیرمه اولمادی برحال ایله غورینه واصل اولیدم دردی اولکون زیوك چوق جدّ وسعی ایلدی اولمدی پهلوانلردن برخبر
الیمادی وحبس خانه چادرینه دخی برحال ایله یول بولمادی زنکرنك عیارك حیله سندن غافل دوشوب چنکدن هرکس
شکاره کندیلر فرامرز دخی المندن زیوك عیاری آلوب شکاره کندی برقاچ دانه شکار آلوب برمقرّح یردماوتوروب فرامرز

شکار ایلدوکی آهولرده کباب ایدوب عشرتنه باشلدی زنبوك عیار ده قرشوسنده سافیلوق ایدردی اما فرامرز ك نوش
ایلدوکی باده دوکندی دخی زیاده باده استدی زنبوك عیار دولتو صاحبقران باده قالمدی فی الحال واروب اوردوده
براز باده کتوروب صفالنك دیوب کندی مکرصرصر بربرده کوزه درایدی زنبوك عیارك فقاسنه دوشوب برابدال صورتنه
کیردی المینه بردسته مصنع کول دارولی آلوب اوردوکنارنده بربرده طوردی زنبوك واروب برقاچ سراخی باده آلوب دوندی
فرامرزه کیدرکن اوردوکنارنده صرصری کوردی بردرویش الندن بردسته کول طوتوب کلك موسمی دکل ایدی زنبوك عیار کوزوب
شوف درویشدن الوب قتال زنکینه هدیه کتوره یم مقبول اولور دیوب صرصرك یانه واروب ای درویش بوکولی ستارمسین
دیدی صرصر یقوب زنبوك عاشق ایوالله بزدرویشانه الیسن درویش ایده مین بزده اولن نیاز دراکر کولی سنك میلك
وارایسه بیورك دیوب صرصر زنبوك عیارك الینه ویردی زنبوك الوب بارك الله دیوب برکره قوقلیوب اندن چقاروب
برقلب التون ویردی صرصر بلورد یکیم التون قالیدر مقیّدا ولیوب ایوکوزل عاشق بزده سزك نیازیکزی قبول
ایلدك دیوب التوف الدی یوزیوویردی زنبوك اورادن فرامرزه طوغری یوریدی اما بش اون آدیم یرکیدمجه دارو
حکمی ایروب دپه سنك اوزرینه یقلدی صرصر ایراقدن قفاسنه دوشمشیدی کلوب زیوه کی قوراق بنده چکدی
کلیم پرده سنه قیوب اوست یانه طاغه چقاردی ویردرخته صاروب عقلین کتوردی زنبوك کوزین آچدی کندین
اول حالده کوردی قرشوسنده کل الدوغی درویش طوزلی بچون بندایلدی اولدن سنکله یاپروارکجه عزوارمیدر
دیدی صرصر اولوق کرك دیدی یاسن بنی بلمن مبسین دیدی زنبوك یوق بلم یکسین دیدی صرصر یا زنبوك بکا زنکرك عیار دیرلر
سنی انکچون بوندره کتوردم مکر صرصر صنده لیسنده بچون اوتوررسین دعوی یراپلسم کرکدر دیدی وایکیوزجل فرنکی اوردی
بچون صرصرك یرینه اوتوردك دیو زنبوك استغفار وتوبه اولسون دیوب یمین ایلدی صرصر زیوکی بنه دارولیوب اورادن
کتوردی بادهٔ فرامرزه ایرشدردی اما اینده دارولدی فرامرز برم عیار بنم کلدك دیدی صرصر کولب دولتو صاحبقران
اذ قالدیکم زنکرنك عیارك حیله سنه طوتیله یازدم نابکار درویش صورتنده کلوب الینه بردسته کول المش پول اوزره طوراب
مکر بنی کوزه درمش بندم بوف کوزه دوب خاطریمه کلدیکم کول موسمی دکل باری شود درویشدن کولی الوب صاحبقرانه
ایلهم دیو یانه واروب درویشدن کلی الدم دخی قوقلیوم دیرکن عقلیمه کلدیکم شاید برحیله اولهم دیو یوزینه بانجه
زنکرنك عیارایدوکن بلدم طوتایم دیرکن نابکار بلدوکم دویوب قاچدی بنده اردینه دوشدم قضارا ایاغم برطاشه
یقلدم یریمدن طوروب ایاغه قالقنجه نابکار فرصت بولوب قاچدی براغوب کلدم ددی زیوکی بریرده صاقلدی ایدی
فرامرز خوش ایمدی بوکیجه بن کندم اوتورب بکلیه یم اکر کلورسه لابد برطریق ایله الکتوروزدیوب باده ایچمکه باشلدی
دارونك حکمی ایروب باشنك اوزرینه تاقله قلدی صرصر فرامرزی محکم بنده جکوب ارقاسنه اوردی طوغری حبس خانه
چادرینه کتوردی اما کندی صورتنه یعنی صرصر عیار صورتنده فرامرزی شویله قیوب ساش پهلوانلرین جمله عقللرین باشلرینه

69a

بینه کتوردی پهلوانلر کوزی آچوب کندولرین بندی کورروب قرشولرینده صرصری کوردیلر وبقدیلر قتال زنکی دخی کلمش ایدیله
بندایله بیهوده یاتورا ولزمان بلدیلر کم بوایشی کندولره ایدن قرشولرنده صرصرصورتنده طوران عیارلردر بونلرشاشوب
اکربوصرصر عیار دکل ایسه تحقیق زنکی نکدرکیم عیارلغنده نظیر بوصورتده کیروکی بزه رنك ویرسه کرکدرر دکره دخی
پهلوانلر بوفکره واردیلرامامصرصر دخی دنوب ای قتال زنکی پهلوانلری شمدی بنی بلدیکزمی بن کیمم ددی پهلوانلرایتدیلر
بوقدربیلوزکم صورتاصرصرسبکبارسین لکن حقدا تنده تحقیق اومی سین آنی بلمزز زیرا عیارلرده صنعت چوقدر شاید
کندوکی صرصرصورتنه قرمش اولدمین دیدیلرصرصرایتدی بکلرهیچ شبهه کزاولمسونکم اشته بن صرصرسیکبارم ددی
پهلوانلری یابویله ایلکدن مرادك نه درددیلرصرصرمراده بودرکه قتال زنکی اولزمان بنی برملعونه دن اوقوری طوتوب تازیانه
ایله ضرب ایدوب عرضم پایمال ایلدی بریکز اولمحل صرصرك بونده صوجی بوقدر دیوامدادلسان ایلدیکن بنده شمدی سین
دوکوب حقمی الورمردیوالیته تازیانه الدی بونلری دوکمکه بونلرایتمه ای سلطان عیارلرحقا ایلدك بردخی اویله
برنسنه واقع اولورسه الدرهیه لرجملرهلوك اولیجه چالشالم ددیلرصرصراولمازاینجق بنی قتال زنکی ایله بارشدره مغه
یمین ایلرسکزدوکیم ددی پهلوانلرجمله یمین ایلدیلرصرصر بونلری دوکه دن فراغت ایلدی اندن فرامرز ك عقلن کتوروب
فرامرز کوزن آچدی کندین برچاردره بغلو کوردی یانده جمله پهلوانلر وقرشوسنده صرصرعیارالنده تازیانه
مرتبع صفت طورر صرصرعیاری کورنجه شاداولدی اماکندیبی بویله بندایتمده اولدوغنه تعجب ایدوب اندیشه بحرینه
دالدی صرصردونوب فرامرزه یاقتال زنکی شمدی سنکله بنجه یوزبرملعون ایجون بلورمسین بنی تازیانه ایله دوکوب
عرضیمی شکسته ایلدوکن بنده سنی دوکوب حقمی الورمردی فرامرزیاصرصربیلورمبنده خطا ایلدم اولزمان عرضکمی
دوقندم پشیمان اولوب سن کندکدن بضکره وافرتاسف چکدم لکن بنی صالیوبردی وایتدی یاصرصرسکاده بویله ایلمك
دوشمزایدی اماچونکم ایلدك بنده سنك ایلدوکین کستاخلغی عفوایلدم ددی صرصرخیراولمازالبته بنده سکااوج
تازیانه اوروب حقمی الورمردیوتازیانه یوقاری قالدردی کویااورسه کرك صرصرخودانی کرچکدن ایلزایدی
مرادی بخبربایدی فرامرزکوردی عیارکرچکدن اودمغه قصدایلدی برکز فرامرزسلکتوب بندین قردی مرادایلدیکم
صرصری قتوب بره اوره صرصرچادردن طشره فرارایلدی عیارلری صالیوبردی عیارلردی پهلوانلرك بندلرین الدیلر
حاصلی جملسی قوربتلوب امافرامرزعیارلری اوردوبه کوندردی رخشلرین کتوربدی بکلرفرامرزه نیازایدوب صرصرایله
بارشدره دیلراشکبوسهندی دخی صرصراولدیغی معلوم اولدی صرصردخی جمشید شاهی ولاهورهندی وزنکرنك عیاری
الوب عظیم هدایا ایله سرایرده اسکندره کلدی جمله بکلرایله کوروشوب بارشدی وینه عیارباشی صنده لیسنه کچوب
زنکرنکی خلیفه ایلدی اندن امتحان اولوب بولاد دست بشنجی سرخیلون اولدی سهیل دخی سرخلفه ایلدی صرصراوردوسین
قالدیروب بروجاینه کچوردی جملسی برلك اولوب بوشوقه برقاچ کون ضیافت وعیش عشرت ایلدیلر فرامرزبرکون دیوان

ایدوب بکار غیری ایشیمز تمام اولدی شمدی نکیر وایران تداریکی کور لسون دیدی هرکس تدارکده اولدیلر اما کسه بلزکه
ورای حکمتدن نه ظهور ایلسه کرکدر اما راوی شیرین سخن او مرایدر سابقا فرامرز جوهرآباد اوزرنده کلدکده ایلطان
وزیر عقربه جازوایله دوستلشوب برکون عقربه جازوکوه برجیسده ایلطانی زیارتده مغلوب ایلطان وزیر قتالدن
شکایت ایلدی عقربه جازودخی فرامرزه دولا شدی اما پیراهن اسکندردن فرصت بولیوب اخر قرطاس مردم سری سوردن
کچورب قاپدی مکانی کوه چیسده کتورب حبس ایلدی کلوب عسکره سحر ایلیوب فیلسوف دانا اسما ایله باطل ایدردی براراده
قهار اعظم قصدن بوشانوب فرم اورمجه جارودخی قاچدی فرامرز جواهرشاهی اسلومه کتورب ایلطان وزیر دخی یلوزدن
خدا پرست اولدی جارو بنه شکارده مغلوب مرغ صفت فرامرزه قصد ایلدی فرامرز دیو ایله زخمدار ایدوب جارو مکانته
کوچیله دوشوب زمین ایوایلکه مقیدّ اولدی ایلطان وزیر فرامرزه زهرلی شربت ویروب صرصر دیوب ایلطانه برشاله
اوروب محاسه الندن دوشدی فرامرز صرصره تازیانه اوروب سیاحته کیتدی ایرتسی کون ایلطان دخی هوشنک اباده
کیمرادخان یانده قرنداشی بجتون ونیره کتدی اشته صرصر تکمیل سیاحت ایدوب کلدی اما عقربه جازوزمین ایوایدوب
فرامرزه کین ایلشیردی دائما فرصتن ادا ایدی برقاچ دفعه کلدی پیراهن اسکندردن اولدی فرصت بولیدی
صرصرك کلدوکی شوقه یوب ایچکده اما حکمت خدا فرامرز برکیجه زیاده مست اولوب پیراهن اسکندری دخی اوزرندن
چقاردی اویله یاندی عقربه لعینه اولکیجه فرصت بولوب فرامرزی سحردن کچوردی وقتوب برهوا چقاردی عجبا
بن بونا بکاری یمجه هلون ایلسم دیرکن رجیم علیه اللعنه ظاهر اولوب ای ساخر نه فکر ایلرسین دیدی عقربه جازو
اشته قتال زنکی صید ایلدم ناصل ایلسم سنه عذاب شدید ایله هلوك ایدوب انتقام السم رجیم ایندی یا عقربه وار جزیرهٔ
عین البقره براق انزه سحاب نزه انك حفتدن کلوردی الدی یوریو ویردی بوندن رجیمك مرادی اول ایدیکیم فرامرز
سحاب ایله چنك ایدوب اراده وافرجان تلف اولورسه ینه فائده در دیوکسب سرور ایلیه راوی قولنجه دریای محیط
جزیره لرندن برجزیره وارایدی ادینه جزیرهٔ عین البقر دیرلرایدی اول جزیره ده دخی نزهٔ اولادلرندن برکهرایاولورمش
ادینه جهل دست نزه دیرلرایدی باباسی دخی اول نزه درکه حق تعالی حضرتلری انی کوه زمهریدن خلق ایدوب بچون جنس نفس
ایدوب شیشه قرق فرسخ برصوقدن کسه یانده وارمزدی حضرت سلیمان بوقدر اجناس مخلوقات تحت قدرتده اکن
تخیله باشنده کزردی اویله بردیو ربونزه برسحاب نزه عقربه جازو فرامرزی کتوردی جزیرهٔ عین البقره ده قلعهٔ
سنجاب یانده براغوب اوزرندن سحر بنی آلوب وبرهوا چقدی اندن نعره اوروب فرامرز صدادن کوذن اجدی کندوسی
برقرانلق یرده بولدی جامه خاب لباسی ایله تعجب ایدوب ایابوارانزه دردیوب فکره واردی عقربه جازو فرامرزك
عقلی باشنده کلدوکنی دویوب یا قتال زنکی یمجه سین دیدی فرامرز بوصدای اشیدوب سن کیمسین دیدی عقربه جازو کیم
اولسمکرك نابکار عقربه جازو یعرسنی قیوب بونزه کتوردمکه بوجزیرهٔ عین البقر دیرلرکونزه اون کرهٔ اول دیوب الوب یوریو

پوریو ویردی فرامرز احوالی بیلوب ناجار وقضایه رضا ددی قالقدی قرانلق کیجه حالی یول بلمز ایز بلمز براز کیدوب کورندی
اولماز اول پرده اوتوردی صباح اولدی اورتالق اچلمغه باشلادی فرامرز کوردی برطرفده قلعهٔ متین کورینور
اول جانبه توجه ایلدی تمام قلعه اوکنه کلدی کوردی برلطیف چشمه اوکی چمن صفقه صوی آب حیاته بکزر فرامرز کلوب
اندن تازه کارلق ایلدی پیاده یوریمه دن سرو ریولدی شوندن براز دکلنوب استراحت ایدیمدی بعده القوب قلعه کیره یمز
تاصل قلعه دروکیملر اولوردیوب اول صفقه اوتوردی قلعه طوغری بقوب تماشا ایدرک کوزلرینه خاب کلوب قیلیخ
واردی فرامرز بوندن قواویوسون بزم داستانمزده بروده عسکر اسلامه کلدی اولکیجه مروایدوب چون صباح اولدی
کلدیلر کیم صاحبقرانی قالدیرم لرجام خابندن یوقدر برفریاد قوپدی صرصر وبکلر وشاهلر دیوب کلدیلر چست چو
ایلدیلر اولدی برخبر الیمادیلر همان فیلسوف دانایه مراجعت ایلدیلر فیلسوف دانا رمل ایدوب جاز وشرینه اوغرا مش
پرمضایقه محلنده صاغ سالم سلوب ایریشوردی بلدیلر کیم قتال زنکی برزمان کلمزهان قهار القوب پای صندیه لیسنه
کچوب قرارایلدی وکتمکدن فارغ اولوب فرامرز کلسنه منتظر اولوب قالدیلر کله لم بز فرامرز صدینه راوی
ایدر اشته اول صفقه ده اوتورب قلعه جانبنه بقاراق اویوبه قالدی مکر اول قلعه قلعهٔ سنجاب نژه ایدی دیولردن
برقاچی کوردیلر فرامرزدی برخاکی کلوب چمن صفقه ده اویومش بونلر سکردوب سنجاب نژه یه وارد یلرای سلطان
کهرابان بلش اولکم قلعه قرشوسنده اولان چشمنك اوکنده کی صفقه ده برخاکی کلمش اویور بلمز قندن کلدی دیلر سکز
واروب بوندن کتوره لم ددیلر سنجاب ایسه قرق سکز پایه برالتون تختك اوزرنده اوتورمش اوتوزدن زیاده اوغلی
وارایدی اك بیوك اوغلوینه قرغول چهار دست دیرلرایدی ایکیوزاوتوزاریش قدّی وارایدی سنجاب نژه دیولردن
بوخبری اشیدوب کرچکیدر بوندن بنی آدم بیلمز بره وارمك بریکز سؤال ایدك اول خاکی قندن کلدی وبوندن بیلردی
یوزسکسان طقوزاریش قد چکر برنژه پهلوانی وارایدی ادینه شملوق نژه دیرلردی برزبردست کهراب ایدی همان
عمودینی قیوب ای سلطان کهرابان بن واروب کتوره یمردی دم حکوب قلعه دن طشره اولدی فرامرز یانته کلدی کوردی
بربنی آدم یاتمش اویورامیاسیاه قطران طلومنه بکزر شملوق نژه کلوب فرامرزه قالق ای خاکی نه یاتورسین دیوب بردپه اوردی
اوردی فرامرز بکلیوب اویاندی کوزن اچدی قالقوب اوتوردی قرشوسنده کوردی یوزسکسان طقوزاریش قدوار کهراب
عمودینه طیانوب طوررفرامرز شملوقه ایتدی ای کهراب سنمی اوردك بنی ددی بن اوردم ددی فرامرز یانه اوردك نه استرسین
ددکم شملوق نژه ایتدی قالق ای خاکی سنی سلطان کهرابان سنجاب چهل دست نژه استر مسندن برخبر صورسه کرکدر ددی
فرامرز ایسه یورغون اولدوغندن اویقوسین برخوش المامشیدی پوخ یمش سنجاب نژه ده سنده دیوب بینه یاتمق دیلادی
شملوق نژه های نابکار خاکی سنمسین بویله سویلین دیوب النده اولن عمودی فرامرزه حواله ایلدی فرامرز اوتوردوغی
یردن برکره الصنوب شملوقك عمودینی چکوب النده دی وکندی عمودیله چاربوب شملوقی یقدی ویقاسندن حکوب

اوکنه الدی وطوب باشین قوپارو ب آتی ویردی امّا غضب مستولی اولوب فرامرزك غیری او یقوسوطا غلدی اویکارك
سخاب نرّه کوردی کیدن زمان کچدی کلدی اوغلانرندن رهوار دست نامبراوغلنه وار یارهوار دیاق شملوق بنجوه
کلدی وهم خاکئ کتوردی رهواد عمودین قاپوب قلعه دن چقوب چشمه شاره کلدی کوردی شملوق هلوك
اولمش اول خاکی اوتوروب تماشا ایلر رهوار کلوب فرامرزه بونده بونرّه سنی اولدردك ددی فرامرز بلی بن اولدرم
ددی رهواد بنجون او لدردك ددی فرامرز انکچون او لدردم کمکستا خلق ایلدی اکر سندخی ایدرسك سنی دخی اولدورم
ددکده رهواد فرامرزك سوزینه همدار یلوب هم اویکلندی همان عمودین قپوب های نابکار خاکی سنسیون بویله
سویلین دیواون الیله طوب فرامرزه برعمود حوالی ایلدی فرامرز اللرین آچوب رهوادك عمودی اینجه جکوب النده
آلدی بینه کندوسنه حوالی ایلدسعدی رهواد دخی فرامرزکبی اون الین برابرویروب عمودین ضبط ایدوب طلوبه عمودرهوادك
کلداسین اللرینه اویله اندیکیم اللرینك اوفی دخی درسکلرینه وارنجه خورد خام ایدوب رهواد برکرّه جان آجیسیله
اوکوزکبی باغردی وجان ویردی رهوادك صداسین قلعه ده سخاب نرّه اشیدوب بره اوغلم جاغردی قورقرم اول خاکی
هلوك ایلدی شوندن کهرابلردن برقاچیکن وارب کورك دیوسیخاب دورت اوغلی ایله الّی نفر کهراب کوندروب
بونلردرکلوب کوردیلراول خاکی شملوق رهوادیده اولدرمش کشته لری میدانده یاتور همان های نابکار خاکی سن کیم
اولدسین شملوق ورهوادی بویله ایلیه سین دیوب الّی نفر کهراب ایله براوغوردن حمله ایلدیلر فرامرز کوردی بونلرکلمکه
باشلادی جام خاب لباسیله اوزرنده اکات یوق رهوادن عمودن قاپوب اویله برنعره اوردیکم اول واردیلر بقرطاس کبی
اوتوب قلعهٔ سخاب صدا ایله طولدی سخاب نرّه فرامرزك نعره سین اشیدوب سام سواری قیاس ایلدی زیرا بایاسی
راهی زمانندده سامی کورمش ایدی بره بره ای کهرابلر بونعره صاحبقران عالم سامك نعره سیدر حاضر اولك دیوقرق
بیك کهراب ایله اوغلمك الوب قلعه دن طشره یوریدی بومحلّدك فرامرزك نعره سندن کهرابلرك جملسی غش اولوب قالمشلر ایدی
فرامرز ایروب سخاب اوغلمك دردنده برضرب ایله یقوب بنده چکدی ناکاه سخاب کلوب کوردی بوخاکی قطران طلومه یکرز
برسیاه زنکیدر بلدیکیم سام دکلدی همان قرق بیك کهراب ایله صف بغلیوب همان سخاب اوغلو قرغون چهار دست عمودین
قپوب میدانه کیردی فرامرزك اوکین الدی ای خاکی سن کیم اولدسنکم سلوب بونده بویله تجاوزلك ایدوب اراجل
ارواحه الواده سین دیوب ایرسندی درت الیله فرامرزه برعمود اوردی فرامرز رهوادین عمودین برابر
ویروب منع ایلدی فرامرز دخی فرغولی برعمود اوروب فرغول عمودین برابر ویروب ارقایر آلدقده یوزینك
اوزرینه قیانوب هلهینه قالقدی یدیشر حمله اوریشوب فرامرز بونلرایله بویله اوینا مق اولمز دیوب فرغولی اقدام
ایله برعمود اوردی فرغول منع ایدیمیوب اغزندن بورنندن قان کلوب لایعقل اولدی کهرابلره سخاب امرایدوب فرغول
میدانندن قیدیلر همان سخاب نرّه ایکیوز طقسان اریشی قدیله عمودین فرامرزك مقابله سنه کلدی فرامرز

فرامرز كوردى فرغوك عمودى دخى منتهاد دراهوارك عمودين براغوب فرغوك عمودين آلدى وسخاب
نره يه نظر ايلدى ايكيوز طقسان اريشن قدّى وارفرق الى وارهر برى بودرخت منتهادالنه بكزر حقّك
صنع قدرتنه حيران اولدى سخاب نره دخى فرامرزه نظر ايلدى برسياه خاكى پهلوانى اماهيبتندن يوزينه
بقلمن اوزرنده الآت وادوات يوقدر دونوب ايتدى اى خاكى سن بوندە نيه كلدك بسبلّى سنى بوندە اجلك
كتورمشدر ديوب النده اولان عمودى فرق اليله طوب فرامرزه حواله ايلدى فرامرز فرغوك عمودين برابر
ويروب بقيّه ضربى ارقيه آلدقده شدّت ضرب عمودندن فرامرزك پايلرى طپوقلرينه وارنجه زمينه كوملدى
توزفرامرزى بوريدى سخاب نره يات ايمدى اى خاكى اشته برعمودلق خالين وارايدى اصليكز قاوشدك ديوب
عمودين ضبط ايدوب الدى يوريوويردى امّا فرامرز غيرتيله توزدن چقوب نره يه ياسخاب ديوب نعره اورنجه سخاب
دوندى فرامرزى صاغ وسالم كندويه جاغرسخاب نره فرامرزه صنورى محتسين ايدوب حملسين بى باك منع ايلدكده وخوفى
دوشدى زيراكوجك ايكن پدرى بوسخابك طالعين طوتديروب بونك اجلى بربنى آدم النده اولسه كركدر ديميشدى
سخاب صقين بواولمسون ديوقورقويه دوشدى حاصلى فرامرز سخابك عمودين منع ايدوب فرامرز دخى برعمود اورديه

سخاب عمودین برابر و یروب ارقیه الدقن سخاب یوزی اوزرینه قپانوب بینه قالقدی ایریشوب فرامرزه برعمود
اوردی فرامرز بیك زحمتیله منع ایدوب بلوایله سخابه برعمود اوردی سخاب دخی بیك بلوایله منع ایدوب بونلر
یمکایك چنکی باشلدی اوج ساعت مقداری چنك ایدوب عاقبت فرامرز سخابه برضرب شدید اودوب یوزی اوزره
قپانوب اغزندن قان کلوب سخاب بوحالی کورب همان عمودین اللرندن براغوب فرق الیله فرامرزه صالدی فرامرز
دخی عمودین الندن یره براغوب سخابه تسلیم اولدی سخاب فرامرزه القدر زور ایلدیکیم درمان طاقتی کسیلوب
اولمادی برلندن حرکته قادر اولمادی همان فرامرز سخابی طوتوب اویلوقلرندن قپوب قالدردی زمینه اوروب اویله
برنعره اوردیکم فرق بیك کهراب ایله یقلمه قالوب حرکته مجال اللری اولمدی فرامرز سخابك کوکسنه بنوب سخابك کوزاجدی
کندین اول حالده کورب امان سرور بحایقمه اولنجه سکا قول اولدیم دی فرامرز امان اولزمان اولورکیم
مسلمان اولورسین کوسنی اولدرمیم دی سخاب نره ای شیر سیاه بن لحمد لله تعالی سلیمان اوکندره سلیمانه اقرار
ایلدم دی فرامرز بونك کوکسندن قالقوب سخاب نره فرامرز اوکنده تمنا ایدوب دست دامنی پوس ایلدی اندن
فرامرزدن سؤال ایلدی سین کیمسکز دیوب بوارایرنه تقریب ایله کلدیکز دیو صوردی فرامرزده بکا قتال زنکی صاحبقرانم
ایراندن رستمدن صاحبقران لقی لاتن المغه کیدرکن خاقانیه ده عقربرجازوناره برساحره بنی قپوب یوزه کتوردی
دیو اولدوغی کبی نقل ایلدی حالیا بنم برکتورمز عسکرم خاقانیه اوزرینه شمدی بکا منتظر اولدر وبنجه اولدوغم دخی
بلمز لردی سخاب فرامرزك کیم اولدوغین بیلوب اندن فرامرزه بیورك ایمدی دولتلو صاحبقران قلعه کیدوب برقاچ
کون ارام ایدك بعده تدارك کورووب خاقانیه اوزرینه کیده لم دی فرامرز نولدیو سخاب نره کهرابه فرمان ایلدی
برزدین تخت کتوروب فرامرز اوزرینه اوتوردی دیولر تختی قلعه کتوردیلر سخاب سراپنه طوغری کلدیلر فرامرز کوردی
سخابك سرایی ستمانی مرمردن صافی برعالی سرای برجانبی دریایه ناظر اوج طرفی قره یر سخاب فرامرزی کندی پرینه تکلیف
ایلدی فرامرز اوتورمیوب برزدین صندلی کتوردیلر اندن قرار ایلدی اندن سخاب فرامرزه ضیافت ایدوب
برایکی کون بیوب ایچوب صید وشکار ایدوب بوارادہ سخاب نره تدارکین کوردی اوغلانلرندن برقاچین
قلعه ده قپوب بیوکین حاکیم نصب ایلدی فرق بیك کهراب حاضر اولوب کتمکه تدارك کوردیلر سخاب نره امرایلدی
برتخت حاضر ایدوب فرامرزه ایله سخاب اول تختك اوزرینه اوتوروب اوغلی چهار دست اوکلرنجه فرق بیك
کهراب قفالرنجه سلیمان واری هوایه عروج ایلدیلر اندن ربع مسکون جانبنی طوتوب دریای محیط جزیرلرندن
سیر تماشا ایدرك بونلردن برکون برکیجه کندیلرایکیجی کون ناکاه دریای محیطی اشوب قره دخی کورندی امابرطرفدن
قان کبی برشنه کوریوز فرامرز اول قزل قان کبی کورینن ندر دیوب سؤال ایلدی سخاب نره کوه سرخ دیرلر کوه قافك
اوچنجی قلهسیدر دیرلر فرامرز ایتدی اول کوهده کیم اولورد کره سرخ باد نره نك اوغلی کهکشان دیو صد سر وعنقا

عنقاسر وهفت چشم آتش افروز دیرلر اوچیکوز یکی مه اریش قدچکر وایکیوز قنادی وار در باشی سیمرغ عنقا
باشنه یکرمی یدی کوزی وار دراغزندن سویلدکرم آتش چقار وشیشوب قیار دقچه اوچ فرسخ یردائره سینه
کسه وارمز حرارتندن زیاده یاوز کهرابدر دیوسحاب تعریف ایلدی فرامرز ایتدی ایمدی اقتضا ایلدیکه وارروب
اول کهرابی بولوب آنکله امتحان اولمق استرم زیرا ربع مسکونه وارد قده یاق قتال زنکی کهکشانی نره تك اوزرینه
خوف ایدوب وارمغه ده یان اورمش دیرلر البته واروب یا اول کهرابی دخی الرکتوررم ویا خود جان وباش فدا ایلر
ددی سحاب بنددیسون بوکرم دیولره فرمان ایلدی کوه سرخه طوغری روان اولدیلر تاکیم قره پیر چقوب بریره قوندیلر
اندن فرامرز تك اوزرینه برسایبان قوردیلر فرامرز برباقر لوحه شکلنی یازوب سحاب نره تك اولواغلو قرغول
چهار دسته ویردی وایتدی وارکونی کهکشانه ایلت کلسون حاکپایه یوز سورب ایمان واسلامی قبول ایلسون
یوق دیرسه وقتنه حاضر اولسون ددی قرغول بیلسون یوق دیمك اولمازناچار لوحی آلوب دمرچکدی قندم سینی
قلعهٔ کهکشان دیوب کندی ارزمان ده قلعهٔ کهکشانه کلدی ایچری کیروب کهکشان نره تك سراینه ایردی دیولر
کرمسی وچقاسی وارد حمام ونفسلرینه قلعه تك ایچی کلخانه دونمش دیولر قرغولی کورروب قرشولیوب ایتدیلر
ای قرمادیج قندن کلورسین ددیلر قرغول دخی سیم اولوب ونه ایچون کلدوکین بلدردی دیولر اوکنه
دوشوب کهکشان نره تك یانته ایلتدیلر بوکرم کهکشان نره بوکیمدر بوکهرابه نزدن کلدی ددکده اغزندن
بال یمز طوبونك کولرسی عجبی چقاردی دیولرده بلدردیلر قرغول دخی چقاروب لوحی کهکشانك الینه ویردی
وفرامرزك کیم اولدوغنی وکندویرا ایلدوکنی واکر کلمزایسه وقتنه حاضر اولسون دیدوکنی بربر بیان ایلدی
بوکرم کهکشان نره قرغولدن بوحبر ایلدی اشید بخه اویله برکولدیکم قرغول کهکشانك کولشی وهیبتندن بیهوش
اولوب یازدی بوکره دونوب قرغول ایتدی قرمادیج وارسویله اول احمق خاکیه وارسون نره دن کلدیسه یانه
یولینه کتسون یوخسه آنی برعمود ایله اوراجق اولور سم اصلینه قاوشدیررم ددی قرغول دونوب یانه فرامرز کلدی
فرامرز کوردی قرغول چهار دست برك خزان کبی دتر ربره نه اولدك ددکده قرغول دخی اشتدوکی کبی بربیان
ایلدی فرامرز غضبه کلوب خوش ایمدی وبالی بوینه دیوب اول ادادن قالقدیلر کوه سرخ دامنه یقین کلدکده فرامرز
کوردی زمینه بریشل قبهٔ کورینوراما اویله مجلو درکه پار پار یانوب دورر با قنارك کوزی قاشور بوکرم فرامرز
سحاب باقوب ایتدی یا سحاب ایا شول زمینه کورینن مجلو قبهٔ نه در ددی سحاب نره بلمم سلطانم انجق کهرابلردن
صورالم اکرانلرده بیلورلر ایسه شمدی خبرالورم دیوب واروب برکهرابه سؤال ایلدی اول کهرابه اولکورینن
قبهٔ قبهٔ حضرت دیرلر دحمه درایچنده نه وار کسه بلمز ددی اندن سحاب فرامرزه کلوب دولتلو صاحبقران اول قبهٔ
قبهٔ حضرت دیرلر مش دحمه ایمش ایچنده نه وار دربلمز ددیلر دکده بوکرم فرامرز دحمه نامن اشید بخه دیولره

فرمان ایلدی کہ قبۂ حضرا یاننہ عجبی اندورہ لرزمینہ وفرامرز یالکز واروب کورہ کیم قپوسی وارمیدر یوخسہ
یوقیدر اندن زمینہ اندیلر فرامرز بیاده اولوب قبۂ حضرایہ یقین واروب نظر ایلدی یشیم حضایبدن بك
پارہ بریشلی قبۂ درکم اصلو قپوسی یوق واطرافی خندك صویبیلہ طلو در وقبۂ بربدنوش شکلی یاپوب اغزینہ برخلقہ
ویرمشلر فرامرز قبۂ نك درت جانبن دولاشوب باقنور کن کوردی کہ قبۂ دن قرق آدیم بعید برستون دکشلر اول
ستونہ یقین واروب کوردیکم برطرفندہ پنہ قبۂ ده اولان بدنوس کبی بربدنوس دخی تصویر ایدوب بو بدنوشدہ
قرشوسنہ کندیلك تصویرین ایلمشلر والینہ یتر وکمان ویروب کویاکم اول بدنوسك اغزندہ اولان خلقۂ
نشانہ الوب اورمغہ یاپمش کبی کوستر مشلر والتی یاننہ دخی ایکی صطر یازو یازمشلر اما کم زمان مرور ایلکلہ
دوزکار غباری یازویہ طولدیروب یلورسز ایلمش بوکرہ فرامرز یاروندن غبارین سیلوب روشن اولدقدن نظر
ایلدی یازمشکم یافرامرز اکر برستونی پرندن قپارہ بیلورسك التندہ برکمانیلہ حدنك واردر آلدسین اکر
کمانی چکمہ بیلورسك بودعمۂ فتح ایدہ بیلورسین دیمش فرامرز بویازوی اوقیوبخہ شاد اولوب همان برکرہ
ستونہ صادیلوب یا اللہ دیوب بخہ بزور ایلدیسہ ستونی پرندن قوپاروب برجانبہ براقدی آتندہ برتیر وکمان
چقدی فرامرز کمانی آلوب قوردی وچکدی اتادعمہ نك فتحین فکر ایدوب ایتدیکم بوستون اولان بصویرلر
اصحا اشارت اولور کیم بوتیری کمان ایلہ قبۂ فرازندہ اولان بدنوسك اغزندہ کی خلقۂ اورمقدر دیوب اول تیر
کمانہ اوردی وقبۂ نك فرازندہ اولان بدنوش شکلندہ اغزندہ اولان خلقۂ نشانہ الوب حدنکی کشاد ویردی
حدنکدر کلوب خلقدن کچدکدہ برطراقہ قپوب اول ساعت حندك وصوغیب اولدی وقبۂ دورایدوب
دوندی ساکن اولیخہ برقپو ظاهر اولدی بوکرہ فرامرز قپویہ کلوب کوردی اوزرندہ اوچ یاشندہ بر معصوم
قدر کلید آصلی چکوب کلیدی قوپاردی وقپویہ بردیمہ اوروب قپودر بردن کشاد اولدی فرامرز بسم اللہ
دیوب ایچری یوریدی بوکرہ قپونك ایچ یوزندہ اوچ فیل جثہسنده برصاری ارسلان دوررهان کہ فرامرزی
کورنجہ برکرہ آتیلوب حملہ ایلدی فرامرز ارسلونك کلہ سنہ برمشت اوروب خردخام ایلدکدہ ارسلون یانی
اوزرینہ یقلدی بوکرہ فرامرز کوردی آلتوندہ یاشندہ دیوہ وار ایدی حرکتی ال دیوہ دن ایدی دو کلدوکی
کبی یقلدی فرامرز کچوب کندی برمیدان چقدی کوردیکم بو میدانك اطرافی چمرہ لرامارقرشوسنده برسیوك قپو وار
زنبوری پردہ اصلمش فرامرز بیلدیکیم صاحب دعمہ نك دیوان خانہ سیدر هان طوغری اول قپویہ واردی اول
زنبوری پردۂ قالدیروب ایچری کیردی آنی کوردیکم عالی دیوانلر ایکی طرفنده یوقدر بوآب لردوزلمش کہ اولماز فرامرز
ایچری کیرنجہ بوبالبلر بردن جملہ ایاغنہ قالقوب سلامہ طورمدیلر فرامرز کچوب دیوانہ کیردی کوردیکم برهیئت
عالی اوزرندہ برپادشاه اوتورمش التندہ برلوح واوزرینده ایکی جانبنده صندلیلرہ بوقدر پهلوانلر اوتورمش

اوتورمش بوكزم فرامرز تخته طوغرى يورييدى اورتدبره وارنجه جملسى براوغوردن اياغه قالقه دوشدى اما فرامرز دن
غيرى كمسه اولميدى زهرسى جاك اولوردى ينه فرامرز آلدر ميوب تخته واردى ايا بيله يوقاروچقيجه اولياد اشنا هرك
الندم اولان لوحى فرامرزه صوبدى فرامرز دخى نظر ايلدى ياز مش بيت اى زمانيله بوندم كلن شهريار چون كتوره
بوندم سنى روزكار بنكم زمانمده كيومرث ابن آدم صفى نسلندن آصف شاه ابن ساعوج ايدم بن جهانى قاقدن
قافه قبضه تصرفنده ايدى بيك اوچيوز يكرمى سنه حكم ايلدم عمر سورب آب حيات سودا سنه دوشدم فرق
سكزكزم يوز بيك ايله بوندم كلوب ناكاه وجودمه برسقامت عارض اولدى دانا الرطالعم طوتدى بكا
ايتدير شاهم اجل كلدى مرض موتدر بودديلر بندخى كوردم مكر بودولتم بوندم قيوب كيدم يورمينه دانا الريه
سؤال ايلدم مكر بندن صكره بنم دولتمه كيم مالك اولور وكيمه قسمت اولسه كركدر ديدم مينه دانا الرم رمل ايلبوب
ايتدير شاهم دورعطارد نسل قهرماندن وال كيومرثدن برصاحبقران كلور آدى نيرم ولغبى فرامرز اولسه
كركدر برجاز وسيبى ايله بوار الرم كلوب سنك دولتك اكا نصيب اولسه كركدر ديلر بندخى يا فرامرز سنكچون
بودحمهٔ بنا ايدوب بتون دولت ودارائم سنك ايچون امانت قودم وبنجه بنجه تحفه يادكارلر قودم اولا ايكى
يوز سكسان ايكى قبه اوزرينه قورياو بلنك آتش بوستندن برقزل باركاه قودم وبرصندق ايله يتمش ايكى
پاره الآت جنك قودم وبرتيغ آصف نام برقلج وبرزهوار بحرى نام آت دورى بكردم زيرا كمسه بنم قدر واولميه ايكى
كزم يوز بيك اره يتجك قدر جبه خانه وخيمه وباركاه قودم ودرمش عنقا پيكر نام برعلم دخى قودم ويوز يكرمى كوب
آلتون قودم وحجره نك برندم اون ايكى كهراب واردر وزيرم علم اسما قوتيله بندم ايلبوب بولوحى مسخر ايلشدر انلر
دخى كندوكه مسخر ايليه سين ينه سرجندم نزم ديرلر مرقدم حجره سنك برندم درزيارت ايدوب اندن باشمراوچندم
اولان صندق ايله آلاتى جملسنى الوب بنم روحم خيردعادن فراموش ايليه سين ورخشن هوا بجر بنك خدامى اولان
عفريت پدوندن صقنه سين ديوب لوحى تمام اتمش فرامرز دخى الى قالديروب اصف شاه روحنه دعا ايلدى اندنصكره
ينه اده بيله دونوب بخى بخى ديوان آصف شاهدن طشره چقدى ميدانه كلجن ناكاه يوز اللى اريش قدجكر
برمهيب كهراب الندم عمود بركزم چيقروب اى نابكار خاكى سن كيم اولسين كيم دحمهٔ آصف شاهم يول بولمسين ديوب
الندم اولان عمودى فرامرزه حواله ايلدى فرامرز دخى الصنوب چكدى عمودى الندن آلدى وكندى عمود ايله برعمود
اوروب يقدى اوزرينه چقدى كهراب كوزين اچوب فرامرزى اوزرندن كورنجه ايتدى امان اى دلاور قيمه بكا
بن رخشك خدامم عفريت پدوى ديرلر دينجه فرامرز بونك كوكسندن قالقدى عفريت پدوى فرامرزك قدمنده
باش قودى فرامرز رحشى صوردى پدوى ايتدى دولتلو صاحبقران بوحجره لرك برندم باغلودر رحش برباغدم دى بوكزم
فرامرز حجره يى برباز آچوب اشيايه نظر ايلدى اندنصكره حجرنك برين دخى آچدى ايچروسى باغ وباغك اورتدبرندم برقصر يا بمثل

آصف شاهك مرقدی اینه ایدی فرامرز اکاده کیروب زیارت ایلدی و توّرات وزبور دن اوقیوب ثوابن روحنه
هیب ایلدی وکوردیکه اوچ صندوق طور دربرین احدش یتمش ایکی پاره کاغذ صاحبقرانی وارایدی فرامرز بربرینی
چقاروب اوزرینه اراسته ایلدی برین دخی آچدی یکرمی سکز قات عیار کاغذ برین دخی آچدی ایچنده اوتوز
التی پاره رخش کاغذ وار بوکرّه فرامرز بوصندوقلری چقاروب رخش استدی عفریت بدوی ایتدی دولتلو صاحبقران
سن برکرّه برنغره اور رخش کلوردی فرامرز برنغره اورنجه برسهیل پیدا اولدی آنی کوردیکه درعقب برر خش
جهان پیما ایکی فیل جثه سنده دوری اره لرایراقدن فرامرزی کوروب قولقلرین صقدی وبرکرّه فرامرزك
اوزینه آتلدی تمام یقین کلدکده فرامرز دهوانك بناکوشنه برموشت اوروب آت برکرّه قفلدی وسراسمه
اولدی بوکرّه فرامرز بونك برجمین یوقاروی اراسنده برلوح بولدی قوپاروب لوحی کندواوزرینه النجه رهوار
بحری فرامرزه راهر اولدی فرامرز کندی ایله رهورك حمله دخنت والاتن اوردی واوزرینه سوار اولوب باغنك
میدانده براز اوینادوب لشکر ویردی اندن صکره باغدن چقوب کوردی اویلوغنه مناسب اندن بینه دخمه تك
میدانده کلدی وهوای عفریت بدویه ویروب کندی دیولرك اولدوغی حجرهٔ آچوب ایچری کیردی کوردی
اون ایکی دیو دائره ایدوب برعموده بندایلمش بونلر فرامرزی کورنجه ایتدیلر امان یا اصف شاه لطف ایله
بزی صالیویر اولنجه سکا قول اولالم دیلر فرامرز بونلره ایتدی ای دیولر قنغی اصف شاه شمدی دور عطاردر
دیوب کندوتك کیمسه اولدوغین بلدردی یعنی قتّال زنکی دیرلردکده دیولر ایتدی یابزی طوتان آصف شاه
خوفیدر دیوب یوخسه بزی بوبند طوتمازدوایلدیلر بندلرین قیروب فرامرزك اوزرینه هجوم ایلدیلر
فرامرز دخی برنغره اوروب اون ایکیسینی بردن یقوب تکرار بونلری بنده چکدی بینه اول عموده صاره قودی
ناکاه اول اراذل کوزی برلوحه دوشکلدی واروب لوحی الدی اول ساعت بونلر امان دیمکه باشلدیلر
درونی بنده اولدیلر بوکز فرامرز بونلری بینه صالیویروب باشلری اولان سرخ رنك نزه کیمسه یکرمی اردیش قدّی
وارایدی ایتدی یاسرخ تك وارطلشره سنجاب نزه یه سویله براز کهراب کوندروب دخمه مالین طلشره چقارسین دیدکده
سرخرنك نزه نولد دیوب دم چکدی طلشره چقدی سنجاب نزه عجب قتّال زنکی دخمه ده نجنه اولدی دیوب دورکن
سرخرنك نزه کلوب سنجابدر بولشدی فرامرز دین امرین بلدردی سنجاب شاد اولوب تیز براز کهراب آلوب دخمه کیردکده
فرامرزه بولشدی مبارك اولسون دیلر وردی فرامرز ایتدی یاسنجاب الحمدلله دخمهٔ فتح ایلدك سنده ایچنده اولان
اشیای دیولره امر ایله جمله طاشو سونلردی نزه دخی نولد دیوب دیولره امر ایلدی دخمه‌ك اشیاسین طاشمغه باشلدیلر
فرامرز ایله سنجاب نزه اوتوروب سیر ایلدیلر تمام دیولر دخمه دن اشیای طاشیوب برشی قالمدی اندن فرامرز لشکره
کوروب برنسنه قالمادی تکرار اصف شاه روحنه دعا ایلدی ودوبنوب دخمه دن چیقوب دخمه‌ك قپوسین قپادی زنبرکی

74a

زینرکی وارایدی کسه آچوب مرقدینی چکنه مسون دوی اندن دیولر بارکاهی ایکیوز سکسان قبه اوزینه قوردیلر
ویانته دخی خزینه بارکاهین قوروب اشیای ایچنه قودیلر بونلر بوراده ایکن امّا اذ نیجانب راوی ایدر بریدم کر
کهکشان نزه قرغول جهاردست کیدبخه اردبخه برکهراب کوندرمش ایدی وارکور اول خاکی دونوب کیدرمی یوخسه
بوندن کلورمی دیو اول کهراب دخی قرغولك اردبخه کلوب کوردیکه فرامرز دحمهٔ فتح ایلمش دونوب بنه کهکشان نزه یه
کلوب بوکز کهراب کوربخه بخه اولدی حاکی دونوب کندیی ددی کهراب ایتدی بره ناصل کتمك وارمش قبهٔ حضرتی
فتح ایلش وایچنده اولان اشیای چقاردی دیوب بارکاهی جمله بربر حکایت ایلدی کهکشان نزه بوکزه طمعه دوشوب
تیز برکهرابه امر ایلدی کهوار اول حاکیه سویله دحمه دن چقاردوغی اشیای بکا کوندرسین وکندی وارووب
نزه یه کیدیه ایسه کستون اکر عناد ایدوب یوق دیرسه صکره کندوسین هلاك ایلرمددی اول کهراب نولدیوب
عمودین آلوب دمرچکدی طوغری فرامرز اولدوغی منزله کلدی کهرابلر کوروب قرشولدیلر قندن کلورسین
ددیلر کهراب ایتدی سلطان جنستان نزه دن کلورمددی دیولر دخی اوکنه دوشوب فرامرزه کتوردیلر
فرامرز ایتدی ندرای کهراب دکده اول کهراب ایتدی بنی سلطان جنستان اولان کهکشان نزه کوندردی
وارسویله اول حاکیه دحمه دن اشیا آلمش ودحمهٔ فتح ایلش اول دحمه بنم مملکتمه درایچنده اولان اشیادخی
بنمدر دحمه دن نه کم چقاردیسه بی قصور بکا کوندروب کلدی هرقنده کیدرسه کیتسون واکر یوق دیوب
مخالفت ایدرسه صکره کندین هلاك ایدوب اشیای اویله آلوبرمددی وبنی سکا کوندردی دیبخه فرامرز
کولوب ایتدی ای نزه وار اول بی عقل دیوه سویله دحمه مالندن انك دیشنه طاش بیله یوقدر وهم بن آنی
دوکم دوکم ایمانه کتورمکه کلدمر زیرا اشتدمکه انتشه طیار ایمش همان وقتنده خاضر اولسون بنده قالقوب
اردبخه وارمق اوزره یمر دیوب کهراب یولآدی وامر ایلدی دیولر اغزلغی یوکلنوب کوچوب کوه سرخك
دامنده قوندیلر کلن کهراب دخی وارووب کهکشان نزه یه فرامرزك ویردوکی جوابی بلدردی کهکشان غضبه
کلوب کندیلك برسر قبا لوفی وارایدی آدینه کیطغان نزه دیرلردی ایکیوز آلمش ایکی اریش قدّی وارایدی اکا
ایتدی یا کیطغان وارشوندن آلمش نفر آتشی جنی الوب اندن وار اول خاکی طوب بکا کتور اما صقین اولدرمه
براز سویلدوب صکره اولدوره یمر ددی کیطغان نزه دخی آلمش نفر جنی آلوب اوغلی هامه نزه ایله بیله دمر چکوب
ازمانده فرامرزك قوندوغی یره کلدی واوغلی هامه نزه یه ایتدی یا هامه میدانکیم دیوب قرشو مقابل طوب
صف بغلدی وباباسی هامه نزه یه ایتدی یا هامه میدانه وارشول خاکی نابکاری دعوت ایله براز آلمش اندصکره
بغلیوب کتوردی بوکزه هامه نزه دخی عمودین الینه الوب عزم میدان ایلدکده طوزب نعره اوروب ایتدی ای خاکی
میدانه کل سکا وافرسوزم واردراکر کلمزسك واروب ضربا کتوریرمددی بوکزه فرامرز آت دیدی عفریت بدوی

رهوار بحری جکی ویردی فرامرز نیمتش ایکی پاره الآن آصفه غرق اولوب رهواره سوار اولوب عزم میدان ایدوب
همام نزه نك اوکین آلدی ایتدی ندرای نزه بنی بنلرسین ددی همام ایتدی بنلسم کرك ای خاکی سنی سلطان جنستان
کهکشان نزه استرا کا ایلتسم کرکدر اکر مخالفت ایلرسك اغز یکی برسلمه اوروب باغلاده اویله ایلتورمردی بوکزه
فرامرز ایتدی دی ایمدی ملعون کوره یم بخه اوردسین هرزه سین یمش کیطفاندن سنده دیوب همام نزه یه هیبت
ایله یاقبخه نزه نك زهره سی چاك اولدیازدی کندین دوشوربهای نابکار خاکی سنمسین بواوصاف بکا ایدك
دیوب عمودین قپوب ایرشدی برکزه فرامرزه برعمود حوالر قلدی یقین کلنجه فرامرز عموده مقید اولیوب همامك
چوره کمور وب صورتنده اویله برسلمه صاحیقرانی اوردیکم همام نزه النندن عود فرلیوب باشی دوندی کوزلری
قرارردی اغزندن وبورنندن قان فواره کبی آتیلوب دیه سنك اوزرینه معلق یقلدی سنجاب دیولری کلوب
بندن چکدیلر برکزه کیطفان نزه اوغلینك بویله اسیر اولدوغین کوردکده برکزه کورلیوب عمودین قپوب
میدانه یوردی فرامرزك اوکین کسوب ایتدی سن کیمسن اولدستکم بنم اوغلومی بویله برسله ایله یقوب اسیر ایلیه سین
باری سنك حقندن کلیم دیوب النده کی عمودی فرامرزه حوالر ایلدی فرامرزده کورزاصف شاهی برابر ویروب
ارقده منع ایلدی امّا کیطفان نزه بکندی کیطفانه برعمود دخی اوردی فرامرز اینده منع ایلدی کیطفان تکرار
برعمود دخی اوردی فرامرز آینده منع ایلدی توبت کندوبه کلدکده کورزین اوندن ایکینجی قیراطندن طوتوب برکزه کیطفان
نزه یه برضرب کورزاویله اوردیکم کیطفان نزه کرچه اول ضربه عمود برابر ویردی امّا فائده امدی عمود النندن
فرلایوب باشی قاچوردی کورزآصفارقاسنه یخه کمراندیسه کیطفان نزه نك دم نفسی بغلامدی واغزندن قان
کلوب دیه سی اوزرینه یعلوب بیهوش اولدی کهرابرا وزرینه دوشوب بغلادیلر کیطفان نزه بیله کلن جنیلر کیطفان
نزه یی خلاص ایده لم دیو فرامرزك اوزرینه یوریدیلر فرامرز دخی برنعره اوروب تیغی اصفی عریان ایدوب بونلره بر
کریش کیوردیکیم طرفة العین ایچنده بونلری قرق اللی قدرین خاکه صالدی اون نفر جنی کوردیلر کما ولما زهقت
نفسك ایوسی یوقدر دیوب قاچدیلر صولوغی تاوار وب کهکشان قلعه سنده آلدیلر اندن وار وب کهکشانه
احوالی بلدردیلر کهکشان نزه بره حاضر اولك ای فرمادیجیلر دیوب فی الحال قرق بیك قدر آتشی جنیلر ایله قلعه
کهکشاندن چقوب قنده سین فرامرز دیوب کندیلر امّا بوطرفدن فرامرز جنیلری قیروب بوزدی اندن کیطفان نزه
ایله اوغلی همام نزه نك یانینه کلوب بونلری ایمانه دعوت ایلدی اکی کلمن سکز اولدوردردی بونلرده ایمانه کلوب فرامرزه
تابع اولدیلر ناکاه آنی کوردیلر قرق بیك جنی ایله کهکشان نزه کلدی فرامرزی کوروب صاف طوتدی همان کهکشان
نزه نك بیوك اوغلی وارایدی ادینه غرغوش جهل پرچار چشم دیرلرایدی قرق قنادی ودرت کوزی وارایدی ایکیوز
طقسان آلتی اریشی قدی وارایدی بوهیبت ایله کورلیوب میدانه کلدی شتور غلیظه ایلدی وایتدی ای خاکی کل سنی ایکی

ایکی یرتا یمر دیوب فرامرزده دعوت ایلدی فرامرزده رهوار ایله میدانه کیروب عزعنوشك اوکین آلدی عزعنوش
دخی الندن اولان عمودی فرامرزده حوالیه ایلدی بوکرّه فرامرزده کورنجه آصف شاه ایله چاریوب عزعنوشك کرچه
عمودین منع ایلدی اما رهوار بحرینك میانی ایکی قات اولوب بلی قریله یازدی فرامرزك عقلی کیدوب کتوردی کندو سین
رخشندن زمینه اندی بوغضب ایله کورنجه آصفك اون ایکیجی بخششدن طوتوب عزعنوشه ایتدی ای لعین ال ایمدی سندنی
بنم کورنجه منع ایله دیوب برضرب حوالیه ایلدی عزعنوش عمودین برابر ویردی اما کورنجه آصف عموده اویله اندیکیم
عمود عزعنوشك الندن قرلادی کوردی ارقه سنه ایوب عزعنوسك دمر نفسی بغلنوب ویوزینك اوزرینه یقلادی
همان فرامرزکورنجه براغوب اوزرینه دوشدی بنده چکك مراد ایلدی عزعنوس فرامرزه سوکمکی باشلدی فرامرز
غضبه کلوب همان ایکی ایاغیله برایاغین یاصوب واکی ایله برایاغندن طوتوب بجه کمر زوایلدیسه ایکیوز طقسان اردیش
قدر قدچکوب باشلدی کهرابی تا خلقومنه وارنجه چورك بزکبی چاپر چاپر یرتوب ایکی پاره ایلدی بوکرّه ایکی جانبدن دیولر
فرامرزك بوحالین کوروب هربری خزان یپراغی کبی لرزان اولوب دتر مکه باشلدی لرهمان کهکشان نرّه اوغلنی
بوحالده کورنجه قرارى قالمدی اون یدی بیك قنطار یولاددن برعمودی وارایدی آنی قیوب فرامرزك اوکین سین
الدی رعد فلك یکی کورلیوب ایتدی ای خاکی نابکاری سنسین بنم کوزم قرشوسنده بویله برجلوسین اوغلم ایکی یرتار
یابن سنی قورمیه آنك انتقامن سندن الیدم الورم دیوب عمود ایله اوریدکده فرامرزی خزدخام ایلك قصدیله چون
عمودی حوالیه ایلدی سنجاب نرّه نك عقلی کیتدی زیرا کهکشانك اول عمودین منع ایلك مقدور بشر دکل ایدی کهرابلر
مکر منع ایلر سرد وطاهی اولدیغی فرامرزدلیر کهکشان نرّه نك عمودینه نظر ایلدی کویا بر عظیم طاغی یرندن قوپاروب اوزرینه
براقدیلر قیاس ایلدی اما اینلسون فجمّاق اولمزخدایر صغنوب کوکل اوندن نیاز ایدیه رك کوزی براپر ویردی مکر
بودیولرك ایسه ابتدا ضربی غایت کران اولوب عمود دمر کورز آصفه بجه کمر اندیسه فرامرزك بازولری اویشوب کورز
آصف الندن قایدی بوکرّه فرامرز کورزی صاليوردی ایکی زانو سنه قیوب ارقه سین براپر ویردی کهکشان
عمودی فرامرزك ارقاسنه ایندکده بایلری طبوقلرینه وارنجه زمینه کوملدی فرامرز دربیهود عالمینه واردی
بلکه بورنندن برایکی قطره قان دخی کلدی کهکشان نرّه عمودین ضبط ایدوب دوندیکمکیده ایمدی ای قرمادیجیلر
کوریك اول خاکی کما صلو برصاغ یری قالمدی خزدخام اولدی دیوب کرم اولدی اما بریم سنجاب نرّه نك عقلی اکوقتال کیتدی
زنکی اولوبسه بزه کهکشان صتاشوردیوب تیزاوغلی جهاردستی کوندردی وارباق قتال زنکی بجه اولدی دی
قرغول دخی فرامرزك یاننه کلدی کوردیکم اویله مست اولوب قالمشی وبورنندن برایکی قطره قان کلمش وبایلری
طوپقلرینه وارنجه یره کوملمش ایتدی کوزك آچ ای سرور عالم حضمه قویدیروسکا منتظر دربیهوده قرغولك صدا سی
فرامرزك کوشنه کیردی بوکرّه کوزلرین آچدی کدوفی اول حالده کوردی وقانی دخی کورب اول غضب ایله برکرّه سلکنوب

توزدن طشره کلدی وکورزآصف شاهك اون ایکنجی بخشندن طلوب بقدی کهکشان کندی عسکرینه طوغری کیدر
ایدی نزه یه کیدرسین ای بایکار نزه سنده بنم برحمله می منع ایله دیوب کهکشانه برضرب کورزاویله حوالهایلدیکه
بوکزه کهکشان نزه فرامرزی صاغ وسالم کورمجه حیران اولدی های بایکار خاکی سنك وجودك پولادمیدر کهبنم عمودمدت
خلوص پولدك دیوب همان فرامرزك کورزینه اول منتها عمودی برابرویردی کورزآصف بخه کم عموده طوتوندیسه کهکشانك
قولکری اویشوب اول منتها عمودالندن فرلادی یره دوشدی بوکز کهکشان باش قچورب ارقه آلدقده یوزی اوزینه قپاندی
آغزندن بورنندن قان فواره کبی آیلوب بیهوش اولدی بوکزه کهکشانك دیولری بوحالی کورب تیز کهکشانی فرامرزك
اوکندن قاپدیلر اندن قلعیه قاچدیلر بوکزه فرامرزده دونوب چادرینه کلدی سخاب نزه فرامرزه افرین ایدوب ابتدی
سرور کهکشان نزه برد خی قلعه سندن چقمازیرا کهکشان برکسه دن بویله برضرب کورممشدر ددی فرامرز ابتدی
اکرچقمازسه بن یارین قلعنك قپوسین یقوب ایچری کیروب انك حقندن کلورم ددی وبوحال اوزره بولندیلر اما
بوطرفدن کهکشان نزه قلعه ده سراینه کلوب قرار ایلدی اما اوکسوردکچه اغزندن بورنندن قان کلوردی کورکیم
بربری طوتمازیارین بن بخه ایده یم اکرقتال زنکی جنك ایده چك اولورسه دیوب همان کندی دیولرندن بیك
قدر کهراب الوب اول کیجه ام الحیاتة کندی زیراکهرابلر زنده دار اولسه لر ویاخود ضربدن وجودلرینه برالم
ایرشسه واروب ام الحیاتة یونورلردی بوکزه کهکشان دخی ام الحیاتة واروب یوندی وجودنده علت قالمدی
اما فرامرزك ضربندن کوزی قورقدی مکر بوکهکشانك ام الحیاتة برقلعه سی دخی وار ایدی انده اوتورب
قالدی ایدی قتال زنکی شمدی دونکیدر بلورا عظمی آشوب بوندن دخی کلحك حالی یوغه دیوب اوتوردی وکهراب
تعیین ایلدی واروب تجسس ایلك هرنجن کم اول خاکی کیدرسه بکا کلوب خبر ایدك ددی اذ یخاب راعی
ایدر فرامرز دخی اول کیجه دار ایدوب صباح اولدی یرندن قالقوب کوردیکه کهکشان نزه قلعه دن چقمادی
امرایلدی دهوار بجری حاضر ایلدیلر اوزرینه سوار اولوب قلعه قپوسنه یوریدی وخشندن اینوب کوزری چکوب
برضرب اوردی برد خی اوردی حاصلی صکلوم دوکه دوکه قلعه قپوسین یقوب ایچری کیردی تیغ هوا م آصف شاهی
عریان ایدوب اویله برنعرهٔ رعدوار صاعقه کردار بخش ایلدیکیم قلعهٔ کهکشان کوبایقلدی ایچنده اولان دیولر
متاشوب قالدیلر بوکزه فرامرز بونلرتیغ ایله قیرمغه باشلدی دیولرزبون اولوب برهوا چقدیلر کیم فرار ایلیه
فرامرز نعره ایله بونلری زمینه اندیروب هلاك ایلدی عاقبت دیولرکوردیلر اولماز امان دیوب جلسی فرامرزه
تابع اولدیلر فرامرز دخی سرای کهکشانه واروب تحتین ضبط ایلدی وخبرکوندردی سخاب نزه یی کتورمکدن اندیشکرده
کهکشانه صوردی دیولرایتدیلر سرور کهکشان ضربکدن قان قصوب ام الحیاتة یونغه کندی ددیلر بوکزه فرامرز
نزقاچ کون قلعهٔ کهکشانده اوتوروب بکلدی کوردیکیم نزه ظهور ایلدی بوکزه فرامرز قرعقول جهاردستی بتوك

بتون دیولره باش ایدوب قلعهٔ کهکشان ده براقدی کندی سنجاب نرّه یه سوار اولوب کیطغان نرّه رهوارك
آلدی برهوا قالقوب عزم ام الحیات ایلدی بللور اعظمی یری صکوندی آشوب سکز نجی کون ام الحیات واردینه
ایندی سنجاب نرّه فرامرزی زمینه قیوب برایکی ساعت بیهوش یاندی هله کندویه کلوب ایندی دولتلو صاحبقران
اکربن کوه قافی آرقه آلوب بو بللور اعظمی آشور سم بوقدر زحمت چکن دم ردی فرامرز ایندی یا سنجاب شمدی
کهکشان قندیه ردی کیطغان نرّه دوندی ایندی سرور کهکشان کندی قلعه سنده اولمق کرك زیرا آنك بونده
برقلعه سی واردر دی فرامرز ایندی ایمدی یورك اولطرفه کیده لم دیو رهواره بندی سنجاب وکیطغان رکابنه
دوشوب کندیلر اما کهکشانك کوندر دیکی جاسوسلر کلوب کوردیلر کیم فرامرز قلعهٔ یقوب ضبط ایلمش اندن
کهکشان ام الحیاندن خبر آلوب اردینه دوشمشدی بوکرّه دیولر جان آتوب کهکشانه کلدیلر کهکشان بوندری
کوربجه ایندی خاکی بجه اولدی کندیی ردی دیولر ایندیلر بره ناصل کندیلر اشته ای سلطان جمشتان قلعهٔ یقوب
محتکی ضبط ایلمش وسنی بوندن خبر آلوب اشته کلدی ردکلدندن کهکشان نرّه نك جان باشنه صچرادی ناچار
اولوب اندن اولان دیولر ایله حاضر اولدی بوارادن فرامرزده قلعه اوکنه کلوب بر نعره اوروب ایندی یا کهکشان
کل سنکله چنك ایده لم یوق درسك باشکه قلعه کی یقارم ردکدن نه اشلرسون کهکسان نرّه ناچار اولوب اندن
اولان دیولر ایله طشره چقدی فرامرزده مقابل اولوب چنکه باشلدیلر فرامرزینه هجوم ایدن اینوب پیاده اولدی
حاصل کلام بونلر اوج کون اوج کیجه چنك ایدوب غیری کهکشان نرّه فرامرزك ضربندن عاجز اولدی همان اندن
عمودین براغوب فرامرزه صارلدی زور ایده کوردی اولمادی فرامرزی یرندن قالدیرمدی فرامرز کهکشانك ایکی قلندن
قیوب اولقدر قدوقامتیله قالدیروب بویلی بیونیجه زمینه اوروب شاهین مثال کوکسنه بندی دال خنجری آصف
شاه اولوب طوردی کهکشان نرّه کوزین آچدی فرامرزی سینه سنده کوردی اندن خنجر تیز باشین کسمك دیلر امان
ای دلاور بکا قیمه اولیجه سکا قول اولیم ردی فرامرز ایندی ای نرّه امان ایماندن اولور مسلمان اول سنی قتل ایتیوب
امان ویره یم دیجه کهکشان نرّه مسلمان اولدی فرامرزده کوکسندن قالقوب کهکشان فرامرزك قدمنده باش
قودی وجمله دیولر یله بیله تابع اولدیلر فرامرز دخی کهکشانی جمله دیولره باش سرقیلون ایلدی سنجاب نرّه
ایکیجی سرقیلدن اولدی اندن عسکره فرامرز ام الحیاندن واروب قلعهٔ کهکشانه کلدی فرامرز برکون کهکشانه ایندی یا کهکشان
بوکوه سرچنك نهایتی قندر واردیو کوه سرچنك عجایبات وغرایبات دن دخی نه وار دردی کهکشان نرّه فرامرزه
ایندی دولتلو صاحبقران بوکوه سرچنك برجانبی دریای محیط در وبرطرفی دخی دست محترقاندر کم دنیا براد یللدن
بروا صلو برقطره آب رحمت نازل اولمشدر بوصحرای بی پایاندر کم برطرفی دریای آتش وارر وبرطرفی انس وجندن
برفرد آفرید یلمز کم قندن نهایت بولور کوه سرچنك بری جانبی کوه هفتکان دیولر برطاغدر یدی قلّه درهر برقلّه

بر بری یاد شاهی حکم ایلر جمله لر شکار واروب ربع مسکون سمتنه کیدر لر انجق دشت محترقانك برنده باشنده بر
عمیق وارد رکیم بیك سکز یوز فلاچ عمیق وار در دیر لر جان بن جان قومی قاز مشدر حالا ایچنده بر دیوار در
محبوس در آدینه عقربك قبه سر هر دین دیر لر اوچیوز یکرمی اردیش قدری وار و وجودینه اصلا بر شی واکات
تأثیر ایلمز سابقا کوه الوانده اولور دی کوه قاف دیو لری الندن عاجز اولوب حضرت سلیمان شکایت ایلدیلر
سام صلوب یدی کون چنك ایلدی وجودینه اکات تأثیر اندوره مدی عاقبت الامر لقمان وآصف وقیشا غورث
توحیدی کبی دانالر اتفاق ایله یتمش ایکی دیو لر جوهردن برتیغ دوزب آدینی تیغ عقربك سلیمانی قودیلر اما عقربك
دوین تن حنبر دار اولوب تیغی صندق ایله قپوب اول جاهده قاچدی بوکرم سام جاهده اینوب دیوك الندن
تیغی الوب قتل ایلمك مراد ایلدی امادانالر ایتدیلر یا سام اول دیوك اولحسنك الندن دکلدر بینه سنك مثلندن
بیرمر نام بر دلاور ظهور ایدوب اول دلاور قتل ایلسه کرکدر دیدیلر بوکرم حضرت سلیمان دخی ستمایدن بر طاشی
پوندیروب اول جاهك اغزینه مناسب اندن سام امر ایلیوب سام دخی اول طاشی جاهك اغزینه قپادیکیم اول
طاشی صاحبقرانلدن غیری کسه قالدوره میه لر اویله براغوب کتدیلر حالا مشهد یکحالده اول کهراب جاهده موجوددر
ددی بوکرم فرامرز دخی بوصددی اشیدنجه بیلدیکیم عقربك روین تنك اولومی کندوسی الندن ایمش وتیغ عقربك
سلیمانیه عاشق اولوب دوندی کهکشان ایتدی یا کهکشان اقتضا ایلدیکیم بن واروب جاهی تماشا ایده وزایدی
همان حاضر اولدك ددی کهکشان سحاب وکیطفان وقرغول براز دیو لر ایله حاضر اولوب فرامرز دخی رهوار عجریدن
اولوب قالقوب جاهه طوغری کتدیلر تاکیم جاهك اغزینه کلدیلر بوکرم فرامرز دشت محترقانلر طوغری نظر ایلدی
بر صحرای بی پایانلر کم اصلا نهایتی کورنمز واویله دوزدر کیم اوتر باشنده بر بیضه قوینسه بری باشندن
کورینوردی واویله سیاه دهشتلی کویا قطرانلر دکیزینه بکزر اندن جاهه بقوب کوردی بر عظیم جاه واقعا
اوزرینه ستمایق مرمردن جرمی قدر بر طاش قپامشلر دونوب دیو لره ایتدی کلك شول طاشی قالدیرك ددی
دیو لر حمله در لدیلر ایتدی کیطفان کلدی ایده مدی سحاب نزه وکهکشان نزه بر بر کلوب ایده مدیلر بوکره
فرامرز جبه انکلرین دامن میانلنه بندایدوب طاشه یا پشوب یا معبود دیوب بجه ذور ایلدی ایسه طاشی
قالدیروب بر طرفه فرلاتدی دیو لر فرامرزك بو قوتنه تحسین ایلدیلر اندن صکره فرامرز میانلندن بیك ایکیوز
قولاچ کمند آصف شاهی چوزوب اوجن اول طاشه بندایتدی اندن دیو لره ایتدی بن جاهه اینوب البته
اول دیوی بولوم چنك ایلرم دیه جان کهاوجنجی نعره می کوش ایلیه سکز اول زمان جاهه اینوب بنی بولاسکز اکر
اوچنجی نعره می ایشتمزسکز بلك کیم دیو الندن هلوك اولمشمدر سزده بو ارادن کیدوب ربع مسکونده خاقانیه
اوزرنده عسکریه اولدوکم خبر ویرك ددی وکندی یا پشوب جاهك قعرینه طوغری اینوب کتدی کهکشان

كهكشان نرم جاهی جنوبه ویرد وکنته یشیمان اولدی امانه فائده ایندی یازق شول دلاوره هوایره تلف نفس
اولوردی ینه امید ایدردیکی بلکه سلامت بولوردیوب فرامرزك نعره لرینه منتظر اولدیلر اما بوطرفدن
فرامرز جاهه کندایله اولقدر اندیکیم غیری کمندوکندی اما جاهك دبی نه قدر الهدن غیری کسه بلز
بوسرم فرامرز فکره واردی اوغلون سن شمدی کمند یشمدی دیوبوقار وچقساك باق قتال زنکی قورقو
کمند بهانه ایلدی دیوب یانلرنده رزیل اولمقدن ایسه بویولده اولمك یکدردیوب توکلت علی الله ایدوب
کمندی قاپدی صالیوبردی باش قیچ دونرك جاهه اینوب کندی اما دائره عقلدن بیرون اولدی بوکرم الله
امریله رجال غیب ارنلری طوب یره قودی برازدن بنا راق فرامرزك عقلی باشنه کلوب قالقدی اوتوردی
کوردیکیم جاهك دبنه ایمنمش اما زیاده قراکومیانده خنجر آصف شاهی عریان ایدوب انك شعله سی ایله برکسمه
سرای کبی یره کلدی مکر سابقا بوسلیمان ابن جانك حبسی خانه سی ایمش بو فرامرز براز کیدوب کوردی بریزه
عقربلر دوین تن یانمش بردانه پولاد صندوقی قوچا قلمش خورخور اویورامابورنندن نفس آلدقجه کلحان
دامی کبی دخان چقار بوکرم فرامرز براز طوررب تماشا ایلدی اندن دیمه ایله اورروب قالقوبره نابکار
ایلدی اما عقربلر اصلا حرکت ایلدی فرامرز کوردیکیم کهراب اویانمدی برنعره اوردی اول جاهك ایچی
صدا ایله طولوب چاق جاهك اغزینه صدا چقدی کهکشان وسنجاب بلدیلرکم فرامرز دیوه بولشدی
حظ ایلدیلر اما عقربلر ینه اویانمدی بوکرم فرامرز بهی ملعون ایمدی اولدکی دیوب خنجری قبضه سنه
واردجه بورنده صوقدی وقاردشدردی وچکجه بورن تاتار یارکیری کبی یاردی بوکرم عقربلرنره بورنك
زحمندن اویانوب قالقوب کوتی اوزرینه اوتورب بورنن براز اوشدردی ومراد ایلدیکیم ینه یاتمه
اما فرامرز عقربلریه قالقوبره ملعون سن یاتورسین دیوحیقردی عقربلر بلکلیوب کوزین آچدی فرامرزی قرشو
کوردی های نابکار خاکی سن بوراید قندن کلدك ایمدی وار ایسه سنی اجلك کتوردی دیوب برکره یاشدی
اولان عمودین قاپوب فرامرزه برعمود اوردی فرامرزده ارقه سین برابرویردی غیرت ایله دیوك عمودین منع
ایلدی اما فرامرز بیلورنه زحمت چکدی فرامرزك یاننده کورزی یوق ایدی بنه ایلسون میاننده درت
دانه سلیمانی قلچ وار ایدی اما شمدیکی حالده تیغ آصفدن غیری یوق بوکرم تیغ اصفی عریان ایدوب
عقربلر دوتن ینه برقبه حواله قلدی سرکیندی کبی کله طوب دیردی فرامرز دخی تیغ آصف ایله اویله برتیغ
اوردیکیم اکر برکوه بولاده اورسه ایکی پاره ایدردی اما عقربلرنك کله سنه اندکدم قلچ بوزدن قیار کبی قاید
اصلا عقربلرنك کله سنه اثر ایمدی لکن ضرب تیغدن عقربلر برسرم سندلیوب کندین دوشوردی وینه عمودین
قاپوب فرامرزه برعمود دخی اوردی فرامرز ینه ارقه سین ویروب منع ایلدی تیغ بوکرم محترف جالدی میاننده

ایکی باره ایلك قصد بنه اوروب بنه قلیچ قوب کندی اصلو کسمدی بوکرة عقربه تکرار عمودین آلوب حوالی ایلدکده فرامرز
کوردیکی اولماز همان خدایه صغنوب دیوك عمودی ایکی کن صاغ لدی عمودی کف دستنده ضبط ایدوب چکوب
الندن آلدی وکندی عمودی ایله اویله برعمود دوردیکیم عقربه نره تك اغزندن قان آیتلوب یقلدی لایعقل
اولدی همان فرامرز عقربئ دوین تنی بنده چکوب وصندوقی دخی آلدی اچوب ایچنده عقربئ سلیمانی چقاردی
بقوب کوردیکی بوبر قلچدر کم مثلی بولنمز شاد اولوب میانه بندایلدی اشته فرامرز شمدی بنی سلیمانی
تیغه مالك اولدی تیغ آتشین وتیغ سپید وتیغ سرخ وتیغ هزار وتیغ عقربئ سلیمانی بوندن صکره فرامرز
برکره برشدید نعره اوردی بوسسدن فرامرزك نعره سندن عقربه کندویه کلوب کوزین آچدی نه کوردی الدی
قفاسنه بسته وصندوق شکسته تیغ فرامردك بلنده آلسته دور عقربه بنه اوغرادوغین بلوب باشلدی
دشلرین قچردامغه اما جاهك اغزنده سنجاب وکهکشان فرامرزك اوچنجی نعره سین اشیدنجه همان جاهدن
اشاغه اندیلر فرامرزك یانته کلوب کوردیلرکم عقربئ دوین تنی بنده چکمش شاد اولوب بوکره فرامرز امرایلدی
عقربئ سنجاب نره الوب وفرامرزی کهکشان آلوب جاهدن طشره چقاردیلر اما کهکشان اولسون وسنجاب
اولسون وسائر دیولر اولسون بتون شبهیه واردیلرکم قتال زنکی بوعقربئ اویورکن باغلمشدریوخشه بو
دیو ایله کرچك مقاومت اسان هنوز کلمردیلر هله قلعهٔ کهکشانه کلدیلر فرامرز بونی دینه دعوت ایلدی
عقربه سوکوب دیشلرین قچردامغه باشلدی بوکره فرامرز کوردیکم بولعین ایمانه کلمز اولدیرمك مراد ایلدی
ینه فکر ایدوب ایتدی بن بونی عسکره ایلتوب ایرانه کتوره یم ایران دلاورلری نه نه تماشا دردیوب پولاد
زنجیرلر ایله بنده چکوب دیولره تسلیم ایلدی وکیطفان ایله فرغول اوزرینه نکهبان قودی وایتدی اوچکون
اکلنوب صکره ریع مسکونه کیده یم همان تدارك اوزره اولك دیو تنبیه ایلدی اما کهر ایلر عقربه رنك یانته اوشوب
تماشا یه دوردیلر عقربه غضبه کلوب زور ایلدی زنجیر قیروب دیولره کرشدی فرغول ایله کیطفان نره بره دیوب
بوکره قرشو واردیلرکم ایکی جانبدن شاشوروب بنه بنده چکملرهان عقربه نره الصنوب برایله فرغولی قاپدی
وبرایله کیطفانی قاپوب فرار ایلك دیلدی دیولر تزیه واروب فرامرزه خبر ایلدیلر فرامرز ده سکردوب کلدی بر نعره
اوروب عقربئ الی قودی وایریشوب سینه سنه برمشت صاجیقرانی ایله اوردیکیم عقربه نره الندن کیطفان ایله
فرغول براغوب دپرسی اوزرینه کلدی فرامرز دخی اوزرینه دوشوب دوکه دوکه بنده چکدی دیولره تسلیم
ایلدی دیولر دخی شمدی بلدیلرکیم جاهده دخی الدکتوروب بند ایلمشی بوکره هرکس فرامرزك قوتنه انکشت
بردهان ایدوب تحسین ایلدیلر وخوفه دوشدیلر اشته فرامرز بونده اوچکون تدارك کوروب دردنجی کون
عزم ریع مسکون ایلسه کرك بوحال اوزره بونده دورسون بزکلم خاقانیه ده اولان عسکره ولیطان وزیرك

وزیرك احوالنه امّا اذ بجانب راوی ایدر فرامرز شیردل مقدّما جوهرآباد او زرنده ایکن لیطان وزیر فرامرزه
کاسه ایله ذهرلو شربت ویروب صرصر سیکبارد ویوب سلّمی اوروب فرامرزده صرصره تازیانه اوروب صرصر
سیکبارد خی سیاحتدیکدوب لیطان وزیر دخی هوشنك شاه فسلندن کیمراد خان یانده قرنداشی بختون وزیره
کمتشیدی صرصر سیاحتدن کلوب عقربجازو دخی فرامرزی برکیجه غافل ایکن قیوب جزیرهٔ عین البقرم براقدی
اشته فرامرزك سرکذشتی بومحلّدك نقل اولندی امّا راوی ایدر لیطان وزیر اول زمان اون قدر غلوم الوب
قدّم سین هوشنك آباد دیوب روان اولدی کونلرده برکون هوشنك آباده واروب طشره ده برمحلّه ایندی
وبرتذکره یازوب برغلوم ایله برادری بختون وزیره کوندردی غلوم اولاراردن تذکرهٔ آلوب قلعه دن ایچری
کیردی سرای کیمراد خانی سؤال ایدوب طوغری دیوانه واردی بوآبك برندن بختون وزیری صوردی دیلرکه
دخی سرایده درکلدی ددی غلوم بختون وزیرك سراین خبر آلوب واردی سرایده بختونه تذکرهٔ ویردی
بختون تذکرهٔ اوقیوب غلومه ایندی قنی برادرم شمدی نره ده درددی غلوم ایندی سلطانم قلعه دن
طشره برمحلّه اینوب بو تذکرهٔ ارسال ایلدی دیبجه بختون وزیر تیز ایتاغنه آت کورك دیوب فرق الی قدر
کمسه ایله بنوب قرنداشنه قرشوکتدی غلوم یقین کلیجه ایلروواروب خبر ویردی لیطان وزیر قرشو کلوب
بختون یقین کلیجه رخشندن اینوب ایکی برادرلر بربرلرینه قوجاقلشوب اوپوشدیلر بختون وزیر لیطان
وزیری کوردیکم بورق بوق برعبوس الوجه اولمشکم اولمازایندی برادر اصلی بذرکم بورنك قدره کمدی ددی
لیطان وزیر اغلیوب اجمالاً نه کم باشنه کلدی ایسه سرنجامی بربر حکایت ایلدی بختون وزیر کورب آجیدی
هاله بنوب سرایر کلدیلر بختون وزیر لیطانه پاك وزیرانه لباسلر کیوروب ضیافت ایلدی وینه فکرارسرکذشتدن
سؤال ایلدی لیطان وزیر دخی نقل ایلدی واغلیوب ایندی البتّه کیمراد خانه واردوان هندوبربنم انتقامم
قتّالدن الیوبرم سین دیوب زیاده تضرّع ونیاز ایلدی بختون وزیرك برادر دیوب وعده ایلدی وقالقوب دیوانه
کمدی کیمراد خانك اوکنده زمین بوس ایدوب کچوب یرنده قرار ایلدی کیمراد خان وزیره ایندی یا بختون دعا ایدوب
ایندی پادشاهم جواهرآباددن برادرم کلدی برصاحبقران ظهورایلمش خدابرست ایمش جواهر شاهی زاروزوطنوب
خدابرست ایلمش اندنصکره مملکتن الدن آلمش برادرم نارنوردن بوزدوندرمیوب عظیم حقارت ایلمش برحالیله
قاچوب بونده کلمش مرادی بودیارلره طوغری کلوب بزی دخی خدابرست ایلیوب مملکتمزی المزدن الماق ایمش دیوب
کیمرادی خوفه براقدی بوکره کیمراد خان ایندی بره نه دیرسین یا بختون کرچکی سویلرسین ددی بختون ایندی
بلی پادشاهی استرسکز برادرم لیطان وزیری کتوره یمدم کندیکن سویلدیکن ددی کیمراد خان ایندی وارایمدی
کتورکوره یم نه سویلر ددی بختون وزیر هان قالقوب قاطرینه بندی وسرایینه کلوب لیطانزایندی برادر سنی کیمراد خانه

کوتره یوز یراین سنك احوالك سویلدم شمدی اشدی قالق همان کیده لم وهم کوره یوسنی مجنه جواب ویر رسین
دی ولیطانی الوب دیوان کیمرادخانه کوتوردی لیطان وزیر دخی کلمجنه یوزیره قیوب زمین بوس ایلدی کیمرادخان
ایتدی خوش سلامك ای وزیر خاص دیوب اشارت ایلدی لیطانك قولتوغنه کیروب تخته چقاردی کیمرادخان
لیطانی تا یانته الوب عظیم التفات ایلدی وحال خاطر صوردی لیطانك ایسه اولدن صوغان صیوایله پرورده
اولمش معزمه سی وارایدی اوصول ایله آنی الوب کوزینه سورب باشلدی اغلمغه اندن باشلدی سرکذشتی
سویلمکه بوکتره انده اولان ارباب دیوان اولسون وکرك کیمرادخان اولسون بتون لیطان وزیرك حالنه
تاسف ایدوب آچیدیلر بوکتره لیطان کیمرادخانه ایتدی پادشاهم قتال زنکینك مرادی بتون بودیارلری یزدن
برست ایلمکدر وهرنه دیاره قدم باصرسه اول دیار خراب اولور شوم قدم در کاشکی بودیاره ایاق باصمیه
ایدی وهم ناکاه فرامرز نام بردلاوری حیله ایله اولدورب جمله مالین الندن الوب شمدی بتون دارای قتال
زنکیده در دیوب اولقدر وصف ایلدیکم سراپردهٔ اسکندری ورخشلرین وسائر لاات حربلرین اردوان زنکی
اولسون کیمرادخان اولسون جمله اشیدنلر عاشق اولوب ایتدیلر آه قتالی اولدیروب شول دارای بزمالك اولیدی
دیوب اول ارزویه دوشدیلر بوکتره کیمرادخان ایتدیلر همه پادشاهم غافل اولمه تدارك اوزره یولك کیمربلورلیکم
اکسوزین بودیاره کلوب سنی اولیه ده برحسارت واقع اولدیوب نیلدی ایسه ایلدی لیطان وزیر کیمرادخانی
خوفناك وشورب ایتدی یا لیطان جمله سوزك یرنده در غافل باش ترکیده یراشوردیرلر مثلده ایدی اویله اولیجه
تدارك لازمدر دیوب تیز اطرافه اکنافه حکم ایلدیکی دیاره خبر کوندوروب لشکر جمعنه مشغول اولدی
ومشاوره ایدوب بوکتره اول جانبه جاسوس کوندره لم کوره لم عزیمتی بوراییه رسیدرسه ندزمان کلوردی امّا
راوی شیرین کلام ایدر مکر بوکیمرادخانك برعیاری وارایدی اولقدر رند وقلاوش عیار ایدیکیم فلکك جنبزندن
طرفة العین ایچره کذرایلردی ومرتبهٔ کورزدن سورمسین جکرآکردی واول عیارك آدینه صیاروعیار
دیرلردی وپای تخت پهلوانته اردوان هندی دیرلردی یوز فرق درت اردینی قدی وارایدی واون سکز
طولیلی برصالغی وارایدی آنی قولتوردی زیرا آنك منعی برحایله قابل دکل ایدی زیاده بطال ناکارایدی
کرچه هندی ایدی امّا اصلی شدادی لردن ایدی ودیونزاد ایدی وبوالدوانك برقرنداشی وارایدی آدینه
اردآل هندی دیرلردی یوزاوتوز سکز ارشین قدجکردی واردال هندینك براوغلی وارایدی دارای هندینه
دیرلردی یوزیکرمی ارشین قدتی وارایدی زیاده کوربوز ناباکارایدی لیطان وزیرازده سبکبار دن شکایت
ایدوب یاقلدی ویاندی ایتدی اول ناباکارك بکاایتدوکی رنکی دنیاده لاحمان کافرینه بیله اولمامشدر بلکم
پدرمرعزازیلردنی اولمش ایدی کلدردیوب اغلودی بوکتره صباروعیاری ایتدیکم الوچکمای وزیرخاص کوبوندره

بونده کلوب‌لرایسه بن سکا انك حقندن کلوب یره بن ددی بو اراده کیمراد خان صباره ایتدی سن برکره وارب
بخشش ایلسك پك معقول اولور دیکم قتال زنکی بوجانبه کلورمی بوخسه کلزمی برخبر آلسك بنده اکا کوره تدارك ایلسك
ددی صباردخی نولهدیوب طبان قالدیروب کندی ازمان ایچره جواهر اباده کلدی کوردیکم جواهر اباده کمسه یوقدر
سؤال ایدوب خبر آلدیکم قتال خاقانیه اوزرینه کتمش اوراندن دخی خاقانیه اوزرینه کلدی نه کوردی دریای
اقیانوس کبی برلشکر بی شمار جا لغنوب یانور تبدیل صورت اولوب اوردوی اسلومه کیروب کزرك سراپرده
اسکندر کبرا اوکینه کلدی سراپردهٔ تماشا ایلدی کوزلر کورمش دکلدر صباخیران اولوب ذهی صاحبقران ذهی دارا
باری آدمك عمری سویله بردولت ودارات صاحبی یاننده کمسه دیورسك ایلدی بوکره برحالیله سراپردن ایچری
کیری کوردی اوچ قات برسراپرده در بوکه ناصل قاشدن اولدوغی معین دکلدر واوچیوزاوتوزاوچ قبه سی وار
ابتدا قاتنده اجناس مخلوقات وار ایکنجی قاتنده دیولر وپریلر وارامتا جملسی انسان صورتنده اوچنجی قاتنده کوردی
بوقدر پهلوانان نرهٔ شیران ایکی جانبده زرین وسیمین صندلیلرده اوتورمشلر بای تخت صندلیسنده قهّار اعظم
اوتورر تخت اوزرنده مظفر شاه یدی کنکره لی تاجیله الت یاننده جواهر شاه اوتورر مظفر شاهك ایسه باشنده
اون درت کنکره لی افسر اسکندر کذا شاهلر وبوقدر وزرا وحکما ومنجمان الترنده کتاب اوتوروب باش ونرانده
فیلسوف اکبر اوتورمش وعیّار باشی صندلیسنده صرصر سبکباری کوردی اون سکز ارپش قدّی وارامتامرتع صفت هیبتلی
یونزینه باقلمز صاغ وصول اون آلتی خنجر طاقنمش صباردوی خوفندن سمته طوغدی تزیه طشره اولوب برطریق ایله خبر
آلدیکیم ایکی کوندر قتال زنکی کیجه خوابندن غایب اولمش دانالرمل ایدوب جاز وشهزینه اوغرامش دیوب جواب صباردو
بونلری خبر الوب همان چوق طور میوب بلکه یونزی الی ویرهر دیوب طبان الدی ینه هوشنك اباده کلوب کیمراد خانه
بولشدی امّا کیمراد خان بو محلّه دك ایکی کره یونزبیك عسکر جمع ایلمش ایدی بوکره کیمراد خان صبارویه ابتدی نه خبر وار
صبارودخی کوریه ایشتدوکی ندا ایسه جمله بربر تقریر ایلدی همان لیطان وزیر بونی اشیدنجه سرورندن عار ناموسی
براغوایه قالقوب بوره بوره اوینادی هیچ دکل بنم والدهٔ مکروهم عقربه جازوآلمشدر شمدیدك اول نابکاری چوقدن قتل
ایلمشدر ددی وایتدی اویله اولنجه غیری انلر بودیارلره کلمز وبرقاچ کون دخی بقوب اندن قتالك جمله داراتن یغما لشوب
هرکس دیارینه طاغیلوب کیدر لکن مناسب اولان بودرکه بوراندن قالقوب خاقانیه ده قتالك بتون دولت وداراتن
ضبط ایلکدر قتال ابنه اولمدقدر نصکره جواهر شاه دخی تکرار نازنینه تابع اولوردیوب کیمراد خانی طمعه دوشوردی کیمراد
خان ایتدی چونکم اویله ایسه بزده بوراندن واروب خاقانیّه ده قتالك جمله داراتن الوب ضبط ایده لم اکر قرشو قورسه
قتال ایلرم دیوب فرمان ایلدی عسکرده ندا اولسونکم اوچکون تدارك دردیمز کون کوچدرخاقانیه اوزرینه ددی امّا
کوره لم
بواراده لیطان وزیرایتدی پادشاهم بنم خاطریه برشی کلدی اکر اذنك اولورسه سویله یم ددی شاه ایتدی سویله لم

ددی ایطان ایدی شاهم شوردن کوه برجیسه برمرد دونده کوندروب خبر آلسنکی قتال زنکی کرچك اومی آلدی یوحنسه اصلی
یوقیدر وهم آنی دخی دعوت ایلسك زیرا انلرده دیو وپری وعیار چوقدر همان یالکز بهلوانلق ایله جواب ویرمك مشکلدر
دیوب کیمراد خانك کوکلین ایلدی بوکره شاه ایدی یاشمدی اکا کیمی کوندره لم ددکده لیطان وزیر ایدی شاهم اکا صیاد
مناسب یوقدر دیوب صیادوی کوندره جك اولدیلر صیادویه ایتدیلر یا صیادو وارایمدی سن عقربه جازوی آلوب کتور
اکر بزی بوندن بولیه ازسك دوغری خاقانیه اوزدینه آردیمزدن کلوب یتشه سین وهم لیطان وزیرك اغزندن عظیم
نیاز بیان ایدوب بولیکم جازونك کوکلی اولوب کلیدی ددیلر هله صیادوندیسوك براز کمکی چکندی امّا لیطان
وزیر بلوار وب چقاروب برکیسه اچروبردی زیرا عیار قسمی ایسه آلتونی کوریجه طمعه دوشر اکثر عیارلر طمعه دامه
کرفتار اولورلر حاصلی کلام صیادو آلتونی کوریجه کوکلی اولدی آلتونی آلوب فلورین کیدی وداع ایدوب قتال سین کوه برجیس
دیوب روان اولدی بوکز عیار کتدکدن صکره اوچ کون تدارکلرین کورب دردنجی کون ایکی کره یوز بیك عسکر ایله هوشنك اباد
اوکندن قالقوب عزم خاقانیه دیوب کتدیلر بیله ایچه کونلرده برکون خاقانیه اوکنه کلوب عسکر اسلامه مقابل قوندیلر اسلام
عسکری بونلری کوروب جاسوس کوندروب اصلی ایله خبر آلدیلر کیم لیطان وزیر واروب کتورمش امّا پهلوانلری اردوانهندن
ایمش بوکره اردوان هندیدن خوف اوزره اولدیلر امّا قهار اعظم وفرخزاد خاقانی وقهقشان زیردست وجهان بخش بونلر
تسلّی ویروب ایتدیلر ای دلاورلر هیچ الم چکمك مولی کریمدر انکله البته حقدندن کلورز بونلر دیلر امّا بوجا بنده صرصره
براز لطیفه ایدوب ایتدی ای سلطان عیاران هله غافل اولمه زیرا اصل سنك حضمك لیطاندر دیلر اویکادن کیمراد خان
اولکون اراهایدوب ایرتسی کون دیوان ایلدی برنامه یازوب دارای هندی ایله ارسال ایلدی دارای هندیده نامهٔ آلوب اردوسنه
اسلامه کلدی طوغری سرایرهٔ اسکندر کبرانك قپوسنه کلوب کندین عرض ایلدی بوآیلر کیروب خبر ویردیلر بوکره قهار اعظم
کلسین ایلدی چقوب دارای هندوی ایچری کتوردیلر دارای هندی دخی ایچری کیردکده اداب وارکانی اجرا ایلدی مظهر شاه
اشارت ایلدی دارای هندینك التنه برصندلی قودیلر کچوب اوتوردی النده شهریت ویردیلر ایچدی بعده نامهٔ چقاروب سوندی
مظهر شاه آلوب نامهٔ دانا الینه ویردی دانا قرأت ایلدی دیشکه نار نور بنم قائمدکم نسل هوشنك شاه وسلاله صاحبقران کیمراد
خانم وسیزکم قتال زنکی پهلوانلر یسکز اشتد مکم قتال زنکی برجازو قپوب جنستانه براغوب دیولرهلوك ایلمش صاحبقرانلرك
وارقی ینه صاحبقرانده رایمدن تمام وصول بولدقده قتال زنکینك هرنقدر دارائی وارایسه واشیاسی وارایسه بیقصور کوندروب
وکندیکز دخی بنجه دیلر سکز اویله ایدك یوق دیرسکز سیزلر بیلورسکز وفکرکز حاضر اولمه سز دیوب تمام ایلدی بوکره مظهر شاه
قهارك یوزینه بقدی بوکره قهار اعظم دخی دونوب دارای هندیه ایتدی ای پهلوان وارکیمراد خانه سویله کدانك باشنه
صوق کچمش وهم قتال زنکی خالیا آصاغده یقین زماندم کلوراکر فرصا قتال زنکی کرچك اولمش اولسه بیله انك اشیاسی کیمسه
ویرملزمی بحق اکر اول لیطان بد دکلر لعین بنده چکوب بوطرفه کوندرسین کندی دخی واروبابیله ویلو یتنه کیدوب اوتورسون

80a

سون زیرا صکره زبان کورردی اندن دارایه خلعت کیوروب اویله یولاندی بوکره یولداه کیدرکن بوقتال زنکینك
نه قدی چوق متین پهلوانلری وارایمش دیوسویلنورك دارای هندی سراپرده دن طشره چقوب خشنه بنوب کیمرادخان
بارصاهنه واردی کیمرادخان یانینه واروب بیراوپدی وقهارك ویردیکی جوابلری بربربیان ایلدی همان اردوان هندی
اغزاچوب ایتدی پادشاهم هان یارین چنك ندا اندربرکون مقدم یزدان پرستارك حقلربندن کلوب قتال زنکینك
دارانن ضبط ایده یلم یوخسه بویله نامه ایله سوزایله انلربرشی ویرمزلردی کیمرادخان دخی اردوان هندی سوزیله
عسکرده چنك ندا اندردی امّا بوطرفدن دارای هندی نامه کتوروب جواب آلوب کیدینجه صرصرسبکیارانك اردینجه کیمراد
خان اوردوسنه وارمش ایدی تبدیل صورت دیوان کیمرادخانه کیروب برکوشه ده طوروب سیرایلدی کیمرادخان
کوردیکه برشجیع پادشاهدر واردوان هندیئ کوردی پای تخت صندلیسنده اوتوردربرطاغه بکزربرلعیندر
دونوب ایتدی الله تعالی بولعینك شرندن قوللرین حفظ ابلیه ددی ولیطان وزیری کوردی برادری بختون وزیر
یانندن اوتوردارال هندی دخی هندده کلوبلری وافروارتمامبونلری تماشا ایلدی اندن چنك ندا سین اشیدوب
دوندی سراپرده یه کلوب اردوانی وکیمرادخانی وصف ایلدی ویارین چنکدردیوب حنبوبیردی مطهرشاه دخی
قهقشان زیردسته فرمان ایدوب قهقشانلرعسکر اسلوم ایچنده پریر چنکدردیوندا ایدردی ایکی جانبدن
اولکون اول کیجه ندارکلرین کوروب صباحه منتظراولدیلر چونکیم کیجه یکوب صباح اولدی ایکی لشکر یرلرندن طوروب
آت فیل کرعدانلرینه سوار اولوب میدان مرکزینه کلوب ایکی جانبدن صافلریغلیوب کایلردوزدیلر ایکی طرفدن
نظربرمیدان ایدوب ایابوکون میدانه کیم کیره وارلك نامن کیم قزانه واجل پیراهنی کیم کمیه دیرکن همان انی کوردیلر
کیمرادخان طرفندن درای هندی آت سوروب میدانه کیردی وبرازجوه کان ایدوب لعب هنرکوسترد کدنصکره
ال قالدیروب ایکی جانبدن چالنان چنك حربیلری دکدیروب بلندا وان یلی نعره اوروب ایتدی بنی بلن بلسون
بلینلرا کاه اولسون بزم دارای هندی بیت وارمیدرمیدان عشقك بردلاورسوری ۞ اشته ارایشته میدان مردم
دین کلسون بری ۞ ای خدابرستلر میدانه ارکوندرك ولکن غایت دلاورکوندرك ددی عسکراسلوم طرفندن دخی بوز پهلوان
قهاراعظم دن ازین آلوب عزم میدان ایدوب میدانه کیردی ودارای هندیه واروب عشق ایلیوب اوکین آلدی سویلشورك
ازغشوب بونلردربربریله چنکه باشلدیلردارای هندی اول دلاورك اوج حملهسین منع ایدوب برنیزه اوروب اول
دلاوری زخمدارایدوب شهیدایلدی برپهلوان دخی کیردی انکده حملهلرین منع ایدوب آنیده شهیدایلدی خلوصنه علوم
دارای هندی اولکون یدی دلاورشهیدایلدی واون بش قدرین زخمدارایلدی بوکزه صرصرزخمدارلرینی میدان
چیقاروب بربرکتوروب خشام اولوب دوندیلراسلوم عسکری قساوت الهایله بارکاهلرینه کلدیلرزهرلیاسلرین
چیقاروب بزملیاسلرین کیدیلروشهیدلرینی دفن ایدوب زخمدارلرینی زخمین صاردیلربربره جمع اولوب قهاراعظم

دونوب بونلره پهلوانلر شول لعینك میدانته اولورا ولمازلکسه کیر مسوت زیرا لعین متین ناریکاره یکزردی
اوتردن کیمرا رخان دخی دونوب بارکاهنه کلدکده دارای هندی یه خلعت کیوردی ایطان وزیردخی دارای هندی
دعا ایدوب ایتدی نار نورالك الوب قوت ویرسون بونیك آلتنده قالسون کوره پرسنی خدا پرستلره چیخ اماك
وزمان ویرمه همان اولدرردی چونکم اول کیجه دوشمنك ارعوی کبی کچوب بینه صباح اولدقده ایکی طرفدن
لشکر بنوب بریرلرینه مقابل اولدیلر دارای هندی بینه میدانه کیروب اولکون کنه کین اولدردی ویکین زخمدار
ایلدی دونوب قوندیلر اوچنجی کون بینه دارای هندی میدانه کیروب ملك سیفك امر باسسندن شهزاده بدخشانی
نام برنوجوانی وارایدی آت سورب میدانه کیروب دارای هندیه برابر اولوب چنکی باشلدیلر دارای هندی اول نوجوانی
اوروب شهید ایلدی همان برخانی کوروب ملك سیف عنان اختیاری الندن کیدوب برکره علم دیندن رخشینی سورب
بنار آتشی کبی میدانه کیروب دارای هندیه ایکین آلوب ای قوتی قوی یاحق لعین اویله برتازه نهال نوجوانه نجه قیدك
تیز حمله ایله سندن اول مظلومك قانن آلایم دیوب حیقرنجه دارای هندی یه وهم آلوب ال نیزه یه اوردی ایروب ملك
سیفه برنیزه حواله ایلدی ملك سیف سپر قالوب برابر ویردی نه حال ایسه دارایك نیزه سین منع ایلدی بوکره دارای
هندی کورزیله کلدی ملك سیف کورزندن منع ایلدی نوبت کندویه کلدکده شهزاده نك المندن زیاده غضبه کلش
ایدی برکره همان اول معهود دسته چوبه آل اوروب اوچ کفه سنه طقوز ربطمان اوچ طاشی وضع ایدوب باشنك
اوزرندن دوراتدیروب آل ایمدی ای ملعون سنده بیندن بویله کاری دیوب نجه کمر فرلاتدی ایسه طاشلر قره قوشی
کبی هوادن کلوب دارای هندی برین سپر آلدی امابری کندینك کله سنه وبری بندوکی رخشنك کله سنه اوروب
ایکسنکده کله سی چینی طباق کبی طاغیلوب دارای هندی جان برجهنم ایلدی آیتله بیله قاغشه دق زمینه یقلدی
اولحظه همان دارای هندینك باباسی اردال هندی علم سایه سنده اوغلنك هلاك اولدوغین کورنجه غضبندن
کوزلری عقیق یمنه دونوب برکره التندن اولان کرکدانن سورب ملك سیفك اوکین آلوب ای نابکار خدا پرست
یابن سنی قورمیم اوغلومك انتقامین سندن دیوب التنده طاغه یکزیرکورزی اوبکی ایله ملك سیفه برضرب حواله
ایلدی اما دورست بولندن اورامیوب مکر اکسك اورلمغله کورز کلدی آما ملك سیفك بندوکی رخشنك کله سنه
راست کلوب خورد خام ایلدی ملك سیف بوش بولنوب همان رخشیله بیله سرنکون اولوب برایاغی رکابده
قالدی اردال هندی رخشی قوتیله کچوب کندی اما اوتردن دوندیکم ملك سیفی هلاك ایلیه اما بوطرفدن همان
فرخزاد خاقانی کرکدان سورب اردال هندیه برابر اولدی صرصر همان ملك سیفی میدانده اولدیرمه بریدك رخشی
یتشدردیلر ملك سیف بنوب علم سایه سنه واردی ایکی طرفدن فرخزاد ایله اردال هندینك جنکی نه یوزدن
اولوردیو تماشایه طورردیلر اما فرخزاد خاقانی اردالك اوکین کسدیروب طورمه نابکار حمله ایله دینجه همان اردال

81a

اردال هندی ال کورز کرانداوروب فرخزاده عاشقانه برکورزاوردی فرخزاد خاقانی ارقده منع ایدوب نوبت
کندویه کلدکده فرخزاد دخی اردالداوردی اردال دخی بیك بلوایله منع ایدوب بونلر دریکایك اولوب کوزرچنکنه باشلدیلر
فرخزاد خاقانی کوردیکمار دال هندی چوق قوت صاحبی نابکار دردیوب هله تا اخشام اولنجه جنك اتدیلر اخشام دونجك
محل فرخزاد شوقه کلوب عشقیله اردال هندی پربرشدید ضرب اوردی اردال هندی منع ایدوب لنکرو برغه التندم
اولان کرکدانك میانی حال پرنیراولوب یعنی قریلوب اردال هندی رخشیله بیله یقلنجه هاندم صرصراوزرینه دوشوب
بغلدی والوب دوکدوکه علم سایرسنه ایلتدی اولحاله ایکی جانبدن طبل اراه جالنوب دوندیلرو قوندیلرصرصر
اردالی کتوروب کتدی بارکاهنده حبس ایلدی مطهرشاه دیوانه کلنجه فرخزاده خلعت کیوردی بوکره کیمرادخان
دونوب قوندی امااردال هندی ایجون عمه دوستدیلر اوستادایدرانابو محلده همان اردوان ایتدی بادشاهم هیچ
الم جیکه یارین بن میدانه کیروب بنده فرخزادی قویایم ونه قدر قصتلان ونه قهارحه ونه سائرین قویایم دی بوکره کیمراد
خان اردوانه خلعت کیوردی امابو محل اسلوم طرفندن انده جاسوس وارایدی بوخبری الوب دوندی سرایرده یکلق
ایتدی معلوم کزاولسونکه یارین اردوان هندی میدانه کیرمکه کیمراد خاندن خلعت کیدی ددی اول کیجه مرهوایدوب
چونکه صباح اولدی یینه ایکی لشکر تدارکلرین کوروب ایکی جانبدن طبل چالنوب ایکی لشکر سرپاسوار اولوب میدانه
مرکزینه کلوب لایلر دوزدیلر وصافلر بغلدیلر وناظر برمیدان اولوب بقارکن انی کوردیلر اردوان هندی یوزقرق
اریشن قدیله واول بیاض مهدم خورفیلیله وجودی کوك دموره مستغرق اولوب واموزنده اون سکز طوپلی صاغلین
الوب اول هیبت صلابتله میدانه کیردی هندیلراوکنجه بیتلراوقویارق بیت شیروش کوردیوتاقویروغی پایین دوکرك
جانوراویکیجی قوجه کوپك بویله کلوره دیوب مدح ثنا ایدرك میان صحن غایه کلدیلر وسلاملیوب کیرودوندیلر
اردوان هندی براز طرپدجولان ایلدکدنصکره ال قالدیروب چالنان چنك جرپیلری دکدیروب قره طاغلین
کورلیوب نعره اوروب ایتدی ای خدابرستلرد ونکی کون قرنداسم اسیرایدن پهلوان نابکار بوکون میدانه
کلسون بنده انی قرنداشم یرینه طوتوب حبس ایده یم ددی بوکره اسلوم ردلاوردی فرخزادك یوزینه بقدیلر
فرخزاد خاقانی دخی اردوان هندیئ کوردیکمیداندهکندوسین دعوت ایلرهمان التندم اولان کرکدان متینه مهموز
کوستروب علم دیندن برکره قویدی طوغری میدانه ینارآتش کبی سوریکلوب اردوانك اوکینه کسدردی
واداب ایله عشق ایلدی اردوان هندی دخی فرخزادك عشقین عنف ایله الوب ایتدی بقه بره نابکار خاقانی
دونکی کون سن بنم قرنداشم اویله حیله ایله طوتوب حبس ایلدك هنزدکلدرهنز اولدرکه بوکون بنم صلوغمدن
رهابولسین دیوب دی ایمدی حمله ایله سکامقدار یکی بلدیره یم وناردن قوالتربنی اوزیکه کولدوره یم ددی
فرخزاد خاقانی ایتدی یااردوان سن حمله ایله زیرایول سنکدردعواجی سنسین ددی اردوان هندی ایتدی برهی نابکار

بن سکا اوّل حمله ایله دید وکیمك اصلی بودر کی برحمله بنده ایرمز دیوب حسرت ایله کتیمه سین دیرم یوخسه
اوّل بن حمله ایده جك اولورسم غیری سکا حمله نوبتی دکزمکر کما اقلیم عدمده سکا نوبت کله ددی حاصلی بوکا بکرز
براز خلط کلام ایلدی بوکره بونلر براز مجادله دنصکره جنکه مباشرت ایدوب اردوان هندی اولکون فرخزاد
خاقانینك یدی کرکدانن هلاك ایلدی معهود صلوق ایله فرخزاد غیرتندن زیاده متألم اولدی هله بزحال ایسه
اخشام اولوب بونلر ایولدیلر اردوان فرخزاده ایتدی ای خاقان یارین میدانمه یه سن کل یارین البته سنك
قیدین کورروم ددی بوکره فرخزاد خاقانی ایتدی یوری هی نابکار بویله اوزن عقلی قصه هندی بلدوکندن قاله
دیوب دوندیلر ایکی جابندن طبل ارام جالنوب دوندیلر وقوندیلر کیمرادخان دنوب قونجه دیوان ایدوب
اردوانه خلعت کیوردی وفرخزادی صوردی بوکون یا اردوان نه خوش فرخزادی بنده چکمك ددی اردوان
ایتدی پادشاهم بوکون رخصت ویردم امّا یارین باغلر کتوروم ظاهرا فرخزاد خاقانیده بردیارك صاحبقرانه
کیجنوز اصل کیومرثه یمش ددی واقعا اینه بوکیمرادخان ایله فرخزاد برنسلدن ایدیلر زیرا حسرویلر هوشنك شاهك
برادری شریف شاه اوغلیدر بو اراده لیطان دخی خوشامدیر بشلیوب وایتدی افرین ای صاحبقران هندستان
اکر بوکون مراد ایدیدك فرخزادك بنده چکردك ایچی براز اهال ایلدك امّا یارین هان باشین کسن امان وزمان ویرمه
زیرا انلرك کیروسی چوقدر فرخزادن غیری اوج دانه زهرقاتل دخی وار وانلرك هربری فرخزادن بش بتردك
ددی اولاً مقهقشان اندیشکه مقتدار اعظم وجهان بخش بونلر دردیوب اردوان هندیه براز غیرتکوردی
اردوان هندی دخی ایتدی خوش ایدی یارین نابنورد ولشنده فرخزادی یابنده چکرم یاخود قتل ایلرم ایکیدن
خالی دکلدر دیوب براز لاف کزاف ایلدی مکر کیمراو لحظه جلدك ایله زیوك تبدیل صورت اتده کلوب بارکاه
کیمرادخانده تماشا ایدرلردی بو مصاحبتلری جمله اشیدوب اوراددن دوندیلر سوریه سرایرده اسکندره کلوب
ایتدیلر ای دلاورلر یارین اردوان هندی میدانه کیروب فرخزادی بنده چکرم ویا قتل ایدرم دیودر عهده
ایلدی دیلر فرخزاد ایتدی بیانه سویلیش ملعون اوغلی ملعون الله بیلور قنغیمز قنغیمزی بند ویا قتل ایلردی
امّا هرکس فسلد ویروادیلر قورقارز اردوان هندی بکلر حلل ویررز زیرا ملعونك صالتی پك مخالفدر
اون طقوز طوپك قنغی برینه سپرایرشسه کرك همان خذ ایرامانت ددیلر صرصر کوردیکه بکلر جمله فسلد ویره
باشلدی کندوکندوسنه ایتدی یاصرصر اشته کوردك اسلامدلاورلری خوفه دوشدی نفس لامرده سوزایده
یرنده درشوندم اوج کمسه واردر اکر انلره ده برخطا اولورسه عسکر اسلامك بلکه انهزامنه سبب اولور
کلندی اوغلان بوکیجه اردوان هندینك سرقتنه کیروب اویورکن محکم داروردن کچورب بربرده حبس ایده یم
برچی کون اویله طورسون کوره لم نه ظهور ایلردی زیرا اولدرمکه هم فرامزدن قورقار وهم فرخزادن وهم قهقار

قهارا عظمدن وقهقشان وجهان بخش بونلردن المرحبکر خلوصت کلوم اخشام کچوب یتسو وقتی اولدقده همان صرصر
تبدیل صورت قلده سین اوردوی کیمرادخان دیوب کندی کیمرادخان اوردوسنه وارد قده برکوشه سکوب
یکلدی تمام دیوان طاغیلوب اردوان هندی بارکاهنه واروب ایتدی اوپقو هو وارد دیوب یاندی بوکره
صرصر سیکلاردی تمام صبرایلدی وتحمین ایدی که اردوان اوپودی هله واروب بارکاهی یاروب ایچری کیردی یاب
یاب اردوانك باشی اوچنه کلدی کوردیکی اویومش اولوقت همان جستدن داروی هوشبری چقاروب اردوانك
بورننه طوغری الین ارناتدیکم اردوانی داردن کچوروب المکتوره حمکت خدا اردوان هندی ایایارین فرخزادی
بجنه ایلسم دیوب فکر ایده رك اویومش ایدی واقعه سنده کوردیکم فرخزاد ایله جنکی طوروب فرخزاد خاقانی
اردوان هندینك بیاض فیلین اوروب هلوك ایلدی اردوان ایسه اول فیلدن غیری فیل چمکردی های نابکار
نیالدك بنی پیاده می قودك دیوب فرخزاده برمشت اوردی حمکت خدا غافل صرصرك سینه سنه کلوب صرصر برکره
اوخ دیوب الندن اولدم دارودوکلدی وکندودنی یقیلوب بیهوداولدی بوکره اردوان دنی بوردو شدن بیدار
اولوب کوزین آچدی کوردیکم برعیار یقلمش یانور قالقوب همان اوتوره واردی وصرصری ملتوب بنده چکدی
اندن الی قاقوب برقاچ غلام کلدی اردوان صرصری غلام ملره ویردی وایتدی شول اوغری بر خوش صقلاك زیرا
بوکیجه کلوب بکا قصد ایلدی بندنی شویله بردوش کوروب فرخزادی اوردم مکر بونی اورمشم دیوب کندی بنه
یاتدی بوکره غلام دردمند صرصر آلوب چادوره حبس ایلدی اما برازدن صرصرك عقلی باشنه کلوب کندوسین بند
ایچنده کوردی های مدد یوغازی الدویر میشم بونا بعار تحقیق بنی کیمرادخانه سویلیوب کیمرادخان دنی کتورکوزه لم
ناصل عیاردوردیسه کرك کوردکدم لیطان لعین بنی کورنجه بلوب همان امان ویرمیوب قتل ایدردیوب دوشونمکن
واردی کندوکندوزینه ایتدی باری برحیله ایده یم بلکم اول طریقی ایله خلوص بولم دیوب بنه کندوسنه ایتدی
اولدی بکا اولدچق دیوب کوپیا اوج کونلك اولویردوندی چونکم صباح اولدی اردوان هندی یرندن قالقوب
کیندی برازدفع حمار ایلدوکندنصکره کیفی یتشوب فیلنه بنوب کیمرادخان بارکاهنه واردی کیمرادخانه
ایتدی پادشاهم بوکیجه شویله برعیار طوتدم دیوب واقعه احوالین دنی نقل ایلدی کیمرادخان ایتدی وارك
کتورك کوره لم ناصل اوغری عیاردر دیوب آدم کوندردی واروب کوردیلر کیم عیاردوندن اولمش نکرار کیمرادخانه
کلوب اولمش دیلر کیمرادخان ایتدی وارك نارنوره آتك دیدی بو محلده اردوان هندی ایتدی یوق یوق انی بنم
مردم خود فیلنه کتوروب ویرك یسون دیدی بنه تکرار برآدم واروب صرصری برحواله قیوب وصرتنه اوردیکم
کتوروب بریرده صیوب اوزرنده لباسلرین آلوب فیلك اوکنه براغه بوکره حریفك اوموزنده کیدرکن اوصول
ایله خنجرین عریان ایدوب جوال ایچندن الین چقردی اندن اول حریفك بوش بوکرینه بجنکو صوقدی ایسه

حریف برکره آه ایدوب جوالی صالیوبردی وکندیره دوشوب هلوك اولدی بوکره صرصر جوالك ایچنده بوارلنوب
طشره چقدی وایاغه طوروب النده خنجر خلق بوغی کوربجه بره بره قومك اولدیرلدی دیوب اردینه دوشدیلر امّا
صرصر سیکباره برکیمسه قرشو دوره مزهمان چقدی کندی برشنهایره کلدکده فی الحال برغیری صورتده دخی کیروب
پنه دوندی کیمرادخانك دیوانه واردی اول وقت کلدیکه کیمرادخان صرصرك اندوکی حیلهٔ سویلیشورلر کیمراد
خان حیران اولدی بواثنایده دك جنك طبللری دخی چالنوب ایکی طرفدن عسکر سوار اولدیلر صرصر صوحی اورادك
سوروب لشکر اسلومه کلدی بریره دخی جنك حربیلر چالنوب پهلوانلر وپادشاهلر بندیلر امّا صرصر کوزنجیر اسلطان
عیاران بچه اولدی دیوب چست چوابدرلر کن صرصر دخی سلوب باشنه کلن سرانجامین نقل ایلدی بونلرا شیدوب
اویله ایسه سنکر صاغلغه دیوب وافر لطیفه ایلدی اندن سوار اولوب میدان کناریه کلوب ایکی جابندن صاقلر
دوزدیلر والایلر بغلدیلر کیمرادخان طرفندن اردوان هندی فیل سوروب میدانه کیردی ومغره اوروب فرخزاد
خاقانی دعوت ایلدی بوکره فرخزاد دخی کرکدانن سوریب پناراتش کیبی میدانه کیروب اردوانك اوکین الوب
بونلردرجنکه باشلدیلر اردوان فرخزادك پنه ایکی کرکدانن هلوك ایدوب اوچنجی حمله سنده فرخزاد تزیید
سپری دورست یتشدیره میوب طوبك بری النده اولان کرکدانك کلهسنه راست کلوب خرد خام ایلدی بری دخی
فرخزادك مغفری کناریه ایلوب باشین ایکی شق ایلدی فرخزاد زمینه آیتلوب کرکدان یقلدی بوکره فرخزاده کرکدك
ایرشدیردیلر سوار اولوب باشنك زحمنه بقیوب یوزندن قانلر سیلوب بوکره ال تیغ خونفشانه اوردی
ایروب اردوانه برقلچ حواله ایلدی اردوان دخی تزیید سپر برابر ویردی امّا فرخزاد خاقانی اردوانك
سپرین یوقه الدوب دامنندن کسدی وصاغ اومو زینه بربوجق قاریتی زخم شدید آچدی اردوان هندی
برکره آه ایدوب قولتری عملدن قالدی فرخزاد خاقانی مراد ایلدیکیمه بردخی اوره کیمرادخان بوخالی کوروب فرخزادك
ضمیرین اکلیوب عسکره قول صالوب بردن پورتدی ایکی کره یوزبیك عسکر همان نعره لراوروب یوریدیلر فرخزادك
اوزرینه براوغورمدن حمله ایلدیلر بوکره بریدن اسلوم عسکری دخی بوحالی کوروب انلرده یوریدی بینه
کورسیری ایکی لشکر بربرلرینه قاریلوب قالدی امّا بوارادهٔ هندیلر اردوانی میدانندن جقاردیلر زحمین صتار دیلر
بری طرفنده دخی اسلوم دلاورلری فرخزادی میدانندن جیقاروب باشین صاردیلر امّا اسلوم عسکرینه دلاورلر چوق اولدیغله
کیمرادخانك عسکرینی عملری اوزره سوردیلر بوکره اول لعین اوغلی لیطان وزیرکوردیکه عسکرلری بوزلمق مرتبه سنه
واردی همان کیمرادخانه واروب ایتدی بره مدد پادشاهم ایشتدن کچدی شدّتی عسکرینی بوزیلور طبل
اراه چالدردیه کیمرادخان دخی طبل چالدیروب عسکر اسلوم طبل اراه صداسین ایشیدنجه جنکدن الچکدیلر ایکی
لشکر بربرلرندن آیریلوب دونوب قوتدیلر اولنلری ایکی طرفدن ایروب اسلوم عسکرندن دوشن شهیدلری دفن ایلدیلر

ایلدیلر امّا بریس کافرلرك قریلرینه نلرین آتشه یقدی لیطان وزیر کیمراد خانه ایتدی پادشاهم برقاج کون چنك
ایلیوب تأخیر ایده لم اردوان هندینك زحمی اوکولنجه وهم شوارا ده بلکی عقربرجاز وده کلوب ایریشور مادامکه جاز
لعینه کلدکجه بزبوخدابرستلرك حقلرندن کلیوزددی کیمراد خانده برقاج کون چنك یوقدر اردوان هندینك زحمی
ایواولنجه دیوخبرکوندردی برقاج کون چنك اولیاجغین ایکی عسکردن خبردارا ولوب عسکراکاه اولدیلر
وکندی عالملرنده اولدیلر هرکس کوشه کوشه عیش عشرت اوزره اولوب عالملرنده اولدیلر اساوه دلاورلری ایسه ایا
افندیمز قتال زنکی ندر زمان ظهورا یلردیوب فرامزك کلمسنه منتظر اولدیلر بریده دخی کیمراد خان ایله لیطان
وزیردخی ایاصبارو عیّارجازوی بولوب بوندن کتوره بیلورمی عجب ندخبرایله کلوردیوب صبارویه وجازویه
منتظرلرامّا بزکلملم صبارواحوالنده اذیجانب راوی شیرین اویله نقل وبیان ایلرکیم کیمراد خان هوشنك
اپاددن خاقانیّه اوزرینه کلدکده صبارو عیّاری کوه برجیسده عقربرجازویی دعوت ایلکی کوندرمش ایدی صبر
اکوب بیله کتوره دیوکوندرمشیدی صبارو عیّارعزم کوه برجیس ایدوب کونلرده برکون کوه برجیسه کلوب اصلنده
بوکوه برجیس بربلند طاغ ایدی دکمه آدم چقامزدی فرازنده شداد شاه ابن عاد برمتین قلعه و مستحکم قلعه بنیاد ایدوب
حتّی برد حمد دخی وضع ایلمشیدی امّا بوعقربرد دکلری جازوکلوب ایچنده اولان خلقی داغیدوب کندی قلعه ضبط
ایلمشیدی وبرقینی وارایدی شملهٔ بانو دیرلردی زیاده محبوبه ایدی مقدّما کلوب قرطاس قپوب مکانته کتوروب
حبس ایلمشیدی شمدی یینه واردی فرامزده فرصت بولوب قاپدی بشیطان علیه اللعنه سوزی ایله جزیرهٔ عین البقره
براغوب کلدی کوه برجیسده قلعه سنده اوتوردی ناکاه کونلرده برکون صبارو عیّارجیقه کلدی عقربرجازویه تمنّا ایدوب
لیطان وزیرایله کیمراد خانك ساوه مین دکوردی وسنی دعوت ایلدیلردی عقربرجازودخی تولدیوب شملهٔ بانو
اندن براقدی صبارو عیّاره ایتدی سن یاب یاب کل زیراسن بنمله کیدم منسین دیوب سحرقوتیله کندی ایلری
پوریدی ازمان ایچنده خاقانیّه اوزرینه کلدی کوردی کیم کیمراد خان کلوب عسکراساوه میله مقابل قونمش
اوتوررکلوب محفیجه لیطان وزیره بولشندی بوکره لیطان جازوی کورنجه شاد اولوب ایتدی خوش کلدك ای ملکم
ساحران ایوقدم کلوب ایرشدك اشته حال شویوزدن اولدی دیوب نقل ایلدی وقتال زنکی نجه اولدی خبرك
وارمیدر دیدی عقربرجازوایتدی بلی برکیجه بن واروب قپوب دریای محیط جزیره لرندن برجزیره یه براقدم که
اکاجزیرهٔ عین البقره دیرلرانده براقدم اول جزیره ده داهی نره اولادلرندن سنجاب جهل دست اولور شمدیردك چوقدن
هلاك اولدی ددی بوکرلیطان بوخبری اشیدنجه دیبلك شاد اولدی وسوندی اندن صکره عقربرجازوی الوب
تنهاجه کیمراد خانه کتوروب خلوتنده بولشدردی ودخی تعریف ایلدی کیمراد خانده تعظیم ایلیوب زیاده اکرام و التفات
ایلدی وخدابرستلردن شکوا ایلدی لیطان دخی اغلیوب صرصرك کندویه ایلدوکی رکلری نقل ایدوب بورین قوله عین

کوسترذی بوکره عقربه جارزوایتدی الرچمك غیری بن سکلدم انلرك ایشی تمام اولدی ددی وبو اسراری کسیه
بلدیرمدیلر امتاراوی ایدیاونه طرفده یعنی اسلوم عسکرینده فیلسوف دانا مطهرشاهه بیکلره ایتدی دلاورلربوبزم
اسلوم عسکرینده برچوق کون نخوست وثقلت وارد راصلوقطعا طشره برکیمسه کتمسون ددی وکندی شاکردلرین
الوب بتون اسلوم عسکرینك دائره سنه اسمایله جزی جزدی وکندی ظهوراتی متوقع اولدی اویکادن عقربه جارزو
برتنهایره واروب باشلادی سحرایلکه ناگاه آنی کوردیلرکه هوانك یوزنده بولوتدن اثرپیدیکن آنی کوردیلرکه اکسوزین
برشدید زورکارچقدی رعدوبرق اولدی درعقب یغمورلر یغوب سلتر آقدی لکن فیلسوف دانانك جزدوك
دائره دن ایچری اوغرامدی یغمورد رکیدرك قاره چوبردی الله اویله برقاریغدیکیم دائره دن طشره کویلکم
قاردن برمتعه چورلدی اسمانه واریجه اویله برصوق اولدی کیم زهریره دخی ایله برصوق اولمز ایدی ایچی
دائره دن ایچری ایشلمزدی فیلسوف دانا سحرعلامتی اولدوغین بیلوب تیز برعزایم دخی اوقودی اشارت
ایلدی اول ساعت برعظیم روزکارچقوب عسکرك درت جانبنه طوغزی اسوب قاری تارمارایلدی بوکره عقربه
جارزوده بلدیکیم سحرفی اسماءالله قوتیله ابطال ایلدیلر تزیرعقربه جارزوبردرلوسحردخی ایدوب بوکره باشلادی
هوآدن آتش یغغه اولقدریاغدیکم دائره دن طشره بتون جهانی اتش قپلودی عسکر اسلوم حوفه دوشدی فیلسوف
اکبربرعزایم دخی اوقیدی اویله برعظیم رحمت بوشاندیکیم اول اتشلك جملسین سیوندیروب محوایلدی عقربه
جارزو براقسون دخی اوقیوب برآوج طیراق الوب عسکر اسلومه طوغزی اندی هوایوزندن اولقدر اژدرلر
بیلونلرو عقربلردوکلدیکیم حدیاپانی یوق بوکره دائره نك اطرافنه اوشدیلرد لاورلرك حوقی دخی زیاده
اولدی فیلسوف بنه یردن براوج تراب آلدی واورزینه برعزایم اوقیوب صاچدی اولقدر قرنجه عسکری پیدا
اولدیکیم حدی حصری یوق بوکره اول اژدرلره اوشوب جملسین بدیلرمحواولدی اژدرلردن اثرقالمدی بکلر
وشاهلرفیلسوف اکبرك کمالینه تحسین ایلدیلرامتااونده عقربه جارزو بیمش ایکی درلوسحرایلدی جملسین فیلسوف
داناقوت اسمایله ابطال ایلدی عقربه جارزوغیری علیجن اولدی اولدمده هان برخنزیر پوستی کتوردوب غوشکی
کسوب اوکنه یغدی والینه دویت قلم آلوب خنزیرقانی ایله نه قدراسلوم دلاورلری وارایسه جملسنك اسمارین
اول دریلره یازدی اندن اوکنه محوایله اتش کتوردوب هرپهلوانك اسمی یازیلدوقدی آتشه براقدی همان بریده
اسم صاحبی اولان دلاورلربندن طوغرکن برکره های دیوب الدی یوردیوبردی کورنلربره طورنولدك تره یره
کیدرسین دیه کوردیلراولدی وکیمسه دکلدی همان دولودنکین سکردوب قنده سین دیوب دائره دن طشره چقدی
وکیمسه خان عسکر بنه طوغزی کیدوب بارگاه کیمسه خان اوکنه کلوب طوره واردی بوکره عقربه جارزواشارت
ایلدی همان اول پهلوانی بنده چکوب برچادرده حبس ایلدیلرجارزوملعون اسمین دخی آتشه براقدی بریده اول اسمك صاحبی

84a

صاحبی دخی الوب یوریوب یردی اسعاد دخی بره سکا نولدی دیمجه اوتیه واروب آیندخی بنده چکدیلر حاصلی کلوم
بو اسلوب اوزره طقسان قدر بنام وکزیده پهلوانلری وسر قیله تلری کتوروب جمله بنده چکدیلر بوکره قهار
اعظمك اسمین یاقوب اولدخی کلدکده مکرکه عقربه جاز و مقدما قهار اعظمك نعره سندن کوزی قورقوب کین ایلیش
ایدی همان کوردوکی کبی ایتدی بن بوفی کندی مکانمه کتوروب اشد عذابیله هلاك ایلرم دی اما کوکلندن
ایتدی اکر بنی بو دلاورعورتلکم قبول ایدرسه بندخی هلاك ایلمم دیوب حاصلی عقربه جاز و همان قهاری الدی
وارایم بونا بکاری حبس ایدوب بینه کلیم دیوب برسحرایلدی قهارایله بیله نابود ناپیدا اولدی آز زمانده
مکانی اولن کوه برجیسه کلدی قهاری قلعه ده سراینه کتوروب قیزی شمله بانویه سپارش ایلدی وایتدی قیزم
بو زیاده قوة قاهره صاحبی ناکهاردکوره یوسنی بوفی برحوشیجه حفظ ایله دیوب تنبیه ایلدی وکتوروب قرطاس
مردوسرك یانده حبس ایلدی وکندی بینه خاقانیه اوزره کیمرادخان یانه کتدی امابریره عقربه جاز و کیدنجه
لیطان کیمرادخانه ایتدی بادشاهم همان الده اولان خدا پرستلری دار دیکدیروب جملسین بردار ایلیه لم ردی بوکره
کیمرادخان ایتدی یالیطان هله عقربه جاز و کلسنده بینه انك زایله بردار ایده لم بلکه صکره بزه خاطری قالوب بزه بترنك
ایلرددی هله جاز و کلنجه صبر ایلدیلر تاصباح عقربه جاز و ده کلوب کیمرادخان ایله لیطان وزیر عقربه یه مراد لری
نه ایسه بلدردیلر عقربه جاز و ده رضا ویروب لیطان کندی قالغوب طقسان داراغاجی دکدردی بارکاه اوکنه
اندن طقسان نفر دلاوری کشان برکشان واروب حبسدن جملسین آلوب کتوردیلر امتاراوی ایدرکن بونلر محبوس اولدوغی
یرده مسخر ایدیلرکندیلرین بلمزلردی چونکم شمدی دار دینه کتوردیلر ایتدا باشدن جهان بخشی دخی یانه قهقشان زیر دست
وفرخزاد خاقانی وملك سیف وطمطراق بولاد دست وقنا طور زنکی وملکون زنکی واردوان آهن دردید وکیوس بنزه دار و کیر
دلاوران اسلومجملسین صره واردی دارلردینه دیزدیلر اندنصکره هربهلوانك قفاسنه ایکشر جلو دکجوب بره ری
دخی دار اوزره چقدیلرکیم ایکسی اشاغیدن قالدیروب بریدخی یوقاریدن چکملرامتابو اراده ایسه مسخر کندولرین
اصلو بلمزلر بوکره کیمرادخان ایتدی شمدی بونلر یوبله جه اولدکلرین بلمزلر و باری عقللرین باشلرینه کتورسکده
اندنصکره کندیلرینك اولدیغی بیلسلردی بوکز لیطان ایسه فریاد ایدوب بره بادشاهم همان بویله ایکن بردار اولنسون
یوخسه شمدی عقللرین باشلرینه کلیك اولورسه جمله سیدن خلاص اولورلردیوب زیاده اقدام ایلدی زیرا مقدم جواهر
شاه دخی مسلمان اولدیغین زیوك عیار پهلوانلری چاغروب بویله هلاك ایلرکن قهار اعظم قفسدك بوشانوب کلوب پهلوانلرك
خلاص ایلیش ایدی شمدی اندن اوتوری لیطان وزیرك کوزی قورقش ایدی انکیچون اقدام ایدرکن اولزمان عقربه جاز و
دخی قهارك اوزاقدن نعره سین اشیدوب از قالوب زهره سی چاك اولوب اوله یازدی زیرا جاز و فسمی و دیو فسمی نعره سی
طاقت کتوره مزلردی اشته بونلر بوحال اوزره بو مجادله ده بری طرفده اسلوم عسکری دخی پهلوانلرك بردار ایده جکلرین

دوبوب فریاد وفغان واویلا ایدوب اغلشور لردی فیلسوف دانا ایسه دکور سین الم چکمک انلره زوال یوقدر شمدی
خلاص اولور لردیوب بونلره تسلی ویرمکه بزمردا ستانمزکوه برجیسده قهار اعظم ایله قرطاس مردم سراحوالنه
کلدی از یحانب راوی عجیب البیان وضیح اللسان بودا ستانی بویله نقل بیان ایلر سحیر اولزمانکم عفریت جازو
قهار اعظمی کتوروب حبس ایلدی وقیزی شمله ساخره یرسیارش ایلدی وهم زیاده مدح ایلدی ویراغوب بینه کندی
بوکره شمله بانوزه کرچه دخی باکیره وهم غایت حسنالردن ایدی اما ساخره ایدی وتمام کستاندسی قراروب اغزاجمش ایدی
چنانکه چوق مزاکره سی اولسه همان قهپه قزمش اشتهادن شاول شاول اشمکه بشلر ایدی اما والیده سی عفریته
جازو کیدیجه ایدی وارایم شول اناکم کتوردوکی پهلوان ناصل کسه در دیوب همان قالقوب قهارك یانه کلدی قهار
ایسه اویله مسخور درکه اصلا کندین بلز ذی قرطاسك بوارادہ عقلی باشنده اما سخر بندندن اویله اولشکه اصلا حرکته
مجالی یوق همان حیوان کبی بل بل بقار نطقه قادر دکل ایدی بوکره شمله بانو قهاری کورنجه بیك جانیله عاشق اولوب
اشتها سندن داب مکروه قدیمی اوزره فرجی صولنوب بلی بوشانمغه باشلدی همان بوشمله بانو بر سحر ایدوب قهارك
اوزرینه اوفورنجه قهار اعظمك عقلی باشنه کلوب اوزرندن سحری زائل اولوب اولدوغی کبی قهارك کوزلری آچلدی کورديکی
برزندان کبی پرده اوتورروقرشوسنده برمحبوبهٔ دوران خوب دختر طورب کندوی تماشا ایلر بوکره فکره واروب
ایتدی ایابوده نره اولدکه بن عسکرده طورركن قالقوب کیمرادخان اوردوسنه دوغری کندم غیری عجمه اولدوغم
بلمم امّا غالبا شهید می ایلشلر بنی کربوقبر دروقرشمده کی خوریدر یا عملدر دیوب درت جانیله بقنورکن کورديکم
یانده قرطاس مردم سراولدخی کندوسین سیرایدر بوکره قهارك دیبلك بحثی زیاده اولدی دونوب قرطاسه ایتدی
یا قرطاس سن نه بحث سین بزبونده نه اراریز دی امّا قرطاسده نطق یوق اصلا جواب ویرمدی بوکره قهار اعظمه
بردهشت کلدی امّا شمله بانو قهاره خطاب ایدوب ایتدی ای پهلوان عالم اول یانکده کی دیوه نه سویلرسین زیرا
انك عقلی باشنده یوقدرکه سکا سوزسویلیه وسکا جواب ویره سن بنمله سویلیش دکدر قهار دونوب شمله بانویه
ایتدی ای بانوی جهان یاسن کیمسین وبوره نره دروبنی بوندہ کیمکتوردی وبونره یه نولدیکم عقلی باشنده دکلدر
دیدی شمله بانو ایتدی پهلوان بوراکوه برجیسده قلعهٔ شدّاد زندانیدر وسنی بوندہ عفریت جازو دکلری
جازو کتوردی واول کهلب دخی جازو کتوردی امّا آنی کتوره لی واقر زمان اولدی انجق سنی بوکون کتوردی
بن خودا ول عفریت جازونك قزیم آدیمه شمله بانو دیرلر بن سنی کوروب سکا عاشق اولدم وسنك سحریکی اوزرکدن
آلدم البته بنمله سیفته صاف اول سنی بتون دنیا یه قاف برقاف پادشاه ایدم یمردی قهارك عقلنه یانوب اصلنه
واقف اولوب فکر ایلدی شمدی بن بو ملعونیه یوق دیوب سرکشتلك ایدرسم بلکه تجار عسکره بوندہ قالوب بریره
کیده مراونده ایسه اسلو عسکری بیلورمکه زیاده مضایقه واضطرابده درهمان بوکامدارایدم یه دیوب دوندی

85a

دوندی ایتدی ای بانوی جهانیان اولسون نوله سنی نکاح ایله لایم امّا ایجق شول کهرابك دخی سحرین زائل ایله بوندہ
جقوب لشکرہ وارالم اورادہ دوکون ایدوب سنی لایم ددی شمله بانو ایتدی یوق همان شمدی بنی برکرہ
یفعللیوب وبکرمزالم ایله دیوب قهّارك اوزرینه دوشدی وقوچقلیوب لعینه اشتها سندن جهود ستمی
طوتمش کبی صاقوردیزه یوب قاپدی صالیویردی قهّارك اوزرین رسوای ایلدی بوکرہ قهّار بوحالی کورنجه
اولغدر غضبه کلدیکم اولمان ایتدی کیروطورمیهی ملعون دیوب باشنه برموشت اوپله اوردیکم شمله بانونك
کلهسی تارمارا اولوب بینی قانیله بیله صاچلدی وقرطاسك دخی اوزرینه صچرایبجه بوکرہ قرطاس سلکنوب
وکندوسنه کلوب نه کوردی انی کوردیکم قهّار اعظم برقیزی هلوك ایلیش کلوب بنمّا ایلدی ایتدی ای دلاور عالم
بونه حالدروسن بونده نه اراسین وبوهلوك ایلدوکی کیمدردی زیرا قرطاس اوپله مسحور کلوب شمله کرچه
کورمشیدی امّا تشخیص ایده مزدی قهّار دخی اصلیله نقل ایلدی اندن زندانده طشره جقوب سرای میدانه کلدیلر
بوکرہ قهّار برقبّه کوردی یانده برستون دکمشدر واوزرنده برخچ سطر یازو یازمشلر قهّار یقین وارووب اوقیدی دیشکه
بنکی شدّاد شاه ایدوب بودحمهٔ بونده بنا ایدوب ایچنده نجه بارکارلر قودم سنکم آل قهرماندن قهّار اعظم اولسین
بوستوفی قوپاروب دحمیه یول بولوب ایچنده اولان اماننامه لری الاسین دیشوبنم روحمی خیر دعادن فراموش ایتمیه سین
دیشوبکرہ قهّار ستاد اولوب زور ایلدی اول ستوفی یرندن قوپاروب برطرفه قودی اول ساعت برطرافه قوپدی واول
قبّه نك قپوسی ظاهر اولدی اوزرنده برعظیم مفتاح صوقلمش بوکرہ قهّار اول مفتاحی اوچ کرہ صاغنه بوروب قاچ
ویردی قپودر آچلدی همان بسم الله دیوب ایچری کیردی کوردی برعظیم وواسع میدان اطرافی حجره وبرنده زنبوری
پرده اصلیش ناکاه برکهراب ظاهر اولوب یوزسکسان اریشی قدیله الندہ عمود کران ایتدی ای خاکی سن بونده نه ارارسین
دیوب کلدی قهّاره برعمود حواله ایلدی قهّار دخی ال آچوب عمودین چکدی الندن آلدی وکندی عمود یله برعمود اوروب
یعدی بوکرہ کهراب امان یا قهّار اعظم بنی اولدرمه بن اولدرمه بودحمه نك موکلیم آدمه کابوس نره دیولردی قهّار دخی
ایچتیوب دیوان شدادشاهی کیروب سیر ایلدی کوردی بردیوان عالی قورلمشکه ترتیب اوزره کویا حجلسی جانلودر
وزیروزرا امیروامراسروسلاطین بوابان سرهنکان خدام حجلسی برلو برنده طورمشلر شدّادشاه دخی تخت اوزره یانده
صاغ وصول وزیرلر وحکملر قهّار بونلری بوهیئتده کورنجه حیران اولدی وایلروواروب کوردی شدادشاهك بوبینده
برلوح وارواروب اما بیله آلوب اوقیدی دیشکه ای زمانیله بونده کلن شهریارکیم کتوره بونده سنی روزکار پس بونده
کلوب بنم دیوانمی سیر ایدوب بنم روحمی خیر ایله یاد ایدوب بنکی شدادشاه ایدم برقلعهٔ اباد بونده وبودحمهٔ جمله تاسنکون
بنا ایلدم وسکا فرق سکز پاره اکات آچنك قودم اوکا طقوزبیك بطمان برمطلسم کوزرقودم وبرقلیچ دخی قودمکه آدینه تیغ بنفش
شدّادی دیرلر ویشل اورن بوستندن یوزفرق سکز قبّه لی برباركاه قودم آدینه شیرنك شیربای شدّادی دیرلرارسلان بنجه لی

بر رخش دخی تودم و اوج بیك عسكرم یخدك قدر آلات و یارعاه تودم بو اما نلری آلوب قوللندچه بكا خیر دعا ایده سین
دیمش بوكرهٔ قهار اعظم بو لوحدن بو خبری اشید نجه شاد اولوب ال قالدیروب شداد شاهك دوحنه دعا ایدوب و قید
وطشره چمدی و قرطاسه ایتدی یا قرطاس دحمهٔ فتح ایلدك شكر اولسون خدایه ولكن شمدی بو اشیالری كیمر قالدیره
باری وارسك اوردودن براز دیو پری كتوروب بو اشیالری یوكلیتسك و هم كورسك عمر بر جازو اندن عسكره ودلاوران
برضرر ایركورمك اوزره ایسه بنه عجله ایله بوندن كلوب خبر و برسك امداد لرینه بولونسق ددی قرطاسده نوله دیوب
دم چكوب ازدماغ خاقانیه اوزرینه كلدی بن كوردی عسكر اسلام رعایت ایله مضایقه ده وكیمراد خانك اوردوسنده برهای
هوی وار دار لردیكر لرودخی پهلوانلری بردار ایلكه جالشور لربوكرهٔ قرطاس بزم مطهر شاهمز بولشوب قهارك
احوالین بلدردی شاهلر و بكلر قرطاسه ایتدیلر بره مدد یا قرطاس پهلوانلری بردار ایلك استر لرسه اولور قهار
برساعت اوتجه ایرشدوره بلیدك ددیلر قرطاس خوش ایمدی الله اوكاره دیوب برازدیو آلوب كندی فی الحال كوه
برجیسه درسكلوب قهاره بولنشدی واحوالی نقل ایلدی قهار دحمه ده اولان اشیالری دیولره سپارش ایدوب و كلوپوس
نره یرا ایتدی یا كاپوس سنده رخشی كتور دیوب همان كندی قرطاسه سوار اولوب عجله ایله قزه سین خاقانیه
دیوب قرطاس اویله كندیكم اشته قرطاس برچخ پیرده صفلت چكمش ایدی بریده بودركه كوزا جوب پرسنجه
قهار كبی سنكین دلاوری خاقانیه اوزرینه كتوردی وذمینه اندیلر قهار یوزینه نقاب آصوب لشكر كیمراد
خانه كیردی اولحال بتشدیكم دار لرده دكلش تمام بروردانه جلادیو قاری چقوب ایكشری اشاغیدن
پهلوانلری قالیوروب طوررر بشر پهلوانلردخی پیلرینه یاپشوب همان چكمك اوزره ایكن قهار اعظم كوردی كیم
كیمراد خان ولیطان وزیر و بختون وزیر واردوان هندی زخمدار امّا بر مقدار زخمی اوكلمش ایدی وعمر بر جازو
دخی یانلرنده شویله ایلك بویله ایلك دیوب طوررركن قهار اعظم جازو بر یقین واروب اكسوزدن بر كرهٔ اویله
نعرهٔ رعد وار صاعقه كردار بخش ایلدیكیمر زمین آسمان صدا ایله دولوب عسكر كیمراد خان بر برینه طقوندی
وچوق آت اوركوب صاحبنی یره اوردی وعمر بر جازو قهارك نعره سندن آه دیوب زهره سی چاك اولوب
همان اول ساعت هلاك اولدی وجان بر جهنم اصمر لدی روحی ناپاكنه غیكو و لیطان وزیر دخی بایلدی وكیمراد
خان واردوان هندی غش اولوب اویله قالدیلر بوكرهٔ قهار اعظم غیری اندره مقید اولیوب همان دار
اوزرینه یوریدی بوارادهٔ جان و هلاك اولنجه دلاور لر جمله سنحردن خلوص اولدیلر كندولره كلوب كوردیلر كیم
جملنك بوغاز لرنده سنجم بوراوجین داره اتمشلر دور لر بر دفعه دن عقللری یاشلرینه كلوب همان قهقشان
زیر دست كبی وفرخزاد خاقانی وجهان بخش كبی دلاور لر بردن بند لرین قیروب و قرطاس دخی سائر دلاور لرك بندین
البویردی بونلرده چكوب دار اغاجلرینی قوپاروب چنكه كیردیلر قهار دونوب كیمراد خان اوزرینه یوریدی اردوان

اردوان هندی بو محلّه دك عقلی کلمش ایدی همان قهّاره قرشو کلوب شششیر حوالدایلدی قهّار دخی اردوانك
سینه سنه برمشت پهلوانی ایله اوردیکم اردوان هندی بو حین قچین کیدوب کوتی اوزره واردی اوتوردی بوکره
کیمرادخان بختون وزیر ولیطان وزیر وکبران راهب کما آتشی کره اوزره اولنلرك رئیسدر انلر بارکاه لرینه قاچدیلر
وتیزاولك دیوب لیطان سوزی ایله طبل ارام چالدیروب چونکه طبل صداسین اشیدوب قهّار وپهلوانلر
غیری جملسی چنکدن الچکدیلر قهّار ایتدی یورك نابکارلر الیمزدن اوجوز قورتلدیکز دیوب دوندیلر
قرطاس فی الحال عسکر اسلومه کلوب جازوهلاك اولدوغین وقهّارك کلدوکین وجازوهلاك اولیجه نقدر ظلمات
وارایسه عسکر اسلومدن رفع اولدی وپهلوانلر خلاص اولدوغین بربرینی یردی وپهلوانلرك رخشلرین
الوب عیارلرایله قرشولدیلر بوکره پهلوآنلر جمله رخشلرینه سوار اولوب اوردوی اسلومه کلدیلر مطهرشاه
بونلری کورنجه شاد اولدی پهلوانلر دخی دیوانه کلوب هرکس بریلویرنده قرار ایلدی وقرطاسك دخی خلاص اولدوغنه
زیاده حظ ایلدیلر امّا بریده اسلوم دکاورلری کندکدن عسکر اردوان هندی کیمرادخانه ایتدی پادشاهم بیلیر
غافل بولندم هله برقچ کون کچسونده بن میدانه کیروب جملسنك حقندن کلیم دیدی سوزلرین بونك اوزرینه
قودیلر امّا اسلوم طرفندن جاسوس وارایدی بوجوابلری اشیدوب کلوب اسلوم دکاورلرینه خبر ویردیلر بوکره
پهلوانلر دخی ایتدیلر بالدرسعلرندن قالمسونلر دیلر قرطاس بینه کوه برچیسه کیدوب دمه دن چقان اشیایی
جمله دیولره قرطاس تقسیم ایدوب مقدارلرینه کوره یوکلندی برهوا القوب خاقانیّه یه کلدیلر اوردویه داخل
اولوب قهّارك دمه دن چقاردوغی بارکاهی یوزفرق سکز پنبه اوزرینه قوردیلر وسائر پهلوانلر قهّاره رشك ایلدیلر
قرطاس چونکم برقاچ کون چنك یوقدر واروب افندمز اولن قتّازنکی هرقنده ایسه بولوب یاکندین ویاخود برخبرین
الوب کلم لیم دیوب جملیه وداع ایلدی ودمرجکوب برهوا فرامرزی ارامغه کندی اشیده سنکم سندی وندا شلدی امّا بزم
داستانمز کوه سرخده فرامرزه کلدی امّا راوی ایدر فرامرز سرامد کوه سرخده عقربه دوین تنی جاه جان بن جاندن
طشره چقاردوب قلعه کی کشاده برقچ کون تدارك کورلسون ده غیری ربیع مسکونه کیده لم دیدی کهکشان دخی تدارك
اولدی برکون فرامرز یالکز شکاره چقدی برازکروب برچشمه ساره کلدی کوردی برلطیف پردرهوار بحریدن اینوب
رهواری کیاهه صالوب کندی چشمه ساره اوکان چمن صفّه ده اوتوروب اطرافی تماشا ایدرکن ناکاه بربری نوجوانی
ظاهر اولوب کلدی فرامرزك یاغنه دوشدی ایتدی امان دولتلو صاحبقران نامراد مرنی برمراد ایله دیوب اغلدی وجان
جکرداغلدی فرامرز بونوجوانه آجیدی ومحبّت ایلدی وایتدی ای نوجوان کیمسین وندن یاردن اولورسین وکیمدن کوچ
کوردك که تابومرتبه یانوب یاقلورسین وینی نه بیلورسین ددی اول پرّی نوجوانی دخی نطقه کلوب ایتدی دولتلو صاحبقران

بوسوه سوخنك بوطرفنده برطاغ وار در اول طاغنك آدینه کوه هفتکان دیرلریدی قلعه در هر قلعه سنه برپادشاه
حکم ایلر جلسی برتیلر در واول یدی قلعه نك اولنه قلعهٔ لؤلؤ دیرلر اول قلعه نك پادشاهنه عدن شاه دیرلر ایدی
بن اول عدن شاهك اوغلیم آدیمه هرمز نوجوان دیرلر پدرم عدن شاه وفات ایدوب بن یرینه پادشاه اولدم
بوکره قلعهٔ ثانی شاهنه زبرجد شاه دیرلردی کلوب فصولی بنم المدن محتمی اولوب ضبط ایلدی اوچنجی قلعه شاهنه
پیروز شاه دیرلر زبرجد شاهك برادیدر دوردنجی قلعه شاهنه لعلون شاه دیرلر بشنجی قلعه شاهنه زمرد شاه
دیرلر آلتنجی قلعه شاهنه یاقوت شاه دیرلر یدنجی قلعه شاهنه الماس شاه دیرلر جملرك اوزرینه شهنشاهدر اکا
واروب اغلدم زبرجد شاهدن شکایت ایلدم الماس شاه جواب ویردی اما الماس شاهك یانده بردانا وار در کم
دانای جنستان آکلور آدینه سهلون حکمت شناس دیرلر زیاده کامل پیردر تنها جاکا واروب بولشدم وحالمی عرض
ایلدم شهنشاه پریانه سویلیسك پدرم محتشم بکا الیوبرسه ینه زبرجد شاهدن پك لطف ایدردی دیدم سهلون پرسه
بکا ایتدی وارشمدی یاهرمز شاه شمدیکی خالدم حالیا کوه سرخه برصاحبقران کلوب کهکشان ترهٔ بوضربت سیتله
کندویه قول ایلشدراشته شول سیماده در برشیر سیاهدر اکا واروب نیاز ایدوب ایاغنه دوشجاره سکا اولورسه
اندن اولور زیرا غالب صوف بردکاوردر بوکوه هفتکاندر انکله مقاومت ایدریوقدر دیدی بندخی سهلون وزیرك
سوزی ایله کلوب سنی بولدم امان الامان دولتلو صاحبقران سکا داخل دوشدم ومرؤتکی حواله ایلدم دیوب تکرار فرامرز
ایاغنه یوزسوروب زیاده تضرع ونیاز ایلدی غیری فرامرز بالضروری انك مرادین حاصل ایلك اقتضا ایلدی دیوب
دونوب هرموز شاهه ایتدی یاهرمز شاه اولاسیزنده طیار سکزدی هرمز ایتدی دولتلو صاحبقران یدنجی قلعه
سحیم قلعهٔ الماس در قلعه سی مطلسم در ظاهرده قلعه نك قپوسی یوقدر زیرا برتیلر اوزرندن آشارلر وبردوشمن کلوب
قلعه یه کیرمك مراد ایلسه همان آتشدن برباروجکلور اول دشمن هوایه چقدقچه اول بارو بیله چیقوب بردوجمله
اوزرندن اشمق قابل دکلدر واول شهرك تا اورتاسنده برعظیم میدان وار در اول میدانك بلندلکی بلند میل دیکوب اورتاسنه
برآینهٔ مجلو وضع ایلشلر اول آینه نك جرمی برفرسخ یردر ادینه آینهٔ حکمت نما دیرلر کوه هفتکاندن هرنقدر
حوادیث ظهور ایلرایسه جمله اول آینه ده کورینور اوزرنده آینه ناظر برتیلر وار در نه کورینورایسه واروب
الماس شاهه خبرایدر لرالماس شاه دخی خبردار اولوب هرنه اقتضا ایلرسه اکا کوره حرکت ایلراشته بتون کوه هفتکاندن
اولان یدی پادشاه اول آینه یه طیارلر بزم معبودیمز خاشاثم خاشا اولدردی بوکره فرامرز کولب ایتدی یاهرمز
شاه هو دیرسین کیم معبودیمز دیرسین معبود بالذات اولدرکه کیمسنك رأیی ایله اولماز قائم بنفسه
ازلیدر ابدیدر کورنمز وشکلدن وصورتدن منزه ومبرادر دیوب حقی بلدردی وحق دینه تکلیف ایلدی هرمز شاه
دخی مخالفت ایتیوب ایمان کلدی بوکره فرامرز هرمز شاهه ایتدی الحرچکه یاهرمز شمدیکیرواقتضا ایلدیکم فرامرز

87a

واروب سعوه هفتکانی دخی فتح ایدوب ایچنده ساکن اولنلری بتون حق دینه دعوت ایدوب کلمینلری هلاك ایلمك وسنی
دخی بینه اتاك پرینه مختنه جلوس ایلمك بزه لازم کلدی دیدی اندن اوراردن قالقوب رهواره بنوب هرمز شاهی یانته
الوب بارکاهی آصفه کلدی دیوان ایدوب کهکشان وسنجابر بوا حوالی بلد دیدی وایندی بزه شویله برایش ظهور
ایلدی بن هرمز شاه ایله کوه هفتکانه کیده رمسیزده اشیایی قالدیروب اردجه بتز قلعهٔ لؤلؤیه کلدك دیدی
ورهواره سوار اولوب عفریت بدوی بیله الوب عزم کوه هفتکان وقلعهٔ لؤلؤ ایدوب روانه اولدی برروایتده فرامرز
دخمهٔ آصف شاهده حبسدن خلاص ایلدوکی سرخنك نزه یه سوار اولوب رهوار عجرئ عفریت بدوی الدی برهوا کتدی
اوچکوندنصکره کهکشان یرینه وکیل قومشیدی وفرق بیك آتشی جنی آنتخاب ایدوب اندن بارکاه آصف شاهی
وسائر اشیای قالدیروب فرامرزك قفاسینجه برهوا عفریت اوزرنه اوتوروب روانه کوه هفتکان دیوب روان اولدی
بزمکلم فرامرزه فرامرز ان زمانده کوه هفتکانك داخل اولوب طوغری قلعهٔ لؤلؤیه ایندی برمحله ایندیلر سرخنك نزه فرامرزی
یره ایندیروب کتدی بابالدی براز یاتوب هله عقلی باشنه کلدی فرامرزه اوراردن رهواره بنوب قلعیه طوغری یوریدیلر
مکر زبرجد شاه هرمز شاهك فرامرزه کتدوکین خبر المش ایدی ونکهبانلرینه برتیلر یعین ایلمش ایدی اکر هرمز شاه کلورسه
بکا خبر ایلك دیو تنبیه ایلمش ایدی بوکره برتیلر فرامرز ایله هرمز شاه معاً کلدوکین کورنجه واروب زبرجد
شاهه خبر ایتدیلر پادشاهم هرمز شاه شویله برینی آدم ایله کلدی سیاه قطران طلومنه بکزر یانلرنده ایکی کهراب
دخی وار قلعیه طوغری کلیوردیلر بوکره زبرجد شاه خوفه دوشدی امان زبرجد شاهك ایکی جهان پهلوانی کهراب
وارایدی برینه شمنطال اشتر سرلر دیرلرایدی دوه باشلو برجنی ایدی ایکیوز التمش طقوز اریش قدی وارایدی وبرینه
دخی شماطور شیردست دیرلرایدی ارسلون پنجه لی برلعین ایدی ایکیوز اون طقوز اریش قدی وارایدی بونلرزبرجد
شاهه ایتدیلر پادشاهم صقین سن قورقمه یا زبرجد شاه برخاکی نولسه کرك کلوب تجاوز ایلرشه بطلجان
طوبلمه سی کبی لارقه دق بن انی بودوب برلقمه ایلرم دیدی بوکره زبرجد شاه ده ایدرلر قیاس ایدوب
مقیّد اولمادی امافرامرز همان دوس طوغری قلعه دن ایچری کیردی زبرجد شاهك اولدوغی سرایه کلوب
رهوار عجریدن اشاغه ایندی رهواری عفریت بدوی ضبط ایلدی سرخنك نزه یه دخی تنبیه ایلدیکم هرمز شاهی
صقین اکر برتیلردن وجنیلردن اکر برکیمسه قصد ایلرلرسه قومه دیدی وکندی بی پروا ایول آیول دیو اندن ایچری
یوریدی زبرجد شاهك تا اوکنه کلدی نه سلام ونه تمنّاهان ایندی بقه یا زبرجد شاه بونوجوانك باباسی
ملکنی فضولی نیچون الدن الدك ضبط ایلدك سنده کندی دیارك سکا یتمن میدی دیدیکه همان زبرجد شاه فرامرزك
سویلیدوکندن اودی اغزینه کله یازدی نطقه مجالی قالمادی بوکره شمشاطور نزه برکره یرندن آتیلوب ایندی
ای بابکار خاکی سنی بوندن تفتیش کوندردیلرال ایمدی سکا جواب دیوب الدن اولان عمودی فرامرزه حواله ایلدی

فرامرز دخی الصنوب چکدی شماطور نزه تك الندن عمودین آلدی وکندی عمودی ایله شماطوره بنجه برعمود اوردی
ایسه همان شماصوری حزد خلم ایلدی بوکزه شمنطال نزه یوحالی کوریب های نابکار حاکی سنمسین شماطور کبی نزه بن عمود
ایله هلوك ایلین دیوب الندن اولان عمود کرافی فرامرزه برعمود حوالما ایلدی فرامرز شماطورك عمودین برابر ویروب
شمنطالك عمودین منع ایلدی وبرعمود اویله اوردیکم شمنطال نزه منع ایده میوب زیروزبر اولدی فرامرز کوکسنه
بنوب ایمانه دعوت ایلدی شمنطال نزه ایمانه کلمیوب فرامرزه سولکه باشلدی بوکزه فرامرز کوردیکم اصلا
الزام اولماز همان ایکی یا غیله برایاغین باصوب ایکی الیله برایاغین طوتوب پنجه کردور ایلدی ایسه چابیر
تا خلقومه وارنجه شمنطال نزه یی ایکی پاره ایلدی بوکزه شمنطال نزه جان برجقنم ایلدی زبرجد شاه یوحالی کوزنجه
بیلدیکم یوخاکی ایله مقاومت محالدر دیوب همان کندی پرتیلرین آلوب قلعهٔ زبرجده قاچدی انلرکیم هرمزشاهه تابع
ایدی انزه قالدی بوکزه فرامرز تختی قلیجیلیوب کوردی هرمزشاهی بینه تختنه چکوردی قلعهٔ لولوده اولان پرتیلر جمله ایمانه کلدیلر
ایکی کون قلعهٔ زبرجده قالوب هرمزشاه فرامرزه خذمتلر ایلدی اوچنجی کون کهکشان وسحاب دخی کلوب کیطفان
نزه سرعسکر زمینه ایندیلر بارکاه آصف شاهی قوردیلر فرامرز بارکاهه چقوب دیوان ایلدی جمله پرتی وجتنی اولوب
مغلوب جمع اولدیلر بوکزه فرامرزه دونوب بونلره ایندی ای پرتی وجتنی اولولری کرچه زبرجد شاهی قاچوروب هرمز
شاهی دینه پدری تختنی الیوبردك امّا البته شمدیکیلری انلری بتون ایمانه کتورمدیکچه اولماز بوارادن قالقوب قلعهٔ
زبرجدا وزرینه وارنجه اول زبرجد شاهی اسلامه کتورمك کرك امّا شمدی قالقوب اوایرواردسق باق اوزرینه غافل
اکسوزین کلدی دیوب بهانه ایلسه کرکدر لکن بزبوارادن اوّل برنامه یازوب کوندره لم وکندینی دعوت اسلامه ایده لم
اکر اسلامه کلمزسك وقتنه حاضر اول اوزرینه وارمق اوزره یمردیو تنبیه ایلسك اول دخی کاکوزه تدارك کورب صکره
بزه برعذر بهانه ایلسه مناسب دکلمیدر دی بوکزه بونلر جلسی بردن سین بیلورسکن دولتلو صاحبقران عالم دییلر
بوکزه فرامرز برنامه یازوب فرغول جهاردسته وبردی وایتدی ایمدی الی بونامه زبرجد شاهه ایلت وبینه بزه برشافی
جواب کتوردی فرغول تولدیوب دمرچکدی وکندی امّا اوته ده زبرجد شاه دخی چونکم فرارایدوب کندی قلعه سنه
واردی تختنه اوتوروب مشاوره ایلدی وایتدی یوخاکی نابکاری قورقرمیوراید دخی کلوربارینی بزده تدارك
اوزره بولنالم دیوب یتزقلعهٔ بیروزده برادری اولان بیروزشاهه برپتری کوندردی وباشنه کلان احوالی
بلدردی وایتدی بنم برادرم احتمالدرکه اوزرینه کله بنی برحال ایلدکدن صکره عنری سکاده واردیاری بوزه
کلورسه ایکیمز براولوب قرشودورالم بلکه سنك پهلوانلرك اکاجواب ویره بیله لردیوب خبر کوندردی بوکزه پرتی
قلعهٔ پیروزه وارنجه پیروزشاهه بولشدی وبوجوابلری ویردی امّا پیروزشاهك بوخبردن جان باشنه صچرایوب
وایتدی بانجه ایده لم اولورکسنك قورقارم تعریف ایلدوکنه کوره ایسه بزده جواب ویره میوزدی امّا پیروزشاهك

هك ديوانيدى بنى وجنى دلاور ايش واقرايدى لكن ايكى دانه پرتى دلاورى وار ايدى زياده نامدار لر ايدى برينه ارقال برى
ديولر ايدى يوز التمش درت اريش قدّى قامت چكردى وبرينه دخى شهما دپرتى ديرلردى يوز التى ايكى اريش قدّى وار
ايدى برنه طيطفوش بلاتورتن نام بركهراب زبردستى وار ايدى ايكيوز اون طقوز اريش قد چكردى وجود ينه برشهما
كار ايلمزدى بونلر پيروز شاهما ايديلر پادشاهم همان كيدم لهم بزاول حاكيه جواب ويره بيلورز دديلر بوكرّه پيروز شاه
دخى انلرك سوزلرينه ولاقدرينه اينانوب همان براز برى جمع ايدوب سكسان بيك پرى عسكر يله قالقوب قلعهٔ زبرجده
دركلدى زبرجد شاه دخى كلدوكين خبر آلوب فرشوليوب بونلرى كتوروب قوندردى وفرامرز صددين نقل ايدركن
قرغول جهار دست كلوب كندينى عرض ايلدى قرغولى ديوانه كتوروب نامه سين آلوب اوقيديلر مفهوم نامه ديمشكه
كلوب خاكپايه يوز سورب مسلمان اولوسين اكرپوق ديوسك اشته اوزديكه واردم بلدم بلدم ديميه سين
ديمش بوكرّه اول پهلوانلرايديلر بلدوكندن قالمسون اشته بوخاضر زديوب جواب ويردى لرقرغول دخى
دونوب قلعهٔ لؤلويه كلدى وفرامرزه بولتوب ويردكلرى جوابى بلدردى بوپيروز شاهك كلدوكين خبر ويردى
فرامرز ايتدى خوش ايمدى وبالى بوپخته ديوب همان حاضر اولك كوچيردى قلعهٔ زبرجدا وزرينه ديوب فرمان
ايلدى اولكون واولكيجه هرمزشاه دخى ندار وكين كوروب فرق بيك پرى ايله حاضر ومهيا ايلدى ايرتسى كون بونلر
قالقوب برهوا عزم قلعهٔ زبرجد ديوب روانه اولدى اولكون بنه قلعهٔ زبرجده داخل اولوب زمينه انديلر زبرجد شاه
ايله پيروز شاهك مقابله سنه قوندىلر زبرجد شاه وپيروز شاه بارگاه آصف شاهى كوردىلر بوكرّه كهكشان ايله
سحاب كوردىلر خوفه دوشديلر وايكى برادرتنها مشاوره ايدوب انديلر اكر بونلره جواب ويره بيلورسه كوه
هفتكان صاحبقرانى اورطوس نه سرجواب ويره بيلور يوخسه عنترى كسنلو جواب ويره مزلردديلر هله فرامرز
دخى اولكون مقيّد اولوب ايرتسى كون بندى زبرجد شاهيله پيروز شاه دخى بوب بربرلرينه مقابل اولدىلر
همان فرامرز دهوار بحرىٔ ميدانه سورب نعره اوردى وارطلب ايلدى بوكرّه شهما پرتى فرامرزك اوكين آلوب باشلدىلر
چنكى بوكرّه فرامرز شهمارك حمله لرين منع ايدوب كورز آصف ايله اوروب يقدى سرخرنك نره بنده چكوب علم سايه سنه
ايلتدى ماردجه ارقال برى كيردى بدبختى كورزده ارقالدن يقوب بنده چكدى وعلم دبنه كوندردى بوكرّه
همان طيطفوش بلاتورتن ايكيوز اون طقوز اريش قدّيله عمودين قبوب ميدانه يوريدى وايتدى اى خاكى ندر بوسنك
اندوكك ايش ديوب بركرّه عمودين فرامرزه حواله ايلدى فرامرزده كورز آصفى برابر ويروب ارقده كزجه
منع ايلدى امّا رهوار بحر بنده ميانى ايكى قات اولوب پايلرى طبوقلرينه وارنجه ذمينه كوملدى هله نه حال ايسه
اول عمودين ضربن صاووب ديولرك ايسه ابتدا ضربى جمله دن كراندر بقدر تقيد ايلسه اندن زياده ايدوب فرامرز
حاصلى كلوب فرامرز طيطفوش ايله اوج دوررت ساعت قدر چنك ايلدى عاقبت فرامرز برضرب شديد اوروب

طیطفوشیده یقدی بوکرّه زبرجد شاهیله پیروزشاه کوردیلر کیم بویله اولماذ همان عسکرین آلوب قلعه کیردیلر فرامرزده
مقیّد اولیوب دوندی بارکاه آصفه کلوب یرنده قرارایلدکده ارقال وشهمار وطیطفوشی قرشوسنه کتوردوب بوکره
دینه دعوت ایلدی بونلرده کهکشانی کوردیلر سحاب نرّه کوردیلر بوکا یخه کهرایلر تابع اولمشلردیلر اضافایدوب
اوچیده ایمانه کلوب فرامرزده تابع اولدیلر فرامرزده بونلرك بندلرین آلوب خلعت کیوردی وایتدی بوکونده طورسون
یارین قلعه ده آلوب شاهلریه اسیرایلرم ددی مکر بریلردن جاسوس وارایمش خبرالوب واردیلر بوجوابی
زبرجدشاه ایله پیروزشاهه بلدردیلر بونلردخی اشیدوب حوفه دوشوب اولکیجه زیقیمتاولان شیدری آلوب قلعه
پیروزه قاچدیلر انده دخی آرام ایده میوب قلعه لعلونه قاچدیلر امّا راوی ایدر شهرالماسده آیینه حکمتنامه کلدی
کوردیلر کیم هرمزشاه ایکی نرّه ویرینی آدم ایله کوه هفتکان سنورندن کیروب قلعه لؤلؤیه طوغری کتدیلر بونلرتماشایه طورسون
ناصعاه واروب قلعه دن ایچری کیردیلر دیوان زبرجدشاهدن کیروب اول سیاه خاکی زبرجدشاهك پهلوانلری اولان شمامطور
ایله شمنطالی اولدیروب هرمزشاهی تختدن کچوردی وزبرجدشاه قاچوب کندی قلعه سنه کلدی موکلرینه تماشایکه
واروب الماس شاهه بلدردیلر بوکره الماس شاه بلکلیوب ایتدی ایا بوخاکی نه اولدی ونره دن کلدی دیوب دوندی سهلونه
وزیره سؤال ایلدی سهلون وزیر ایتدی پادشاهم کوه سرخه برصاحبقران کلدی کهکشان نرّه باصوب کندوسنه دوّل
ایلدی بسبلاّی هرمزشاه کلوب سیزه زبرجدشاهدن شکایت ایلدی ایلدی سیز مقیّداولمادیکز ظاهراول دخی واروب اول صاحبقرانی
بولوب کتورمش بنه بیاسی تختنه زبرجدشاهدن الدرمش ددی بوکره الماس شاه دیبلك خوفه دوشوب ایتدی ای دانا
جنستان یلطفایله برکرم رمل ایله کوره لم بزه ده برضروری اولورمی ددی بوکره سهلون ایتدی پادشاهم بن آنی اشتدیکم
کبی رمل ایلدی ویوقلودم بزه فائده سی اولورومشکله بك یقین حضوراولورو بودیارلرده دکل بلکه بتون ربع مسکونده
وجنستانده دخی کندویه بالکز قوتیله غالب کلوربولمزددی بوکره الماس شاه سهلون وزیردن بوجوابلری اشیدنجه
برازیورکنه صوسرپلدی سهلونك مرادی نه اولدوغین فهم ایده مدی هله اولکون کچدی امّا برقاچ کوندنصکره ناظرلرن
آیینه بنه برکون کلوب ایتدیلر پادشاهم اول خاکی بنه زبرجده کلدی زبرجدشاه ایله چنکی مباشرت ایلدی ددکلرینده
الماس شاه ایتدی بوفی بویله بوش قومق اولمازدیوب تیز آلتنجی قلعه شاهی یاقوت شاه وبشنجی قلعه شاهی زمردشاهه
پریلر کوندروب شویله بربنی آدم کلدی قلعه زبرجده حالا زبرجدشاهی ایله چنکده درشاید کم زبرجدشاهه فرصت
بولوب اوراده بوجاینه کله همان سیز عسکریکز وپهلوانلریکز آلوب دردنجی قلعه شاهی لعلونشاهه طوغری واروب
زبرجدشاهه امداد ایده سیزددی بوکره واروب یاقوت شاه زمردشاهه بوحیری افاده ایلدکده یاقوت شاه
دخی آلتمش بیك پری ایله پهلوانلری اولان طال نرّه کیوزطقسان اریش قدچکردی وبطّال نرّه یوزسکسان طقوز
اریش قدی وارایدی وپای تخت پهلوانته ارقلوش اورمن تن دیرلرایدی ایکیوز الّی طقوز اریش قدی وارایدی

وار ایدی بتون وجودی اورن کبی پول پول ایدی آنلری آلوب عزم قلعهٔ زمرد ایلدی اما پری اوراذن کچوب زمرد
شاهه وار وب خبر الدی زمرد شاه دخی الی بیك پری ایله و پهلوانلری جبل پور چهار دست که ایکیوز یکرمی طقوز
اریش قدی وار ایدی درت الی برتره ایدی و برینه دخی اقراطوس هفت دست دیرلر ایدی یدی الی برکهراب ایدی
ایکیوز اوتوز سکز اریش قدی وار ایدی ناگاه یاقوت شاه کلوب زمرد شاه خبر آلوب قرشو واردی وکوریشوب آینلر
بر برلرینه صیافت ایدوب بواحوالی سویلشدیلر وقلعهٔ زبرجد جانبنه جاسوس کوندردیلر وکندولری دخی اوراذن
آلوب قلعهٔ لعلون شاه دخی زبرجد احوالندن خبردار اولوب شایدکه بوطرفه کلدیو عسکرین حاضر مهیا ایلدی وایکی
متین کهراب وار ایدی برینه اوران بوم سرهبست دست دیرلر ایدی بیقوش باشلی ویکرمی الی برکهراب ایدی یوز
طقسان سکز اریش قدچکردی وبرینه دخی سماك ماهی بدن میمون سر دیرلردی بالق ننلی و میمون باشلی برکهراب ایدی
ناگاه زبرجد شاهه پیروز شاه ایکسی صنعون پری عسکر یله کلوب لعلون شاه بونلری بویله کوروب قرشولدی
وحال خاطرلرین سئوال ایلدی زبرجد شاهیله پیروز شاه دخی اولدوغی منوال اوزره نقل وبیان ایلدیلر وایدیلر
حالا تحمینا بزه وارد یمز جه بوراید کلمکدر لکن بلمزکه نجه ایده لم دیلر بوکره لعلون بونلره تسلی ویروب
ایدی الم چکمك بنم پهلوانلرم انلره جواب ویرر امالکن شهنشاه بزیان اولن الماس شاهه برکره اکاده یلدوره لم
اول لابد آینهٔ غیرت وحمیت نماده بلکه کورمشدر امالماس شاه براز احمق جیدرددیلر اما بوراده سماك ماهی
بدن ایله اوران بوم سر براز انوب طوتدی وایتدی اول قره یوز لوخاکی اکر بونده کلوبسه بن همان انی برعمود ایله
اصلنه قاوشدوره یم دیوب براز لاف کذاف اوردی هله اولکون کچدی ایرتسی یحون بونلر الماس شاهه برتی کوندره
دیرکن ناگاه یاقوت شاه ایله زمرد شاه چیقه کلدیلر بوکره لعلون شاه زبرجد شاه پیروز شاه ایله بیله قرشولیوب
قوندردیلر بش پادشاه بریره کلدی لعلون شاه یاقوت شاهیله زمرد شاه امیدیلر کلمکده سبب نه اولدی دیدیلر
انلره دخی الماس شاه بزه خبر کوندردی ایدی دیوب بلدردیلر وقتال زنکی کلوردیوب فرامرذك کلمسنه چشم
کوش ایلدیلر اما اویکادن الماس شاه دخی اختیاط ایچون بیك مقداری پری عسکری پیدا ایلیوب الماس شاهك
چوق پهلوانلری وار ایدی اما دیوانه درت جهان پهلوانی اوتوردی برینه جاموس سر نره دیرلردی اوکوز
باشلی برکهراب ایدی ایکیوز یکرمی اریش قدچکردی وبرینه دخی ارطالوش عنقا سر نره دیرلر ایدی ایکیوز اون
یدی اریش قدی وار ایدی وبرینه دخی قهطور کوه سر دیرلر ایدی ایکیوز یمتش طقوز اریش قدی وار ایدی وبرینه دخی
اورنفلوس نام سر دیرلر ایدی طقوز باشلی برنره ایدی ایکیوز سکسان اریش قدی وار ایدی اما زیاده قوت صاحبی نره
ایدی کوه هفتکان صاحبقرانی اکلوردی بونلر بوندن شاهد طرفنده ظهور ایده جك حوادثه منتظر اولوب اوتوز مقدمه اما بزکلدیکی
فرامرذ طرفنه راوی قولنجه فرامرذ قلعهٔ زبرجد ده قلعهٔ زبرجد احوالکنده زبرجد شاهیله پیروز شاهی قلعیه قاچوروب بهلوانلری

شمار وارقال وطیطفوش نزه یی مسلمان ایدوب کندویه تابع ایلدی واولکیجه اردایدوب ایرتسی کون قلعه یوزیدی
اصلو برکمسه چقمادی فرامرز کورز ایله قپوسین یقوب ایچری کیردی کوردیکم هیچ کمسه یوق سرای زبرجد
شاهه واروب ختن قلچلدی وقلعه ضبط ایلدی وخبر آلدیلر کم قلعهٔ پیروزه کتمشلر اولکون اندن اکلنوب ایرتسی
کون قالقدی قلعهٔ پیروزه واردی قلعه اوکنه قنوب خبر آلدی اندن دخی یوقدر قلعه لعلونه کتمشلر همان فرامرز
قلعهٔ پیروزه آلوب ضبط ایلدی اندن قالقدی کلوب قلعهٔ لعلون اوکنده پرتی وجنی عسکریله مقابل قوندی
اولکون اردایدوب ایرتسی بونلری دینه دعوت ایلدی دیولر مخالفت ایدوب جنك ایلرز دیلر بوکرم فرامرز
ایرتسی کون بنوب بونلره مقابل اولوب میدانه کیردی ونعره اوروب ارطلب ایلدی لعلون شاهك ایکیجی شهزادهسی
اولان اوران بوم سس میدانه کیردی فرامرزك اوکین آلوب وایندی ای خاکی سنك بوکوه هفتکاندن ایشك ندر
وسنی اول اصلینه قاوشدیروب صکره سنی بوندن کتورن نابکاری دخی هلاك ایده یم دیوب همان فرامرزه
برعمود حواله ایلدی فرامرزده کورز آصف شاهی برایروب اوقه ده منع ایلدی حاصلی کلوم اوران بوم سس
اوج عمود اوروب فرامرز منع ایلدی بوکره برکورزده فرامرز اوردی اوران عمود برایروب اوقیه آلدقده
ضرب کورزك شدتندن بوزی اوزرینه قپانوب یته قالقدی تکرار حمله ایلدی عاقبت فرامرز بوضرب شدیدی اوروب
اورانی یقدی اوزرینه دوشوب بندن چکدی وعلم دبینه کوندردی همان زمرد شاه پهلوانلرندن چلوپور
چهار دست عمودن قاپوب میدانه کیردی فرامرزه برعمود حواله ایلدی اندن برازچنکدن نصکره چلوپور کوردیکم
عمود ایله جواب ویرلمز برکره همان عمودین اندن براغوب فرامرزه درت ایله بردن صارلدی فرامرزی
خردخام ایلمك قصدی ایله فوقی اولدقچه صقدی بوکز برشی ایده میوب قپوب صالیویردی وسوکلکی باشلدی
دونوب فرامرزدایدی ملعون آدم اویله صقمز لر اشته بویله صیق دیوب برکره چلوپوری بلندن قورایوب نخه کره
صقدی ایسه چلوپورك کتورکتورمجی وکوکلری قریلوب خردخام اولوب اشکلکبی بار بار یاغرمغه باشلدی
بوکز فرامرز چلوپوری قایدی صالیویردی چلوپور برازکوپتن باشین صالوب یاغره یاغره جان برجهنم ایلدی
شاهلر بوخالی کوروب ایدیلر بونابکار خاکیه بربر جواب ویرمك کوجدر دیوب فرق دیوزیردستی بردن
الوب فرامرزك اوزرینه حواله ایلدیلر فرق کهراب براوغوردن فرامرزه کلوب عمود حواله ایلدیلر اما فرامرز
همان نعره اوروب بوکهرا بلرك فرق دانسین بردن نعره ایله هلاك ایلدی بوکره یوزکهراب بردن یوزیدی
فرامرز تیغ عقربئ سلیمانی چکوب بونلری قرشولدی اما بریره سنجاب وکهکشان بربرلرینه بقوب امداد ایده
دیلر اما بوارادهدن یوزدیوی دخی پریشان ایلدی شاهلر بیون عسکری حواله ایلدیلر فرامرز بونلری قرشولدی
سنجاب وکهکشان همان انلره یوریدیلر فرامرزه هقادار اولمق مراد ایلدیلر اما فرامرز دونوب بونلره ایندی نابکار

ناگهار لرنڭ یرکلوب سکز دونك یریکزه دونوب بونلره هیبت ایله برباقش بقدیکیم سنجاب وکهکشانك اودلری اغزلرینه کاله
یاز دی بینه دونوب علم دینه وارد یلر بوکزه فرامرز یالکز درت یوز یرك پری وجنی عسکرین فرمشولیوب بونلره
بونلره بصدی تیغی پولك بولك ایدوب هوایه قالقا یوردیه فی دخی نعره ایله دوشوردی بوکزه طالن نره ایله وبطالن
نزه ایکسی مغلوب بردن فرامرزه عمود حواله ایلدیلر فرامرز برنعره اوروب بونلرا لرینه کیردی برایله
برین وبرایله برین طوتوب قالدردی ایکسنی دخی یره اوروب بردن زمینه چاربوب کچدی کندی برکره بریدن
دیولو کوروب کیطغان نره ایله سرخنك نزه کلوب بونلری بنده چکدی لرامّا شاهلر بوحالی کوروب چوقلق
عسکر دخی فائده ایلدی آز قالدی منهزم اولماغه کورد یلرکه اولماز همان طبل ارام چالوب جنکدن فارغ اولدیلر
فرامرزده دونوب غیری بارکاه آصف شاهه کلدی طالن نزه ایله بطالن نزه ایمانه کلدی اول کیجه مرور ایدوب
صباح اولدی بینه ایکی لشکر بربرلرینه مقابل اولوب میدان آچلدی ارقلوش اورن تن میدانه کیردی امّا
وجود بینه آلات کار ایلمزدی سنجاب وکهکشان دیولرندن برنج کهراب کیروب ارقلوش ایله جنك ایلدیلر
ارقلوش بونلری اولدردی بوکزه فرامرز کیروب براز جنك ایلدی کوردیکه وجود بینه آلات اشلمز همان کوزی
آصف شاه ایله عاقبت برقولین خود ایلدی ارقلوش نزه صول الیله عمود حواله ایلدی فرامرز صول الین دخی خرد
ایلدی صکره خنجر آصف شاه ایله یقوب باشین کسدی بوکزه اقراطوس هفت دست کیروب اوج ساعت مقدار
فرامرز بوکا رخصت ویروب آخر کاهه برضرب کورزایله یقدی واوزرینه دوشوب بنده چکدی وسرخنك نزه یر
تسلیم ایدوب علم سایه سنه کوندردی انك اردنجه سماك ماهی بدن کیردی آنك دخی وجود بینه برشی کار ایلمزدی
فرامرز ك حمله سنه وجودك برابر طوتاردی فرامرز بونی تیغ آصف ایله چالدی امّا کسمدی بوکزه تیغی آصفی غلوفنه
قیوب تیغی عقربهٔ سلیمانی چکدی آنکله اوروب سمکی ایکی پاره ایلدی شاهلر ودیولر بوحالی کوروب عظیم
خوفه دوشدیلر همان دیو پهلوانلری دیولرایله بردن یوریدیلر تکرار شاهلر دخی بتون جمله عسکرایله یوریوب
فرامرز بینه بونلره کیرشدی عاقبت بونلری بوزوب قلعه قاجوردی فرامرز دخی قلعه قپوسنه واروب یقدی
ایچری کیردی بوکزه شاهلر کوردیلرکه فرار دن غیریه چاره یوقدر همان قلعه یی براغوب قاچدیلر سحاب نزه نك
کوزین پیروز شاهه راست کلوب طوتدی سائرلری قلعهٔ زمرده قاچدیلر فرامرز کلوب قلعهٔ لعلونی ضبط
ایلدی اویکادرت شاه قاچوب قلعهٔ زمرده کلدیلر وایتدیلر یاشمدی بنجه ایده لم دیو مشاوره ایلدیلر الماس
شاهه افاده ایده لم دیوب الماس شاه طرفته برپری کوندردیلر الماس شاهه پری وارواب شاهلرك جوابن سویلدی
بوکز الماس شاه بونده کلسونلر لابد کلورسه بوجانبدن برطریق ایله بلکه جواب ویرورز اکر عاجز قالورسق دخی قلعهٔ
الماس مطلسمدر ظفر بولیماز بوکزه بکلیه بکلیه اوصانوب براغوب کیدردیوب خبر کوندردی بوکز پری دونوب قلعهٔ